a Pœna arbitraria puniturisqui condemnatum eripuit: quæ etiam capitalis esse potest *v. Bal. hic. & Bosium tit. de Captura 3 nu. 15. 16. 17. & 18.* b nota episcopi munus.
c Delicti monachorum ab episcopis iunt vindicanda.
d *v. l. 29. j. de appellation.* e Iunia tamen hæc lex videtur ex *l. 10. C. Theodos.* de iurisdictione, & vbi quis conueniri debeat *tit. 1.* Est enim eorundem imperatorum & ad eundem Eutychianum nisi quod illa de Iudeis, hęc de Christianis loquitur, illa Constantinopoli, hęc Mediolani scripta est.
f Idem licuit Iudęis apud suos Patriarchas, *d. l. 10. C. Theod.*
g In ciuili negotio tales possunt in episcopum quasi arbitrum & cognitorem, compromittere: eiusque iudicio firmum erit: latũ tamen aduersus solos præsentes. h adfuisse *Hal.*
i Episcopus compparatur præfecto prætorio *vt hic.* vt & alibi coniuli, *in Auth. sed episcopatus 34. 5. tit. prox.*
k nostris defertis.
l à præfecto prætorio non appellatur, sed supplicatur *l. vnij. de sententiis pref. pret. l. 19. j. de appell.*

m si prorogatio sit seu cõsentitur in iudicio à cuius sententia nõ appellatur, in causa autem prorogata appellari non potest. *Barbius Index Romanus singulari 11.*
n *quod si ita legas*, definitio executioni tribuatur.
o Contradictio animo appellandi, est species appellationis *Bal.*
p Sententia rectè lata confirmanda.
q ne dicas simpliciter, Eum qui sententiam con firmat, eam exequi. Secundus iudex hîc sententiã exequitur, quia prætori, episcopo, nulla competebat executio. Et ita secularis magistratus rogatus ab episcopali magistratu sententiam exequi debet, *facit l. 5. j. de iurisd. adde Rolandi à Valle 1. consil. 37. num. 1.* Quod si quæras cuius iudicis sit exequi, sic habẽdum est, in criminalibus, vt sæpius, remitti reũ ad locum delicti. In ciuilibus absolutoriã sententiam secum trahere executionem: correctoriam, executioni mandati à secundo iudice: quia ex ea ius oritur. Confirmata sententia iudicio secundo non vtriusque est executio, sed iudicis secundi. Confirmata tempore, ceu desertione appellationis, prioris *v. Bald. hic.*
r Seculares iudices possunt causas episcopis delegare.
s *Lex 7. Cod. Theodos. de custodia reorum lib. 9.*
t aliis etiam diebus episcopi tenentur id facere *leg. 22. j. eodem.*
u sensus est, Diebus dominicis præsides debere custodias inuisere: & curare vt commentarienses eos tractent humaniter, eisque, (nisi de suo viuant) præbeant & alimonia & lauacra.
x fortè in intimis tenebris *l. 13. de custod. reor. 9. C. Theodos. 3. l. 7.*
y *d. l. 7.* Libelli, tuntne libræ farris, vt vult lex 12. tabularum, *apud Gell. 20. c. 1.* aut, vt *ibidem* vult Fornetius 1. *cor. 6.* lelibræ? Libella hîc, funtne libra (à libo deducta) vt vult Accursius? An potius vox *Libellus* à libro deducitur, vt putat Spigelius? An verò à pluralibelli libella (libræ diminutiuo) deriuabitur? quod Alciatus putat *1. Parerg. 17.* eo scilicet sensu, vt chœnix victualis substantiæ custoditis sit præstãdus. An potiùs cum Forcatulo *c. 23. pœnus in f.* dicemus legendum *Libellis duabus.* in fœminino. eáque voce nummos significari? vt sit sensus: In carcerem coniectis, istique egenis pecuniam ex publico dari, quanta ad tenuem alimoniam satisfecerit, eámque custodiis emi à commentariensi, sumptibus duatum aut trium libellarum.
z vt commentariensi *d. l. 7.* & malè, sic lege commentariensi.

tiam omnibus ciuitatibus depelli decernimus. Quòd [k] si hoc non fecerint, & contra clementiæ nostræ salubre constitutum in ciuitatibus fuerint comprehensi, vel secreta erroris sui & professionis insinuauerint: deportationis pœnam excipiant. Dat Kal. Feb. Rauen. Honor. V III. Theodosio III. A A. Conss. 409.

De reuersis ab hostibus.

11. Iidem AA. Theodoro præfecto prætorio.

CHristianos [l] proximorum [m] locorum volumus solicitudinem gerere, vt Romanos captiuos, qui reuersi fuerint, nemo teneat [n], nemo iniurijs aut damnis afficiat. Dat. III. Idus Decemb. Honorio V III. & Theodosio III. AA. Conss. 409.

De lenonibus.

12. Impp. *Theod. & Valentinia.* Florentio præfecto prætorio.

SI [o] lenones patres & domini [p] suis filiabus vel ancillis peccandi necessitatem imposuerint: liceat filiabus & ancillis, episcoporum [q] implorato suffragio, omni miseriarum necessitate absoluiri. Dat. f Kal. Maij, Felice & Tauro Conss. 428.

De clericos lite pulsantibus.

13. Imperator *Marcianus* A. Constantino P. P.

DEcernimus: vt [r] quicunque catholicarum ecclesiarum, quæ sub viro religioso archiepiscopo huius [u] almæ vrbis sunt, reuerendissimum œconomum, (siue de ecclesiasticis, siue de propriis, & ad ipsum solum pertinentibus causis) vel quemcunque alterum earundem ecclesiarum clericum aliqua voluerit lite pulsare: apud [x] memoratum beatissimum archiepiscopum causam dicat, in negotiis audiendis fidem ac synceritatem geminam [y] præbiturum, & sacerdotis, & iudicis. volentibus [z] tamen actoribus pateat episcopale iudicium. ac nullus, qui huiusce modi intendit in sacrosanctas ecclesias, vel in prædictos clericos actionem, ad religiosissimum antistitem ducatur inuitus. Dat. V III. Aprilis. Varari & Ioanne Conss. 456.

De lenonibus. 1. Ne mulier inuita coniungatur mimisant choris, aut aliud spectaculum in theatro agat.

14. [a] Imperator *Leo* ad populum.

NEque seruum neque liberum corpus, sit, qui [b] audeat in meretriciam vitã producere, aut prostare, siue thymelicus [c] fuerit, siue alio pacto scenica persona. ac, si mancipium sit, quod prostat, in libertatem vindicetur à quocunque sine vllis sumptibus apud eius oppidi magistratum aut episcopum. I ¶ Quib. curæ erit, ne etiam inuitam mulierem liberam, aut ancillam coniungi patiantur mimis aut choris, aut aliud spectaculum in theatro [d] agere inuitam.

De aduocatis.

15. Impp. *Leo & Anthemius* AA. Nicostrato P. P.

NEmo [e] vel in foro magnitudinis tuæ, vel in prouinciali iudicio, vel apud quenquam iudicem accedat ad togatorum consortium, nisi [f] sacrosanctis catholicæ religionis fuerit imbutus mysteriis. Sin autem aliquid, quoquo modo, vel quadam etiam machinatione, factum, vel attentatum fuerit: officium quidem sublimitatis tuæ centum librarum auri iacturam pro condẽnatione sustineat. idem verò quicunque ausus fuerit, contra prouidum nostræ serenitatis decretum, officium aduocationis per surreptionem arripere, & prohibitum patrocinium præstiterit, ab aduocationis officio remotus, stylum proscriptionis ac perpetui exilij specialiter sustinebit, scituris etiã, quinciania

a decretis: quorum, &c. *Hal.* de cretis quorum, &c. *d. l. 7. Co. Theodos.*
b Si vera est lectio Alciati & Forcatuli legendum est *quorũ*, nec enim vox libellis libri aut libi diminutiuum est sed libræ: nisi eo relatiuo in telligamus ipsos nummos. vt sit sensus: Commentariensi duas aut tres libellas dinuras, pauciores vel plures, in vsum custodiarũ, quæ inopes sunt decerni. Ego verò ita legendum puto, quæ proficiant alimoniæ, & sumptib. pauperum, quos ad lauacrum, &c.
c id est, mimistria.
d *v. huius tit. Epigraphen.*
e VIII. *d. l. C. Theod.*
f *l. vlt. C. Theod. de maleficiis & mathematicis* & his similibus *l. 9. Syn. Basil. 1.* περὶ μαθηματικῶν *ca. 17.* Mathematici, sunt impostores. qui mathematicorum liberali nomine adumbrantes ineptias suas, profitentur se fata cuiusque nosse, & nativitatias sydertum ob scrutinia vel ab ortu.

di facultas 5. *Cod. Theod. 4. l. 2.* h sub iure pignoris. o Pars legis 2. C. Theodos. de Lenonibus lib. 15. Extat & eadem hæc lex in l. 63. de spectaculis lib. 11. tit. 40. *Syn. Basil. 60. tit. 38. c. 1.*
p sed & redemptores *l. 7. j. de postlim. reuersis.*
q *leg. 63. de spectaculis, lib. 11. tit. 40. 13. C. Theod. 9. leg. vlt.*
r fiunt sui iuris patria potestate hunc in modum soluta *d. c. 1.*
s *Dat. XI. Cal. v. leg. vlt.*
t *adde l. 23. ff. de episcopis.*
u *l. 34. §. 3. ff. de episcopis.* x *d. §. 3.* hæc lex abrogatur *l. 29. in pr. j. eo.*
y Personam duorum sustinere quis interdum potest, sacerdotis & iudicis *vt hic.*
z *v. l. 25. l. 35. ff. de episcopis.* a Interpretatio Antonij Augustin. b *v. l. vlt. j. de nupt.*
c *de quo vide l. 10. ff. de pollicitat.* d *l. 33. j. eod.* e *l. vlt. j. de postulando. Nou. 112.*
f *v. l. 9. j. de diu. off.* Non alia ratione Iustinianus Gilimeri negauit patriciatus dignitatem, quàm quod Arrianus esset *Procopius.* Hinc collige, non alios quàm Christianos orthodoxos ad Reipublicæ cutam vel administrationem, vel institutionem admitti, *adde l. 5. §. eod. 19. j. eo. l. 18. j. vt. prox. Nou. 8. c. 4.*

h *v. l. 63. j. de haereticis.*
i id est, ac iureiurando dato, se nunquam in eum errorem relapsuros.
k Tribonianus hîc somniauit. Rectius Graeci *εἰ μὴ πιστοὶ*, i. fi postea. vt sit sensus, si post hanc legem latam.
l Pars vltima legis vltimæ Cod. Theodos. de *postliminio lib. 5.* Porro Christianorũ voce hîc maximè intelligit, Episcopos Christianorum.
m sensus est, Subditi Romani hostium vicini, operam dare debent, vt captiuis Romanis libera ad suos sit redeũ

a pars *l. 5. infin. j. de sponsalibus.*
b Iponsalia dissoluuntur propter religionis diuersitatem *vt hic.* adde *l. 3. de Iudaeis. Harm. 4. tit. 5. §. 1.* & Harmen. *4. tit. 1. §. 28.* in speciem magis hunc locum refert, vult enim sponsalia solui, διὰ κηρυστικὴν ἀγορευτικὴν καὶ ἀναμφίβολον διαφορὰν. Propter nouum aliquod & ignotũ religionis genus & religionum diuersitatem.
c Hi αἱρετικοὶ dicuntur Harm. *d. §. 5.*
d Interpretatio Antonij Augustini.
e *v. quæ notani ad l. 5. 3. eo.*
f αἱρετικὸς hic *adde Th. in §. de oiis in princ. tit. Inst. de milit. testam.* sedeta erant ædes *Inst. de mil. testam.* fossata, vel statiua, teste Suida. Actus dicuntur *in l. vlt. j. de restit. milit. l. vlt. j. quib. caus. cessat. Inst. de milit. test. in pr. Paget. 1. c. 4. Cutiac. consult. 49.* notat, Eum qui in expeditione fuerit militẽ, in castris, in fossato, in hybernis, in statiuis, in præliis, iure militari cessari posse. Iure militari, inquam, vel vnico teste, vt Theoph. scripsit, vel nullo, dummodo aliis probationibus legitimis cõstare possit de militis volũtate.
g *v. l. 25. de diffensionis.*
h *v. l. 9. j. de diuers. offic.*
i *adde l. 26. j. eo.*
k *v. Iust. de offi. audit. in pr.*
† Bart. negat hãc Auth. approbati cõsuetudine, sed aliam formam iuramenti introductam.
l videtur esse hæc lex Iustini. *Nou. 109.*
m *l. 9. j. de diuers. offic.* Hæc lex renouat quod antea Honorius, constituerat, &, vt Zosimus referit, nixx mutuerat propter Geneticum copiarum Dalmaticarum ducem *v. Cuiac. hic.*
n Eadem verba extant in *l. 14. §. 4. ver. sed si quidẽ præsens sit. j. de non numer.*
o pota magistratum *l. 1. D. de iniu vocando.*
p citationẽ. Hæc denunciatio manifestationis & intimationis vim habet.
q ordinario, vel episcopo, *Bart.* ordinario, inquam, iudice contractus, vbi partes fortiuntur forum *Bald.*
r aut fit suspect. Potest enim quis suspectum iudicem habere σωφρονεστέρου τοῦ ἀνωτέρου. Quòd si monitus ab episcopo iudex non obtemperet, episcopus rem omnem ad Reipublicæ cutam vel administrationem, vel institutionem admitti, *adde l. 5. §. eo. 4. 19. j. eo. l. 18. j. vt prox. Nou. 8. c. 4.*

rum rectoribus, quòd is, sub cuius administratione aliquid huiusmodi fuerit attentatum, partis bonorum dimidiæ proscriptionem, & pœnam exilij per quinquennium sustinebit. Dat. pridie Kalend. August. Constantinopo. Anthemio A. II. Conss. 468.

De arrhis sponsalitiis.

16. Iidem AA. Eryphio præfecto prætorio.

SI legibus prohibitæ [a] non sint separatæ nuptiæ, & post arras sponsalitias sponsa coniugium sponsi propter religionis [b] diuersitatem [c] recusauerit: si quidem probatum fuerit, ante datas easdem sponsalitias arras, hoc idem mutiierem vel parentes eius cognouisse: sibi debeant imputare. si verò horum ignari, sponsalitias arras susceperint, vel post datas arras talis causa pœnitentiæ intercesserit: iisdem tantummodo redditis, super alterius simpli pœna liberi custodiantur. Quod simili modo etiam de sponsis super re cipiendis nec non arris præstitis custodiri censemus. Dat. Kalend. Iul. Martiano & Zenone Conss. 469.

De curatore fiumentario.

XVII. [d]

ELectione episcopi & primorum ciuium Sitonæ [e] fiant ex militaribus ordinibus aut ex veteranis, aut ex tyronibus, siue militaturis, qui id transgressus fuerit, tringinta libris multetur.

De annonis militum stationarior.

XVIII.

MEnites qui præsunt, & in custodia consistunt in suis (vt vocant) sedetis [f] siue stationibus, species ad se pertinentes, ex ciuitatibus, aut ex eius regionis agricolis ad suas annonas arbitratu episcopi, aut magistratus, aut defensoris, si desit magistratus, accipiant. neque cogatur collator numeratam pecuniam præstare.

De defensoribus ciuitatum.

19. Imperator *Anastasius.* A. Eustachio P. P.

IVbemus, eos tantummodò ad defensorum [g] curam petendam ordinari, qui [h] sacrosanctis orthodoxæ religionis imbuti mysteriis, hæc in primis sub gestorum testificatione, præsente quoque religiosissimo fidei orthodoxæ antistite, per depositiones cum sacramenti religione celebrãdas patefecerint. Ita enim eos præcipimus ordinari, vt reuerendissimorum episcoporum, necnon clericorum, & honoratorum, ac possessorum, & curialium decreto constituantur. Dat. XIII. Kalẽ. Maij, Sabiniano & Theodoro Cõss. 505.

Auth. ex Nouell. 15. cap. 1.

PRæsides gentium per vnamquamque ciuitatem præparẽt homines non vilissimos, sed nobiliores ciuitatum habitatores: quibus aliquia ratio est bonæ opinionis constituta, nominare defensores per circulum: vt, eo expleto, rursus ad eandem sollicitudinem reuertantur: decreto facto cum iureiurando omnium possessorum in ea ciuitate consistentium: electione faciendã à Deo amabili episcopo, & venerabili clero, & aliis in ciuitate bonæ opinioni studentibus. Et nulli liceat defensoris ordinationem declinare alioqui quinque librarum auri pœna coercebitur, quæ in opera ciuitatis impendetur: & post pœnæ solutionem nihilo minus defensoris officium suscipere cogetur, & iurabit, omnia secundum [k] leges & ius agere. & confirmabitur ex præcepto gloriosissimorum præfectorum nostrorum. & in biennio solo administrabit. & iudex potius, quam defensor esse videbitur: vt etiam testamenta & donationes apud hunc insinuentur, & acta apud eum componantur. & habeat νωμα exceptorem, & duos officiales ex prouinciali officio, & iudicet in causis pecuniarijs vsque ad trecentos aureos. Præterea habeat defensor publicam habitationem, in qua monumenta recondat, & νωμα hominem, qui acta confernet.

De iureiurando à magistratibus præstando.

Noua constitutio Friderici Imperatoris, de statu. & conf. cut. contra libert. eccl. §. statuimus etiam. collat. 10. constit. fin.

STatuimus hoc edicto in perpetuum valituro, vt potestates, consules, siue rectores, quibuscũque fungantur officiis, pro defensione fidei præstent publicè iuramentum ¶ quod de terris suæ iurisdictioni subiectis vniuersos hæreticos ab ecclesia denotatos, bona fide pro viribus suis exterminare studebunt. ita vt amodo quandocunque quis fuerit in potestatem seu perpetuam seu temporalem assumptus, hoc teneatur capitulum firmare iuramento. alioqui neque pro potestatibus, neque pro consulibus, neque pro

rectoribus habeantur, eorúmque sententias ex tunc irritas iudicamus & inanes.

De iureiurando à militibus præstando.

XX. [l]

NEmo [m] militet, qui non apud acta testificatus cum tribus sit, propositis sacrosanctis euangeliis se esse Christianũ orthodoxum. fiãntque acta ad eum magistratũ, sub quo militaturus est. & duo tantũ aurei pro ea re præbeantur. Si verò id neglectum sit: dabit libras quinquaginta is magistratus, cuiusque officium viginti. qui verò militauit, x. atque à militia eiucietur. testes, qui peierauerint, in corpus punientur, illæ verò multæ Comitis periculo rebus priuatis inferentur.

De non numerata pecunia.

21. Imperator *Iustinianus* A. Mennæ P. P.

SI præsens [n] quidem sit. qui pecuniam numerasse, vel alias res dedisse scriptus est, aliquam [o] verò administrationem in prouinciis gerat, vt difficile esse videatur, denunciationẽ [p] eidem non numeratæ pecuniæ mittere: licentiam damus ei, qui memorata exceptione vti velit, alios [q] iudices adire, & per eos ei manifestare, quia exceptionem huiusmodi obiicit, factam à se super non numerata pecunia querelam esse. Quòd si non sit [r] alius administrator ciuilis, vel militaris, vel per aliquam causam ei sit difficile, qui memorata querelam opponit, eum adire, & ea, quæ dicta sunt facere: licentiam damus [s] etiam per virum reuerendissimum episcopum [t] eandem suam exceptionem creditori manifestare, & ita tempus statutum interrumpere I ¶ Quod etiam in exceptione non numeratæ doris [u] locum habere, receptum est. Dat. Kal. Iul. Constantinop. DN. Iustiniano A. II. Cos. 528.

De custodia reorum.

22. [x] Imperator *Iustin.* A. Menæ P. P.

NEminem volumus in custodiam coniici absque [y] iussu gloriosissimorum vel illustrium vel clarissimorũ magistratuum huius felicissimæ vibis, vel prouinciarum, aut defensorum ciuitatum. I ¶ De his autem, quicunque coniecti aut coniciendi sunt, Deo amabiles locorum episcopos iubemus per vnam [z] cuiusque hebdomadę diem, id est, feria quarta [a], aut sexta, quæ & Parasceue [b] appellatur, eos, qui in custodia habentur, visitare [c] & diligenter inquirere causam, ob quam detinentur: & siue serui sint, siue liberi, siue pro pecuniis, siue pro aliis criminationibus, siue pro homicidiis coniecti, illustrissimos & spectabiles & clarissimos magistratus admonere, tam eos, qui sunt in hac felicissima vrbe, quàm qui sunt in prouinciis, vt ea exequantur circa ipsos, quæ diualis nostra constitutio ad illustres præfectos ea de re emissa præcepit licentia data Deo charissimis pro tempore episcopis, si quam negligentiam admissam cognouerint ab illustrissimis & magnificentissimis atque clarissimis pro tempore magistratibus, vel iis, quæ illis parent, officiis, talem ipsorum negligentiam indicandi, vt conueniens aduersus negligentes animi nostri motus insurgat. Dat. X V. Kal. Febr. CP. Decio Cos. 529.

23. Idem A. Mennæ P. P. [d]

PRiuatos [e] carceres modis omnibus in vrbibus atque in vicis constitui veramus [f]: ipsis, qui custodiuntur, Dei amicissimorum loci episcoporum prouidẽtia à detentione remissis. Dat. 12. Cal. Febr. CP. Decio Cos. 529.

De infantibus expositis.

24. Idem A. Demostheni præfecto prætorio.

NEmini licere volumus, siue [g] ab ingenuis genitoribus puer paruulus procreatus, siue à libertina progenie, siue seruili conditione maculatus, expositus [h] sit, cum puerũ in suum dominium vindicare, siue nomine dominij [i], siue adscriptitiæ [k], siue colonariæ [l] conditionis. Sed neque his, qui eos nutriendos sustulerint [m], licentiam concedimus penitus cum quadam distinctione eos tollere. Sed nullo discrimine habito, hi, qui ab huiusmodi hominibus educati, vel nutriti, vel aucti sunt, liberi & ingenui apparẽant, & sibi acquirant: & in posteritatem suam, vel extraneos heredes omnia, quę habuerint, quo modo voluerint, transmittant. Hæc obseruantib. non solùm præsidibus prouinciarum, sed etiam viris religiosissimis episcopis. Dat. Chalcedone 8. Cal. Iul. Lampadio & Oreste VV. CC. Cos. 530.

De alea seu cottis.

25. [n] Idem A. Demostheni PP.

QVæ de alea [o] siue (vt vocant) cottis, ac de eorum prohibitione à nobis sancita sunt; ea liceat Dei amicissimi

a pars *l. 5. in fin. j. de sponsalibus.*
b Iponsalia dissoluuntur propter religionis diuersitatem *vt hic.* adde *l. 3. de Iudaeis. Harm. 4. tit. 5. §. 1.* & Harmen. *4. tit. 1. §. 28.* in speciem magis hunc locum refert, vult enim sponsalia solui, διὰ κηρυστικὴν ἀγορευτικὴν καὶ ἀναμφίβολον διαφορὰν. Propter nouum aliquod & ignotũ religionis genus & religionum diuersitatem.
c Hi αἱρετικοὶ dicuntur Harm. *d. §. 5.*
d Interpretatio Antonij Augustini.
e *v. quæ notani ad l. 5. 3. eo.*
f αἱρετικὸς hic *adde Th. in §. de oiis in princ. tit. Inst. de milit. testam.* sedeta erant ædes *Inst. de mil. testam.* fossata, vel statiua, teste Suida. Actus dicuntur *in l. vlt. j. de restit. milit. l. vlt. j. quib. caus. cessat. Inst. de milit. test. in pr. Paget. 1. c. 4. Cutiac. consult. 49.* notat, Eum qui in expeditione fuerit militẽ, in castris, in fossato, in hybernis, in statiuis, in prælijs, iure militari cessari posse. Iure militari, inquam, vel vnico teste, vt Theoph. scripsit, vel nullo, dummodo aliis probationibus legitimis cõstare possit de militis volũtate.
g *v. l. 25. de diffensionis.*
h *v. l. 9. j. de diuers. offic.*
i *adde l. 26. j. eo.*
k *v. Iust. de offi. audit. in pr.*
† Bart. negat hãc Auth. approbati cõsuetudine, sed aliam formam iuramenti introductam.
l videtur esse hæc lex Iustini. *Nou. 109.*
m *l. 9. j. de diuers. offic.* Hæc lex renouat quod antea Honorius, constituerat, &, vt Zosimus referit, nixx mutuerat propter Geneticum copiarum Dalmaticarum ducem *v. Cuiac. hic.*
n Eadem verba extant in *l. 14. §. 4. ver. sed si quidẽ præsens sit. j. de non numer.*
o pota magistratum *l. 1. D. de iniu vocando.*
p citationẽ. Hæc denunciatio manifestationis & intimationis vim habet.
q ordinario, vel episcopo, *Bart.* ordinario, inquam, iudice contractus, vbi partes fortiuntur forum *Bald.*
r aut fit suspect. Potest enim quis suspectum iudicem habere σωφρονεστέρου τοῦ ἀνωτέρου. Quòd si monitus ab episcopo iudex non obtemperet, episcopus rem omnem ad Imperatorem deferet debet 3. *Eclo. 3. ex l. 6. tit. 22.* Addunt ex hoc loco propter absentiam iudicis episcopum adiri, eique actorum confectionem permittit. t hinc colligunt, adiri episcopum posse, vbi contractus est vsurarius. non vt cognoscat de cõtractu, sed vt adiuuet iudicem. u numeratur in. inter pias & fauorabiles causas.

colonis *Palestinis*, *de colonis Thracensibus*, *de colonis Illyricianis.* Ii si prædio rustico seruiunt, coloni proprie dicuntur: si vrbano, inquilini.

x Interpretatio Contij.
y *l. 63. de cust. reo.*
z ἑκάστην, editio Parisiensis, ἑκάστης, ita legit *Cuiac. 6. 3. de praes.*
a quam παρασκευὴν vocat Græci hoc loco *60. Eclog. 35. c. 2.* quartus septimanæ dies est Mercurij adde *Nov. 137. c. 4.* Petr. Alexandrinus *c. 15.* παρασκευὴ γὰρ ἡ πρωϊαίτερον, τῶν μὲν διὰ τὸν Χριστὸν ἀφεστώτων, τῶν δὲ διὰ τὸ σωτηρίου πάθος v. *c. 11. ibid.*
b i. die Mercurij, vt supetius dixit sidque ob memoriam Christi passionis.
c Munus est episcopi, custodias visitare, & eorũ miseriæ causas diligenter inquirere.
d Interpretatio Antonij Augustini.
e *v. l. vnij. de priuat. carceribus. adde 60. Syn. Basil. 53. ex lib. 35. c. 1.*
f excipe certos casus, de quibus vide quæ notaui *ad l. 25. ff. de adulter. u.*
g Hominum alij ingenui, alij libertini, alij ieruiui.
h Hæc verba exstant in *l. 5. j. de infant. expos.*
i siue vt seruum. Hinc colligere possis, Alios reuera nobis seruire, quia tales sunt: alios agricolationis tantũ causa, quales sũt adscriptitij & coloniide quibus mox dicetur.
k Adscriptitij quasi seruiunt, dominũ habente ad quem eorum peculium pertinet: eui etiã reddi solent, inspecto fisco, & aliis, liberi & proprietatem possessores *v. Cuiac. ad tit. de agricol.*
l Coloni iunt liberi, & res proprias habent, ter tam tamen dimittere non possunt, dominum non habent. Terra potius coloni domina est, quã persona: colonus redditur terræ, vide titulos *de agricola, censitu & colono: de*

TRACTATVS
AD IVS VARII

Tomus V.

DE RATIONE ORDINIS A Iurisconsulto in Pandectis, Codice & Institutionibus seruati

Ad leges XII. Tabularum.

Ad Vlpianum.

Ad Gaium.

Historische Gesellschaft
BROMBERG
für den Netzedistrikt

Authore Dionysio Gothofredo I. C.

LVGDVNI,
Apud hæredes Bartholomæi Honorati.

M. D. XC.

Cum priuilegio Sacræ Cæsar. Maiest. & Christianissimi Francorum Regis.

1904. 948.

INDEX TITVLORVM QVI IN FRAGMENTIS DVODECIM TABVLARVM CONTINENTVR.

A

de Accusationibus. 89
Adulteriis. 89
Aedilibus. 69
Arborum furtim cæsarum. 86.87
Auguribus & Aruspicibus. 64
Auspiciis & authoritate senatus. 71

C

de Captiuis. 90
Censoribus. 69
Colendi qui, vbi, quo tẽpore, 61.62. quibus hostiis. 63
Collegiis illicitis. 89
Confessis in iure. 76
Contrahenda emptione & venditione. 78
Conuitiis & famosis libellis. 88
Crassitudine parietis communis. 77
Cultu diuino. 61
Curatoribus & curatore furiosi prodigi. 81

D

de Damno infecto. 76
Decemuiris litium. 69
Dictatore & magistro equitum. 70
Dilationibus & earum causis. 74
Donationibus inter virum & vxorem. 80

E

de Emancipato 82. & emancipatione. 78
Eo qui in vtero. 82
Etruscis. 64
Expiationibus. 65
Extraordinariis criminibus. 88

F

de Falsis. 90
Familiæ erciscundæ. 77
Fecialibus. 64
Finium regundorum. 76
Fluminibus. 63
Fœnore vnciario. 88
Furto 86. per lancem & litium concepto. 87

G

de Glande legenda. 86

H

de Hæreditariis actionibus. 84
Hæreditatibus quæ ab intestato. 84
His qui sunt sui. 73

I

de Impietate in Deo. 66
Incestis. 66
Incendio. 88
Interstitiis. 77
Iniuriis. 88
Interdicto vti possidetis. 84
Iudiciis. 74
Iudicio sisti. 74
Iure populi & senatus. 72
Iureiurando. 74
Iure patronatus. 84
Iurgio inter virum & vxorem. 84

L

de Legatis. 81
Lege Iulia repetundarum & corrupto iudice. 90
Legibus. 73
Legitima agnatorum & cognatorum successione. 82.
Fœminarum tutela. 80. Patronorum ibid.
Legitimis tutoribus. 80
Liberis matri succedentibus. 82
Liberto emancipato. 84
Ludis. 2665

M

de Magistratibus maioribus in genere 68. militaribus ibid.
Maleficijs. 90
Maiestatis crimine. 89
Membro aut osse fracto & Talione 88. rupto. 76
Monopoliis. 78
Muliere vsurpata & vsucapta. 86

N

de Nepotibus ex filio præmortuo. 82
Noxa. 78
Noxalibus actionibus. 76
Nuptiis. 29

O

de Officio prætoris. 70
Officio consulis. ibid.

P

de Pactis. 74
Parricidio. 90
Pastu pecoris. 88
Pastu & sectione frugum. 87
Patrona. 84
Pellice. 89
Periurio. 65
Pignoribus. 78
Plus petitionibus. 75
Pœnis. 90
Pontificibus. 63
Possessionibus. 84
Præuaricatione patroni aduersus clientem. 89
Priuatis delictis. 86
Publicis iudiciis. 89

Q

de Quæstoribus. 69. 72. parricidij ibid.
Qui satisdare cogantur. 76
Quinque pedum præscriptione. 77

R

de Rebus. 73
Receptis arbitris. 74
Religiosis & sumptibus funerum. 66
Re militari. 71
Repudiis & diuortiis. 80
Reo fugiente. 75
Ritibus. 65

S

de Sacerdotibus. 69. eorúmque officio. ibid.
Sacrilegio. 61
Sacris nocturnis. 64. priuatis. 66
Sarptis vineis. 88
Secundis nuptiis. 80
Senatoribus & Senatusconsultis. 71

Seruitutibus. 76
Sicariis. 89
Si quadrupes pauperiem fecisse dicatur. 75
Statu hominum. 73
Successionibus quæ fiebāt per bonorū venditionē. 84
Successione libertorum. 84
Suffragiis & creatione magistratuum. 72
Suis & legitimis hæredibus. 82
Suspectis tutoribus. 81

T

de Tempore iudicati faciendi. 76
Termino moto. 88
Testamentis & libera testandi facultate. 81
Testamentaria tutela. 80
Testibus 79. eorūque citatione & denunciatione. 75
Tigno iuncto. 87
Traditione. 78
Tribunis plebis. 71
Triumuiris capitalibus 69. monetalibus ibid.
Tutelæ actione. 81
Tutoribus & curatoribus. 80

V

de Veneficiis. 90
Vestalibus. 63
Vestibulo sepulchri. 86
Viarum latitudine. 76
Vindiciis falsis. 90
Votis. 66
Vsucapionibus. 85
Vsuris. 78

FINIS.

INDEX TITVLORVM INSTITVTIOMVM TAM VLPIANI QVAM CAII ordine Alphabetico.

Prior numerus titulum, posterior verò paginam huius editionis demonstrat.

A

de ADoptionibus. *Vl.*8.97. *Ca.*1.15

B

de Bonis libertorum. *Vl.*29.112

C

de Caducis. *Vl.*17.102
Cœlibe, orbo, & solitario patre. *Vl.*13.101
Curatoribus. *Vl.*12.100. *Ca.*7.117

D

de Decimis. *Vl.*15.101
Dominiis & adquisitionibus rerum. *Vl.*19.102
Dotibus. *Vl.*6.95

E

de Exhæredatione liberorum. *Ca.*3.118

F

de Fideicommissis. *Vl.*25.110. *Ca.*7. 120

H

de His qui in manu sunt. *Vl.*9.98
His qui in potestate sunt. *Vl.*5.94
His qui sui iuris sunt. *Vl.*4.94

I

de Intestatorum hæredibus. *Ca.*8.12
Iure donatorum inter virum & vxorem. *Vl.*7.97
Iure personarum. *Ca.*3.115

L

de Latinis. *Vl.*3.94
Legatis. *Vl.*24.108. *Ca.*5.120
Lege Falcidia *Ca.*6.120
Legibus & moribus. *Vl.*1.91
Legitimis hæredibus. *Vl.*26.111
Libertatibus seruorum. *Ca.*1.113
Libertorum successionibus vel bonis. *Vl.*27.112

M

de Matrimoniis. *Ca.*4.115

N

de Numero seruorum testamento manumittendorum. *Ca.*2.114

O

de Obligationibus. *Ca.*9.122

P

de Pœna legis Iuliæ. *Vl.*14.101
Possessionibus dandis. *Vl.*28.111

Q

Quemadmodum hæres institui debeat. *Vl.*21.105
Quemadmodum testamenta rumpuntur. *Vl.*23.107
Qui habeant ius antequam in caducis. *Vl.*18.102
Qui hæredes institui possunt. *Vl.*22.105
Qui in potestate mancipióve sunt quemadmodum eo iure liberentur. *Vl.*10.98
Quibus modis filij exeūt à potestate patris. *Ca.*6.116
Quibus modis obligatio tollatur. *Ca.*10.124

R

de Rebus. *Ca.*1.117

S

de Solidi capacitate inter virum & vxorem. *Vl.*16.101
Statuliberis. *Vl.*2.93
Substitutionibus & de faciendis secundo tabulis. *Ca.* 4.119

T

de Testamentis. *Vl.*20.104. *Ca.*2.118
Tutelis. *Vl.*11.99. *Ca.*7.116.

DE RATIONE

DE RATIONE ORDINIS A IVRISCONSVLTO in Pandectis obseruati.

Prima Pars τοῦ πρόοτου

Continens Iudiciorum præparatoria.

LIBER PRIMVS.

Rocemium est Constitutio ad antecessores iuris de docendi iuris methodo.

De Iustitia & Iure 1.l.12.

De origine Iuris Ciuilis, omnium Magistratuum, & successione Iurisprudentum 2.l.2.

De Legibus, de Senatusque Consultis & longa consuetudine 3.l.41. i.iure scripto, & non scripto. Quid Lex & Senatusconsultum, effectus legum: contraria.

De Constitutionibus Principum 4.l.4.

De statu hominum 5.l.27. Id est, iure, qualitate, conditione. Hîc auté de liberis, seruis, mancipiis, ingenuis, & libertinis agitur.

De his qui sui vel alieni Iuris sunt 6.l.11. Hîc de patribus familiâs, & filiisfamiliâs.

De Adoptionibus, Emancipationibus, & aliis modis quibus Ius patriæ potestatis soluitur 7.l.46. Adoptantur qui non sunt sui Iuris, Arrogantur qui sunt sui. Emancipatio est quasi manumissio, quæ contigit morte patris naturali, & ciuili, item adeptione dignitatis magnæ.

De rerum diuisione & qualitate. 8.l.11. Sunt autem res vel priuatæ, publicæ, singulorũ vniuersitatis, corporales, incorporales, Iuris diuini, humani, sacræ, sanctæ, religiosæ.

De Iudiciis, in quibus considerandus est iudex, Actor, & Reus.

Iudex. De Officio eorum, qui præsunt Iudiciis, in specie, præsunt autem vel

- In Vrbe.
  - Ordinarij.
    - *De Senatoribus* 9.l.12.
    - *De officio Consulis* 10.l.1.
    - *De Officio Præfecti Prætorio* 11.l.1.
    - *De Officio præfecti Vrbi* 12.l.2.
    - *De Officio Quæstoru* 13.l.1.
    - *De Officio Prætoris* 14.l.4.
  - Extraordinarii.
    - *De Officio præfecti Vigilum* 15.l.4
- Extra Vrbem.
  - *De officio proconsulis, & legati* 16.l.16. In prouincia septem dabantur legati.
  - *De officio præfecti Augustalis* 17.l.1. in Aegypto.
  - *De officio Præsidis* 18.l.21.
  - *De officio Procuratoris Cæs. vel rationalis* 19.l.3.
  - *De officio Iuridici* Alexandriæ 20.l.2.
  - *De officio eius cui est mandata iurisdictio* 21.l.5.
- Tam in vrbe quàm extra.
  - *De officio Assessorum.* 22.l.6. Non erant Magistratus sed Consiliarii.

LIB. II.

De Iurisdictione, id est officio in genere vel communiter omnium Iudicum 1.l.20. Hic de mero & mixto, & simplici Iurisdictione agitur.

- *Quod quisque Iuris* in alium *statuerit* vel obtinuerit, *eodem iure vtatur* 2.l.4.
- *Si quis Ius dicenti non obtemperauerit.* 3.l.1.

Actor *De in Ius* (i. ad ipsum prætorem) *vocando* (aduersario scilicet interdum sine vllo apparitore, & vi deducendo si nolit sequi) & differt à Tit. *de Edendo.* 4.l.25.

Reus. Pœna nõ cõparentis.
- *Si quis in ius vocatus non ierit* (vt si causa sit liberalis famosa, ideo ad alium Iudicem eundum sit, vel locus sit inhonestus, vel tempus feriatum) *siue eum vocauerit quem ex edicto non debuit.* 5.l.3.

Satisdatio.
- *In Ius vocati vt eant aut satis vel cautum dent* 6.l.4. scilicet se Iudicio.
- *Ne quis eum qui in ius vocatus est* (aliàs vocabitur) *vi extimat.* 7.l.6. Eximere quocumque modo, eripere per vim: hîc tantum Actori cõsulitur, & hîc agitur quanti in litem iuratum. Habet locum ante vocationẽ & satisdationes receptas.
- *Qui satisdare cogantur, vel iurato promittunt* (ob dignitatem, vel quia fideiussores inuenire idoneos nõ possunt) *vel suæ promissioni cõmittuntur.* 8.l.16.
- *Si ex noxali causa agatur quomodo caueatur.* 9.l.6. Id est pro seruis.
- *De eo per quem factum erit* (vi vel sine vi) *quominus quis in Iudicio sistat.* 10.l.3. Hic consulitur reo & vocanti, & agitur ad interesse. Habet locum post vocationes & satisdationes receptas.

Excusatio.
- *Si quis cautionibus in Iudicio sistendi causa factis nõ obtemperauerit* 11.l.15. ob casum fortuitum vel absentiam longiorem.
- *De Feriis & dilationibus & diuersis earum temporibus, & ex quibus causis feriæ non impediuntur.* 12.l.10.

Actor *De Edendo* 13.l.13. De actionis, Instrumenti & rationum editione.

Vterque.
- *De Pactis.* 14.l.63. Pacta sunt rei nõ litigiosæ sed certæ.
- *De transactionibus* 15.l.17. rei litigiosæ, incertæ.

LIB. III.

De Postulando. 1.l.11. Postulare prohibẽtur vel Edicto, vel lege. Edicto pro se & aliis minores 17. annis: surdi, quia Magistratum exaudire nõ possunt. Pro aliis fœminæ, cæci, infames: pro certis personis, veluti pro parẽte, fratre, sorore, vxore, socero, patrono, patrona, eorũmq; liberis. Vel lege, Iudices, arbitri, & alij sententia Iudicis suspensi ab officio.

De his qui notantur infamia 2.l.25. Qui scilicet vetantur postulare.

De procuratoribus (actoris scilicet ad Iudicia nõ ad negotia, de quibus infrà mandati) *& defensoribus reorum.* 3.l.8.

Quod cuiusque vniuersitatis nomine vel contra eam agetur. 4.l.9. 1. de Syndicis collegiorum, communitatum.

De negotijs gestis (absentis sine mandato, idque bona fide. 5.l.51.

De Calumniatoribus 6.l.9. id est, de Iniquis & malitiosis actoribus, vel quia nullam habent actionẽ, vel quia desistunt vel arguuntur accepisse pecuniam, aut depecti vt per calumniã raperent aliquem in Ius, eius vexandi causa, vel ab eo aliquid extorquendi.

LIB. IIII.

De Restitutionibus in integrum. 1.l.9. Competunt autem vel

- Iure Actionis.
  - *De eo quod metus causa gestum esse dicetur.* 2.l.23.
  - *De dolo malo.* 3.l.41. nõ de actione doli mali, in qua dolus actione in factũ vindicatur nõ restitutione in integrũ, vt hic Tit. differat à Titulo de doli mali & metus exceptione.

Officio Iudicis.

De minoribus 25.annis 4.l.52. ratione ætatis datur hæc restitutio.

De Capitis diminutione (ob status mutationem scilicet) Consistit caput siue status in libertate, ciuitate, & familia. Capite minuitur qui in huiusmodi statu non manet: datur hæc restitutio iis qui propter minimam capitis diminutionem debitoris actiones suas amiserunt rescisa capitis diminutione.5.l.11.

Ex quibus causis maiore 25.annis restituuntur. 6. l. 46.ob militiam scilicet, absentiam Reipublicæ causa,Iustum metum.

Ex Edicto.

De alienatione Iudicij mutandi (quo ad se) vel suscipiendi (quo ad ementem) *causa facta 7.*l.13. qua alienatione aduersarius nobis obici potest, vel potentior,vel alienæ prouinciæ.

Iudices compromissarij.

De receptis,qui arbitrium receperunt,vt sententiam dicant 8.l.57. Nautæ,caupones,stabularij,vt recepta restituant 9.l.7. Homonymia vocabuli recepti in priori titulo fecit vt hic titulus subderetur alieno & quasi deserto loco.

SECVNDA DE IVDICIIS.

quibus scilicet res nostras petimus,& quidem ciuilibus & realibus: in iis enim propter rem mouemus controuersiam aduersus eum qui nullo nobis contractu est obligatus,sic dicta quia à mero Iudicis officio proueniunt.

LIB. V.

1 *De Iudiciis & vbi quisque agere vel conueniri debeat* 1.l.82.id est de foro competenti & ordinario.

Actiones quibus Iudices addicuntur,sunt vel

Vindicationes quibus res nostras petimus,suntque vel

Vniuersales seu vniuersitatis,vel

Ciuiles.

De Inofficioso testamento 2.l. 32. Hac petitione ex l.Glicia rescinduntur testamenta, in quibus vel pater à filio, vel filius à patre exhæredatus: in iis enim vtrique videntur esse sui officij obliti, eáque rescisio postulatur à Iudice.

De Hæreditatis petitione. 3. l. 6. Est generalis & assis vindicatio, qua petimus nos hæredes declarari & hæreditatem nobis restitui ab eo qui pro hærede vel possessore eam possidet.

Si pars hæreditatis petatur.4.l. 10.

Prætoriæ quæ dantur iis qui sunt similes hæredibus.

De possessoria hæreditatis petitione. 5. l. 2. Qua bonorum possessor tantum consequitur, quantum hæres per superiores: datur autem à Prætore.

De fidei commissaria hæreditatis petitione 6. l.3.quæ datur iis quibus ex SC. Trebelliano restituitur hæreditas:nam ii imitantur hæredes.

LIB.VI.

Rei singularis.

Corporalis,dantur dominus aut quasi,non tamen possidentibus.

De rei vindicatione. 1. l. 80. id est, proprietatis assertione, quæ datur proprietario ciuiliter & directo.

De Publiciana, id est, Prætoria, *in rem actione.* 2. l. 19. Datur bonæ fidei possessori, qui proprietario similis est, qui amisit possessionem.

Si ager vectigalis, (*id est*,) *Emphyteuticarius petatur* ab Emphyteuticario qui proprietarium imitatur, cui etiam datur vindicatio in rem vtilis 3.l.3.

LIB. VII.

Incorporalis, vt seruitutum quæ dantur possessori & domino,sùntque Personarum, ita dictæ quòd res personis seruiant.

De vsufructu, & quemadmodum quis vtatur fruatur. 1. l. 81. est autem diuiduus.

De vsufructu accrescendo, id est iure nanciscendæ partis eius qui non concurrit in vsufructu,vel cõcurrere desiit. 2. l.13.

Quando dies vsusfructus legati cedat. 3. l. 1. Ab adita scilicet hæreditate, proprietatis verò dies à morte testatoris:vt iure veteri diem legati cedere cùm dicimus, significamus post eum diem moriente legatario legatum transmitti in hæredem eius.

Quibus modis vsufructus vel vsus amittatur. 4. l. 31. Capitis diminutione, morte, rei mutatione, non vtendo, in iure cessione, dominij acquisitione.

De vsufructu earum rerum quæ vsu consumuntur vel minuuntur. 5. l. 12. legatario adiudicando scilicet & tradendo, si priùs tamen cautionem ex SC. dederit.

Si vsusfructus petatur, confessoria actione scilicet. *vel ad alium pertinere negetur*, negatoria.6.l 7.

De operis seruorum 7. l. 6. quæ imitantur vsumfructum, distant tamen:nõ enim eodẽ modo amittũtur, sunt indiuiduæ,cedũt ex die petitionis, ad vsum accedunt.Idem dicendũ de operis animalium,vecturis iumentorum.

De vsu & habitatione 8. l. 24.indiuidua est.

*Vsufructuarius & vsuarius quẽadmodũ caueat 9.*l.12.se vsurum scilicet boni viri arbitratu & domino se restituturum possessionem amisso aut finito iure suo.

LIB. VIII.

Prædiorum: sùntque iura quibus prædia prædiis seruiunt.

De seruitutibus (prædiorum scilicet) *& quomodo constituantur.*1.l.21.

*De seruitutibus vrbanorum.*2. l.40.quę vsu nõ loco distinguuntur.

De seruitutibus rusticorum. 3. l.38.

Communia prædiorum tam vrbanorum

banorum quàm rusticorum 4.l.19.

Si seruitus vindicetur confessoria scilicet, *vel ad aliũ pertinere negetur*, negatoria scilicet actione 5.l.22.

Quemadmodum seruitus amittatur.6.l.21.cõfusione, ac quisitione dominij & prædij non vtendo, vsucapione, cessione.

2 Actiones noxales personales, quæ naturam realium induunt, nec ex contractu nec ex maleficio dantur, occasione scilicet rerum circa vllam conuentionem, ex aliquo facto seu delicto leuiore, quod criminale iudicium nequaquam cõstituat, ideo non ex contractu sicut aliæ actiones, sed facto & culpa aliqua gignuntur, dantur nominis iure directo aduersus dominos & damnum datum persequuntur.

Si quadrupes (est vetustissimum nomen actionis) *pauperiem*(i.damnum sine iniuria:brutum enim quia ratione caret, iniuriam facere non potest)*se cisse dicetur* 1.l.5.

* *Ad l. Aquiliam*(i.de damno dato, vt pura occiso homine, seruo vel pecude, vel vsto, fractóve rupto, vel alio damno mihi dato cum iniuria tamen, vel si intercepta nobis vtilitas 2.l.58.

De his qui effuderint vel deiecerint.3.l 7.

De actionibus noxalibus.4.l.43 in genere scilicet, fuisset enim immensum omnes enumerare.

LIB. X.

3 Actiones mixtæ in rem & personam, quibus rerum fieri diuisionem petimus.

Finium regundorum(Iudicio scilicet & inter affines, quod datur pro finibus regundis seu terminandis.1.l.13.

Familiæ erciscundæ 2.l.58.iudicio scilicet inetr cohæredes vel similes personas.

♓ *Communi diuidundo* 3. l.31. iudicio scilicet inter eos cum quibus rem habemus communem, vel ex societate, vel sine societate.

4 Actiones præparatoriæ ad rem vindicandam.

Ad exhibendum 4.l.20.qua actione rem ipsam non quidem vindicamus, sed ad eius vindicationem nobis viam facimus & præparamus.

LIB. XI.

De interrogationibus in iure, (ἐν ἐρωτήματι)*faciendis & interrogatorijs actionibus*, quæ dantur ex responso sicut ex confessoria: neutra tamen propriè actio. 1.l.23.hodie non est in vsu:nam ante iudicium nemo cogitur de iure suo respondere.

♓ *De quibus rebus ad eundem iudicem eatur*.2.l.2 de iis scilicet quas cum aliis habemus diuidendas.

* *De seruo corrupto*.3.l.17. id est de damno seruorum animis & moribus dato:nam ꝗ.tit.ad l.Aquiliam de damno eorum corporibus dato diximus, Persequitur autem I.C. Iudicia, quæ neque ex vero contractu, neque ex vllo insigni maleficio existunt.

De seruis fugitiuis.4.l.6. fugitiuus seruus dicitur, qui animo non redeundi fugit, erro qui animo redeundi.

De Aleæ lusis & aleatoribus 5.l.4.quo vitio seruii potissimum laborant.

† *Si mensor*, id est finitor, *agrorum falsum modum dixerit*.6.l.7.

5 Edicta quæ ad res religiosas & diuini iuris rectas sartásque conseruandas pertinent.

De religiosis scilicet rebus, *& sumptibus funerum*, *& vt funus ducere liceat*. 7. l. 46. qua actione etiam is tenetur qui in alienum locum mortuum intulit.

De mortuo inferendo & sepulchro ædificando 8.l.5.éstque interdictum prohibitorium, quod veluti causam proprietatis continet.

TERTIA DE REBVS,

quæ nobis ex contractu debentur, & actionibus quibus petimus & condicimus res nobis debitas quæque nobis competunt ad eas exigendas. Variæ sunt autem causæ ex quibus nobis quid debetur ex contractu.

LIB. XII.

Contractus autem constant vel

Rei interuentu, súntque ij contractus vel

Stricti iuris.

De rebus creditis. i. Si certum petatur *& de condictione*, mutui.sc.1.l.42.

De Iureiurando sive voluntario, *sive necessario sive Iudiciali*.2. l.42. Iusiurandum teste Laberio est remedium & emplastrum æris alieni. voluntarium illud est quod pars parti in Iudicio defert. Necessarium quod refertur, ita dictum, quòd necessario est præstandum. Iudiciale quod à Iudice defertur.

De in litem Iurando.i. Iuramento præstando quoties aut necessarium aut à Iudice delatum est, quo is qui iurat, rem in iudicium deductam iuxta affectionem æstimat, per quam æstimationem Reus punitur qui contumaciter non restituit.3.l.11.

De Condictione causa dati. i. rei datæ *causa non sequuta*.4.l.16.

De Condictione ob turpem causam vel iustam.5.l.10.

De Condictione indebiti, soluit scilicet 6.l.69.Is autem qui indebitum soluit, distrahendi potiùs quàm contrahendi animo soluit.

De Condictione sine causa.7. l. 5. i. eius quod sine vlla causa datum est.

LIB. XIII.

De Condictione furtiua.1. l. 20. quæ ad rem furto sublatam repetendam datur: furti enim actione pœnali, & ad exhibendum vendicatione cum iis agi potest.

De Condictione ex lege. 2.l.1. qua vtimur cùm lege non introducitur aliqua obligatio vel actio, nec cautum est quo genere actionis vtamur.

De Condictione triticaria. 3. l. 4.alij triticiariam legunt: per eam petuntur res omnes certæ, vel incertæ, & incorporales: & in ea Iudex seruit scripturæ contractus. Dicitur arbitraria, quia pro suo arbitrio Iudex æstimat rem petitam ratione loci & temporis, eámque æstimationem recipiunt res omnes præter pecuniam, quæ cæteras res æstimat: sic dicta, quia in antiqua formula huius condictionis tritici fiebat mentio, propterea quòd qui hanc actionem sibi dari primus postulauit, fortè ei res erat de æstimando tritico: vt hîc notauit Cuiacius.

De eo quod certo loco dari oportet, condicendo scilicet. 4. l. 11. qua condictione id petitur quod alio vel loco vel die dari debuit, facta commemoratione eius diei & loci quo dari debuit, atque ita plus loco vel tempore non petitur, idque introductum ne creditori illuderet debitor.

De pecunia constituta 9.l.31. condicenda scilicet, quoties quis constituit se mihi soluturum id quod alius debebat.

Bonæ fidei.

Nominati, quib.vtimur quoties species dari, præstari, restitui, reddi, & alio modo intenditur, vtpote non alienato eius dominio sicut in superioribus. Procedunt autem ex contractibus

Nostris.

Commodati. i. rei commodo vtendi datæ, *vel contrè actione* 6. l. 23. Commodatum est quasi mutuum ad vsum, vt mutuum est commodatum ad abusum. Hac actione vtimur quoties in re commodata ali-

quid dolo admissum est aut non redditur.

De Pignoratitia actione, & cõtrà. 7. l. 43. qua vtimur cùm dolus, admissus in pignore dicitur. Pignus est propriè mobilium, quia pignus à pugno quod traditur dictũ est, sũn,tque eius duæ actiones directa quæ datur vero domino seu debitori contraria creditori.

LIB. XIII.

Aliorum .i. de condictionibus & actionibus nobis cõpetentibus ob aliquid datũ, gestúmve cũ eo qui alteri subiectus est, vel quasi.

De exercitoria, aduersus scilicet exercitorem vel nauclerum *actione*, qua tenetur ex contractu magistri, quẽ naui præposuit, vel eius qui à magistro præpositus est 1. l. 7.

Ad l. Rhodiam de Iactu 2. l. 10. quæ lex vult iacturam factam naue laborante in mari sarciri omnium (quorum interfuit iacturam fieri) contributione ideóq. vectores ex eo agere possunt aduersus magistrum nauis & exercitorem.

De Institoria actione. 5. l. 20. aduersus eũ qui instituit aliquẽ mẽsæ tabernæ aut negotiationi, qui enim cum Institore contrahit, fidem eius à quo Institor præpositus est, sequi videtur. ideóque vtis qui instituit, commodũ sentire cupit eius ministerio quẽ instituit, & incommodũ ex eodẽ sentire debet. Datur hæredi & in hæredes.

De tributoria actione 4. l. 12. si domino sciẽte cum eius seruo cui peculiũ cõmiserat, cõtraxi eíq. pecuniam credidi, concurrã cum eo domino, creditore in peculium eius serui quod quidẽ inter nos pro rata debiti distribuetur, nec dominus integrum debitum ex eo consequetur, sed ab eo petam pro rata inter nos distribui. vnde tributoria actio dicitur.

Quod cum eo qui in aliena potestate est, negotium gestum esse dicetur 5. l. 8. siue is liber siue seruus fuerit. datur in dominum vel patrem actio de peculio: & in rem verso, vt infrà dicetur & quod iussu.

Ad S C. Macedonianum. 6. l. 22. quo mutuũ filiofa. & ei qui est in potestate, patris datũ, à creditore condici non potest.

LIB. XV.

De peculio 1. l. 69. & eius actione quæ mihi competit cõtrahenti cum tuo seruo vel filio peculium habentibus te patre vel domino nolente vel inuito, qua actione non teneris mihi vltra vites peculij quas supra nihil possum condicere.

Quando de peculio annalis sit exceptio. 2. l. 4.

De in rem verso 3. l. 21. si id quod vel seruo tuo vel filio credidi, appareat in rem tuam & emolumentum versum esse, possum condicere: etsi vterque nihil in peculio reliquerit.

Quod iussu 4. l. 5. quæ actio, datur contrahentibus cum filio vel seruo, voluntate patris aut domini præcedente vel sequente.

LIB. XVI.

Ad SC. Velleianum 1. l. 32. quo mihi negatur condictio aduersus mulierem, quæ quoquo modo in se recepit alienam obligationem.

Hîc erat dicendum de Innominatis: sed quia ordinẽ Titulorũ mutare nolumus, Lector animaduertet Iurisconsultũ contractus innominatos retulisse in librum XXIX.

De compensationibus 2. l. 34. Compensatio est crediti condicti exceptio.

De rebus creditis ad custodiam.

Depositi vel contrà 3. l. 34. Duæ depositi actiones competunt, directa ei qui deposuit, cõtraria qua is apud quem res deposita est, agit ad repetendas expensas vtiles, quas in re deposita fecit. affine est deposito sequestrum.

LIB. XVII.

Consensu; qui contractus rei interuentum non desiderant vt superiores.

Mandati vel contrà. 1. l. 62.

Pro socio. 2. l. 85.

LIB. XVIII.

De contrahenda emptione & de pactis inter emptorem & venditorem compositis, & quæ res venire non possint. 1. l. 61.

De in diem addictione 2. l. 23. qua res in auctione fit emptoris, nisi quis intra certum diem suprà adiecerit ad pretium.

De lege commissoria 3. l. 8. qua intra certum tempus non soluto pretio res inempta esse debet: sic dicta quòd qui in eam legem committit, in vniuersam venditionem committat.

De hæreditate vel actione vendita 4. l. 25.

De rescindenda venditione, & quando liceat ab emptione discedere 5. l. 10.

De periculo & commodo rei venditæ. 5. l. 9.

De seruis exportandis, vel si ita mancipium venierit, vt manumittatur vel contrà. 7. l. 10.

LIB. XIX.

De actionibus empti, vel venditi. 1. l. 57.

Locati & conducti. 2. l. 65.

Innominati. Hic tractatus pars altera est diuisionis superiùs positæ, qua diximus contractus qui rei interuentu constabant esse vel stricti iuris vel bonæ fidei. Bonæ fidei verò alios esse nominatos, de quibus iam diximus, alios innominatos, quorum hîc fit mentio.

De æstimatoria actione 3. l. 2. quę ei competit, qui rem suam æstimatam vendendã alteri dedit, non autẽ empti: etsi in ea sit mentio pretij, non locati: etsi rem vendendam locasse videatur, non man-

dat

dati: ad has actiones defectu verborum, quæ præscriptis in factũ verbis dicuntur, decurrendũ est, cùm negotiũ tam ambiguũ est, vt nesciamus ad quam speciem contractus sit referendum.

De rerum permutatione 4.l.2.

De præscriptis verbis, actione scilicet, *& in factum actionibus* 5.l.28. Est actio ciuilis in factũ ex contractibus innominatis, descendens. ad hãc veniẽdum est, quum apparet quidem quale sit factũ, sed redigi in ordinem contractuum nominatorum nequit, quia plures sunt res quàm vocabula.

QVARTA,

in qua agitur de accessoriis contractuum & actionibus ex causa nuptiarum & tutelæ.

LIB. XX.

De accessoriis contractuum quæ pertinent ad eorum Securitatem.

De pignoribus & hypothecis qualiter contrahantur & de pactis eorum 1.l.35.

In quibus causis pignus vel hypotheca tacitè contrahatur 2 l.10. Bona eius qui dotem promittit, marito: mariti verò vxori ad restituendam illi dotem, & coloni fructus locatori, & inuecta illo sciente tacitè obligantur.

Quæ res pignori vel hypothecæ obligari non possunt 3.l.5. sacræ, &c.

Qui potiores in pignore vel hypotheca habeantur, & de his qui in priorum creditorum locum succedunt 4.l.22.

De distractione pignorum vel hypothecæ 5.l 14.

Quibus modis pignus vel hypotheca soluitur. 6.l.15.

LIB. XXI.

Complementum ceu ipsos contractus bonæ fidei implendos.

De AEdilitio edicto, quo in totum rescindimus venditionem re venditori reddita, & precio recepto, *& redhibitione quanti minoris* ceu æstimatoria quæ in partem rescindit emptionem pretio emptori reddito, eo quò minoris rem emisset si rei vitiũ sciuisset 1 l.65.

De euictionibus, euictionem præstare emptori venditor tenetur, *& duplæ stipulatione*, quam olim stipulari moris erat, eo casu quo res euinceretur.

De exceptione rei venditæ & traditæ 3.l.3. opponenda venditori scilicet, aut eius hæredibus rem venditam euincentibus.

LIB. XXII.

De vsuris & fructibus & causis & omnibus accessionibus & mora 1.l.49. 1. de mediterraneis vsuris.

De nautico fœnore 2.l.9. i. maritimis vsuris.

Probationem, qua deficiente inutilis esset contractuum disquisitio.

De probationibus & præsumptionibus 3.l.30.

De fide instrumentorum & eorum accessione. 4. l.6. Instrumenta dicta sunt ab instruendo, quod instrumentis his instruatur.

De testibus 5.l 25.

De Iuris & facti ignorantia. 6. l. 10. quæ ab onere probandi releuat donec probetur contrarium.

LIB. XXIII.

Actiones inter maritum & vxorem cum omnibus earum antecedentibus, & consequentibus.

De sponsalibus 1.l.18.

De ritu nuptiarum. 2.l.68.

De Iure dotium 3.l.88.

De pactis dotalibus 4.l.3.

De fundo dotali. 5.l.18.

LIB. XXIV.

De donationibus inter virum & vxorem 1.l.68. constante scilicet matrimonio prohibitis.

De diuortijs & repudijs 2.l.11. Hic titulus finem facit Digesti veteris.

Soluto matrimonio quemadmodum dos petatur 3.l. 68. Causæ reputationis in iudicio, seu actione de dote à marito faciendæ sunt impensæ in res dotales factæ quæ actionem dotis minuunt.

De impensis in rebus dotalibus factis 1.l.16.

De actione rerum amotarum 2.l.30. earum scilicet rerũ, quæ celatæ, absconditæ, aliportatæ consumptæ dolo malo, & cogitatione diuortij interuersæ, qua maritus ob eas causas in vxorem dotem repetentem, vtitur.

De liberis, natis scilicet facto diuortio, *agnoscendis* à parentibus, idque ex senatusconsulto Plautiano, *vel à patronis libertis, alendis* quoties egestate laborant 3.l 9.

De ventre inspiciendo custodiendóque partu 4.l.4.

Si ventris nomine, (ventrem appellat eum qui nondum est editus, *muliere in possessionem missa* à Prætore, *eadem possessio ad alium dolo malo translata esse dicetur* 5.l 2.

Si mulier ventris nomine in possessione calumniæ causa, vtpote si sciens prudénsque se non esse prægnantem, vel se quidem esse, sed ex alio: *esse dicetur* 6.l.2.

De concubinis 7.l.5. Concubinatus matrimonium imitatur & legitimam vxorem: est enim legitima coniunctio & vice-coniux etiam appellatur, liberi ex ea susceptí non spurij, sed naturales: pater autem fit contubernio & cõcubinatu naturaliter, nuptiis & adoptione iustus, stupro nullo modo.

LIB. XXVI.

Actiones inter pupillum, tutorem & curatorem cum earum antecedentibus & consequentibus.

Definitio.

De tutelis 1.l.18.

Species.

De testamentaria tutela 2.l.34.

De confirmando tutore, vel curatore, qui scil. vel ab extraneo vel à patre naturali vel à matre, vel codicillis testamento non confirmatis datus est 3.leg.11.

De legitimis tutoribus 4. l. 11. quibus locus est deficientibus testamentariis, sũtque ipso iure tutores.

De tutoribus & curatoribus datis ab iis qui ius dandi habent, qui tutores honorarij dicuntur, quia à Magistratibus dari, *& qui & in quibus causis specialiter dari possunt* 5.l.29.

Qui petant à magistratu scilicet *tutores & curatores & vbi petantur*. 8.l.7.

Administratio & eius effectus, & qui ab ea vel remouentur, vel se excusare possunt.

De administratione & periculo tutorum vel curatorum qui gesserunt vel non, & de agentibus vel conueniendis vno vel pluribus 7.l 62.

De authoritate & consensu tutorum & curatorum 8. l. 22. i. iis quæ à pupillo fiunt interponendo.

Quando ex facto tutoris vel curatoris minores agere vel conueniri possunt 9.l.8.

De suspectis tutoribus & curatoribus 10.l.12.

LIB. XXVII.

De Excusationibus tutorum, *& temporibus earum* excusationum scilicet 1.l.49.

Vbi pupillus educari vel morari debeat, & de alimentis eis præstandis 2.l.6.

Actiones nomine tutelæ competentes & in quos dentur.

De tutelæ actione scilicet *& rationibus distrahendis*. i. de accusanda culpa vel fraude tutoris qui rem pupilli abstulit nec in rationes retulit, *& vtili curationis causa actione* 3.l. 21. quæ actio pupillis competit, & tutelæ directa dicitur.

De contraria tutelæ & vtili actione 4.l.6. quæ tutoribus & curatoribus competit.

De eo qui pro tutore, próve curatore negotia gessit 5.l.5.

Quod falso tutore authore gestum esse dicetur, a pupillo scilicet 6.l.5. Hæc actio competit ei qui cum pupillo contraxit eo authore, qui tutor falsus erat.

De fideiussoribus & nominatoribus. 1. laudatoribus & affirmatoribus, *& hæredibus tutorum vel curatorum* conueniendis à pupillo scilicet 7.l.18.

De Magistratibus à pupillo *conueniendis & eorum hæredibus* 8.l.9.

De rebus eorum qui sub tutela & cura sunt sine decreto non alienandis vel supponendis. i. obligandis 9.l.4. Eiusmodi venditio & obligatio iure nulla est, ex qua causa pupillo competit actio aduersus earum rerum emptores, vel in eas ius pignoris acquirentes.

Affinia.

De curatoribus furioso & aliis extra minores dandis 10.l.17.

QVINTA DE TESTAMENTIS,

in qua agitur de Testamentis codicillis, institutionibus, substitutionibus, legatis fideicommissis, eorum speciebus, conditionibus, & cæt.

LIB. XXVIII.

Actiones successoribus vel quasi, ex iure ciuili hæredibus, fidei-

commissariis, legatariis ex testamento solenni vel minus solenni competentes.

Quæ requiruntur ad hoc vt sit vltima testatoris voluntas iusta & legitima.

De testamentis & qui testamenta facere possunt, & quemadmodum. i. quibus solennitatibus *fiant* 1.l.31.

De liberis & posthumis hæredibus instituendis vel exhæredandis, in testamento scilicet 2. l. 32. aliâs liberorum præteritio statim iniustum testamentũ faciet, vel testamẽtum posthumi natiuitate rumpetur. 2

De iniusto, iniustum est in quo desunt solennia, *rupto*, agnatione posthumi præteriti & per alios modos qui in hoc titulo comprehenduntur, *irrito*, capitis diminutione testatoris vel deserta hæreditate 3.l.20. Imperfectum verò dicitur si non subscriptum vel subsignatum à testibus. Desertum ex quo nemo adit hæreditatem.

De his quæ in testamento delentur, qualia sunt quæ lituris corrupta sunt, *inducuntur*, quod fit cancellatione, *inscribuntur*, id est, quæ aliis literis: superscripta enim sunt quæ in deletorum locum veniunt 4.l.4. his omnibus fit irritum testamentum.

De hæredibus instituendis 5.l.9 2. extraneis scilicet.

De vulgari, quæ cuilibet & à quolibet, *& pupillari substitutione*, quæ à patre filio minori 14. annis fit: potest enim filio pater ea ætate substituere 6.l.48.

De conditionibus, quæ suspendunt id de quo agitur, *institutionum* 7. l.28. Conditio impossibilis est lege vel natura, quoties à neutra admittitur, ideóque habetur pro non adiecta, possibilis confertur vel in hæredis potestatem vel in casum vel in vtrumque. Extranei possunt sub his institui, deficiente conditione deficit institutio, existente valet. 3

De iure. i. spãtiò temporis, *deliberandi*. i. ad deliberandum & cernendum hæredi à testatore dato vt vel hæreditatem adeat vel repudiet. 8.l.11.

LIB. XXIX.

De testamento militis 1.l.45. in quo regulæ iuris ciuilis communes non ita obseruantur vt in testamento pagani.

De acquirenda, vbi deliberauero, *vel omittenda hæreditate*. 2. l.98. Adire & repudiare extraneorum, immiscere se & abstinere suorum.

Quemadmodũ testamẽta aperiãtur, inspiciãtur & describantur. 3. l.12. Id fieri necessarium est deliberationis & aditionis gratia. Cæterùm lege vicesimaria & remedio extraordinario vtimur aduersus confitentem penes se tabulas esse: nullam tamen causam allegantem ob quam non exhibeat. Item interdicto de tabulis exhibendis si inficiatur vel litigat. idque iure petitur, quia testamenta publicum instrumentum sunt.

Si quis omissa causa testamenti. i. si quis proximus vel agnatus omissa hæreditate ex testamento sibi delata, quo grauari se perspiciebat ad quædam legatariis restituenda, *ab intestato*, *vel vt alio modo possideat*. i. possidere malit, *hæreditatem*. 4. l. 30. vt ita euitet onera legatorum legatario aduersus eum datur vtilis actio perinde ac si ex testamento adiisset. 2

Totius hæreditatis ablatio, vel quando integra hæreditas alicui auferri possit.

De SC. Syllaniano, tempore Augusti facto, *& Claudiano* quo scilicet Syllanianum confirmatum est temporibus Neronis, vnde Neronianum & Pisonianum quoque dictum est, *seu quorum testamenta non aperiantur*. i. eius qui in familia interfectus est: eius enim testamentum ante habitam de seruis quæstionem qui sub eodem tecto fuerunt, & ante sumptum de interfectore supplicium non aperitur: aliâs vt indigno hæredi hæreditas auferetur 5. l.27. idque introductum ne hæres propter suum compendium familiæ facinus occultaret. 4 5 6

Si quis aliquem testari prohibuerit vel coegerit. 6.l.3. illi vt indigno hæreditas auferetur.

De Codicillis 7.l.20. i. de testamento minus solenni.

LIB. XXX.

3 Quomodo pars hæreditatis possit adimi, & de hæreditatis ablatione.

De legatis in genere quibus pars hæreditatis detrahitur Est enim legatum hæreditatis delibatio.

De legatis & fideicommissis 1.l.131. Hic tractatur quid & quantum legari possit.

LIB. XXXI.

De legatis & fideicommissis. 113. Hic. l.9. tractatur quis, quibus, à quo, quibus verbis legare & legari potest, seu de personis legantis & legatariorum.

LIB. XXXII.

De legatis & fideicommissis. 113 l.101. Hic de verborum significatione tam ad personas quàm ad res legatas pertinentium agitur.

LIB. XXXIII.

De specialibus legatis.

De annuis & mensruis legatis & fideicommissis. 1.l.29.

De *vsu, vsufructu, reditu, habitatione, operis per legatum, vel fideicommissum relictis*. 2.l.43.

De *seruitute legata vrbana & rustica*. 3.l.7.

De *dote prælegata* 4.l.18. sic dicta est quòd cùm vxori res sua legatur, redditur veriùs quàm legatur.

De *optione*, quæ publicè fieri debet, *vel electione*, quæ erat arbitraria, *legata* 5.l.22. Cogimur addita hæreditate optare, quo subsecuto locus non est pœnitentiæ.

De *tritico vino, aut oleo legato* 6.l.16.

De *instructo fundo, vel instrumento legato*. 7.l 29.

De *peculio legato*. 8. l.26. i. quid peculij legati nomine veniat.

De *penu legata*. 9.l.7. Penus nomine intelliguntur quæ ad potum & cibum congregata sunt.

De *supellectile legata*. 10.l.14.

LIB. XXXIV.

De *alimentis*, quorum legatum est plenius, *& cibarijs legatis*. 1.l.23.

De *auro, argento, mundo, ornamentis, veste, vestimentis, & statuis legatis* 2.l.42.

De *liberatione legata*, debitori scilicet 3.l.32.

Legatorum particularium & vniuersalium diminutio, vel amissio.

De *adimendis, vel transferendis legatis & fideicommissis*. 4.l.32.

De *rebus dubijs*. 5.l.30. Scripturæ dubietas legatum nullum reddit. Hic de ambiguo sermone legatorum & cùm incertis personis legatum est, agitur.

De *his quæ pœnæ causa relinquuntur*. 6. l.2. Huiusmodi legata hodie valent, nisi probrosis & illicitis conditionibus adiecta sint.

De *regula Catoniana* 7.l.5. qua non ex apertis tabulis vt volebant leges caducæ Iulia & Pappia, sed à morte testatoris cedunt legata.

De *his quæ vt indignis auferuntur*. 8. l.25. quæ vocantur ereptiçia.

LIB. XXXV.

De conditionibus, demonstrationibus, causis, modis eorum quæ in testamentis inscribuntur 1. l. 112. deficiunt etiam legata deficiente conditione sub qua relicta sunt.

Ad leg. Falcidiam 2.l.95. quæ legatis ciuilem modum dodrantem videlicet præscripsit, à quibus hæres quartam detrahit, quæ Falcidiana dicitur.

Si cui plus quàm per leg. Falcidiam licuerit, legatum esse dicetur. 3. l.9. Satisdabit scilicet, tantam pecuniam daturum, quanta ea res erit.

LIB. XXXVI.

Ad SC. Trebellianum 1.l.81. quo hæres fideicommissario hæreditatem testamento restituere iussus quartam suam retinebit. hoc senatusconsulto minuitur legatum vniuersale, *vt l. Falcidia particularia*.

Quando dies legatorum vel fideicommissorum cedit 2.l.23. i. vtrumque deberi incipit à morte testatoris.

Vt legatorum, seu fideicommissorum seruandorum causa caueatur. 3. l.18. vbi scilicet propter adiectam conditionem vel diẽ mora soluendi legati iniicitur, quod introductum est, vt tutiore loco legatariis res esset.

Vt in possessione legatorum vel fideicommissorum seruandorum causa esse liceat 4.l.15. aliâs scilicet edicta Prætorum quæ ius legatorum tuentur, ridicula essent, si non munirentur executione, quare Prætor voluit vel satisdari legatariis, vel si satis non detur in possessionem iri.

SEXTA de bonorum possessionibus.

Hic etiam agitur de Præiudicialibus causis quibus quæritur quis seruus an liber, ingenuus vel libertinus: & de possessionibus & earum causis & interdictis seu iudiciis possessionum.

LIB. XXXVII.

Actiones successoribus prætoriis competentes: hos enim Prætor facit bonorum possessores, quia hæredes non potest: & bonorum possessio à Prætore defertur, vt hæreditas à lege.

De *bonorum possessionibus* 1.l.16. quas Iudicis officio persequimur, vt actione ciuili hæreditatem. Hoc tit. agit de bonorum possessionibus in genere.

Datur

Datur bonorum possessio vel
Testamento.datur autem
Descendentibus.

Si tabulæ testamenti extabunt. olim dicebatur, proferentur, éstque generalis ad successiones testamentarias 2.l.1. Dabatur autē à Prætore bonorum possessio ex testamēto ei,qui scriptus erat hæres.

*De bonorum possessione furioso,infanti,muto,surdo, cæco competente.*3.l.2.Quæ personæ antiquitus admittebantur ad bonorum possessionem petēdam anno finito propter earum commiserationem.

Contra tabulas.

*De bonorum possessione contra tabulas.*4.l.21.quę datur liberis à patre in testamento prętteritis & emancipatis,qui iure ciuili prætteriri poterant, quorum nulla in testamento facta fuit mentio.pertinet quoque ad posthumos.Exhæredatis autemnō datur, sed actio de inofficioso.

*De legatis præstandis,*iis scilicet quibus est legatum aliquid.*contra tabulas bonorum possessione petita*, à liberis scilicet prætteritis 5. l.25.

*De collatione bonorum.*6.l.12.facienda ab iis liberis qui petunt possessionem contra tabulas, quales sunt emancipati prætteriti, cum iis qui erant in potestate.

De collatione dotis. 7.l. 19. facienda à suis siue prætteritæ,siue aucta eorū portio,siue miscuerint se bonis paternis.

*De ventre in possessionem mittendo & curatore eius.*8.l.10.Hoc tit.Prętor nōdum natisprospicit.

De coniungendis cum emancipato liberis eius. 9. l.7.

De Carboniano edicto. 10. l.1. quo consulitur impuberibus liberis quibus fit & status i. an sit inter liberos defuncti & bonorū paternorum controuersia, data illis bonorum possessione quasi liberis;quadam scilicet præsumptione, quæstione status in aliud tempus dilata,quæ causa summatim cognoscitur.

Secundum tabulas.

De bonorum possessione secundum tabulas. 11. l.12. supremas scilicet septem testibus signatas,quæ datur scriptis hæredibus secundū volūtatem testatoris in tabulis scriptam.

Ascendentibus.

*Si à parente quis manumissus.*i. emancipatus 12. l.5.tūc parentibus prætteritis datur bonorum possessio contra tabulas filij.

Ex testamento militis.

*De bonorum possessione ex testamento militis.*13.l.1. cuiuscunque scilicet vt eius qui in hostili agro moratur,sola secundum tabulas eius datur,non contra:eorum enim testamenta quomodocunque facta rata esse debēt.

Patronis.

De iure patronatus. i. bonorum possessione quæ competit patronis prætteritis contra tabulas liberti 14.l.24.

*De obsequiis parentibus ac patronis præstandis.*15. l.11.Hæc enim debentur à liberto patronis etiam præter successionem.

LIB. XXXVIII.

*De operis libertorum.*1.l.51.

*De bonis libertorum.*2.l.51.

*De libertis municipum & aliarum ciuitatum.*3.l.1.

*De assignandis libertis.*4.l.13. Vni filiorum à patrono libertus assignari potest,vt is vnus & solus ius patronatus in eum consequatur,quod aliàs æqualiter in liberos transiret.

Si quid in fraudem patroni factum sit. 5.l.12.à liberto scilicet, idque vel testamento vel ab intestato, quò scil. minus quàm pars bonorum possessionis debita ad patronum peruenirет.Dat igitur operam Prętor ne ea res patrono fraudi sit.

Ab intestato:*Si tabulæ testamenti nullæ extabunt.*6.l.1.

*Vnde liberi.*7.l.8.

*Vnde legitimi.*i.vnde agnati.8.l.6.

*Vnde cognati.*9.l.10.

*De successorio edicto.*11.l.2.quo edicto si parentes vel liberi intra annum,cæteri intra centum dies bonorum possessionem non petierint, vel moriętur, eiusdem gradus personis petentibus, pars eorum accrescit:Si verò nullus in eo gradu sit, cæteris in proximo gradu accrescet. Quod edictum appellatur successorium,quia ordinem ordini,gradum gradui, personā personæ quasi per successionē substituti,vt vno repudiāte alter admittatur.Introducta est autem ne bona hæreditaria vacua & sine domino diutius iacerent & ita creditoribus longior mora fieret.

De gradibus,affinibus, & nominibus eorum. 11. l. 10.hęc nosse oportet,vt intelligamus quis cuique præferatur,ac proximior sit.

*Vnde vir & vxor.*12.l.1.

De *veteranorum & militum successione.*ab intestato scilicet 13.l.2.

Quibus non competat bonorum possessio 14.l.1.

Vt ex legibus & senatusconsultis bonorum possessio detur. 15.l.5. Hæc bonorum possessio datur iis:quibus vt detur, lege,vel senatusconsulto comprehensum est.

*Quis ordo in bonorum possessione seruetur.*16.l.5.

Affinia.

*De suis.*i.liberis parentibus,*& legitimis.*i.agnatis, patronis,*hæredibus*, ab intestato scilicet succedentibus 17.l.10.Qui non adeunt,ipso enim iure hæredes sunt: reliqui adire & bonorum possessionem petere coguntur.

Ad senatusconsultum Tertullianum, quo matres liberis *& Orficianum* quo filij matri & auiæ succedūt 18.l.10.Finis Infortiati.

LIB. XXXIX.

Edicta & interdicta ad conseruanda possessionum iura ex variis causarum figuris.

*De noui operis nuntiatione.*1.l.23.Nouum opus facere videtur is qui aut ædificando aut destruendo pristinam faciem operis immutat siue intra oppida siue extra, vel in villis aut agris. nuntiat autem opus nouum qui inhibet ne tale opus fiat,siue per Prętorem,siue per iactum lapilli aut aliam solennitatem consuetam, siue solis verbis.Expedit tamē vt duobus prioribus vtamur. Qui enim verbo tenus nunciat,possessorem eū facit cui nunciat.Quoties enim alius possessionem ingreditur,nec vllo externo actu testamur ius nostrum,videmur animo possessionē amittere.De remissione nūtiationis.j.dicetur lib.44. tit.25.

De *damno infecto.*infectū est quod futurum timetur, de cuius cautione hîc agitur.*suggrundis*,idest tabulis circum ædificia à summo expensis ad arcendam pluuiam,ita appellantur,quòd suggrediantur foras *protectionibus.* i. tectis proiectis 2. l.48.

De *aqua & aquæ pluuiæ arcendæ* actione scilicet 3. l. 26 etiamsi ex publico deriuetur.

De *publicanis, vectigalibus, & commissis.*i.vindicatis fisco 4.l.16.Hic titulus agit de dāno quòd à publicis conductoribus inferri potest.

De *donationibus.*5.l.36.has Prætor vt beneficio constantes tuetur.

De *mortis causa donationibus & capionibus.*6.l.4. quæ vt differunt à legatis,vide hîc Cuiacium.

LIB. XL.

Prejudiciales actiones in quibus quæritur an quis liber vel ingenuus & libertinus.

De *manumissionibus* 1.l.26.quæ vt iura libertatum,à Prætore cognoscuntur.

De *manumissis vindicta.*2.l.25.Vindicta erat virgula qua lictor Prætoris solennibus verbis præmissis seruum tāgebat,quem seruum mox dominus vertebat,atque ita ciuitatem ac libertatem consequebatur.

De *manumissionibus quæ seruis ad ciuitatem pertinentibus imponuntur.*3.l.3.Vniuersitas enim & collegium cui ius coeundi competit, ad instar priuati manumittere potest.

De *manumissis testamento.*4.l.61.ita manumissus Orcinus. i.ipsius defuncti libertus,dicebatur.

De *fideicommissariis libertatibus.*5.l.1.cùm iussus est hæres à defuncto seruum manumittere,ita manumissus hęredis libertus erat.

De *ademptione libertatis.*6.l.1.quæ vt testamēto dari potest, ita adimi.

*De statu liberis.*7.l.42.i.de iis qui non sunt statim liberi, sed ex certa die & conditione.

*Qui sine manumissione ad libertatem peruenianr.*8.l.9.

Qui & à quibus manumissi liberi non fiant, & ad leg. Aeliā Sētiam 9.l.31.quæ reuocat libertates datas à minore 20. annis & à debitore in fraudem creditorum.

*De iure aureorum annulorū.*10.l.16.i.equestri dignitate quā-

si seruus à principe impetrauerit, fit ingenuus non libertinus.

De natalibus restituendis libertinis scil. idque à principe quo facto fiũt perinde ingenui ac si ingenui nati essent iure patronatus extincto 11.l.5.

De liberali causa. 12.l.44. quæ præiudicialis dicitur in qua de statu & libertate personæ controuertitur.

Quibus ad libertatem proclamare non licet. 13.l.6. maiori 20 annis qui seipsum vendidit, &c.

Si libertus ingenuus esse dicetur. 14.l.6. ei licebit se ingenuum dicere, idque proponere intra quinquennium tamen manumissionis.

Ne de statu defunctorum post quinquennium quæratur 15. lege 4.

De collusione detegenda. 16. l.5. per consultum Ninianum, quoties cum seruo dominus colludit vt habeatur ingenuus, huiusmodi seruus fit eius quicollusionem detexit.

LIB. XLI.

De possessionibus, effectu, & causis earum.

Caussæ possessionis adquirendæ generales & speciales.

De adquirendo rerum dominio. 1. l.66. quod vt plurimùm possessione acquiritur. Hoc tit. modi acquirendi iure gentium & ciuili explicantur.

De adquirenda vel amittenda possessione 2.l.54. Possessio est ius retinendi & insistendi rei.

De vsucapionibus & vsurpationibus. 3. l. 45. Vsurpatio est vsucapionis interruptio. Vsucapio est dominij per vsum continuum acquisitio. his duabus ciuili iure acquirimus.

Pro soluto. 4.l.4. Sequuntur causæ iustę vsucapionũ, quæ sine titulo non valent, pro soluto vsucapit, cui res debiti causa tradita est.

Pro emptore, qui reuera emit. 5.l.14.

Pro hærede vel possessore. 6. lege 4. qui ex causa hæreditatis vel bonorum possessionis rei incumbit.

Pro donato 7.l.6. qui ex donatione habet.

Pro derelicto 8. lege 8. qui rem delictam occupauit.

Prolegato. 9. lege 9. à quo res legati nomine tenetur.

Pro dote 10.l.3. cui ex causa dotis.

Pro suo. 1.l.5. qui putat rem se possidere vt suã, cuique nullus alius titulus est.

LIB. XLII.

Quomodo possessionum controuersiæ Iudicis authoritate explicantur. Hæc autem Iudicia sunt vel

Ordinaria quoties creditores in bonorum debitoris possessionem mitti petunt, vbi æs debitoris declaratum est ex aliqua earum causarum quæ sequuntur.

De re iudicata & de effectu sententiarum, & de interlocutionibus. 1.l.64.

De confessis. 2.l.8.

De cessione bonorum. 3.l.9. ad quam faciendam debitor paratus est.

Quibus ex causis in possessionem eatur. 4.l.5. rei seruandæ scilicet, vt debiti, legatorum, & vẽtris nomine.

De rebus, debitoris scilicet, *authoritate Iudicis possidendis* à creditore, *vel vendendis.* 5.l.15.

De priuilegiis creditorum. 6.l.23.

De separationibus 7.l.7. id fit quoties creditores hæreditarij, & legatarij postulant bona defunctià bonis hæredis separari.

De curatore bonis dãdo 8.l.9. qui bona tueatur, & distrahat & ex redacto creditoribus soluat.

Quæ in fraudem creditorum facta sunt, vt restituãtur. 9.l.25.

LIB. XLIII.

Extraordinaria.

De interdictis siue extraordinariis actionibus, quæ hodie *pro his.* in loco interdictorum *competunt.* 1.l.5. Interdicta sunt formulæ, quibus Prætor vel iubet vel vetat aliquid. Dantur interdicta ei qui cum alio de possessione contendit. Hodie verò formulæ & impetrationes illæ Prætoriæ sublatæ sunt.

Vniuersalium rerum interdicta.

Quorum bonorum 2. l.2. Est adipiscendæ possessionis, & accommodatur bonorum possessori qui ius & dominij hæreditatis tanquam hæres adeptus est, & eius possessionem corporalem non habet.

Quod legatorum. 3.l. 2. datur hæredi ad aduersus eum qui aliquid legatorum nomine non ex voluntate hæredis occupauit, vt id quod se alius occupat, ipse hæres adipiscatur.

Ne vis fiat ei qui in possessionem missus erit. 4.l 4.

De tabulis exhibendis. 5.l.5. datur hoc interdictum omnibus quibus aliquid ex testamento libello vel codicillo adscriptum est, quorum interest tabulas exhiberi, eóque tenetur is qui tabulas testamenti supprimit iis qui aliquid in his adscriptum habent.

Singularium rerum quæ sunt vel iuris

Sacri. *Ne quid in loco sacro fiat.* 6.l.3.

Publici, *De locis & itinerib. publicis.* 7.l.3. in quibus vetat Prętor quid fieri ad impediendum loci publici vsum.

Ne quid in loco & itinere publico fiat. 8.l.7.

De loco publico fruendo. 9.l.2. ab eo qui eum conduxit. hoc introductum est ad conseruanda vectigalia conductoribus locorum publicorum.

De via publica & si quid in ea factum esse dicetur. 10. l.7. Hoc interdictum agit de via vrbica & munere ædilium, vt ciuibus hoc interdictum non competat, quemadmodum interdictum, Ne quid in loco publico.

De via publica, & itinere publico reficiendo. 11. l. 4. aduersus eum competit qui specie refectionis viam fecit deteriorem, & immutauit.

De Fluminibus, ne quid in flumine, ripáve eius fiat, quò peius nauigetur 12.l 4.

Ne quid in flumine publico fiat quò aliter aqua fluat atque priore æstate fluxit 13.l.1.

Vt in flumine publico nauigare liceat 14.l.1.

De ripa munienda. 15. l. 1. id est ne vis fiat munienti ripam flumĩnis agrúmve qui circa ripam est.

Priuati. Ea interdicta proponuntur vel

Rei nostræ conseruandæ causa.

De vi & vi armata. 16. l. 2. aliàs *vnde vi* dicitur. Hoc interdicto is qui deiectus est cogitur possessionem restituere. Est igitur interdictum comparatum recuperandæ possessionis causa.

Vti possidetis. 17. l. 4. est retinendæ possessionis interdictum: competit cùm ab vtraque parte de proprietate alicuius rei controuersia est, & in eo de ædium aut fundi possessione contenditur.

De superficiebus 18. lege 2. vel *de superficijs.* Hoc interdictum competit superficiario, qui in alieno solo ædificauit, quod à domino conduxit ea lege, vt in eo ædificaret, & sibi haberet ędificium in perpetuum vel in plures annos sub annuo solario.

Iuris nostri cõseruãdi causa.

*De itinere actũque priuato.*19.l.7

*De aqua quotidiana & æstiua.*20.l.8.

*De riuis.*21.l.4.

*De fonte.*22.l.1.

*De cloacis.*23.l.2.

*Quod vi aut clã.*24.l.21. factũ erit scil. clàm facit qui non denũtiauit se facturum: vi, qui contra denũtiationem. Cõpetit omnibus quorũ interest factum nõ fuisse aduersus eũ qui fecit aut iussit fieri.

*De remissionibus.*25. l.1 quibus impetratis à Prætore post nũtiationem operis nobis factã (de qua supra diximus lib. 39.Tit.1.) si quid fecerimus vt factum fuissedicendum nõ erit. Remissio est nũtiationis abolitio.

De precario. 26.l.22.datur ei qui precario, id est, rogatus concessit aduersus eum qui ex ea causa detinet.

De arboribus, scilicet vicini, *cædendis.*27.l.2. & cõlucandis, sublucandis, adimendis, coercendis si in meum agrum aut meam domũ emineant.

De glande, quæ scil. in alienum fundũ cadit, *legenda* 28. l. 1. à domino arboris cui legenti Prætor vetat impedimentum fieri.

Officij causa.

*De libero homine exhibendo.*29.l. 4. Hoc interdictũ cuiuis fauore libertatis cõpetit. Datur aduersus eum qui liberũ detinet vt eũ exhibeat & in publicum producat.

De liberis exhibendis ceu ducendis, quod interdictũ datur ei, qui eum habet in potestate, vt illi filius exhibeatur, & eum possit deducere 30. l.1.

*Vtrubi.*31.l. 3. competit pro retinenda possessione rei mobilis, vt *Vti possidetis* pro immobili, cui titulo hic subiungendus erat.

De migrando. 32. l.2.i. ne cõductor ex ædibus migrare volens, soluta pensione, impediatur à locatore.

De Saluiano interdicto, 33.l.2.creditori datur ad adipiscendã possessionem rerũ coloni in agro cõducto enatarũ vel nominatim pignori obligatarum.

LIB. XLIV.

Exceptiones.

*De exceptionibus, præscriptionibus, & præiudiciis.*1.l.24.

De exceptione rei iudicatæ 2.l.31.

De diuersis temporalibus præscriptionibus & accessionibus possessionum i. temporũ in quibus quæritur an accedere tuũ tempus meo possit, qui tibi in rem vel in ius successit 3.l.16.

*De doli mali & metus exceptione.*4.l.17.

Quarum rerum actio non datur. 5. l. 2. post rem iureiurando decisam, &c.

*De litigiosis.*6.l.3.rebus scil. qui sciẽs rem emit litigiosam huic petenti possessionem obstat rei litigiosæ exceptio, quam emere non debuit.

*De obligationibus & actionib.*7.l.60.in genere scil. hîc enim proponuntur multa quæ sunt communia actionibus vel quasi, de quibus superiùs dictum est à tit.2.lib.5.Obligatio autem ab obligando ceu vinciẽdo dicta est, vt sit vinculum quo astringimur ad aliquid soluendum. Actio autem est ius in Iudicio persequendi quod nobis debetur.

SEPTIMA.

LIB. XLV.

Actiones ex stipulationibus & verborũ obligationibus in genere descendentes, quæ vel cõtrahuntur Proprio nomine. supra enim vidimus de actionibus quæ veniunt ex iis contractibus qui vel re vel consensu perficiebantur.

*De verborum obligationibus.*1.l.141.i.stipulationibus.Stipulatio vel à stipulo (quod firmum est) vel à stipe. i. pecunia quã stipulari solemus, dicta est. Stipulationes sunt vel prætoriæ, iudiciales: dandi, faciendi: certi, incerti: puræ, conditionales. Constãt autem interrogatione & responsione: earum effectus est certi condictio & actio ex stipulatu, quas error, dissensus, res turpis stipulata, forma non obseruata vitiat.

*De duobus reis constituendis.*2.l.19.stipulandi scilicet vel promittendi. Reus dictus est, cuius res agitur, Rei stipulãdi dicuntur, qui eandem rem sibi dari stipulantur. Rei debendi qui eandem promittunt.

*De stipulatione seruorum.*3.l.40.quibus licet stipulari domini sui consideratione, cuius respectu caput habent.

Alieno nomine, supra enim dictũ est de iis quæ proprio nomine contrahuntur.

LIB. XLVI.

*De fideiussoribus & mandatoribus.*1. l. 74. Fideiussor dictus qui alieno nomine obligatur & alterius obligationem suscipit, & fide sua alteri credi quasi iubet. Mandator is est, qui fideiussorem fideiubere, vel creditorem alteri credere rogat. Exiguntur fideiussores à debitore vt si creditor à debitore consequi non possit à fideiussore debitum consequatur.

Quomodo dissoluuntur, nam supra dictum est quomodo actiones ex stipulatione contraherentur.

*De nouationibus & delegationibus.*2.l.24. Nouare est prius debitum in aliam obligationem transfundere. Delegare est vice sua alium debitorẽ creditori vel cui creditor iusserit dare.

*De solutionibus & liberationibus.*3.l.106.

De acceptilationibus. 4.l.23. Acceptilatio dicta est ab acceptum ferendo. Acceptum ferre nihil aliud est quàm fateri se ab aliquo accepisse.

Actiones ex stipulationibus prætoriis descendẽtes: nam de stipulationibus in genere diximus.

*De prætoriis stipulationibus.*5.l.11.Prætoriæ sunt quæ à mero Prætoris officio, vt damni infecti, legatorum, & ædilitiæ proficiscuntur.

*Rem pupilli, vel adolescentis saluam fore.*6.l.12. quam ita fore tutores vel curatores antequam administrent satisdare tenentur, exceptis testamentariis.

*Iudicatum solui.*7.l.21.alieno nomine conuentus tenebatur satisdare de re iudicata, de re defendenda, & dolum malum abesse, & abfuturum.

*Ratam rem haberi & de ratihabitione.*8.l.25.quam procuratores actoris & rei mutuò à se petunt.

LIB. XLVII.

Actiones, seu obligationes ex maleficio, ceu Iudicia criminalia: nam superius à nobis expositę sunt actiones, quę ex contractu descenderent, ea sunt vel priuata, vel publica.

Priuata.

*De priuatis delictis.*1.l.3.agunt quibus iniuria in priuatum illata vindicatur. Ea sunt vel ordinaria

Ordinaria.

De furtis 2.*l.*94.

De tigno, per furtum sublato scilicet, *iuncto* ædibus, vt ita eludatur actio domini ti-

gnum repetentis. Tigni nomine tegulas & lapides etiam intelligimus 3.l.2.

Si quis testamento liber esse iussus fuerit post mortem domini ante aditam hæreditatem surripuisse aut corripuisse quid dicatur. 4.l.3. intra annum vtilem dupli scilicet iudicium dabitur.

Furti aduersus nautas, caupones & stabularios 5. l.1. nobis competit actio aduersuseas personas, si quid in eorum naui, caupona, aut stabulo nobis surreptum.

Si familia furtum fecisse dicatur. 6.l. 6. dominus illos aut noxè dedere tenetur aut pro singulis litis æstimationem offerre.

Arborum furtim. i. clàm & ignorante domino, *cæsarum.* 7.l.12. Hac actione etiam agemus si arbores vel succisæ, vel cinctæ sint

Vi bonorum raptorum, & de turba. 8.l.6.

De incendio, ruina naufragio, rate, naue expugnata. 9.l.12. i. de his qui ex huiusmodi causis aliquid rapuisse dicuntur.

De iniuriis & famosis libellis. 10.l.45.

Extraordinaria.

De extraordinariis criminibus. 11. l. 8. quibus scilicet nullæ pœnæ certæ constitutæ sunt, sed quę arbitrio iudicis commissæ.

De sepulchro violato 12.l.11.

De concussione. 13. l. 2. Concussio dicitur cùm quis quid iudicij magistratus aut potestatis quam habet metu aut alio terrore pecuniam alicui extorquet.

De abigeis. 14.l.3. i. iis qui pecora ex pascuis vel armentis subtrahunt, qui hominem surripit, plagiũ committere dicitur.

De prænaricatione. 15.l.7. eius scil. qui partem aduersam adiuuat prodita eius quem defendit causa.

De receptatoribus. 16.l.2. quales sunt ij qui maleficũ receptãt in suo vel alieno & præstant ei causam occultandi: pari cum latronibus pœna puniuntur.

De furibus balnearijs. 17.l.3. qui scil. vestes in balneis lauantium surripiunt.

De effractoribus, qui carcere effracto euadũt, *& expilatoribus.* ędium scil. aut villarum 18.l.2. sub hoc titulo comprehenduntur ij qui domos vel parietes ædium alienarum perfodiunt.

Expilatæ hæreditatis. 19.l.6. crimine scil. vindicando ab iis quorum interest non esse expilatam hæreditatem.

Stellionatus. 20.l.4. quo vocabulo vtimur ad crimen definiendum, quod speciali alio nomine definitum non est.

De termino moto. 21.l.3. hoc crimen punitur relegatione aut verberibus.

De collegiis & corporibus 22.l.4. sine authoritate Senatus vel principis celebratis scilicet.

De popularibus actionibus 23.l.8. sic dictæ quòd cuilibet de populo competant, quales sunt ferè extraordinariæ, de quibus ś. quibus iura publica tuentur.

LIB. XLVIII.

Publica.

De publicis Iudiciis 1. l. 14. in quibus de crimine publico, quod omes tangit, agitur.

Præparatoria huiusmodi iudiciorum.

De accusationibus & inscriptionibus, quibus profitemur scripto quod crimen intendamus. 2.l. 22.

De custodia reorum, qui sunt accusati scilicet, *& exhibitione*, eorum scilicet à Commentariensibus facienda 3 l. 13. Commentariensis si eius delicto reus aufugit, eadem pœna afficietur qua is qui aufugit.

Capitalia.

Ad leg. Iuliam maiestatis 4.l.10.

Ad leg. Iuliam de adulteriis coercendis. 5.l.44.

Ad leg. Iuliam de vi publica 6.l.12. quæ cũ armis scil. committitur, qua lege tenetur qui arma præter necessarium vsum cogit, qui turbę & seditionis consilium init, aut eam committit.

Ad leg. Iuliam de vi priuata 7.l.8. i. sine armis, qua tenetur qui alium pulsauit, pignus abstulit, obstitit ne in iudicium iretur &c.

Ad leg. Corneliam de sicariis & veneficiis 8.l. 7. Sicarij sunt qui quocunque telo interficiunt: sica à secando dicta.

Ad leg. Pompeiam de parricidiis. 9.l.2. hac etiam tenetur parens qui filium interfecit.

Ad leg. Corneliam de falsis & de S.C. Liboniano. 10.l. 33. quo puniuntur subornatores testiũ qui donis promissis, aut pecunia ad id faciendum perducti sunt.

Pecuniaria.

Ad leg. Iuliam repetundarum. 11.l.9. i. repetendarum pecuniarum, quas quis in magistratu accepit, quominus ex officio faceret, vel cùm gratis facere debuit.

Ad leg. Iuliam de annona. 12.l.3. per monopolia scilicet cariore reddita.

Ad leg. Iuliam peculatus. Peculatus est publicæ pecuniæ vel alterius publicæ rei interceptio, *& de sacrilegiis & residuis* qua tenentur scil. qui pecuniam in vsum publicum destinatam retinent. 13.l.15.

Ad leg. Iuliam de ambitu. 14. l.1. qua tenetur qui in petitione magistratus suffragia, & multitudinẽ mercede conduxit.

Ad leg. Fabiã de plagiariis. 15.l.7. qua tenetur is qui liberum hominem vel seruum alienum suppressit: differt à furto. Cuiac. hîc.

Ad S.C. Turpillianum, quo puniuntur accusatores qui calumniantur, præuaricantur, aut desistunt ab accusatione, *& de abolitionibus criminum.* 6. l.5. Abolitione reus numero reorum eximitur.

Abolitio.

De requirendis absentibus vel damnandis. 17. l. 5. quales sunt contumaces.

De quæstionibus. 18.l.22. siue tormentis quibus veritas exquiritur.

De pœnis. 19.l.41. capitalibus.

De bonis damnatorum 20. l. 6. in fiscum scilicet publicandis.

De portionibus, quæ liberis damnatorum concediũtur 21.l.9.

De bonis eorum qui ante sententiam vel mortem sibi consciuerunt, vel accusatorem corruperunt, 22 l.3.

De interdictis, relegatis & deportatis. 23. l.9. Exilium dicitur ab ex & solũ, vt exul sit is qui extra suũ solum suámque patriam pulsus sit. horum tria erant genera: interdicti quibus certi loci aditu commerciòque interdictum erat. Relegati propriè, qui in locum aliquem ab amicis & notis remotum amandabantur. Impropriè, qui certo quodam loco veluti concludebantur, vt ij qui domo, vrbe, patria vicis aliquot egredi vetabãtur, vel qui omnibus locis prętер certum locum interdicuntur. Deportati, qui ciuitate sua mulctati vincti neruo aut compedibus (vt verisimile est) in insulam transferebantur. hos inter & relegatos differentia erat: deportati ciuitatem & bona amittebant, Relegati neutrum: illi vincti naui in insulam deportabantur, hi exire iubebantur: illi in perpetuum, hi sæpissimè ad tẽpus: interdum tamen hæc duo vocabula confunduntur. Hæc studiosi debeant Hotomano, qui vt alios prętermittam, accuratissimè & diligentissimè hæc omnia annotauit.

De sententiam passis & restitutis à principe scil. 24.l. 4.

De cadaueribus punitorum 25. l.3.

LIB. XLIX.

De appellationibus, quæ sententiam sequũtur & damnationẽ, ceu ciuilem vel criminalem, quę aut iniquitatem aut imperitiam litigantis detegit.

De appellationibus ad principem vel maiorem iudicem *& relationibus* Iudicum ad principem vt princeps ęstimet quam velit ex pluribus opinionibus sequẽdam 1.l.27.

A quibus appellari non licet, à principe scil. nec à Senatu 2. l.2.

Quis & à quo appelletur. 3 *l.*3.

Quando appellandum sit & intra quæ tempora 4 *l.*3.

De appellationibus recipiendis, vel non. 5.l.7.1. quorum appellationes non recipiantur.

De libellis dimissoriis, qui Apostoli dicũtur. 6.l.1. Dimissorij dicti quòd per eos causa ad eum qui appellatus est, dimittatur. Apostoli dicti ἀπὸ τοῦ ἀποστέλλειν, quod mittere significat.

Nihil nouari appellatione interposita. 7.l.7.1. attentari & ad executionẽ perduci nihil, post appellationem interposita tam debet.

Quę sententiæ sine appellatione rescindantur. 8.l.3. earum septẽ sunt species, quæ ipso iure nullæ sunt, quas hic VVesembecius notat.

An per alium causæ appellationum reddi possunt. 9. l. 2. in ciuilibus per alium appellare possumus, in criminalibus & capitalibus non æquè.

Si tutor vel curator vel magistratus creatus appellauerit 10. l.2. i. si quis appellauerit à suffragio vel sententia quo tutela, cura vel magistratus illi delatus est.

Eum qui appellauerit in prouincia defendi, 10. l.2. æquum est scil.

ſcil.in reip. cauſa extra prouinciam abſit,ſi extra eam cauſam abfuerit in prouincia conueniri & defendi poteſt.

Apud eum à quo appellatur.i.à quo appellatum eſt,*aliam cauſam agere compellendum*. 12. l. i. is qui appellauit ſi aliam cauſam apud illum tanquam iratum quòd ab eo priùs appellauerit agere nolit,non audietur.

Si pendente appellatione mors interuenerit.13.l.1.an appellatio extincta erit vel continuabitur?

De iure ſingulari & priuilegiis, & cauſis priuilegiatis, quales ſunt eæ,quæ ſunt contra formam iuris communis.

De iure fiſci.14.l.50.Fiſcus eſt principis ærarium & principis patrimonium.

De captiuis, ab hoſtibus ſcil. qua captiuitate à limine ſuæ patriæ videntur quaſi egreſſi *& poſtliminio*.i. reditu ab hoſtibus ad ſuę patrię limen *& redemptis ab hoſtibus*.15. l. 30. quid ſcil.de illis ac illorum bonis & ſtatu dici oporteat.

De re militari 16.l.15.

De Caſtrenſi peculio. 17.l.20.& eius priuilegio ſcil.

De priuilegiis veteranorum.18.l. 5. Veterani dicuntur qui exacto militiæ tempore honeſtè dimiſſi & ſacramento ſoluti ſunt.

LIB. L.

Ad legem municipalem,quę ſcilicet lata eſt de municipibus. Municipes autem ſunt ciues.Romani,aliorũ locorum quàm Romanæ vrbis,qui ſuo iure & legibus vtebantur,ita dicti quòd muneris tantùm honorarij cum populo Ro.participes eſſent:fiúntque aut natiuitate & origine,aut manumiſſione & adoptione, *& de incolis*, qui ſcilicet in huiuſmodi locum vel fines eius domicilium ſuum contulerunt.1.l.38.

De decurionibus,Decuriones ſunt ſenatores municipiorum,ita dicti,quòd initio cùm Coloniæ deducerentur,decima pars eorum qui deducebãtur concilij publici gratia conſcribi ſolita ſit.*& filiis eorum*.2.l.14.Horum priuilegia erant ne torquerentur & damnarentur in metallum & pauperes alerentur:quæ priuilegia in eorum liberos tranſmittebantur.

De albo ſcribendo.3. l.2. Album nihil aliud eſt quàm tabula publica, in qua nomina decurionum deſcribebantur.

De muneribus.munus hîc onus ſignificat vel adminiſtrationem,quàm quis neceſſariò in municipiis ſubire cogitur,vel lege vel more vel imperio principis,eſtque vel patrimonij vel perſonarum vel vtriuſque,*& honoribus* 4.l.18.

De vacatione & excuſatione munerum.5.l.24.i. quibus cauſis quis ab huiuſmodi oneribus excuſetur.

De dure.i.duratione,conditione,forma, *immunitatis*.6.l.6.quatenus duret ſcilicet & in hæredes,liberos vel libertos extendatur.

*De legationibus*7.l.10.quarum cauſa vacationem à muneribus quis obtinet etiam biennio poſt legationem.

De adminiſtratione rerum ad ciuitatem pertinentium.8.l.10.

De decretis ab ordine.decurionum ſcilicet de quibus dictum eſt tit.2.huius lib.*facendis*.9.l.16.

De operibus publicis.10.l.7.quæ quis ſuo ſumptu ſine principis authoritate facere poteſt, dum tamen ſeditioni materiam non præbeat.

De nũdinis.11.l.2.dictę ſunt ànouo quoque die,quo agricolæ ſuis rebus vendendis & aliis ducendis in vrbem confluebant,quaſi Nouendinæ.

De pollicitationibus. 12. l. 19. Pollicitatio eſt nuda & ſpontanea offerentis promiſſio,ex qua etiã quis reip.tenetur.

De variis & extraordinariis cognitionibus,prętoriis videlicet & ſummariis:nam Prętor nõ ſolebat iudicare,ſed pedanei eius Iudices, vnde extraordinaria cognitio dicitur, quoties nõ ipſi pedanei, ex more,ſed ipſe Prætor cognoſcit, *& ſi Iudex litẽ ſuã feciſſe dicatur*.litẽ facere dicitur Iudex quoties eius quem iniuria abſoluit partes ſuſcipere tenetur.

De proxeneticis.i.14.l.3.Proxenetica ſunt prępmia interpretibus vel cõciliatoribus nuptiarum & amicitiæ debita.Κατὰ τὴν προξενεῖαν,quod eſt hoſpitẽ conciliare.

De cenſibus.15.l.8.i.tributis & præſtationibus quæ fiſco imperatoris debentur, ſúntque vel perſonales,vt Capitatio : vel reales vt Iugatio quæ à modo Iugerum dicitur.

De verborum ſignificatione.16.l.246.

De regulis iuris Antiqui.17.l.212.

DE RATIONE ORDINIS A IVRISCONSVLTO IN CODICE SERVATI.

PROOEMIA quæ ad conſtitutionum compoſitionẽ pertinent.

De nouo codice faciendo.1.in Gregoriano Codice continebantur leges ab Adriano ad Valerianum: in Hermogeniano à Claudio ad Diocletianum : in Theodoſiano à Conſtantino ad Theodoſium : Aliæ quoque erant leges latæ à Theodoſio ad tempora Iuſtiniani. Hac conſtitutione Iuſtinianus declarat ſibi curæ eſſe vt hæ omnes conſtitutiones in vnum Codicem(quem nouum & Iuſtinianeum vocari iubet)redigantur,& in titulos diſſerantur.

De Iuſtinianeo Codice confirmando 2.Hæc conſtitutio lata eſt anno circiter 531.

De emendatione Codicis Iuſtinianei. 3. Hac conſtitutione lata anno 536. circiter. iubet Codicem nouum repurgari atque is eſt quo nunc vtimur,qui ideo repetitæ prælectionis ſeu lectionis vocatur.

Obiecta conſtitutionum ſunt ius publicum vel priuatum.

DE IVRE PVBLICO, quod conſtitit vel in Sacris in quibus conſideramus

Ius ipſum diuinum,vel ipſam fidem & doctrinam.

De ſumma trinitate,de fide Catholica,& vt nemo de ea publicè contendere audeat. 4. 1. an vnus Deus ſit in tribus perſonis : item an Filius ſit Patri ὁμοούσιος.

Res ſacras.

De ſacroſanctis Eccleſiis.i.ædibus Deo conſecratis, quæ & Dominica vocantur *& priuilegiis earum*.

Perſonas,ceu miniſtros veræ Eccleſiæ.

De Epiſcopis,à vigilantia ſic dicti ſunt, *& Clericis* à ſorte qua antiquitus eligebantur, *& Orphanotrophijs*.qui ſc.Orphanos ſubſtantiis deſtitutos aluet.*Brephotrophiis*, qui infantes *Ptochotrophys*,qui pauperes & mendicos aluut, *Xenodochijs* qui aduenas egentes & debiles, *Aſcetrijs*, mulieribus ſcil.quæ totæ diuinis meditationibus deditæ, *& Monachis & priuilegijs eorum & caſtrenſi peculio*, imitatione eorum qui in caſtris militant, ſic dicto: *& de redimendis captiuis*, ab iis ſcil. quibus ob eam cauſam aliquid relictũ eſt, *& de nuptiis*,ſecundis ſcil. *Clericorum vetitis ceu permiſsis*,ante ſcil. Clericatum.

De Epiſcopali audientia.i.notione Epiſcopi: neque enim iuriſdictionem nec apparitorem,nec executionem habet, *& de diuerſis capitulis quæ ad ius*, quo in concilium adhibentur, curámque Clericorum,pauperum,captiuorum,infantium expoſitorum & alimentorum, nuptiarum, teſtamentorum implendorum habent,*& reuerentiam*, vt ſcil. ab iis appellari non poſſit,*pertinent Pontificalem*.7.

De miniſtris falſæ Eccleſiæ.

De Hæreticis, quorum hîc multas ſpecies enumerat: ita dicti ſunt à pertinaci electione opinionis.Eſt enim Hæreſis pertinax in articulis fidei error, quos extirpare ad curam veri miniſtri pertinet, quique ab Eccleſię priuilegiis ita alienã

esse debent, vt & silentium illis imponi, loca adimi, eorum cœtus non Ecclesiæ, sed conuenticula appellari debeant, & *Manichæis*, qui inter cętera Christo corpus fantasticum & veris humanitatis proprietatibus destitutum tribuebāt, & *Samaritis*, qui mixti erant ex Iudaismo & Paganismo.8.

Ne sanctum baptisma iteretur 9. qui Baptismum iterant, Anabaptistæ dicuntur.

De Apostatis 10. hi sunt qui penitus è Christiana religione defecerūt in aliam quæ Christum apertē negat, qualis est Iudęorū, Ethnicorum & Turcarum. Hoc epitheton Iuliano Imperatori à scriptoribus Ecclesiasticis ob eam causam datum est.

Nemini licere signum 1. effigiem (quidam signū crucis interpretātur) *Saluatoris Christi humi, vel in silice, vel in marmore insculpere vel impingere*.11.

De Iudæis, quibus ll. synagogas permittunt, & *cœli olis* 12. possunt hi esse, quorū Prophetæ meminerunt, qui reginæ & militiæ cœli seruiebant. Hier. 44. Soph.

Ne Christianum mancipium 1. seruum *Hæreticus vel Iudæus vel Paganus habeat vel possideat, vel circumcidat*.13.

De Paganis. Pagani dicūtur qui quasi ex agrestium locorum cōpitis & pagis alieni sunt à ciuitate Dei, sūntque hi qui Gētilium sacra retinent, quæ in pagis diutius quàm in vrbibus custodita, quia rudiores difficiliùs à falsis abducuntur vtpote Iuris ignari, & *sacrificiis*, eorum scil. tollendis, & *templis* eorum claudendis *simulachris* eorum tollendis & confiscandis.14.

De his quì ad Ecclesiam confugiunt, ob æs alienū scil. vel delictum, *vel ibi exclamant*, quales sunt ij qui tumultu quietem turbāt, & nequis ab Ecclesia extrahatur. 15. fruuntur enim iure Asylorum.

De his quì in Ecclesiis manumittūtur 16. hæc manumissio introducta, quia non omnibus æquè facilè erat Romam ad comitia proficisci, & quacunque manumissione eam libertatem consequi.

Legibus.

De legibus. quarum ferendarū ius olim fuit penes populum Rom. de quibus in genere hîc agit, & de earum obseruatione, ne Imperatore quidem excepto, & de fraude in eas commissa, & benigna & leui interpretatione non ad præterita negotia extendēda, & *constitutionibus Principum*, quarum condendarū ius à populo in Imperatores translatum est.17.

De mandatis Principum.18.

De Senatusconsultis 19.

De veteri iure, ius vetus appellat libros prudentū quibus potestis de iure respondēdi ab Imperatoribus data est. *enucleando*. 1. in ordinem redigendo sublatis desuetis similibus & contrariis, vtilibus in certos quosdam titulos redactis. & *de authoritate Iurisprudentium, qui in Digestis referuntur*.20. æquata scil. vt Papiniani authoritas alius non sit potior. Lex 1. huius tit. refert propositum Iustiniani de Iure enucleando: lex 2. iuris iam emendati narrationem.

De Iuris. de cuius speciebus variis supradictum est, & *facti*. 1. rei gestæ *ignorantia* illius vt certi ignorantia non excusat, huius excusat.21.

De precibus quas in proximo tit. vocat libellum, *Imperatori offerendis*, etiam à seruo homine qui laudabili exemplo fidei mortem domini vendicare cupit, & *de quibus rebus supplicare liceat*, nempe pro dilatoria debiti soluendi non peremptoria, præstita tamē cautione de soluēdo ab impetrante, non autem de damnosis fisco, & semel tantùm, nec contra sentētiam Præfecti Prætorio, nec refert à quo fiat impetratio dum Iuri non sit contraria.22.

Quando libellus Principi datus litis contestationem faciat.23.

Vt lite pendente, lis pendet iure ciuili à contestatione, Iure canonico post oblatum libellum, *vel post prouocationem*, omissam scil. quia cùm à sententia prouocatur, nec rescriptum postea secutum retrahet, ea quæ iudicata sunt, *aut definitiuam sententiam*, quæ nō est appellatione rescisa scil. *nulli liceat Imperatori supplicare*.24.

Si contra ius vel vtilitatem publicam vel per mendacium fuerit aliquid impetratum vel postulatum.25.

De diuersis rescriptis, quibus scil. Princeps libellis supplicibus rescribit, quibus contraria est subreptio, obreptio & inciuilis petitio: diuersa autem hîc dicit, quia quędam ius non faciunt quędam personalia & temporalia perpetua: valida, inualida, & *pragmaticis sānctionibus* vel iussionibus scil. in quibus Princeps difficiliùs precibus respondet cōsilio adhibito ad relationem Iudicum neque ad preces singulorū & in priuatis, sed ciuitatum & prouinciarum. 26.

De statuis & imaginibus, quę interdū Imperatori, interdū Iudicibus erigebantur.27.

De iis quì ad statuas confugiunt, Principum scil. ad statuas enim Imperatoris quiconfugiunt videntur Principi supplicare & auxilium petere contra violentiam alterius.28.

Magistratibus, qui sunt viua vox Iuris ciuilis & legis, quorū tractatio considerari potest.

In specie, sūntque vel

Illustres

In prouinciis

De officio Præfecti prætoriorum, duo enim erant, *Orientis*, qui in Asia & *Illyrici* qui in Europa.29.

De officio Præfecti prætorio Africæ, quam Iustinianus à Vandalis qui eam occupauerant, recuperauerat, & *omni eius diœcesis statu*, qui status in septem prouincias diuisus erat. In lege 2. huius Tit. mandat Iustinianus Bellisario vt in traiectu Africæ, qui est contra Hispaniam milites collocaret, qui obseruarent ea quæ in partibus Gallię siue Francorum agerentur, vt mirum sit cùm Gallia Iustiniano non paruerit, quî fiat vt in Galliis prouinciæ reperiantur, quæ vtantur hoc Iure à Iustiniano conscripto, nisi si repetere libeat ab Alexandri Seueri temporibus, sub quo Paulus scribit Gallos Lugdunenses, Viennenses, & Narbonenses iuris esse Italici.30.

In vrbe,

De officio Præfecti vrbi, Constantinopolęos scil. 31. neque enim meminit Romanæ: huic Præfecto cura vrbis & centesimus ab ea lapis commissus erat vltra cētesimum Præfecti præt. erat.

In castris,

De officio Magistri militum, qui scil. in milites & eorum duces id poterat quod Præfectus Prætorio in prouinciales, & Præsides.32.

In aula.

De officio Quæstoris. 33. Quæstor à querēda pecunia primùm dictus: Principes postea iis vsi sunt ad orationes & epistolas & libellos in Senatu recitandos, quorum demum authoritas ita creuit, vt non tātùm recitarent, sed componerent edicta & leges vice Principis. Quidam putant hac voce significari eum quem Cancellarium vocamus.

De officio Magistri officiorum, aulicorum scil. 34.

De officio Comitis sacrarum largitionum.35. Comes dictus à comitando siue sequēdo. sacrarum largitionum diciturqui olim Præfectus ærario, deinceps Procurator fisci vocatus est.

De officio comitis rerum priuatarum.36.

De officio Comitis sacri patrimonij. 37. quidam legunt sacri palatij.

Spectabiles, quæ dignitas media est inter illustres & clarissimos.

De officio Procōsulis, qui in certas prouincias mittebatur cum Imperio Consulari, & *legati*, qui Proconsuli dabatur.38. Perperam hîc subiungitur de officio comitis sacri patrimonij: Proconsul & legatus cognoscebat de ciuilibus & criminalibus causis.

De officio comitis Orientis. VVesembecius hîc notat hūc comitem Iurisdictionem non

nem non habuisse, sed Magistratuum actus & prouincialiũ querelas obseruare, eásque referre ad Principem solitum vt ita differat à Præfecto Prætorio Orientis.39.

De officio Præfecti Augustalis. 40. ita dicti quòd ab Augusto in Aegypto fuerit constitutus, huius sedes erat Alexandria.

De officio Vicarij, Præfecto prætorio scil. hic vicarius in ciuilibus causis comitibus militum anteferebatur, in militaribus iisdem postponebatur.41.

Clarissimi.

Ordinarij.

In vrbe, *De officio Prætoris.* 42.

In prouincia, *De officio Rectoris prouinciæ.* 43. is de falso cognoscebat, & eius incidentibus & de causa proprietatis, de contumacibus ad Præfectum prætorio vel ad Imperatorem referebat. iidem si boni vt laudari, ita officio non fungentes accusari. De officialibus Præfectorum delinquentibus cognoscere debent. Et *vt nulli patriæ suæ administratio, sine speciali permissu Principis permittatur*, hęc verba postrema in quibusdam Codicibus Titulũ specialem habent.

Extraordinarij.

De officio Præfecti vigilum. 44.

De officio præfecti annonæ. 45.

In genere quos consideramus vel

In Vrbe scil. Constantinopoli & Romæ.

In Prouincia & diœcesibus.

De officio ciuilium Iudicũ. 46. quales sunt Præfecti vrbis, Prætor, qui vel inter priuatos vel inter militem actorem & priuatum reum Iurisdictionem habent.

In Militia.

De officio militarium Iudicũ. 47. quales sunt Comites, Magistri equitum & peditum, qui inter priuatum actorem & militem reum cognoscunt.

De officio Tribuni & Comitis rei militaris. 48. hic titulus à Cuiacio legitur.

Ne rei militaris comitibus vel tribunis lauacra præstentur. 48.

Permixtim.

De officio diuersorum Iudicum. 49. ne scil. iubeat matrem familiâs de domo sua in publicũ protrahi.

Vt omnes Iudices tam ciuiles, quàm militares post administrationem depositam 50. dies in ciuitatibus vel certis locis permaneãt. 50. publicè, & ante omnium, quos gubernauerunt, ora vt pateat omnibus facultas libera, eorum furta atque etiam eorum crimina accusãdi.

De officio eius qui vicem alicuius Iudicis vel Præsidis obtinet. 51.

De assessoribus quorumcũque Iudicum, sci. quales sunt ij qui Iudicibus assident ad consilia Iudicibus danda, qui & ideo Consiliarij vocantur, *domesticis*, i. vxore liberis & familia, *& Cancellariis Iudicum.* i. scribis actuariis, notariis apparitoribus, lictoribus, satellitibus 52.

De annonis, Annona ab anno dicta annuã veluti alimoniam significans: hîc pro rebus quæ ad victum & vestimentum pertinẽt sumitur, *& capitatione*, quidam legunt capitũ. Est autem capitatio tributum quod pro numero iugerum seu capitũ, quæ erãt in iugo imponebatur: hîc pro pabulis iumentorum & mulorum sumitur, *administrantium vel assessorum, aliorúmve publicas solicitudines gerentium, vel eorum qui aliquas consequuntur dignitates.* 53.

De contractibus Iudicum vel eorum qui sunt circa eos & inhibendis donationibus in eos faciendis, & ne administrationis tempore proprias ædes ædificent sine sanctione pragmatica. 54. i. nisi specialiter hoc concessum sit à Principe.

De modo mulctarum, Mulcta est pecuniaria coercitio arbitrio Iudicis irrogata, *quæ à Iudicibus infliguntur.* 55.

In Municipiis & singulis ciuitatibus.

De defensoribus ciuitatum. 56. hi similem potestatem Tribunis pleb. consequebantur, erántque vulgi defensores & tenuiorum, & ex plebe sumebantur.

De Magistratibus municipalibus. 57. qui vt plurimum erant Duumuiri, & ex ordine Decurionum sumebantur. Horum quàm defensorum, maior erat potestas.

De officio Iuridici Alexandriæ. 58. Ciuitatis.

LIB. II.

De ivre privato, quod in Iudiciis redditur. Iudiciorum alia sunt Ciuilia, alia criminalia. De ciuilibus ab initio huius libri ad finem octaui dicetur: nono de criminalibus. Iudicia cõstant tribus personis, Iudice, Actore & Reo: de Iudicibus multa superiori libro diximus, quędam de iisdem dicturi initio libri. 3. de actoris & rei partibus antequam in ipso iudicij actu versentur, videamus.

Actor.

De edendo. 1. i. de actione reo edenda & demonstranda qua aduersus eum in lite, furura vti volumus. Hic titulus De edendo præponitur titulo de in Ius vocando contra quàm in Pandectis, & melius: neque enim Iudicia incipere debent à violenta in ius vocatione, sed potiùs ab editione actionis.

De in ius vocando. 2. i. aduersario, ad Iudicem apud quem persecuturi sumus ius nostrum, hodie fieri consueuit per apparitores.

Reus & Actor.

De pactis. 3.

De transactionibus. 4.

De errore calculi. 5. i. rationum. Error sæpe committitur in pactis & transactionibus.

De postulando. 6.

De aduocatis diuersorum Iudiciorum. 7. Huic tit. subiungitur in quibusdam exemplaribus Titulus de aduocatis diuersorum Iudicum.

De aduocatis fisci. 8.

De errore aduocatorum vel libellos seu preces concipientium. 9. i. libellionum & referendariorum.

Vt quæ desunt aduocatis partium, quod fit scil. quoties ab aduocatis aliquid de iure eius, cuius causam agit, omissum est, *Iudex suppleat.* 10. atque ita iudicet.

De causis ex quibus infamia alicui irrogatur. 11. Infames non possunt esse aduocati.

De procuratoribus. 12. qui cum mandato aliena negotia gerunt & alienis caulis ij incumbunt solicitudine & operis vt aduocati voce & consilio nec infamia impedit vt quis sit procurator, quod non idem est in aduocatis.

De calumniatoribus, etsi infra titulo 58. seu vltimo huius libri dicetur de Iureiurando propter calumniam dando: tamen hi tituli sequentes videntur impedire ne reus ab aduersario alterius patrocinium emendicante & ementiente veluti calumnia quadam in ius rapiatur.

Ne liceat potentioribus patrocinium litigantibus præstare vel actiones in se transferre. 13.

De iis qui potentiorum nomine titulos prædiis, quorum nomine conueniuntur, affigunt vel eorum nomina in litem prætendunt. 14.

Vt nemo priuatus titulos prædiis suis vel alienis imponat, vel vela regia. i. principis vel eius liberorum *suspendat.* 15. alias prædium vendicabitur fisco.

Vt nemini liceat sine Iudicis authoritate. i. propria authoritate *signa rebus imponere quas alius tenet.* 16. i. possidet.

Ne fiscus aut Respubl. procurationem alicui patrocinij causa in lite præstet. 17.

De negotiis aliorum gestis. 18. in Iudicio vel extra ab eo qui mãdatum non habuit.

De restitutionibus in integrum. Restituere est retro statuere seu reuocare in pristinum statum id quod cum aliqua læsione gestum fuit. Restitutio enim reponit & reuocat omnia quæ abstulit læsio. Hæ nobis competunt

Iure actionis, etsi nonnulli has duas sequentes restitutionis causas referunt ad officium Iudicis.

De ijs quæ vi metúsve causa, metus est instãtis vel futuri periculi causa trepidatio, *gesta sunt.* 19.

De dolo malo. 20. Dolus malus est omnis calliditas, fallacia, machinatio ad circumueniendum, fallendum, decipiendum alterum adhibita.

Officio Iudicis.

Minorum hæc ætas multis captionibus supposita est, cuius ideo Prætor tutelam suscepit.

In genere, *De in integrum restitutione minorum* 25. *annis.* 21.

An quæ restitutio minori data est, aliis personis prodesse possit.

De filio familias minore. 22. Restitutio minori concessa non prodest eius patri.

De fideiussoribus minorum. 23. Restitutio minori concessa non prodest eius fideiussori.

Si tutor vel curator interuenerit 24. & sit circunscriptus restitutionem in integrum petet, vt res illi restituatur, eique dabitur personalis contra tutorem actio.

Si in communi eadémque causa in integrum restitutio postuletur. 25. Restitutio minori concessa non prodest maiori cum pupillo rem, ob quam minor petiit restitutionem, communem habenti.

Causæ ex quibus restitutio datur, & personæ aduersus quas minor restitutionem petit.

Si aduersus rem iudicatam. 26.

Si aduersus venditionem. 27.

Si aduersus venditionem pignorum. 28.

Si aduersus donationem. 29.

Si aduersus libertatem. 30.

Si aduersus transactionem vel diuisionem in integrum minor restitui velit. 31.

Si aduersus solutionem à debitore, alij legunt à tutore, *vel à se factam.*

Si aduersus dotem restitutio postuletur. 33. vt quia dotem vltra vires sui patrimonij dedit.

Si aduersus delictum suum. 34.

Si aduersus vsucapionem i. eum qui rem eius vsucepit restitutio postuletur. 35.

Si aduersus fiscum. 36. siue à fisco emerit vel ei vendiderit.

Si aduersus creditorem 37.

Si minor, petierit scilicet, *vt ab hæreditate se abstineat.* i. illi liceat ab ea hæreditate abstinere, cui se temerè permiscuit. 38.

Si (minor petat) *vt omissa hæreditate, vel bonorum possessione vel quid aliud acquirat* 39.

In quibus causis in integrum restitutio necessaria non est. 40.

Qui minores, & *aduersus quos in integrum restitui non possunt.* 41. quando scilicet diligentes patres familiãs fuerunt & in actibus publicis se industrios docuerunt. Item contra parentes vel patronos.

Si maior se maiorem dixerit vel maior probatus fuerit. 42.

Si sæpius. i. si postquam repulsam passi sunt à petita in integrum restitutione *in integrum restitutio*, à minoribus scil. *postuletur.* 43. non admittentur, nisi ex noua causa restitutionem petant.

De iis qui veniam ætatis impetrauerunt. 44.

Si maior factus ratum habuerit. 45.

Vbi & apud quem cognitio in integrum restitutionis agitanda sit 46.

De reputationibus quæ fiunt in Iudicio in integrum restitutionis. 47. Restitutio minori concessa omnia in pristinum statum restituit: sed si minor fundum à se venditum cum fructibus sibi restitui petat, non audietur, nisi pretium quod accepit & vsuras pretij item sumptus meliorati fundi restituat, quorum omnium reputatio fieri debet in Iudicio restitutionis in integrum. reputationibus igitur minuitur iudicium in integrum restitutionis.

Etiam per procuratorem causam restitutionis in integrum agi posse. 48.

In integrum restitutione postulata, à minore scil. *ne quid noui fiat.* 49. atque ita omnia in suo statu esse debent, donec res finiatur sicut & aliàs pendente lite, quo tempore sententia non poterit executioni mandari.

De restitutionibus militum & eorum qui reip. causa absunt. 50. quibus dari solet restitutio ob damni qualitatem dimidiam iusti pretij excedentis.

De vxoribus militum & eorum qui reip. causa absunt. 51. quorum vxoribus si eos securæ fuerint, & per absentiam damnum passæ sint, solet dari restitutio in integrum.

De temporibus in integrum restitutionis tam mirè quàm aliarum personarum quàm eorum hæredum quæ restitui possunt. 52.

Quibus ex causis maiores in integrum restituantur. 53. si legatione fungebantur, si in carcere aut captiuitate erant tunc cùm damnum passi sunt, vel si læsi sunt.

De alienatione Iudicij mutandi causa facta. 54. Talis alienatio debet rescindi.

De receptis arbitris. 55. i. compromissariis. Officium boni Iudicis est facere, vt lites arbitrio potius definiantur quàm in Iudicium veniatur. Titulus Digestorum plenior est in quo legimus de receptis arbitris, & vt sententiam dicant.

De satisdando. 56. Procurator cauere tenetur de causa defendenda & Iudicato soluendo.

Actor.

De formulis & impetrationibus actionum sublatis. 57. olim impetrari solitæ erant antequam Iudex adiretur. Potuisset hic titulus commodissimè subiungi titulo de edendo supra.

De Iureiurando propter calumniam dando. 58. ab actore scil. se non animo calumniandi litem intendere.

LIB. III.

Iudex & de ipsis Iudiciis.

Iudex.

De iudiciis, i. seu de officio Iudicum, quod versatur in ipso Iudicij actu.

De sportulis, hoc est salariis personarum forensium, & sumptibus in diuersis iudiciis faciendis, & de executoribus litium. 2.

De pedaneis Iudicibus. 3. sic dicti quòd non pro tribunali (quod eminens erat) sed de plano stantes aut sedentes iudicarent, quibus singulæ causæ à magistratibus cognoscendæ delegabantur. Alij dictos ita putant, quòd ad pedes tribunalis in minoribus subselliis ius dicerent.

Qui pro sua Iurisdictione Iudices dare, hi scilicet qui Iurisdictionem ordinariam habent, *dariue possunt.* 4.

Ne quis in sua causa iudicet, vel Ius dicat. 5. definiendo vel arbitrando, vel interloquendo.

Actor & Reus.

Qui legitimam personam standi in Iudiciis habeant vel non. 6. Pupillus & serui nisi in quibusdam casibus, &c.

Actor.

Vt nemo inuitus agere, in ciuilibus scil. *vel acusare*, in criminalibus, *cogatur.* 7. hac tamen exceptione vti non poterit actor negans se compelli ad litem persequendam.

Reus & quædam eius exceptiones, quas reo solet opponere.

De ordine iudiciorum. 8. Is ordo in Iudiciis obseruatur vt de causis præiudicialibus, maioribus, criminalibus, directis, possessionum priùs cognoscatur: cumulari tamen

men, interdum possunt.

De litis contestatione. 9. quæ est principium & exordium Iudiciorum formale, sitque litis contestatio non simplici causæ narratione, citatione, aut postulatione: sed rei negatione & contradictione.

De plus petitionibus. 10. oppositis Actori: pluris enim petitio vt inepta olim iactura causæ constabat.

De dilationibus 11. à Iudice datis, quæ sæpissimè à Reo petuntur, vt vel instrumenta suásque rationes proferat, personas etiam exhibeat.

De feriis. 12. quæ sunt dilationes à lege datæ.

De Iurisdictione omnium Iudicum & de foro competenti. 13. Iudicis incompetentis Iurisdictionem reus inuitus non cogitur subire. Causæ quæ forum cõpetens efficiunt, sunt Lex, consuetudo, partium conuentio, Iudicis præuentio, negligentia & iustitiæ denegatio, origo propria vel paterna, domicilium, priuilegium, contractus.

Quando Imperator inter pupillos, vel viduas, vel miserabiles personas cognoscat & ne exhibeantur. 14. i. auocentur à suo foro, suáque prouincia, etsi tales personæ possint extra suum forum aduersarios extrahere.

Vbi de criminibus agi oporteat. 15. ibi scil. vbi vel crimen est commissum, vel causa inchoata, vel vbi deprehenditur reus habere domicilium.

Vbi de possessione agi oporteat 16. Vbi ea sita est: is qui vi deiectus est agere potest.

Vbi fideicommissum peti oporteat. 17. Vbi relicta est hæreditas, ibi fideicommissum peti debet.

Vbi conueniatur qui certo loco dare promisit 18.

Vbi in rem actio exerceri debeat. 19.

Vbi de hæreditate agitur vel vbi hæredes scripti in possessionem mitti postulare debeant. 20. Vbi res sunt sitæ, Iudicium ibi possessorium agitatur: petitórium in loco domicilij hæredis & eius qui conuenitur.

Vbi de ratiociniis .i. de administrationibus & negotiis *tam publicis quàm priuatis agi oporteat.* 21. eo loco scil. quo administratio gesta est cùm propter instructionem sufficientem tum notitiam testimoniorum.

Vbi de causa status agi debeat. 22.

Vbi quis de curiali, Curiales sunt qui alicui curiæ obnoxij. Curia autem in municipiis erat locus in quo concilium publicum habebatur, *vel cohortali.* Cohortales erant officia & apparitores Præsidis in prouinciis *aliáve conditione conueniatur* 23.

Vbi senatores vel clarissimi ciuiliter vel criminaliter conueniantur. 24.

In quibus causis militantes, de quacunque militia hoc intelligit, *fori præscriptione* qua forum vt incompetens declinant *vti non possunt.* 25.

Vbi causæ fiscales vel diuinæ domus. i. Principis, *hominúmque eius agantur.* 26.

Quando liceat vnicuique sine iudice se vindicare, quoties vis illi infertur, *vel publicam deuotionem* 27. vindicare. Publicam deuotionem vocat priuatam cuiusque defensionem, quam permitti ex Iure publico, & omnium votis interest.

De Actionibus. Omnium actionũ quibus inter aliquos Iudices, arbitróve de quacunque re quæritur hæc summa seu præcipua genera esse possunt, sunt enim vel

Vindicationes quibus agimus aduersus eum qui nullo iure nobis obligatus est ex contractu, delicto vel quasi, mouemus tamen ei de aliqua re controuersiam, & in rem actiones vocantur, nobisque competunt quoties dominium rei nobis asserimus, cuius possessio apud alium sit, súnque vel

Vniuersales, seu vniuersitatis.

De inofficioso testamento 28. Officium dicitur ab efficiendo vel officiendo quòd vnusquisque efficere debeat, vel vt nulli officiat, seruata honestate loci temporis & personarum. Huic contrarium est inofficiosum censeri. quoties igitur parentes liberos suos legitimos sine causa (possunt enim id facere deliniti nouercalibus odiis vel furore) exhæredant aut prætereunt, permittitur liberis de inofficioso testamento agere, quòd iudicium accusatio non vocatur sed querela quæ vox modestiæ causa vsurpata est.

De inofficiosis donationibus. 29. factis à parentibus inter viuos in fraudem liberorum, ideóque si liberi nascuntur donatoribus postquam suas facultates exhauserunt donationibus, tum non penitus rescindit donatio, sed pars bonorum donatorum, & quantum sufficit ad legitimam portionem hæreditatis consequendam, repetitur. Quidam tamen volunt penitus reuocari, cùm non sit verisimile patrem alienas successiones suorum necessitatibus anteponere.

De inofficiosis dotibus. 30. à matre scil. marito datis quæ dodrantem excedunt, aut consumunt omnia bona materna, vt liberis postea non sit salua legitima.

De petitione hæreditatis. 31. hæc actio introducta est, quia defunctorum bona plerunque iniustè occupantur, vel ab his qui causam testamenti vel ab intestato prætendunt, vel à prædonibus, éstque in rem & personam. Competit ei qui hæres est ex testamento iure facto, vel ab intestato, & hæredi hæredis aduersus eum qui pro hærede vel possessore possidet rem hæreditariam etiam minimam: pro hærede possidet qui putat se hæredem vel iustum possessorem, aduersus denique quemcumque possidentem competit.

Rei singularis, súnque res vel

Corporales, veluti fundus, homo, vestis, aurum, argentum & aliæ innumerabiles.

De rei vindicatione. 32. si rem corporalem possideas quam meam esse affirmem, & te eius dominum asseras, in rem actio erit.

Incorporales sunt, quæ tangi non possunt, qualia sunt ea quæ in Iure consistunt sicut vsusfructus, vsus, hæreditatis & iura prædiorum vrbanorum & rusticorum quæ seruitutes vocantur, súntque vel

Personarum.

De vsufructu & habitatione, & ministerio seruorum. 33. vsusfructus est ius alienis rebus vtendi fruendi salua rerum substantia. minus iuris est in vsu quàm in vsufructu, differtque à proprietate.

Prædiorum, quæ & reales quia rei à re debentur.

De seruitutibus, & aqua. 34. ἀφορισμῶν hic notat Cuiacius. Cæterum seruitutes prædiorum aliæ sunt vrbanæ vel rusticæ. Prædia vrbana sunt ædificia ad vsum familiarem extructa siue in vrbe siue in agro: neque enim locus sed vsus facit vrbanum prædium. Harum seruitutum aliæ affirmatiuæ quæ potestatem faciendi conferunt, vt tigni in vicini parietem immittendi: aliæ negatiuæ quibus nobis competit Ius prohibendi, ne talia in prædiis vrbanis fiant vtputa, ne vicinus ædes suas altius tollat. Rustica verò prædia non sunt ædificium, sed fundus rebus rusticis, & agriculturæ idoneus, quorum seruitutes sunt iter, actus, via, aquæductus, &c.

Noxales, de quibus titulus infrà legitur.

De lege Aquilia. 35. hæc lex persequitur damnum datum in uriâ. i. culpâ per quam alterum etiam lædi iniquum est, etiam si dolus abfuit: huius primum caput pertinebat ad damnum iniuriâ datum alterius seruo, quadrupedi, vel pecudi: tertium caput ad damnum cęteris rebus datum. Cęterùm impropriè Aquilia lex dicitur, est enim Plebiscitum.

Actiones mixtę in rem & personam.

Familiæ erciscundæ. 36. Familię vocabulum significat res quę ad substantiam patrimonij pertinent. Erciscere ab ἐρείζω. i. diuido deducitur, ideóque hæc actio competit hęredibus pro diuidenda hæreditate, seu potius cohęredi aduersus cohęredes, éstque rei persecutoria in simplum, vniuersalis, bonæ fidei, nascitúrque post aditam hęreditatem, quo tempore incipit esse communio.

Communi diuidundo. 37. Hęc actio inter eos redditur, inter quos aliquid commune est, vt scil. illud diuidatur, ne aliàs quis inuitus in communione detineatur: differt à Iudicio familię erciscundę, quòd hęredibus tantùm, & ex sola causa successionis & ad res vniuersales petendas competit. Communi diuidundo verò Iudicio res singulę & ex quacunque alia causa, quàm successionis, vt puta ex contractibus petuntur.

Communia vtriusque Iudicij tam familiæ erciscundæ quàm communi diuidundo 38. In his duobus iudiciis & sequenti Iudici permittitur rem vni litigatorum ex bono & æquo adiudicare, & si vnius pars pręgrauata videbitur, eum certa pecunia alteri condemnare.

Finium regundorum. 39. quo Iudicio inter eos agitur qui confines agros habent. Regere hîc discernere & constituere significat, vocatúrque limitis & finalis actio, quę id pręstat vt quisque suis limitibus fruatur, nec alienos attingat. Proderit igitur ad imponendos & retinendos cum vicino fines, vel à venditore consequendos.

De consortibus eiusdem litis. 40. huic tit. respondet titulus Di-

gestorum. De quibus rebus ad eundem Iudicem eatur.

De noxalibus actionibus. 41. Noxa est ipsum serui caput quod nocuit, Noxia est ipsum maleficium. Ex maleficiis seruorum noxales actiones propositæ, quibus domino condemnato permittitur aut litis æstimationem sufferre, aut ipsum hominem noxæ dedere: iniquum enim esset nequitiam seruorum vltra ipsorum corpora dominis damnosam esse. Quare noxæ deditione liberabitur.

Præparatoriæ.

Ad exhibendum 42. prodita est hæc actio explorandi causa ân de re quam petimus nobis exhiberi, agere expediat, cùm definire non possumus an eadem sic necne quam petere volumus, nisi eius videndæ & contrectandæ potestas nobis fiat: & ne rei transformandæ facultas reo permittatur. Est autem Exhibere rei spectandæ copiam facere, & ad res mobiles propriè pertinet. Hac petere possumus nobis exhiberi liberos, seruos, tabulas, testamenta, & instrumenta.

Edictum de rebus sacris.

De religiosis & sumptibus funerum. 43.

De aleæ lusis. 44. Quidam legunt de aleatoribus, alij vtrunque: alij item coniungunt hunc titulum superiori, alij præponunt, alij subiungunt. Hic tit. videtur esse positus loco nõ suo. Vsus autẽ aleæ vltra vnum solidum, hîc non permittitur. Pecuniæ ludo amissæ præscriptio 50. annorum est. Blasphemiæ & periuria circa aleam commissa vetantur.

LIB. IIII.

Condictiones, & earum species, quibus agimus cum eo qui nobis obligatus est, vel ex contractu vel maleficio, quibus etiam intendimus aduersarium nobis debere aut facere oportere. Cõpetunt igitur nobis condictiones vel ex

1 Contractibus (de quasi contractibus à Titulo 28. sequentis libri dicetur) ex quibus variæ obligationes contrahuntur. Horum contractuum vis & natura hoc libro & sequenti ad finem vsque Tituli 27. explicabitur.

In specie: Constant autem

Re- Re contrahi dicuntur, non quòd consensu destituantur, sed quòd re præcipuè contrahantur, adeò vt absque re ne stipulatione quidem, non consistat huiusmodi obligatio, neque ad plus obligari possimus, quàm reipsa acceperimus.

De rebus creditis, hæc pars reiicitur in titulum sequentem, *& de Iureiurando.* 1. de quo hîc agitur. Cæterùm siquis postulante aduersario iurauerit sibi deberi pecuniam quam petit, neque ei soluatur, iustissimè ei accommodabitur talis in factum actio ad similitudinem Iudicati, vel vtilis, neque prætextu periurij causa iuramento rescisa retractabitur, nisi specialiter hac lege excipiatur. Iurisiurandi autem delatio ob inopiam probationum inuenta est.

Si certum petatur. 2. Certum hîc vocamus res quæ pondere, numero, mẽsuráve constant: his enim rebus constat mutui datio: Mutuúmque dictum est quòd ex meo tuum fiat, quod ita datur vt fiat accipientis, vtque nobis non eædem res sed aliæ ac eiusdem naturæ & qualitatis reddantur.

De suffragio. 3. Suffragium hîc significat mercedem ob intercessionem & patrocinium alicui præstitum promissam, ad quam consequendam ei competit actio, cui promissa erit aduersus eum qui promisit.

De prohibita sequestratione pecuniæ. 4. quam fieri actor à debitore petit eo instanti quo primùm incipit ex aliquo contractu ab eo pecuniam postulare: est enim iniquum eam prius peti, quàm debitor sit conuictus. Sequestratio autem est rei litigiosæ depositum, sic dicta quòd occurrenti aut quasi sequenti eos qui contendunt committitur, vel quòd eius, qui electus est, fidem sequantur litigantes.

De condictione indebiti. 5. is qui non debitum accepit ab eo qui ei per errorem soluit re obligatur ac si mutuum accepisset, & in eũ condictitia actio datur.

De condictione ob causam datorum. 6. ob causam damus quæ præterita est, vel quæ speratur. solet eo casu causa non secuta id quod datum est, condici.

De condictione ob turpem causam. 7.

De condictione furtiua. 8. qua tenentur fures ex rebus à se subreptis.

De condictione ex lege & sine causa vel iniusta causa. 9. sine causa apud te est meum chirographũ si nihil credideris, vel si quod credidisti tibi persoluero. Ex iniusta causa apud te est quod ex pacto iniusto (vt puta ob dolum & vim) tenes.

Hîc dicendum erat de commodato, deposito & pignore, contractibus qui re perficiũtur: horum tamen tractatio reiecta est in tit. 23. 24. & 34. huius lib.

In genere.

De obligationibus & actionibus. 10.

Obiecta obligationum, eeu an ex alterius contractu & facto quis obligetur.

Vt actiones & ab hæredibus & contra hæredes incipiant. 11.

Qui non tenentur.

Ne vxor pro marito, vel maritus pro vxore vel mater pro filio conueniatur. 12.

Ne filius pro patre, vel pater pro filio emancipato, vel libertus pro patrono conueniatur. 13.

An seruus ex facto suo post manumissionem teneatur. 14. hoc ideò quæsitum est, quia seruus post manumissionẽ videtur esse alius ab eo qui fuit ante libertatem consecutam, quem ideo teneri non placet nisi connexum id sit cum eo quod post libertatem gessit.

Qui tenentur.

Quando fiscus vel priuatus debitoris sui debitores conuenire possit vel debeat. 15. tunc scil. cùm debitor condemnatus soluendo non est.

De actionibus hæreditariis. 16. quibus hæres tenetur pro defuncto, vt successor iuris vniuersi: vnde vt vtilitates omnes hæreditatis, ita & eiusdem onera & incommoda sustinere debet.

Ex delictis defunctorum in quantum hæredes conueniantur. 17. quando lis est contestata vel defunctus iudicatus.

De constituta pecunia. 18. de constituta pecunia cùm omnibus agitur quicunque vel pro se vel pro alio se soluturos constituerint ac promiserint, nulla stipulatione interposita: nam alioqui si stipulanti promiserint iure ciuili tenentur.

Adminicula quibus constat de obligatione.

De probationibus 19.

De testibus 20.

De fide instrumentorum & amissione eorum, qui allegat perditum instrumentum tenetur probare, *& de apochis*, Apocha est quæ debitori datur à creditore, quam vulgo Quitantiam vocamus, éstque cautio in qua creditor se pecuniam à debitore accepisse testatur, *& antapochis, faciendis*, Antaphoca datur à debitore creditori, qua fatetur debitor se pecuniam debitori persoluisse, ídque introductum ne debitor præscriptionem pensionum annuarum quas debet possit obiicere: potest enim, si id faciat, vel suo scripto suáque antapocha conuinci, *& de iis quæ sine scriptura fieri possunt.* 21. In multis enim rebus scriptura tanquam substantialis requiritur in aliis non æquè. Ex contractu autem in scriptis nisi completa scriptura munda scilicet sine vitio & forma consueta obseruata sit, non dabitur actio.

Plus valere quod agitur, i. veritatem rei gestæ, *quàm quod simulatè concipitur.* 22. quàm scriptura quæ simulata esse potest, ideóque qui subscripsit instrumento quod non relegit existimans eo contineri vel quod mãdauit, vel quod illi persuasum fuit, sibi nullum affert præiudicium.

Nunc redit ad duas alias species obligationũ quæ re perficiuntur, quas à tit. 9. huius li. in hunc locum distulerat.

De commodato. 23. Is cui res aliqua datur vtenda. i. commodatur, re obligatur, tenetúrque commodati actione. In commodato res non ita datur vt fiat accipien-

pientis, eámque ob causam is qui rem accipit, tenetur de ipsa restituenda, nisi si aut vi maiore, aut casu & sine sua culpa res illi ablata sit.

De pignoratitia actione. 24. Creditor qui pignus accepit, re obligatur, tenetúrque actione pignoratitia ad rem (quam in pignus accepit) debitori restituendam.

Hîc quoque dicendum erat de deposito, cuius titulus in 34. huius lib. reiectus est.

Obiecta. Redit ad intermissum tractatum obligationum ex aliorum facto & contractibus descendentium, an scil. qui ex alterius contractu vel facto obligetur vel obligari possit.

De institoria & exercitoria actione. 25. hæ duæ actiones dantur in solidum. Institor is est qui negotiationibus & tabernæ præponitur. Taberna autem à tabulis dicitur, estque locus in quo res ad vsum hominũ necessariæ diuenduntur, vt ab officio Officina in qua artifices operas suas exercent. Inde dictus est Institor quòd huiusmodi negotiis instet & in iis gerendis versetur. Exercitor autem is appellatur ad quem quæstus: obuentiones & reditus nauis pertinent. Magister verò nauis, cui totius nauis anchora ab exercitore mandata est, cum huiusmodi magistris propter necessitatem nauigandi, & Institoribus propter vsum commerciorum sæpe contrahimus ignari cuius sint conditionis, eóque nomine si quid cum institore vel nauis magistro aut eo qui à magistro præpositus est, contraxerimus, datur nobis actio aduersus eum qui Institorem tabernæ, Exercitorem verò qui naui magistrum præposuit.

Quod si aliquid scil. *cum eo qui in aliena* vtpote patris vel domini *est potestate, negotium gestum esse dicetur*, actiones quæ sequuntur nobis competunt, *vel de peculio*, Peculium erat priscis temporibus particula quædam gregis: nam à pecore peculium dicitur, quam parentes suis filiis, domini sui seruis industriæ exercendæ causa concedebant: nunc verò summa quædam est pecuniæ eadem de causa concessa & à paternis dominicísque rationibus seiuncta, *siue quod iussu, aut de in rem verso.* 26. Itaque si cum filio aut seruo sine voluntate patris aut domini eorum aliquod negotium gessero, nihílque in res parentis aut eorum domini necessarias versum erit ceu impensum, mihi dabitur in patrem vel dominum, de peculio actio, vt scilicet ab eo debitum eatenus consequar, quatenus peculium patitur: neuter verò mihi tenebitur vltra vires peculij. Si verò aliquid in rem eorum versum erit, id totum præstare tenebuntur actione de in rem verso, sed & in solidum aduersus eos actio dabitur, si eorum iussu cum eorum vel filio vel seruo contraxero: quoties enim ita contraho fidem eorum secutus videor, & directò ab illis condici poterit, ac si principaliter cum illis negotium gestum esset.

An vt per alios obligari, ita per eosdem, alios obligare possumus.

Per quas personas nobis acquiratur. 27. per nosmetipsos, per eos quos in potestate habemus, seruos vsufructuarios & bona fide à nobis possessos, &c.

Contraria seu exceptiones quædam aduersus obligationes & conditiones, quæ ipsas obligationes aut eneruant aut minuunt.

Ad SC. Macedonianum. 28. quo quis prohibetur mutuum dare filiofam. ne filii onerati ære alieno, & creditis pecuniis, quas sæpissimè in luxurias consumunt, vitæ parentum insidientur, ideóque huius SC. exceptione cum ipse filius tum eius parens aduersus creditorem mutuum condicentem, defenduntur.

Ad SC. Velleianum. 29. cuius exceptione vtitur mulier (& eius hæres) aduersus creditorem cui se pro alio ream fecit. Mulieris tamen hæres in quibusdam casibus Velleiano non iuuatur.

De non numerata pecunia. 30. sæpissimè contingit cautiones scriptas creditoribus spe futuræ numerationis (quæ tamen postea facta non sit) dari: ideóque quoties id euenit, vel obligationem condicere vel exceptionem opponere de non numerata pecunia possumus.

De compensationibus. 31. quæ oppositæ plærunque efficiunt, vt minus quisque consequatur quàm ei debeatur, nostráque potius interest debitum cõpensari quàm solui, éstque compensatio debiti & crediti inter se contributio. Habet locum in iis tantùm obligationibus, quæ constant pondere, numero & mensura.

Accessiones ceu incrementa obligationum.

De vsuris. 32. terrenis. In solo mutuo consistunt vsuræ.

De nautico fœnore. 33. quod maius est terreno, propter incertum maris periculum, quod in se recipit traiectitiæ pecuniæ creditor.

Hîc redit ad aliam speciem contractus, qui re perficitur, de quo post nonum huius lib. Titulum commodiùs dixisset.

Depositi vel contrà. 34. is apud quem res deposita est, re obligatur, tenetúrque actione depositi ad rem, quam accepit, restituendam.

Consensu. Contractus quos diximus re constare, non subsistunt nisi res interueniat. His autem, de quibus dicturi sumus, solus sufficit consensus, ex quo etiam nascuntur: etsi autem consensus sit de natura omnium contractuum, per se tamen ac solus nusquam sine alio adminiculo parit & obligationem & actionem, quàm in iis quæ sequuntur. In quibus neque scriptura neque præsentia opus est, ac ne dari quicquam necesse est, vt substantiam capiat obligatio.

Mandati vel contrà. 35.

Si seruus extero se emi mandauerit. 36.

Pro socio 37.

De contrahenda emptione & venditione. 38.

Quæ res vendi possunt, & non.

De hæreditate & actione vendita 39.

Quæ res venire non possunt, & qui vendere vel mercari vetantur. 40.

Quæ res exportari non debeant. 41. ad Barbaros scil.

De Eunuchis. 42. quos vendere & emere non licet.

De patribus qui filios suos distraxerunt. 43. ob nimiã paupertatem aliâs vendi non possunt.

Contraria, & pugnantia.

De rescindenda venditione. 44. altero contrahentium inuito, cuius rescisionis multæ causæ hîc enumerantur.

Quando liceat ab emptione discedere. 45. ex mutua scilicet contrahentium voluntate.

Si propter publicas pensitationes, id est tributa, *venditio*, bonorum debitoris, *fuerit celebrata:* 46. & minus iusto pretio, in debitorum fraudem consecutum fuerit, rescinditur venditio, oblata fisco pensione debita.

Sine sensu vel reliquis fundum vendi non posse. 47. aliâs si quis fundum censum debentem emat aut vendat ea lege ne onus census emptorem sequatur, rescisa venditione emptor pretium, venditor fundum amittet, vtroque in ærarium redacto, vt ex Cod. Theod. notauit doctiss. Cuiac.

De periculo & commodo rei venditæ. 48. ad quem pertineat? scil.

De actionibus empti & venditi. 49.

Si quis alteri vel sibi sub alterius nomine vel aliena pecunia emerit 50. Cui scilicet & acquiretur & actio dabitur?

De rebus alienandis non alienandis & de prohibita rerum alienatione, vel hypotheca. 51.

De communium rerum alienatione. 52.

Rem alienam gerentibus non interdici rerum suarum alienatione. 53.

De pactis inter emptorem & venditorem compositis 54. quæ solent legem dare emptionibus. sũntque vel

Expressa.

Si seruus exportandus veneat. 53. i. vt aliquò ex ea vrbe vel prouincia vbi veniit, moueatur.

Si mancipium ita venierit ne prostitua-

tur. 56. & prostitutum sit contra venditoris voluntatem, venditor mancipium reuocare potest: si verò consenserit, mancipium libertatem consequetur.

Si mancipium ita fuerit alienatum vt manumittatur vel contrà. 57.

Tacita.

De ædilitiis actionibus. 58. Duæ sunt actiones quæ emptori competunt, Redhibitoria, qua agit emptor ad rescindendam venditionem ob morbum vitiúmve latens rei venditæ, quod nesciebat: vel quia res empta alia tradita est quàm dicta & promissa cùm venire, & quantò minoris, qua emptor petit vt venditor ei soluat id quantò minoris res valuerit cùm eam emeret.

De monopoliis & conuentu negotiatorum illicito vel artificum ergolaborúmque, hi sunt qui opus conducunt faciendum, *nec non balneatorum illicitis pactionibus.* 59.

De nundinis & mercationibus. 60.

De vectigalibus, propter merces soluendis, *& commissis.* 61. i. confiscandis rebus venalitiis, quarum professio apud publicanum facta non erit.

Vectigalia noua institui non posse. 62. ciuitatis decreto sine Principis authoritate.

De commerciis. Commercium est onus mercatorum pro facultate exercendi cõmercij portorium est onus mercium, *& mercatoribus.* 63. alij legunt mercibus ab omnibus soluendis etiam ab iis qui sunt ex domo Imperatoris.

De rerum permutatione & præscriptis verbis. 64. Sic dicta quia datur ex conuentione vti præscripta est.

De locato & conducto. 65.

De iure emphyteutico. 66. quod veluti medium est inter emptionem & locationem, estque contractus, quo domus vel fundus desertus & incultus datur colendus sub annua quadam & certa pensione.

LIB. V.

Nuptiæ, siue matrimonium, & de omnibus conuentionibus inter maritum & vxorem & earum conuentionum accessoriis.

De sponsalibus, & arrhis sponsalitiis, & proxenecticis. 1. i. de modo præmij impositi iis qui nuptias conciliant.

Si rector prouinciæ vel ad eum pertinentes sponsalitias dederint arrhas. 2.

De donationibus ante nuptias, olim ita vocabantur, *vel propter nuptias*, quæ hodie ita dictæ sunt, *& sponsalitiis* muneribus scil. quæ à sponso sponsæ vel contrà dabantur. 3.

De nuptiis. 4.

De incestis & inutilibus nuptiis. 5.

De interdicto matrimonio inter pupillam & tutorem ceu curatorem filiósque eorum 6.

Si quacunque præditus potestate vel ad eum pertinentes ad suppositarum suæ iurisdictioni aspirare tentauerint nuptias. 7. puniuntur pœnis hoc tit. comprehensis.

Si nuptiæ ex rescripto Principis petantur. 8. ab iis qui aliâs nec parentum consensum nec puellæ habent bonorum amissione & pœna deportationis punientur.

De secundis nuptiis 9. ad quas si mulier intra annum luctus conuolat, fit infamis.

Si secundo nupserit mulier, cui maritus vsumfructum reliquit. 10. vsumfructum amittet quem liberis restituere cogetur, & in rebus illi donatis ante nuptias solum vsumfructum consequetur.

De dotis promissione & nuda pollicitatione. 11.

De iure, i. obligatione, natura, causa, conditione *dotium*, 12. quod competit marito ad ipsam dotem condicendam, retinendam, fruendam.

De rei vxoriæ actione, ita apud veteres vocabatur, *in ex stipulatu actionem*, qua sola hodie vtitur vxor vel eius pater pro dote repetenda ac recipienda, *transfusa & de natura dotibus præstita.* 13. Doti bona mariti tacitè obligantur, & ad eam restituendam condemnari debet in quantum facere potest, quæ actio in hæredes vxoris transit. Qua de re infra tit. 18. quædam dicturus est.

Exceptiones marito competentes ad dotem integram non reddendam.

De pactis tam super dote quàm super donatione ante nuptias, & paraphernis. 14. Parapherna sunt ea quæ præter dotis causam ab vxore ad maritum deferuntur.

De dote cauta, quàm scil. maritus confessus est sibi numeratam, *non tamen numerata.* 15.

De donationibus inter virum & vxorem, constante matrimonio fieri prohibitis, *& à parentibus in liberos factis*, in potestate scil. *& de ratihabitione* 16. earum donationum in testamento facta, quæ tunc valere incipiunt.

De repudiis & iudicio de moribus sublato. 17. quo scil. olim agebatur de moribus eius qui causam diuortio dedisset.

Soluto matrimonio quemadmodum dos petatur. 18. suprà inceperat tractare de dotibus quarum explicationem hîc persequitur.

Si dos constante matrimonio soluta. i. refusa vxori à marito sine causa legitima *fuerit.* 19. non valebit refusio, quinimo maritus eam cum fructibus repetet.

Ne fideiussores vel mandatores dotium, qui scil. fideiubeant dotem à marito bene conseruandam, *dentur.* 20.

Rerum amotarum. 21. vxori post diuortium dotem repetenti maritus res quasdam sibi ab eadem fuisse amotas obiicere potest, quo nomine maritus earum compensationem petet.

Ne pro dote mulieri bona mariti addicantur. 22.

De fundo æstimato scil. *dotali* 23. Si fundus in dotem æstimatus marito datus sit, vxor vel fundum vel eius æstimationem eliget.

Diuortio facto apud quem liberi morare vel educari debeant. 24.

De alendis liberis ac parentibus. 25. quoties vnus eorum versatur in summa paupertate, alter verò diues est.

De concubinis. 26.

De naturalibus liberis & maribus eorum, & ex quibus causis iusti fiunt. 27.

Ex quasi contractibus: cùm antea dixerimus de Iure publico & iuris priuati ciuilis præparatoriis & actionibus quæ in iudiciis priuatis exercentur, eas actiones quoque esse vel vindicationes vel condictiones, has item constare ex contractibus: superest altera species quasi contractuum explicanda, ex quibus condictiones etiam competunt. Sed quia interruptus ordo materiarũ in sequentibus apparet (vt Lectori commodius cõsulatur) hac quasi contractuũ specie omissa, in hæc quæ sequũtur capita futuras sequentiũ librorũ quęstiones sic distinximus.

De Tutorum, Curatorum, & Pupillorum mutuis negotiis gestis, cum eorum accessoriis.

Species Tutelæ & Tutorum.

De testamentaria tutela. 28.

De confirmando tutore. 29. Testamento quidem dato, sed non iure vt à patre filio emancipato, aut à matre vel extraneo.

De legitima, quæ scil. à lege defertur, *tutela* 30. agnatorum.

Qui petant, i. petere possunt, *tutores vel curatores.* 31. à Prætore, vel à Præside? Qui cum pupillo vult litigare creditor, libertus patris pupilli, mater eiusdem, & ea negligente cognati.

Vbi petantur tutores vel curatores. 32. Vbi pupillus trahit originem, vel maiorem partem facultatum habet, vel domicilium.

De tutoribus & curatoribus illustrium vel clarissimarum personarum. 33. i. qui tutores dare & dari huiusmodi personis possunt.

Quid dare, in genere & omnibus pupillis, *tutores vel curatores possunt & qui dari non possunt.* 34.

Quando mulier. i. mater & auia, *tutelæ officio fungi potest.* 35.

In quibus causis tutorem vel curatorem habenti tutor vel curator dari potest. 36. quando scil. vnus bonis pupilli administrandis sufficere non potest, aut cùm tutor reipub. causa abest, vel cùm remotus est vel relegatus.

Administratio tutorum.

De administratione tutorum vel curatorum & de pecuniis pupilli fœneranda vel deponenda 37.

De periculo tutorum vel curatorum. 38. 1. quarum rerum teneantur tutores vel curatores ob tutelam curámque gestam.

Quando

Quando ex facto tutoris vel curatoris minores agere vel conueniri possint.39.
Si (an) *ex pluribus tutoribus vel curatoribus, vnus agere pro minore vel conueniri possit.* 40. quando alij negligentes sunt vnus agere potest, administratione autem diuisa à testatore vel Iudice, non debet vnus pro rebus ad alterius administrationem pertinentibus conueniri.
Ne tutor vel curator vectigalia conducat. 41. cùm scil. tutelam exercet vel nondum redditis rationibus, ne sc. pluribus in solidum bona sua obliget (quod est species falsi.)
*De tutore vel curatore qui non satisdedit.*42. cùm satisdare teneretur, is remouetur ab administratione aut ad satisdandum compellitur.
De suspectis tutoribus vel curatoribus. 43. qui ab administratione remouentur ex causis hoc tit. enumeratis.
De in litem, vt eam administret, *dando tutore*, olim enim dabatur, *vel curatore* 44. quo iure hodie vtimur.
De eo qui pro tutore negotia gessit. 45. pro tutore negotia gerit, qui tutor non vtiliter nominatus est.
Si mater indemnitatem promisit. 46. i. periculum administrationis in se recepit, eius tutoris quem filiis suis dari postulauit, an & quomodo teneatur.
Si contra matris voluntatem testamentariam *tutor datus sit.*47. filio à tutela remouebitur.
Vt causæ post pubertatem adsit tutor. 48. Vt eam scilicet defendat, nisi si curatori instrumenta reddiderit.
Vbi pupillus educari debeat. 49. apud matrem nisi ad secunda vota transierit, aliàs Iudex arbitrabitur.
De alimentis pupillo præstandis. 50. à tutore etiam si de statu eius pendeat quæstio, quorum taxatio à Iudice peti potest: quæcunque autem tutor iustè eo nomine impenderit, imputabit.

Actiones ex causa tutelæ prouenientes.
Arbitrium tutelæ. 51. i. de actione tutelæ, appellatur autem arbitrium, quod huius iudicij potestas sit in arbitrio iudicantis, qui excussit tutelæ rationibus ex bona fide statuat, quid tutorem pupillo præstare aut restituere oporteat.
De diuidenda, à Iudice vel diuisa à defuncto, *tutela, & pro qua parte quisque tutorum conueniatur.*52.
De in litem, i. in id quod sua interest, *iurando.*53. à pupillo, etiam in hæredem tutoris.
*De hæredibus tutorum vel curatorum.*54. conueniendis à pupillo & quatenus ei teneantur.
Si tutor vel curator non gesserit. 55. tutelam vel curam quomodo, quando & quo nomine conueniatur.
*De vsuris pupillaribus.*56. pupillo à tutore soluendis ex eius pecunia quam in vsus suos conuertit.
De fideiussoribus tutorum vel curatorum 57. à pupillo actione ex stipulatu conueniendis.
*De contrario iudicio tutelæ.*58. quo tutori pupillus tenetur.

Quid liceat pupillo sub tutoribus.
De authoritate, à tutoribus, *præstanda.*56. iis quæ à pupillis aguntur: nam sine tutore non possunt actionem remittere, esse in Iudicio criminali, & ita vendere vt emptor præscriptionem acquirat, vt autem authoritas præstita censeatur, sufficit, vnum ex tutoribus eam præstitisse.
Quando tutores vel curatores esse desinant 60. si is cui quis adiunctus datus est, tutor esse desinat, non voluntate pupilli.
*De actore à tutore seu curatore dando.*61. pro rebus scil. pupilli petendis.
*De excusationibus tutorum & curatorum & temporibus earum.*62.
Si tutor vel curator falsis allegationibus excusatus sit. 63.
*Si tutor vel curator reip. causa aberit.*64.
*De excusationibus veteranorum.*65.
*Qui numero liberorum se excusant.*66.
Qui morbo se excusant. 67.
Qui ætate se excusant 68.
Qui numero tutelarum se excusant 69.
*De curatore furiosi vel prodigi.*70. licet maioris.
*De prædijs & alijs rebus minorum sine decreto non alienandis vel obligandis.*71.
Quando decreto, Prætoris vel Principis, *opus non est.* 72.
*Si quis ignorans rem minoris esse sine decreto comparauerit.*73.
Si maior factus alienationem factam sine decreto ratam habuerit 74.
De magistratibus, idem dicendum est de æstimatoribus patrimonij pupilli, *conueniendis.* 75. in eos pupilli habent regressum excussis tamen prius tutoribus collegis & fideiussoribus.

LIB. VI.

De iure Dominorum in seruos.
*De seruis fugitiuis & libertis, mancipiisque ciuitatum, artificibus & ad diuersa opera deputatis, & ad rem priuatam vel dominicam pertinentibus.*1.
De furtis & seruo corrupto. 2.

De iure patronorum in liberto, de quo latius infra li.7. dicetur.
De operis libertorum 3.
*De bonis libertorum, & iure patronatus.*4.
*Si in fraudem patroni à libertis alienatio facta sit.*5
*De obsequijs patrono præstandis.*6.
*De libertis & eorum liberis.*7.
*De iure annulorum aureorum & de natalibus restituendis.*8.

De iure successorum in bona defuncti, sùntque successores vel Prætorij, qui bonorum possessores dicuntur.
*Qui admitti ad bonorum possessionem possunt & intra quod tempus.*9.
*Quando non petentiũ partes petentibus accrescant.*10. quoties vnus ex iis quibus bonorum possessio defertur, vel tempore vel repudiando excluditur à bonorum possessione, eius pars aliis accrescit.
Species.
Ex testamento.
De bonorum possessione secundum tabulas. 11. defuncti scil. si modò iustæ ac legitimæ fuerint quæ datur à Prætore omnibus scriptis hæredibus.
*De bonorum possessione cõtra tabulas, quam Prætor liberis pollicetur.*2.
*De bonorum possessione contra tabulas liberti, quæ patronis liberisque eorum datur.*13.
Ab intestato.
*Vnde liberi.*14. dabatur emãcipatis quos Prætor ad patris hæreditatem admitti voluit, cũ illis qui in patria potestate manserant.
Vnde legitimi, id est agnati, *& vnde cognati.*15.
De successorio edicto. 16. Si primi gradus agnati vel cognati omittunt vel repudiant hæreditatem, eam transmittunt ad subsequentes.
*De Carboniano edicto.*17. quo liberis à patre in testando præteritis, & quibus sit cõtrouersia status, bonorum possessio datur contra tabulas, dilata status eorum cõtrouersia in pubertatis tempus.
*Vnde vir & vxor.*18.
*De repudianda bonorum possessione.*19.
De collationibus 20. emancipati & alij liberi à patre in testamento præteriti bonorum possessionis partem à cæteris liberis & suis & scriptis auocant. An autem cogantur conferre ea bona, quę patre communi moriente habuerunt, hic explicatur.

Ex iure ciuili qui hæredes dicuntur, sùntque hæredes vel
Ex testamento.
De testamento militis. 21. qui scil. testatur iure quodam singulari, cùm alij de quibus mox dicetur, iure communi testentur.
*Qui testamenta facere possint vel non.*22.
*De testamentis, & quemadmodum testamenta ordinentur.*23.
De hæredibus instituẽdis, & quæ personæ hæredes institui non possint 24.
*De institutionibus & substitutionibus & restitutionibus sub conditione factis.*25.
*De impuberum & aliis substitutionibus.*26.
De necessariis seruis hæredibus instituendis vel substituendis 27.
De liberis præteritis & exhæredatis 28.
De posthumis hæredibus instituendis vel præteritis vel exhæredandis 29.
De iure deliberandi & de adeunda vel acquirẽda hæreditate 30.
De repudianda vel abstinenda hæreditate 31.
*Quemadmodum testamenta inspiciantur, & describantur.*32. i. insinuentur.
De edicto D. *Adriani tollendo*, quo cauebatur,

vt is qui se in possessionem mitti velle tricesimam hæreditatis reipublic. daret, *&c. quemadmodum scriptus hæres*, hodie *in possessionem mittatur*.33.

Ex quibus causis hæreditas alicui aufertur.

Si quis aliquem testari prohibuerit vel coegerit.34.

De his quibus vt indignis hæreditates auferuntur, quales sunt ij qui non vindicarunt mortem defuncti, quæ res minoribus tamen non nocet, *& ad SC. Syllanianum*. 35. quo cauetur re eius hæreditas adeatur, qui interfectus est antequam habita sit quæstio de seruis qui sub eodem tecto morantes domino vel periclitanti vel interfecto auxilium non præstiterunt.

De Codicillis.36.

Ex Codicillis. 1

Ex quibus causis hæreditas minuitur.

De legatis.37. legatum est donatio quædam à defuncto facta, ab hærede præstanda.

De verborum, ad legata scil. pertinẽtium, *& rerum significatione*.38.

Si, in succedendo. *omissa sit causa testamenti* 39. ab hęrede, qui ab intestato vel alio modo hæreditatem possidere maluit, vt ita euitaret onera legatorum: aduersus eum dabitur vtilis actio perinde ac si ex testamento adiisset.

De indicta viduitate & lege Iulia Miscella, quæ legata ex ea causa comprobat, *tollenda*.40.

De his quæ pœnæ nomine in testamento vel codicillis relinquuntur 41. quoties Testator hæredem rogat, vt quid cui det, fideicommittere dicitur. Et fideicommissa appellata sunt, quia nullo vinculo iuris sed tantum pudore eorum qui rogabantur, continebantur.

De fideicommissis.42.

Communia de legatis & fideicommissis & de in rem missione tollenda.43. vt hodie sufficiant legatariis actiones personales, in rem & hypothecariæ.

De falsa causa adiecta legato vel fideicommisso.44.

De his quæ sub modo legati vel fideicommissi relinquuntur.45.

De conditionibus insertis tam legatis quàm fideicommissis & libertatibus.46.

De vsuris & fructibus legatorum ceu fideicommissorum. 47. quibus legata & fideicommissa augeri solent.

Ad SC. Trebellianum, quâ legata vniuersalia minuuntur, *& de* iis quæ legata sunt *incertis personis*. 48.

Ad legem Falcidiam. 49. qua legandi potestas, quæ leg. 12. Tabularum infinita erat, imminuta est, cauetúrque ne plus legare liceat, quàm dodrãtem bonorum, vt siue vnus hæres instituatur siue plures apud eos eásve pars quarta remaneat, & quidem hac lege particularia legata minuuntur.

De caducis tollendis. 50. Caduca legata sunt quæ iure quidem relicta sunt & quidem personæ capaci, sed quæ post mortem testatoris ab eo ob aliquam causam in fiscum cadunt, vnde caduca dicta sunt, quòd fisco cedant.

De iis liberis in infinitum scil. *qui ante apertas tabulas* patris testatoris defuncti *hæreditatẽ transmittunt*.51. in posterum, ita vt talis hæreditas non sit caduca: nam lex Pappia volebat diem legatorum cedere, non à morte testatoris, sed ab apertis tabulis. Ideóque lege Pappia qui inter mortem testatoris & apertas tabulas decedebat eius legatum caducum fiebat.

Quando dies legati vel fideicommissi cedit 52.

Vt in possessionem legatorum vel fideicommissorum seruandorum causa mittatur, & quando satisdari debeat.53.

Ab intestato. Intestatus decedit qui aut omnino testamentum non fecit, aut non iure fecit, aut id quod fecerat ruptum, irritúmve factum est: aut si ex eo nemo hæres extiterit. Ex qua causa iure ciuili hæreditates deferuntur iis personis quæ sequuntur.

De suis & legitimis liberis. Sui hæredes existimantur qui in potestate morientis & viuẽte patre quasi domini rerum hæreditariarum fuerunt, *& ex filia nepotibus ab intestato venientibus*.54.

Ad SC. Tertullianum. 55. quo nunc auiæ & matres etiamsi ter enixæ non sint aut quater ad liberorum etiam vulgò quęsitorum legitimam successionem vocantur, pòst fratres & sorores defuncti filij.

Ad SC. Orficianum.56. quo liberi matribus & auiæ ab intestato succedunt.

De legitimis hæredibus.57. post suos hæredes aut quasi suos leg. 12. tabul. ad agnatum proximum pertinet hæreditas. Sunt autem agnati cognati per virilis sexus personas quasi à patre connati.

Communia de successionibus.58. quæ iure Prætorio & ciuili deferuntur. Fratri autem emancipato alter emancipatus cũ altero non emancipato succedit. Priuigno autem vitricus nouercę priuignus, ancillę cum qua contubernium fecit dominus, educato is qui educauit, non succedunt. Aduenis peregrinis scripti ab iis hęredes, vel ab intestato proximi, non eorum hospites: si desint proximi, Episcopis tradantur vt in pias causas erogentur.

De *bonis maternis*, à matre sc. filio suo datis vel relictis, *vel materni generis*.59. quę ab auo & auia, proauo & proauia maternis ad eum qui est in potestate patris deferũtur: in iis pater habet solum vsumfructum, eáque in Iudicio persequi potest.

De bonis quæ liberis in potestate patris constitutis vel aliàs acquirũtur & eorum administratione.60. patri competente.

De hæreditatibus decurionum, qui si ab intestato moriuntur nullis relictis hęredibus, fiscus illi non succedet, sed curia in qua erant *nauiculariorum*, quibus corpus nauiculariorum, *cohortalium militum*, erant Pręsidis prouinciæ officiarij, quibus cohortales eiusdem prouinciæ *& Fabricensium*.61. qui versabantur in publicis fabricis, quibus alij collegę fisco excluso succedebant.

LIB. VII.

De iure Dominorum in seruos & Patronorũ in libertos, de quo nonnulla superiùs dixit libro superiori à tit. 3. ad finem octaui. In hac quęstione explicanda consideramus

Manumissionem ipsam.

Species.

De vindicta libertate apud prætorem & præsidem, *& apud concilium* Principis *manumissione*.1.

De testamentaria manumissione.2.

De lege Fusia Caninia tollenda.3. qua certus modus seruis manumittendis constitutus erat, hodie verò cuíque licet omnes seruos testamento libertate donare, cùm & hoc quisque inter viuos facere possit.

De fideicommissariis libertatibus.4. his verbis fieri poterat, ROGO TE HAERES VT STICHVM SERVVM MEVM MANVMITTAS.

Effectus.

De deditia libertate tollenda 5. Olim non omnes qui manumittebantur, ciues Rom fiebant: non eam quam manumittens libertatem consequebantur, vt Dedititij ex lege Sentia.

De *Latina libertate tollenda*. qui ita manumittebãtur ex lege Iulia Norbana, liberi quidem vitam suam peragebant, ipso tamen vltimo spiritu simul animam atque libertatẽ amittebant, & quasi seruorum ita bona eorum manumissores detinebant. Dicebãtur Latini & Iuniani, *& per certos modos in ciuitatem Romanam*, vt nunc eadem manumisso libertas competat quam habet manumissor, fiátque ciuis Romanus, *transfusa* 6.

Obiecta.

De communi seruo manumisso. 7. seruus plurium ceu communis si ab vno dominorum manumittitur, non vt iure antiquo, alteri domino accrescit, nec libertatẽ ab altero domino acquisitam amittit: alteri tamen domino pars eius pretij dari debet, atque ita

seruus

seruus plenè manumitti.
De seruo pignori dato. 8. an & quomodo manumisti huiusmodi seruus possit?
De seriis Reipub. manumittendis. 9.
De his qui à non dominis manumissi sunt. 10. hi non consequuntur libertatem tali manumissione.
Qui manumitti non possunt & ne in fraudem creditorum manumittatur. 11.
Qui non possunt ad libertatem proclamare 12. damnati ad perpetua vincula, & prohibiti à testitore ne manumittereutur.
Quibus causis serui pro præmio libertatem capiunt. 13. quoties scilicet necem Domini vindicarunt, falsitatem monetæ, raptum virginis militiæ desertorem detulerunt.
De ingenuis manumissis. 14. non sunt libertini: natalibus enim non officit manumissio.
Communia de manumissionibus. 15. quæ fiunt vel à proprietario vel vsufructuario, & quo modo ita manumissus libertatem consequitur.

Ipsam actionem liberalem.
De liberali causa 16. quæ status & præiudicialis dicitur per quam quæritur an aliquis liber vel seruus.
De assertione tollenda. 17. si quis ex seruitute in libertatem proclamauerit per se, ipse Dominum se se potest asserere, non tamen procuratorem dare. Qui autem ex libertate in seruitutem, vtrumque facere potest, neuter eorum tamen tenetur hodie aliquem proferre, à quo in libertatem asseratur, propter assertoris reperiendi difficultatem.
Quibus ad libertatem proclamare non licet. 18. His qui se vendi passi sunt ad pretium participandum serui effecti propter delictum insigne, & qui descendunt ex latronum familia.
De ordine cognitionum. 19. Quæstioni status interdum alia quæstio adiungitur, quod cum euenit, de statu serui prius quàm de crimine, quòd obiicit, & de libertate prius quàm de hæreditate cognosci debet.
De collusione detegenda 20. de quo dixi in Digestis, li. 40. tit. 16.
Ne de statu defunctorum post quinquennium quæratur. 21.
De longi temporis præscriptione quæ pro libertate & non aduersus libertatem opponitur. 22.
De peculio eius qui libertatem meruit 23. inter viuos manumissus peculium suum acquirit si non sit ademptum, testamento manumissus non acquirit nisi nominatim datum fuerit.
De SC. Claudiano, quo mulier libera serui alicuius cupidine & amore capta è natalium suorum ingenuitate in seruitutem deducebatur *tollendo.* 24. neque enim quod ab hostium ferocitate contra libertatem naturalem inductum est, ad libidinē nequissimorum hominum inferri placet.
De nudo iure Quiritum tollendo 25. apud quosdam dominos nudum ius Quiritum vel tantùm in bonis reperitur. Qui serui vsucapti, in iure cessi, mancipati erant, ex iure Quiritum serui erant, & manumittendo ciues Romani fiebant: qui verò traditi ex causa emptionis non mancipati vel cessi ij erant in bonis emptoris, venditoris verò ex iure Quiritum, quia serui emptori acquirebant ex omnibus causis vt hîc notauit Cuiacius.

De iure acquirendi per vsucapionem.
Causæ vsucapionum.
De vsucapione pro emptore vel pro transactione 26.
De vsucapione pro donato. 27.
De vsucapione pro dote 28.
De vsucapione pro hærede. 29.
Communia de vsucapionibus. 30. colonus quia non sibi sed domino possidet, non præscribit res fisci vsucapi non potest, mala fides defuncti nocet successori.

Formæ.
De vsucapione transformanda, meliùs dixisset reformanda *& de sublata differentia rerum mancipi & nec mancipi.* 31. vsucapionem tantùm in Italicis soli rebus veteres admittebant, & eam quidem biennij spatio: mobilium verò anno: in prouincialibus verò excludebant. Hanc primam partem reformat Iustinianus, nec patitur rem vllam immobilem vel soli præscribi nisi decennio, vicennio, tricennio: mobilem verò nisi triennio, idque in prouincia quoque, si modò bona fides adfuerit.
De acquirenda & retinenda possessione. 32. i. per quas personas & quomodo acquiratur.
De præscriptione longi temporis decem vel viginti annorum. 33.
In quibus causis cessat longi temporis præscriptio 34.
Quibus non obiicitur longi temporis præscriptio. 35.
Si aduersus creditorem præscriptio, longi temporis scil. *opponatur* 36.
De quadriennij præscriptione 37.
Ne rei dominicæ. i. Cæsaris Reip. *vel templorum vindicatio temporis præscriptione*, quantumuis longi temporis sci. *submoueatur* 38. i. impediatur.
De præscriptione triginta vel quadraginta annorum 39.
De annali exceptione Italici cōtractus, quem circa multæ altercationes oriebantur, *tollenda & de diuersis temporibus & exceptionibus & præscriptionibus & interruptionibus eorum.* 40. olim personales actiones in prouinciis perpetuæ erant, nec præscribebātur: in Italia anno præscribi poterant. Hodie anno tricesimo præscribi debent, non tamen interrupto.

De iure acquirendi per alluuionem.
De alluuionibus & paludibus & pascuis ad alium statum translatis. 41.

De iure acquirendi per sententiam, per quam etiam mittimur in possessionem, quæque inter genera possessionum numeratur. Sententiæ autem sunt earum personarū, quæ sequuntur.
De sententiis Præfectorum Prætorio. 42.
Quomodo & quando Iudex sententiam proferre debeat præsentibus patribus vel vna parte absente. 43.
De sententiis ex periculo, alij legunt ex breuiculo, *recitandis.* 44. non enim sufficit sententiam describi, nisi legatur. periculum hîc significat libellum aut tabellam in qua sententia præscripta erat.
De sententiis & interlocutionibus Iudicum. 45.
De sententiis quæ sine certa quantitate proferuntur. 46.
De sententiis quæ pro eo quod interest proferuntur. 47. in omnibus causis qui certam habent quantitatem, hoc quod interest, dupli quantitatem non debet excedere: in iis qui incertam, non licet in infinitum computationem reducere, sed Iudex requiret quòd reuera damnum datum sit: nā hæ pœnæ tantummodo exigi debent, quæ & moderatæ sunt & legibus comprehensæ, quæ discretio in lucro æstimando habenda est.
Si non à competente iudice iudicatum esse dicatur. 48.
De pœna Iudicis qui malè iudicauit vel eius qui Iudicem vel aduersarium corrumpere curauit. 49.
Sententiam, in qua ea quæ in sententia esse debent seruata sunt, *rescindi non posse.* 50.
De fructibus & litium expensis. 51.
De re iudicata 52. & eius effectibus.
De executione rei iudicatæ. 53.
De vsuris rei iudicatæ. 54.
Si plures vna sententia condemnati sint. 55. quomodo fiat in eos sententiæ executio.
Quibus res iudicata non nocet. 56.
Comminationes, epistolas, programmata, i. edicta Iudicis contra latitantem proposita *subscriptiones authoritatem rei iudicatæ non habere* 57.
Si ex falsis instrumētis vel testimoniis iudicatum sit, 58.
De confessis 59. qui habentur pro iudicatis.
Res inter alios actas vel iudicatas extra iudicium *alij non nocere.* 60.
De relationibus. 61. à Iudice ad Principem faciendis, si quis Iudicum dixerit esse referendū ante sententiam ad Principem, nihil pronuntiabit.
De appellationibus & consultationibus. 62. Appellatio est Iurisdictionis inferioris Iudicis per inuocationem superioris ritè factaſuspēsio, fitque corrigēdæ iniquitatis aut imperitię in Iudicio causâ; interdum etiam ad opponendum quod oppositum non fuit, & ad probandum quod non probatum fuit, impeditque executionem primæ sententiæ: consultatio verò hîc significat relationem Iudicis ad Principem, vt quid statui, velit, definiat.
De temporibus & reparationibus appellationum seu consultationum. 63. Reparatio hîc significat instaurationem lapsi & amissi temporis.
Quando prouocare non est necesse. 64.
Quorum appellationes non recipiuntur 65.
Si pendente appellatione mors interuenerit. 66.
De iis qui per metum Iudicis non appellauerunt 67.

Si vnus ex pluribus appellauerit. 68. sententia in causa appellationis lata pro vno, aliis prodest.

Si de momentanea possessione fuerit appellatum. 69.

Ne liceat in vna eadémque causa tertiò prouocare, vel post duas sententias Iudicum, quas definitio Præfectorum roborauerit, eas retractare 70.

Qui bonis cedere possunt. 71. Vt condemnatis per appellationem subueniri potest, ita per bonorum cessionem.

De bonis authoritate Iudicis possidendis & de separationibus bonorum. 72. petunt enim sæpissimè creditores hæreditarij bono defuncti sui debitoris separari à bonis hæredis aduersus creditores eiusdem hæredis.

De priuilegio fisci 73. Fisci priuilegium est, vt bona secum contrahentis tacitè ei sint obligata, & cæteris creditoribus sæpissimè præferatur.

De priuilegio dotis. 74. circa hypothecam scil.

De reuocandis iis quæ in fraudem creditorum alienata sunt. 75.

LIB. VIII.

Prætoris.

De interdictis. 1. Interdicta erant formæ atque conceptiones verborum, quibus Prætor aut iubebat aliquid fieri, aut fieri prohibebat: quod tunc maximè fiebat, cùm de possessione aut quasi possessione veluti vsufructu, seruitute, & alio iure corporali agebatur.

Redduntur autem interdicta vel ex causa

Priuata, sintque vel

Adipiscendæ possessionis,

Quorum bonorum. 2. est adipiscendæ possessionis causa interdictum accommodatum bonorum possessori, id est, ei qui declarauit apud Magistratum se talem esse qui posset ac vellet iure Prætorio amplecti hæreditatem, cuius vis ac potestas hæc est, vt quod ex iis bonis quorum possessio alicui data est, quisque pro hærede aut pro possessore possideat, id ei cui bonorum possessio data est, restituere debeat. pro hærede autem possidet qui falsò se hæredem putat: pro possessore verò qui nullo iure aut titulo temerè occupat hæreditatem defuncti. Hoc igitur interdictum mihi competet ad adipiscendam nunc primùm possessionem. Quorum bonorũ, ex edicto prætoris mihi possessio data est.

Quorum legatorum. 3. Datur hoc interdictum hæredi aduersus eum qui sua authoritate rem sibi testamento relictam occupauit sine voluntate aut ratihabitione hæredis vel bonorum possessoris, quorum interest non ita occupari legata propter detrahendam ex iis Falcidiam.

Recuperandæ,

Vnde vi. 4. est recuperandę possessionis interdictum, quod quidem datur ei qui ex possessione fundi vel ędium vi deiectus est: & appellatur, Vnde vi, quia his verbis significatur causa propter quam interdictum redditur.

Si per vim vel alio modo absentis perturbata sit possessio 5.

Retinendæ.

Vti possidetis. 6. est retinendæ possessionis interdictum, datur cùm ab vtraque parte de proprietate alicuius rei controuersia fit: & in eo prætor decernit, vt vnusquisque possideat, vti possedit, donec de Iure possessionis definiatur. Datur pro rebus fundi vel immobilibus, Vtrubi pro mobilibus.

Exhibitoria.

De tabulis exhibendis. 7.

De liberis exhibendis, ceu deducendis & de libero homine exhibendo. 8.

De precario, quo dominus rem suam vtendam concedit, alteri eius vsum precibus petenti, eique datur aduersus eum, qui rem precariò datam habet, vt scilicet res precario data restituatur, & *Saluiano interdicto.* 9. quo dominus prædij pro conseruando iure suo & ne defraudetur pensione, vult adipisci possessionem earum rerum, quæ illi obligatæ penes conductorem multis argumentis suspectum tutę non sunt, vel quas ad alios iam transtulit. Ob eam causam proposita quoque est actio Seruiana, qua quis de rebus coloni, quæ pignoris iure pro mercedibus fundi ei tenẽtur experitur. vtilius tamẽ est Saluiano vti, quod solum possessorium est adipiscendę possessionis neque exigit vllam probationem, de iure debitoris, qui rem obligauit: cùm alioqui in Seruiana docere oporteat rẽ pignoratam fuisse in bonis debitoris.

De ædificiis priuatis 10.

De noui operis nuntiatione. 11.

Publica.

De operibus publicis. 12.

De ratiociniis operum publicorum, & de patribus ciuitatum. 13. cura huiusmodi rationum ad curatorem Reipub. siue patrem ciuitatis pertinet: nõ ad præsidem prouinciæ.

De Iure quod in rebus alienis habemus.

De pignoribus & hypothecis 14. pignora autem contrahũtur vel conuentione tacita vel expressa, vel ex aliis causis.

In quibus causis pignus vel hypotheca tacitè contrahitur. 15.

Si aliena res pignori data sit 16.

Quæ res pignori obligari possunt, vel non & qualiter pignus contrahatur 17.

Qui potiores in pignore habeantur. 18. iure suo, vt mulier, prior tempore, Respub. &c.

De iis qui in priorum creditorum locum succedunt. 19. qui alterius beneficio potiores censentur.

Si antiquior creditor pignus vendiderit. 20. & ab eo pignus emero, à posteriori creditore conueniri non possum.

Si communis res pignori data sit. 21. non potest pignus tenere nisi pro vna parte.

Quomodo ex aliis causis quàm ex conuentione partium pignus contrahatur.

De Prætorio pignore & vt in actionibus debitorum missio prætorij pignoris præcedat. 22.

Si in causa iudicati pignus captum sit. 23.

Si pignus pignori datum sit. 24.

De partis pignoris. i. ancillæ pignoratę, *& omni causa* 25.

De remissione pignoris. 26.

Etiam ob chirographariam pecuniam pignus teneri posse 27.

De distractione pignorum. 28.

Debitorem venditionem pignoris impedire non posse. 29.

Si vendito pignore agatur. 30.

De luitione pignoris. 31. Luere est soluta pecunia liberare. Vnus hæredum debitoris partem suam soluens, non liberat pignus.

Si vnus ex pluribus hæredibus creditoris vel debitoris partem suam debiti soluerit vel acceperit. 32.

Si pignoris conuentionum numeratio pecuniæ secuta non fuerit. 33. datur ei, cui pecunia non est numerata, actio ad pignus repetendum.

De iure

De *iure domini impetrando* 34. id euenit, quoties pignus emptorem nõ reperit, & creditor ob eam causam pignus sibi adici postulat.

De pactis pignorum, & de lege commissoria in pignoribus rescindenda 35. Pactum legis commissoriæ est vt nisi soluatur intra certum tempus creditori pecunia pignus illi committatur & eius sit.

De iure quo actiones ciuiles, de quibus multa superiùs diximus excludimus.

De *exceptionibus, seu præscriptionibus* 36.

De litigiosis 37. quorũ nomine nobis competit exceptio.

De iure quo negotia & ciuiles actiones confirmamus, vel tollimus: confirmamus his quæ sequuntur.

De contrahenda & committenda stipulatione 38.

De inutilibus stipulationibus. 39.

De duobus reis stipulandi & promittendi. 40.

De fideiussoribus & mandatoribus. 41.

Tollitur obligatio multis modis, sed his præsertim qui sequuntur.

De *nouationibus & delegationibus* 42. Nouatio est cum interuentu nouæ personæ, noua nascitur obligatio, & prima tollitur in posteriorem translata.

De *solutionibus & liberationib.* 43. solutione eius quod debetur, tollitur obligatio.

De acceptilationibus. 44. acceptilatio ab acceptum ferẽdo dicitur, estque imaginaria solutio, qua verbis facta obligatio, aliis verbis dissoluitur.

De *euictionibus.* 45.

Creditorem euictionem pignoris non debere 46.

De iure parentum in liberos.

De *patria potestate.* 47.

De *adoptionibus.* 48.

De emancipationibus liberorum. 49.

De ingratis liberis. 50.

De postliminio reuersis & redemptis ab hostibus. 51.

De *infantibus expositis liberis & seruis & de iis qui sanguinolentos nutriendos acceperunt.* 52.

De iure non scripto.

Quæ sit longa consuetudo. 53. hîc de consuetudinis authoritate, vi & effectu traditur.

De *donationibus* 54.

De *donationibus quæ sub modo vel conditione vel certo tẽpore conficiuntur.* 55.

De reuocandis donationibus. 56.

De *donationibus causa mortis.* 57.

De *infirmandis pœnis cœlibatus.* pœna cœlibatus olim erat in viris vel mulieribus ex leg. Iulia & Pappia nequid ad eos ex aliorum testamentis trãsmitteretur, nisi intra 100. dies matrimonium contraherent, *& orbitatis*, orbus liberis ex testamento plusquam semissem capere non poterat, alius fisco cedebat, *& de decimariis sublatis.* 58. per legem enim Pappiam statutum erat vt decima pars eorum quæ relinquebantur vxori à viro vel è conuerso fisco applicaretur, si non essent liberi ex eo matrimonio: hodie si quid alter alteri reliquit, solidum capere poterit æquè ac si filium superstitem haberet vel amisisset.

De iure liberorum. 59. vt coniuges ex testamento inter se solidum caperent, requirebatur vt liberos sustulissent: postea ius tot liberorum, quot sufficiebant ad obtinendam assis capacitatem, à principibus peti & impetrari solitum fuit per eos qui neque liberos haberent neque amisissent, vt ita solidum coniugum alter ab altero consequeretur: quod ius omnibus hoc ti. concessum est, vt à nemine posthac ius liberorum peti debeat.

LIB. IX.

De criminalibus iudiciis: nam superiùs lib. 2. de ciuilibus egimus.

De *iis qui accusare non possunt* 1.

De *accusationibus & inscriptionib.* 2. Iura ciuilia nolunt quenquam admitti ad accusandum de crimine, nisi prius se obstrinxerit ad subeundam pœnam cui accusatus victus subiicietur, si succumbat iudicio. Quæ obstrictio vocatur inscriptio. incumbere autẽ est accusationi subscribere, suúmque nomen libello accusationis ascribere: item nisi datis fideiussoribus de lite prosequenda cauerit. quod hodie non ita obseruatur. Inquisitio verò fit quando Iudex ex suo officio de crimine alicuius inquirit.

De *exhibendis & transmittendis reis.* 3. vt scil. exhibeantur quò accusari & lis contestari cum his possit, & remittantur ad proprium forum in quo crimen admiserunt.

De custodia reorum. 4.

De priuatis carceribus inhibendis. 5.

Si reus vel accusator mortuus fuerit. 6. pendente accusatione: accusatio tamen non est abolita quo ad cæteros qui eiusdem criminis postulati sunt.

Species.

Si quis Imperatori maledixerit. 7.

Ad leg. Iuliam maiestatis. 8. Maiestatis rei sunt qui & Principis & reipublicæ & caput & statum labefactare conantur.

Ad leg. Iuliam de adulteriis & stupro. 9.

Si quis eam cuius tutor fuerit, corruperit. 10.

De mulieribus quæ se propriis seruis iniunxerunt. 11.

Ad leg. Iuliam de vi publica vel priuata. 12.

De raptu virginum, viduarum, necnon sanctimonialium. 13.

De emendatione seruorum. 14.

De emendatione propinquorum. 15.

Ad leg. Corneliam de sicariis. 16.

De iis qui parentes vel liberos occiderunt. 17.

De maleficis & mathematicis, & cæteris similibus. 18. appellatione mathematicorum non sunt accipiendi qui syderum motus, positiones, & qui ex illis sequantur effectus & influxus inquirunt: sed qui præscientiam futurorum sibi arrogant ex obseruationibus potiùs superstitiosis quàm probabilibus: quales sunt magiæ professores.

De sepulchro violato. 19. sepulchrum violat qui illud deformat aut ex eo aliquid surripit.

Furtorum genera.

Ad legem Fabiam de plagiariis. 20. Plagiarij sunt qui sine vi, dolo malo scientes abducunt ingenuos aut liberos homines, & vendunt pro seruis aut supprimunt, vel qui seruos aliorum subducunt, & fugam persuadent, aut fugitiuos celant: huius pœna est capitalis.

Ad leg. Iuliam Viscellam. 21. qua libertinę conditionis homines prohibentur honores & dignitates ingenuorum vsurpare, nisi ius aureorum annulorum à Principe impetrauerint.

Ad leg. Corneliam de Falsis. 22. Falsarius is est qui imitatione veri compendium suum alterius dispendio per dolum quærit.

De iis qui sibi adscribunt in testamento. 23.

De falsa moneta. 24. nam & ipsarum rerum deprauatione falsum committitur. Cæterùm monetam corrumpentis pœna est concrematio.

De mutatione nominis. 25. in alterius fraudem.

Ad legem Iuliam de ambitu. 26. qua coërcetur eorum ambitio qui pecuniâ suffragia sibi comparant ad obtinendas dignitates.

Ad legem Iuliam repetundarum. 27. qua puniuntur hi qui prætextu publicæ potestatis amplius quiddam quàm illis iure debetur per comminationem extorquent: quæ pecuniæ ab iis repeti possunt, & Concussores appellantur.

De crimine peculatus. 28. quo tenentur qui publicas pecunias surripuerunt.

De crimine sacrilegij. 29. huius pœna capitalis.

De seditiosis & de his qui plebem contra Rempub. audent colligere. 30.

Quando ciuilis actio criminali præiudicet, & an vtraque ab eodem exerceri possit. 31.

De crimine expilatæ hæreditatis. 32. id est rei quæ sine domino est, pœna arbitraria est.

Vi bonorum raptorum. 33.

De crimine stellionatus. 34. quo tenetur is qui rem aliquam pluribus pignorat & cet. hoc crimine notantur delinquẽtes vbi specialis titulus criminis deficit. huius pœna est extraordinaria.

De iniuriis 35. quidquid in alterius contemptum fit, iniuriam vocamus. fit autem iniuria re, verbis, literis, affectu: æstimatur, & crescit pro ratione personarum: dissimulatione tollitur.

De famosis libellis. 36. si quis ad infamiam alicuius libellum aut carmen aut historiam scripserit, composuerit, ediderit, vel dolo malo fecerit quò quid eorum fieret, iniuriam fecisse dicitur.

De abigeis. 37. quo crimine tenetur is qui ex pascuis animalia abigit vel surripit.

De Nili aggeribus non rumpendis. 38. quia Nilo flumine agros suos irrigant Aegyptij pœna vstulationis in eum

lata est qui Nili aggeres ruperit.

De ijs qui latrones vel alijs criminibus reos occultauerunt. 39. pari pœna puniuntur criminis rei eorúmque receptores.

De requirendis reis. 40. absentibus scil. qui si citati non comparent, bona eorum annotabuntur.

De quæstionibus. 41.

De abolitionibus 42. Abolitio est venia omittendæ accusationis, quam petit accusator à Iudice, in cuius officio accusationem instituit: aliàs accusatores ab accusatione desistentes incidunt in Turpillianum: alij ita definiunt vt sit Abolitio accusationis institutæ per sententiam inter locutoriam peremptio.

De generali abolitione. 43. quæ scil. fit vel à Principe vel ratione cuiusdam solennitatis, abolitione non infamia criminis tollitur, sed pœna.

Vt intra certum tempus criminalis quæstio terminetur. 44.

Ad SC. Turpillianum. 45. quo tenetur is qui non cunctatione aut negligentia, sed quadam animi destinatione ab accusatione destitit.

De *Calumniatoribus.* 46. Calumniator is est qui falsa crimina scienter alicui obijcit.

De *pœnis.* 47.

Ne sine iussu Principis certis Iudicibus liceat confiscare. 48.

De *bonis proscriptorum seu damnatorum.* 49.

De *bonis eorum qui sibi mortem consciuerunt.* 50.

De *sententiam passis & restitutis à Principe.* 51.

DE RATIONE ORDINIS IN LIBRIS INSTITVTIONVM A IVRISCONSVLTO SERVATI.

PROOEMIVM, siue constitutio, has Institutiones confirmans.

LIBER PRIMVS.

De *iustitia & iure.* 1. Quid Iustitia, & Iurisprudentia, de methodo iuris discendi & docendi: item de præceptis & obiectis iuris seu de publico & priuato.

Species,

De iure naturali, gentium, & ciuili. 2. ius naturale est omniũ animalium. 1. gentium, omnium hominum: ciuile non omnium, sed Romanorum vel alicuius ciuitatis. 2. 3. quod est vel scriptum vel non scriptum. 4. scripti species sunt lex, quæ ab vniuerso populo. 5. Plebiscitum quod à plebe. 6. Senatusconsultum quod à Senatu. 7. Constitutiones Principum quæ à Principe. 8. Edicta quæ vel à Prætore vel ab Aedilibus curulibus constituuntur. 9. Responsa prudentum. 10. non scriptum ex longo vsu venit. 11. 12. naturalia omnium gentium non mutantur: ciuilia iura aut tacito aut expresso consensu mutari possunt. 13.

Obiecta.

Personæ. §. fin.

Seruæ,

De iure personarum. 3. hic agit de seruis: omnes liberi sunt vel serui. 1. quid libertas. 2. quid seruitus 3. ἄτυπον serui. 4. causæ seruitutis 5. seruorum idem status.

Liberæ,

De ingenuis. 4. Ingenuus est qui vt natus est liber est. 1. nec officit igitur ei in seruitute & manumissum fuisse.

De libertinis. 5. Libertini sunt qui ex iusta seruitute manumissi. 1. multis modis acquiritur. 2. quolibet loco vel tempore. 3. hodie omnes libertate donati ciues fiunt Romani, & eadem qua qui manumittunt, fruuntur libertate, sublata Deditiorum, & Latinorum conditione, de quibus diximus. 7. Cod. 5. 6.

Qui & ex quibus causis manumittere non possunt. 6. alij legunt non licet. Non licet autem in fraudem creditorum manumittere, 1. ei licet qui soluendo non est seruum hæredem instituere, vt eius potius quàm defuncti nomine creditoribus satisfiat, distractis scil. eius serui bonis non defuncti. 2. nec requiritur ad hoc vt sit liber fieri libertatis mentionem. 3. in fraudem manumittit qui animum fraudandi habuit. 4. item minori annis viginti non licet inter viuos manumittere seruos, nisi apud Consilium ex iustis causis. 5. 6. 7. Testamento verò ei qui 18. ætatis annum attigerit, fin.

De leg. Fusia Caninia tollenda. 7. morientibus licet integram familiam manumittere.

De *his*, personis *quæ sui vel alieni iuris sunt.* 8. Hic tractat de seruis, & his qui sunt alieno & dominorum iuri subiecti; hodie sublata est vis ac potestas vitæ & necis dominorum in seruos, etiam atrox in eos iniuria.

De personis, quæ alieno iuri, parentum scil. subiecti sunt, vt Liberi.

De patria potestate. 9. Ius patriæ potestatis ac parentũ in filios, Romanis in quibusdam casibus peculiare erat. Fit autem quis pater his causis quæ sequũtur.

De nuptijs. 10. hîc explicat inter quas personas prohibitæ sunt nuptiæ, & quomodo oblatione curiæ & legitimatione ius patriæ potestatis consequamur.

De adoptionibus. 11. Eius species Arrogatio & Adoptio. 1. 2. 3. Hîc tractat de effectibus adoptionum. 4. 10. 13. quando arrogatio fieri debeat. 5. qua ætate quis adoptare possit. 6. in cuius locum. 7. 8. cuius consensus requiratur. 9. qui adoptare. 11. 12. & adoptari possint, fin.

Quibus modis ius patriæ potestatis soluitur. 12. morte patris, deportatione, relegatione non item: seruitute pœnæ, dignitate, captiuitate non amittitur, sed est in suspenso propter ius postliminij: emancipatione, quæ vt fiat hîc explicatur: adoptione.

De Pupillis & eorum tutoribus, & Curatoribus.

Species,

Testamentaria.

De tutelis. 13. Hîc explicatur definitio. 2. & etymon Tutelæ & Tutoris. 3. Cæterùm testamento pater tutores dare solet liberis in potestate, & impuberibus. 4. posthumis. 5. & emancipatis. 6.

Qui testamento tutores dari possunt. 14. pater vel filiusfamilias. 1. seruus proprius. 2. furiosus & minor vigintiquinque annis & quomodo. 3. quousque, purè, conditionaliter, & quando. 4. Dantur autem non causæ & rei, sed personæ. 5. Tutor autem filiabus vel filiis datus posthumis: liberis verò, nepotibus etiam: posteris, omnibus descendentibus censetur datus.

Legitima.

De legitima agnatorum tutela. 15. Agnati sunt cognati per virilis sexus personas nobis coniuncti.

De capitis diminutione. 16. Hic explicatur quid sit capitis diminutio. 1. mutatio: Caput hîc libertatem, ius ciuitatis & familiæ, significat non membrum ac partem corporis. 1. Maxima, & ciuitatem & libertatem 2. Media ciuitatem tantùm. 3. Minima neutrum, sed statum solum tollit. 4. Caput autem non minuitur manumissione. 5. dignitatis mutatione. 6. Cæterùm ad proximioris gradus agnatos tutela pertinet. 8.

De legitima patronorum tutela. 17. patroni & eorum liberi consequuntur suorum libertorum tutelam.

De legitima parentum tutela. 18. parentes filiorum emancipatorum tutelam consequuntur.

De *fiduciaria tutela.* 19. fratrum emancipatorum & impuberum fratres maiores natu tutelã consequun-

consequuntur, qui fiduciarij, Tutores appellantur.1.

Datiua.

De Attiliano tutore & eo qui ex leg. Iulia & Titia dabatur. 20. his scil. quibus nullus tutor erat.1. aut erat quidem sed conditionis & diei euentus, quo datus erat, pendebat: vel quia nondum hereditas fuisset adita.2. aut tutor datus captus erat ab hostibus.3. dari tamen tutores vel curatores solent ex inquisitione, interdum cautione exacta rem saluam pupillis fore, aliâs periculo suo magistratus eos dederit. 4.5.6. Finita verò tutela tutor rationem reddere cogetur.

De authoritate tutorum. 21. sine tutore obligari pupillus non potest: etsi obligare alios sibi potest. 1. non tamen hæreditatē bonorū possessionē, fideicommissum quanuis lucrosum adire & suscipere potest. 2. tutórque in ea interponenda præsens esse debet. 3. huius tamen authoritas non requiritur in Iudicio quod habiturus est cum pupillo. 4.

Contraria.

Quibus modis tutela finitur. 22. pubertate pupilli. 1. capitis diminutione. 2. euentu conditionis. 3. morte 4. maxima capitis diminutione tutoris. 5. tempore finito ad quod datus est tutor. 6. quoties tutor ab ea vel remotus est vel excusatus. 7.

Affinia.

De curatoribus. 23. dantur puberibus minoribus. 1. furiosis & prodigis maioribus. 2. mente captis, surdis, mutis, & perpetuo morbo laborantibus. 3. pupillis si eorum legitimus tutor non sit idoneus. 4.

De satisdatione tutorum vel curatorum. 24. satisdare de indemnitate pupilli coguntur omnes præter testamentarios & datos ex inquisitione. 1. inter testamentarios tamē, & datos ex inquisitione qui satisdationem offeret, cæteris præferetur ad administrandum: si nullus eorum satisdationem offerat, quem maior pars tutorum elegerit, is geret: si dissentiunt in electione, Prætor eliget. 2. & in tutores & in eos qui satisdationem accipiunt, pupillis datur actio. i. in magistratus. 3. excepto Præfecto vrbi, Prætore & Præside. 5. nisi verò cauerint tutores pignus dare tenentur 4.

De excusationibus tutorum vel curatorum. 25. aliquis excusatur à tutela gerenda numero trium vel quatuor liberorum naturalium tamen & superstitum, nisi in bello ceciderint. 1. si res fisci administrat. 2. si Reipu. causa abest. 3. potestate ceu imperio vel munere publico. 4. si litem cum pupillo habeat. 5. tribus oneribus tutelæ vel curæ. 6. propter paupertatem. 7. & aduersam valetudinem. 8. imperitiam literarum pingendarum vel legendarum. 9. si à testatore tutelæ periculosæ per inimicitias datus sit. 10. item si testatori nondum reconciliatus. 12. si ab eodem status controuersiam passus fuerit. 13. si maior septuaginta vel minor vigintiquinque annis. 14. si miles. 15. si Grāmaticus Rethor & Medicus in patria. 16. si tutelam pupilli gesserit, à cura eiusdem excusari potest. 17. vt maritus ab vxoris cura. 20. non excusabitur etsi is asserat patri pupilli se ignotum. 11. & pollicitum tutelæ administrationem. 10. intra quinquaginta dies si intra centesimum lapidem fuerint & sciuerint se tutores datos excusationem proponent, si vltra, vide §. 17. falsa allegatione excusatus non liberatur à tutela. 21. & datus, vniuerso patrimonio datus esse creditur. 18.

De suspectis tutoribus vel curatoribus. 26. Suspecti crimen ex leg. XII. tab. descendit. 1. de quo Prætor, Præses, Legatus & Proconsul cognoscunt. 2. omnésque fieri suspecti possunt. 3. & ab omnibus suspecti postulari etiam mulieribus, & quidem externis si modo propēsæ pietatis cognoscantur. 4. non tamen à suis impuberibus tutores possunt postulari. 4. & suspectus is est qui non ex fide tutelam gerit. 5. ob solum dolum remotus fit famosus. 6. suspecti postulatus non administrabit. 7. quod crimen morte finitur. 8. si tutor absit quominus pupillo alimenta decernantur, pupillus in possessionem bonorum eius mittetur, quæ & distrahi poterunt, eóque nomine etiam remouebitur à tutela. 9. punitur etiam si falsò dicat alimenta deesse & si pecunia ministerium tutelæ acquisiuit. 10. vt libertus fraudulenter tutelam administrans. 11. hi omnes etiam si satis offerant remouendi: paupertas verò non facit suspectum. 12.

LIB. II.

Res.

De rerum diuisione, & acquirendo, iure gentium, *ipsarum dominio.* 1. res aliæ sunt in nostro patrimonio, aliæ extra. 1. vt ea quæ naturali iure communia sunt, veluti aër, mare, &c. 2. vt ea quæ publica, qualia sunt flumina, &c. 3. & litus. 4. 6. & ripæ. 5. vt quæ vniuersitatum sunt communia. 7. vt quæ nullius sunt, veluti res diuini iuris 8. quæ vel sacræ 9. vel religiosæ. 10. vel sanctæ sunt. 11. singulorum autem fiunt & nostri patrimonij, iure gentium vel ciuili. 12. gentium, feræ, bestiæ, volucres, pisces, quæ nullius sunt, & fiunt primi occupantis. 13. nec sufficit feram fuisse vulneratam. 14. apes etsi feræ, nostræ non sunt priusquam alueo includantur, & si examen ex nostro euolauerit, si tamen in conspectu non sit, fiet occupantis. 15. pauones, columbæ, cerui, & animalia quæ ex consuetudine abire & redire solent, si reuertendi consuetudinem deseruerint, fiunt occupantium. 16. aliud in gallinis & anseribus: qui enim lucrandi animo ea animalia detinebit furtum committet. 17. item iure gentium sunt in nostro patrimonio ea quæ ex hostibus capimus. 18. quæ in litore inuenimus. 19. quæ ex nostris animalibus nascuntur. 20. quod agro nostro per alluuionem adiectum. 21. non quod vi fluminis ex alterius prędio allatum, nisi radices in nostro egerit. 22. Primi quoque occupantis erit insula in mari nata: fluuialis verò si in medio fuerit confinium communis pro rata erit: sin citra, proximiorum erit, nisi flumen agrum ipsum insulam effecerit. 23. Idem ius est in alueo fluminis exsiccato, quod in insula diximus. 24. ager autem alicuius à flumine in alueum mutatus, publicus est, recessu fluminis confinium: meus tamen manebit ager, qui tantùm erit inundatus. 25. Qui ex aliena materia & sua speciem nouam fecerit, si species ad priorem materiam reduci potest, ad suum dominum materia reuertetur: sin minus, eius qui fecit, erit. 26. Purpura quoque vestimento cedit, cui intexta est: furta tamen & condictione tenebitur qui hoc fecit. 27. Materiæ similes aut diuersæ dominorum voluntate aut fortuito confusæ, vt liquida & metalla, eorum sunt communes. 28. idem ius est si consensu mutuo res commixtæ sint, vt aridæ: si casu, non item. 29. quod de purpura diximus; locum habet in eo qui ex aliena materia in suo solo ædificauit. 30. vel ex sua in alio sciens, seu bona fide, sumptus enim repetet. 31. Quod & locum habet si aliena planta in meo, vel mea in alieno posita radices egerit: cedit enim solo. 32. In satis idem dici oportet. 33. Et in iis quæ in aliena charta & membrana scripta sunt. 34. aliud omnino erit in tabula, quæ etsi alienæ picturæ & ei qui pinxit cedit: pictor tamen domino tabulæ tenebitur. 35. sic emptor vel possessor bonæ fidei fructus perceptos lucratur: malæ fidei non item. 36. sed vsufructuarius tantùm perceptos fructus lucratur. 37. Partus autem ancillæ fructuum appellatione non continebitur. 38. fructuarius verò ad instar boni patrisfamilias in locum demortuæ ouis, vineæ, arboris aliam substituet. 39. Thesaurus cedit ei qui in suo vel sacro & religioso fortuito tamen inuenit, si in alieno qualicunque & fortuitò, dimidium tantùm eius consequetur. 40. Traditione quoque à domino facta animo transferendi res nobis acquiruntur. 41. quòd si ante ex alia causa translata, vt puta deponendi animo, siue traditione & nuda voluntate, vt puta si quis donare velit, res acquiretur. 42. sic traditione clauium transfertur proprietas mercium in horreo repositarum. 43. acquirimus quoque missilia, etsi domini in incertam personam collata sit voluntas. 44. & rem pro derelicto habitam. i. ea mente abiectam à domino, vt in numero rerum suarum nō esset: pro derelicto autem non censetur quod in tempestate leuandæ nauis causa eiicitur, aut de rheda currente non intelligentibus dominis cadit.

De rebus corporalibus; quæ sui natura tangi possunt, *& incorporalibus.* 2. quæ tangi non possunt vt iura & seruitutes.

De seruitutibus rusticorum & vrbanorum prædiorum. 3. Ius rustici prædij consistit in itinere, actu seu facultate agendi iumentum vel vehiculum, via & aquæ ductu. 1. & quorumdam opinione, aquæ haustu, pecoris ad aquam appulsu, iure pascendi, calcis coquendæ, arenæ fodiendæ. 3. Ius verò vrbani prædij ædificiis inhæret siue vrbanis, siue villaticis, vt Tigni in parietem vicini immittendi, &c. 2. Prædiorum iura vocantur quia sine prædiis constitui non possunt. 4. & pactione, stipulatione vel testamento constituuntur. 5.

De vsufructu. 4. qui ius est rebus alienis vtendi fruendi salua earum substantia, quibus sublatis perit. 1. à proprietate differt. pacto & stipulatione acquiri. 2. & rerum omnium esse potest, etiam earum

quæ vsu consumuntur, & pecuniæ, quibus duobus casibus vsufructuarius cauere tenetur de iis restituendis. 3. finitur morte vsufructuarij, maxima & media capitis diminutione, si per modum eo quis non vtatur, si tempus sub quo relictus est, finitum: si acquiratur proprietas, aut si proprietario cedatur: interitu rei. 4. & finito vsufructu res ad proprietarium redibit. 5.

De vsu & habitatione. 5. Vsus, vt vsusfructus acquiritur & finitur. 1. minus tamen iuris in vsu quàm in vsufructu fundi. 2. ædium. 3. serui & iumenti. 4. & pecorum 5. habitatio verò nec vsus est, nec vsusfructus, sed quasi proprium aliquod ius. 6.

Quibus modis legitimo & ciuili iure res acquiruntur. §. fin. seruitutes reales & personales, de quibus diximus, vel teste Iustiniano, pactis vel testamento & stipulationibus acquiruntur, quæ ratione formæ iuris sunt ciuilis. Potuissent igitur vel commodè in hunc tractatum reiici. Acquiruntur igitur

Res singulæ his modis,

De vsucapionibus & longi temporis præscriptionibus. 6. res mobiles per triennium, immobiles decennio inter præsentes, viginti annis inter absentes, vbique vsucapiuntur, & earum dominium iustè acquiritur. 1. nisi res fuerit extra commercium, vt res diuini iuris, & seruus fugitiuus. 2. nisi res furto vel vi possideatur, & ab huiusmodi possessore, sciente tamen transferatur, quod locum non habet in eo qui loci vacantis possessionem sciens propter absentiam aut negligentiam domini aut defectum hæredis sine vi n.ctus est, & alteri tradidit. 3. &c.

De donationibus. 7. quæ sunt vel mortis causa vel non. 1. illæ fiunt propter mortis suspicionem, legatis per omnia comparatæ. 2. Donatio verò quæ non mortis causa fit & quæ inter viuos appellatur si perfecta sit. i. si donator scripto aut sine voluntatem suam manifestauerit, temerè reuocari non potest, immò tradendi necessitas incumbit donatori, nisi ob vitium ingrati. Cæterùm donatio non excedens quingentos solidos sine insinuatiode valebit. 3. genus quoque inter viuos donationis est ea quæ olim ante nuptias, hodie propter nuptias vocatur, quæ etiam constante matrimonio augeri & minui potest. 4.

De Iure accrescēdi, quo communis seruus ab vno dominorum manumissus alterius domini fiebat, nec libertatem consequebatur, hoc ius sublatum est, si tamen alteri domino pretium serui secundum partem dominij datum sit seruus liberabitur. fin. §.

Quibus alienare licet vel non licet. 8. maritus res soli vxoris alienare neque obligare potest etiam vxore consentiente. 1. Sed voluntate debitoris creditor pignus alienare poterit. 2. pupillo nec alienare nec mutuum dare, nec soluere licet, sine tutoris authoritate, at si ei solutum erit pecuniámque saluam apud se habuerit, aut ex ea locupletior factus si debitum petierit, doli exceptione submouebitur. 3.

Per quas personas cuique acquiritur. 9. Si filius in potestate quid ex re patris acquisiuerit, totum, si ex alia causa solus vsusfructus patri acquiritur. 1. 2. si verò emancipatus, pater, pro tertia parte dominij in rebus acquirendis ab emancipato, quam olim retinere poterat, dimidiam non dominij rerum, sed vsusfructus retinebit. 3. per seruos quoque nostros ex qualibet causa etiam insciis nobis acquiritur. 4. per vsufructuarios verò id tantum quod vel suis operis, vel ex re nostra acquisiuerint. 5 & per seruum alienum aut liberam personam bona fide à nobis possessam. 6. & per procuratorem. 7.

Hîc dicendum erat de legatis & fideicommissis quibus res singulæ nobis acquiruntur, quorum tractationem in tit. 20. & 23. reiecit. §. vlt.

Per vniuersitatem.

De testamentis ordinandis. 1. quæ obseruari oporteat vt valeat testamentum. 10. Testamentum mentis testatio est. 1. olim quædam fiebant Calatis comitiis in pace: in procinctu verò, cùm in prælium exituri essent: & per æs & libram, imaginaria quadam venditione & emancipatione. 2. Postea iure Prætorio septem testium signa suffecerunt ad testamenti probationem: hodie vno contextu testamentum fieri debet & subscribi à testatore & septem testibus. 3. nomen quoque hæredis manu vel testatoris vel testium exprimi: vno autem etiam alieno annulo omnes testes signare possunt. 4. & testes adhiberi quibus testamentum facere licet. 5. sufficitque tempore testamenti pro libero habitum qui seruus erat. 6. & plures ex eadem domo testes licet adhiberi. 7. si modò non sint in potestate testatoris. 8. vel hæredes vel hæredis pater, filius, vel frater. 9. legatariis tamen & fideicommissariis testibus esse licebit. 10. nec interest qua ex materia testamentum fiat. 11. pluribus ne Codicibus an vno. 12. in testamento non scripto, sed nuncupatiuo septem testes tantùm requiruntur. 13.

De militari testamento. 11. de cuius iure & solennitatibus hîc agitur.

Quibus non est permissum facere testamentum. 12. filiofamiliâs, nisi militi & veterano, & de castrensi peculio. 1. impuberi, capto ab hostibus, furioso, nisi tempore lucidi interualli, aut ante furorem, aut ante captiuitatem. 2. & in fin. ei, cui bonis interdictum est. 3. omnino muto & surdo & cæco, nisi eo quem Iustinianus præscripsit modo. 4. 5.

De exhæredatione liberorum. 13. Omnes hodie siue sui siue emancipati sint vel hæredes institui vel nominatim exhæredari debent, aliâs præteriti testamentum patris infirmabunt. 1. 2. 3. 4. 5. 6. silentium tamen militis pro exhæredatione habetur. 7. vt matris, vel aui materni, & cæterorum per matrem ascendentium. querendi tamen de inofficioso potestatem habebit præteritus. 8.

De hæredibus instituendis. 14. possunt institui hæredes liberi vel serui, seruus proprius hodie siue libertatis mentione instituitur, eo excepto quem domina adultera instituerit. 1. alienus verò iussu domini sui adibit. 2. plurium verò vnicuique dominorum pro portione dominij acquiret. 3. Cæterùm plures hæredes facere licet. 4. hæreditas verò vel in XII. vel in plures vncias diuidi potest. 5. & in dupōdium. 8. hæres purè & sub conditione institui potest: ex certo tempore aut ad certum tempus non æquè. 9. quòd si conditio sit impossibilis, pro non scripta habetur. 10. si sub pluribus conditionibus coniunctim, vtrisque parendum est, si separatim alterutri. 11. is quem nunquam testator vidit institui potest. 11.

De vulgari substitutione. 15. potest quis in testamento suo plures gradus hæredum facere, & alios aliis sufficere, vt vno hærede non existente alius hæreditatem consequatur.

De pupillari substitutione. 16. pater non solùm liberis suis impuberibus quos habet in potestate, substituere potest, vt si hæredes filij non extirerint alius sit hæres: sed eo amplius vt si hæredes ei extiterint & adhuc impuberes mortui fuerint, sit ei aliquis hæres.

Quibus modis testamenta infirmantur. 17. rumpitur testamentum adoptione filij quasi agnatione sui hæredis. 1. 2. posteriore testamento, capitis diminutione.

De inofficioso testamento. 18. datur hæc querela liberis & parentibus sine causa exhæredatis vel omissis, fratri verò & sorori, turpibus personis scriptis hæredibus.

De hæredum qualitate & differentia. 19. hæres necessarius dicitur qui siue velit siue nolit hæres esse tenetur, vt seruus à domino est institutus qui facultates suas suspectas habet. 1. 2. suus & necessarius is est qui in potestate morientis fuit vt liberi

beri in infinitum : quibus tamen prætor volentibus permittit abstinere ab hæreditate. 3. extraneus qui testatoris iuri subiectus non est. 4. cui licet adire hæreditatem facto prius inuentario vt in tantum teneatur quantum valent bona hæreditatis vt ex hac causa ius deliberandi vt olim non sit ei necessarium. 5. 6. sitque hæres si pro hærede se gerat, id est si rebus hęreditariis tanquam hæres vtatur vel si nuda voluntate hæreditatem suscipiat, & iisdem modis hæreditatem repudiare potest. 7.

Hæreditatis diminutio.

De legatis. 20. Legatum est donatio à defuncto relicta ab hærede præstanda. 1. 2. si testator his verbis vtebatur, HABE VENDICA, Vendicationis seu per vendicationem legatum erat : sin his verbis HAERES MEVS DAMNAS ESTO DARE, per damnationem: sin ita HAERES SINAT LVCIVMSVMERE ILLAM REM, sinendi modo : sin his verbis LVCIVS ILLAM REM PRAECIPITO, per præceptionē legatum erat: hodie his omnibus explosis legatario competit actio personalis, in rem & hypothecaria. 3. vt & legata fideicommissis exæquata. 4. Cæterùm legari potest res aliena. 5. 7. & pignorata. 6. & quæ in rerum natura non est si modò futura est. 8. & eadem res duobus. 9. res legatarij. 11. liberatio. 14. & debitum creditori interdum. 15. & dos vxori. 16. grex. 19. domus. 20. peculium, 21. res corporalis & incorporalis. 22. aliquid in genere. 23. & optio. 24. Legari autem non potest his quibus testamenti factio non est. 25. vt olim incertis personis. 26. & alieno posthumo, quæ duo postrema hodie correcta sunt. 27. 28. Error in nomine si de persona constet. 29. falsa demonstratio. 30. falsa causa, nisi conditionaliter enuntiata sit, legatum non vitiabit. 31. ante hæredis institutionem legari potest. 33. & post mortem hæredis vel legatarij 34. & pœnæ nomine. 35. 36.

De ademptione legatorum & trāslatione. 21. quæ scil. eodem testamento fieri potest, vel Codicillis.

De leg. Falcidia. 22. qua modus legatis impositus est & licentia vniuersi patrimonij legatis erogandi coarcta per legem Falcidiam qua cauetur ne plus legare liceat quàm dodrātem totorū bonorum. 1. &c.

De fideicommissariis hæreditatibus, & ad SC. Trebellianum. 23. fideicommissum est cùm aliquis recto iure testamento hæres institutus, rogatus est, vt alij hæreditatem restituat. 1. 2. 3. 4. Senatusconsulto verò Trebelliano cautum erat, vt omnes actiones ei & in eum darentur cui ex fideicommisso restituta esset hæreditas. 5. Senatusconsulto verò Pegasiano cautum fuit vt ei qui rogatus esset hæreditatem restituere, perinde liceret quartam retinere atque ex legatis Falcidiam retinere conceditur. 6. quorum SC. vis hodie coniuncta est. 7.

De singulis rebus per fideicommissum relictis. 24. quas per fideicommissum relinquere licet. 1. & proprias aut hęredis aut legatarij aut fideicommissarij, aut cuiuslibet alterius. 2. libertatem quoque per fideicommissum relinquere concessum est. 3. cuius verba hæc solennia erant, PETO, ROGO, MANDO, FIDEI TVAE COMMITTO. fin.

De Codicillis. 25. de quorum origine. 1. efficiente. 2. materia. 3. numero & solennitate hîc agit. fin.

De hæreditatibus quæ ab intestato deferuntur. 26. nam superiùs dixit de hæreditatibus quæ testamento deferebantur. Intestatorum autem hæreditates primùm ad suos hæredes pertinent. 1. 2. Sui autem hæredes existimantur liberi qui in defuncti potestate fuerunt. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. nam emācipatis datur à Prætore bonorum possessio vnde liberi. 10. &c.

De legitima agnatorum successione. 27. quæ locum habet si nemo suus hęres vel eorum quos inter suos hæredes Prætor, vel constitutiones vocat, existat. 1. ad 7. in quibus successionibus seruatur id quod diximus. 6. Cod. 16. de successorio edicto. 8. &c.

De SC. Tertulliano. 28. quo mater ingenua vel libertina succedit filiis, cæterisque personis legitimis anteponitur excepta fratris & sororis persona 1. &c.

De SC. Orficiano. 29. quo liberi ad bona matrum intestatarum admittūtur. 1. 2. 3. etiam vulgò quæsiti. 4.

De successione cognatorum. 30. quos Prætor post suos & agnatos vel quasi ad successionem vocat. 1. &c.

De gradibus cognationum. 31.

De seruili cognatione. 32. Iustiniani lege, nati ex seruis si manumissis parentibus superstites sunt, ius cognationis consequuntur, vt scil. succedant patri vel matri iure patronatus in hac parte sopito.

De successione libertorum. 33. 1. vt succedūt patroni suis libertis.

De assignatione libertorum. 34. si defuctus vni ex liberis libertum assignauerit, is solus patronus liberti habebitur cęteris liberis nihil iuris in eo habentibus.

De bonorum possessionibus. 35. de quibus satis diximus in Pandectis lib. 37. & Cod. lib. 6. tit. 11. &c.

De eo cui libertatis causa bona defuncti domini scilicet *addicuntur.* 36. qui libertatem acceperunt à domino in testamento ex quo non aditur hæreditas vel voluntbona sibi addici, libertatum conseruandarum causa audiuntur.

De successionibus quæ fiebant per bonorum debitoris scil. *vēditiones sublatis*, nam hodie explosis ambagibus huiusmodi venditionum tantummodo creditoribus datur bona debitoris officio Iudicis possidere, vt non sit necessaria eorum emptio ex iure veteri, *& ex SC. Claudiano.* 37. quo scil. libera mulier serui amore bacchata ipsam libertatem & cum libertate substantiam amittebat.

LIB. III.

Secuti sumus hanc librorum partitionē quæ in multis Codicibus ita habet, vt liber 3. incipiat à tit. proximo.

De obligationibus. 1. Obligatio ab obligando, hinc iuris vinculum dicitur, quo quis astringitur alicuius rei soluendæ. 1. Estque vel ciuilis, quæ à legibus aut constituta aut comprobata est: vel prætoria seu honoraria, quam prætor ex sua Iurisdictione instituit. 2. estque vel

Ex contractu. 5. fin. qui constat vel

Re.

Quibus modis re contrahitur obligatio. 2. mutuo. 1. indebiti solutione. 2. commodato.

3. deposito. 4. pignore. 5. de quibus diximus in Pandectis libro 12. 13. 14. 15. 16. & Cod. libro 4. titul. 15. 23. 24. 34.

Verbis, quibus constare dicitur hæc obligatio propter certam eorũ formulam & solennitatem, qua hic cõtrahentes vtuntur, interrogatione scil. & responsione.

De verborum obligationibus. 3. de quibus diximus in pandectis lib. 45. tit. 1.

De duobus reis stipulandi & promittendi. 4. Vide 45. ff. 2.

De stipulatione seruorum. 5. Vide 45. ff. 3.

De diuisione stipulationum. 6. vide 46. ff. 5.

De inutilibus stipulationibus. 7. in stipulationem deduci possunt res omnes dominio nostro subiectæ. 1. Inutilis autem erit si quis stipuletur rem quæ in rerum natura non est, aut esse non potest. 2. rem diuini iuris publicam & suam, liberum hominem. 3. alterum daturum vel facturum. 4. alteri quàm ei cuius iuri subiectus sit, dari, non tamen solui. 5. item si quis ad ea ad quæ interrogatus fuerit non respondeat, 6. vel ab eo stipuletur qui suo iuri subiectus est. 7. mutus quoque & surdus qui omnino non audit nec stipulari nec promittere potest. 8. nec furiosus. 9. nec infans, infantiæ autem proximus & impubes si in potestate parentis sit ne authore quidem patre obligabitur: si autem pupillus fuerit, tutoris authoritas necessaria erit vt possit obligari 10. sed & impossibilis conditio, cui natura impedimento est; stipulationi adiecta inutilem reddit stipulationem. 11. & absentia: nam inter præsentes stipulatio fieri debet, de qua per scripturam si constiterit credendum erit partes præsto fuisse: licebit tamen reo probare toto eo die quo conficiebatur instrumentum sese vel aduersarium suum in aliis locis fuisse. 12. item si quis stipuletur sibi dari post mortem vel suam vel eius qui promittit stipulatio inutilis erit. 13. &c.

De fideiussoribus. 8. Qui solent obligari pro eo qui promittit, dum curant homines vt diligentius sibi cautum sit. 1. in omnibus obligationibus assumi possunt. 2. hæredem suum relinquunt obligatum. 3. nec interest quis fideiusserit ante vel post obligationem. 4. si plures obligati sint, creditor à singulis qui soluendo sunt litis contestatæ tempore partes petere tenetur, idque ex epistola Diui Adriani ante quam creditori liberum erat à quocumque is voluisset solidum petere. 5. non possunt autem fideiussores obligari vt plus debeant quàm principalis, vt minus tamen debeat, possunt. 6. datur autem fideiussori qui pro reo soluit aduersus reum mãdati actio.

Literis.

De literarum obligationibus. 9. Intra biennium non numeratę pecunię aduersus syngraphã exceptio opponi potest.

Consensu, *De obligationibus ex consensu.*

De emptione & venditione. 11. vide 18. ff. 4. Cod. 238. tit. ad finem. 63.

De locatione & conductione. 12. Vtraq; emptioni & vẽditioni proxima est & isdẽ regulis iuris cõsistit, & contrahi intelligitur si merces cõstituta sit, cõpetitq; locatori actio locati, cõductori conducti. 5. sed si merces alieno arbitrio permissa fuerit, neutra actio dabitur, sed præscriptis verbis. 2. Quẽadmodũ si rẽ aliquã vtendã tibi aliquis dederit & inuicẽ à te fruendã aliã acceperit. 3. locationi & cõductioni immò emptioni & vẽditioni proxima est emphyteusis, quæ contractus proprij habet naturã. Fit autẽ emphyteusis cùm prædia perpetuò fruẽda quibusdã dãtur ea lege vt quãdiu pensio siue reditus pro his domino præstabitur, emphyteuticario prędia auferre nõ liceat 4. Cõductor autẽ secũdũ legẽ cõductionis omnia facere tenetur & siquidin ea pręterm issũ fuerit id ex æquo & bono præstare. 5. eo mortuo intra tẽpora cõductionis hæres in conductione succedet.

De societate. 13. Societas aut omniũ aut quorũdam bonorum esse potest. 1. si lucri partes expressæ sint hę seruabũtur: si nõ expressæ, socij æquales & in lucro & in dãno erũt. 2. 3. 4. soluitur societas si ei renũtietur. 5. socij morte. 6. si finis negotio impositus. 7. si vniuersa bona socij publicẽtur, ceu distrahantur. 8. si socius bonis suis cesserit. 9. Cæterùm alter alteri tenetur de dolo & culpa, quæ non ad exactissimã diligẽtiã diligẽda est: sufficit enim talẽ diligẽtiã à socio in cõmunibus rebus adhiberi, qualem in suis rebus adhibere solet.

De mandato. 14. Mãdatum contrahitur vel mandãtis tãtùm gratia & vtilitate 1. 2. vel mandantis & mandatarij. 3. vel alterius tantùm. 4. vel mandantis & alterius. 5. vel mandatarij & alterius. 6. vel mãdatarij tãtùm, quod potius cõsiliũ est quàm mandatum & ob id non est obligatoriũ. 7. quemadmodum etiã si cõtra bonos mores erit. 8.

tit. 8. mandatarius verò non debet excedere fines mandati.9. quod si re integra reuocatum erit euanescet.10. morte tamen mandãtis nõ semper soluitur.11. ad mandatum autẽ suscipiẽdum nemo tenetur : susceptum verò consumandum est aut quamprimum renuntiandum , nisi iusta causa intercesserit , aut non renuntiandi , aut intempestiuè renuntiandi.12. &c.

Ex quasi contractu , *De obligationibus quæ quasi ex contractu nascuntur*. 15. ita appellantur,quia neque ex contractu , neque ex maleficio vel quasi suam substantiam capiunt:sequitur ergo vt sint ex quasi contractu. 1. vt est negotiorum absentis gestio. 2.tutela 3.hæreditatis communio. 4. eiusdem aditio, nam hæres legatorum soluendorum nomine legatariis ex quasi contractu tenetur. 5. & solutio indebiti.6.

Per quas personas nobis obligatio acquiritur. 16. per nosmetipsos & per eas personas quæ in nostra potestate sunt , de quibus etiam diximus §. lib.2.tit.9.

Quibus modis tollitur obligatio.17.solutione eius quod debetur aut alterius rei,ex consensu creditoris.1. acceptilatione.2. nouatione.3. contrario consensu 4.

Ex delicto , *De obligationibus quæ ex delicto nascuntur*.18.in quibusdam Codicibus ab hoc titulo liber 4. incipit : sed hic obligationum tractatus videtur quàm optimè contineri libro 3. vt eo integra obligationum natura finiatur. Cæterùm hîc agit de furto.

De vi bonorum raptorum.19. hæc actio locum habet non solùm in mobilibus , quæ rapi possunt sed etiam in inuasionibus quæ circa res soli fiunt.

De lege Aquilia 20.

De iniurijs. 21. Iniuria committitur facto,vel conuitio & scripto. 1. 2. eá nque patimur non solùm per nosmetipsos,sed etiam per liberos & vxorem.3.& per seruos 4. 5.6.7. pœna iniuriæ crescit aut minuitur secundum gradum dignitatis & vitæ honestatem. 8: item si domum suam quis vi introitam esse dicat. 9. atrox autem æstimatur iniuria, vel ex facto vel ex loco, in quo vel in quem illata erit,vel ex persona. 10. de iniuria agi potest criminaliter vel ciuiliter .11. & de iniuria is tenebitur etiam qui procurauit vt fieret 12. tollitur autem dissimulatione cum quis iniuriæ vltionem dereliquit.

Ex quasi delicto , *De obligationibus quæ ex quasi delicto nascuntur*. 22. ex quasi delicto tenetur Iudex qui litem suam fecit. 1. is ex cuius cœnaculo deiectum effusúmve aliquid est,ita vt alicui noceret.2. & exercitor nauis aut cauponæ aut stabuli de dolo aut furto quod in naui aut caupona aut stabulo factum erit.3.

LIB. IV.

Actiones,

Actor

De actionibus. 1. Actio est ius persequendi in iudicio quod sibi debetur. 1. Actionum. 1. diuisio est,vt aliæ sint in rem ciuiles vt vindicatio rei corporalis. 2. & incorporalis , quæ vel confessoria vel negatoria dicitur. 3. Prætoriæ verò ex causa vsucapionis. 4. quæ prosunt ei qui ex iusta causa rem aliquam per traditionem accepit cuius rei si possessionem amiserit ad rem repetendam Publiciana vtetur. 5.prosunt quoque ei qui vel hostium captiuus vel apud eos Reip.causa erat , aduersus eum qui rem eius eo tempore vsucepit rescissa huiusmodi vsucapione. 6. & creditori cui Paulina actio datur ad rescindendam venditionem & traditionem rei à debitore suo factam. 7. & domino fundi qui Seruiana experitur ad res coloni reuocandas , quæ pignoris iure pro mercede fundi ei tenentur : & creditori cui quasi Seruiana datur ad rem pignori vel hypothecæ sibi datam persequendam. 8. In personam verò Ciuiles dantur aduersus eum qui nobis est obligatus vel ex contractu vel ex maleficio 2. Prætoriæ autem sunt in personam hæ quæ sequuntur:de constituta pecunia,qua aduersus eum qui pro se vel alio soluturum se constituit , experimur. 9. de peculio , qua actione pater vel dominus ex contractu filij vel serui peculio tenus condemnatur. 10. in factum ex iureiurando , quæ datur ei qui postulante aduersario iurauit deberi sibi pecuniam quam petebat: non tamen ei soluitur. 11. & pœnales 12. præiudiciales verò in rem sunt. 13. 14. Actiones in rem , vocantur vindicationes : in personam condictiones. I I. Diuisio actionum. aliæ rei persecutoriæ sunt. 16. 17. aliæ pœnæ persecutoriæ. 18. aliæ mixtæ ex vtrisque. 19. 20. III. Diuisio. Aliæ sunt in simplum. 21. 22. in duplum 23. in triplum. 24. in quadruplum. 25. 26. 27. IV. Diuisio. Aliæ bonæ fidei , aliæ stricti iuris. 28. quatuordecim illis actionibus quæ in præcedenti §. numeratæ sunt additur ea quæ olim rei vxoriæ, hodie ex stipulatu actio dicitur. 29. in quibus bonæ fidei iudiciis libera potestas iudici permittitur , vt ex bono & æquo æstimet quantum actori restitui debeat. 30. quibus arbitrariæ actiones affines sunt quæ scil. ex arbitrio Iudicis pendent. 31. V. Diuisio. In aliis vel plus vel minus petitur : plus petitur quatuor modis : re , tempore , loco & causa. 32. 33. 34. 35. VI. Diuisio. In aliis solidum interdum persequimur , interdum minus : nam si non minus in peculio sit quàm petimus , in solidum dominus patérve condemnabitur : si verò non minus inueniatur , eatenus condemnat Iudex quatenus in peculio sit. 36. sic in Iudicio de dote maritus vxori condemnabitur quatenus facere possit seu quatenus eius facultates patiantur.37. idem erit si quis cum parente vel patrono vel socio agat , vel si quis ex donatione sua conueniatur.38. item petitioni solidi iustè opponitur compensatio. 39. quemadmodum is qui bonis cessit & aliquid postea acquisiuit,non in solidum sed in id quod facere potest condemnandus est.fin.§.

De actionibus quæ nobis competunt ex facto eorum qui sunt in alterius potestate.

Quod. 1. si aliquod , *cum eo qui aliena potestate est* vt filius & seruus , *negotium gestum esse dicetur*. 2. & patris vel domini iussu contractum erit : dabitur in eos Quod iussu actio in solidum. 1. 2. vt in exercitorem qui magistrum naui , & in eum qui institorem tabernæ præposuit. 3. & in patrem vel dominum si eorum seruus & filius in peculiari merce negotiatus fuerit , dabitur Tributoria actio , vt quicquid in his mercibus erit , id inter creditores & ipsum dominum vel patrem si quid eis debebitur , pro rata portione distribuatur. 4. quòd si neutrius voluntate cum huiusmodi personis aliquid contractum erit , si in rem patris vel domini aliquid versum erit , id totum præstare tenebitur actione de in rem verso : si nihil in rem eorum versum , id eatenus præstare tenebuntur quatenus peculium patitur actione de peculio. 5. 6. quòd si filiofam. mutua pecunia data sit , SC. Macedoniano denegabitur creditori actio. 7.&c.

De noxalibus actionibus. 3. Noxa est ipsum corpus quod nocuit. i. seruus , hinc noxalis actio ea est quæ nobis competit ob maleficium aliquod à seruo alterius factum,

qua actione dominus litis æstimationem sufferre cogitur, aut ipsum seruum noxæ. i. pro maleficio dedere. i. &c. hæ actiones ex solis seruorum maleficiis proponuntur.§.fin.

Si quadrupes, contra naturam scil. suam non ex genitali feritate, *pauperiem*, pauperies est damnum sine iniuria facientis datum: nec enim potest animal iniuriam fecisse dici, quod sensu caret, *fecisse dicatur*. 4. per lasciuiam, pauorem aut feritatem. si dominus eam noxæ dederit illi proficiet ad liberationem. 1. Cæterùm Ædilitio edicto prohibemur feras illîc habere, quâ iter fit.§.fin.

De ijs per quos agere possumus. 5. per procuratorem, tutorem, curatorem. 1. 2. &c.

De satisdationibus. 6. quas præstant qui alieno nomine agunt aut conueniuntur. Satisdatio autem est cautio pro eo quod à nobis petitur.

De perpetuis & temporalibus actionibus & quæ ad hæredes & in hæredes transeunt. 7.

Reus — *De exceptionibus*. 8. quæ sunt comparatæ eorum gratia cum quibus agitur. 1. causæ exceptionum hæ sunt si de metu & dolo excipiamus. 2. non numeratam item pecuniam. 3. pactum. 4. iusiurandum. 5. rem iudicatam 6. & cæt. huiusmodi. 7. Exceptionum aliæ sunt legitimæ, aliæ Prætoriæ. 8. aliæ perpetuæ & peremptoriæ. 9. 10. aliæ temporales & dilatoriæ. 11. 12.

Actor & Reus. — *De replicationibus*. 9. Replicatio dicitur, quia per eam replicatur atque resoluitur ius exceptionis. 1. quæ replicatio si iniqua fuerit, duplicatione quæ rei adiuuandi gratia comparata est, eliditur. 2 quæ si iniqua quoque reperiatur, actori cõsulitur triplicatione, qua actor adiuuatur. 3. &c.

De interdictis. 10. seu actionibus quæ eorum loco exercentur. Interdicta erant formæ atque conceptiones verborum, quibus Prætor aut iubebat aliquid fieri aut fieri prohibebat: tunc maximè cùm de possessione aut quasi possessione inter aliquos contendebatur. 1. quorum prima diuisio est vt alia sint prohibitoria, quibus Prætor vetat aliquid fieri: restitutoria, quibus restitui aliquid iubet, exhibitoria, per quæ iubet exhiberi. 2. Secunda diuisio est vt alia sint adipiscendæ 3. 4. retinendæ. 5. recuperandæ possessionis. 6. Tertia diuisio. Interdictorum alia sunt simplicia, in quibus scil. alter actor, alter Reus est: alia duplicia, quia par vtriusque litigatoris in his conditio est, nec quisquam præcipuè reus vel actor intelligitur. 7. hodie interdictis non agitur, nam extra ordinem ius dicitur, iudicatúrque sine interdictis ac si vtilis actio ex causa interdicti redita fuisset. fin.

De pœna temerè litigantium. 11. quæ interdum pecunia, modò iurisiurandi religione, modò infamiæ metu coërcetur. 1. 2. 3. is autem qui litigare temerè non cupit, aduersarium in ius vocare id est ad eum qui ius dicturus sit, debet: item scire quas personas non possit in ius vocari sine Prætoris permissione, quales sunt parentes & patroni. fin.

Iudex — *De officio iudicis*. 12. Iudex illud imprimis obseruare debet ne aliter iudicet, quàm legibus, aut constitutionibus, aut moribus proditum est. 1. Non igitur ignorabit quæ sint partes iudicantis in Iudicio noxali. 2. actione reali 3. ad exhibendum. 4. familiæ erciscundæ. 5. communi diuidundo. 6. Finium regundorum 7. & adiudicationibus. fin.

De publicis Iudiciis. 13. quæ neque per actiones ordinantur (de quibus suprà) neque omnino quicquam simile habent cum cæteris iudiciis, de quibus locuti sumus: magnáque diuersitas eorum est & in instituendo & in exercendo. 1. Publica autem dicta sunt quòd cuiuis ex populo executio seu accusatio plerunque datur. 2. quorum alia sunt capitalia alia non capitalia, quæ vel infamiam irrogant, aut damnum pecuniarium inferunt. 3. Publica ea sunt: crimen læsæ maiestatis. 4. adulterij. 5. homicidij. 6. parricidij. 7. falsi 8. vis publicæ & priuatæ. 9. peculatus, & concussionis. 10. plagij. 11. ambitus, repetundarum, annonæ, & de residuis. 12. Cætera latiùs exponuntur. 48. ff. & 9. Cod.

FINIS.

DVODECIM

DVODECIM TABVLARVM FRAGMENTA.

a Quæ leges hoc priore libro cõtinentur, ex Ciceronis libris de legibus decerptæ, verè duodecim tabularũ non sunt, sed à Cicerone partim inuentæ, partim ex ipsis legibus duodecim interpolatę, idque Tullius ipse *libro 3. de legibus* minimè diffitetur. Non recognoscimus, inquit, nunc leges P. Romani, sed aut repetimus ereptas, aut nouas scribimus. Fecit itaque mixtura veterum legum, rerũque ipsarum vtilitas, vt eas lectori proponerem, non tam vt eas cognosceret, quàm ne ignoraret. *b* animo & corpore. *c* i. sumptum. *d* nedum homo. & his quidem verbis, præsentis pœnæ metu reliqua confirmari videntur. *e l.1. Cod. de rebus creditis.* *f* id est, habeat. *g* *vide Paulum 5 sententi. 21. §. 2.* *h* His verbis tollit confusionem religionum & ceremoniarum, Cicero. Diu certè hoc Romæ seruarum non fuit. Testis erit dea Pessinuntia quæ & mater deûm, Phrygia aduecta non sine magnis miraculis. *Herodianus* 1.18. *Plin.* 3. *i* Tertullianus 5. *Apologet.* Vetus, inquit, erat decretum, ne quis Deus ab imperatore consecraretur, nisi à Senatu probaretur. & *post* apud vos de humano arbitratu diuinitas pensitatur Nisi homini Deus placuerit, Deus non erit. & *post*, Tiberius nónne Christum detulerat ad senatum, cũ prærogatiua suffragij sui? Senatus, quia ipse non probauerat, respuit: Eusebius 2. *histor.* 2. id ea de causa factum fuisse refert, quòd salutaris prædicatio, nulla opus habeat humana approbatione. *k* Fronto, delubrum dici putat, quo homines pericula sua diluunt. Ponebant enim vel pileum vel scutum, vel alia suscepti voti, Isidorus 5. *c.* 3. delubra à diluendo dici putat, eáque esse templa fontes habẽtia, quibus ante ingressum diluebantur. Templum, ædificium Deo consecratum. *Festus* in loco augurato, *Fronto*: singulorum diis attributorum locorum. *Asconius*: à contemplatione. *Isidorus d. loco*: sui tuendo, qua tuimur, i. spectamus *Varro 6. de ling.* Fanum à Fauno, *Fronto*: siue à fando quod dum pontifex dedicat certa verba fatur, *Festus*: vnde fata petuntur. *Asconius* Sacellum, paruulum ædificium diis consecratum, *Fronto*: Tescua, seu Tesca, loca quidem angusta diis dicata: quòd ibi mysteria fiant ac tueantur *Varro 6. de lingua.* *l* Locus est arborum spissitate tectus: vel locus flumine ictus, *Fronto* *m* Larum diuersæ sententiæ fuerunt. Vulgus lares vocabat, viarum atque itinerum deos, ex eo quòd Græci vicus cognominant lauras. *Arnob.* 3. alij, quasi æerios deos & heroas, *Arnob. d. loco.* Varro, Manes interpretatur: quorum mater, *Arnob. d. loco.* vel a nia Mania fuerit: vel vt Lactantius 1. *cap.* 20. scribit, Muta seu Larund. & lara, Festus *in voce Maniæ turpes: laruæ.* Mænias nutrices minitabantur pueris paruulis, Festus, *d. loco.* Idem, *in Pilæ.* Lares, animas hominum redactas in numerum deorum interpretatur vt minus propriè is, *Act.* 12. *vers.* 15. ἄγγελον reddiderit, qui genium vertit. cùm nuntium à Petro fidelem potuerit intelligere. Eidem Festo *in voce Pilæ.* Lares dij inferi: quibus tot pilæ, quot capita: tot effigies, quot essent liberi, ponebantur, vt viuis parcerent, & essent his pilis & simulachris contenti. Vt rem omnem finiam. Lares domum custodes hîc intellige *vt* 5. non penates (i. Neptunum & Apollinem, qui vrbem Ilium muro cinxerunt *Arnob.* 3.) Lares iidem qui genij Genius seu lateranus, focorũ (qui ex laterculis sæpe fiunt) Deus. *Arnob.* 4. De lare familiari vide Plautum *in Aulularia.* *n* Festus *in voce ritus.* Ritus, mos comprobatus in administrandis sacrificiis. Varro *6. de lingua.* ritus, instituto. vt cũ Haruspex præcipit, vt suo quisque ritu sacrificium faciat: & nos dicimus XII. (alij legunt XV) viros Græco ritu sacra, non Romano facere. hæc Varro. *o* ritus familiæ, sacra gentilitia. *p* Vetus & antiquum fuit, patrum ceremonias custodire. Tertull. *c 5. adversus gentes.* Laudatis semper antiquitatem & nouè de die viuentis. & *post.* Vidimini fidelissimè tueri à patribus traditum studium deorum colendorũ, de quo maximè errauit antiquitas. Est igitur iusta de causa à patrum falsis opinionibus discedendum *Ierem.* 8. 16. *Ezech.* 20. *Nouell.* 15. Et rectè Pythius, Athenienſibus quærentib. quem morem maiorum potissimum sequerentur ex variis, respondit: vt optimum sequerentur. vt sit id habendum antiquissimum & Deo proximum, qui sit optimum. *Cic. 2. de legib.* *q* i. illos. *r* Dij gentilium meritis fiebant, vt Hercules, Liber Aesculapius, &c. Merita in eorum muneribus & officiis perspiciuntur, *Arnob.* 4. Illud quod sequitur, quale est, quòd deos vobis inducitis fabros, alios medicos, alios lanarios, nautas, citharistas, aulędos, venatores, pistores, rusticos? Et ille Musicus Deus est, & hîc alter diuinus est, obstetricis ille informatus artibus, medicorum alius est institutus disciplinis: hic in sermone facundus est. Vbirdi sunt alij. Hinc, Venus Libentina & Liburnus libidinis ardorem incitat. Domiducus adest nuptæ, cùm in domum mariti deducitur: Virginensis, cùm virgini zona soluitur. (*Arnobius* 3. Cinxiam appellat.) Subigus & dea Prema, vt virgo subigatur & cõprimatur, *August. de ciuit.* 9. Perfica voluptatem seu voluptatis prælium (*vt Arnobius ait lib.* 3.) cum dulcedine procedere perficit. Pertunda (Augustinus Partundam appellat *d. loco*) scrobem virginalem defodientibus maritis adest, *Arnob.* 4. Viriplaca, cuius interuentu viri placabantur, 2. *Valer.* 1. Alemona, partum alit in vtero Partula, partum gubernat. Lucina, producit in lucem, *Tertul.* 19. *de anima.* Postuertam & Prosam deprecabãtur, vt rectus ac nõ peruersus partus esset 16. *Gel.* 16. Ossilago, ossium solidatrix *Arnob.* 4. Cunina, quæ infantes in cunis tuetur 1. *Lactant.* 20. Rumina, lactantes pueros tuetur. Est enim Ruma, mamma, vnde subrumi agni. Vtrique, Cuninæ & Ruminæ lacte fiebat non vino. *Nonius in Ruma.* Nodutis, & Nodoturensis, nodos producit ad res satas & fruges. Limentinus à liminibus, Cardea à cardinibus, Forculus à foribus, *Tertull. lib. de Idolatr.* Limus, obliquitatibus, Montinus, montibus: Nemestrinus, nemoribus: Puta, putationi arborum: Peta, petendis: Patela, patefaciendis: Patelata, patefactis rebus: Vibilia, erroribus viarum: Mellonica, mellis dulcedini: Orbona (huius etiam meminit Plin. 2. *c.* 7.) orbatis præest Pecunia *Arnob. ibid.* Asculanus & filius eius Argentinus æs & argentum largiuntur, *August. 4. de ciuit.* 21. Murcia segnium deus *Arnob.* & *August.* 4. *de ciuit.* 6. fortè quia Murci

LIBER PRIMVS. *a*

De cultu diuino.

DIVOS adeunto casté *b*. pietatem adhibento. opes *c* amouento. Qui secus faxit, Deus *d* ipse vindex *e* erit.

Qui colendi.

SEPARATIM nemo habessit *f* deos néve nouos *g*: sed ne aduenas *h*, nisi publice adscitos *i*, priuatim colunto.

Vbi colendi.

CONSTRVCTA à patribus delubra *k* habento. lucos *l* in agris habento, & larum *m* sedes. ritus *n* familię *o*, patrúmque *p* seruanto.

Qui colendi.

DIVOS, & eos, qui cœlestes semper habiti, colunto, & ollos *q*, quos in cœlum merita *r* vocauerunt, Herculem, Liberum, AEsculapium, Castorem, Pollucem, Quirinum, ast *s* olla, propter quæ datur homini adcensus in cœlum, Mentem *t*, Virtutem *v*, Pietatem, Fidem *x*, earúmque laudum delubra sunto. Nec vlla vitiorum *y* sacra solemnia obeunto.

Quo tempore colendi.

FERIIS *z* iurgia *a* amouento: eásque in famulis, opetui, *Arnob.* 3. Educam & Potinam appellat August. *de ciuitate* 9 Nonius verò *in Edusa* Edusam & Potinnam, cùm priore, inquit, cibo & potione initiarent pueros, sacrificant, ab edulibus Edusæ, & à potione, Potinnæ nutrices. Fessonia, fessis, *Augustin.* 4. *de ciuit.* 21. Omitto Præstanam, Pandam, Panticam, Pellonam, *Arnob. d. loco* pellendis hostibus. *August.* 4. *de ciuit.* 21. *Arnob.* 4. Fornacem deam, Cacam, Sterculium, qui stercorandi rationem primus induxit. Terminum lapidem informem 1. *Lactãt.* 20. Fluuioniam. Pomonam, Ossipaginam, Februtim, Populoniam, Caprotinam, pales pecorum, Inuus pastorum deus. Rubigo (vnde Robigalia) ne rubigo legetes occupet. Spinienſis, ne spinæ *August.* 4. *de ciuit.* 21. Nocturninus nocti. *Plaut. in Amphyt. Hieronym. aduersus Vigilantium: Martianus Capella de nuptiis:* Vulcanus, igni: pythius, diuinationibus: Aesculapius, morbis præest. Minerua dea memoriæ, quasi Meminerua. Neptunus, ita dictus quòd terram nubat, i. cooperiat. Mercurius, quasi medicurius, & media currens via: Ceres, quòd gerat frumenta: Nouensiles dij, i. nouem musæ: penates, qui in intimis penetralibus cœli, qui & Consentes & Complices, quòd simul oriantur & occidant. Trebiani, euersiores vrbium Summani, summi dij, *Arnob.* 3. minores qui & Semones, quasi hemi hemones, *Varro apud Fulgent.* Grundules lares, Lucrij, Aij, Locutij, *Arnob.* 1 parcæ, nemini parcentes: Manes, i. immanes: Lamiæ, quasi Laniæ 8. *Isidor. vit.* parcellarij, Medioxumi, ollares. Sed iam cohibeo me, plẽnius aliquando de his dicturus. Vide interim Augustini libros de ciuitate. *s* Ex hoc loco satis constat, cultum diis tribui quos merita in cœlum vocarunt: delubra, his propter quæ datur adscensus in cœlum. *t* Lactantius 1. *c.* 2. Mentem inter deos collocauit senatus, quam profecto si habuisset, eiusmodi sacra nunquam suscepisset. Plin 1. *c.* 7. Innumeros credidere, atque etiam ex virtutibus vitiisque hominum, vt pudicitiam, Concordiam, Mentem, Spem, Honorem, Clemẽtiam, Fidem pœnam & beneficium. *v* *Plinius d. loco: Lactantius d. loco.* Si vitia conseceranda non sunt, ne virtutes quidem. Nec enim per se sapiunt, aut sentiunt: neque inter parietes aut ædiculas luto factas, sed inter pectus collocandæ sunt & in teriùs comprehendendæ, ne sint falsæ, si extra hominem fuerint. *x* *Plinius d. loco.* *y* Meretrices tamen coluerunt Romani, Accam Laurentiam (quæ & Lupa) & Faulam, Herculis scortum *teste Verrio apud Lactantium* 1. *c.* 20. & Lauernam, deam furum. *v. Festum in voce Lauerniones:* plautus *in Cornicularia,* Mihi Lauernæ in furtis celebrassis manus. Horatius, Pulchra Lauerna. da mihi fallere. Ea diua, caput erat sine reliquo corpore *v. Ioseph. Scalig. apud Festum d. loco:* Bellonam, discordias furias *Arnob.* 3. sic apud Athenienses Contumeliæ fanum fuit & Impudentiæ *Cicero hic)* Coluerunt etiam Gentiles interdum bruta, 2. *Plin.* 7. Arnob. 4. Templa felibus, scarabeis & buculis sublimè sunt elata fastigiis. Quale autem illud fuit quod de Mutino legimus? Lactantius. Et Mutianus, in cuius sinu pudendo nubentes præsident, i. inequitant, vt illarum pudicitiam prior deus delibasse videatur 1. *c.* 20 *Arnob.* 4. *Festus in voce Mutinus, August.* 4. *de ciuit.* 11. & 6. *de ciuit.* 9. Febrim etiam coluerunt, Malam Fortunam *Plin. ibid.* Pauorem & Pallorem Tullus Hostilius figuraiit & coluit. Cloacinæ simulachrum, in cloaca maxima repertum Tatius consecrauit. 1. *Lactant.* 20. Matrimonia inter deos etiam crediderunt: vt & alios canos, alios iuuenes, pueros, claudos, ouo editos, alternis diebus viuẽtes morientéſque adulteria inter ipsos fingebant, iurgia, odia, furta *Plin. d. loco.* *z* Feria à feriendis victimis appellata, *Festus in voce Feria.* Antiqui ferias festas dicebant, *Idem ib.* Harum aliæ, Sementinæ, paganicæ, conceptiuæ. *Varro 5. de lingua: Festus in conceptiua:* Præcidaneæ 4. *Gell.* 6. *in fi.* publicæ, Latinæ *l.* 2. §. 33. *ff. de orig. iuris. Varro 5. de lingua:* denicales, quoties hominis mortui causa, familia purgabatur: νεκὺν. n. Græci mortuum appellant. *Festus in Denicales,* æstiuæ 9. *Gel.* 15. *in pr. l.* 7. *C. de feriis:* compitaliciæ *Festus in conceptiuæ:* vindemiales 16. *Ge.* 4. *l.* 1. *in pr. & fine. l.* 4. *ff. de feriis:* imperiales *l.* 4. *C. de feriis* statæ, quæ certo statutóque tempore obseruarentur, *Festus in voce Feriæ:* quæ fiunt ex more & consuetudine *l.* 7. *ff. de off. proconsul:* quæ & solennes *l.* 26. §. 7. *ff. ex quib. caus. maior. l.* 3. *C. de dilationibus:* quibus opponuntur repentinæ *d. l.* 3. extra ordinem indictæ *d.* § 7. Aliæ sunt sine Festo, vt Nundinæ: cum Festo vt Saturnalia, quibus adiungebantur epulationes ex prouentu fœtúque pecorum *Festus in voce Feriæ:* alię sine proprio vocabulo, aliæ cum vocabulo, vt Nouendiales *Varro 5. de lingua.* Statiuæ, vniuersi populi communes. Conceptiuæ à magistratibus, vel sacerdotibus. Conceptæ vt Latinę, paganalia. Sementinæ, Compitalia. Imperatiuæ à consulibus, vel prætoribus. (Hodie imperiales dicuntur, quod à principe indicentur *l.* 4. *C. de feriis)* pro eorum arbitrio indictæ. Nundinæ, sunt pagorum & rusticorum. propriæ, familiarum: vt Claudiæ, Æmiliæ, Iuliæ Corneliæ Singulorum, vt natalium, fulgurúmque susceptiones: item funerum atque expiationum. Apud veteres etiam qui nominasset Salutem, Semoniam Saiam, Segetiam, Tutilianam, ferias obseruabat, Flaminica quoties tonitru audisset, ferias agebat, donec deos placasset. In indictis & conceptis feriis nefas erat quidquam agit: ídque per præconem edicebatur. qui id neglexisset, mulctabatur, & porco piaculum dabat. Non tamen polluebantur feriæ si quis quid egisset ad deos pertinens aut sacrorum causa, aut ad vrgentem vitæ vtilitatem. Ideo non videbatur ferias polluisse, qui adhibitis operis bouem specu liberasset, aut qui trabem tecti fractam fulsisset, quive ouem, scabiei causa, lauasset. *Virg. Georg.* 1, & breuiter, Scæuola consultus quid feriis agi liceret, respondit, quod prætermissum noceret *Macrob.* 1. *Satur.* 16. A feriis feriati dies *l.* 6 *ff. de feriis.* Feriati gemini mensis *C. de feriis.* *a* id est, lites. Iurgare, iure agere. Iurgare enim ab iure dictum, *Varro sexto, de lingua.*

bellorũ refugæ, *d xi ad l.* 4. §. 11. *ff. de re milit.* Agenoria, Stimula, Strenua, Quies. *August. d. loco. adde August.* 4. *de ciuit.* 20. 21. Portunus, in portum tendentib. Consus, consiliis: Flora, floribus præest: Iuno, iuuat partũ: Vnctia, vnctionibus: Victa, victui: Potua, po-

a id est, perfectis. Plautus *in Asinaria.* si hoc patro. Salustius *in Catilin.* incepta patrauissent. Tacitus 2. si patrandæ necі venenum immiteretur. Idem 4. Maluit patrati quàm incepti facinoris reus esse. *adde* 8. *Quintilian.* 3. *b* amfractum ab origine flexum. Lex duodecim tabularum, Viæ latitudo, in amfractum sexdecim pedes. *Varro sexto de lingua: lege* 8. *ff. de seruitutib. rusticor.* Est igitur hîc amfractus, temporis reuolutio. Annus enim statis temporibus in se redit & reuoluitur.

c De diebus aliquid dicendum videtur. Dierum alij, inquit Varro 5. *de lingua*, deorum: alij hominum causa instituti. Alij, vel statuti vel annales. Statuti, vt Carmentalia, Lupercalia, Quirinalia, Feralia (quòd diis inferis ad sepulchra epulas deferrent) Terminalij (quòd in extremis diebus anni, id est, Februarij, sacra fierent) Equitia, ab equorũ cursu: Liberalia, in honorem Liberi patris: Megalensia (in honorem magnæ Deæ) Fordicidia, à fordeis bobus: Carmentalia, Palilia, Cerealia, Vinalia (quæ alia erant à Vinalibus rusticis quæ fiebant ante duodecim Kalend. Septembris) Vestalia (*vide Festum* in voce *Penus*) Neptunalia, Furinalia, Portumnalia, Consualia Volcanalia, Vortumnalia, Fortunalia, Opalia, Angeronalia (alij legunt. Angenoralia) Accalia, seu Laurentalia, Opeconsiua, à diis & deabus ita dicta sunt. Meditrinalia, quod eo die vinum vetus, & nouum degustarent medicamenti causa: Fontinalia, quòd eo die puteos coronarent, & in fontes coronas inijcerent, Lupercalia, *Varro quinto de lingua:* Matralia, *Varro quarto de lingua:* Armilustrum, quòd armati sacra facerent: Tubilustrum, quòd tubæ lustrarentur in foro sutorio: Nonæ Caprotinæ, dies Agonales, Quinquatrus, Sexatrus, Septimatrus, Quinquatrus minusculæ. Fortis-Fortunæ, Populi fugia. Et hæc de statutis diebus quæ in compitis peragebantur. *Festus in Compitalia.* Annales verò, vt Compitalia & Feriæ. Hominum causa dies instituti, Kalendæ, Nonæ, Idus, dies festi, Nefasti, Comitiales, quibus in comitio conueniebant. *Festus in Comitiales.*

d ad dies. Legendum puto, illos ad dies: nisi mauis ἀρχαϊκῶς ollas ad dies.

e id est, cui maioribus, cui lactantibus, cui masculis, cui fœminis. *f* Sacerdotes à sacris dicti *Varro* 4. *de lingua.* Sacerdotum is erat ordo *Fest. in voce Ordo:* 10. *Gell.* 15. Maximus, qui & Rex sacrorum, ea sacra faciebat, quæ facere reges sueuerant. *Fest. in voce Sacrificulus.* Diebus agonalibus arietem in regia immolabat: ferias edicebat. *Varro* 3. *de lingua.* Deinde Dialis id est, Iouis: post hunc Martialis: quarto Quirinalis: quinto Pontifex maximus: eóque ordine in conuiuiis adsidebant. *Festus in voce ordo.* Prætor eos erant Salij, dicti quòd quotannis in comitio facere solebant. Luperci, quòd in lupercali sacrificarent: Fratres aruales, quòd sacra facerent, vt fruges ferrent arua *Varro* 4. *de lingua* erant numero XII. insigne spinea corona & albæ insulæ 6 *Gell.* 7. Sodales Titij à Titiis auibus, quas in auguriis certis obseruare solebant *Varro* 4. *de lingua.* Epulones, quòd epulas Ioui iudicendi potestatem haberent *Festus in voce epulones.* *g* Pontifices, à posse & facere, vel potiùs à ponte faciendo, nam ab his, sublicius factus est primum *Varro* 4. *de lingua.* Penes eos annis fere 100. mansit scientia interpretandi leges XII tabularum *l.* 2. §. 6. *ff. de origine iuris:* & confitendarum religionum *Cicer.* 2. *de legib.* vel vt ibidem legit Lipsius, confide fuendarum, in annales quoque referre, quoties annona cara, aut Lunæ aut Solis defectiones accidissent 2. *Gell.* 28. *in fin.* *h* Flamines, quasi filamines, quòd caput eorum velatum esset & cinctum filo. Singuli cognomin habent ab eo deo cui sacra faciunt. sed partim sunt apetta, partim obscura. aperta vt Martialis, Volcanalis *Varro* 4. *de lingua, & lib.* 6. Quirinalis, obscura, Volturnalis, Palatualis *d. lib.* 4. *lib.* 6. ei deo sacrificabat in cuius tutela palatium esset *Fest. in voce Palatualis*, Furinalis *d. lib.* 4. *lib.* 5. *lib.* 6. Floralis, Falacer, pomonalis, *d. lib.* 4. *d. lib.* 6. Dialis, Iouis Flamen, qui & Diouis, albo galero vtebatur *d. lib.* 4. De Dialis ceremoniis, priuilegiis & authoritate, vide 10. *Gel.* 15. Inter cætera priuilegia, illud singulare, quòd piaculum esset eo die verberari, qui ad verberandum ductus, ad pedes eius supplex procubuisset *Gell. ibid.* Quod clerici & monachi seculo Iustiniani videntur voluisse imitari, & vsurpare *l.* 6. *C. de episcop. audientia.* *i* Vestales à Vesta dicta. Sex fuisse Festus indicat *in voce Sex Veste* qua ex familia, quo ritu, quibus ceremoniis ex caperentur, vide apud Gellium 1. *c.* 12. Inter quæ illud notandum est, quòd Vestalis simul ac in atrium Vestæ deducebatur, ac pontificibus tradita erat, eo statim tempore sine emancipatione, & sine capitis minutione, à patria potestate exiret, & ius testamenti faciendi adipisceretur *Plutarch. in Numa: qua de re dixi ad* 10. *Vlpian.* §. *vltim.* Item, quòd neque hæres esset cuiquam intestato, neque intestatæ quisquam: sed bona eius in publicum redigebantur. *Gel. d. loco.* Victu modico, aliisque priuilegiis honoratas fuisse, vt & ius ex testamento capiendi haberent, constat ex Symmacho *in epistola pro sacris paternis.* Raro iurabant Vestales, nec vmquam, nisi per suam Vestam *Senec.* 6. *controuers.* 8. *k* ideóque dicitur ignis inextinguibilis à Tertulliano 2. *ad vxorem.* & si interstinctus esset, virgines verberibus afficiebantur à Pontifice, *Festus in voce Ignis:* Cuius rei extat exemplum apud Liuium 28. Cur ita ignem obseruarent. vide Plutarchum 7. *symp.* 4. *l* Vesta Græcis ἑστία Cicero 2. *de legib.* Flamma *Ouid.* 6. *Fastor.* Nec tu aliud Vestam quàm viuam intellige flammam Tertullian. 1. *aduersus Marcion.* Mos ille ignis asseruandi ab Ilio deductus *Virgil.* 2. *Aeneid. versic.* 295. 296. Ilienses fortè hunc morem didicerant à Medis & Assyriis, apud quos ignis cultus fuit perenniter, *Plutarch. de facie Lunæ:* vt & apud Ægyptios *Diodor.* 1. *cap.* 2. & Persas *Strabo* 15. *Herodot.* 1. Athenienses, *Pausanias in Attic. c.* 1. Delphos *Plutarch. in tract. εἰ τὸ εἶ.* *m* Mos is fuit, Tabulam fœlicis materiæ tandiu terebrabant, quousque exceptum ignem cribro æneo virgo in ædem ferret *Festus in voce Ignis Vestæ.* Simplicius 3. de cœlo ὅτῳ ξυλῶν δὲ πῖρ ἐπιβάλλεται, θάτερον τοῦ ξυλῶν, ὡς τέτρηται ἐν θατέρῳ κωνοτρόφοντες. Hesychius, ἀχαλκευτα τρύπανα, τὰ φρύγανα τυρῶα. *Scalig. apud Fest. d. loco: adde Alexand. ab Alexandro* 5. *genial.* 15. Quod de fumariolis ignis æterni citatur ex Tertulliano *de pœnitentia.* huc non pertinet, sed ad montem Vesuum. *n* Sacerdotum duo genera, Vnum, eorum qui ceremoniis præerant. Alterum, qui interpretarentur fatidica & vatum effata ceremoniis, id est, placandis diis. *o* Cæremonias & sacra tractare dicuntur, qui ad placandos deos constituti sunt. *p* Interpretes sacrorum. *q* Fatidici, qui futura solent fari. *Varro quinto de lingua.* *r* Antiqui poetas vates appellabat, à vendis versibus *Varro sexto de lingua.* *s* Augures, ab auium garritu. Auguraculum arx, in qua augures publicè auspicabantur, *Festus in voce Augur & Auguraculum.* *t* Auspicium ab aue spicienda. Veteres enim dicebant, Scipio non Aspicio. *Festus in Auspicium.* *v* Vineta, ac vineæ à vite multa. Varro 4. *de lingua*, scribens de oliuetis & vinetis: *Idem* 1. *de re rustic.* 18. *x* Isidorus 17. *cap.* 6. videtur appellare virectum: locum, vbi virgulæ, nouellæ & virentes. Forte apud Isidorum legi oportet virgectum: quod idem est ac virgetum. Veteres enim dumecta dicebant, *Festus in voce Dumeta*, Porrò virgetum ea forma dicitur, qua Pometum apud Sosipatrum, Mythetum apud Seruium: Nucetum apud Tertullianum *lib. aduersus Valentin.* Iuncetum apud Varronem 1. *de re rust.* 8. & alia infinita.

ribus patratis *a*, habento. itaque, vt ita cadat in annuis amfractibus *b*, descriptum esto. certásque fruges, certásque baccas sacerdotes publice libanto: hoc certis sacrificiis, ac diebus *c*. Itémque alios addes *d*, vbertatem lactis, fœtusque seruanto. Idque ne committi possit, ad eam rem, & rationem, cursus annuos sacerdotes finiunto.

Quibus hostis colendi.

QVAESQVE quoque *e* diuo decoræ, gratæque sint hostiæ, prouidento.

De sacerdotibus, Pontificibus & Flaminibus.

DIVISQVE aliis alij sacerdotes *f*, omnibus pontifices *g*, singulis flamines *h* sunto.

De vestalibus.

VIRGINES Vestales *i* in vrbe custodiunto *k* ignem *l* foci publici sempiternum quóque & priuatim, & publicè modo *m*, ritúque fiat, discunto ignari à publicis sacerdotibus.

De sacerdotum officio.

EORVM autem duo *n* genera sunto: vnum *o*, quod præsit cæremoniis, & sacris: alterum, quod interpretetur *p* fatidicorum *q*, & vatum *r* effata incognita, cùm senatus populúsque adsciuerit.

De Auguribus & Aruspicibus.

INTERPRETES autem Iouis optimi maximi, publici augures *s* signis, & auspiciis *t* postea vidento, disciplinam tenento. Sacerdotes vineta *v* virgetásque *x*, & salutem populi arguranto, quique agent rem duelli *y*, quique populare auspicum præmonento: ollique obtemperanto: diuorúmque iras prouidento, iisque parento: cœlique fulgura regionibus ratis *z* temperanto: vrbémque, & agros, & tẽpla liberata *a* & effata *b* habento: quæque augur iniusta, nefasta *c*, vitiosa, dira *d* defixerit *e*, irrita *f* infectáque *g* sunto: quique non paruerit, capitale esto *h*.

De fecialibus.

FOEDERVM *i*, pacis, belli, induciarum, oratores, fetiales *k*, iudices sunto. bella, disceptanto.

De Etruscis & Aruspicibus.

PRODIGIA *l*, portenta ad Etruscos *m*, & haruspices *n* si Senatus iusserit, deferunto: Etruriæque *o* principes disciplinam docento: quibus diuis creuerint, procuranto: iidémque fulgura atque obstita *p* pianto.

De sacris nocturnis.

NOCTVRNA *q* mulierum sacrificia *r* ne sunto *s*, præter olla, quæ pro populo ritè fient. Néve initianto, nisi vt assolet Cereri *t*, Græco *v* sacro.

a id est, effata, elocuta, *Festus in voce Liberata.* *b* idem est quod liberata. *Festus in voce Effata: Varro quinto de lingua.* Effata dicuntur, quòd augures finem auspiciorum cœlestium extra vrbem agris sunt effati. hinc effari Templa dicuntur ab auguribus: ad fatus, qui in his fines sunt: fana, quòd pontifices, in sacrando tati sunt finem. *c* Nefastidies, per quos nefas fari Prætorem *Do, Dico, Addico.* Æquè (legendum est *isque*) non potest agi: & necesse est aliquo eorum vti verbo, cum lege quid per agitur, *Varro* 5. *de lingua: Festus in voce Nefasti.* *d* Dirum, ad Dei iram natum *Festus in Dirus.* Diris deuouere, est deorum iræ. *e* id est, definierit. *f* non ritè facta. *g* Quid si tali die Prætor imprudens verbum emisit, aut quem manumisit? Manumissus liber est, sed vitio: vt magistratus vitio creatus, nihilo secius magistratus. Imprudens qui dixisset, piaculari hostia piari poterat: qui prudens, vt impius non poterat, *Varro* 5. *de lingua.* *h* hinc perspicitur satis, quænam fuerit Augurum potestas. Cicero *hic.* Quid est maius quàm posse comitia tollere, concilia vel institutum dimittere, vel habita rescindere? quid grauiùs quàm rem susceptam dirimi, si vnus augur aliter dixerit, quid magnificentius, quàm posse decernere, vt magistratu se abdicent consules. Quid religiosiùs, quàm cum populo cum plebe agendi ius aut date aut non dare? quid legem, si non rectè rogata est, tollere? Nihil domi, nihil foris per magistratus gestum sine eorum authoritate posse quidquam probari? *i* Feciales, oratores & iudices fœderum pacis, belli, & induciarum, à feriendo dicti: vt apud quos bellipacísque faciendæ ius esset, *Festus ibidem:* vt qui fidei publicæ inter populos præessent, per quos etiam fieret, vt iustum conciperetur bellum. *Varro ibidem.* Porrò, quo ritu, quibúsque verbis Fecialis populo Romano bellum indiceret, vide apud Gellium 16. *cap.* 4. De fecialibus adde Halicarnass. & Plutarchum *in Numa.* *k* Ita legitur apud Festum, *in Fetiales* à Varrone dicuntur, 4. *de lingua.* *l* portenta, quæ quid porro tendatur, indicem *Festus, in Portentum: adde quæ dixi ad leg.* 38. *ff. de verborum significationibus.*

m Nonnulli ita legunt, Hetruria 4. *Gellius* 5. Etruria de cœlo tacta scientissimè animaduertit, eadémque interpretatur, quid quibusdam ostendatur, *Cic. de diuinatione.* Nostrorum Etruscorum disciplinam res ita probauit: *Cicero libro* 2. *de natura.* Auspicium autem primus Etruscis tradidisse dicitur quidem Strages 8. *Isidor.* 9.

n alij ita scribunt Aruspices, *Isidor. d. loco.* 4. *Gel.* 5. Notum est illud Catonis. Mirum esse, quòd non rideat aruspex, cùm haruspicem viderit. Cicero 1. *de Natura.* Quota enim quæque res euenit prædicata ab his? aut ti euenerit quidpiam, quis affirmare potest, cur non casu id euenerit? De perfidia aruspicum *v.* 4. *Gell.* 5. Aruspicina hodie damnata est *l.* 3. *l.* 5. *C. de maleficiis.* Superiorum oblitus Cicero 2 *de Natura.* aruspicinam artem diuinam esse ait. & 2. *de diuinat.* communis reipublicæ causa, communísque religionis colendam eenset. *o* Cicero, Apud maiores inquit nostros Senatus decreuit, vt de principum filiis sex, singulis Etruriæ populis in disciplinam traderentur, ne ars propter tenuitatem hominum à religionis authoritate abduceretur ad mercedem, atque quæstum. *Cicero* 1. *de diuinat.*

p alij legunt ostenta, ab Obstinet antiquo, id est, ostendit, *Fest. in voce. Obstinet.* Sed melius est in ea re sequi Cloatium & Ælium Stilonem, quibus obstitum est idem quod violatum, attactúmque de cœlo *Festus in Obstitum.*

q Vide ea de re triste exemplum apud Liuium 39. Hac etiam facit portij Latronis declamatio contra Catilinam, de cœtibus in vrbe noctu non agitandis.

r Nocturna sacrificia Dionysius videtur appellare, διαπαννυχισμοὺς καὶ ἱεροῖς αἰσχρῶν σιωγωμένοις καὶ τὰς βακχείας καὶ τελετὰς ἀπορρήτους, id est, nocturnas vigilias.

s Concilium Eliberinum ea de causa vetuit nocturnas peruigilationes mulierum in cœmeteriis, quòd multæ, eo prætextu impudicitiæ committerentur. Hinc enim apud Plautum *in Aulularia*, Lycomedes adolescens dicitur Euclionis filiam violasse in Cereris vigiliis. & peuthetus apud Euripidem *in Bacchis.* cùm auditet Orgia noctu celebrari, exclamauit, τοῦ τίς γυναικὸς δλλὴν ἔστι κοὐδόρον, & Eupolis in Baptis, ne mortis quidem piaculo adduci potuit, quominus damnaret nocturna sacrificia Atheniensium quæ Collytia dicebantur. Apud Myoneam vrbem fuerunt etiam, νυκτὸς μαλιχεῖα, nocturna sacra. Magnentius nocturna quædam sactificia instituerat, quæ post ea sublata à Constantino lege 5. *Cod. Theod. de paganis & sacrificiis.* Illud quoque legitur, Tertulliani ætate Christianos noctu conuenisse, sed cum aliàs interdiu ac palam facilè non possent, & tamen eis obiectum, quòd in principis maiestatem coniurarent, quòd infanticidia, quòd Epulæ Thyesteæ, & ad extinctam lucernam incesta, stupra, & illicitæ coniunctiones apud eos fierent, *Tertul.* 9. *Apologet.* obiectum denique quod caput asini & genitalia antistitis ac sacerdotis sui colerent Minutius Fœlix *in Octauio.*

t Eleusinia mysteria intelligit, Horum sacrorum meminit Cicero 1. *de Natura:* Plutarchus *lib. de exilio.* 3. Diodorus 5. & 5. *cap.* 2. pausanias *in Atticis.* Arnobius 7. Lactantius 1. *cap.* 21. Augustinus 7. *de ciuitate* 20. Eleusine non procul ab Athenis 4. *Plinius* 7.

v Sacra enim Eleusinia à Græcis petita *Diodorus dicto loco:* vt & antea ab Ægyptiis *Diodorus* 3. *cap.* 5. Valerius 1. *cap.* 1. *ibi*, *de Cerere placanda.* Cereri (inquit) quam more Græco venerati instituerant sacerdotem à Velleia petierant, ne deæ vetusti ritus deesset Antistes. Candida veste vtebantur in sacris Cereris. Tertullianus *de pallio*, Cur istas non spectas? vel illos item habitus, qui nouitate vestitus religionem mentiuntur, cùm ob cultum omnia *candidatum*, & ob notam vittæ & priuilegium galeri Cereri initiantur? Ouidius *in Metarmophosi*, Festa piæ Cereris celebrabant annua matris, Illa quibus niuea velantur corpora veste,

De exp

a Sacrum commissum, cuius causa homo sacer est: id est, dignus qui iudicetur ob maleficium *vide Festum in voce Sacer.* *b* Cicero id ita interpretatur. Publicus, inquit, sacerdos impudentiam consilij expiatam metu liberet: audaciam in admittendis religionibus fœdis damnet, atque impiam iudicet. Vbi vereor ne sit legendum, *imprudentiam consilij.* Idque ita vt emendem, adducor authoritate Varronis *quinto de lingua:* Prætor, inquit, qui tũ fatus est, *si imprudens fecit,* piaculari hostia facta piatur: si prudens dixit, Quintus Mucius abnegabat eum expiari, & vt impium non posse dicebat. Exemplum denegatæ expiationis vide apud Zosimũ 2. *c* *Nec,* particula disiunctiua interdũ apud veteres sumitur pro *Non.* Turpillius, Nec rectè dici mihi, iamdudum audio. *vide Festum in voce Nec.* *d* Piare, vnde expiare, est propitium reddere, liberare incommodo atque metu. Hinc Piatrix porta ita dicta, quòd quædam piacula ibi fieri solita. Piatrix sacerdos, expiare solita. Piamenta quibus vtimur in expiando. *Fest. in piatrix.* *e* Hæc ludorum genera fuerunt apud Romanos, Troia, Compitalitij, vel Compitalitia, *Festus in Compitalia,* Consualia in honorem Neptuni, quem & Consum vocabant. *Festus in Consualia: Varro* 5. *de lingua. Tertul.* 1. *de spectaculis.* 2. *Valer.* 1. *ibi, mos ludorum: Plutarchus in vita Romuli:* Megalenses *Festus in Megalesia:* in honorem magnę matris deorum. Apollinares, *Festus in Apollinares: Varro* 5. *de lingua:* & liberales, *Festus in liberalia.* verè scænici, ob fabulas quæ in frondeis tabernaculis edebantur, de quibus hîc agitur. Circenses curriculis fiebant in circo, *Var.* 4. *de lingua.* in honorem Neptuni, vt Cereales in honorem Ceteris: *Varro* 5. *de lingua*, Tauri seu Tauricei, diis inferis consecrati: *Varro* 4. *de lingua: Festus in Tauris.* Capitolini, funebres, votiui, scænici, plebei, seculares qui cẽtesimo quoquo anno *Zosim.* 2. *Iuuenales.* Latiares, Floralis *Tert. d. loco. c.* 2. Apud Græcos ludi nobiles, Pythia Apollini: Olympia Ioui: Nemæa Herculi *Tertul. d. loco. c.* 9. Istmia Neptuno. Minus nobiles, Panionia. Panathenaica in quibus vtriusq. sexus flos per mutua nexis manibus saltabant Pyrrhycam. Ludiones erant nudi (inde Gymnasia, ita cerrarunt Athletæ gymnici *l.* 4. *ff. de his qui notantur:*) aut vestiti aut armati, eorũque opera posita erat in iactu (disci fortè vel iaculi) saltu, cursu (idque pedites vel equites vel curru vecti. Ad id genus exercitationis pertinebant populares *l.* 1 §. 12 *ff. de off. præfect. vrbi.* iuuenes, veteres, *l.* 28. §. 3. *ff. de pœnis:* factiones agitatorum, Veneta, Prasina, Albula, Ruffata, *v. Tertul.* 5. *de spectaculis.* quas Græci δήμους *Nouel.* 17. Latini etiam factionarios *l.* 1. *C. Theodos. de equis:* agitatores *l.* 2. *l.* 4. *C. de spectaculis.* qui aquam equis spargebant, Xystici *l.* 4. *ff. de his qui notant:* vnde Xystarches *Tertul. lib. ad martyres*) Lucta *l.* 7. §. 4. *ff. ad leg. Aquil.* pugna seu pugillatu *l.* 7. §. 4. *ff. ad l. Aquil.* Pugnis addebant interdum cestus, i. lora ceu cingula. Postremo plumbũ assutum fuit tristissimo spectaculo. Pugillatui πυγκοπάστης *l.* 7. §. 4. *ff. ad l. Aquil.* 13. *Gel.* 26. propior, vt qui etiam calcibus, genubus, dentibus abuteretur. Commissæ sunt paulò post inter se feræ, vt & ipsis bestiis homines *l.* 1. §. 6. *ff. qui not. ant. l.* 3. §. 5. *ff. de testib.* &, quod tetrius est, homines hominibus, hinc munus gladiatorium, hinc spectacula *Tertul. d. loco, c.* 10. *Valer.* 2. *c.* 1. *ibi, mos ludorum, v. Lips. de gladiatorib.* quod meritò sublatum est *l.* 1. *C. de gladiatoribus pemit. toll.* Et his quidem ludis motu violento & neruis opus erat: in scenicis minus: vt qui voce, gestu, organis, sonis, &, vt ait Tertullianus *d. loco. c.* 7. litteris transigerentur Hinc mimi, pantomimi *l.* 4. *C. de spectaculis:* archimimi *l.* 25. §. 1. *ff. de oper. libert.* histriones *l.* 5. *C. de spectaculis:* γελοτοποιοὶ *Nouel.* 105. *c.* 1. gesticulatores, thymelici & thymelitæ. *de quibus dixi ad l.* 10. *ff. de pollicitationib.* His accommodata est Satyra, Comœdia, Tragœdia & similia poemata, de quibus Iul. Scaliger 1. *Poetices.* *f* obserua definitionem ludorum scœnicorum. *g* eisque variis sc. *h* Antiquissimum illud est, deóque proximum quod optimum, *Cicero hic.* *i* Gallis Cybeles sacerdotibus singulari priuilegio datum etiam fuit, vt eorum dea Cybelei hæres posset institui. *Vlp.* 22 § 6. *k* quæ & Cybele, magna & deorum mater dicta est: & Pessinuntia, quòd eius simulachrum in agrum Phrygiæ, cui nomen Pessinunti, cœlitus delapsum crederetur. *Ammian* 22. *Herodian.* 1. artifice & materia qua compositum esset ignoratis. Authoritas ex eo comparata, quòd responsum fuerat, auctum iri imperium Romanum, & mansurum, si id Romam transferretur. Itaque, totius ciuitatis vir integerrimus, vt oraculo satisfieret, ad eam rem legatus quæsitus est Scipio, *Cicero quinto de legibus. Liuius* 29. 8. *Valerius* 16. *Ammianus* 22. *lege* 22. *paragr.* 37. *ff. de origine iuris.* Cũmque simulachrum ad Tyberis fauces delatum, nauigium ita substitit, vt nulla vi pop. Rom. certatim trahentis moueretur. Vestalis Claudia stupri accusata petiit à populo Romano, vt iudicium de se Pessinuntiæ Deæ committeretur, quo impetrato zonam recinxit, clarè precata, vt si se virginem esse dea sciret nauim progredi iuberet. Hæc vbi dixisset, ducta nauis, zonámque Vestalis sequi cœpit, *Herodianus ibidem: Tertullianus* 22. *Apologetic. in fine,* quin, maior messis ea ætate, quàm antecedentibus annis decem fuisse traditur, Plinius 18. *cap.* 3. *l* euirati & castrati erant. & à Gallo fluuio Galli dicebantur *Herod.* 1. *Iuuenal. Satyr.* 6: *Festus in voce Galli: Arnob.* 7. *duobus locis:* 1. *Lactant.* 21. *m* de his loquitur ita Arnobius *libro* 7. Mendicantes vicatim deos ducunt, Tertullianus 13. *Apologetic.* Circuit cauponas religio mendicans, exigens mercedem pro solo templi, pro aditu sacri, non licet deos nosse gratis, venales sunt: adde Clementem *in Exhortatione.* *n* de sacrilegio *adde l.* 4. *l.* 5. *l.* 6. *l.* 9. *l.* 10 *ff. ad leg. Iul. peculat.* *o* solebant enim Antiqui res suas templis commendare. *Herodianus* 1. *vbi de templo Pacis loquitur l.* 4. *in fin ff. familiæ.* pecunias *Pla. in Aulular.* fabulas *l.* 3. §. 3. *ff. de tabulis exhib.* testamenta *Plutarchus in Antonio. Tacitus* 1. *Annalium,* transactiones publicas *Dion* 48. Extat in lege 10. *in fi. ff. ad legem Iul. peculat.* elegans exemplum eius, qui arculam in templo posuerat, eáque hominem incluserat, vt post clusum templum, de arca exiret resque sacras templo subtraheret. *p* is, sustulerit à Græco κλέπτειν, vel ab antiquo clepsere, vel clepere, vel clapere Varro 6. *de ling.* videtur hoc verbum vsurpari in quadam antiqua Gallorum puerorum Nænia in qua Clope, furem denotat. *q* id est, rapuerit. Rapere, per vim. Clepere, clam auferre. *r* id est, capitale esto. Lex Numæ, Si quis hominem liberum dolo sciens morti duit, parricida esto. *Fest. in voce Parricida.* De pœna sacrilegi vide Paul. 5. *sent.* 19. *l. vnic. C. de crimin. sacrileg.* *s* Iurisiurandi contempta religio, satis Deum vltorem habet *l.* 2. *C. de rebus credit.* vt negare non possis d. legem 2. ex hoc loco transcriptam. Imitationis causa cuiuis nota. Macrobius 1. *Saturn* 17. In ea, inquit, ferenda (Liciniam intelligit sumptuariam) quæsita est nomine legis authoritas, exolescente metu legis antiquioris. ita Hercules, vt de ipsis x II. tabulis factum est: quas vbi contemni antiquitas cœpit, eadem illa, quæ illis legibus cauebantur, in alia latorum nomina transierunt. *t* de pœna periurij dixi ad *l.* 2. *Cod. de rebus crediti.* *adde l.* 2. *in fin. Cod. de indicta viduitate.* *v* Græci αἴνιγμον, *Fest. in voce Incestus.* Cæterùm, non hîc agitur, meo iudicio, de quouis incestu, sed de incestu Vestalium, qui ad Pontificum audientiam & curam pertinebat.

x Stupri compertæ Vestales, iuxta portam Collinam, viuæ in ædiculam subterraneam defodiebãtur, in eaque lectus stratus & lucerna accensa ponebatur, eorum quoque, quæ ad victum sunt necessaria pauca, vt panis, aqua in ampulla, lac, oleum. Damnatam lecticæ indebant, atque vndique obnubebant, vinciebántque, vt ne vocem quidem emittere, & à quoquam exauditi possit. Posthac per forum deuehebant, procedebántque de via omnes taciti, sine voce, cum ingenti mœstitiã. Vbi ad locum illum ventum esset, apparitores vincula dãnatæ adimebãt. vbi Pontifex quasdam preces arcanas sensis ad cœlum manibus peregisset, damnatam in ædiculam demittebant, quam mox iniecta humo complanabant *Plutar. in Numa: cui adde Liuium lib.* 22. *vbi de Opimio & Floronia.*

y quænam incæsti pœnæ in reliquis fuerint *v. l.* 6. *C. de incestis: Nouel.* 143. & 28. *Eclog.* 4. *c.* ἀεὶ γάμων ἀθεμίτων. *z* Nec bene cœlestes impia dextra colit. *Ouid.* *a* Qua enim mente Deus dona acciperet ab impio, cùm nemo vir bonus ab improbo se donari velit? *Plato apud Ciceronem* 2. *de legib.* *b* Votum, est sponito, qua deo obligamur *Cic. hic.* de votis v. quæ scripsi ad *l.* 2. *ff. de pollicitationib.* *c* hanc rationem ex Platone adfert Cicero, Terra, inquit, domicilium deorum est, igitur sacra. est autem absurdum iterum idem consecrari. *d* Aurum enim & argentum in vrbibus & priuatis, inuidiosa res est. *Plato apud Ciceronem* 2. *de legib.* Notum est illud Alexandri Seueri, qui in templis nũquam præter quatuor aut quinque argenti libras: auri, ne guttulam quidem aut bracteolam posuit, sufficiens versum Persij 2. *Satyr.* Dicite Pontifices in sacro quid facit aurum? *e* Nam ebur ex inani, (vel, vt Lambinus legit, immani) corpore extractum, haud satis castum donum deo. *Plato d. loco.* Item æs atque ferrũ, duelli instrumenta, non sunt *Plato d. loco.* *f* Publica sacra pro populo montibus pagis, curiis, sacellis fiebant publico sumptu. Priuata, pro singulis hominibus & familiis *Fest. in publica sacra* hinc gentilitia sacra *Liuius* 5. feriæ propriæ familiarum 1. *Macrob.* 16. *g* In eadem familia scilicet, & gente. vxores enim in sacris maritorum: liberi, in sacris parentum erant *vide quæ scripsi ad l.* 2. *C. de bon. quæ liber.* Per emancipationem è sacris paternis dimittebantur *v. l.* 13. *C. de legitim. hæredib.* Quæ sacra ne interirent receptum, fuit ea deferri certis gradibus ad eum qui maiore ex parte hæres, legatarius vel alio quoquo titulo honoratus foret vel creditor *Cic. hic.* *h* Interimendorum tamen horum sacrorum causa, iuriconsulti coemptiones, quæ à senib. fierent, excogitarunt *Cic. pro Murena.* idque ita fiebat, Seniores orbi matrimonium per coemptionem contrahebant. quã ratione accidebat, vt eorum vxores sacrorũ sociæ, suæ illis hæredes essent. mortuis senib. vxores alteri nubentes in aliena sacra hæreditatem deferebant, vt eo modo sacra prioris mariti interimerentur. Ea est Hotomani sententia hîc. Alciatus 9. *parer.* 19. putat bona seni admodum vendi, nec ad vlteriores eius hæredes transmitti solita. Prior sententia aptior est & melior. *i* Manes, dij inferi, immanes & mali. atqui Manuum apud veteres idem quod bonum? vtique: sed dij Manes ita dicebantur à suppliciter eos venerantibus, propter metum mortis, quasi boni essent, *Fest. in Manuos.* *k* circa defunctos sc. Dixi *ad l* 28. *in f. ff. de stipulat. seruor.* de ritu sepeliendi. Nunc de sacris mortuorum dicendum. Sacra seu sacrificia, quæ diis manibus fiebant, Inferiæ dicebantur *Fest. in Inferiæ* & Feralia dies stati in quibus ferebantur epulas ad sepulchrum, quibus ibi ius erat parentare. *Varro* 5. *de lingua.* Sacrificia pro defunctis Græcis Χοαὶ, *Plutarch. in Antonio:* Tertullianus 10. *Apologet.* scribit, captiuos nonnunquam & seruos in exequiis immolatos: quoniam animas defunctorum sanguine humano propitiari credebant. quod quia crudele visum fuit, placuit ante sepulchrum quosdam dimicare, qui ob id bustuarij dicti *Seruius in Aenei.* l. sed hoc rarius. Frequentius atras hostias, thuras, salsas fruges, lac, oleum, sanguinem offerebãt, *Arnob.* 7. *aduersus gentes.* In eo etiam differebant sacra inferorum deorum, quòd diis superis tantum libarent: inferis etiam vasa in ignem mitterent, Seruius 8. *Aeneidos,* ad illa verba *fusa crateres oliuo.* Videntur inter cætera ea formula vsi ad defunctos, Resurge tu, comede, & bibe, & lætare, *Epiphan. in Anchorato.* Huc referendæ sunt clausulæ illæ testamentariæ. Quos libertos meos vbi corpus meum positum fuerit, ibi eos morari iubeo, vt per absentiam filiarum mearum ad sacrofagum meum memoriam meam quotannis celebrent *l.* 18 *in fi. ff. de alimen. legat.* Titio relinquo ita vt à monumento meo non recedat *l.* 71. §. 2 ff. *de condit. & demonst.* Eius fideicommitto vti det ex reditu cœnaculi mei, & horrei post obitum, sacerdoti & hierophylaco & libertis qui in illo templo erunt, denaria decem die nundinarum quas ibi imposui *l.* 20: ff. *de annuis.* quo loco videtur intelligere denicales aut nouendiales ferias, seu Nouendial. de quo dixi *ad Nouel.* 115. *cap.* 5. ἔνιαται ὅπερ νεκροῖς ἀγόμενα, quibus diebus fiebant cœnæ funebres, epulæque *Iulius Obsequens.* Et alibi *vt l.* 44. ff. *de manumiss. testament.* Omnes sub hac conditione liberi sunto, vt monumento meo alternis mensibus lucernam accendant, & solennia mortis peragant. *l* id est, intacta. *m* id est, manes. *de quibus* §. *eodem.* *n* legendum puto, *Datis,* vt sit sensus, Manes letho datos diuos esse, id est, mortuis, seu mortuorum deos esse.

o mortuos sc. *p* de luctu mox dicetur. *q* *l.* 3. ff. *de sepulchro: l.* 12. C. *de religiosis: Plutarchus in Arato.* An quia non licet priuato sepulchrum facere in loco publico? non puto. Potest enim publicus locus esse ad eam rem destinatus. Sed & Vestæ virgines etiam in ciuitate sepulchra habuerunt. & quod maius est, viuæ defossæ sunt intra pomerium. Mos etiam fuit antiquis in vrbe sepeliri. Seruius 5. *Aeneidos.* quid, quòd quibusdam datum est virtutis causa post duodecim tabulas, vt in vrbe sepelirentur. vt Publicolæ. vt Tuberto, vt Fabritio? *Cicero hic.* Causa igitur fuit, ne vrbanum cœlum fœdo cadauerum odore infectum, pestem ciuibus, qui spiritum ex eo ducerent, inferret: vel ne (vt illi putabant) sanctum ius municipiorum polluetur *l.* 12. *Cod. de religiosis.* Contraria omnino consuetudo fuit apud Tarentinos, cùm oraculo accepissent futuros beatiores, si cum pluribus habitarent, *Polybius* 8. Exemplo fortè eodem vetitum, ne quis in Apostolico vel Martyrio conderetur *l.* 2. *Cod. de sacrosanct. ecclesiis.* eadem imitatione Synodus Vasensis *c. Præcipiendum* 13. *quæst.* 2. vetuit, Ne quis in Ecclesia sepeliretur, sed tantum in atrio vel porticu vel exhædris Ecclesiæ. *r* de sepulchro illud Plinij notandum est 7. *cap.* 54. Ipsum cremari, inquit, apud Romanos non fuit veteris instituti, terra condebantur. At postquam longinquis bellis obrutos erui cognouere, tunc institutum. Vetus certè institutum sepultura, *Arnobius* 8. quo apud Xenophontem Cyrus vtitur, & apud Romanos Numa & gens Corneliæ, *Cicero hic.* vt meritò compos mentis esse negetur, qui hæredem ita instituit, si reliquias eius in mare abiiceret, *l.* 27 *ff. de conditionib. instit.* *s* propter ignis periculum hoc adiectum est: Cicero, Quod ab eodem dicitur, Non qui vratur sepeliri, sed qui humetur, obscurius est, sic interpretor, Finem sepulturæ, vstionem non fuisse, sed humationem: Impropriè sepeliri qui vritur: propriè, qui terra conditur. Aliud est sepultura ab humatione. Sepultus dicitur quoquo modo, humatus terra tantum. *vide quæ scripsi ad leg.* 28. *in fine, ff. de stipulatione seruorum.*

De expiationibus.

SACRVM *a* commissum, quod *b* neque *c* expiari *d* poterit, impie commissum est: quod expiari poterit, publici sacerdotes expianto.

De ludis.

LVDIS *e* publicis, quod *f* sine curriculo, & sine certatione corporum fiat, pqpularem lætitiam in cantu, & fidibus, & tibiis moderanto, eámque cum diuũm honore iungunto.

De Ritibus.

EX PATRIIS ritibus *g* optuma *h* colunto. præter *i* Idæa *k* matris famulos *l*, eósque iustis diebus, nequis stipem *m* cogito.

De sacrilegio.

SACRVM *n* sacróve commendatum *o* qui clepserit *p* rapserítque *q*, parricida *r* esto.

De Periurio.

PERIVRII pœna *s* diuina, exitium: humana *t* dedecus.

De incestu.

INCESTVM *v* pontifices supremo *x* supplicio sanciunto *y*.

De Impietate in Deo.

IMPIVS *z* ne *a* audeto placare donis iram deorum.

De votis.

SANCTE vota *b* reddunto. Pœna violati iuris esto. Quocirca ne quis agrum *c* consecrato. auri, argenti *d*, eboris *e* sacrandi modus esto.

De sacris priuatis.

SACRA priuata *f* perpetua *g* manento. *h*

De religiosis & sumptibus funerum.

DEORVM manium *i* iura *k*, sancta *l* sunto. Hos *m* leto datos *n*, diuos habento. Sumptum in ollos *o*, luctúmque *p* minuunto.

HOMINEM mortuum in vrbe *q* ne sepelito *r*, néve vrito *s*.

a Ecquod illud? superius non dixit. Placet nonnullis decurtatam hanc esse sententiam, aut superioris alicuius appendicem. Possis tamen dicere, initium legis fuisse, ac si scriptum esset. Hoc plus ne facito, Plus, inquam, quàm sequenti lege continebitur. Et ita loquitur Iurisconsultus in lege prima *ff. de pactis*, Huius edicti æquitas naturalis est, quanquam edictum de quo loquitur *l. 7. paragr. 7. dicti tituli* continetur.

b id est, ligna, quæ ad rogum faciendum conferuntur. Rogus non est monumentum. Monumentum non exuritur, rogus exuritur, Cùm ascenderet in rogum ardentem, *Cicero primo de diuinatione*. incendo rogum *Plautus in Menechmis*, quanquam etiam in monumentis faciendis, *l. 2. ff. ad legem Falcidiam*: & sepultura, habenda est ratio sumptuum *lege 14. paragr. 6. ff. de religiosis*: *lege 123. ff. de legatis 1. lege vitima in fine. ff. de auro.*

HOC PLVS *a* ne facito. Rogum *b* ascia *c* ne polito *d*.

MVLIERES genas ne radunto *e*, néve lessum *f* funeris ergo habento.

HOMINI *g* mortuo ne ossa legito, quo *h* post funus faciat *i*: néve aurum addito.

SERVILIS vnctura *k* tollatur, omnisque circumpotatio *l*.

NE sumptuosa asperso. *m* *

NEVE longæ *n* coronæ *o*, ne acerræ *p* prætereantur *q*.

CORONAM *r* virtute partam & ei qui peperisset, & eius parenti, sine *s* fraude esse lex impositam iubet.

VT vni plura ‖funera *t* ne‖ fierent, néve lecti plures *v* inferrentur. Néve aurum *x* addito *y*. Vt (legendum *Ast*) quoi auro dentes *z* iuncti (lege *vincti a*) essent *b* (lege *erunt*) astim (legendum *Im c*) cum illo sepeliretur (lege *sepelire*) & ne (lege *vrerétve*) se fraude (lege sine *d* fraude esto.

VTI ne rogum *e* bustúmve *f* nouum propius *g* 60. pedes adiici ædes alienas inuito domino, néve forum *h* sepulchri, bustúmve *i* vsucapi *k* liceret.

FRAGMENTVM quod ex moribus P. Romani præter

Quod adiicit Cicero de tribus riciniis & vinculis purpuræ & decem tibicinibus explicandum est. Ricinij, (Festus recinium scribit) nomine, vestem intelligit, cuius dimidia pars retrorsum iaci poterat, *Varro quarto de lingua*: *Isidorus 19. cap. 25.* vestes etiam non quasuis, sed quæ in luctu sumebantur, *Nonius in Ricinium* quibus interdum corpora defuncti conuoluebant, *Lactantius 1. Inst. 4.* quas, plus tribus, sepulchris condi Solon veruit, *Plutarchus in Solone*. Quanto melius Iurisconsulti dissuadent vllas condi, cùm sit hoc simpliciorum proprium *lege 14. paragr. quinto. ff. de religiosis*. Quod adiicit de vinculis purpuræ, intellige fascias purpureas. húcque pertinet locus Liuij 34. Purpura viri vtemur: nec id vt viui habeant tantum insigne: sed etiam, vt cum eo cremantur mortui. De decem tibicinibus illud notandum. olim Siticines dictos fuisse, quòd apud Sitos, hoc est, vita functos & sepultos canere soliti essent, tuba quadam differente à vetere Tuba proprietate. quos Sicinistas, vulgus: qui rectius loquuti, Sicinnistis dixere. Sicinnium enim genus veteris saltationis fuit. Siticinibus affines sunt Tubicines, qui tubas Liticines, qui lituo, 20. *Gell. 2. adde Ouidium 6. Fastorum*, Videntur autem Iudæi didicisse quondam hoc genus Siticinij à Gentilibus *Matthæi 9. versiculo 23.*

c id est, delabra.

d ne alioquin & modum excedas, & videaris ædificium potius, quàm rogum construere. Hoc igitur vetat, pyram ex aliis lignis, quàm rudibus & impolitis confici. *e* 11. *Plin. 37.* adde sicubi captiui alicuius aut gladiatoris sanguis effundi non poterit, *Seruius 12. Aeneidos*. Moris enim fuit istiusmodi hominum sanguinem effundi ante sepulchra, vt suprà dixi. Faciebant autem id mulieres, vt, sanguine ostenso, inferis satisfacerent. Cæterum, Radere hîc, significat vnguibus genas dilaniare. *Festus in verbo Radere*. In declamationibus Quintiliani fit mentio mulieris, quæ filium lugens sanguinales lacertos scissúmque, laniatúmque vultum & liuida vbera, ostendit.

f id est. lugubrem eiulationem. Non vestis funebris. vt Sextus Ælius & Lucius Acilius putabant, *Cicero hic*. πένθος ἄτακτον καὶ ἀκόλαστον, &c. *Lex Solon. apud Plutarchum in Solone: adde Platonem duodecimo de legibus*: Cicero *secundo Tusculanorum*. Eiulatus ne mulieri quidem concessus. & hic nimirum fletus est, quem duodecim tabulæ in funeribus adhiberi vetuerunt. Iustinianus lessum veterum vertit in cantum præficarum seu psaltriarum, *Nouel. 59.* Hieronymus in Epistola Paulæ testatur, Christianos in exequiis cecinisse, Alleluia. Quod ad luctum attinet, Paulus 1. *Timoth. 4. versiculo* 13. ita loquitur, Nolim autem, inquit, vos ignorare, fratres, de dormientibus, ἵνα μὴ λυπῆσθε καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. Et is quidem lugubris modus videtur ab Ægyptiis acceptus: apud quos lugentes mulieres nudatis mammillis: viri, pectus laniantes plateas oberrabant *Herodot. 2.*

g hominis mortui. *h* Non simpliciter prohibet ossa legi, sed ita legi, vt pòst funus fiat, id est, sumptus in funus. ideóque crediderim pro *funus*, legendum *sumptus*. excepta tamen bellicæ & peregrinæ mortis causa translatione *l. 8. l. 14. §. 4. ff. de religiosis*.

i facias *Hotomanus*. nec malè etiam possis legere *fiat*.

k Quid sit vnctura, audio. quid sit seruilis vnctura, nondum percepi, etiamsi scio in rem domini versum intelligi, si odores & vnguenta seruus emerit, & ad funus erogauerit *l. 7. paragr. 3. ff. de in rem verso*. & inter funeris sumptus vnguenta referri *l. 37. ff. de religiosis*. vt vnctura seruilem dicamus, eam quæ fit seruandorum corporum causa, non video. Vix est enim vt talis vnctura prohiberi debeat.

l Vetus fuit consuetudo à Græcis etiam vsurpata, vt mortuis ad monumenta cibum & potum deferrent. Tertullianus *lib. de testim. animæ* vocas securos mortuos, si quando extra portam cum obsoniis & matiis, tibi potius parentans, ad busta cedis, aut à bustis dilutior redis. In Pandemiis diebus edulia quidem tota exurebant: vina verò libabant, quin mortuum prouocabant his verbis. Resurge, comede, & bibe, & lætare *Epiphan. in Anchorato*. Tertullianus *de resurrectione in principio*. Ego magis ridebo vulgus tunc quoque cùm ipsos defunctos: atrocissimè exurit, quos postmodum gulosissimè nutrit. Genus farciminis quo vtebantur, Latini videntur appellasse silicernium (quibusdam tamen silicernium est πᾶσης ἑστίας δεῖπνον Iuuenalis *Satyra 8.* & Apuleius 4. *Florid.* cœnam feralem vocat) quia is cuius nomine instituebatur, iam silicem cerneret *Fest. in Silicernium*. Gammaros etiam & oua parentalibus atque mortuali isti cœnæ apposuere *Iuuenal. 8.* vt & lentem & salem φακὸς καὶ ἅλας. *Plutarch. in Crasso*. φακὸς καὶ μάζαν. *Appian. in Parth.* id est, lentem & libum, *adde Xiphilinum in Domitiano*. Vas autem quo potio funeraria continebatur, obba. Tertullianus 13. *Apologet.* quid omnino ad honorandos deos facitis, quod non etiam mortuis facitis? quò differt ab epulo Iouis silicernium, à simpulo obba, ab aruspice pollinctor? Nam & aruspex mortuis apparet. Inter hæc etiam pro mortuis orabant & requiem precabantur. Tertullianus *de testimonio animæ*, ossibus & cineribus eius refrigerium comprecaris. & vt bene requiescat apud inferos cupis.

m quidam legunt, respersio. Respersum vinum dicebatur, quod sepulchro spargeretur. Fest. in Respersum.

* hic locus ita legitur apud Ciceronem. mutilus tamen videtur. Festus *in Murrata*, refert XII. tabulis caueri, Ne mortuo murrata potio inderetur. Adiicit Plinius 14. *cap. 12* Numæ regis legem fuisse, *Vino regum ne respergito*, quæ duo optimè conueniunt huic loco. De murrata potione dixi *ad l. 6. §. 1. ff. de tritico*. hoc tantum addidero, Videri mihi genus murratæ potionis translatitium ab Ægyptiis, apud quos murrata potio ex myrrha & aliis quindecim composita, Cyphi dicebatur *Plutarch. in Iside*.

n An quæ totum hominem à vertice ad pedes cingerent, quales fortasse deorum signis imponebant? An potius Lemniscatæ, id est, ex quibus Fasciolæ penderent, *Festus in Lemnisci* quales in ludis & certaminibus dabantur? Coronarum quę athletis dabantur in iure nostro, fit mentio in lege 6. §. 13. *ff. de excus. tutor.* lege 40. *de re iudicata*: lege 1. *C. de athletis*. De coronis adde Gellium 3. c. 6. Tertul. *lib. de corona militis*. De coronis mensarum *v. l. 19. paragr. 14. ff. de auro*.

o Arnobius 8. nec mortuos coronamus. Ego vos in hoc magis miror, quòd tribuatis exanimi facem, aut non sentienti coronas. Tertullianus *lib. de corona*, Mortuorum est ita coronari. *p* Acerra, arca quæ ante mortuum poni solebat: in qua odores condebantur. alij dicant aeculam thurariam *Fest. in Acetra*.

q quidam legunt *adhibeantur*. *r* Plinius 21. c. 3. Inde inquit, illa XII. Tabularum lex, *Qui coronam parit, ipse pecuniáve eius, virtutis ego arguitur*. Quam serui, equíve, meruissent, pecuniam partam lege dicinemo dubitauit. Quis ergo honos fuit? vt ipsi mortuo parentibúsque eius dum intus positus esset, forísve ferretur, sine fraude esset imposita. Pro *arguitur*, quidam legunt *diuiditor*, legendum videtur *duitor*.

s Exceptio superioris legis. Coronæ longæ mortuis nõ sunt præferendæ: nisi quas virtute

superiora ex XII. Tabulis descripsi ex Cicerone 2. de legibus.

FVNVS vt indicatur, si quid ludorum dominúsve funeris vtatur accenso atque lictoribus.

HONORATORVM virorum laudes in concione memorantur, easque etiam ad cantus tibiarum prosequuntur, cui nomen Næniæ.

EX LIBRO CICERONIS III. DE LEGIBVS.

De Magistratibus maioribus in genere l.

IVsta imperia sunto, iisque ciues modestè, ac sine recusatione parento *m*. Magistratus nec obedientem, & noxium ciuem multa *n*, vinculis *o*, verberibúsque *p* coercento: ni par, maiórve potestas, populúsque prohibessit *q*: ad quos prouocatio esto. Cum magistratus iudicassit, inrogassitve: per *r* populum multæ *s*, pœnæ certatio *t* esto *v*.

De militaribus.

MILITIAE *x* ab eo, qui imperabit *y*, prouocatio

quondam parauerint. *t* nisi fortè diuersis locis quis sepultus est: alibi corpus, alibi caput *l. 44. ff. de religiosis*. potest etiam sepulchrum vno loco fieri, alio monumentum *l. 42. ff. de religiosis*. *v* Apud veteres gloriosum erat pluribus lectis efferri. Sylla 6000. lectorum habuisse dicitur. & Augustus ad honorem Marcelli, sororis suæ Octauiæ filij, lectos intrare ciuitatem iussit. Lego, Constantinopoli in maiore ecclesiæ duos, præ reliquis, lectos maiores fuisse. præter eos vnum deauratum, eorúmque vsum non gratuitum fuisse *Nouel. 59. cap. 9*. *x* Antiqui solebant vna cum mortuo in rogum vel sepulchrum res multas pretiosas coniicere, putà supellectilem *vide Plutarch. in tractat. Epicuri*. Hinc illud legatum, *Volo inferri mihi quodcumque sepulturæ meæ causa feram ex ornamentis, lineas duas ex margaritis & viriolas ex smaragdis*. Quæritur, an hæres, cogatur obtemperare conditioni? responsum est, non cogi *l. vlt. in fi. ff. de auro*. quippe, iniustæ voluntates defunctorum circa sepulturam (veluti si iubeant vestes aut quædam alia superuacua in funus impendi) non valent *l. 113. in fin. ff. de legat. 1.* Lex etiam vetat ornamenta cum corporibus condi *l. 14. paragr. 5. ff. de religiosis*. Plinius certè notat moris fuisse, vt morientibus annuli detraherentur 33 *c. 1.* adde *Sueton. in Tiberio*. *y* funeri scilicet. Lambinus legit *arduito*, hoc est duito, idque ἀρχαικῶς pro dato. Ar pro ad, vt tandem fiat verbum, *addito*. *z* Auro dentes eburneos nonnulli sibi deuinciebant: qualis fuis illa Aegle, de qua Martialis. Sic dentata sibi videtur Aegle, emptis ossibus Indicóque cornu. Mos etiam fuit veteribus trientem in os defuncti, tanquam naulium imponere, quem apud inferos dari pro portorio opinio fuit. Apuleius 6. Sed non hactenus vacua debebis per illas tenebras incedere, sed offas polentæ mulsa concretas ambabus gestare manibus, ac in ipso ore duas ferre stipes. *Et post*. Ergo & inter mortuos auaritia viuit? Iuuenal. *Satyr. 3*. Iam sedet in ripa, terricoque nouitius horret Porthmea, nec spirat cœnosi gurgitis alueum Infœlix, nec habet, quem porrigat ore trientem. adde Alexand. ab Alexandro 3. *Genial. 7*. *a* ita legunt Horomanus, Balduinus & Lambinus. *b* escunt. *Lambin.* veteres enim dixerunt *Escat*, seu *Esit* (quod magis probo, idque propter antiquum vsum literæ S. pro R. Esit pro *erit*. *Fest. in escit*. meam sententiam confirmat Varro 6. *de lingua*. Casmenarum priscum vocabulum, ita natum atque scriptum est. Alibi, Carmenæ, ab eadem origine sunt declinatæ, vt in multis verbis, in quo antiqui dicebant S. postea dicunt R. vt in carmine Saliorum sunt hæc Cosauli, Dolosi, Eso. & alibi Cusiatij, Muses, Ruse, Melios, Fœdesum, Plusima, Asena, Ianitos *hacille*, quibus addi Cupio quædam alia quę scripsi initio huius libri. *c* id est, eum. idque ἀρχαικῶς à nominatiuo Is, *Fest. in Is*.

d Ex particula *Se* fecimus *Sine*, Fest. Se (ita legendum est non *Sed*) pro sine inueniuntur posuisse antiqui. *e* Apparatus mortuorum funus dici solet: extructio lignorum, rogus: subiectio ignis, pyra: crematio cadaueris, bustum: locus, vstrina; operis constructio, sepulchrum: inscriptum nomen memoriáque, monumentum. Publicæ vstrinæ erant in Exquiliis, teste Acrone. vide Iosephum Scaligerum apud Festum *in voce Bustum*. *f* quasi bene vstum. locus in quo mortuus vstus est *Festus*. Cicero vertit τύμβον. *g* Lex etiam vetat mortuum inferri propiùs ædes alienas, quàm intra legitimum spatium *l. 3. paragr. 1. ff. de mortuo inferendo*: *facit lex vlt. ff. fin. regundor*. *h* id est, vestibulum sepulchri *Cicero*: *Festus in voce Forum*: vt eo pacto hæres defuncti iter, aditum, abitum, iúsque accedendi ad sepulchrum habeat *l. 53. ff. de actionibus emptis*: *l. 5. ff. de sepulchro*: *Cicero pro Rosc*.

i Bustum etiam pro sepulchro vsurpatur, quod si discrimen facere liber. Locus in quo mortuus est combustus, vstrina dicitur: in quo & combustus & sepultus, bustum: *Fest. in bustum*. obiter etiam hinc obseruabis, vstrinam aliquando fuisse separatam à sepulchro, interdum coniunctam. *k* Hac in re sepulchris lex prospexit. Quid vendi? *vide l. 9. C. de religiosis*. *l* Transit ad magistratus. Id enim est, quod constituta religione rempublicam contineat maximè. Rectè hîc Cicero magistratum legem loquentem: legem mutum magistratum vocat. *m* *vide l. vnic. si quis ius dicenti non obtemperauerit*: *Nouellam 69. vt omnes obediant iudicibus prouinciarum*. *n* Omnibus magistratibus (non tamen duumuiris) concessum erat iurisdictionem suam defendere pœnali iudicio: *l. vn. ff. si quis ius dicenti non obtemperauerit*: *adde l. 131. paragr. 1. l. 244. in fi. ff. de verbor. sign*. *o* *l. 9 ff. ex quib. caus. maior. l. 8. paragr. 9. ff. de pœnis*: *adde l. 216 l. 224. ff. de verbor. signific*. *p* ita tamen, vt nemo verberibus necetur, aut virgis interimatur, nec tormentis *d l. 9. paragr. 3*.

q Maior minorem prohibere potest, par, parem prohibere posse non videtur *l. 4. ff. de arbitris*. & tamen hîc habetur magis ratio prohibentis, quàm iubentis. & meritò, id enim præualet in re pari *l. 11. ff. de seruit. rusticor. l. 28. ff. comm. diuidundo* & in publicis iudiciis obtinet *l. 38. ff. de re iudicata*. *adde Fenestellam c. 10. in fin*.

r A magistratibus ad populum prouocabatur, vt eui pœnæ, mulctæque remittendæ ius esset: sic Flacco, Martiali flamini, populus Romanus multam remisit, quam Crassus Pontifex maximus ei, si à sacris discessisset, dixerat *Cicer. XII. in Anton*. Illud est etiam obseruandum, non tantum à magistratibus sed & à regibus ad populum prouocationem fuisse *Cic. 1. de repud. apud Senecam 19. epist. 100*. neque id mirum, cùm iidem reges Quæstores non crearent, sed populus *l. 1. ff. de off. quæstor*. vt meritò suspecta sit sententia legis Regiæ qua dicitur populus ei, & in eum ius omne suum transtulisse. *s* id est, mulctæ pœnæve. *t* Certatio, id est, cognitio suprema Liuius 25. Ducentum milia æris multa Posthumi publicano dicta à Tribunis plebis fuit, cuius certandæ cum dies aduenisset conciliúmque tam frequens adesset &c. *v* additur hîc in quibusdam Codicibus, lex quæ sequitur. *Quodcumque postremum populus iusserit, id ius ratúmque esto*. sed commodius visum est eam in librum sequentem reiicere. *x* puto legendum *militi*.

y de cuius officio *vide l. 12. ff. de re militari*; vtebantur autem nonnunquam vel imperatore, vel consule, vel dictatore.

ne esto:

a puta legati. *b* Militaribus hominibus concessa est iudicandi facultas, *vide legem primam, & tit. Codicis de off. magistrat. milit. lege* 17. *Codice de iudiciis. lege sextam Codice de Iurisdictione*, non tamen omnino legum imperitis, *dicta lege* 17. *in fine*. quos ideo Romani in prouincias mittebant, & ad vtrumque & pacis & belli tempus idoneos, *Nouell.* 24. Constat tamen sæpissimè iudices Romæ non ex doctrina, sed ex casu fieri solitos esse *Plinius* 14. *capite primo*. Minores tamen magistratus de quibus hîc agitur videtur, fuisse quasi adsessores maiorum: & adsessorum exemplo, peritiam iuris in iis requiri, *lege prima. ff. de off. adsess. l.* 2. *ff. quod quisque iur. lege prima Codice de adsessoribus. Nouel.* 82. *in princip.* Pedaneos eodem modo peritos esse oportuit, νόμων καὶ πείρας *Nouel.* 82. *c.* 11. *c in prælia*, ita legitur in quibusdam excusis. alij legunt *in prælio*.

ne esto: quódque is, qui bellum gerat, imperassit, ius ratúmque esto. Minores *a* magistratus, periti iuris *b*, plures prælia *c* sunto. Militiæ *d* quibus iussi erunt imperanto, eorúmque tribuni sunto *e*.

De *magistratibus & Quæstoribus.*

DOMI pecuniam publicam custodiunto *f*.

De *Triumuiris Capitalibus.*

VINCVLA sontium seruanto *g*.

De *Quæstoribus parricidii.*

CAPITALIA *h* vindicanto.

De *triumuiris monetalibus.*

AES *i*, argentum *k*, aurúmve publicè signanto.

De *decemuiris litium.*

LITEIS *l* contractas iudicanto: quodcunque senatus creuerit *m*, agunto.

De *ædilibus.*

SVNTOQVE AEDILES *n* curatores vrbis *o*, annonæ *p*, ludorúmque *q* solemnium: ollisque vel honoris amplioris gradum is primus *r* adsensus esto.

De *Censoribus.*

CENSORES *s*, populi ciuitates *t*, soboles *v*, familias *x*, pecuniásque *y* censento: vrbis *z* templa, vias, aquas, ærarium, vectigalia *a* tuentor: populique partes in tribus *b* distribuunto: exin pecunias, æuitates, ordines *c* partiunto: equitum *d*, peditúmque *e* prolem describunto: cœlibes *f* esse prohibento: mores *g* populi gregunto: probrum *h* in senatu ne relinquunto: bini *i* sunto: magistratum quinquennium *k* habento: reliqui magistratus *l* annui sunto, eáque potestas semper *m* esto.

Officio Prætor.

IVRIS disceptator, qui priuata *n* iudicet; iudicarive iubeat, prætor *o* esto. is iuris ciuilis custos *p* esto. huic potestati parento. Quotcumque *q* senatus creuerit, populúsque iusserit, tot sunto.

De *Officio Consulis r.*

REGIO *s* imperio duo *t* sunto: iique præeundo *v*; iudicando *x*, consulendo *y*, prætores *z*, iudices *a*, consules, appellantor: militiæ summum *b* ius habento, nemini *c* parento. salus *d* populi suprema *e* lex esto. Eundem magistrum, ni interfuerunt decem anni, ne quis capito. Aeuitatem annali *f* lege seruanto.

De *Dictatore, & Magistro Equitum.*

AST quando duellum *g* grauius *h*, discordiæ *i* ciuium estunto ne amplius sex *k* menses, si senatus creuerit, idem iuris, quod duo consules, tenento, isque aue *l* sini-

d fortè legendum, *milites*. *e* de munere & officio tribuni militaris, *vide legem duodecimam in fine. ff. de re militari. Vegetium* 2. *capite duodecimo: vide epistolam Aureliani ad quendam eius vicarium, apud Vopiscum*. *f* Hoc caput refero ad quæstores, inquirendæ & conseruandæ pecuniæ causa creatos. Etsi scio apud Varronem 4. *de lingua*. nonnihil extare de tribunis ærarij & ære militari, quæ huc non ita malè conuenirent. *g* Hoc etiam caput ad triumuiros capitales refero: vt qui carceris custodiam haberent, vt cum animaduerti oporteret, eorum interuentu fieret *l.* 2. §. 30. *ff. de origine iuris*. quos existimo alios fuisse ab iis quibus potestas [illegible] de carcere vel custodia dimittendi *l.* 52. §. 12. *ff. de furtis*. ad eosdem triumuiros capitales refero illud Taciti 5. *Annal*. Tradunt temporis eius authores, quia triumuiris capitalibus supplicio (ita emendo, pro triumuirali supplicio) affici virginem inauditum habebatur, à carnifice, laqueum iuxta, compressam qua lectione nihil apertius. necdum enim probatum animaduerti, Triumuirale supplicium idem esse, quod pœnam laquei. potuíque error ex hac scriptura *triumvirali* pro *triumviris capitalibus*, dimanare. *h* Hunc locum refero ad quæstores parricidij, de quibus *l.* 2. §. 23. *ff. de origine iuris*. vel similes magistratus. Nec enim Consulibus licuit de capite ciuis Romani ius dicere *d* § 23. *i* & hoc etiam caput ad triumuiros monetales, æris (vt inquit Pomponius *d. l.* 30. §. 2.) argenti & auri flatores, aut qui tempore XII. tabularum similem potestatem habuerunt. *k* Legibus XII tabularum hoc constitui non posse præsumptio est ea. Romani ante Seruium Tullium rudi ære vtebantur *Plin.* 33. *cap.* 3. Seruius, primus æs signauit *Plin. d. loco. &* 18. *cap.* 3. Argentum non ante Pyrrhum signatum est: sed annis tantum quinque ante primum bellum Punicum. *Plin.* 32. *cap.* 3. Aurum quo tempore signatum fuerit incertum est, *Plin. d. loco*.

l Hac particula adducor, vt credam hic tractari de decemuiris qui hastæ præsent, quique (vt Pomponius loquitur, *d. l.* 2. §. 29.) in litibus iudicandis olim constituti fuerunt. *m* decreuerit. *n* *d. l.* 2. §. 21. & 26. Aediles curules intelligit. *o* idéóque, ædiles nonnunquam interuenerunt incendiis arcendis *l.* 1. *ff. de off. præf. vig*. *p* Hinc ædilitiæ actiones *C. de ædil. act.* edicta ædilitia *tit. de ædil. ed*. vt hinc facilè intelligas, ecquid Pomponius senserit, dum nobis retulit, Præfectum annonæ & vigilum non magistratus, (i, non perpetuo aut ex legibus XII. tab.) sed extraordinariè & vtilitatis causa fuisse constitutos *l.* 2. §. 33 *ff. de orig. iur*. Ob superiorem causam iidem ædiles de mensuris ius dicebant Iuuen. Satyr. 10. Et de mensura ius dicere, vasa minora Frangere, pannosus vacuis ædilis Vlubris. Qua de re memini quædam me scripsisse *ad l.* 12. *ff. de peric. & com*. *q* & munerum Suet. *in Iulio* 10. *Capitolin. in Gordiano*. Cic. 2. *offic.* vbi adiicit, muros, naualia, portus, aquæductus, & omnia quæ ad vsum reipublicæ pertinent, theatra, porticus, noua templa, impensas meliores ædilium censeri. *r* Ideóque notat Cicero 2. *de officiis*, prætermissionem ædilitatis Mamercio repulsam consulatus attulisse. Solebant enim ædiles auram popularem largitionibus variis demereri. Quod hîc dicitur de ædili, idem etiam tribuitur quæstori, in lege 1 *in fine. ff. de off. quæstor*. *s* *l.* 2. §. 17. *ff. de origine iuris*. Censores inde dicti, quòd tanti quisque res suas æstimaret, quantum illi censuissent *Festus in Censores*. huic magistratui origo fuit, quòd populus diu incensus fuisset nec differri census, neque consulibus, propter bellatiú curæ esse poterat.

t ætates *l.* 3. *ff. de censibus*. *v* liberos. *x* id est seruos *l.* 4. § 5. *ff. de censibus*. *y* agros *dicta l.* 4. *z* Liuius 4. Publicorum ius, priuatorúmque bonorum sub nutu Censorio & arbitrio erat. *a* Liuius 24. Locabant etiam opera publica.

multis equos ademerunt. Idem *libro* 24: & Valerius 2. *cap.* 4. Censores citarunt eos qui post Cannensem pugnam rempublicam deseruissent. his adde quædam alia ex Valerio *dicto loco*. *e* Qui sine iusta missione discesserant à signis milites, Censores ita adigebant: Ex tui animi sententia, tu ex edicto C. Claudij Tiberij Sempronij censoris in prouinciam Macedonicam redibis, quod sine dolo malo facere poteris *Liuius* 43.

f de cœlibe quédam dixi ad Vlpianum *capite* 13. & 14. & ad titulum *Codicis de indicta viduitate. & de lege Iulia Miscella tollenda*. & ad titulum *Cod. de infirmandis pœnis cœlibatu*. Hoc tantum addere visum est de Camillo & Posthumo censoribus, qui æra, pœnæ nomine, eos qui ad senectutem cœlibes permansissent, in ærarium deferre iusserunt: iterum puniri dignos, si quo modo de tã iusta sententia querentur. 2. *Vale.* 4. *g* quale illud

b Ab initio tribus (Liuius vocat Curias equitum *libro* 1.) tres fuerunt Tatiensium, Ramnium seu Ramnensium, & Lucerum *Varro* 4 *de lingua*. A tributo, non à tribus populi partibus dictas fuisse Liuius scribit *lib* 1. quin, initio quatuor fuisse Suburranam, Palatinam, Collinam, & Exquilinam, ita dictas à regionibus vrbis *Liu. ibid.* 18. *Plin.* 3. Ciceronis ætate fuerunt XXXV. *Cic. contra Rullum* quarum nomina, secutus Manutium, visum est vtile studiosis communicare. Æmilia *Cicero ad Atticum* 11: *Liuius* 38. Aniensis *Liuius libro decimo: Cicero* 8. *famil.* Arniensis *Liuius* 6. & 29. *Cicero* 2. *in Rull.* Claudia *Liuius* 11: *Halicarnass* 5. Crustumina *Cicero pro Planco & pro Balbo*. Collina *Varro* 4. *de lingua*: 18. *Plin.* 3. Corneiia *Liuius* 38. Exquilia *Varro* 4. *de lingua*: 18. *Plin.* 3. Fabia. *Horat.* 1. *epist.* 6: *Suetonius in August.* Falerina *Liuius* 9. Galeria *Liuius* 27: *Plinius* 2. Mæcia *Cicero* 4. *ad Atticum. Liuius* 29: 2. *Valer.* 4. Mentina *Cicero* 3. *famil*: *Ioseph.* 13. *histor.* Oufentina *Liuius* 9. Palatina *Varro* 4. *de lingua*: *Cicero* 4. *in Verrem*: *Liuius* 20: 18. *Plinius* 3. Papiria, Papia *vide Manutium*. Poblilia *Liuius* 7. Pollia *Liuius* 29: 2. *Valer.* 4. & 9. *cap.* 10. Pomptina *Cicero* 4 *ad Atticum*: *Liuius* 7. Pupinia *Cicero* 3. *familiarum* 8: *Liuius* 26. Quirina *Cicero pro Quintio*: & 8. *familiar.* Romilia *Varro quarto de lingua. Cicero secundo in Verrem*: 2. *Agraria*: *Seruius Aeneidos*. Sabatina *Liuius* 6. Scaptia *Liuius* 8: *Suetonius in Augusto*. Sergia *Asconius*. Stellatina *Liuius* 6. Suburrana *Varro* 4. *de lingua*: 18. *Plin.* 3. Terentina *Cicero pro Plancio*: & *libro octauo familiar.* Tromentina *Liuius* 6. Velina *Cicero* 4. *ad Atticum & in Bruto*: *Horatius* 1. *epistol.* 6. Voltinia *Cicero pro Plancio*. Vegentina *Cicero dicto loco*. Tribuum etiam aliæ fuerunt Rusticæ, aliæ Vrbanæ. Et hæ quidem illis minus nobiles: vt Suburrana, Palatina, Collina, Exquilia, 18. *Plin.* 3. *c* Tres apud Romanos fuerunt ordines, Senatorius seu Patricius, Equestris & Plebeius. Senatorij ordinis tres etiam gradus postea fuere, clarissimi, spectabiles, & illustres, *dixi ad Nouel.* 7. *in fine*.

d Inter ærarios vnus relatus est ab iisdem Censoribus, qui cùm vbertimus & habilissimus esset, rogatúque quam ob causam equum nimis strigosum haberet, responderat, se à seipso curari, equum à famulo. 4. *Gellius* 20: & 7. *capite vlt.* Liuius 43. In equitibus, inquit, recensendis, tristis admodum & seuera fuit eorum censura,

fuit, Liuius *libro* 4. Censor, inquit, agebat de vxoribus solemne iusiurandum, quúmque verbis conceptis aliquem Censor ita interrogasset, *Et tu ex animi tui sententia vxorem habes? habeo equidem, inquit, sed non ex animi tui sententia*. Tum Censor, quòd intempestiuè lasciuisset, in ærarios retulit. Alterum seueritatis Censorię exemplum fuit in eo qui prope fuit (nisi vitio se oscedinis teneri deiecrasset) vt plecteretur, quod apud Censorem clarè nimis ac securè oscitauisset: ranquam illud vagi animi iudicium foret 4. *Gel.* 20. & 7. *cap. vlt.* *h* Legimus L. Antonium senatu motum quòd quam virginem vxorem duxerat, repudiasset nullo amicorum consilio adhibito 2. *Valer.* 4. & L. Flaminium pariter senatu motum quòd in prouincia quendam damnatum securi percusserat, tempore supplicij ad arbitrium mulierculæ, cuius amore tenebatur, electo: & Ruffinum, quòd decem pondo vasa argentea comparasset, perinde ac malo exemplo luxuriosum: & Duronium, quòd legem de coercendis conuiuiorum sumptibus latam abrogasset 2. *Valer.* 4. Liuius *lib.* 43. senatum censores legerunt, septem è senatu eiecti sunt. adde eundem *lib.* 4. *i* Censores duo. *k* octodecim tantum mensium meminit Liuius *lib.* 10. idque ex lege Æmylia quæ hanc abrogat. *l* vt Consulatus, Prætura. *m* id est, non sit extraordinaria vt Dictatura. *n* de criminibus ac delictis publicis non cognouit. eius etiam authoritatis non erat, creare magistratus, sicuti nec penes eum belli ac pacis ius fuit. Interdicta tamen reddidit de rebus sacris, religiosis ac publicis *l.* 1. *in fi. ff. de interdictis*. hinc illa interdicta, Ne quid in loco sacro fiat. De locis & itineribus publicis: Ne quid in loco publico: De loco publico fruendo. De via publica. De fluminibus. Ne quid in flumine publico: Vt in flumine publico nauigare liceat. De ripa munienda. *o* v. tit. de Officio Prætoris. *p* Iuris etiam ciuilis adiuuandi, emendandi, & supplendi potestas Prætoribus data *l.* 7. *in fi. ff. de iust. & iur.* *q* Plures enim fuêre, vrbanus *l.* 2. *paragr.* 27. *de orig. iur.* peregrinus *d. l.* 2. *paragr.* 28. Sardiniæ, Siciliæ, Hispanię, Gallię Narbonensis, qui de falso, qui de parricidiis, qui de sicariis, qui de veneficiis, duo frumentarij & ita XII. aliquando fuere. Augustus XVI. Prætores constituit, quibus duos Claudius adiecit qui de fideicommisso ius dicerent, ex queis Nerua vnum detraxit alio subrogato, qui inter fiscum & priuatos ius diceret. Ad hunc modum XVIII. Prætores fuere *d. l.* 2 *paragr.* 32. quinqueuiri Cistiberes & Vltiberes, i. cis & vls Tiberim cõstituti, quasi Prætorum vicarij *d. l.* 2. *paragr.* 31. & 33. *in f.* Et hęc quidem Romæ. Constantinopoli verò, tres Prætores fuerunt ab initio *l.* 3. *C. de episc. audien. l. vlt. C. de offic. Prætoris*. Flauialis, Constantinianus, Triumphalis. Succedaneis quidem temporibus, interdum quatuor, interdum quinque, interdum octo fuere, Constantinianus, Constantianus, Theodosius, Arcadius, Triumphalis, Augustalis, Romanus, Laureatus vt *dixi ad d. l. vlt.* *r* *v. ff. de officio Consulis*. *s* Consules regio fuerunt imperio. in his tamẽ regium imperium paulò imminutum, quòd duo, quòd annui essent, quod statis tantum festis ac pompis & honoris Deorum gratia, sceptra, coronas aureas & purpuram vsurparent *Halicarn.* 3. *Fenestel.* 7. Regij Imperij vestigium fuit, sella eburnea in qua sedentes ius reddebant. quódque prætexta candida vterentur, quòd XII. lictores, totidem secures ante eos præferrent. *t* à Lacedæmoniis mos hic vsurpatus *Halicar.* 4. spectabant & aliud Romani, hoc scilicet, minus iniuriosos fore & molestos diuisa potestate. *v* inde Prætores etiam dicti *Ibidem*. *x* constat Consules initio, ante constitutos Prætores, ius in ciuitate reddidisse *l.* 29. *paragr.* 29. *ff. de origine* præterquàm in causis criminalibus *d. l.* 2. §. 23. Apud eosdem manumissiones expeditas fuisse constat *l. vn. ff. de officio Consul.* *y* vel quòd Reipublicæ *Fenest. c.* 7. vel quòd senatum, populúmq. consulerent *Var.* 4. *de lingua* vt inde lex fieret vel senatusconsultum, nisi illinc potius deriuemus vnde Actius ait *apud eundem Varronem d. loco*. Qui rectè consulat, consul fiat. videtur etiam Cincius *libro de Consulis potestate* apud Festum *in voce Prætor ad portum* opinari Consules dictos, quòd populos Latinos consulere soliti essent & imperium communi consilio administrare. *z* Festus *in Prætoria porta*. Initio Prætores erant, qui nunc Consules, iique bella administrabant, quorum tabernaculum quoque dicebatur Prætorium. hinc Prætoria porta, qua exercitus in prælium educebatur *Fest. ibi*. Prętoria cohors, quæ à Prætore non discedebat *Festus in Prætoria cohors*. *a* à iudicando *vt* 3. *eod.* *b* ita vt eo tempore miles ab eorum sententia appellare non possit 3. *capite de magistrat.* *c* nisi populo. *d* hoc innuit, Populi salutem omnibus rebus anteponi, à qua sententia nũquam boni principales abhorruere. Capitolinus *in M. Antonino*. fisco, inquit, in causis compendij, nũquam iudicans fuit *adde Nou.* 149. *in f.* & 161. *in fi.* *e* i. vltima. Est enim supremus post quem nullus, quem nemo sequitur *l.* 34 *ff. de vulgari*: *l.* 9. *ff. de reb. dub. l.* 92. *ff. de verb. sign.* *f* quæ & Annaria *Festus in Annaria*. Annaria lex dicebatur ab antiquis, qua magistratus erant annui. fuerũt & aliæ leges annales quibus cauebatur, quo ætatis suæ anno quisq. magistratum posset adipisci. Gerebatur ædilitas curulis anno XXXVII. biennio pòst. Prætura: *Cic. epist. ad Furniũ*. Consulatus anno XLIII. quibus tamen legib. nonnulli, virtutis causa, interdũ soluebãtur *v. Paul. Manucium lib. de legib.* *g* i. bellum ita dicitur, quod sit quasi duorum se contendentium conflictus. inde Duellona Bellona *Var.* 4. *de ling. Fest. in Duel.* duidens hostia, bidens. *Fest. in duidens*. Duonum, bonum, *Idem in Duonum*. Duellum etiam dicebatur perduellũ *Var.* 6. *de ling.* vnde perduellis *Fest. in Duel. l.* 134. *ff. de ver. sign.* *h* *v. l.* 2. §. 14. *ff de orig. iur.* *i* hinc legimus apud Liu. 2. Coniuratione detectã XXX. populorũ vel vt Fenest. ait XL. Dictatoris primã mentionẽ ortã fuisse credũt nõnullis asserẽtib. T. Largium primũ dictatorẽ. Spurium Cassium Magistrũ equitum creatos *Fenest.* 8. *Halic.* 5. *k* *d.* § 18. *l. vn. C. de off. Præf. Præt.* *l* i. auspicatò 1. *Valer.* 1. *de quo mox etiã dicã*. Illud addẽdũ, moris ẽt fuisse dictatorẽ noctu sub silẽtio dici, Lig.

a Auis sinistra, non est mala. sinistra seu scæua auspicia, bona auspicia existimantur. scæuum omen, bonum omen. *Var. 6. de lingua*, sinistrum. n. in auspicando significare ait. Atteius Capito, lætum & prospetum auspicium *Festus in Sinistrum*. Causa vanitatis inde fuit: crediderunt augures, quòd homine in meridiem (quæ deorum sedes ab iisdem existimabatur) spectante, ad sinistram eius, partes mundi exorientes sint, ad dextram occidentes. Inde, sinistra auspicia, fausta dici, quòd ea quæ oriantur, quæque ortus causam tribuit, meliora sint iis quæ occidunt, quæve interitum rei demonstrant. *vide Festum in sinistræ aues.* Partes exorientes ibi intelligi puto solē ipsum aut orientem, non ipsas stellas quæ nobis nunquam occidunt, & quæ ab Astrologis perpetuæ apparitionis dicuntur. sed quàm vana sit augurum & aruspicum opinio, satis ostendit contraria Ægyptiorum sententia, vt qui existimarent, Anticas mundi partes esse in Occidente, anticas in Oriente, dextras in Septentrione, sinistras in meridie *vide Plutarchum in Iside: adde Cœlium Rhodiginum 1 Lect. 10. vbi explicat quæ sint in mundo Antica & Postica.* *b* Varro 4. de lingua. Dictator quod à Consule dicebatur, cui [legendum cuius] dicto omnes audientes essent Consule, inquam, vel vt Dionysius ait *lib. 4.* à collega: vt alter Consulum alterum nominasse videatur *Halicarnassi ibidem.* *c* Varro 5. *de lingua* Dictator, magister populi, quòd Is à consule debeat dici. *Et paulò post*, magister populi eiiam dicitur. Dictatoris fortè appellatio, sumpta ab Albanis, apud quos magistratus annui dictatores vocabantur *Halicarnass. 5. Fenest. 8.* *d* non improbarem, si quis ita legeret, Equites qui regat habeto. *e* creato. Nam magister equitum à dictatore creabatur *Halicarnass. 5.* *f* Imò plus iuris. A consulibus prouocatio erat ad populum *l. 2. §. 16. de origine iuris.* à dictatoribus non fuit *d. l. 2. §. 18.* Consulibus nulla capitis animaduersio *d. §. 16. & §. 23. ibidem.* dictatoribus fuit *d. §. 18.* his omissis puto id significari, Inter cætera dictatoris munera illud quoque adnumerari, vt magistrum equitum sibi crearet. *g* id est, eodem tempore creatum. Alioquin, absurdum fuerit ius, de quo hîc agitur, referre ad magistri equitum potestatem, cùm inæqualis fuerit potestas dictatoris & magistri equitum. Eodem tempore dixi. Nullus enim dictator fuit absque magistro equitum *Halicarnass. 5.* solebátque magister equitum dictatori adiungi: quo modo Regibus, Tribunus Celerum *l. 2. §. 19. ff. de origine iuris. Fenest. 9.* & succedaneis temporibus præfecti prætorio, Imperatori *l. vn. Cod. de off. præf. & prætor.* Possis etiam iuris vocabulo intelligere auspicia, nam magister equitum non sine auspiciis lectus fuit. Idque ex eo constat, quòd sonicis occentus auditus Fabio Maximo dictaturam, & Flaminio magisterium equitum deponendi causam præbuit 3. *Valer. 1.* vsque adeo tributum à veteribus fuit sonicis occentur *Plutarch. in Marcel. 8. Plin. 57.* *h* Iuris disceptator, Prætor. *de off. prætor.* quasi id innuat Magistrum equitum dictatori loco fuisse prætoris. & quidem legimus, in omnes milites & accensos, ius summum militare magistris adrributum. Fenestella 9.

i consulatus est. quidam ita legunt, malè vt opinor. De vera huius loci lectione mox dicam. *k* magister populi. quidam etiam ita legunt, & malè. Puto hunc locum corruptum esse & ita restitui posse. Aut quando consuli reipubl. opus est, magistratúve populi, &c, neque quidquam à veritate historiæ alienum comminiscur. Testatur enim Plutarchus, moris fuisse, vt cum Dictator eligeretur, omnes magistratus deponerentur, excepto tribuno plebis *Plutarch. in Fabio.*

l quidam ita legunt, Reipublicæ auspicia. *m* quasi auispicia. *n* Plebs postea ad consulatum admissa fuit *l. 2. §. 26. ff. de origine iuris.* *o* ceari. *p* i bella.

q Iustum bellum dicimus, non tantum quod publicè decretum est *l. 24. ff. de captiuis. l. 118 ff. de verborum significat.* sed cum ita suscipitur, vt nihil nisi pax quæsita videatur. Cicero 1. *offic.* Iusta sunt etiam ea bella quæ Deus iubet, in quibus ductor exercitus vel ipse populus, non tam auctor belli quàm minister iudicandus. *August. lib. 6. quæst. super Iohannem.* *r* non excludit dolum, qui aduersus hostem bonus esse dicitur *l. 1. §. 3. ff. de dolo.* *s* hinc illud, Parcere subiectis & debellare superbos. Idem à præsidibus requirit Iuuenalis 8. miserere, inquit, inopum sociorum.

t hac occasione permoti imperatores, ob leuissima prælia triumphos sibi decerni postulabant: quibus vt occurreretur, lege cautum fuit, *Ne quis triumpharet, nisi quinque millia hostium vna acie cecidisset.* Eique legi rursus ne fraus fieret, altera lege cautum fuit, *Ne quis hostium occisorum falsum numerum senatui referret, iussis imperatoribus, cùm primùm vrbem intrassent, apud quæstores vrbanos iurare de numero occisorum 2. Valer. 5.* Coronæ in eum finem dabantur. Triumphales (initio laureæ fuerunt, postremo vna littera dempta aureæ) imperatoribus dabantur, ídque vulgo dicitur aurum coronatum. Obsidionalis quæ & graminea, quam dabant ij qui obsidione liberati erant ei duci qui liberasset. Ciuica ex quercu vel ilice facta, ea appellabatur, quam ciuis ciui, à quo seruatus esset in prælio, testem vitæ, salutísque perceptæ daret. Muralem dabat imperator militi qui primus murum ascendisset: vt Castrensem, ei qui primus in castra hostium impetum fecisset: vt & Naualem, ei qui primus in hostium nauem vi armatus transilisset. Hæ tres coronæ fiebant ex auro. Oualis (quæ ex Myrto) vtebantur imperatores, qui ouantes vrbem introibant. Ouandi causa erat, cùm aut bella non vitè indicta, neque cum iusto hoste, aut hostium nomen humile, aut deditio repente facta. Oleagina vtebantur qui in prælio non fuerant, qui tamen triumphum procurabant 5. *Gel. 6.*

u de ea re dixi ad *l. 14. ff. de legationib.* *x* De tribunis plebis *v. l. 2. §. 20. ff. de origine iuris.* *y* Plebs, cæteri ciues à senatoribus *l. 238. ff. de verborum significat.*

z senatorum scilicet & patrum. *a* Prima secessione duo tantum fuere. Liuius 2. alia secessione tres additi, mox quinque: & ita decem *Fenestel. 10.* nonnunquam viginti *l. 2. §. 25 ff. de origine iuris.* quod vix est vt credi possit. *b* De tribunis plebis. *c* id est obnuntiarint, intercesserint. *Gell. 13. cap. 12.* Tribuni plebis antiquitus creati videntur, non iuri dicundo, nec querelis de absentibus noscendis, sed intercessionibus faciendis, quibus præsentes fuissent. & Fenestella refert, patrum decreta prius rata non fuisse, quàm si tribuni ea approbassent. Illud mirum est, tantæ potestatis viros, prehensionem quidem habuisse, vocationem in ius non habuisse, qua de re vide 13. *Gel. 12.* *d* Liuius 2. Agi de concordia cœptum, concessúmque in conditiones, vt plebi sui magistratus essent sacrosancti, quibus auxilij latio aduersus consules esset, néve cui patrum eum magistratum capere liceret. Eadem extant apud Halicarnasseum 6. *e* Hoc igitur innuit, Plebi Romanæ vtiles fuisse tribunos plebis. In municipiis, tribunorum vicem sustinuerunt defensores ciuitatum. de quibus vide *Novel. 15.* Quod ad tribunos plebis attinet, Cicero 3. *de legibus.* Tribunitiam potestatem pestiferam vocat, vt quæ in seditione & ad seditionem nata sit. ídque euidenter etiam Tyberij Grachi tribunatum ostendisse: & Curiatij hominis infimi, à quo D. Brutus & P. Scipio in vincula conjecti. Idem quoque perspectum in Caij Gracchi & Saturnini tribunatu. Syllam rectè constituisse, vt tribunis plebis iniuriæ faciendæ potestas adimeretur, auxilium ferendi relinqueretur. *f* nisi dimouerit Ciceronis in hunc locum interpretatio, putarem legendum esse *Senatores*, perinde ac si lex hoc velle videretur, Senatores auspicatò eligi, iudicandi potestatem penes eos esse, éxque his senatum fieri. nec enim ita propriè quis dixerit, Senatum ex prætoribus atque ex senatoribus fieri, & vt paucis dicam. Nemo non videt agi hoc capite de senatu atque senatoribus, non de prætoribus. *g* Non videntur magistratus electi, numine inconsulto. *h* id est, potestatem iudicandi.

i Coniungenda est hæc sententia superiori capiti, de magistratibus, *Ni* par magistratus potestásve populúsve prohibessit. Varro 4. *epistol. ad Oppium, teste Gellio 14. cap. 7.* Intercedendi ne senatusconsultum fieret ius fuit iis solis, qui eadem potestate, qua ij qui senatusconsultum facere vellent, maioréve essent. Hæc ille. Intercedere tamen proprium tribunorum fuit. Notandum est, quod superiore loco scribit idem Varro, Dictatores, Consules, Prætores, Tribunoplebis, Interregem, Præfectum vrbi, & extraordinario iure Tribunos militares, qui pro consulibus fuissent, Decemuiros, quibus tum imperium consulare esset, item Triumuiros reipublicæ constituendæ causa creatos, ius consulendi senatum eo ordine habuisse.

k hinc illud §. *capite de Censoribus.* Probrum in senatu ne relinquito.

l Quales enim summi ciuitatis viri fuerint, talis ciuitas erit. Claudianus, Nec sic inflectere sensus Humanos edicta valent, quàm vita regentis.

m id est, ferentur.

n Suffragia ab initio palam & voce ferebantur à populo. Sed quoniam intererat populi (propter potentiores) voluntatem in iudiciis tegere. latæ sunt quatuor leges tabellariæ. Gabinia, qua populo potestas facta est suffragia ferendi per tabellam, quoties ageretur de magistratu alicui demandando. Cassia, quoties ageretur de capite fortunísque ciuium, excepto perduellionis crimine. Papiria, quoties de iubendis ac vetandis legibus ageretur. Cœlia, in perduellionis etiam crimine tabellam pupulo dedit, quod lex Cassia exceperat. His de causis Cicero *in Agraria 2. & lib. 3. de legibus*, tabellam appellat vindicem tacitæ libertatis: & in Oratione pro Cornelio, principium institutæ libertatis Cassiam legem appellat. Et tamen nostra lege suffragia populi, optimatibus nota esse iubet, Si nota non igitur libera? Cicero hanc legem tabellariam vt non omnino probat, ita penitus non improbat. Improbat, quia bonorum interest, scire quid quisque sentiat, quam voluntatem tabella occultat. ideóque magis grauiora iudicia de potentissimis hominibus extare voce, quàm tabella: minus multos tabella condemnatos, quam voce. Probat verò, quoties ambitio locum habet, & ea tamen conditione, vt quisque optimo & grauissimo ciui tabellam offerat. Quod de lege Mariana adiicit, quæ fecit pontes angustos. Pontium nomine intelligo mensas, quibus suffragiorum cistæ imponebantur: quarum mentionem facit author *ad Herennium*, & Suetonius *in Iulio.* Vt ad libera populi suffragia reuertar, C. Cæsar ea sustulit, Augustus restituit, quod diu non mansit. Hinc fit vt Modestinus in *l. 1. ff. de ambitu*, dicat legem de ambitu in vrbe suis cessasse temporibus, quia tunc ad principis curam magistratus creatio pertinebat: & Iuuenalis *Satyr. 10.* Iampridem ex quo suffragia nulli vendimus.

o *l. 2. §. 22. ff. de origine iuris: l. 1. ff. de quæstoris.*

p Aerarij tribuni, ab ære dando dicti *Fest. in Aerarij.*

q *vide 14. Gel. 7.*

r Magister populi, dictator *vt* §. *cap. de dictatore.*

s iidem.

t censuerint: Ferunto *Lambinus.* quod œsus erit *Lipsius 2. epistola 2.* œsus, ἀρχαικῶς pro vsus. sic apud veteres Coerare pro curare, & coeratio pro Curatio.

v modesta.

x Multæ dicebantur senatori qui cum in senatum venire deberet, non adesset, Varro apud Gellium 14. *cap. 7.*

y id est rogatus, *Cicero.*

z id est, ne sit infinitus. Nam breuitas non modo senatori, sed etiam oratori magna laus est, *Cicero hic.* Veritatis sermo simplex. Ammianus 14. & alibi, Tunc laudanda breuitas, cùm nihil detrahit cognitioni iustorum. hinc rescriptum est, Breuitate non minui fidem chirographi *l. 13. C. de donationibus.*

a Senatori, necessarium est, nosse rempublicam: putà, quot habeat militum, quid valeat ærario, quos socios habeat, quos amicos, quos stipendiarios, qua quisque sit lege, conditione, fœdere, tenore, consuetudinem decernendi, nosse exempla maiorum *Cic.*

b Nihil est enim tam exitiosum ciuitati, nihil tam contrarium iuri & legibus, nihil minus ciuile & humanum, quàm composita & constituta republica, quidquam agi per vim

c Quod pars maior ciuium fecerit, omnes fecisse videntur.

d turbassit, turbasserit. Nemo causam quærat seditionis agendo. hinc vetitum. Ne quis turbis coadunatis de fide disputaret, ex eo tumultus & perfidiæ occasionem requirens *l. 4. C. de summa trinitate.* Puniri etiam lex iubet, qui turbulentis se adclamationibus populi adcommodant *l. 28. §. 3. ff. de pœnis*: vt & auctores seditionis & tumultus *l. 38. §. 2. ff. de pœnis.*

e lex id innuit, intercessori deferēdum. Impediri enim bonam rem meliùs, quàm concedi malam *Cicero.*

f Leges promulgatæ in ærario condebantur. *Sueton. in Iulio*, vt & Senatusconsulta.

a dictus *b* populi magister *c* esto.

Æquitatem *d* quicumque regat, habeto *e* pari *f* iure cum *g* eo, quicumque erit iuris disceptator *h*. Aut quando consulis *i* est, magistratúve *k* populi, reliqui magistratus ne sunto *l*.

De Auspiciis, & authoritate Senatus.

Auspicia *m* patrum sunto: ollíque ex *n* se produnto, qui comitiis creare *o* consules rite possint.

Imperia, potestates, legationes, cùm Senatus creuerit, populúsve iusserit, ex vrbe exeunto.

De re militari.

Duella *p* iusta *q* iuste *r* gerunto: sociis *s* parcunto: se, & seruos continento: populi sui gloriam augento: domum cum *t* laude redeunto: rei suæ *v* ergo ne quis legatus esto.

De Tribunis plebis x.

Plebes *y* quos pro se contra vim *z*, auxilij ergò, decem *a* creassit, tribuni *b* eius sunto: quódque ij prohibessint *c*, quodque plebem rogassint, ratum esto: sanctique *d* sunto: néve plebem orbam *e* tribunis relinquunto.

De Senatoribus & Senatusconsultis.

Omnes *f* magistratus auspicium *g*, iudiciúmque *h* habento: éque his senatus esto: eius decreta, rata sunto. ast ni potestas par, maiórve *i* prohibessit. S. C. perscripta seruanto. Is ordo vitio *k* vacato: cæteris specimen *l* esto.

De Suffragiis & creatione magistratuum.

Creatio magistratuum, iudicia, populi iussa, vetita, cum suffragio conscíscentur *m*, optimatibus nota, plebi libera *n* sunto.

De quæstoribus o.

At si quid erit, quod extra magistratus cohærario *p* æsusslit, qui cohæret, populus creato, eique ius coercendi dato.

De iure Populi & senatus.

Cum *q* populo, patribúsque agendi ius esto consuli, prætori, magistro populi *r*, equitúmque, eique, quem produnt, patres consulum rogandorum ergo: tribunísque, quos sibi plebs rogassit, ius esto cum patribus agendi: idem *s*, ad plebem, quod census *t* erit, ferunto. Quæ cum populo, quæ cum patribus agentur, modica *v* sunto. Senatori, qui nec *x* adierit, aut causa, aut culpa esto. Loco *y* senator, & modo *z* orato: causas *a* populi teneto. Vis *b* in populo abesto. Par, maiórve potestas plus *c* valeto. Ast qui turbassitur *d* in agendo, fraus auctoris esto. Intercessor rei malæ, salutaris *e* cuiue esto. Qui agent, auspicia seruanto: auguri publico parento: promulgata, proposita, in ærario *f* cognita, agunto: nec plus, quam de singulis rebus semel consulunto: rem populum docēto: doceri à magistratibus, priuatisq.

patiuntor,

a Hæc lex non tollit priuilegia certis personis aut corporibus data, sed negat legem de vna tantum persona concipi posse, in omnia tempora. Quintilianus declamat. 154. In præsens tempus ferri de singulis leges possunt, vt de Menandro *l.5. in fi. ff. de captiuis.* de Hostilio, Mancino *l. vlt. ff. de legation. adde Cuiac. obs. 8.* *b* Cicero *pro domo.* Vetant XII. Leges priuatis hominibus irrogari. Cicero *pro Sextio.* XII. tabulis sancitum, vt neque priuilegium irrogari liceret. Idem in Solonis legibus fuisse cautum Æneas Gazæus scribit *in Theophrasto* his verbis: ὁ ὡῷ τὸ Σόλωνος ἐκ ἐᾶ νόμον ὅτι αὐδρὶ πδένα. ἀλλὰ ἢ τὸν αὐτὸν ὅτι πᾶσιν αὐθρώποις τιθεθαι. Idem institutum fuit apud Athenienses, ne scilicet lex vlla ferretur, nisi in eas Athenienses conuenissent non minus 6000. *Demosth. contra Timocratem.* Huc illud referri potest, Iura non in singulas personas, sed generaliter constitui *l.8. ff. de legib.* à iudicibus generaliter constitutiones obseruari *l. vlt. C. si contra ius.* *c* Cicero *pro Sextio*: XII. tabulis sancitum est, vt non liceret de capite, nisi comitiis centuriatis rogari & *post*, de capite non modo ferri, sed ne iudicari quidem posse, nisi comitiis centuriatis. *d* & meritò. Nam vniuersi populi grauius est iudicium, quàm partiti: descriptúsque populus censu ordinibus, ætatibus, plus adhibet ad suffragium consilij, quam fusè in tribus conuocatus. *e* Maximus comitiatus, centuriata comitia. *f* Gellius 20. *c.1* Nisi doram esse legem putas, qua iudex, arbitérque iure datus qui ob rem dicendam, pecuniam accepisse conuictus est, capite punitur *v. l.6. §.3 ff. de off. proconf. l.18. ff. de off. præsid. Nouel. 8. c.1. & 17. c.1. l.1. l.2. C. de pœna iud. l.7. C. quando prouoc. non est necess. l. vlt. C. ad l. Iul. repetun.* hinc venales sententiæ ipso iure nullæ *d. l.7. d. l.15. ff. de iudiciis Plato 8. de legibus.* *g* per se vel per alios: quod tamen moderatum est. moderatio plausibilis videtur, κτε πάν τι, κτε πάντοτε, κτε παρὰ πάντων, i. A nemine inhumanum: passim vilissimum ab omnib. vero accipere auarissimũ est *l.6. §.3 ff. de off. proconf.* Altera moderatio fuit, permitti præsidibus accipere esculentum, potulentúmq. quod intra dies paucos prodigeretur *l.18. ff. de off. præsid.* *h l.1. in fi. ff. ad l. Iul. de amb.* *i* obseruanda sunt hæc tria tempora. *k* i. quisquis has leges contempserit, aut neglexerit. *l* facit *l.2. §.13. ff. de origine. Nouel. 26. §.1. Nouel. 133. c.4. Nouel. 161.* Sic apud Græcos fuerunt νομοφύλακες. *m* priuati. sensus est, eos qui magistratu abierint, cogi apud censores edere & exprimere quid in magistratu gesserint. *v. quæ scripsi ad Nouel. 8. c.6.* *n* i necante renda, néve gesta potestate. Quod quis earum rerum migrassit *k*, noxiæ pœna par esto. Censores fide legem custodiunto *l.* Priuata *m* adeos acta referunto: nec eo *n* magis lege liberi sunto.

FRAGMENTA LEGVM XII. TABVLARVM
AD PANDECTARVM ET CODICIS seriem adcommodata.

De Legibus.

TIT. I.

1. Iura non in singulas personas sed generaliter constitui *l.8. de legibus.*

PRIVILEGIA *a ne irroganto* hæc Cicero 3. *de legibus. Idem pro Sestio.* Cur, cùm XII. Tabulis sancitum esset, *vt neque priuilegium irrogari b liceret*, nulla vox est audita Consulum.

2. Priores leges ad posteriores trahi.

Interrex Fabius aiebat in XII. Tabulis legem esse, *vt quodcunque postremum c populus iussisset id ius ratúmque esset* hæc Liuius 7. & 9. Cicero *pro Balbo*: & 2. *de inuentione.* author ad Herennium libro 2. Varro 8. de lingua.

De statu hominum.

TIT. II.

2. De partu 10. & 11. mensium.

DEcemuiri in X. *mense gigni hominem non in vndecimo d.* hæc Gellius 3. *c.6.*

2. De partu deformi.

Deinde cùm esset citò legatus, tanquàm ex XII. Tabulis, insignis ad deformitatem *e* puer, breui tempore nescio quo pacto creatus, multóque tetrior & fœdior natus est. Cicero 3. *de legibus.*

3. De Patrono & Cliente.

De Patrono & Cliente. v. j. titul. De extraord. crimin. *c.2.*

De his qui sunt sui.

TIT. III.

1. Trina venditione liberos emancipari.

IDenim lex *f* XII. Tabularum iubet his verbis. *si pater filium ter g venundarit h filius à patre liber i esto*, hæc Vlpian. 10. §.1. Hanc legem ita restituit Iosephus Scaliger, apud Festum *in addes. Sei pater filiom ter venomduit, k filius à patre liber esto.*

De rebus.

TIT. IIII.

1. Quæ res sacræ fieri non possint.

GAius libro sexto ad legem XII. Tabularum. *Rem*, inquit, *de qua controuersia est, prohibemur l in sacrum dedicare, alioquin dupli pœnam patimur.* nec immeritò, ne liceat eo modo duriorem aduersarij conditionem facere *l. vlt. ff. de religiosis.*

De pactis.

TIT. V.

REm *vbi pagunt, orato ni m* (quidam legunt *oranto*: alij *orationi*: lege *oratione*) *pagunt* (lege *pagunto.*) Author ad Heren. 2. Ioseph. Scaliger apud Festum *in plorare* hanc legem ita restituit; *Rem vbei pagunt, oranto: ni Pagunt, ante meridiem in foro aut in comitio causam coniciunto*, &c. quæ vide in titulo de Iudiciis. j. Cuiacius verò ad *l.6. ff.* de pactis ita restituit, *Vbi paguntor, ita nipagunt, in comitio, &c.*

2. Pacta seruanda.

Cum n nexum o faciet, mancipiúmque p vti lingua nuncupassit q, ita r ius esto s. Festus in Nuncupata.

Cum ex XII. Tabulis satis esse cautum præstari *quæ essent lingua nuncupata t quæ qui inficiatus esset duplo v pœnam subiret.* Cicero 3. Officiorum.

Vt totum illud *vti lingua nuncupassit*, non in XII. tabulis, sed in magistri carmine scriptum videretur Cic. 1. de oratore.

3. Pactis ipso iure *x* tolli actionem de membro rupto.

Si membrum rupit, ni y cum eo pacit z talio esto. Festus in Talionis. v. j. de damno, & titulum de iniuriis.

4. De iureiurando.

Nullum vinculum ad astringendam fidem, iureiurando maiores arctius esse voluerunt, id indicant leges in XII. Tabulis. Cic. 3. *a* officiorum.

5. De furto pacisci.

De furto pacisci licet dixi j. Tit. de furtis c.5.

6. Qui coronam virtutis ergo propositam pacit *b* ipse pecuniáve eius arguitor. *Plin. 21. c.3.*

De receptis arbitris.

TIT. VI.

1. De arbitro corrupto, vide titul. proximum de Iudiciis.

2. De tribus arbitris familiæ erciscundæ, v. titul. famil. erciscund. in f.

De iudiciis.

TIT. VII.

1. De iudicio sisti.

SI *in ius vocet, atque c eat d*, Cic. 2. de legibus.

Lege ius est, *vt in ius eas cùm voceris.* Author ad Herennium.

2. De reo fugiente.

In duodecim quod est; *Si caluitur e pedémque struit f, manum g endo h iacito*, Festus in Struere.

3. De dilationibus & earum causis.

Lex duodecim *i* tabularum, *Si iudex, vel alteruter ex*

a de hac lege dixi in superiore legum tractatu. *b* id est, in priuatos homines ferri. Nam priuilegium omne secundum Decemuiros iniustum: secundum Iurisconsultos (verbi gratia fisci, creditorum & id genus) probum ac iustum. *c l.26. l.27. l.28. ff. de legib.* *d* Dixi ad Nouellam de restitutionibus & ea quæ parit XI. mense 59. *e* Locus est meo iudicio valde corruptus: quem vt difficultate nimia nondum, puto, quisquam restituit, ita vix ausim attingere. videtur tamen pertinere ad deformes si non monstrosos partus quorum fit mentio in *l.10. l.14. ff. de statu. l.135. ff. de verb. sign.* *f* ante legem XII. Tabul. Romulus id constituerat teste Dionysio. Ræuardus putat lege Romuli filios ter vẽditos, ter manumissos reipsa. Lege XII. Tabul. imaginarias fuisse venditiones seu mancipationes & manumissiones. *g* de trina venditione filiorum dixi ad Vlpianũ, Tit. 10. *h* venumduit, nam vt veteres dixere Adduo. Festus in *Addues.* Ita & creduo, venunduo. *i* i. ingenuus haud libertinus. sic libertas pro ingenuitate *l.21. π* de statu *l.40. π* de liberali. Paul. 5. *sentent. in pr.* *k* filio ita vendito non competebat postliminium. Cic. 1. *de Orat.* *l* forsitan permisit in eum mortuum inferre his verbis *nec non mortuum inferunto* quibus verbis *nec non* lex magis permittit quàm prohibet. dixi *ad l.137. ff. de verb. signif.* quæ sumpta est ex Gaij lib. V. ad legem XII. Tabularum. adde Cuiacium 10. *obser.26.* *m* Quintil. 1. *c.6.* Cum in XII. Tabulis legeremus Ni ita pagunt. *n* Qui nexum ita nonnulli legunt. *o* quidam hæc verba referunt ad nuncupationem hæredis. *p v. Paul. c. senten. 17. §.3.* *q* Nuncupare, idem hic quod nominare. Varro 5. *de lingua.* adde Festum *in Nuncupata pecunia.* vbi etiam de votis nuncupatis. Isidorum 4. *c.24.* *r* hinc pacta iuri præstare dicuntur, *author ad Herennium: Cic. 2. de inuent.* *s* Quidam hoc addunt, *vti nominassit locutúsve esit, ita ius esto.* *t* promissa *l.37. ff. de dolo. d. l.19. ff. de adilitio.* scripta in lege venditionis *l.33. ff. de contrah. empt.* adseuerata *l.13. §.3. ff. de act. empt.* *v Paul. 1. senten. 19. §.1. & 2. tit. 17. §.2. 3. 4. Varro 2. de re rustic. 11.* Solet si res mancipio non datur, dupla promitti: aut si ita pactũ, simpla. olim mãcipio datarum non erat auctor, sed mancipio non datarum tantùm. soli domini ex iure Quiritum mancipio dare poterant, tradere etiã non domini. *x l.6 ff. de pactis.* *y* Transactiones plerunque dum in ius ibatur fiebant, *l.22 in fi. ff. de in ius vocando.* *z* ab antiquo paco. 1 paciscor *v. Fest. in Pacionem.* & apud Scaurum *lib. 2. de Orthographia, Ni pacunt.* *a adde l. 1. ff. de iureiur. 7. Gel. 18. Halic. 2.* *b* Ita emendat Ræuardus & Lãbinus *in Prologo Amphyt.* pro parit. Eo sensu prohibent leges XII. Tabul. coronas etiam Circenses pecunia adquiri: aut ita legendum, propositam pecunia parit. cui emendationi facit *l.2. n. Cod. de athletis Plaut. in Prolog. Amphyt. ibi in mandatis dedit vt conquisitores fierent histriombus, Qui sibi mandassent delegati vt plauderẽt* Lipsius 4 *Epist.27.* qui coronam parit, ipse pecuniáve eius virtutis ergo arguitor, i. additor. *c* i. statim. 20. *Gel. vlt.* *d ff. in ius voc. vt eant. l.1. ff. si quis in ius voc. non ier.* *e* Caius lib. 1. *ad l. xij. tab.* Si caluitur, inquit, & (legendũ id est) moretur & frustretur, &c. *l.233. ff. de verb. sign.* *f* gl. pedem struit, ἀνύει. Festus in *pedem struit.* Idẽ in *struere*, struere, inquit, antiqui dicebant, pro adiicere, augere: vnde industrius. At in XII. putant esse retrorsus ire, alij in aliam partẽ, alij furere, alij gradũ augere, alij minuere. *g* ad cũdẽ modũ, creditori persequi debitorẽ fugientẽ licet. eíq. auferre pecuniam sibi debitã *l.10. §.16. ff. quæ in frau. adde & alios casus ex l.23 ff. de adult. l.54. C. de decur.* *h* i. iniicito. *v. Fest. in Endoplorato, & Endoprocinctu.* ex hoc loco ita legendus est versus Lucilij apud Non. *c.1. in Caluitur* 20. si non it capito eum & si caluitur Endo Ferto manũ. *i* Atqui Fest. in *Reus* id Numæ tribuit. Ex Halic. 2 & 10. constat, decemuiros multa ex legibus Regiis & moribus pop. Rom. in XII. Tab. transtulisse hoc censente populo.

a quid morbus sonticus esset, *dixi ad l.4.§.5.ff.de aedilitio.l.60.ff.de re iudicata.l.113. ff.de verborum significat.adde Gellium* 20.*cap.*1.2.*Eclog.*2.*c.*113. *b* Numa in 2.tabula secunda lege, in qua scriptum est, Quid (lege si quid) horum fuit (lege fuat) vnum (*Cuiacius* 3.*obseru.*40.legit vitium) iudici, arbitróve reóve, dies diffensus, (Scaliger legit diffunsus, legendum est ex *dicta lege* diffisus) esto. Festus in voce *Reus*. Possis itaque legem ita restituere; Si quid horum fuit vitium iudici, arbitróve, reóve, dies diffisus esto. diffisus, id est, dilatus. *Gellius* 14.*c*.2. iussi diem diffindi. *& post* in diffisionib. comperēdinationibúsque *Livius* 9. legem Curiatam triste omen diffidit. *Horat.* 2. *sermon.* Nihil diffindere possum.

c alij legunt Ni it, in ius vocato: si morbus, ænitásq. vitium esit, &c. Palmer Spicileg. Ræuardus ita, morbus æuitásve vitium esit, qui in ius vocassit iumentum dato: si volet arcerā ne sternito. *d* i. vitium aliquod imbecillitatis atque inualentiæ, 20.*Gel.*1. *e* i. ætas, senectus *v. Nonium in Aeuum.*

f Scitè dictum est, neq. onerosum creditorem, neque morosum debitorem audiendum, *l.*25 *in f. ff. de pignoritia.* *g* Arcera plaustrum tectū vndiquaq. & munitum quasi arca 20. *Gel.*1. Varro 4.*de ling.* Arcera quæ in XII. tabulis appellatur. *h* de manus iniectione loquūtur sæpe XII. tabulæ, vt 5.*c.*2. *i* Nūquam ducitur quis nisi antestatus. Qui trahit in ius, antestatur prius. Antestatus dicitur, qui testato conuenitur, qua ratione & paterfiduciarius antestatus dictus est olim authore Gaio in Institut. Plaut. in Persa, Age, ambula in ius, leno. D. Quid me in ius vocas? S. illic dicā apud Prætorē. sed ego in ius voco. D. Nónne antestaris? S. Tuā ne ego causa carnifex cuiquam mortali libero aures atteram? Hæc ille. Vt hinc cōstet aures non antestati sed testiū fuisse attrectatas & lex Baiuuaria. Testis per aurem trahi debet. Idque ita sentiunt Acron & Porphirio ad illum locum Horatij. Est in aure ima memoriæ locus, quem tangentes antestantur. Plin. 11.*c.*45 Rectè nam in antestatione memoriæ causa actu auriculam imam tangebat antestari, cum hoc verbo Memēto: Et est apud Latinos Lapillus in quo caput sculptum & manus autem atterens cum verbo Græco μνημόνευε. *k* Per triduum testimonij denuntiatio fiebat, sicut & reatus *v. l.*10.*ff. de publ. iud.* *l* i. ad domum *Festus in Portum.* Portum in XII. pro domo positum omnes ferè consentiunt. Cui testimonium defuerit, is tertiis diebus ob portum obuagulatum ito, hæc ille. Plutarchus in Graccho, dixit πρὸς τὰς θύρας. *m* vagulatio quæstio cum conuicio, i. conuocio, Festus in vagulatio. Plaut. *in Aulul.* nisi reddi mihi vasa iubes, pipulo hîc te differam ante ædes. quo loco pipulo differre ante ædes, nihil aliud quàm ad portū obuagulatum ire, & conuitiari pipulum enim idem quod comitium Varroni & de lingua declinatum à pipatu pullorum. *n* vt eo pacto testes non extrahantur de domo sua Gaius 1 ad leg. XII. Tab. in l.18.*l.*20. *ff. de in ius voc.* *o* §.33.*Inst. de act. v. C. de plus petitionib.* *p* lege agendo petere, est certa atque præscripta formula petere *Cic.*1.*de orat.* Actor lege agit quoties solenniter ius suum persequitur. *Valer.*7. Prætor lege agit. *Senec.*3.*controuers.* cùm verbis solennibus sententiam pronuntiat. Lictor legē agit, cùm sententiam solenniter exequitur. *Liu.* Hinc legis actio *l.*1.*ff. de officio iuridici. l.*4.*ff. de adop.* *q v. l.*3.*ff. de lege Iulia repet. Paul.*5.*sent.*28.§.1. *r* dixi de huius loci restitutione 5.tit. de pact. *s* i. agito. coniicere causam, est agere. A-franius *Materteris* causam cōiici hodie ad te volo, ambo adestis *v.* Nonium in coniicere.

litigatoribus morbo sontico a impediatur, iubet diem iudicii esse diffisum b, l.2.§.3.ff. si quis cautionib.

Si in ius vocat, si morbus d, æuitas e vitiúmve esset, qui in ius vocabit, iumentum dato f: si nolet, arceram g ne sternito 20. Gel. 1. *si quid horum fuit vitium, iudici, arbitróve, reóve dies diffisus* (alij male difensus) *esto.* Festus, id est, dilatus *l.*11.§.11. *π. si quis cautio. Acron in Horat.*

4. De Antestatione & manus iniectione.

De hac lege duodecim tabularum his verbis cautum est, *Si vis* (quidam legunt, *Si in ius*) *vocationi* (quidam legunt *vocati*, Cuiacius 7. obseruat. 16. legit *vocat* Lipsius 4. *Epist.*27. fuat) *testamini igitur* (Cuiacius legit, *ni eat, manum h iniicito*) *en capito* (legendum *encapito*, id est, *incipito* Lipsius *d. loco em capito*) *antestari i.* Porphyrio ad illa verba Horatij 1. serm. 9. & licet antestari. Fuerit igitur ita lex conceptā, *Si in ius vocatus non eat, manum iniicito, encapito antestari.* Ræuardus, si vis vocationi fuat, testamini, igitur Em capito antestari. Lips. 4. *Epist.*27. pro veteri lectione si vis vocationi fuat, testamini, igitur Em capito antestari, ita emendat. si vis vocationi fuat, antestaminor: ni it aurem capito antestari.

5. De testium citatione & denunciatione.

Vagulatio in lege XII. Tabularum significat quęstionem cū conuitio, *Cui testimonium defuerit is tertiis k diebus ob, (i. ad) portum l obuagulatum m ito n Fest in vagulatio.*

6. De plus petitionibus.

Quod alter plus o lege p agendo petierit, quàm quantum lex in XII. *Tabulis permiserit, quod cum impetrasit, causa cadet.* Eóque nomine reo exceptio hæc competebat, *cuius pecuniæ dies fuisset.* Cic. 1. de orat.

7. De pœna corrupti iudicis aut arbitri.

Dure autem scriptum esse in istis legibus quid existimari potest? Nisi duram esse legem putas quæ *iudicem q, arbitrúmve iure datum, qui ob rem dicendam, pecuniam accepisse conuictus est, capite punit.* Hæc Gel. 20. *cap.*1.

8. Si iudex falsam vindiciam tulit.

Si vindiciam falsam, &c. *r. in fi. titulum de possessionibus & interdictis.*

9. Apud quos iudices de capite ciuis Romani agi oporteret.

Cur cùm sacratis legibus & XII. Tabulis sancitum esset. *vt neque priuilegium irrogari liceret, neque de capite nisi comitiis centuriatis rogari, nulla vox est audita consulum?* hæc Cicero in oratione Pro Sestio. & post. *De capite non modo ferri, sed ne iudicari quidem posse nisi centuriatis comitiis.*

10. De temporibus iudicandi.

Rem vbi pagunt, orato pagunt r in comitio aut in foro ante meridiem causam coniicito s. Author ad Heren. 2. In XII. Tab. verbum hoc ita scriptum est, *Ante t meridiem causam conicito v, cùm perorant ambo præsentes. Post meridiem præsenti x litem y addicito. Si ambo præsentes, sol z occasus suprema a tempestas b esto.*17. Gel. 2.

Festus in supremum, In legibus XII. *Solis * occasus suprema tempestas esto. Macrob.*1. *Saturnalium* 3. *in fi.* Dies ita diuiditur. Primum tempus diei, dicitur mediæ noctis inclinatio. Deinde gallicinium, deinde conticinium, cùm & galli conticescunt & homines etiam tum quiescunt. Deinde diluculum. i. cùm incipit dignosci dies, inde mane, dum dies clarus, *& post*, à mane ad meridiem, hoc est, ad medium diem (puto legēdum *à mane ad medium diem, meridies*) inde iam supra, vocatur tempus occiduum, *& mox suprema tempestas.* i. diei nouissimū tempus, sicut expressum est in XII. Tab. *Solis occasus suprema tempestas esto.*

*Plin.*7. *c.*57. Gentium consensus tacitus primus omnium conspirauit, vt Ionum literis vterentur *c.*58. Veteres Græcas fuisse easdem penè quæ nunc sunt Latinæ, &c. *c.*59. Sequens gentium consensus in tonsoribus fuit, sed Romanis tardior, &c. *c.*60. Tertius consensus fuit in horarum obseruatione, iam hic rationi accedēs. Quando & à quo in Græcia reperta, diximus in secundo volumine. Serius etiam hoc Romæ contigit. XII. tab. *Ortus tantum & occasus nominātur, post aliquot annos adiectus est & meridies* Accenso Consulū id pronuntiante, cùm Curio (alij legunt cùm a curia) inter Rostra & Græcostasin prospexisset talem (hanc vocem quidam expungūt) Solem. A columna (solem à columna) ænea (legunt nonnulli Mænia) ad carcerem inclinato sidere, *supremam* pronunciabat. sed hoc serenis tantum diebus, vsque ad primum Punicum bellum, hæc ille. Suprema, summū diei, id est, a supremo (quidam legunt *superrimo.*) Hoc tempus XII. Tabulæ dicunt *occasum esse solis*: sed postea lex Prætoria id quoque tempus iubet esse supremum, quo Prætor in Comitio supremam pronuntiauit populo, Varr. 5. *de lingua.* Idem 6. de lingua, supremum a superrimo dictum. Itaque in XII. Tabul. *Solis occasu, diei suprema tempestas esto.* libri Augurum, pro tempore tempestatem dicunt, id est, supremum augurum tempus.

11. Qui satisdare cogantur.

Ennius verbum hoc ex XII. Tabulis vestris accepit: in quibus si rectè commemini, ita scriptum est. *Aßiduo, vindex c aßiduus d esto: Proletario e ciui, quiuis volet vindex esto.*16. *Gel.*10.

12. Iudicio sisti.

Indicant XII. Tabulæ, *aut status f dies cum hoste g* Cic. 1. offic.

13. De confessis *h* in iure.

v. j. tit. de hæreditatibus ab intestato §.27.

14. De tempore iudicati faciendi.

v. j. tit. de hæred. ab intest. §.27.

De seruitutibus Titul.

vide j. tit. Finium regundorum vbi de via & huiusmodi seruitutibus.

Si quadrupes pauperiem fecisse dicatur.

TIT. VIII.

ANimalium nomine, quæ ratione carent, si qua lasciuia aut pauore aut feritate pauperiem fecerint, noxalis actio lege XII. *Tabularum prodita est.* Inst. si quadrupes. *Si quadrupes pauperiem fecisse dicetur, actio ex lege* XII. *Tabularum descendit, quæ lex voluit aut dari id quod nocuit, id est, animal: aut æstimationem noxiæ offerri.* l.1.ff. si quadrupes. Ita lex esse potuit, Si equus calcitrosus alium percusserit, aut bos cornupetere solitus cornu petierit, &c.

Damno dato.

TIT. IX.

1. De rupto.

RVpitias i, in XII. Tabulis significat damnum dederis. Festus in voce rupitias.

Sarcito, in XII. Tabulis Seruius suspicans ait significare, damnum soluito, præstato. Festus in voce Sarcito.

Ex his duobus fragmentis possis ita legem concipere. *Quod rupitias, sarcito.*

2. De membro rupto.

Talionis mentionem fieri in XII. Tabulis ait Verrius, hoc modo. *Si membrum rapserit k, ni cum eo pacit, talio esto.* Festus in Talionis. dicam de hac lege ad tit. de Iniur. j.

De noxalibus actionibus.

TIT. X.

CElsus differentiam facit inter legem Aquiliam & legem XII. Tabularum. Nam in lege antiqua (*id est* XII.) *Si seruus sciente domino furtum fecit, vel etiam noxā commisit serui nomine actio est noxalis, nec dominus suo nomine tenetur l.* l.2.§.1.ff. de noxalibus.

Noxales actiones sunt aut legibus aut Edicto Prætoris. Legibus, veluti *furti ex legibus* XII. *Tabularum* §.4. Inst. de noxalib. actionib. *Si seruus furtum faxit, noxámve nocuit* l. 2.§.1. vers. sed si placeat. ff. de noxal.

Finium regundorum, & de seruitutibus.

TIT. XI.

1. De viarum latitudine.

VIæ latitudo ex lege XII. *Tabularum in porrectū octo pedes habet,*

a vlt. *l.*92.*in f. l.* 162. *l.* 163. *ff. de verb. sign.* hoc innuit, solē occasum supremum esse iuris dicendi tempus. Ita, Iudex non videtur se subtrahere iuri dicundo, qui se recepit hora suprema *l.* 1. §. 8. *ff. quando appellandum.* vt hinc colligas, moris non fuisse apud veteres noctu iudicare. Senec. 1. *de tranquil.*; quibus tamen opponitur *l.*2.§.31. *ff. de orig. iur. Nouel.*82.*c.*3. hoc rectè cōstat noctu posse trāsigi. *l.*20. *Cod. de transact.* & testamentum signari *l.*22.§.6.*ff. qui testamenta.*

b quæ & suprema hora *l.*1. §. 8. *ff. quando appell. l.*2.*in fi. ff. de ver. signif.* fuerunt apud Romanos XXIIII. *l* 8. *ff. de feriis* horarum sex ante meridianarum fit mentio *ff. qui test. l.*1.*ff. de manumiss.* secundæ noctis *l.*20. *C. de transact.* *c* vindex is erat qui vindicabat. quo minus is qui prehensus erat, ab aliquo teneretur atq. ita prensum, nexum, siue addictum liberabat. Festus. Sic vindex libertatis Liu. 2. & 6. alij vindicis vocabulo procuratorem, alij fideiussorem intelligunt. *d* i. locuples dicitur enim ab asses dando 16. *Gel.*10. *l.*2.§.2.§.4 *ff. qui satisdare. l.*1.*ff. in ius vocati.* *e* i. pauperi. *f* status dies vocatur qui iudicij causa est constitutus cum peregrino Festus *in status* Plautus in Curculione *si status conditus cum hoste intercedit dies, tamen est eundum quo imperant ingratis.* Gel.16.*c.*4. concipiebant iusiurandum vt adessent, his additis exceptionib. *& post* nisi ipsius eo die sibi sit ius. *hostísve status, conditúsve dies cum hoste.* *g* i. peregrino. Cic. 1. *offi.* hostis apud maiores nostros dicebatur quē nunc peregrinū dicimus Fest. *in status.* Peregrini ab antiquis hostes appellabantur, quòd erant pari iure cum pop. Rom. atq. hostire ponebant pro æquare. *h v. quæ not. ad l.*4.*in f. C. de rep. hæred.* *i* de rupto ad *l.*27.§.13.*ff. ad l. Aq.* *k* quidam legūt ruperit. *l* hinc cōstat legē noluisse seruos dominis suis obtēperare in delictis *l.*2.§.1. *ver. at in l. Aquilia. ff. de nox.*

t hanc legem. ita restituit Ioseph. Scaliger apud Festum in plorare. Ré vbei pagunt, orāto. Nei pagunt, ante meridiem in foro aut in comitio causam cōiciunto, &c.

v alij gnoscito vt Ræuard. eo sensu, vt iudex ante meridiem, quū actor & reus perorassent, i. caussam dixissent, de caussa cognosceret. cōiciunto Ioseph. Scaliger in plorare apud Fest.

x id innuit post meridiem secūdum præsentem iudicari: quibusdā, vt Ræuardo hæc vox deest. his adde *C.* quomodo & quādo iudex sentēriam proferre debeat præsentib. partibus vel vna tantum parte præsente.

y litem addicere quidā interpretātur secundum præsentem litem dare. Ræuardus litigandi potestatem facere.

z sole occaso diei suprema potestas esto Ræu. *a* vlt. *l.*92.*in f. l.* 162. *l.* 163. *ff. de verb. sign.* hoc innuit, solē occasum supremum esse iuris dicendi tempus. Ita, Iudex non videtur se subtrahere iuri dicundo, qui se recepit hora suprema *l.* 1. §. 8. *ff. quando appellandum.* vt hinc colligas, moris non fuisse apud veteres noctu iudicare. Senec. 1. *de tranquil.*; quibus tamen opponitur *l.*2.§.31. *ff. de orig. iur. Nouel.*82.*c.*3. hoc rectè cōstat noctu posse trāsigi. *l.*20. *Cod. de transact.* & testamentum signari *l.*22.§.6.*ff. qui testamenta.*

b quæ & suprema hora *l.*1. §. 8. *ff. quando appell. l.*2.*in fi. ff. de ver. signif.* fuerunt apud Romanos XXIIII. *l* 8. *ff. de feriis* horarum sex ante meridianarum fit mentio *ff. qui test. l.*1.*ff. de manumiss.* secundæ noctis *l.*20. *C. de transact.* *c* vindex is erat qui vindicabat. quo minus is qui prehensus erat, ab aliquo teneretur atq. ita prensum, nexum, siue addictum liberabat. Festus. Sic vindex libertatis Liu. 2. & 6. alij vindicis vocabulo procuratorem, alij fideiussorem intelligunt. *d* i. locuples dicitur enim ab asses dando 16. *Gel.*10. *l.*2.§.2.§.4 *ff. qui satisdare. l.*1.*ff. in ius vocati.* *e* i. pauperi. *f* status dies vocatur qui iudicij causa est constitutus cum peregrino Festus *in status* Plautus in Curculione *si status conditus cum hoste intercedit dies, tamen est eundum quo imperant ingratis.* Gel.16.*c.*4. concipiebant iusiurandum vt adessent, his additis exceptionib. *& post* nisi ipsius eo die sibi sit ius. *hostísve status, conditúsve dies cum hoste.* *g* i. peregrino. Cic. 1. *offi.* hostis apud maiores nostros dicebatur quē nunc peregrinū dicimus Fest. *in status.* Peregrini ab antiquis hostes appellabantur, quòd erant pari iure cum pop. Rom. atq. hostire ponebant pro æquare. *h v. quæ not. ad l.*4.*in f. C. de rep. hæred.* *i* de rupto ad *l.*27.§.13.*ff. ad l. Aq.* *k* quidam legūt ruperit. *l* hinc cōstat legē noluisse seruos dominis suis obtēperare in delictis *l.*2.§.1. *ver. at in l. Aquilia. ff. de nox.*

a in Amfracto.i.in flexo *Varro 6.de lingua.* *b* hinc constat legibus x ii. Tabularum de aqua pluuia arcenda proditā specialem actionem quæ tamen desideraret mensoris interuentum, quoties ex riuo fortè quem fecit aqua pluuia intra limites vnius agri adfinis calumniosè æstimari censebat oportere fines agri sui, non ex limitib.initio constitutis *v.Cuiac.10.obs.2.in fi.* *c* Plutarchus in Solone.

d Plutarchus ibidem.

e Plut.ib.2 *Har.* 4. *Cic.* 2.*de legib.*

f eodem sensu ripæ dicuntur muniri *l.vn.§.6. ff.ne quid ad flum. pub.vnica.* §.1. 3. *ff.de ripa munienda.*hoc de munitione obseruandū est eum qui viam publicam exarauerit, ad munitionē eius solum compelli. *Paul.1.sentent.14.* §.1.*l.vlt.ff.de via publica.*

g ciuiliter tamē. nam quædam in sermone tacitè excipiuntur *l.9. ff.de seruitutib.*

h hoc caput x ii. Tabularum esse colligimus ex Metiani libello de asse. Sestertius,inquit,duos asses & semis, quasi semis tertius. lex etiam x ii. Tabularum argumento est: in qua duo pedes & semis, sestertius pes vocantur, hæc ille. Varro 4.*de ling.* ambitus, inquit, circunitus: ab eóque x ii.Tab. interpr. ambitum, parietis, circumitum dixerunt. hæc ille. Et id quidem spatium legitimum dicitur *in l.14. ff. de seruit. rusticor.*v.Fest.& Isido 15.c.& quā dixi ad *l.2.§.2.C. de ædif.priuatis.*

i his verbis colligimus, Insulis proximis insulis connexas non fuisse, sed adiacentes *l.15.§.14, ff.de dam.* & tamen nihil vetat insulæ parietem communem esse *l.13. ff de seruitut. vrbanor. v.Cuiac. 1.obs.* 4.

k Fortè duodecim tabularum, quod tamen vir certo ausim affirmare.

l Plin.35.c.14.de lateritio muro loquens. Romæ, inquit, non sunt talia ædificia: quia sesquipedalis paries non plus quàm vnā contignationem tolerat: cautúmque est,ne communis crassior fiat,nec interge rinorum ratio patitur,hæc ille.

m i.duorum,aut trium ordinum laterum,qui πλίνθοι Græcè dicuntur. *n* Plinius *d.loco.* *o* quid mœnianum *v.l.11. C.de ædificiis priuatis.* *p)* de hac quinque pedum præscriptione dixi ad legem,Quinque pedum 5.*C.fin.regund.* *q* quidam legunt Manilia,vtrunque non male. Siculus Flaccus de conditionib. agrorum, Si arbores communes sint, mediæ vtrinque notatæ per totas esse debebunt: si partium frondes spectant,in alios fines,plagis, id est, latis cicatricibus signatæ inueniri debent,vt intelligantur eorum esse dominorum in quas partes integræ erunt, intactæ reseruabuntur.Signantur autem vtrinque,id est,ex vtraque possessione intra pedes quinos,vt legis Maniliæ commemorationem habeant.

Frontinus *de limitibus agrorum*, de rigore controuersia est finitimæ conditionis, quoties inter duos pluréśve terminos ordinatos,siue quæ alia signa, secundum legem Maniliam intra quinque pedes agitur.

Aggenus *de limitibus agrorum.* de fine enim lex Mamilia quinque aut sex pedum latitudinem præscribit: quoniam hanc latitudinem vel iter ad culturas accedens occupat,vel circū actus aratri quod vsucapi non potest. Iter enim,non qua ad culturas peruenitur,capitur vsu,sed id quod in vsu biennio fuit,&c.

Hygenus,*de limitibus constitutis*,Linearij limites mensuræ tantum discriminandę causa sunt constituti:& si finitimi interueniunt,latitudinem secundum legem Maniliam accipiunt.

Extat quoque in libro variorum authorum *de limitibus*,fragmentum legis Maniliæ,Rosciæ,Peduceæ,Allenæ,(lege Aliænæ)Fauiæ (quidam legunt Fabię)quod restitutum vide apud Iustum Lipsium 1.*Electorum*15.

r 5.*obs.c.21.* *s* ad hos arbitros recurrebatur,quoties inter vicinos iurgium de finib.erat. Cicero 4.*de Republica apud Nonium,in iurgium.* Admiror,inquit,nec rerum solum,sed verborum etiam elegãtiam,*Si iurgant*,inquit, beneuolorum concertatio, non lis inimicorū iurgium dicitur. & in sequenti: Iurgare igitur lex putat inter se vicinos non litigare.hęc ille.

t huius rei extat vestigium apud Festum *in Erctum. Erctum*, inquit, *citúmque* fit inter consortes, *vt in libris legū Romanarum legitur.* Erctum à coercendo.vnde & erciscundæ & ercisci. Citum autem est vocatum, à ciendo, hæc ille.quo loco Iosephus Scaliger monet legendum Citum fit. quæ particula expuncta. vt Erctum citum, fit hæreditas diuisa.& in glossis Herctus citus, διαιρεσις τῶν ὑπαρχόντων vocatur.apud Seruium Erctum nõ citum, hoc est patrimonium non diuisum Erctum ciendum, hæreditas diuidenda.

v v.l.5.§.18.in f. ff. de tributoria. l. 19. ff. de contrah. empt. Grex dominium nõ mutat,nisi sit æs adnumeratū. *Var. 2.de re rustica.*

x l.53.ff.de contr. empt.

y id est tradito. Tradere est trans dare seu mouere. Accius apud Nonium Remisque nixi properiter nauē in fugam transdunt.

z Endo plorare, est implorare. Festus *in Endoploratę.*Implorare cum fletu rogare,supplicare, inuocare publicum auxilium *l. vlt: ff.de eo quod metus causa.* Clamare, Festus in Plorare.Lex Seruij Tullij hæc est, Si parentem puer verberit aut olle*ploraßit*,puer diuis parentum sacer esto. Proclamare *l.4. in f. ff.de sicariis.*

a dixi ad Vlpianum 19.§.3.*adde Gaium.1.Instit.6.* §.4. *b* Impubes libripens esse non potest neq; antestari,vt Priscianus refert *lib.8.* *c* quod & Raudus.Varro 4.*de lingua.* Porta Rauduscula,quòd ærata fuit, Aes raudus dictum: ex eo in veteribus mancupiis(id est mancipationibus)scriptum, *Rauduculo libram ferito.* adde Festum in Rodus. Rauduscuri meminit Cic.4.*ad Attic.8. & 6.Epist.pen.7.Epist.2.5.Vide 6.* *d* *v.Vlpianum19.* *e* x ii.Tabularum sc. Est n. hæc lex desumpta ex 4.Caij ad legem x ii.Tabul. *f* lex x ii.Tabularum emptionis verbo omnem alienationem complexa videtur *l.29.ff.de statulib.* *g* de hoc verbo vide quædam in titulo 18.§.4.*j.eod.* *h* hoc caput non pertinet ad leges x ii. Tabul. *i* ἀρχαικῶς pro Qui. *k* i.nancitur:nancitur pro nanciscitur, vt apiscitur pro adipiscitur. *l* hoc innuit,vt quod ante bellum contraxerit Latinus cum Romano,siue mutuum sit,siue pignus,vt id valeat. *m* Liuius 7.hanc institutionem refert ad M. Duellium C.Marcio(inquit)Cn.Manlio Coss.de vnciario fœnore à M.Duellio Tribunoplebis rogatio perlata est, & plebs aliquanto eam cupidius sciuit,accepitque.Sed verisimilius est intelligi legem x ii.Tabul.penè antiquatam à Duellio in vsum renocatam fuisse. *n* vsura vnciaria est, cum quoquo anno vnus in centenos numimos penditur, sextans,cùm bini:quadrans, cùm terni:triens,cùm quaterni:quincunx,cum quini:semis,cùm semi:septunx,cùm septeni:bes,cùm octoni:dodrans,cùm noni:dextans,cùm deni:deunx,cùm vndeni:as,cum duodeni.

o i.decem annis post Duellij rogationem,de qua superius dictum est. Lius T.Manlio Torquato,C.Plautio Coss.semunciarium tantum,ex vnciario,fœnus factum.

p i.sublatum omne fœnus.*v.Appianum.1.ciuilium.*

habet,in amfractum a,id est,vbi flexum *est, sedecim*, Caius in l.8.de seruitut.rusticorum.

Amfractum est ab origine flexum duplici, dictum ab ambitu & frangendo,ab *eo leges b iubent in directo pedū octo esse,in amfracto sexdecim*,id est,*in flexu* Var.6.de lingua.

2. Si aquæductus priuato noceat.

Si per publicum locum aquæductus priuato nocebit, erit priuato actio ex lege x ii.*Tabularum,vti noxæ domino caueatur* l. 5.ff.ne quid in loco publico.

3. Si aqua pluuia nocet.

Et sic verba legis x ii.Tabularum veteres interpretati sunt, *si aqua pluuia nocet ei.* si nocere poterit l. 21. ff. de statulib.

4. De interstitiis.

Gaius lib.4.ad legem x ii.Tabul.sciendum est inquit in actione finium regundorum illud obseruandum esse, quod ad exemplum quodammodo eius legis scriptū est, quod Athenis Solonem dicitur tulisse: nam illic ita est. Καὶ τις ἀμφισβήσει παρ' ἀλλοτρίῳ χωρίῳ ὄρυγμα τὸν ὅρον μὴ παραβαίνων· ἐὰν τειχίον, πόδα ἀπολείπειν. ἐὰν δὲ οἴκημα, δύο πόδας· ἐὰν δὲ τάφον, ὃ βάθος ὀρύττει, ὅσον τὸ βάθος ᾖ, τοσοῦτον ἀπολείπειν. ἐὰν δὲ φρέαρ ὀρυγιαῖον. ἐλαίαν δὲ ἢ συκῆν, ἐννέα ἀπὸ πόδας ἀποτοῦ ἀλλοτρίου φυτεύειν. τὰ δὲ ἄλλα δένδρα πέντε ἀπὸ πόδας. id est, Si quis spem ad alienum prædium fixerit,infoderitque:terminum ne excedito.Si maceriam:pedem relinquito. Si verò domū:pedes duos. Si sepulchrum aut scrobem foderit,quantum profunditatis habuerint,tãtum spatij relinquito.Si puteum,passus latitudinem. At verò oleam, aut ficum,ab alieno ad nouem pedes plantato: cæteras arbores ad pedes quinq. Hæc ille.

5. Qui viam debet,eam munitam præstet.

Si via sit immunita f, iubet lex qua g velit, agere iumentum, Cicero pro Cæcina.

6. De legitimo spatio ac sestercio pede inter duas insulas relinquendo.

Ambitus proprie dicitur inter vicinorum ædificia, locus duorum pedum & semipedis *h* ad circumeundi *i* facultatem relictus.*Festus in Ambitus.*

7. De crassitudine parietis communis.

Leges publicæ k non patiuntur maiores crassitudines quàm sesquipedales l constitui loco communi:cæteri autem parietes, cum spatia angustiora fierēt, eadem crassitudine locantur:lateritij verò (nisi displinthij *m* aut triplinthij fuerint) sesquipedali crassitudine non *n* possunt plusquam vnam sustinere contignationem. In ea autem maiestate vrbis & ciuium infinita frequentia, innumerabiles habitationes opus fuit explicare. Ergo cùm recipere non posset area plana tantā multitudinem ad auxilium altitudinis ædificiorum res ipsa coegit deuenire. Itaque pilis lapideis, structuris testaceis, parietibus cæmentitiis altitudines extructæ contignationibus vna coaxatis, & cœnaculorum summas vtilitates perfecerunt & despectationes. Ergo menianis *o* & contignationibus variis alto spatio multiplicatis, populus Romanus egregias habet sine impeditione habitationes. hæc Vitruu.2.c.8.

8. De quinque pedum præscriptione.

Ex hac non rerum sed verborum discordia, controuersia nata est de finibus, *in qua quoniam vsucapionem* x ii. *Tabul.inter quinque p pedes esse voluerunt*, depasci veterem possessionem Academiæ ab hoc acuto homine non sinamus, nec Mamilia *q* lege singuli, sed ex x ii, tres arbitri fines regemus.hæc Cic.1.de legib.

9. De tribus arbitris finium regundorum.

Nec Manilia cum singulis lege [alij ita habent, Nec Manilia lege singuli]sed cum his te arbitro [alij rectius legunt,*Sed ex his tres arbitri.* Cuiacius *r* verò quàm optime,*sed ex duodecim tres arbitri*,]si vis,[alij legunt *Fineis*, & recte]regemus *s*.Cic.1.de legib.Possis ita hanc legem restituere,*Vt si vicini inter se iurgant,finibus regundis tres arbitros darent:eisque totius rei ius arbitriúmque permitterent.*

Familiæ erciscundæ.

TIT. XII.

Haec actio proficiscitur ex lege x ii. *tabularum t* 1. ff. familiæ.

De religiosis & sumptibus funerum

Titul.

De contrahenda emptione & venditione.

Titul.

1. De traditione.

Venditæ res & traditæ, non aliter emptori adquiruntur, quam v si is venditori pretium soluerit, vel alio modo ei satisfecerit, veluti x expromissore vel pignore dato. quod quanquam cauetur lege x ii.Tabularum:tamen rectè dicitur & iure gentium, id est naturali id effici. §.41.Institut.de rerum diuis.

Sub vos placo(inquit Festus *in Sub vos*) in precib.ferè cùm dicitur, significat id quod supplico, *vt in legibus, Transque dato y. edendóque(lege endo z)plorato.*Hæc Festus.

2. De Nexu.

Dictum est de Nexu 5.tit.de pactis.

3. De emancipatione.

Mancipatio *a*, est imaginaria quædam venditio, quæ sic agitur, adhibitis non minus quam quinque testibus, ciuibus Romanis puberibus *b*, & præterea alio eiusdem condicionis, qui libram æneam teneat, qui appellatur libripens.Is qui mancipium accepit æs tenens, ita dicit, *Hunc ego hominem ex iure Quiritum meum esse aio, ísque mihi emptus est hoc ære æneáque libra.* Deinde ære *c* percutit libram,ídque es datur ei a quo mãcipium accipitur,quasi pretij loco.*Quæcunque igitur res mancipi d, lege* x ii.*Tabularum, aliter nisi per hanc solennitatem alienari non poterat*, Boetius in Topic.Ciceronis.

4. De Monopoliis.

Gaius lib.4.ad legem x ii.Tabularum. Sodales sunt, inquit, qui sunt eiusdem collegij Græci ἑταιρίαν vocant. *His autem potestatem facit lex e.pactionem quam velint sibi ferre,dum ne quid ex publica lege corrumpant.*Sed hæc lex videtur esse ex lege Solonis translata. Nam illa ita est ἐὰν δὲ δῆμος &c.l.vlt.ff.de collegiis.

5. Rem litigiosam alienari non posse.

De ea re dictum est 5.titulo de rebus.

6. Staliberos vendi posse.

Statuliberum venumdari f posse leges x ii. *Tabularum putauerunt.* l.25. ff. de statuliberis, *emptori tamen dando pecuniam,ad libertatem peruenietidque lex* x ii.*Tabularum iubet.* Vlpian.2.§.4.in f.

De pignoribus.

TIT. XIIII.

Nancitor g in x ii. Tabulis,nactus erit,prædatus erit. Item in fœdere *h* Latino. *Pecuniam quis i nancitor k, habeto:& si quid pignoris nancitur* (legunt alij *nancitor*) *sibi habeto l.* Festus in Nancitor.

De vsuris.

TIT. XV.

1. De vnciario fœnore.

Sanè vetus vrbi fœnebre malum, & seditionum discordiarúmque creberrima causa, eáque cohibebatur antiquis quo que & minus corruptis moribus.Nam primo x ii. *m* Tabulis sanctum; *Ne quis vnciario n fœnore amplius exerceret*;cùm antea ex libidine locupletum ageretur, dein *o* rogatione tribunicia ad semuncias redacta. Postremo vetita versura *p*. Tacitus v i. Annal. anno vrbis 786.

2. Vsu

a hoc caput ex moribus populi Romani petitum, vel, vt ℣. *eod.* dicitur, veteris consuetudinis Romanorum fuit. *b* Cic. 1. de diuinat. Nihil ferè quondam maioris rei, nisi auspicatò, ne priuatim quidem gerebatur. Quod etiam nunc Nuptiarum auspices declarant, qui re omissa nomen tantum tenent. In sacellum exisse ominis capiendi causa constat ex eodem Cic. ibid. Idem in Cluentio, Nubit genero socrus, nullis auspicib. nullis auctorib. funestis ominibus. Virgilius 1. Æneid. Cui pater intactam dederat primísque iugarat ominib. Iuuen. Satyr 10. veniet cum signatoribus auspex. Catullus hæc cum bona Nubet alite virgo Plaut in Prologo Casinæ ibit nuptum, nõ manebit auspices. *c* conuentionem in manum intelligit de qua aliàs dixi ad Vlpia. 9. *adde l. 66. §. 1. ff. de don. int. vir.* *d* dixi *ad l. 1. ff. de ritu nuptiarũ. adde* 4. Harmenop. 4. *in pr.* *e* de vsurpata muliere *v. tit. 23. §. 6.* ℣. *eod.* *f* v. titulum C. de repudiis & iudicio de moribus sublato. *g* Lex est Romuli, quam tamen verisimile est relatam fuisse in XII. tabulas, huiúsque rei argumentum nobis facit Gell. vt dicam inferius. *h* Temetum vinum: vnde temulentia. v. Festum in Temetum. *i* adde quę scrip. ad Nou. 22. c. 6. *k v. l. 32. §. 12. ff. de donat. int. vir.* *l* ad mores populi Romani hoc referri oportet. *m* Caius *l. 2. §. 1. §. 2. ff. de diuortiis.* In repudiis, inquit, id est renunciatione, cõprobata sunt hæc verba. *Tuas res tibi habeto.* Item hæc, *tuas res tibi agito.* In spõsalibus verò discutiendis hæc verba probata sunt, *Condicione tua non vtor.* *n* Caius lib. 3. ad leg. XII. Tabul. Si ex lege repudium missum non sit &c. *l. 43. ff. de adulteriis.* *o* dixi hac de re ad *l. 2. §. 1. ff. de diuort.* *p* Illud obseruandum, Repudium inter vxorem & virum à condita vrbe vsque ad 520. (vel vt apud Gellium est DXXIII. *lib.* 4. 3. *c.* 3. Tertullianus *libro de Monogamia:* & in *Apologetico*, post DC. vrbis conditæ,) nullum accidisse. primúmque Spurium Carbilium vxorem sterilitatis causa (id n. olim licuit. *l. 60. in f. ff. de don. int. vir.*) repudiasse 2. *Valer. 1. de primo repudio.* Ad id autem mouebatur, quòd iurauerat apud Censores, vxorem se liberorum quærendorum causa habere. *Gel. 17. c. vlt.* iurisiurandi religionem animo atque amori in eo præuertens *Gel. 4. c. 3.* *q* huc illud Catonis pertinet, Vir, inquit, cùm diuortium facit, mulieri Iudex & pro Censore est, imperium quod videtur habet 10. *Gel.* 23. *r* vniuiræ apud Gentiles admodum commendatæ: hinc, Fortunæ muliebri coronam non imponebant nisi vniuiræ, sicuti nec matri Maturæ. Tertullianus *de Monogamia.* Et alia sacra coronabat vniuira, alia multiuira. Arnob. 7. Mirum certè illud Athanagoræ in Apolog. οὐδὲ δεύτερος γάμος, ἐπιβρέπης ἐστὶ μοιχεία. & illud Tertulliani libr. de Monogamia. Vnum matrimonium nouimus, sicut vnum Deum, qua de re & aliàs dixi. *s* quidam ita legunt *Paterfamiliàs vt legaßit, &c. adde authorem ad Herenn. lib. 1.* *t* §. 3. *Inst. de tutelis.* *v* hoc innuit legitimos tutores à nullo dari, sed lege XII. Tabularum fieri *l. 5. ff. de legit tutorib.* *x adde l. 1. C. de legitima tutela.* *y* Cuiacius 10. *obseru.* 11. motus hac vnica voce putat legem XII. tabularum ita conceptam fuisse, Agnatus proximus familiam nancitor. constat enim ex Festo verbũ Nancitor pertinuisse ad XII. tabulas Festus in *Nancitor*, Nancitor in XII. tabulis id est nactus erit. *z v. 11. Vlp. 3.* *a adde quæ scripsi in Epitome Feudorum. Tit. per quas personas fiat inuestitura.* *b l. 3. C. de legit. Tutela.* *c* sustinet. *d* hunc locum ita accipe, Mulieres filiasfamilias in potestate patrum suorum fuisse: nuptas in virorum manu: orbas innuptas, in fratrum tutela. *e* facit *l. 7. §. 6. Cod. de curat. furiosi. l. 27. vers. sinautem C. de Episcop. audientia.* *f* interpretationem huius loci vide in *l. 53. de verborum significe.* Quid autem gẽtilis v. Festum, Ciceronem in Topicis. Erant autem gentiles, qui non tantum generis, sed & nominis eiusdem, qui ab ingenuis oriundi, quorũ maiorum nemo seruitutem seruiuit, qui capite non sunt deminuti. Omnes agnati gentiles: at non omnes gentiles agnat. Ailio sensu gentiles apud Ammianum.

2. Vsurarij pœna quadruplum.

Maiores nostri sic habuerunt, & ita in legibus posuerunt *furem dupli condemnari, fœneratorem quadrupli.* Marcus Cato initio libri de re rustica.

De testibus.

TIT. XVI.

DE intestabili. v. ℣. titulo de testamentis. vbi de testamento per æs & libram.

De falso testimonio. v. ℣. Tit. de publicis iudiciis. vbi de falsis.

De Intestatione & manus iniectione. v. ℣. Titul. de iudiciis. c. 4.

De testium citatione & denunciatione. v. ℣. Tit. de iudiciis. c. 4. de obuagulatione.

De nuptiis.

TIT. XVII.

1. Nuptias auspicatò fieri.

APud antiquos non solùm publicè sed etiam priuatim nihil gerebatur, nisi auspicio priùs sumpto: quo *ex more a nuptiis etiamnum Auspices b interponuntur*: qui quamuis auspicia petere desierint, ipso tamen nomine veteris consuetudinis vestigia vsurpantur. Hæc Valerius 2. c. 1. de nupt.

2. De nuptiis inter patres & plebeios interdictis.

Ne connubium patribus cum plebe esset, non Decem viri tulerunt paucis his annis pessimo exemplo publico, cum summa iniuria plebis? Hæc Liuius 4.

3. De societate bonorum & sacrorum inter virum & vxorem.

Γωμῶκα γαμέτλω κῇ νόμας ἱεροὺς c συνελθοῦσαν αὐδρὶ κοινωνὸν d ἁπάντων εἰς χρημάτων τε καὶ ἱερῶν. Hæc Dionysius Halicarnass. 2.

4. De vsurpata muliere.

Lege non esse vsurpatam e mulierem, quæ cum k al. Ianuariis apud virum causa matrimonii esse cœpisset, ante diem quartum Calendas Ianuarias sequentes vsurpatum isset. Hæc Gell. 3. c. 2. & Macrobius 1. Saturnal. 3.

5. De moribus vxoris *f.*

Si mulier aliquid peccasset pœnam luebat ex læsi (mariti) arbitrio. Idque maximarum pœnarum proprium. Cognati cum marito ea de re iudices erant. Grauiora illa erant φθορὰ σώματος, καὶ εἴτης οἶνον δίρεθεῖν πᾶσα γυνὴ Vtrumque damnauit Romulus *g*, ὡς ἁμαρτημάτων γυναικείων ἴχατα, hæc desumpta sunt ex Dionysio Halicarnass. lib. 2.

Gellius 10. c. 23. Qui de victu, inquit atque cultu populi Romani scripserunt, mulieres Romæ atque in Latio abstemias egisse. Hoc est, vino semper, quod temetum *h* prisca lingua appellabatur, abstinuisse dicunt: institutúmq. vt cognatis osculum ferrent, reprehendendi causa, vt odor indicium faceret, si bibissent (idem refert Plinius 14. c. 13.) Bibere autem solitas ferũt, loream, passum, murinam, &, quæ id genus optant, dulcia. Sed M. Cato non solum existimatas, sed multatas à iudice mulieres refert, non minus *si vinum bibissent*, quàm si pròbrum & adulterium admisissent. Verba M. Catonis adscripsi ex oratione quæ inscribitur de dote, in qua id quoque inscriptum est. & post, Si quid peruersè tetréq. factum est a muliere, *si vinum bibit*, si cum alieno viro probri quid fecit condemnatur. Hæc ille. Plinius idem prope refert *d. loco.* Non licebat, inquit, fœminis Romæ *vinum bibere.* Iuueninus inter exempla, Egnatij Mecennij vxorem, *quòd vinum i bibisset*, è dolio, interfectam fuste à marito, eúmque cædis a Romulo absolutum. Fabius Pictor in Annalibus suis scripsit, matronam quòd loculos, in quibus erant claues *vinariæ cellæ*, resignauisset, à suis inedia mori coactam. & post, Cneus Domitius iudex pronunciauit mulierem videri *plus vini bibisse* quàm valetudinis causa, viro insciente, & dote multauit. Hæc Plinius. Valerius 2. cap. 1. de vsu vini mulieribus interdicto. Vini vsus, inquit, olim Romanis fœminis ignotus fuit, ne scilicet in aliquod dedecus prolaberentur: quia proximus à Libero patre intemperantiæ gradus ad inconcessam Venerem esse consueuit. Cęterùm, vt non tristis earum & horrida pudicitia, sed honesto comitatis genere temperata esset, indulgentibus maritis, & abundanti auro, & multa purpura vsæ sunt: & quo formam concinniorem efficerent, summa cum diligentia capillos cinere rutillarunt. Nulli enim tunc subsessores alienorum matrimoniorum oculi metuebantur, sed pariter & videre, sanctè, & aspici mutuo pudore custodiebãtur.

6. Si mulier adulterium commiserit.

v. tit. de adulteriis. ℣. eod.

7. Vxor marito sua hæres & quando.

v. tit. de suis & legitimis. ℣.

8. De donationibus inter vir. & vxorem.

Moribus apud nos receptum est ne inter virum & vxorem donationes valerent *l. 1. ff. de donat. inter vir.*

9. De iurgio & fribusculo inter virum & vxorem.

Quoties inter virum & vxorem aliquid iurgij *k* intercesserat, in sacellum Deæ Viriplacæ, quod est in palatio, veniebant *l.* Tum ibi inuicem locuti, quæ voluerãt, contentione animorum deposita, concordes reuertebantur. Dea nomẽ hoc à placandis viris assecuta fertur: veneranda quidem, & nescio an præcipuis & exquisitis sacrificiis colenda: vtpote quotidianæ ac domesticæ pacis custos in pari iugo charitatis 2. Val. 1. de sacello deæ viriplacæ.

10. De repudiis & diuortiis.

Suas res sibi *m* habere iussit & XII. *n* tabulis claues *o* ademit *p.* exegit *q.* Hæc Cic. 2. Philipp.

11. De secundis nuptiis.

Quæ vno *r* contentæ matrimonio fuerant, corona pudicitiæ honorabantur 2. Valer. 1.

De Tutoribus & Curatoribus.

TIT. XVIII.

1. De testamentaria tutela.

VErbis legis XII. Tabularum his, *vti legaßit suæ rei ita ius esto*, latissima potestas tributa videretur: & hæredis instituendi, & legata & libertates dandi, tutelas quoque constituendi. l. 120. ff. de verborum signif.

Testamento quoque nominatim tutores dati confirmantur eadem lege XII. Tabularum, *Vti s legaßit super pecunia, tutelávе suæ rei, ita ius esto.* hæc Vlpian. 11. §. 14.

2. Liberis in potestate positis tutorem à parente dari.

Lege XII. Tabularum permissum t est parentibus, liberis suis siue fœminini, siue masculini sexus, si modo in potestate sint, tutores testamento dare l. 1. ff. de testam. tut.

3. De legitimis tutoribus & de legitima adgnatorum tutela.

Quibus testamento tutor datus non est, his, ex v lege XII. Tabularum adgnati sunt tutores qui vocantur legitimi. Instit. de legitima adgnatorum tutela.

Legitimæ tutelæ, lege XII. Tabularum adgnatis delatæ sunt & consanguineis. l. 1. ff. de legitimis tutoribus.

Per eminentiam legitimi dicuntur, qui ex lege XII. Tabularum introducuntur seu propalam vt adgnatiiseu per consequentiam, vt patroni. Vlpianus 11. §. 3 *x.*

4. Tutelam proximos adgnatos nancisci.

Si plures sint adgnati, proximus tutelam nanciscitur y. Caius lib. 12. ad Edictum Prouinciale, in l. ff. 9. de legit. tutorib.

5. De legitima patronorum tutela.

Ex eadem lege XII. Tabularum, libertorum & libertarum tutela ad patronos, liberósque eorum pertinet, quæ & ipsa legitima vocatur, non quia nominatim in ea lege de ea tutela caueatur, sed quia perinde accepta est per interpretationem ac si legis verbis introducta esset. Eo enim ipso quòd hæreditates libertorum, libertarúmque, si intestati decessissent, iusserat lex ad patronos, liberósve eorum pertinere, crediderunt veteres voluisse legem etiam tutelam ad eos pertinere. Inst. de legitima. patron. tutel.

Tutela legitima, quæ patronis defertur lege XII. Tabularum, non quidem specialiter vel nominatim delata est, sed per consequentias *z* hereditatum, quæ ex ipsa lege patronis datæ sunt. l. 3. ff. de legit. tutorib.

6. De legitima *a* fœminarum tutela.

Fœminarum legitimas tutelas lex Claudia b sustulit c. Vlp. 11. §. 8. in f. Moribus tutor datur mulieri quæ cùm tutore suo lege aut legitimo iudicio agere vult. Vlpian. 11. §. 24. Mulieres omnes, propter infirmitatem consilij, maiores in tutorum potestate esse voluerunt. *Cicero pro Muræna.* Maiores nostri nullam, ne priuatam quidem rem, agere fœminas sine auctore voluerunt: sed in manu esse parentum, fratrum, virorum *d. Liuius* 24. In officiis apud maiores ita obseruatum, vt pupillaris tutela muliebri præferatur. Massurius 3. iuris ciuilis apud Gel. 5. c. 13.

7. De Curatoribus & de Curatore furiosi.

Emancipati furiosis fratribus & sororibus lege *e* XII. Tabularum legitimi curatores erant 15. Cod. de curator. furios.

Lex est. *si furiosus est, agnatorum, gentiliúmque f in eo pecuniáque eius potestas esto.* Cic. 2. de inuentione.

Qui ita sit affectus, eum dominum esse rerum suarum vetant XII. Tabulæ, itáque non est scriptum si insanus, sed, *si furiosus esse incipit.* Cic. 3. Tusculan.

Lex XII. Tabularum furiosum in curatione iubet esse agnatorum. 12. Vlp. 3.

Furiosi, licet maiores vigintiquinque annis sint, tamen in curatione sunt adgnatorum ex lege XII. Tabularum.

8. De

a Prodigus ita definitur qui neque tempus, neque finem expensarum habet, sed bona sua dilacerando & dissipando profundit, *l.1.ff.de curatorib.* Caius prodigos vocat euertores *1.cap.vlt.* *b* hoc iure Caius quidam Licinius cognomento Hoplomachus à Prætore postulauit, vt patri suo bonis, tanquam ea dissipanti interdiceretur. Valerius 8 Hinc illa formula interdicendi apud Paulum 3.sentent.4.§.7. Quando bona tua paterna auitáque nequitia tua disperdis, liberósque tuos ad egestatem perducis, ob eam rem tibi ea re commercióque interdico. huc referenda est lex 18. *ff. qui testamenta*, quæ negat eum cui lege bonis interdictum sit testamentum facere posse. lege, id est XII. Tabularum: & lex 5. *in f.ff.de adquir.hæredit.* qua lege bonis interdictus hæres institutus, hæreditatē adire potest *l.5.in fi. ff.de adquir.hæredit.* Et lex 6. *de verbor.obligat.* quæ eidem interdicto potestatem facit stipulandi.

c *l.16.* ff.*de curatorib.*

d moribus per Prætorem bonis interdicebatur hoc modo. Quando bona tua paterna auitáque nequitia tua disperdis, liberósque tuos ad egestatem perducis, ob eā rem tibi ea re, eóque commercio interdico *Paul.3.sentent.4.* §.7.

e v. Platonem XI. de legib.

f Scæuola de tutelæ iudicio apud Cic.1. *de Oratore*, Alter, inquit, plus lege agendo petebat, quam quantum lex in XII. Tabulis permiserat. Huius dupli damnationis vestigium extat in lege 1. ff. *de his qui notantur*: *l.* 42. ff. *de verbor. signific.*

g *adde* Harmen. 1.*tit.*1.

h ad hāc legem accommodata est lex Falcidia hic verbis *Quicunque Romani sunt, qui eorum post hanc legem rogatam testamentum facere volet, ut eam pecuniam, eásque res quibúsque dare legare volet ita ius esto* & secundo capite *Quicumque ciuis Romanus post hanc legem rogatam testamentum faciet, is quā am cuique ciui Romano pecuniam iure publico dare legare volet ius potestásque esto: duo ita detur legatum ne non minus quam quartam partem hæreditatis eo testamento hæredes capiant. Eis quibus quid ita datum, legatúmve erit, ea pecunia sine fraude capere liceto: isque hæres qui eam pecuniam dare iussus damnatus erit, eam pecuniam debeto dare, quam damnatus est* l.1.ff.ad l.Falcid. *i* *l.47.in fi.*ff.*de peculio.l.* 120.ff.*de verb.signific.* *k* i.legibus XII. Tabul. *l* i.fuerit. id est permiserit alij legunt firit Cuiacius 9. obs. 10. sic apud Plaut. in Curatione. Pœnulo, Trinum Bacchid. *m* id est, in teste cieri μαρτυρεῖν, vel ita, si nolit fidem testamenti approbare, cogendum: ac deinceps pro improbo & intestabili habendum. Harmenopulus 1.*tit.*6.*c.* περὶ κεκλυμμένων refert: lege prohiberi in testamento testem esse, qui cum se alicuius testamento subscripserit, testimonium tamen ferre non sustinuerit: qui ne lege quidem vt testimonium ferat compellitur, sed tamen prohibetur in altero testamento ferre testimonium, quin & testari, & ex alieno testamento quidquam percipere. Idem refert Theophilus *Inst.de testamentis ordinandis.* Intestabilis igitur est qui neque ex testamento capere, neque in testamento testis, sed & qui ab omnibus nexus & mancipiorum solennibus sic arcetur, vt nunquam vel eius recipi, vel ei testimonium dici posset. atque ita intestabilis Plauto in milite glorioso.

n Testamentum innuit quod per æs & libram fiebat. de quo v.§. 1. *Inst. de testam. ord.n* 15. *Gell.*27. *Vlp.*20.§.2.3.4.5. 6.7.8 9. His adde quod Priscianus lib.8. refert impuberem libripendem esse non posse neque antestari, eóque loco Antestari passiuè intelligi. de Antestatione dixi ad tit.de Iudiciis §.

o vocabulum priscum fariat enim veteribus pro fari hic veteres aggrediri pro aggredi: moriri, pro mori. Plauto in Trucu. & Rudente F. Hotomanus vir clarissimus legit fateatur.

p *v.§.6. Inst.de testam.ordin.*

q alius testiū numerus requiritur ex XII. Tabulis: alius ex cōstitutionibus ex XII. tab.quinq. sufficiebant. §.1.*Inst. de test. ord. Vlp.* 20.§.2. Ex constitutionibus septem §.3. *Inst. de testam.ord.*

r id est lege XII. Tabularū quod ius antiquum à Scæuola dicitur *l.29* §.7. ff. *de liberis.* habita ratione legis Velleiæ.

s 2.Feud.11.

t Quid si abstinere voluissent? lege XII. Tabularum erant necessarij, id est, siue voluissent siue noluissent tam ab intestato quàm ex testamento hæredes erant. sed hi volentibus. Prætor permisit abstinere §.2.*Inst. de hær.qualit.*

v *v.l.3.j.C.de suis & l.2.d.tit.*

x *adde l.4. C. de legitimis.*

y Ad liberos matris intestatæ hæreditas ex lege XII. Tabularum iure non pertinebat: quia fœminæ suos hæredes non habent. sed postea Antonini & Commodi oratione in senatu recitata, id actū est, vt sine in manu conuentione, matrum legitimæ hæreditates ad filios pertineant exclusis consanguineis & reliquis agnatis. *z* *v.l.14.C.de legit.hær.§.3.v.& hæc quidem inst de legit.adgn.succ.*

a *v.Vlp.*22.§.14.*in fi.* *b* extat huius legis fragmentum in *l.53.*ff.*de verbor.signif.* sæpe inquit comparatum est vt coniuncta pro disiunctis accipiantur: & disiuncta pro coniunctis: interdum soluta pro separatis. Nam cum dicitur apud veteres *adgnatorum gentiliúmque* pro separatione accipitur. *c* *l.9.§.2.*ff.*de liberis & posthum.* *d* *l.7.ff.de bonis damnat.* *e* *l.195.*ff.*de verb.signif.* *f* homo si decesserit & filios non habuerit, dabitis hæreditatem proximo eorum de tribu eius, & possidebit omnia eius. Numerorum 27.

8. De curatore prodigi.

Lege XII.*Tabularum prodigo a interdicitur b bonorum suorum administratio.* Vlp.lib.1.ad Sabinum in l.1.de curatoribus furioso & aliis.

Prodigi, licet c maiores vigintiquinque annis sint, tamen in curatione sunt adgnatorum ex lege XII. Tabularum §.3. Inst. de curatoribus.

Lex XII.*Tabularum prodigum, cui bonis interdictum d est, in curatione iubet esse cognatorum.*12.Vlp.12.

9. De suspectis tutoribus.

Suspecti crimen *ex legibus* XII.*Tabularum e descendit.* Vlpianus l.1.§.2. ff.de suspectis tutoribus: Inst.de suspectis tutoribus.

Atque iste dolus malus etiam legibus erat vindicatus *vt tutela* XII. Tabulis Cic.3.offic.

10. De tutelæ actione in duplum.

Si ipsi tutores rem pupilli furati sunt, videamus *an ea actione quæ proponitur ex lege* XII. *Tabularum aduersus tutorem in f duplum singuli in solidum teneantur*, & quamuis vnus duplum præstiterit, nihilominus etiam alij teneantur &c.l.55.§.1.ff.de administ.tutor.

De testamentis & legatis.

TIT. XIX.

1. De libera *g* testandi facultate.

OLim lege XII.Tabul.libera erat legandi potestas, vt liceret vel totum patrimonium legatis erogare, quippe cum ea lege *h* ita cautum esset, *Vti quisquam legasset suæ rei, ita ius esto.* Inst. de lege Falcid. in princ.

Vti quisquam legaßit de re sua, ita ius esto. Nou.22.c.2.

Verbis legis XII.Tabularum his, *Vti legaßit suæ rei, ita ius esto*, latissima potestas tributa videtur & hæredis instituendi, & legata & libertates dandi, & tutelas quoq. constituendi: sed id interpretatione coangustatum est vel legum, vel authoritate iura constituentium.l.120.ff. de verb.signif.

Vti legaßit super pecunia, tutelave suæ rei ita ius esto II. Vlpian.12.

Paterfamilias vti super familia, pecuniáve sua legaßit ita ius esto. Author ad Herenn.1.

2. Lege adquiri quod legatum est.

Lege nobis adquiritur legatum i ex lege XII. *Tabularum* 19.Vlp.17.

3. Suos nominatim instituí & exhæredari à patre & auo paterno oportere.

Emancipatos iure ciuili k neque hæredes instituere neque exhæredare necesse est, quia non sunt sui.§.3.Inst.de exhæred.

4. Mater, auúsque Maternus necesse non habent nominatim instituere aut exheredare.

Neque matri filium, filiámve neque auo materno nepotem, neptémve ex filia, si eum eámve hæredem non instituat, exhæredare necesse est, siue de iure ciuili quæramus, siue de edicto Prætoris.§.vlt.in fi.Inst.de exhæredatione.

5. Hæreditates testamentarias lege XII.Tabularum confirmari.

Lege obuenire hæreditatem non improprie quis dixerit & eam quæ ex testamento debeatur: *quia lege* XII. *Tabularum testamentariæ hæreditates confirmantur* l.130.ff.de verb.signif.

6. De testamento per æs ac libram.

Ex iisdem Tabulis id quoque est. *Quæ si erit* [lege *qui se sieri: l*] *testatior* [lege *testarier m*] *libripénsve n fuerit in testimonium* [quidam legunt *ni testimonium feriatur*] (quidam legunt *fariatur o*) *improbus* (quidam ita legunt *improbus quibus*: alij *improbus quoiuis*: alij *improbus ciuis*) *intestabilisque p esto* hæc Gel.15.c.13.in fi. idque ita emendauit Cuiacius ad titul.Inst.de testam.ordinand.ex Codice in bibliotheca Iohannis Biturigum ducis reperto.

7. Testamentum vno eodémque tempore & contextu perficiebatur testibus præsentibus.

Constitutum est *vt vno eodémque tempore quod ius ciuile quodammodo exigebat, testamentum fieret. & post*, ita vt testes quidem & eorum præsentia vno contextu celebrandi testamenti gratia, à iure ciuili descendant: subscriptiones autem testatoris & testium ex sacrarum cōstitutionum obseruatione adhibeantur: signacula autem & testium numerus *q*, ex edicto Prætoris §.3. *Inst.de testam.ordinand.*

Eos qui in vtero sunt, si nati sui hæredes nobis futuri sunt, possumus instituere hæredes (siquidem post mortem nostram nascantur, ex iure *r* ciuili: si vero viuentib. nobis ex lege Iulia. Vlpianus 12.§.19.

De hæreditatibus ab intestato.

TIT. XX.

1. Ius intestati legibus XII.Tabularum angustum.

Angustißimis finibus constitutum per legem XII. *Tabul.ius percipiendarum hæreditatum Prætor ex æquo & bono dilatauit* §.2.Inst.de bonor.possess.

2. De suis & legitimis hæredibus & de liberis in potestate positis.

Intestatorum hæreditates ex lege XII. Tabularum *primum s ad suos pertinent t.* §.1. Inst.de hæred.quæ ab intestato.

3. De emancipato.

Emancipati liberi iure ciuili nihil iuris habent, neque enim sui hæredes sunt, qui in potestate patris esse desierunt neque vllo alio iure per legem XII. *Tabularum vocantur.* sed Prætor æquitate naturali motus, dat eis bonorum possessionem vnde liberi.§.9.Instit.de hæred.quæ ab intestato.

4. De nepotibus ex filio *v* præmortuo.

Lex XII.*Tabularum filio mortuo nepotem vel neptem: pronepotes vel proneptes in locum patris sui ad successionem aui vocat.* §.11.in f.Inst.de hæred.quæ ab intest.

5. De eo qui in vtero.

Ex lege *x* XII.Tabularum ad legitimam hæreditatem qui in vtero fuit, admittitur, si fuerit editus. Inde solet remorari insequentes sibi adgnatos, quibus præfertur si fuerit editus. Inde & partem facit his qui pari gradu sunt, vt puta frater vnus est & vterus: vel patrui filius vnus natus & qui in vtero est l.3.§.vtique 9.ff.de suis.

6. De liberis matri succedentibus.

Lex XII. Tabularum ita stricto iure vtebatur & præponebat masculorum progeniem & omnes qui per fœminini sexus necessitudinem sibi iunguntur adeò expellebat, *vt ne quidem inter y matrem & filium, filiámve vltro citróque hæreditatis capiendæ ius daret* nisi quòd Prætores ex proximitate cognatorum, eas personas ad successionem bonorum, possessione vnde cognati adcommodata, vocabant, Inst.de senatusc.Tertul.in pr.

7. De filiabus & liberis fœminini sexus patri succedentibus.

Lege antiqua XII.*Tabularum omnes z similiter ad successionem ab intestato vocabantur.* quod & Prætores sequuti esse videntur. ideò simplex ac simile ius & in filiis & in filiabus &c.§.5.Inst.de exhæred.liber.

8. De vxore in manu viri & nuru quæ in filij manu.

Intestatorum hæreditates lege XII. Tabularum primùm ad suos hæredes pertinent. sui autem hæredes existimantur liberi qui in potestate morientis fuerint veluti filius filia, *& post.* Idem & in cæteris deinceps liberorum personis datum intelligimus. *Vxor a quoque quæ in manu eius est, quæ filii loco est. ita nurus, quæ in filii manu est: nam & hæc neptis loco est. sed ita demum erit sua hæres si filius cuius in manu erit, dum pater moritur in potestate eius non sit. Idémq.dicimus & de ea quæ in nepotis manu matrimonii causa sit.* Gaius 3.Institutionum apud Ruffinum tit.16. collationis lege Mosaicarum.

9. De legitima adgnatorum & cognatorum successione.

Agnatus agnato mortuo succedit.

Si paterfamilias moritur, familia, pecuniáve eius agnatorum b gentiliúmque esto. Author ad Herennium 1. & 2. de inuent.

10. Agnatus agnato sine liberis mortuo succedit.

Si nullus sit suorum hæredum, tunc hæreditas pertinet ex eadem lege XII. *Tabularum ad agnatos.* Gaius 3. Institutionum apud Ruffinum titul. 16. collationis legum Mosaicarum.

11. Non quiuis agnatus succedit sed proximus.

Aſt si intestatus c moritur, cui suus d hæres nec extabit, proximus familiam e habeto 26.Vlp.1. *His cauū est lege* XII. *Tab.si intestatus moritur cuius hæres nec est, agnatus proximus f fami-*

a Familiæ appellatio qualiter accipiatur videamus & quidem variè accepta est. nam & in res & in personam deducitur. In res, vt putà in lege XII. Tabularum his verbis Agnatu, proximus familiam habeto. Hęc Vlpianus *in l.* 195. §.1. *ff. de verb. sig.*

liam habeatur a (legendum *habeat*) Vlpianus libro singulari sub titulo de legitimis hæreditatibus apud Ruffinum tit.16. collationis legum Mosaic.

Si nemo suus hæres, vel eorum quos inter suos hæredes Prætor vel constitutiones vocant, existat; qui successionem quoquomodo amplectatur, tunc ex lege XII. Tabularum *ad agnatum proximum pertinet hæreditas.* Instit. de legitima agnat. succes. in princ.

Si plures sint gradus adgnatorum, lex XII. Tabularum *proximum vocat.* §.5. Inst. de legitima adgnat. succes.

12. Adgnatus proximus dicitur etiam is qui solus est adgnatus.

In vulgari substitutione qua ei qui supremus morietur, hæres substituitur, recte substitutus etiam vnicus intelligitur, *exemplo legis* XII. *Tabularum, ex quibus proximus adgnatus & solus habetur*, l.162. ff. de verborum significatione.

13. Vt quis proximus dicatur, mortis defuncti tempus spectatur.

Non omnibus simul adgnatis dat lex XII. *Tabularum hæreditatem, sed his qui tunc cum certum est aliquem intestato b decessisse, proximo gradu sunt.* Caius apud Ruffinum dicto loco.

b facit lex vlt. §. 8. *C. de Curat. furios.* §.6. *Inst. de legitima adgnat. succes.*

14. Sororibus defuncti excludi vlteriores adgnatos.

Si sui hæredes non sint, ad consanguineos, id est fratres & sorores ex eodem patre: si nec hi sunt, ad reliquos cognatos virilis sexus per mares descendentes eiusdem familiæ, intestati hæreditas pertinet. his enim cautum est lege XII. *c Tabularum*, &c. Vlpianus libro singulari sub titulo de legitimis hæreditatibus apud Ruffinum, titul. 16. Collationis legum Mosaic.

Nostræ hæreditates ad fœminas vltra d consanguineorum gradum non pertinent. Itaque soror fratri sororive, legitima hæres est. Amita vero & fratris filea, hæres esse non potest. Gaius apud Ruffinum d. titul. 16.

Soror iure consanguinitatis, tam ad fratris quàm ad sororis hæreditatem admittitur. Paulus 7. sententiarum, sub titulo De testamentorum successionibus, apud eundem Ruffinum dicto tit. 16 *e*.

c quod & ius exploratum dicitur *l.3 C. de legitimis.* Ius XII. Tabularum in *l.* 14 *paragr. vlt. d. titul.*

d §.3. vers. quod ad fœminas Instit. *de legit. adgn. succes.* idque lege Voconia Paul. 4. *sent.* 8. *paragr.* 3.

e adde eundem Paulum 4. *sent.* 8. *paragr.* 3. & Vlp. 26. *paragr.* 6.

15. Post fratres & sorores defuncti succedunt agnati.

Si nec hi (id est consanguinei) ad reliquos cognatos virilis sexus per mares descẽdentes eiusdem familiæ, hæreditas redit. hoc enim cautum est lege XII. *Tabularum.* Vlpianus sub Titulo de legitimis hereditatibus, apud eundem Ruffinum d. tit. 16.

16. Post agnatos succedunt gentiles.

Si nullus agnatus sit, eadem lex XII. *Tabularum gentiles ad hæreditatem vocat.* Gaius 3. Inst. apud Ruffinum dicto titulo 16.

Si agnatus defuncti non sit, eadem lex XII. *Tabularum gentiles ad hæreditatem vocat, his verbis, Signatus* (lege *agnatus*) *nescit f* (lege *nec sit*) *gentiles familiam hæres hanc*, (*familiam hercisciant*, Oisellus, *familiam habeant*, P. Pitheus) nunc nec gentilitia iura in vsu *g* sunt. hæc Vlpianus libro singulari sub Titulo de legitimis hæreditatibus apud eundem Ruffinum d. loco.

f sic apud Festum, in nec, ast ei custos nece sit.

g Intestatorum hæreditas lege XII. Tabularum primum suis hęredibus, deinde agnatis & aliquando quoque gentibus deferebatur. *Paul.* 7. *sentent. apud eundem Ruffinum d. tit* 16. Gaius *libro* 3. *apud eundem Ruffinum.* Illic, inquit, admonuimus gentilitium ius in desuetudinem abiisse.

17. De his qui sunt eiusdem gradus.

Si plures eodem gradu consistunt, simul admittuntur. Paulus 7. sentent. apud Ruffinum d. loco.

18. Si cum fratribus defuncti fratres alterius filij vel nepotes concurrunt.

Si plures sint gradus agnatorum, apertè lex XII. *Tabularum proximum vocat. Itaque si sint defuncti frater & alterius h fratris filius aut patruus: frater solus habetur. i* §.5. Instit. de legitima agnatorum.

h Frater, filio fratris: vel eo non existente, nepoti præfertur. *Paul.* 4. *sent.* 8. *paragr.* 2. *Idem lib.* 7. *sent. apud Ruffinum d. tit.*

i hodie non habetur potior. Nouel. 127. vt fratrũ filij succedant pariter ad imitationem fratrum.

19. Duorum fratrum filij succedunt in capita.

Si defuncti nullus frater exstet, sed sint liberi fratrum, ad omnes quidem hæreditas pertinet. sed quæsitum est, si dispari numero sint, forte nati ex vno vnus vel duo: & ex altero tres aut quatuor, vtrum in stirpes dividenda sit hæreditas, sicut inter suos heredes iuris est, an potius in capita. Iamdudum autem placuit k in capita dividendam hereditatem. Itaque quotquot erunt ab vtraque patre personæ, in tot portiones succedent. Caius 3. Inst. apud Ruffinum d. loco in fine.

Si duorum fratrum sint liberi, non in stirpes sed in capita hæreditas distribuitur, scilicet vt pro numero singulorum viritim distribuatur hereditas, Paulus apud eundem Ruffinum dicto loco.

Omnes fratrum filij patruo suo ab intestato succedunt, *non in stirpes, sed in capita.* Caius 2. Inst. 8. §. penult.

k Videtur hoc ius successionis ex interpretatione prudentum fluxisse. de qua re dixi *ad Nouel.* 118. *c.* 3. *in f.*

l v. Vlp. 27 *paragr.* 5.

m adde l. 4. *C. de legitimis hæredib.*

20. De decimo gradu adgnationis.

Agnationis iure aliquem admitti ad hæreditatem etiamsi decimo gradu sit, siue de lege XII. *Tabul. siue de edicto*, &c. §.5. Instit. de successione cognatorum.

n v. Vlp. 29. *paragr.* 1.

o 10. *Vlp.* 4. 6. 7.

21. De adgnatis capite minutis.

Adgnati capite diminuti l, quique ex his progeniti sunt, ex lege XII. *Tabularum inter legitimos non habentur: sed à Prætore tertio ordine vocantur* §.1. Inst. de successione cognatorum.

p id est, de quo facta confessio est 15. *Gel.* 13. *in fi.* in iure. *v. l.* 4. *C. de repud. hæred.*

22. De fœminis.

Lex XII. *Tabularum nulla discretione sexus cognatos admittit.* Paul. 4. sentent. 8. §.3.

q ærisque debiti iudicatis Ræuard.

Lex XII. *Tabularum simplicitatem legibus amicam amplexa, simili modo, omnes adgnatos siue masculos, siue fœminas cuiuscunque gradus, ad similitudinem suorum inuicem ad successionem vocabat.* §.3. Instit. de legitima adgnatorum successione *m*.

23. De agnatis & cognatis capite minutis.

Legitimæ hæreditatis ius quod ex lege XII. *Tabularum descendit, capitis minutione amittitur* 27. Vlpian. 5.

24. De successione libertorum & iure patronatus.

De patrono eiusque liberis.

Si liberti intestati decesserint, nullo n liberorum relicto, ius quod erat ex lege XII. *Tabularum integrum reseruauit*: §.3. Instit. de successione libertorum.

Hæreditatem libertorum, si intestati decessissent, iusserat lex ad patronos, liberósve eorum pertinere, Institut. de legitima patronorum tutela.

25. De patrona.

Si libertinus est vel libertina, ad patronum eius legitima hæreditas, patronámve o, lege XII. *Tabularum refertur.* Vlpian. d. titul. 16. apud Ruffinum.

26. De liberto remancipato.

Si is qui decessit liber fuit, ex remancipatione manumissus, lex quidem XII. *Tabularum manumissori legitimam hereditatem detulit.* Sed Prætor æquitate motus decem personas cognatorum ei prætulit has, s. patrem, matrem, filium, filiam, auum, auiam, nepotem, neptem, fratres, sorores: ne quis occasione iuris sanguinis necessitudinem vinceret. sed Imperator noster in heditatibus quæ ab intestato deferuntur, eas solas personas voluit admitti, quibus decimæ immunitatem tribuit: Vlpian. d. loco.

27. Si patronus libertum capitis accusauit.

Qui libertum capitis accusauit, ad legitimam hæreditatem quæ ex lege XII. *Tabularum defertur non admittitur*, l.10. l.11. ff. de iure patronatus.

28. De successionibus quæ fiebant per bonorum venditionem.

Aeris confessi p, rebúsque q iure iudicatis, triginta r dies iusti s sunto. Post deinde t manus iniectio esto, in ius ducito, ni iudicatum facit v, aut qui x pseudo eo in iure vim dicit y secum ducito, vincito aut neruo z aut compedibus quindecim pondo, ne a minore: aut si volet, maiore vincito. Si volet, suo viuito. Ni suo viuit, qui eum vinctum habebit, libras b farris in c dies dato. erat autem ius interea paciscendi: ac nisi pacti d forent, habebantur in vinculis dies sexaginta e. Inter eos dies trinis nundinis continuis ad Prætorem in comitium producebantur, quantæque pecunia iudicati essent, prædicabatur, Tertiis nundinis capite pœnas dabant, aut trans Tyberim peregrè venum ibant. Verba legis XII. *Tabularum ea erant, Tertiis nundinis, parteis secanto: si plus minúsve secuerunt, sine fraude esto.* Hæc Gel. 20. c. 1.

r id est, vnus mensis. Ex constitutionibus, iudicati faciendi tempus est duorum mensium, *l.* 2. *C. Theo. de vsuris rei iudicatæ.* hodie quatuor mensium *l.* 2. *C. de vsuris rei iudicatæ.*

s dies iusti hic appellantur ea forma, qua Festus, *in Iustos dies*, Iustos dies appellat, dies triginta quibus exercitu imperato, vexillum in arce ponebatur.

t Cuiacius legit pedeinde ἀρχαικῶς. postidea. *Scaliger apud Festum in Neruum.*

v faxit, ne mut quips endo eo in iure vindex esit secum ducito Ræuard. Porro Nemut ἀρχαικῶς pro nisi Festo.

x quips endo, &c. quips antique, pro quispiam.

y vindicit, id est vindicauerit. eadem forma quo veteres iauit, sonit, *v. Cuiac.* 3. *obseru.* 39.

z Græci hunc neruum vocabant κῶλον *v. Ioseph. Scaliger apud Festum in Neruum.*

a ne maiore, aut si volet, minore *Cuiac. d. loco.*

b Libra S. farris Fornerius 1. *Select.* 6. ita emendat, eo sensu libra S. id est selibra. mouetur illo Plutarchi loco in Camillo ὅσον ἡμέρας ἕκαστος ἐλαμβανεν εἰς τρόφιμα. ὅπερ ἡμιλίτρον φασὶ. quo à Cuiacio non probatur 9. *obs* 37

c endo die. ἀρχαικῶς alij endo die. Indo, pro In. unc Endoitium Endoitium: *Festus* Endoitium. Endoplorato, implorato. *Festus in Endoplorato.* Endoprocinctu, in procinctu *Festus in Endoprocinctu.*

d vestigia huius sententiæ extant *in l.* 60. *ff. de pact. l.* 9. *paragr.* 5. *ff. de iureiurando. l.* 25. *ff. de reb. auctorit. iudicis.*

e hi duo menses non sunt iudicati faciendi seu pignorum vendendorũ vt dixi ad *l.* 31. *in f. ff. de re iudicata.*

f pro portione hæreditaria *l.* 1. *C. de exceptionib.* pro parte competente *l.* 1. *C. de hæreditar. act.* pro portionibus hæreditariis *l.* 1. C. *si certum. l.* 23. C. *familiæ:* pro hæreditariis partibus *l.* 2. C. *de hæreditar. act. adde l.* 2. *paragr.* 2. *ff. de verb. oblig.*

De hæreditariis actionibus.

TIT. XXI.

1. Vt mortuo debitore eius hæredes conueniantur non legatarij.

Creditores hæreditarios aduersus legatarios non habere personalem actionem conuenit, quippe cùm euidentissimè lex XII. *Tabularum hæredes huic rei faciat obnoxios* l. vlt. C. de hæreditariis actionibus.

2. Actiones hereditarias inter coheredes diuidi.

Defuncto creditore, multis relictis hæredibus, *actionem personalem inter eos ex lege* XII. *Tabularum diuidi.* l. 1. C. si vnus ex pluribus hæredibus. Obligatio diuiditur per legem XII. Tabularum. l. 25. §. 13. ff. familiæ.

3. Actiones hæreditarias diuidi inter coheredes pro portionibus hæreditariis.

Ea quæ in nominibus sunt, non recipiunt diuisionem. cùm ipso iure in portiones f hæreditarias ex lege XII. *Tabularum diuisæ sint.* l. 6. C. familiæ.

TIT. XXII.

1. De possessionibus & interdicto vti possidetis.

Gellius 20. c. 9. *Ex iure manu consertum* verba sunt ex antiquis actionibus: quæ cùm lege agitur & vindiciæ contenduntur, dici nunc quoque apud Prætorem solent.

a Festus *in Superstites.* Superstites testes præsentes significat; cuius rei testimonium est quòd superstitibus præsentibus, ij inter quos controuersia est, *vindicias sumere iubentur.* *b* Iosephus Scaliger apud Festum d loco hanc legem ita refert, *sei quei in iure manum conserunt, vtreique superstitibus* (id est testib.) *præsentibus vindicias sumito.* *c* lege in hac in iure formula vtebatur, Fundus qui est in agro qui Sabinus vocatur, ego eum ex iure meum esse aio: inde ego te ex iure manu consertum voco. Citatus verò reus hac formula vtebatur. vnde tu me ex iure manu consertũ vocasti inde ego te reuoco. Idque ex Cicerone pro Muræna colligi potest.

e v. consuetudinem regni Daciæ. c. 2. extra de consuetudine de qua dixi ad *l.* 25. C. *de donationib.*

f adde Arnob. 4. *aduers. gentes.*

g Cuiacius ita emendat. 5. *obseruat.* 22.

h de duplis fructibus *v. Cuiac. d. loco.*

i vide quæ scripsi ad *l.* 14. C. *de liberali.*

k adde Senecam 3. *Controuers.* 9.

l homines apud sequestres deponi potuisse testatur Vlpianus *l.* 7. *ff. depositi.* Plautus in Mercatore, ibi Imò sequestio mihi data est.

m Obserua calumniosam legis interpretationem & restrictionem.

n Catus libro 4. ad legem XII. Tabularũ Glandis appellatione fructus omnis cõtinetur vt Labeo ait. ex exemplo Græci sermonis, apud quos, omnes arborum species ἀκρόδρυα. id est extremitates arborum, appellantur *l.* 236. *in f. ff. de verb signif.*

o vsus & auctoritas, hîc, est vsucapio Horat. 2. *epistol.* Quædam, si credis consultis, mancipat vsus. per vsum adquirere est vsucapere *l.* 19. *ff. ex quibus causis maiores.*

p an & ædium? sic videtur. Cicero *in Topicis.* Quòd in re pari (inquit) valet, valeat & in hac, quæ par est: vt quoniam vsus authoritas fundi, biennium est: sic etiam ędium. at (lege *ersi*) in lege ædes non appellantur, & (lege *nec*) sunt cæterarum omnium, quarum annuus est vsus, hæc ille. quid seruitutes? viam, iter, actum, aquæductum, qui biennio vsus nõ est, amisisse videtur *v. Paul.* 1. *sent.* 17. *paragr.* 1. * hoc ius abrogatum est. Nam hodie res mobiles per triennium: Immobiles, decennio inter præsentes: vicennio inter absentes vsucapiuntur. *Inst. de vsucap. l.* 13. C. *de seruitutibus. Paul.* 5. *sentent. paragr.* 3. * hodie non solum in Italia, sed in omni terra, quæ imperio Romano gubernatur res mobiles triennio: res immobiles decennio inter præsentes, vicennio inter absentes vsucapiuntur. *Inst. de vsucapio.*

q Atinia *l.* 33. *ff. de vsucap. Gellius* 17. *cap.* 7. legis, inquit, Atiniæ verba sunt: Quod surreptũ erit, eius rei æterna authoritas esto.

r omnino sc. adeo vt bona fides possidentem non iuuet *d.* §. 2. *l.* 24. *ff. de vsucap. s l. vlt. ff. vi bonorum rapt.*

t l. 33. *paragr* 2. *ff. de vsucap.*

v authoritas quid esset superius explicatum est.

x de vsurpatione *v. l.* 2. *de vsucap.* vsurpationis verbum ex XII. Tabul esse hinc constat. & quidem Appius Claudius proximè post XII. Tabulas de vsurpationibus scripsit *l.* 2. *paragr.* 36. *ff. de origine iuris.* de vsucapionibus etiam aliquid ex Quinto Mucio hîc affertur à Gellio & Macrobio. sic longa possessio ius sepulchri non tribuit ei, cui iure non competit *l.* 4. *ff. de mortuo inferendo.* lege naturæ communique gentium iure sancitum est, vt nihil mortales à diis immortalibus vsucapere possint. Cic. in oratione de Aruspicum responsis.

y nox pro noctu.

z id est, eum. Dicitur autem hæc particula à nominatiuo Is. *Macr.* 1. *Satur.* 4.

a vt tamen is qui occidit, cum clamore testificetur *l.* 4. *in fi. ff. ad l. Aquil.* Quæ verba, restrictionis loco à Iurisconsultis adiecta sunt.

b adde Senecam 10. *Controuers. vlt.*

c hac voce veteres vt sæpius vsi sunt, vt in *l.* 2. *ff. de furib. balnearis. l.* 4. *ff. ad l. Aqual. de interdiario fure dixi ad l.* 54. *paragr.* 2. *de furtis.*

d Caius libro 1. ad legẽ XII Tab. Telũ vulgo appellatur quod arcu mittitur. sed nũc omne significatur quod mittitur manu *v. l.* 233. *paragr.* 2. *de verb signif.*

e vel si parcere ei sine periculo suo non potuit *l.* 9. *ff. de sicar.* quæ verba non sunt legis XII. tab. sed interpretationis Edicti ad legem XII. adcõmodatę

solent. *& post, ex Ennio.* Non ex iure manu consertum, sed mage ferro Rem repetunt, regnúmque petunt, vadunt solida vi *& post*, Manum conserere, est de qua re disceptabatur in re pręsenti, siue ager, siue quid aliud est, cùm aduersarium simul manu prehenderet, in ea re omnibus verbis *vindicare*: id est vindicia *a* correpta manu in re atque in loco præsenti, apud Prætorem ex XII. Tabulis fiebat. In quibus ita scriptum est, *Si qui in b iure manum conserunt.* Sed postquam prætores propagatis Italiæ finibus, datis iurisdictionibus negotiis occupati, pacisci (lege proficisci) vindiciarum dicendarum causa longinquas res c grauabantur, institutum est contra XII. Tabulas tacito consensu, *vt litigantes non ex iure apud Prætorem manum consererent, sed ex iure manu consertum vocarent d:* id est alter alterum ex iure ad conserendam manum in rem, de qua ageretur, vocaret. Atque profecti simul in agrum de quo litigabatur, terræ aliquid ex eo, vti vnam glebam, in ius in vrbem ad prætorem deferent: & in ea gleba *e*, tanquam in toto agro vindicarent. Idcirco Ennius significare volens bellum, non vt ad Prætorem solitum est, legitimis actionibus, neque ex iure manu consertum, sed bello ferróque, & vera vi atque solida: quod videtur dixisse conferens vim illam ciuilem & festucariam, quæ verbo diceretur, non quæ manu fieret cum vi bellica & cruenta. Hæc Gellius ad verbum.

2. Si iudex falsam vindiciam in causa libertatis tulerit.

Vindiciæ *f* appellantur res eæ, de quibus controuersia est, quod potius dicitur ius, quæ sit inter eos, qui contendunt. *& post*, De quo verbo Cincius sic ait, Vindiciæ olim dicebantur illæ, quæ ex fundo sumptæ: in ius adlatæ erant. At Ser. Sulpicius * iam [*lege* nomine etiam] singulariter formato vindiciam esse ait [*lege* rem] qua de re controuersia est ab eo quod vindicatur & in XII. *Si vindiciam falsam tulit* * (lege *rei*) *si velit is* (lege *siue g litis*) *arbitros très* (quidam legunt *tot arbitros æris*) *dato, eorum arbitriis fructus* (quidam legunt *frucți*) *duplione h damnum decidito.* Hæc Festus *in voce Vindiciæ.*

Initium fuisse secessionis dicitur Verginius quidam. qui cum animaduertisset Appium Claudium *contra ius, quod ipse ex vetere iure in* XII. *Tabulas transtulerat, vindicias suas à se abduxisse*, & secundum eum, qui in seruitutem ab eo suppositus petierat dixisse: captúmq. amore virginis omne fas ac nefas miscuisse, indignatus, quòd *vetussima iuris obseruantia*, in persona filiæ suæ defecisset, vtpote cùm Brutus, qui primus Romæ consul fuerat, *vindicias i secundum libertatem dixisset*, in persona Vindicis *k* Vitelliorum serui, qui proditionis coniurationẽ indicio suo detexerat, & castitatem filiæ, vitæ quoque eius præferendam putaret: arrepto cultro de taberna lanionis, filiam interfecit. Hæc Pomponius *in l.* 2. §. 24. *vers. initium. ff. de origine iuris.*

Appius Claudius M. Claudio clienti negotium dedit, vt virginem in seruitutem assereret, neq. cederet *secundum libertatem postulantib. vindicias*: quod pater puellę abesset, locum iniuriæ esse ratus, virgini venienti in forum minister manum iniecit, serua sua natam, suamque seruam appellans esse, sequique se iubebat, cunctantem vi abstracturum. *& post*, fit concursus. *& post*, Iam à vi tuta erat, cùm assertor nihil opus esse multitudine concitata ait, se iure nõ vi grassari: vocat puellam in ius. ad tribunal Appij peruentum est. notam iudici fabulam petitor peragit. puellam domi suæ natã, furtóq. inde in domum Virginij translatam, suppositámque ei esse, id se iudicio compertũ afferre. Aduocati puellę cùm Virginium Reipublicæ causa dixissent abesse, biduo affuturũ, si ei nunciatum sit: iniquum esse absentẽ de liberis dimicare: postulant vt rem integram in patris aduentum differat: *lege ab ipso lata Vindicias l det secundum libertatem*, neu patiatur Virginem adultam famæ prius, quàm libertatis periculum adire. Appius decreto præfatur, quam libertati fauerit, *eam ipsam legẽ declarare*, quam Virginij amici postulationi suæ prætendant. Cęterùm ita in ea firmum libertati fore præsidium, si nec causis, nec personis variet. In *m* his enim quæ asserantur in libertatem, quia quiuis lege agere possit, id iuris esse: in ea quæ in patris manu sit, neminem esse alium, cui dominus possessione cedat. Placere itaq. patrem accersiri: interea iuris sui iacturam assertorem non facere, quin ducat puellam, sistendámq. in aduentum eius, qui pater dicatur promittat, *& post*, Id quod constat, nudum videtur proponendum, *decresse vindicias secundum seruitutẽ, & post.* I, lictor summoue turbam & da viam domino ad præhendendũ mancipium. Cùm hæc innotuisset plenus iræ, tum Virginius, Quæso, inquit, Appi, primum ignosce patrio dolori, si quid inclementius in te sum inuectus: deinde sinas hîc coram virgine nutricem percontari, quid hoc rei sit, vt si falsò pater dictus sum, æquiore hinc animo discedam. Data venia, seducit filiam ac nutricem prope Cloacinæ ad tabernas, ibique ab lanio cultro arreptó, *Hoc te vno quo possum, ait, modo filia in libertatem vindico*, pectus deinde puellę transfigit, respectánsque ad tribunal; Te, inquit, Appi, tuúmque caput hoc sanguine consecro. Hæc Liu. 3.

3. De arboribus cædendis.

Quod ait Prætor & lex XII. Tabularum efficere voluit, *vt quindecim pedes altius rami circumciderẽtur.* & hoc idcirco effectum est, ne vmbra arboris vicino prædio noceret. *l.* 1. §. *ff. de arboribus cædendis.*

4. De arboribus vicini fundo.

Si arbor ex vicini fundo inclinata in tuum fundũ sit, ex lege XII. Tabularum de adimenda ea recte agere potes, ius ei non esse ita arborem habere. *l. vlt. ff. de arb. cęd.*

5. De glande legenda.

Cautum est lege XII. Tabularum, *vt glandem n in alienum fundum procidentem liceret colligere.* Hæc Plin. 16. c. 5.

De vsucapionibus.

TIT. XXIIII.

2. Immobilia biennio: mobilia anno vsucapi.

L *Ex iubet vsum & authoritatem o fundi p, esse biennium* * Cicero pro Cecinna: *cæterarum rerum annuus est vsus.* Idem in Topicis. Instit. de vsucapionib. *l.* 13. Cod. de seruitutibus.

2. Titulus in vsucapione requisitus.

Iure ciuili constitutum fuerat vt qui bona fide ab eo qui dominus non erat, cùm crederet eum dominum non esse rem emerat, vel ex donatione alicuius quauis iusta causa acceperit vsucaperet. Inst. de vsucapionibus.

3. Quibus in locis annalis & biennalis vsucapio locum habuerit.

Iure ciuili constitutum fuerat *vt res mobiles, anno vbiq. vno: immobiles, biennio tantum in Italico * solo vsucaperentur.* Inst. de vsucap.

4. Res furtiuæ aut vi possessæ non vsucapiuntur.

Furtiuarum rerum lex XII. *Tabul. & lex Atilia q inhibent r vsucapionem*: vi possessorum, lex *s* Iulia & Plautia. *t* §. 2. Inst. de vsucapionib.

5. Res ciuium Romanorum à peregrino non vsucapi.

Hostis apud maiores nostros is dicebatur quem nunc peregrinum dicimus. Indicant enim XII. Tabulæ *Adversus hostem æterna auctoritas v esto.* hæc Cic. 1. offic.

6. De muliere vsucapta & vsurpata.

Quintum Mutium iurisconsultum dicere solitum, *lege non esse vsurpatam x mulierem, quæ cùm Kalendis Ianuariis apud virum causa matrimonii esse cœpisset, ante diem quartum Kalendas Ianuarias sequentes vsurpatum esset.* Non enim impleri posse trinoctium, quod abesse a viro vsurpãdi causa ex XII. Tabulis deberet, quoniam tertiæ noctis posteriores sex horæ alterius anni essent *Gel.* 2. *in f.* 3. qui inciperet ex Kalendis. Virgilius quoque id ipsum estendit; Torquet (inquit) medios nox humida cursus. Et me sæuus equis oriens afflauit anhelis. *Macrob.* 1. *Saturn.* 3.

7. De vestibulo sepulchri.

Quòd forum, id est vestibulum sepulchri, bustúmve vsucapi vetat, tuetur ius sepulchrorum. Cic. 2. de legibus.

De priuatis delictis & de furto.

TIT. XXIIII.

1. Nocturnum furem quoquo modo posse occidi.

NOn abs re puto hoc loco id quoq. admonere, quod Decemuiri in XII. Tabulis inusitatissime. Nox proy noctu dixerunt. verba hæc sunt: *Si nox furtum factum sit si im z aliquis occisit, iure cæsus esto a.* Macrob. 1. Saturn. 4.

Cicero pro Milone, XII. *Tabulæ nocturnum furem quoquo modo interfici impunè voluerunt b.*

Caius *in l.* 4. §. 1. *ff. ad l. Aquil.* lex XII. Tabularum *Furem noctu deprehensum occidere permiserit.*

Gellius 11. c. 18. Decemuiri nostri post reges exactos leges quibus P. Romanus vteretur in XII. Tabulis scripserunt. *Furem qui manifesto furto prehensus esset, tum demum occidi permiserunt, si aut cùm faceret furtum nox esset*, aut interdiu se telo, cùm prehenderetur, defenderet.

2. Interdiarium furem se defendentem posse occidi.

Furem interdiu c deprehensum non aliter occidere lex XII. *Tabularum permisit, quam si se telo d defendat.* Caius in *l.* 54. §. 2. ff. de furtis.

Interdiu deprehensum furem ita permiserit lex occidere, si is se telo defendat, vt tamen æquè cum clamore testificetur *e l.* 4. in fi. ff. ad l. Aquil.

a ita vt qui hoc modò interfecerit, Plato 9. *de legibus.* κἀκοῦργον εἶ) profiteatur.
b virgis, sed hæc pœna in duplum & quadruplum postea mutata est *l.*50. *ff. de furtis.* 11. *G. l.*18. lege Draconis quoduis furtum etiam modicum, capitale erat: lege Solonis dupli pœna erat 11. *Gel.*18.
c *in fi. ff. ad l. Aqu. l.* 14. *ff. de Silaniano: l.*23. *ff. de furtis: l.*111. *ff. de de regula iuris.*
d Cato *initio de re rustica* Maiores, inquit, nostri sic habuerunt itaque in legibus posuerunt, furem dupli damnãdum: fœneratorem quadrupli.
f dixi ad *l.* 18. *C. de donationib.*
g hoc verbum nõ accipio simpliciter pro agere, sed pro pacisci: nam inter cætera, adorare significat propitiare, Nonius in ador: & alloqui Apuleius 2. infusa aqua populũ sic adorat. & lib. x. ad istum modum seniore adorante. Constátque de furto pacisci *l.*7. §.14. *in f. ff. de pactis.* ac decidere licuisse *l.* 7. ff. *de condict. furtiua. decidere inquam ex legibus l.*3. *C. de furtis. adde l.* 61. §.1. ff. *de furtis.*
h furtũ Ræuard.
i erit, duplione luito Ræuard.
k Labeo lib.2. de XII. Tabulis acria & seuera iudicia de furtis habita apud veteres scribit.
l hoc quid sit, dixi ad §. 4. *Inst. de obligat. quæ ex delicto.* sed præstat id ex Festo audire. Lãce & licio inquit Fest. *in Licio* dicebatur apud antiquos quia is qui furtum ibat quærere in domo aliena licio cinctus intrabat lãcémque ante oculos tenebat propter matrũfamilias & virginum pudorẽ. Quæri tamẽ potest, qui ita oculos tegeret, quid videre posset, quóve modo furtum conciperet. vt non iniuria Iosephus Scaliger ad illũ locum Festi dixerit, nescio aliã interpretationẽ. v. apud Pitheum 1. aduersar. 2. *ad de l.*1. *C. Theod. de hab tu.*
m Requisitio rei furtiuæ hodie secundum veterem obseruationem non fit, & merito ex consequentia, præfatæ actiones (concepti scilicet & oblati furti prohibiti, non prohibiti) ab vsu communi recesserunt. *d.* § 4.
n Tigni appellatione in lege XII. Tab. omne genus materiæ, ex qua ædificia constant significantur *l.*68. ff. *de verbor. signif.*
o antiqui Tignom.
p iunctom, antiquè.
q vineæve.
r lege concapes lignum coneapes quod habet caput suum, cum capite vineæ commissum. Caput vineæ est radix ipsa: cætera dixi ad *l.*1. ff. *de tigno iuncto.* Est qui ita legit vincaiq. & capulo ne soluito Bossius 1. ad Attic. 19. legit è compage.
s *v.* §. 29. *Inst. de rer. diuis.*
t ex lege XII. Tab. dabatur actio, arborum furtim cæsarum *l.*1. ff. *arborum furt. cæs.*
u & maximè vites. hi enim tanquam latrones puniuntur, Caius lib.1. ad legẽ XII. Tab. & *l.*2. ff. *arborum furt. cæs.* Porrò arborum appellatione id non continetur quod adeò tenerum est, vt herbæ loco sit, Caius libro ad legem XII. Tabul. in *l.*4. ff. *arborum furtim cæsarum.*
x sacratúmque Lips. 4. Epistol. 27. id enim frequens in formulis Cereri sacer esto. Ioui sacer esto.
y id est Consulis. Nam Decemuirorum tempore haud tum creati Consules, sed id nomen Consulibus erat. Varro apud Nonium. Iidem dicebantur Consules & Prætores: quod præirent populo, Prætores: quod consuleret senatum Consules.
z noxæve duplionem decerni. ita emendat Lipsius.
a & hæc quidem pœna ad omnes personas edicto fuit redacta *arg. l.*7. *in fi. ff. arbor. furtim,* idq. euidentius ex Paulo perspicitur: siue segetes, inquit, per furtũ, siue quęlibet arbores cæsæ sint, in duplum eius rei nomine reus cõuenitur. *Paul.* 2. *sent.* 32. §. 21.
b *adde l. pen. C. de leg. Aqu. Paul.* 1. *sent.* 15. *paragr.* 1.
c appellatione ædium omnes species ædificij cõtinentur *Caius lib.*4. *ad l.*XII. *Tabul. in l.* 9. ff. *de incendio.*
d sciens s. & prudens. nam si casu aut negligentia: aut noxiam sarcire iubetur, aut si minus idoneus sit, leuius castigatur *Caius d. loco.*
e *v. l.*28. *paragr.* 10. ff. *de pœnis.*
f i. vigintiquinque asses: asses, inquam, librales. 20. *Gel.*1.
g pœnæ.
h Fr. Hotomanus vir de iure Romano & antiquitate meritissimus in disputatione de Aureo Iustinianeo hunc locum ita legit Iniuriarum actio legitima est ex lege XII. Tabul. qua qui iniuriam 25. æris pœnam subit. quæ lex generalis non fuit. nam qui os fregit, si libero 300: si seruo 150. assiũ pœnã subit. profluxit autem is error ex notarium imperitia, dum librarij 1. pro LLS sumpserunt, & è contra. qui error apud Plin. frequens.
i Locus est corruptus.
k ab antiquo paco, quod est pacisci. v. Festum in voce *Pacionẽ.*
l Talionem Imperatores dixẽre reciproci pœnam in *l.*3. *C. Th. de exhib. reis*: reciprocos pœnæ incursus *l.* 7. *C. Theod. de accusat.* Tertul. 2. *aduersus Marcionem,* Timor talionis per eundem saporẽ passionis. Nihil amarius, quàm id ipsum pati quod feceris aliis. de Talionis pœna & exẽplis dixi multis locis. *Nou.* 60. c. 1. *Nouel.* 115. c. 3. §. 13. *Nou.* 123. c. 11. *Nouel. Leonis* 60. Lex Talionis iusta sit néne, vide apud 20. *Gel.* 1
m Legibus XII. Tab. capitale fuit conuicium, carmén ve in alterius iniuriam facere. Secuta est alia pœna, fustuaria sc. Horat. epist. ad Augustum, Quin etiam lex, Pœnáque lata malo quæ nollet carmine quenquam Describi, vertere modum formidine fustis, Ad benedicendum delectandúmq. redacti. adde Cornutum in Persium. Tertia successit pœna infamię de qua *v. l.*5. §. 9. §. 10. *ff. de iniur.* hodie pœna famosi libelli, capitalis *l. vn. C. de fam. libel.*
n occẽtassint antiqui dicebant quod nunc conuicium fecerint dicimus, &c. Festus in *occentassit.* & hoc quidem verbo maledictum & conuitium prohibetur *Paul.* 5. *sent.* 4. §. 18.
o Psalterium, canticũ, *Paul.* 5. *sent.* 4 *paragr.* 15. famosos libellos *paragr.* 16: librum *l.* 5. §. 9. *ff. de iniur.* ἐπιγράμματα *d. l.* 5. §. 10. Famosum carmen quod legibus XII. Tabul. vindicatum testatur *Paul.* 5. *sent.* 4. *paragr.* 6. *l.* 21. *ff. de testibus: l.* 18. *in fine. ff. qui testamenta.* Carmen malum, quo fama alterius conquinatur & vita *Arnob.* 4. *contra gentes. Horat.* 2 *satyr.* 1. si mala condiderit in quem quis carmina, Ius est iudiciúmque. Carmen ad alterius iniuriam conditum *Cic.* 4. *Tuscul.*

Duodecim Tabulæ, furem diurnum, si se telo defenderit, interfici impune a voluerunt Cicero pro Milone.

Decemuiri qui post reges exactos leges quibus P. Romanus vteretur in XII. Tabulis scripserunt *furem tum demum occidi permiserunt, si interdiu se cum telo, cùm deprehenderetur, defenderet* II. Gel. 18.

Si quis furem occiderit, iniuria occiderit. quamobrem? quia ius nullum constitutum est. Quid si se telo defenderit? non iniuria. quid ita? quia constitutum est. Oratio pro M. Tullio apud Quintil. lib. 5.

Hoc & in legibus antiquis secularibus inuenitur, *impunè occidi nocturnum furem quoquo modo: diurnum si se cum telo defenderit: iam enim plus quàm fur est.* August. II. super Exod.

3. De pœna furis manifestò deprehensi.

Decemuiri nostri qui post reges exactos leges quibus P. Romanus vteretur in XII. Tabulas retulerunt neque pari seueritate in puniendis omnium generum furibus, neque remissa nimis lenitate vsi sunt. *Furem qui manifesto furto præhensus esset, tum demum occidi permiserunt si aut cùm faceret furtum nox esset,* aut interdiu se cum telo defenderet. *Ex cæteris autem manifestis furibus, liberos verberari b, addiciique iusserunt ei cui furtum factum esset, si modò id luci fecissent, neque se telo defendissent. Seruos autem furti manifesti prehensos, verberibus affici & è c sacco præcipitari. pueros impuberes d Prætoris arbitratu verberari voluerunt, noxámque ab his factam sarciri* hæc Gell. II. c. 18.

4. De pœna furti non manifesti.

Aliis furtis omnibus quæ non manifesta appellantur pœnam imposuerunt dupli e hæc Gell. II. c. 18.

5. De furto pacisci *f* licet.

Nec coniunctionem Grammatici fere dicunt esse disiunctiuam, vt Nec legit, nec sentit: cùm si diligentius inspiciatur, vt fecit Sinnius Capito, intelligi possit eam positam esse ab antiquis pro non, vt & in duodecim est. *Si adorat g furto h, quod nec manifestum erit i.* & apud Plautum in Phasmate. Nec recte si illi dixerim: & Turpillium in Demetrio. Nec rectè dici mihi quod iamdudum audio. hæc Festus in voce Nec.

6. De furto *k* per lancem & licium concepto.

Decemuiri in XII. Tabulis *ea furta qua per lancem l & licium concepta essent, perinde ac si manifesta forent, vindicauerunt.* hæc Gell. II. c. 18.

Furtorum quæstiones *cum lance & licio euanuerunt m.* hæc Gel. 16. c. 10.

7. De Tigno iuncto.

Tignum *n* non solum in ædificiis quo vtimur appellatur, sed etiam in vineis, vt est in XII. *Tignum o iunctum p ædibus vineæque q & concapu r ne s soluito.* hæc Festus in Tignum.

Lex XII. Tabularum, tignum ædibus iunctum vindicare posse scit, sed interim id solui prohibuit pretiúmq. eius dari voluit l. Qui res 98. in fi. ff. de solutionibus. Tignum alienum ædibus iunctũ nec vindicari potest propter leges XII. Tabul. nec eo nomine ad exhibendum agi nisi aduersus eum, qui sciens alienum iunxit ædibus: sed est actio antiqua de Tigno iuncto quæ in duplum ex Lege XII. Tabular. descendit l. in rem 23. §. Tignum. 6. ff. de rei vind.

8. Arborum furtim cæsarum.

Fuit & arborum cura legibus, cautúmque est XII. *t* Tabulis vt *qui iniuria arbores v alienas cecidisset, lueret in singulas æris* XXV. hęc Plin. 17. c. 1. Colonus, cum quo forte propter succisas arbores, siue è lege XII. Tabular. de arborib. succisis siue è lege Aquilia damni iniuria, siue interdicto quod vi aut clam postea conuenietur per exceptionem iurisiurandi defendi poterit l. in duobus 28. §. colonus. 6. ff. de iureiurando.

9. De pastu, sectionéque frugum.

Frugem aratro quæsitam furtim noctu pauisse aut secuisse puberi XII. *Tabulis capitale erat: suspensúmque x Cereri necari iubebant grauius quam in homicidio cõuictum. Impuberem Prætoris y arbitratu verberari, noxámque z duplione a decerni.* hæc Plinius 18. cap. 3.

10. De pastu pecoris.

Si glans ex arbore tua in meum fundum cadat, eámque ego immisso pecore depascam: Aristo scribit, non sibi occurrere legitimam actionem qua experiri possim. Nam neque ex lege XII. *Tabularum de pastu pecoris b, quia nec in tuo pascatur*: neque de pauperie, neque damni iniuria agi posse. in factum itaque erit agendum l. 14. in fi. ff. de præscriptis verbis.

11. De sarptis vinæis.

Sarpuntur vineæ id est putantur vt in XII. quandoque sarptæ, donec dempta erunt Festus in sarpuntur.

12. De incendio.

Caius libro 4. ad legem XII. Tabularum, *Qui ædes c aceruúmve frumenti iuxta domum positum combusserit d, vinctus, verberatus igni e necari iubetur.* l. 9. ff. de incendio.

De iniuriis.

TIT. XXV.

1. Pœna iniuriarum ordinaria vigintiquinque asses.

NOnne tibi videtur esse dilutum, quod de iniuria punienda scriptum est, *Si iniuria* [lege *iniuriam*] *alteri faxit, vigentiquinque æris f pœna g sunto.* Quis enim erit tam inops, quem ab iniuria facienda [Pitheus legit iniuriæ faciendæ libidine] vigintiquinq asses deterreant? & post, Lucius Neratius pro delectamento habebat, os hominis liberi manus suæ palma verberare. Eum seruus sequebatur crumenam assium plenam portans: & quemcunque depalmauerat, numerari iratim, *secundum* XII. *Tabul.* 25. *asses iubebat.* Propterea Prętores hanc legem abolescere & relinqui censuerunt, iniuriisque æstimandis recuperatores se daturos, edixerunt: *& post,* non omnino omnes iniurias ære isto pauco diluerunt, tametsi hæc ipsa paucitas assium, graue pondus æris fuit. Nam librariis assibus in ea tempestate pòpulus vsus est: sed iniurias atrociores vt de osse fracto, non liberis modo, verùm etiam seruis factas impensiore damno vindicauerunt. hæc Gellius 20. c. 1.

Paulus libro singulari, & titulo de iniuriis apud Ruffinum Titul. 2. Collationis legum Mosaicarum. Iniuriarum *h*, inquit, actio aut legitima est aut honoraria. legitima ex lege XII. Tabul. *Qui iniuriam alteri facit quinque & viginti sestertiorum pœnam subit. quæ lex generalis fuit libero trecentos i: seruo CL. pœnam subito sextertiorum.*

2. De membro aut osse fracto & Talione.

Phauorinus, Nonnulla autẽ in istis legibus nec consistere quidem (sicut dixi) visa sunt. Velut illa lex Talionis, cuius verba (nisi memoria me fallit) hæc sunt, *Si membrum rupit* [Festus legit *rapserit* in voce Talionis] *meum, è pacto* (*ni cum eo pacit k.* Festus ita legit d. loco) *talio l esto.* Hæc Gellius 20. c. 1. purior est autem lectio Festi quàm Gellij.

Pœna iniuriarum ex lege XII. *Tabularum propter membrum quidem ruptum talio erat*: propter os vero *fractum, nummariæ pœnæ erant constitutæ,* quasi in magna veterum paupertate: & post, sed pœna iniuriæ, quæ ex lege XII. Tabularum introducta est, in desuetudinem abiit. hæc Iustinianus in §. 7. Inst. de Iniuriis.

3. De conuitiis & famosis libellis.

Nostræ XII. Tabulæ, cùm perpaucas res capite *m* sanxissent, in his quoque hanc sanciendam putauerunt. *Si quis actitauisset* (legunt nonnulli *occentasset n*) *siue carmen o condidisset, quod infamiam faceret, flagitiúmve alteri*: hæc Cicero 4. de Republica apud Augustinum 2. de ciuitate Dei 9. Ræuardus ita hanc legem restituit. Si quis occentassit, actitassit, siue carmen condidissit, quod infamiam faceret, flagitiúmve alteri precaretur, capite pœnas luito.

De extraordinariis criminibus.

TIT. XXVI.

1. De termino moto.

Secunda lex, Pœnáque lata malo quæ nollet carmine quenquam Describi, vertere modum formidine fustis, Ad benedicendum delectandúmq. redacti. adde Cornutum in Persium. Tertia successit pœna infamię de qua *v. l.*5. §. 9. §. 10. *ff. de iniur.* hodie pœna famosi libelli, capitalis *l. vn. C. de fam. libel.*

Numa

NVma *a* Pompilius ſtatuit, eum *qui terminum exaraſſet & ipſum & boues eius ſacros eſſe*, Feſtus in Termino.

Hanc legem ita reſtituit Ioſephus Scaliger, *Quei terminom exaraßit, ipsus & boueis sacrei sunto.*

2. De Præuaricatione Patroni aduerſus Clientem *b*.

Seruius ad illos verſus Virgilij 6. Aeneidos 609. 610. Hic, quibus inuiſi fratres, dum vita manebat, pulſatúſve parens, & fraus innexa clienti. Ex lege, inquit, XII. Tabularum venit, in quibus ſcriptũ eſt. *Patronus ſi clienti c fraudem fecerit, ſacer eſto.* Hæc ille.

3. De collegiis illicitis.

Duodecim tabulis cautum eſſe cognoſcimus, *Ne quis in vrbe cœtus nocturnos agitaret*: deinde lege Gabinia promulgatum, qui conciones vllas in vrbe conflauiſſet, more maiorum, capitali ſupplicio multaretur. de te itaque Catilina ſciſcitor, tunc cœtus iſtos commilitonum tuorum *contra præcepta* XII. *Tabularum*, contra leges noſtras, contra ſenatus ac plebis authoritatem, noctu cogendos eſſe putauiſti? hæc Porcius Latro in declamatione aduerſus Catilinam.

De publicis iudiciis.

TIT. XXVII.

1. De accuſationibus.

Interfici indemnatum d quemcunque hominem, etiam XII. *Tabularum* decreta vetuerunt. Hæc Saluianus epiſcopus Maſſilienſis 8. de iudicio & prouidentia.

2. De Maieſtatis crimine.

Lex XII. *Tabularum iubet eum, qui hoſtem concitauerit, quive ciuem hoſti e tradiderit, capite puniri.* Marcianus in lege 3. ff. ad legem Iuliam maieſtatis.

3. De Adulteriis.

Matronas proſtratæ pudicitiæ, quibus accuſator publicus deeſſet, vt propinqui maiorum *f* more *de communi g ſententia cocercerent h, Tiberius author fuit.* Suetonius in Tiberio capite 35.

4. In adulterio vxores deprehenſas ius fuiſſe maritis necare.

In adulterio vxorem tuam ſi deprehendiſſes, ſine iudicio impunè necares: illa te (ſi adulteraret) digito non auderet contingere, neque ius eſt. Cato in oratione de dote apud 10. Gell. 23.

5. De pellice.

Pellices nunc quidem appellantur alienis ſuccumbentes nõ ſolum fœminis, ſed etiam mares. Antiqui eam propriè pellicem nominabant, quæ vxorem habenti nubebat: cui generi mulierum etiam pœna conſtituta eſt à Numa *i* Pompilio hac lege. *Pellex aram Iunonis ne tangito: ſi tanget, Iunoni crinibus demißis agnum fœminam cædito.* hæc Feſtus in voce Pellices, & Gellius 4. capite 3. in fine.

6. De ſicariis.

Id autem fuiſſe indicat lex *k* Numæ *l* Pompilij regis, his compoſita verbis. *Si quis hominem liberum dolo ſciens morti duit, parricida eſto.* Feſtus in Parricida. *Sei imprudens ſe m dolo malo occiſit, pro capite occiſei, & nateis eius in concione arietem ſubicito n*: Ioſephus Scaliger apud Feſtum in Subici, hanc poſtremam partem ita reſtituit ex ſchediis Seruianis.

a Conſtat hanc legem non eſſe XII. Tabul. ſed Numæ. *b* Aduocatus non propriè præuaricator dicitur, ſi tamen præuaricatus ſit, i. ſi prodiderit cauſam, extra ordinem ſolet puniri *l. 1. in fin. ff. de præuaricatione.* *c* de clientibus & ſuſceptis dixi ad *l. 24. de teſtibus: l. 132. ff. de verbor. obligat. l. 6. §. 5. Cod. de his qui ad Eccleſiam.* Cato apud Gellium 5. *cap.* 13. maiores, inquit, ſanctius habuere defendi pupillos, quàm clientem non fallere, aduerſus cognatos pro cliẽte teſtatur. teſtimonium aduerſus clientem nemo dicit. Patrem, primùm, poſtea patronũ proximum nomen habere. Maſſurius autẽ Sabinus libro 3. *iuris ciuilis* antiquiorem locum tribuit hoſpiti, quàm clienti. verba ex eo libro hæc ſunt. In officiis apud maiores ita obſeruarum eſt, primùm tutelæ, deinde hoſpiti, deinde clienti, tum cognato, poſtea affini. de qua cauſa fœminæ viris potiores ſunt habitæ, pupillariſque tutela muliebri prælata: etiam aduerſus quem affuiſſent eius filij tutores reliqui, in eadem cauſa pupillo aderant. & poſt, C. Cæſar in oratione quàm pro Bithyniis dixit, Neque clientes, inquit, ſine ſuma infamia deſeri poſſunt, quibus etiam à propinquis noſtris opem ferre inſtituimus. Idem Gel. 20. c. 1. Clientem in fidem acceptum chariorem haberi, quàm propinquos, tuendúmque contra cognatos cenſuit. Neque peius vllum facinus æſtimatum eſt, quàm ſi quis probaretur cliẽtem deriſui habuiſſe, &c. addendus Seruius ad illa verba Virgilij & fraus innexa clienti: Plautus in Menechm.

d l. inauditum. dixi ea re ad *l. 2. ff. de ſicariis.*

e Caius *lib. 2. ad leg* XII. *Tabul.* quos nos hoſtes appellamus eos veteres perduelles appellabant, per eam adiectionem iudicantes cum quibus bellum eſſet *l. 234. ff. de verb. ſignific.*

f id lege Romuli conſtitutum fuiſſe teſtatur Dionyſius Halicarnaſſeus 2. *g* i. mariti & cognatorum, Halicarn. i. b. *h* ζημιοῦν quod quidam necare intelligunt, ſed Gellius multare non necare dixit. *i* Lex Numæ. *k* Huc referenda lex horrendi carminis quæ apud Liuium 1. Duumuiri perduellionem iudicent. *l* Lex Numæ. Certum eſt ea de re aliquid ſancitum fuiſſe in XII. Tabulis. Iuſtinianus §. f. *Inſtitut. de publicis iudiciis.* Lex, inquit, Cornelia de ſicariis quæ homicidas vltore ferro proſequitur: vel eos qui hominis occidendi cauſa cum telo ambulant. Telum autem, ve Caius noſter ex interpretatione XII. Tabul. reliqui, &c.

7. De Parricidio.

Plorare, flere, inclamare, idẽ ſignificat & cum præpoſitiõe implorare, eſt inuocare. at apud antiquos plane inclamare. in Regis Romuli & Latij (lege Tatij & Seruij Tullij) legibus, *Si parentes puer verberit, aſt olle (lege oloe) ploraßit o (lege ploraßint) parentes puer dueis parentum ſacer p eſto. Si nuru, ſacra diuis parentum eſto.* hæc Feſtus in Plorare apud quem tamen quæ pars huius legis de nuru loquitur ordine præcedit anteriorem. Præſtat autem eam legem ita reſtitui, iudicio Ioſephi Scaligeri.

8. De veneficiis.

Caius libro 4. ad legem XII. Tabularum, *Qui venenum q, inquit, dicit, adiicere debet vtrum malum an bonum, &c.* l. 23. ff. de verb. ſignific.

9. De falſis.

An putas Phauorine, *ſi non illa etiam ex* XII. *Tabulis, de teſtimoniis falſis pœna aboleuiſſet: & ſi nunc quoque, vt antea qui falſum teſtimonium diximſſe conuictus eſſet, è ſaxo Tarpeio r deiiceretur, menciturus fuiſſe pro teſtimonio tàm multos, quàm videmus?* hæc Gellius 20. c. 1. in fine.

10. De maleficiis.

Quid? non & legum ipſarum in XII. *s* Tabulis verba ſunt? *Qui fruges excantaſſet t*: & alibi, *qui malum carmen incantaſſet.* hæc Plin. 28. cap. 2.

Seruius in Eclog. 8. Virgilij, *Atque ſatas aliò vidi traducere meſſes.* Magicis, inquit, quibuſdam artibus hæc fiebant. vnde eſt in XII. Tabulis, *Néve alienam ſegetem pelleexeris.* hæc ille.

Hac peſtifera ſceleratáque doctrina, *Fructus alieni in alias terras transferri perhibentur*, nónne in XII. Tabulis, i. Romanorum, antiquiſſimis legibus Cicero commemorat eſſe conſcriptum, & ei qui hoc fecerit ſupplicium conſtitutum? hæc Auguſtinus 8. de ciuitate Dei 19.

Et apud nos in XII. Tabulis cauetur, *ne quis alienos fructus excantaßit.* Rudis adhuc antiquitas credebat, *& attrahi imbres cantibus & repelli v*: quorum nihil poſſe fieri. tam palã eſt, vt huius rei cauſa nullius Philoſophi ſchola intranda ſit, hæc Seneca 4. Naturalium 7. in fi. Tibullus 9. Cantus vicinis fruges traducit ab agris.

11. De lege Iulia repetundarum, &, corrupto iudice.

De Iudice qui ob rem dicendam pecuniam acceperit, dixi ſ. ad Titul. de iudiciis.

12. De falſis vindiciis.

Dixi ſ. ad Titulum de poſſeſſionibus & interdictis.

De pœnis.

TIT. XXVIII.

DE capite ciuis niſi per maximum comitiatum ne ferunto Cic. 3. de legib.

De captiuis.

TIT. XXIX.

Sanates dicti ſunt, qui ſupra infráque Romam habitauerunt, quia cùm defeciſſent a Romanis, breui poſt redierunt in amicitiam, quaſi ſanata mente. Itaque in XII. cautum eſt, *Vt x idem y iuris eſſet ſanatibus, quod fortibus* (quidam legunt *forctibus*) id eſt bonis, & qui nunquam defecerunt à populo Romano, Feſtus in Sanates.

Finis legum XII. *Tabul.*

l Lex Numæ. Certum eſt ea de re aliquid ſancitum fuiſſe in XII. Tabulis. Iuſtinianus §. f. *Inſtitut. de publicis iudiciis.* Lex, inquit, Cornelia de ſicariis quæ homicidas vltore ferro proſequitur: vel eos qui hominis occidendi cauſa cum telo ambulant. Telum autem, ve Caius noſter ex interpretatione XII. Tabul. reliqui, &c.

m l. ſine Feſtus in ſed.

n ſubici aries dicitur, quem quis agit, vt pro ſe cædatur Feſtus in ſubicere.

o Parens qui à filio vim patiebatur parentes plorabat hoc eſt inclamabat, & diuis parentum ſacer erat filius: hoc eſt, eius facinus conclamatis parentibus diuis parentum ſic deuouebatur, vt filius à quouis ſine fraude poſſet occidi, & qui eum occidiſſet, parricidij nõ damnaretur: Rauardus ita hunc locum interpretatur.

p id eſt in parentum ſacra ac poteſtatem reuertitur *v. Cuiac. ad titul. de ingrat. liber. Cod. vbi dixi.*

q v. l. 1. paragr. 2. ff. de ſicariis.

r dixi ad l. 25. ff. de pœnis.

s Plinius 30. *c.* Eſt & alia magices factio. *& poſt*, Extant & apud Italas gentes veſtigia eius in XII. Tabulis noſtris. hæc ille.

t Seneca 4. *natural. 7. in fin.* Et apud nos in XII. Tabulis cauetur, *Ne quis alienos fructus excantaßit.*

v huic poſtremo hominum generi leges ignoſcunt. Conſtantinus, Nullis criminationibus implicanda ſunt remedia humanis quæſita corporibus, aut in agreſtibus locis innocenter adhibita ſuffragia, ne maturis vindemiis metuerentur imbres aut ventis, grandiniſque lapidatione quaterentur *l. 4. C. de maleficiis.* *x* Ioſephus Scaliger apud Feſtum in Sanates ita reſtituit, Nexo ſolutóq., forcti ſanatíq. idem ius eſto. i. bono Romano idem & peregrino qui inferiore loco eſt, hæc ille. Alias de ſanatibus populis opiniones, vide apud eũdem *dicto loco.* *y* hæc particula mouit me, vti hoc caput referrem ad Titulum de captiuis quod vix improbabunt, qui huic loco contulerint legem 7. *ff. de captiuis.*

TITVLI EX CORPORE VLPIANI.

DE LEGIBVS *a* ET MORIBVS *b*, ET LIBERTIS.

TIT. I.

IMPERFECTA lex est veluti Cincia *c*, quæ supra certum modum donari prohibet, exceptis quibusdam cognatis: &, si plus donatum sit, non *d* rescindit.

2 Minùs quàm perfecta lex est, quæ vetat aliquid fieri: &, si factum sit, non rescindit: sed pœnam iniungit ei qui contra legem fecit, qualis est lex Furia *e* testamentaria, quæ plus quàm mille assium legatum, mortísve causa prohibet capere: præter exceptas personas: & aduersus eum qui plus ceperit, quadrupli pœnam constituit.

3 Lex aut *f* rogatur, id est, fertur: aut abrogatur, id est, prior lex tollitur: aut derogatur, i. pars primæ tollitur: aut subrogatur, i. adiicitur aliquid primæ legi: aut abrogatur, id est, mutatur aliquid ex prima lege.

4 Mores *g* sunt tacitus *h* consensus populi, longa *i* consuetudine inueteratus.

5 Libertorum genera sunt tria *k*, Ciues *l* Romani, Latini *m* Iuniani, Dedititiorum *n* numero.

6 Ciues Romani sunt liberti, qui vindicta *o*, censu *p*, aut testamẽto *q*, nullo iure impediente manumissi sunt.

7 Vindicta *r* manumittuntur apud magistratum, velut Prætorem *s*, Consulem *t*, Proconsulem *v*.

8 Censu manumittebantur olim, qui lustrali *x* censu Romæ, iussu dominorum, inter ciues Romanos cẽsum *y* profitebantur.

9 Vt testamento *z* manumissi liberi sint, lex duodecim Tabularum facit, quæ confirmat, quod datum *a* legatum est.

10 Hodie autem ipso iure liberi sunt ex lege Iunia *b*, qua lege Latini *c* sunt nominati, inter amicos *d* manumissi.

11 Dedititiorũ *e* numero sunt, qui pœnæ *f* caussa vincti sunt à domino *g*: quibus vestigia *h* scripta fuerunt: qui propter noxam torti nocentésque *i* inuenti sunt: *m paragr.* 10.j. quive traditi sunt, vt ferro, aut cum bestiis depugna-

a dixi ad l. 1. *C.*14.
*b v.*8.*C.*55.
c de qua dixi ad *l.*25.*ff de ritu: & ad l.*5. *Cod. de legib.* sit etiam eius mentio in lege 4. *C. Theodos. de donat.* Plautus eã muneralem appellat apud Festũ.
d Macrobius *in somnium*, Inter leges illa imperfecta dicitur, in qua nulla deuiantibus pœna sancitur.
e de qua dixi ad l. 1. *ff. ad l. Falcid.*
f dixi ad l. 102. *ff. de verbor. signif.*
g paragr. 9. *Instit. de iure naturali.*
*h l.*32. *in fine ibi, tacito consensu: l.* 33.34.35.36.37.38. 39.40. *ff. de legibus.* sine scripto *d.paragr.*9: non suffragio, sed rebus ipsis & factis declaratus, *d.l.*33. *v.tit. Cod. quæ sit longa consuetudo.*
*i d.l.*35. inueterata *d.l.*33. *paragr.* 1: diuturna *d.l.*34.
k Caius 1. *Instit.* 1. *vers. libertorum.* Libertorum status tripertitus *paragr.* 3. *Instit. de libertinis.*
l Ciues autem Romani fiunt tribus modis *j.e. paragr.*6. *Caius* 1. *Inst.*2.
m paragr. 10.j. *eod.*
*n paragr.*11.j. *eod.* *o v.paragr.*7.j. *p v.paragr.*8.j. *q v.paragr.*9.j. *r paragr.* 1. *Instit. de libertinis.* Tribunal non exigit hæc manumissio *l.*7. *ff. de manumiss. vindict.* sicque hodie per tutorem verbáque solemnia, licet non dicantur, vt dicta accipiuntur *l.*23. *ff. d. tit.* Porrò, Theophilus id genus manumissionis ex eo dictum putat, vel quòd eo vindicaretur mancipium in naturalem libertatem, (& malè. Nam si ita esset, qui censu vel testamento manumitteretur, vindicta quoque manumitti diceretur) vel à Vindice quodam, qui, cùm seruus esset, erupturam aduersus Romanos coniurationem indicio suo patefecit, publicéque à Romanis manumissus est, & in honorem eius, quicunque apud magistrum manumittebatur, vindicta manumitti dicebatur, *Theophil. paragr.* ιγ' τοῦς ὑφ' *Instit. de libert.* Coniurationis à Vindice detectæ meminit quidem Liuius 2. Est etiam verisimile. vindicta manumissionem dici, quòd lictor *l.*8. *l.*23. *ff. de manumiss. vindict:* virgulam seruo manumittendo imponeret. Persius, Vindicta postquam meus à prætore recessi. & post, Non in festuca lictor quam gestat inani. Virgulam, inquam, quæ vindicta diceretur *Boet. in Topic.* Plutarchus *de sera numinis vindicta* κέρφον κέπλον appellat. hinc vindictam imponere *l.*14. *in f. ff. de manumissionibus: l.*12. *paragr.*2. *ff. de liberali: l.*19. *paragr.*4. *ff. de castrensi peculio: l.*2. *Cod. si aduersus libertas.* *s l.*1. *l.*8. *ff de manumiss. vindicta: l.*4. *Cod. de vindicta manumiss: l.*1. *Cod. de off. prætor: l.*1. *ff. de off. præt.* *t d.l.*4: *l.*1. *paragr.*1. *paragr.*2. *ff. de off. consul: l.*20. *in f. ff. de manumiss. vindict.* *v l.*2. *ff. de off. proconsul: l.*17. *ff. de manumiss. vindicta:* & ita legendum est in lege 4. non *præsules.* An & apud alios? vtique apud magistratus municipales. hi habent legis actionem, *Paul.*2. *sent.*25. *paragr.*4: apud Præfectum Ægypti *l.*21. *ff. de manumiss. vindict:* apud legatum proconsulis *l.*17. *in f. ff. d. tit.* quin apud ipsum imperatorem *l.*14. *in f. ff. de manumissionibus.*
x Lustrum, spatium quinque annorum. de forma censendi vide titulum *ff. de censibus.* *y* id est, facultatem & libertatem suam, *vide Theophil. dicto loco l.*10. *ff. de probat: l.*64 *ff. de adquir. rer.* *z* Dominus seruum testamento potest manumittere *ff. de manumiss. testamen: Cod. de testam. manumiss.* *a* Verba huius legis vide *in titulo* 11 *paragr.*14. *infrà eodem: & in lege prima. ff. ad legem Falcidiam: lege* 53. *lege* 120. *ff. de verborum significationibus: in Nouell.* 22. *c* 2. *vide etiam quædam, quæ ibidem dixi.*
b l. vnica Codice de Latina libertate, Norbana scilicet, *paragr.*3. *Instit. de libert: Nouel.*78. Alia est Iunia Patronia vel Petronia de libertate, *l.*24. *ff. de manumiss.* *c v. Cod. de Latina libertate tollend.* *d paragr.*1. *Institut. de libert.* Latini aut per epistolam, aut inter amicos, aut conuiuij adhibitione manumittebantur, *vide Caium* 1. *paragr.*3. Hosce manumittendi modos Theophilus *dicto paragr.* ιγ' τοὺς appellat φυσικοὺς. quibus opponit *dicto loco* ἔννομον τρόπον ἐλευθερίας. *e vide Cod. de dedititia libert.* *f* nam fugitiuos solebant plerunque pœnæ causa notis compungere.

rent: vel in custodiam *k* coniecti *l* fuerunt: deinde quoquo modo manumissi sunt: idque lex Aelia *m* Sentia facit.

12 Eadem lege *n* cautum est, vt minor triginta annorum seruus *o* vindicta manumissus, ciuis Romanus non fiat, nisi apud consilium caussa probata fuerit: ideò sine consilio manumissum seruum manere putat. Testamento verò manumissum perinde habere iubet, atque si domini voluntate in libertate esset, ideóque Latinus fit.

13 Eadem lex eum *p* dominium qui minor viginti annorum est, prohibet seruum manumittere, præterquàm si caussam apud consilium probauerit. In consilium *q* autem adhibentur *r* Romæ quinque Senatores *s*, & quinque Equites Romani, in prouincia *t* viginti Recuperatores *v*, ciues Romani.

14 Ab eo domino, qui *x* soluendo non est seruus testamento liber esse iussus, & heres institutus, etsi *y* minor sit triginta annis, vel in ea causa sit, vt dedititius fieri debeat, ciuis Romanus & hæres sit si *z* tamen alius ex eo testamento nemo heres sit. Quòd si duo pluréve liberi heredésque esse iussi sunt, primo *a* loco scriptus liber & heres sit. Quod & ipsum lex Aelia Sentia facit.

15 Eadem lex in *b* fraudem creditoris & patroni manumittere prohibet.

16 Qui tantùm in bonis *c*, non etiam ex iure *d* Quiritum seruum habet, manumittendo Latinum facit. In bonis *e* tantùm alicuius seruus est, velut hoc modo, Si ciuis Rom. à ciue Romano seruum emerit, isque traditus ei sit, neque tamen mancipatus *f* ei, neq. in iure cessus *g* neque ab ipso anno *h* possessus sit. Nam quandiu *i* horum quid fiat, is seruus in bonis quidem emptoris est, ex iure Quiritium autem venditoris est.

17 Mulier *k* quæ in tutela est, item pupillus & pupilla manumittere non possunt.

18 Communem seruum vnus ex dominis manumittendo, partem suam amittit: eáque adcrescit *l* socio, maximè si eo modo manumiserit, quo, si proprium haberet, ciuem Romanũ facturus esset. Nam si inter amicos eum manumiserit, plerisque placet eum nihil egisse.

19 Seruus, in quo alterius est vsusfructus alterius proprietas, à proprietatis domino manumissus, liber non *m* fit, sed seruus sine domino est.

20 Post mortem heredis *n*, aut ante *o* institutionem heredis, testamento libertas dari non *p* potest, excepto testamento militis.

21 Inter medias heredum institutiones libertas data, vtrisque adeuntibus non *q* valet: solo autem priore

*g l.*43. *ff. de fideicommiss. liber.* vel alio, eius iussu aut ratihabitione *Paulus* 4. *sent.* 12. *paragr.* 8. Aliud si ab herede *Paulus* 4. *sentent.*12. *paragr.*4. Quid si à communi domino *vide Paul. ibid. paragr.* 5. quid si à creditore? sunt quoque Paul. ibidem *paragr.* 6. Quid si domini furiosi aut pupilli iussu? Non fient dedititij Paulus ibidem *paragr.*7.
h σήματα τῶν μετόντων. *Theophilus paragr.* ιδ' δὲ ἀπελευθέρων. *Instit. de libertis: vide Caium* 1. *paragr.*3.
i aliud si innocentes *Paulus* 4. *sent.*12. *paragr.*3.
k publicam scilicet, *Theophilus ibidem*, aliàs, priuatus carcer nõ impediret, nisi vincula fuissent iniecta *l.*216. *ff. de verb. signif.*
l non idem fuit, si dominus seruum ab honore ministrandi vel administrandi remouisset *l.* 51. *in f. ff. de manum. testam.*
*m paragr.*3. *Inst. de libert.*
n Sentia *paragr.* 11. *in f.* §. *eod.*
o Ita etiam manumittitur, Cùm ad statutam ætatem peruenerit *l. vlt. ff. de rebus dubiis.* id est, Cùm seruus erit 30 annorum, liber esto, *l.*39 *paragr.*2. *ff. familiæ. l.*46. *ff. de manumiss. testamen. l.*13. *paragr.*5. *ff. de statul.* *p paragr.*4. *Instit. quibus ex caus. manumiss.* *q* Theophilus *Instit. quibus ex caus. manumiss.* Consilium definiuit συνέδριον seu consessum spectabilium virorum statis diebus coeuntium. Consilium autem hîc intellige, Prætoris, Romæ: Præsidum, & proconsulis in prouinciis *Theophilus dicto loco.*
r à Prætore scilicet. *s* si ita est, turpe non fuit, senatorem Prætori adsidere.
t à præsidibus sc. & proconsulibus. *v* ita dicti quòd per eos quisque debitum id est ius suum reciperet. Hi adsidebant Præsidi aut Prætori sedenti pro tribunali in prouinciis *Theophilus dicto loco.* *x paragr.*1. *Instit. quib. ex caus. manumit. Caius* 1. *Instit.*5. *y* Ratio dubitandi sumitur ex *paragr.*12. §. *eodem.* *z paragr.*1. *Instit. quibus ex caus. manumit.* id autem species est ignominiæ *l.*26. *ff. de fideicommiss. libert.*
a Ordo scripturæ attenditur *l.*24. *paragr.*17. *ff. de fideicommiss. libert.* *b Caius* 1. *Instit. paragr.*6. *Instit. quib. ex caus. manumit. in pr. & paragr.*3. *adde tit. ff. qui & à quibus manumiss. liberi non fiant, & ad l. Aeliam.* *c* Qui seruum ita habet Bonitarius à Theophilo dicitur *Instit. de libertin.* *d* Quod ciuis à ciue comparat, nec mancipatum, aut cessione in iure accipit, aut necdum vsucepit, id in bonis non habet: sed iure Quiritum tantum. *e* duplex dominium. Naturale quod in bonis eius dominus Bonitarius ẽ. *eodem.* Legitimum, seu iure: Quiritũ, cuius dominus, Iure Quiritiario. *vt hic.* Qui vtrumque habet dominium, pleno iure dominus. *f* Mancipatio vt fieret *vide titulo* 19. *paragr.*3. j. *g* Cessio in iure vt fiat, *vide titul.*19. *paragr.* 9. & 10.j. *h* Quemadmodum quis dominus fieret vsucapione *vide titul.*19. *paragr.*8.j. *i Theophilus dicto loco de libert.* *k* nisi tutoris authoritate quin, sine tutoris authoritate si ius habebat liberorum vide fragmentum iuris veteris euulgatum à Pitheo. de fœminarum tutela dixi ad leges duodecim Tabularum libro 2.
l hodie non adcrescit & ita hîc locus, vt & alius Pauli 4. *sent.*12. §. 1. abrogatur §. *pen. Inst. de donat: & l.*1: & 2. *C. de communi seruo.* *m* Veteri iure, proprietarius seruum manumittendo, dominium amittebat. interim tamen dũ vsusfructus durabat, status manumissi erat in pendẽti *l.*9. *in f. ff. de hær. inst.* nisi ipse vsufructuarius manumissioni consensisset (tunc n. seruus fiebat liber *l.*2. *ff. de manum. vindicta*) aut si proprietarius proprietatẽ serui, ipsi vsufructuario reliquisset vnà cum libertate *l.*6. *ff. de manum. test.* Hodie manumissus à proprietario seruus, fit liber, vsufructuario necessitatẽ habente manumittere, accepta prius sui vsusfructus iusta æstimatione *l.*1. §. 2. *C. de communi seruo.* *n* quia nihil ab hærede hæredi relinqui potest *Paul.*3. *sent.* §. 2. & hæc prima ratio dubitandi fuit veterib. *o* quia testamenta accipiunt vim ab institutione hæredis §. 34. *Inst. de legat.* & hæc fuit secunda ratio dubitandi veterib. *p* hodie hoc abrogatum est §. 34. *Inst. de legat.* Cur ita? Inciuile est scripturæ ordinẽ sequi, testatoris autem voluntatem sperni *d. paragr.*34. *q* hodie valet *d. paragr.*34. *in fi.*

adeun

a Præfecti ærarij hæredes sint. Cuiacius ita hunc locum restituit. Mouetur, Quòd præfectorum ærarij fuerit, bona quæ fisco deferebantur spernere, vel agnoscere *l.* 4.*paragr.*20. ff.*de fideicom.liber.l.*13.ff.*de iure fisci.* *b* *l.*23.*l.*25.*l.*5.ff.*de manumiss. testam.* *c* *v.d.l.*58.*tit.*22.*paragr.*1.j.*eod.* *d* vel intra tempus aditionis.hi enim defuncti videntur fuisse. *e* Fusia *v.Paul.*4.*sent.paragr.*14.*ad l.Fus.Can.* *f* de numero seruorum testamento manumittẽdorum Caium 1:*adde* §. 7. *Instit. quib.ex caus.manumit.* *g* *Caius d. loco: Paul.d.loco.* Vopiscus *in Tacito.* Seruos manumisit intra centum tamen, ne Caniniam transire videretur. Quid iuris,si supra statutũ numerum, manumissi fuissent? receptum eos liberari qui primo loco scripti fuissent *l.*83.*in f.* ff.*de hæred. instituend:Caius d.loco paragr.*2.Quid si in orbe id est permixtè scripti? omnium impediebatur libertas *l* 42.43. ff. *d. tit.* nulli erant liberi *Caius d. loco paragr.* 2. Quid si codicillis quibusdam libertates datæ? ius codicilli, testamentario cedebat *Paul.* 4. *sent.*14. *paragr.*2. *h* Nominatim videtur liber esse iussus,qui vel ex artificio, vel officio, vel quolibet alio modo euidenter denominatus est *v.l.* 24. ff.*de manum. testa:Paul.*4.*sen. vlt.paragr.*1 : *paragr.*25.*in f. Inst. de leg.* *i dixi ad* 40.ff.7. *k dixi ad l.*1. ff. *eod.* *l l.*9 ff.*eod.* *m* Statuliber vendi potest *l.* 30.ff.*eod.*non tamen duris conditionib.in venditione onerandus est *l.*25.ff.*eo.* ne pacto hæredis eius condicio fiat durior *l.* 33.ff.*eod.*idcóque nec alienatio, nec vsucapio ei nocebit, quominus existente conditione libertatem consequatur *l.*13. *C. de testam. manu.* Quid si legatus fuit? cum sua causa alienabitur *l.*45.*in f.* ff.*de fideic.lib.*

adeunte, iure antiquo valet. Sed post legem Papiam Poppeam, quæ partem non adeuntis caducam facit, si quidem primus hæres vel ius antiquum habeat, valere eam posse placuit: quòd si non habeat, non valere constat, quod loco non adeuntis, legatarij *a* partis hæredes fiunt. Sunt tamen qui & hoc casu valere eam posse dicunt.

22 Qui testamento liber esse iussus est, mox *b* quàm vnus ex hæredibus adierit hereditatem,liber fit.

23 Iusta libertas testamento potest dari his seruis,qui testamenti *c* faciendi,& mortis *d* tempore,ex iure Quiritium testatoris fuerunt.

24 Lex Furia *e* Caninia iubet testamento ex *f* tribus seruis non plures quàm duos manumitti: & vsque ad decem,dimidiam partem manumittere concedit:a decimo vsque ad triginta, tertiam partem,vt tamẽ adhuc quinque manumittere liceat,ęquè vt ex priori numero:a triginta vsque ad centum quartam partem,æquè vt decem ex priori numero liberari possint: à centum vsque ad quingentos,partem quintam,similiter vt ex antecedenti numero vigintiquinque possint fieri liberi.Eadémque præcipit,ne *g* plures omnino quam centũ,ex cuiusquam testamento liberi fiant.

25 Eadem lex cauet, vt libertates seruis testamento nominatim *h* dentur.

DE STATVLIBERIS *i*.

TIT. II.

QVi sub conditione testamento liber esse iussus est,statu liber appellatur *k*.

2 Statu liber, quandiu *l* pendet conditio, seruus heredis est.

3 Statu liber seu alienetur ab herede, siue suscipiatur ab aliquo, libertatis conditionem secum *m* trahit.

4 Sub hac conditione liber esse iussus,si decem millia heredi dederit,& si ab herede ab alienatus sit, emptori *n* dando pecuniam,ad libertatem perueniet:idque lex XII. Tabularum iubet.

5 Si per *o* heredem *p* factum sit,quo minus statu liber conditioni pareat,perinde fit liber, atque si conditio expleta fuisset.

6 Extraneo *q* pecuniam dare iussus & liber esse, si paratus sit dare, & is qui iussus est dare, aut nollet accipere, aut antequam acceperit moriatur, perinde fit liber,ac si pecuniam dedisset.

7 Libertas & directò *r* potest dari hoc modo, *Liber esto, Liber sit, Liberum esse iubeo* *s*: & per *t* fideicommissum, vt putà, *Rogo v, fidei committo heredis mei. vt Stichum seruum manumittat.*

8 Is qui directò liber esse iussus est, horcinus *x* fit libertus. Is autem, cui per fideicommissum data est libertas,non testatoris sed *y* manumissoris fit libertus.

9 Cuius fideicommitti potest ad rem aliquam *z* prestandam, eiusdem etiam *a* libertas fidei committi potest.

10 Per fideicommissum libertas dari potest tam proprio seruo testatoris, quàm heredis, aut legatarij, vel cuilibet extranei *b* seruo.

11 Alieno seruo per fideicommissum data libertate, si dominus eum iusto pretio non vendat, extinguitur *c* libertas.quoniam nec pretij computatio *d* pro libertate fieri potest.

n aut similibus successoribus.*l.*27.*inf.*ff.*eod.* *o* *l.*3.*paragr.*1.ff.*eod.* *p* aut hæredis tutorem & curatorem *l.*3.*paragr.*10.ff.*eod.* *q* cuiuis denique *d.paragr.*10. *r* *l.*43. ff.*de manumiss.testam.* Directò manumittitur, qui à nullo quàm à testatore manumittitur *paragr.*2.*Instit.de singulis reb per fideicomm:ss.* *s* lubeo,est verbum directum. *t* *l.*16.ff.*de fideicom.libert.* Quibus verbis fideicommittatur, *v.paragr.vlt. Instit.de singul.reb.per fideicom.Paul.*4.*sent.*1.*paragr.*6. *v* Rogo & fideicommitto verbum obliquum. *x* orcinus *paragr.*2.*Inst.de singulis reb.per fideicommiss.relict:l* 3. *paragr.*3.ff.*de legitim.tutorib:l.vn.paragr.*7.*in f.C.de Latina libert:* χαρωνιανὸς *Theoph. ibid.* id est, Charontis seu nullius *l.*4.ff.*de bon.libert.* familiæ *l.*48. ff.*de manumiss.testa.* Ea forma dici Cuiacius putat qua à Plutarcho in M. Antonio Charonitæ.Idem existimat,dicit non malè Horcinum.nam & Horcum quidam dixêre, τὸ ὅρκος. *y* §.2. *Inst.de singul.reb.per fideic.* *z* putà pecuniam. *a* Ex hoc loco,puto initium legis 24.ff.*de fideic.libert.* passiuè legendum esse. quod & sequentes d.legi paragra, hi satis ostendunt. *b* *l.*16.ff.*de fideicom.libert,Paul.*4 *sent.*3 *paragr.*7. *c* hoc abrogatum est *l.*6.*C.de fideicom.libert.* *d* libertas æstimari non potest. *e* *l.*50.ff.*de fideicom.libert.&* ff.*de ademptione libertatis.* *f* *v.l.*35.ff.*de regul.iur.* *g* Latini fiebant ex lege Iunia *Nou.*78.Latinorum condicio hodie abrogata *l.vn.C.de Lat.liber. toll.* *h* ius commercij & testamenti. *i* *paragr* 2.j.*eod.* *k* *paragr.*3.j.*eod.* *l* *paragr.*4.j. *m* *paragr.*5.j. *n* *paragr.*6.j. *o* Hodie qui manumittuntur,fiunt ciues ipsa manumissione *d.l.vn.* *p* hoc hodie sublatum *Nouel.*78.*vbi loquitur de attributis.* *q* *paragr.*4.*in fin.*j.*eod.* dixi de ea re ad *l.*220.*in f.*ff. *de verb.sign.* adde & illud Isidori 9.Etymo.8.Tres ob causas ducitur vxor. Prima est causa prolis. Græci quoque definiunt Matrimonium, coniunctionem viri & mulieris secundum leges τῆς γνησίων σπορᾶς. Et Menander apud Clementem παιδῶν σπόρου τοῦ γνησίου δίδωμι σοί γυ-

τὴν ἐμαυτοῦ θυγατέρα. adde Valerium 7.*c.*7:Tacitum 7.Annali. *r* Ex matre, ciuẽ Romana,patre Latino,qui nascitur,ciuis Romanus est. antea fiebat Latinus *argum. paragr.*8.*in fin.*j.*tit.*5. *s* *paragr.*1.§.*eodem.Nouel.*78. vbi de iteratione *Plin.*7.*epist.* *t* Latinus,si iteratò manumissus fuisset,fiebat ciuis Romanus *paragr.*1.§.*eo* 1.*Gaius* 1.*paragr.*5.*in fin.* *v* *paragr.*3.§.*eod.* *x* Nocturni vigiles,militare censentur *dixi ad l.*8. *paragr.*4. & 6. ff. *de excus. tut.* *y* lata anno 763. rogante Visellio Vartone *v. C.adl.Visellium.* *z* i.postea. *a* Non est mirum priuilegia dari nauium ædificatorib. Nauis enim exercitio ad summam reipublicæ pertinet *l.*1.*paragr.* 20. ff. *de exercitor.* adde & aliud priuilegium nauis ædificatori datum ex lege 5.lege 6.ff.*qui potior:Nou.*97.*c.*2. *b* Magna capacitas nauis fuit.Senatorib.olim nõ licuit lege lata à Q. Claudio Tribuno plebis,nauem maritimã maiorem 300. amphorarũ habere *Liuius libro* 21. *qua de re dixi ad l.*3.*ff de vacatione muner.* *c* Suetonius *in Claudio* 18. *in f.* Naues mercaturæ causa, fabricantibus magna commoda constituit. & c. 19. fœminis (quæ naues mercaturæ causa fabricarent,) ius tribuit quatuor liberorum. *d* desunt in hoc fragmento hæc capita. De ædificio, de pistrino & de ea quæ ter. enixa *arg.*§. 1.§.*eod.* *e* *v.*1.*Inst.*8:1.ff. 6:*Cai.*3. *f* quasi diceret Non-sunt in alterius familia, sui iuris sunt, *l.* 4. *ff.hoc tit:* putà morte parentũ. tunc n. singuli liberi, singulas familias inchoãt: iure saltem, etiamsi sint pupilli *l.*95. *paragr.* 2. *ff.de verb.sign.* ac sine matrimonio & liberis. Tertullianus *in libro de velan. virginib.* Mater familias est, licet virgo: pater familias, licèt inuestis. nouarũmque familiarum principes atque duces esse possunt *Festus in voce Familiæ.* Quòd patresfamilias,quàm domini familiæ potius appellantur ratione non caret.Gratius est enim nomen patris,quàm domini *Tertul. in Apologet.Seneca* 6.*epist* : *Macrob.*1.*Saturnal.*11. *Martial.*1.Epigr. *g* Ea familiæ suæ & caput & finis est *l.* 195.*in f.ff. de verb.signific.* *h* ita dicuntur παρὰ τὸν σπορέα i.à satione *l* 23.*ff.de statu:* quasi σποράδες seu sparsim concepti:vel à literis Latinis S.P.quasi sine patre.*Theoph.*§.*εἰ δὲ τὰς ἐπεκτάσεις.*quam postremam originem probat Caius 4.§.8.*inf.*& Martianus *l.*25.*in f.ff.de captiuis.* Vtramq. originem assumit Tribonianus §.12.*Inst.de nupt.* dum vult spurios dici ἀπάτωρας, & παρὰ τὸν σπορέα. Festus nothum appellat spurio patre natum. Σπορέας ἴσος à Plutarcho ioculari dicto appellatur.quasi matris filius.Muliebrem n naturam veteres spurium vocarunt 9. *Isid.*5.σπορέων Plutar. *in problem.* *i* *l.*3.*ff.de his qui sunt sui.* *k* legitimum *Caius* 4.§.1:si eundum præcepta legum *Inst.de nupt.* *l* i.inter ciues.Iegitimæ n.nuptiæ sunt,si Romanus Romanam ducat *Caius* 4.§.1. *m* Quid sit connubiu *v* §.3 4.j. *n* i.pubes.Masculus pubes esse debet, virgo viripotens *Inst.de nupt.* *l.*13.*ff.de verb.sig:* .101 *ff.de cond.& dem:l.*30 *ff.quando dies legati:l* 5.§.2.*ff.quib.ex caus.in poss.*nubilis ætatis *l.*1. *ff.de cond.& demon.* maior ann.12.*d.*4.*ff.de ritu.* ἐφηβος παρθένος. 2.*Ecl* 2.13. *o* Tria requirũtur in iusto matrimonio Primùm vt qui contrahunt sint ciues Rom.§.*e.ibi,connubium:* vt sint puberes §.*e.ibi,potens* : Tertiò vt consentiant si sint sui iuris: vel parẽtes eorũ.si in potestate *vt hic:& l* 2.*ff.de ritu.Inst.de nupt.* Quartũ Caius addidit,nuptias *d.*§ 1:quo vocabulo, vt opinor ritũ solenné intelligit *v.l.* 24.*C.de nupt.* *p* Quidã scribunt, Connubiũ per vnticũ n. *q* Isid.10.*Etym.vlt.* addit æquales.eo sensu,Cõnubiũ esse,cùm æquales nuptiis coeũt vt putà ciues Rom. pari vtrq. dignitate.Idẽ receptũ aliquãdo fuit ab Atheniẽsib.apud quos lege Periclis pro notho habebatur qui natus nõ fuisset ex duob.Atheniẽs.v.Demost.in orat.κ. Νεαιρ:

12 Libertas sicut dari, ita & adimi *e* tam testamento, quàm codicillis testamento confirmatis potest:vt tamen eodem *f* modo adimatur,quo & data est.

DE LATINIS *g*.

TIT. III.

LATINI ius Quiritium *h* consequuntur his modis,beneficio *i* principali, liberis *k*, iteratione *l*, militia *m*, naue *n*, ædificio, pistrino: præterea ex Senatusconsulto, veluti quæ sitter enixa.

2 Beneficio *o* principali Latinus ciuitatem Romanam accipit, si ab imperatore ius Quiritium impetrauerit.

3 Liberis ius Quiritium consequitur Latinus, qui minor *p* triginta annorum manumissionis tempore fuit. Nam lege Iunia cautum est, vt si ciuem Romanam, vel Latinam vxorem duxerit testatione interposita, quòd liberorum *q* quærendorum caussa vxorem duxerit,postea filio filiáve nato natáve,& anniculo facto, possit apud Prætorem vel Præsidem prouinciæ caussam probare, & fieri ciuem Romanum tam ipse, quàm filius filiáve eius & vxor, scilicet si & ipsa Latina sit. nam si *r* vxor ciuis Romana sit,partus quoque ciuis Romanus est, ex senatusconsulto,quòd auctore Diuo Adriano factum est.

4 Iteratione *s* fit ciuis Romanus,qui post Latinitatem,quam acceperat,maior triginta annorum,iterum *t* iuste manumissus est ab eo,cuius ex iure Quiritium seruus fuit. Sed huic concessum est ex senatusconsulto, etiam liberis *v* ius Quiritium consequi.

5 Militia in Quiritium accepit Latinus, si inter vigiles *x* Romæ sex annis militauerit, ex lege Visellia *y*. Præterea *z* ex senatusconsulto concessum est ei, vt si triennio inter vigiles militauerit, ius Quiritium consequatur.

6 Naue *a* Latinus ciuitatem Romanam accipit, si non *b* minorem quàm decem millia modiorum nauem fabricauerit, & Romam sex annis frumẽtum portauerit, ex edicto Diui *c* Claudij.

* *d* * *

DE *e* HIS QVI SVI IVRIS SVNT.

TIT. IIII.

SVi iuris sunt familiarum suarum principes *f*, id est,paterfamiliæ,itémque materfamiliæ *g*.

2 Qui matre quidem certa parte autem incerto nati sunt, *h* spurij appellantur.

DE HIS QVI IN POTESTATE SVNT.

TIT. V.

IN potestate sunt liberi parentum ex *i* iusto matrimonio nati.

2 Iustum *k* matrimonium est, si inter eos *l*, qui nuptias contrahunt,connubium *m* sit, & tam masculus pubes quam fœmina potens *n* sit, & vtrique consentiant *o*, si sui iuris sunt, aut etiam parentes eorum,si in potestate sunt.

3 Connubium *p* est vxoris iure ducendæ facultas.

4 Connubium habent ciues *q* Romani cum ciuibus

a Boetius *in Topicis.* Non omnibus erat connubium cum Romanis, nec erant nuptiæ iure contractæ, quæ non aut inter ciuem Romanum, ciuémque Romanam inibantur, aut cui princeps, populúsve ciuitatem vel connubium permisisset. eo sc. modo in potestatem parentum liberi rediguntur. Hæc ille. sic Hernicis permissum, Anagninis ademptum connubium *Liuius lib.* 9. *b* cum ancillis *l.* 3. *C. de incestis:* inter seruos & liberos *Paul.* 2. *sent.* 19. *paragr.* 3. quid ergo? contubernium fuit. *l.* 14. *paragr.* 3. *ff. de ritu.*

c est tamen inter seruos cognatio *Inst. de seruili cognat. l.* 10. *paragr.* 5 *ff. de gradib.* & quidem talis, vt inter ascendentes & descendentes impediatur nuptiæ. Seruilis. n. cognatio impedimento nuptiis est *paragr.* 10. *Inst. de nupt. l.* 8. *l.* 14. *paragr.* 2. *ff. de ritu.* Est igitur cõnubium inter seruos? Non est. Quoties connubium negamus esse inter seruos, hoc intellige Natos ex eiusmodi coniunctione ciues non esse, iuréque ciuium non frui, nec esse in parentum suorum potestate seruos esse *l.* 3. *C. de incestis:* & tamen quibus in negotiis summus pudor, summáque honestas esse debet (vt innuptiis *d. paragr.* 2.) non parcimus his nominibus: vt ita, sit cognatio etiã inter seruos *d.* §. 5. *l.* 14 *paragr.* 2. 3. *ff. de ritu.* Sic conniuentibus oculis seruos dicimus habere bona propria *l.* 4. *paragr.* 1. *ff. de manumissionib.* & quasi testamenta facere. Plin. 8 *epist.* 16. Permitto seruos quoq. testimenta facere, eaque vt legitima custodio. mandant, rogántque quod visum est, pareo ocyus, res suas diuidunt, donant, relinquunt, duntaxat intra domum. Nã seruis respublica quædam & quasi ciuitas, domus est. *d l.* 17. *C. de nuptiis.* *e* Cuiacius legit quarto. *f* Locus est corruptus, quem ita Cuiacius restituit, sed tamen fratris aut sororis filiam, neptémque eorum, quamuis eodem gradu sit: amitam vel materteram, eámque vxorem quæ nouerca vel priuigna, vel nurus vel socrus nostra fuit ducere non possumus. Hæc ille. Fratris vel sororis neptem (& sic deinceps) duci non posse constat, etiamsi quarto gradu *paragr.* 3. *Inst. de nupt.* Multò minus filiam fratris, quæ est tertio gradu. *Caius* 4. *paragr.* 3. Quid amitini, vel consobrini inter se? iure veteri, hæ personæ iungi inter se non potuerunt Caius 4. *paragr.* 6. Possunt hodie. nouis constitutionibus *paragr.* 4. *Inst. de nupt. l.* 19. *C. de nupt.* *g* Incesti appellatio hîc latissimè extenditur *v. C. de incestis.* *h* Vt vulgò concepti spurij dicuntur *tit.* 4 *paragr.* 2. §. ita ex incestis nuptiis nati. *i* quod quid esset, dictum est *paragr.* 3. & 4. §. *eod.* *k* i. patris conditionem. *l* Natus patre & matre ciuibus Romanis, ciuis est *vt hic*: peregrino & ciue Romano, vel ex ciue Romano & peregrina, peregrinus est, i. non est ciuis *vt hic*, nisi per errorem nuptiæ contractæ doceantur *tit.* 17. *paragr.* 4. ℣. *eod.* ex ciue & Latina, Latinus fiebat lege Mẽsia *paragr.* 9. ℣. Adriani constitutione ciuis *tit.* 3. *paragr.* 3. *in f.* §. *eo.* ex libero & ancilla, seruus est *d. paragr.* 9: natus vulgo, matrem sequitur *l.* 1. *in f.* ff. *ad munic.* vt & is qui illegitimo matrimonio, nisi lex specialis aliud inducat *l.* 24 ff. *de statu.* Est hoc obseruãdum, quòd interpretes notant, Bastardos patrum suorum nobilitate, eorúmque priuilegiis frui, sed & nomine & insignibus gentis & familiæ. *Guido Papæ q.* 580: *Papon.* 3. *Notar.* 6. *c. de legitimation de bastards.* eóque adipiscendarum quoque dignitatum capaces *l.* 3 *paragr.* 2 ff. *de decurion.* Ex duobus ingenuis natus patrem sequitur, quod ad honores *l.* 19 ff. 2. *de statu.* Ideóq. natus ex patre Campano municeps erit Campanus. quæ regula vera est, nisi priuilegio aliquo materna origine censeantur liberi. Tunc enim liberi maternæ originis municipes erunt, exempli gratia: Iliensibus concessum est, vt qui matre Iliensi esset. Iliensium municipium sortiretur *l.* 1. *paragr.* 2. ff. *ad municip.* Idem Delphensibus & Ponticis mulieribus tributum *d. paragr.* 2: & Antiochenis *l.* 22. *C. de decurionib.* In Campania Galliæ natus ex nobili muliere & ignobili patre fit nobilis, eo scilicet priuilegio. *En Champaigne le ventre ennoblit. dixi ad l.* 1. *in f.* ff. *ad municip.* Ex duobus diuersorum dominorum adscriptitiis natus impar, matris: par verò, patris conditionem sequitur *Nouel.* 156. Ex libera & seruo vel adscriptitio, olim fiebat seruus vel adscriptitius *l.* 27. *ff. depositi:* quod meritò sublatum *l. vn. C. de Senatuscon. Claud.* Ex ingenua & murilegula, condicionẽ paternam sequitur *l.* 3. *C. de murilegulis.* Adde & hoc in gratiam nostræ gentis hominum, Natum in Gallia ex peregrino & Galla muliere, Gallici iuris censeri, patri succedere. & ab intestato & testato, fisco nullum ius albinagij competere, hæreditatem paternam ad liberos eius in infinitum & cognatos in eadem Gallia commorantes, deferri: quod est contra ius ciuile, quo peregrini sine beneficio principali testari non poterant *l.* 11. *ff. qui testam:* *l.* 31. 32. *ff. de iure fisci: v. Papon.* 3. *Notar.* 6. *cap. des lettres de Naturalité.* Idem ius esse puto. si Galli apud peregrinas gentes morentur. ibíque liberos suscipiant, fruentur. n. eius liberi iure Gallico, si tamen apud fœderatos Galliæ populos eos susceperint *l.* 32 *ff. de iure fisci l.* 7 *ff. de captiuis:* ideóque nedum hæreditatis paternæ dominium retinebunt *d. l.* 7. sed & hæredes poterunt institui *d. l.* 32. *in f.* *m* *dixi paragr.* 8. §. *eod.* *n* Mulier quæ libera vel concepit, vel vtero libera partum gestauit, vel libera peperit, liberum parit. vel ita, Cuius mater libera fuerit vel conceptionis vel partus vel intermedio tempore, liber nascitur *l.* 5. *paragr.* 2 *ff. de statu: Paul.* 2. *sent.* 24. *paragr.* 1. 2. 3. Censetur autem libera quæ manumitti debuit, nec est manumissa *l.* 1 *paragr* 1. *ff. de suis Paul. ibid. paragr.* 4. Ad eundem modum conceptus ex concubinatu, natus in matrimonio, fit legitimus *Nouel.* 7. Tentari potest, eum esse ciuem Romanum, qui patre ciue cõceptus est, licèt patre post ea peregrino nascatur: & nobilem, qui tempore conceptionis, patrem nobilem habuerit, quantumuis postea pater nobilitatem amiserit. *o* 2. *Paul.* 21 3. *Cod. Theod.* 13. & 5. *C.* 11. *de dotis promissione.* *p* *v. paragr.* 2. *in princip. ℣. eod.* 2. *Caius* 9. *paragr.* 4. *q* *v. d. paragr.* 2. *in fin.* aut datur *l.* 2. *C. Theodos. de incestis.* *r* Dotis dictio *l.* 3. *Cod. Theod. eodem.* solenniter fiebat *d. l.* 2. id est, solennibus verbis. Hodie qualiacunque verba sufficiunt *l.* 6. *C. de dotis promiss.* Doti dicere veteres dicebant, cuius fortè loco Tribonianus hãc formulam vsurpauit. Doti promittere. *v. l.* 79. ff. *de iure dot.*

Romanis: cùm Latinis autem & peregrinis, ita si *a* concessum.

5 Cum *b* seruis nullum est connubium *c*.

6 Inter *d* parentes & liberos infinitè cuiuscunque gradus connubium non est. Inter cognatos autem ex transuerso gradu, olim quidem vsque ad quartum gradum matrimonia contrahi non poterant: nunc autem etiam ex tertio *e* gradu licet vxorem ducere. Si *f* tamen fratris filia, non etiam sororis filia, aut amita, vel materterа, quanuis eodem gradu sit: eadémque vxore: nouerca, vel priuigna, vel nurus, vel socrus nostra fuit, ducere non possumus.

7 Si quis eam, quam non licet, vxorem duxerit, incestum *g* matrimonium contrahit: ideóque liberi in potestate eius non fiunt, sed quasi *h* vulgò concepti, spurij sunt.

8 Connubio *i* interueniente, liberi semper patrem *k* sequuntur: non interueniente connubio, matris conditioni accedunt, excepto eo, qui ex peregrino & ciue Romana, peregrinus nascitur: quoniam lex Mensia ex alterutro peregrino *l* natum deterioris parentis conditionem sequi iubet.

9 Ex *m* ciue Romano & Latino Latinus nascitur: & ex libero & ancilla, seruus: quoniam cum his casibus connubia non sint, partus sequitur matrem.

10 In his qui iure contracto matrimonio nascuntur, conceptionis *n* tempus spectatur. in his autem qui non legitimè concipiuntur, editionis: veluti si ancilla conceperit, deinde manumissa pariat, liberum parit. Nam quamuis non legitime concepit, cùm editionis tempore libera sit, partus quoque liber est.

DE DOTIBVS *o*.

TIT. VI.

DOs aut datur aut dicitur *p*, aut promittitur *q*.

2 Dotem dicere *r* potest mulier *s*, quæ nuptura est. & debitor mulieris, si iussu eius dicat

a Nobilis est quæstio, & à multis agitata, Ad quem dos profectitia (de aduentitia dicam *paragr.* 5. ℣.) mortua muliere reuertatur. Paucis ita definio, dotem profectitiam morte mulieris ad eius patrem reuerti *vt hic*: & *l.* 17. *de Sc. Macedon: l.* 4 *paragr.* 13. *ff. de iure dotium.* siue filiafamilias fuit *l.* 4. *C. soluto:* siue materfamilias vt Theodorus Græcus interpres adnotauit *ad d. l.* 4. Hic difficiles occurrunt quæstiones. Quid si non morte sed diuortio matrimonium dissoluatur? si filiafamilias sit, ad patrem reuertitur: ad eam tamen recuperandam sine consensu filiæ agere non potest *l.* 34. *ff. soluto: l.* 14. *ff. ad l. Falcid: l.* 34. *paragr.* 6. *ff. de solutionib: l.* 2. *l.* 7. *in f. C. hoc tit.* Si emancipata, vno casu ad patrem reuertitur *l.* 7. *ff. de cuictionib:* putà si ideo filia diuertit vt maritum lucro dotis afficeret, patrem defraudaret *l.* 5. *ff. de diuort: l.* 59. *ff soluto:* Quid si capta ab hostibus? perinde dicendum est ac si nupta decessisset. ideóque dos ad patrem reuertitur *l.* 10. *ff. soluto.* Quid si mortua liberos reliquit? Bulgarus dotem ad patrem filiæ reuerti existimat. Martinus contrà: cuius opinio communi interpretum sententia defensa est. *Accurs. ad l.* 4. *C. soluto.* Num ex iure Romano? iure veteri non puto. hîc enim dos profectitia ad patrem filiæ reuertitur, quintis in singulos liberos relictis penes virum: si pater non sit, apud maritum remanet *adde l.* 6. *ff. de iure dot:* 9. *Eclog.* 1. *c.* 3. Scio tamen subtiliter quædam dici in contrariam sententiam posse. quale est illud, Dotis repetitionem patri competere, mortua in matrimonio puella *l.* 17. *ff. de Sc. Macedon.* ergo, à contrario, si non puella, id est non virgo mortua, sed mater relictis liberis, dos ad eius patrem non reuertetur. Ad hæc, Innui potest ex lege vlt. *paragr.* 1 *ff. vt legator:* vel vnius filij superstitis nomine dotem apud maritum remanere, non ad patrẽ reuerti. Colligunt etiam nonnulli ex *l.* 26. *paragr.* 2. *ff. de pact. dotalib.* dotem pertinuisse prius ad liberos defuncti: ab his, ad maritum: nisi maritus suo iuri in fauorem patris defunctæ expressè renuntiasset. Sed prestat Martini opinionem defendere liberorum fauore. eóque magis quòd vsu sit recepta, *Accurs. ad l.* 4. *C. solut: Bald. ad l. post dotem* 40. *ff. soluto: Ferrariens. in forma libelli qua vxor agit ad dotem* 33. *in verbo dictæ dominæ num.* 1: *adde Antonium Fabrum* 1. *coniectur.* 16. *b* nota de quintæ retentionis fit mentio in §. 10 ℣. vtraque abrogata *l. vn. paragr.* 5. *vers. liceat ob liberos retentio C. de rei vx. act.* *c* Aduentitia dos ea est quæ ab alio quàm parente constituitur *l.* 1. §. 13. *vers. extraneum. C. de rei vx. act.* *d* i. siue sint liberi, siue non sint. *e* *dixi l.* 31 §. 2. *ff. de mort. caus.* *f l.* 2. §. 1. *ff. sol.* *g* actionẽ rei vxoriæ. ita emendat Cuiac. *h* Imò interest *d.* §. 1. *i l.* 57. *ff. sol.* *k* hic paragraphus abrogatur. Nam hodie res mobiles, se mouentes, incorporales dotales, intra annum redduntur: res soli, illicò, *l. vn.* §. 7. *vers. exactæ autẽ dotis C. de rei vx. act.* *l* hic paragraphus abrogatus est *l. vn. C. de rei vx. act.* §. 5. *m* *d.* §. 5. *vers. sileat ob liberos retentio.* *n* *d.* §. 5. *vers: quid enim opus est inducere ob mores retentionem.* *o* *d.* § 5. *vers. sed nec ob impensas.* *p* *d.* §. 5. *vers. vel ex qua causa ob rem donat am: adde l.* 1. §. 3. ff. *de dote relegata.* *q* *d.* §. 5. *vers. sed nec retentio ob res amotas.* *r* hodie non fit *d.* §. *vers. sileat ob liberos retentio.* *s* nota de sextæ retentione. Retentionis quintæ fit mentio *paragr.* 4. §. *eo.* vtræq. retentiones abrogatæ sunt *d. vers. sileat ob liberos.* *t* i. non plus dimidia. nam sex sextæ faciunt integrum. *v* An compensationes dotis causa, sint sublatæ dicam alibi. *x* i. quæ semel dos esse desiit. *y* i. nisi matrimonium sit redintegratum. Redintegrato matrimonio, dos tacitè redintegratur *l.* 64. ff. *de iure dot: l.* 19. ff. *soluto.* Tacitè, inquam, quia semper hoc agi intelligitur nisi aliud conuenerit *l.* 30. ff. *de iure dot.* id est, nisi dos sit receptitia *l.* 42 *in f.* ff. *soluto.* Portò, non dicitur redintegrari matrimonium, si post leue iurgium vxor rediit. Est enim aliud leue fribusculũ, aliud diuortium *l.* 31. ff. *de iure dot: l.* 31. *paragr.* 11. 12. ff. *de donat. inter vir.* Si diuortium non fuit, redintegrari non potuit. Vix est enim vt id redintegratum dicamus, quod dissolutum nõ fuit. *z* sextæ Cuiac. *a* octauæ *Cuiacius.* *b* *adde l.* 39. *l.* 47. ff *soluto.* *c* An pars aliqua bonorum adulteræ, eius marito hodie cedat, dixi ad *Nouel.* 117. *cap.* 13: & *ad Nouel.* 134. *c.* 10. *d* quæ annua bima trima die &c. *Cuiac. hic.* Idem tamen 7 *obs.* 20. legit, annua: & hac vnica voce Iurisconsultum affectasse compendium orationis *vt in l.* 30. *paragr.* 1. ff. *de legatis:* *ibi annua die dabuntur l.* 1. *paragr.* 2. ff. *de dote prælegata, ibi, annuæ die dos præstaretur. Suetonius in Augusto sub finem,* quibus soluendis annuum diem finiit, Dies annuus tres pensiones.

o 2. *Paul.* 21 3. *Cod. Theod.* 13. & 5. *C.* 11. *de dotis promissione.* *p* *v. paragr.* 2. *in princip. ℣. eod.* 2. *Caius* 9. *paragr.* 4. *q* *v. d. paragr.* 2. *in fin.* aut datur *l.* 2. *C. Theodos. de incestis.* *r* Dotis dictio *l.* 3. *Cod. Theod. eodem.* solenniter fiebat *d. l.* 2. id est, solennibus verbis. Hodie qualiacunque verba sufficiunt *l.* 6. *C. de dotis promiss.* Doti dicere veteres dicebant, cuius fortè loco Tribonianus hãc formulam vsurpauit. Doti promittere. *v. l.* 79. ff. *de iure dot.*

institutus *t*: patens mulieris virilis sexus per virilem sexum cognatione iunctus, velut pater auus paternus. Dare promittere dotem omnes *v* possunt.

3 Dos aut profectitia dicitur, i. quam *x* pater mulieris dedit *y*: aut aduentitia, i. ea quæ à quouis alio *z* data est.

4 Mortua in matrimonio muliere, dos à patre profecta, ad *a* patrem reuertitur, quintis *b* in singulos liberos in infinitum relictis penes virum. Quod si pater non sit, apud maritum remanet.

5 Aduentitia *c* autem dos semper *d* penes maritum remanet, præterquàm si is qui dedit, vt sibi redderetur stipulatus fuit: quæ dos specialiter receptitia *e* dicitur.

6 Diuortio facto, si quidem sui iuris sit mulier, ipsa habet actionem, id est, dotis repetitionem: quòd si *f* in potestate patris sit, pater adiuncta filiæ persona habet actionem reuera *g*. Nec *h* interest aduentitia sit dos, an profectitia.

7 Post diuortium defuncta muliere, heredi *i* eius actio non aliter datur, quam si moram in dote mulieri reddenda maritus fecerit.

8 Dos, si pondere, numero, mensura contineatur, annua, bima, trima die reddetur *k*: nisi si, vt præsens reddatur, conuenerit. Reliquæ dotes statim redduntur.

9 Retentiones ex dote fiunt *l* aut propter liberos *m*, aut propter mores *n*, aut propter impensas *o*, aut propter res donatas *p*, aut propter res amotas *q*.

10 Propter liberos retentio fit *r*, si culpa mulieris aut patris cuius in potestate est, diuortium factum sit. Tunc enim singulorum liberorum nomine sextæ *s* retinentur ex dote: nõ plures quam tres sextæ *t* in retentione *v* sunt, non in petitione.

11 Dos quæ semel facta est *x*, amplius fungi non potest, nisi aliud matrimonium sit *y*.

12 Morum nomine, grauiorum quidem sexta *z* retinentur: leuiorum item octaua *a*. Grauiores mores *b* sunt, adulteria *c* tantùm: leuiores, omnes reliqui.

13 Mariti mores punisitur, in ea quidẽ dote quę à *d* die

t id est, constitutus. *v* *d. l.* 41. *x* *l.* 5. *ff. de iure dot.* *y* Per se vel per alium *d. l. quinta paragr.* 1. & breuiter non ius potestatis, sed parentum nomẽ dotem profectitiam facit *d. l.* 5. *paragr.* 1. *z* *d. l.* 5. *paragr.* 9. etiam matre, *d. paragr.* 9.

a i. propter adulterium, *paragr.* 12. §. *eod.* *b* i. illico. *c* quàm adulterij ſc. *d* cuius magnum eſt commodum *l.* 1. *paragr.* 2. *ff. de dote præleg.* *e* *l.* 1. *ff. de impenſis.* *f* §. 15 j. *eod.* *g* *paragr.* 16 j. *eod.* *h* *paragr.* 17 j. *i* aut res quælibet *l.* 79. *ff. de verb. ſign.* *k* i. quibus non factis dos minueretur *l.* 14. *ff. de impenſis.* *l* ædificium ruens *v. d. l.* 1. *paragr.* 3. 4. *ff. de impenſis.* *m* melior *d. l.* 79. *paragr.* 1. *l.* 5. *in f. ff. de impenſis.* *n* ita appellantur *in l.* 14. *in f. ff. de impenſis.* voluptariæ *l.* 7. *paragr.* 9. 10. 11. *ff. de impenſis.* ἐπιτρεπεῖς 2. *Ecl.* 9. *c.* 79. *o* viridiaria, viridia, virdiaria, χλοηφόρα γήδια, *dixi ad l.* 79. *in f. ff de verb. ſign.* *p* picturis, picturæ *d. l.* 79. *in f. ff.* ζωγραφίαι *Eclog. d. loco.* Cuiacius emendat, tectoriis 6. *obſ.* 37. *q* *v. d. l.* 79. *in f.* *r* *v.* 24. ff. 1. *Paul.* 2. *ſent.* 23. *s* nota regulam. *t* ne mutuo amore ſpolientur *v. d. l.* 1. *in f. l.* 2. *l.* 3. *in pr. & paragr.* 10. ff. *eod.* *v* Exceptio regulæ ſuperioris. *x* id eſt, cum mors inſequetur *l.* 9. *paragr.* 2. *l.* 11. *paragr.* 1. ff. *eod.* Mortis cauſa donatio fit impendente metu mortis. Mors impendet quidem omnibus, eáq ſemper certa eſt, etiamſi incertum diem habeat *l.* 68. *in f. ff. de leg.* 1. *l.* 1. *paragr.* 2. ff. *de condit. & demonſt.* Metum tamen hic, inſtantem intellige *l.* 6. ff. *de mort. cauſ.* Inſtat autem non tantum infirmo, ſed peregrinaturo, nauigaturo, militi *Paul.* 2. *ſent.* 24. *paragr.* 1. iter facturo per inſidiosa loca, ſeni *l.* 3. *l.* 4. *l.* 5. ff *de mort. cauſa.* Id genus donationis morte donatoris conualeſcit *Paul. d. loco. paragr.* 1. *l.* 1. Morte donatarij, res redit ad eũ qui donauit *Paul. d. loco paragr.* 5. Eſt autem hoc genus donationis permiſſum, quia in id tempus excurrit, quo qui donat & cui donatum eſt, vir & vxor eſſe deſinunt *l.* 10. ff. *eod.* adde *l.* 22. *C. de donat. inter vir.* *y* *v. l.* 60. *in f. l.* 61 ff. *eod.* *z* Cur ita? Fauore libertatis id receptum eſt, vel potius, quòd nemo huiusmodi re donata fiat locupletior. *Paul. d. loco paragr.* 2. adde *l.* 7. *paragr.* 8. *paragr. vltim. l.* 8. *l.* 9. ff. *eod.* *a* i. conſtitutione Antonini *l.* 41. & 42. ff. *eod.* *b* *d. l.* 42. *c* i. vt queſtitis conditionis fieret *d. l.* 42. *d* Idem dicendum eſt de rebus donatis ſepulturæ cauſa *l.* 5. *paragr.* 8. 9 10. 11. ff. *eod.* ad oblationem dei *d. l.* 5. *paragr.* 12. ad proceſſus *d. l.* 41. *e* *d. l.* 41. 42. *l.* 45. ff. *de negotiis. l.* 11. ff. *de manerib.* *f* Actio rerum amotarum datur etiam in maritum *l.* 6. *paragr.* 2. ff. *rer. amot.* *g* *v. l.* 2. ff. *de negotiis. l.* 28. ff. *ſoluto.* *h* *l.* 7. *in f* ff. *ſoluto. & Tit.* ff. *de impenſis* *i* *l.* 25. *in f. l.* 55. ff. *ſoluto.* *k* Stipulatio Tribunitia quæ ex Iurisdictione Tribunorum venit: vt Prætoria, à Prætore: ædilitia ab ædilibus. *l* diſparis condicionis *Cuiacius.* *m* *dixi ad tit.* 5. *paragr.* 8. §. *eod.* *n* Ignorantia, errorem in nuptiis commiſſum excuſat, *ſcilicet l.* 57. *paragr.* 1. ff. *de ritu. l.* 22. *in fine* ff. *ſoluto. Nouel.* 12. *c.* 1. *in fine.* *o* *adde tit.* 3. *paragr.* 3 §. *eod.* *p* *v.* 1 ff. 7 *q* *v. l.* 1. ff. *eod. l.* 8. *C.* 48. *Inſtit. eod. in princip. Caium* 5. *r* *v. paragr.* 3 j. *eod.* *s* *v. paragr.* 4. & 5 j. *eod.* *t* *d. paragr.* 4. & 5 j. *eod.* *v* *l.* 2. ff. *eod. paragr.* 1. *Inſt. eod.* *x* *paragr.* 2 §. *eod. paragr.* 5 j. *eod. l.* 2. *in f. C. eod.* *y* *l.* 1 *in fine*, ff. *eod. paragr.* 1. *Inſt.* j. *eod.* *z* hodie ex indulgentia principis *d. l.* 1. *a* *paragr.* 2 §. *eod.* id eſt, magiſtratus imperio *l.* 2. ff. *eod. paragr.* 1. *Inſt. eod.* *b* id eſt, qui ſui iuris non ſunt, ſed in poteſtate patris poſiti *d. l.* 2. *vel ſ. imperio.* & breuiter, Qui patrem habebat adoptabatur, qui non habebat, adrogabatur *Caius* 5. *paragr.* 2. *c* quia fiebat apud populum. Nullibi autem populus Romanus extra Romam quærendus erat. Fiebátque Romæ curiatis comitiis 5. *Gel.* 19. *d* quia in prouinciis erant præſides. *e* Nec arrogantur. ita legendum eſt ex 5. Gell. 15. Cauſa illa erat, quòd nulla cum fœminis comitiorum communio eſſet. Fiebat autem adrogatio in comitiis. *Gel. d. loco.* & tamen principis reſcripto adrogari poſſunt, *l.* 21. ff. *eod.* *f* *l.* 17. *l.* 18. *l.* 20. *paragr.* 1. ff. *eod.* *g* quia tutoribus in pupillos tantam eſſe authoritatem fas non erat, vt caput liberorum fidei ſuæ commiſſum, alienæ ditioni ſubiicerẽt 20. *Gel.* 19. *h* *l.* 2. *paragr.* 1. *v. l.* 40. *in f.* ff. *eod. paragr.* 9. *Inſt. eod.* 1. *Caius* 5. *paragr.* 4. *i* *l.* 30. ff. *eodem.*

a i. propter adulterium, *paragr.* 12. §. *eod.* *b* i. illico. *c* quàm adulterij ſc. *d* cuius magnum eſt commodum *l.* 1. *paragr.* 2. *ff. de dote præleg.* *e* *l.* 1. *ff. de impenſis.* *f* §. 15 j. *eod.* *g* *paragr.* 16 j. *eod.* *h* *paragr.* 17 j. *i* aut res quælibet *l.* 79. *ff. de verb. ſign.* *k* i. quibus non factis dos minueretur *l.* 14. *ff. de impenſis.* *l* ædificium ruens *v. d. l.* 1. *paragr.* 3. 4. *ff. de impenſis.* *m* melior *d. l.* 79. *paragr.* 1. *l.* 5. *in f. ff. de impenſis.* *n* ita appellantur *in l.* 14. *in f. ff. de impenſis.* voluptariæ *l.* 7. *paragr.* 9. 10. 11. *ff. de impenſis.* ἐπιτρεπεῖς 2. *Ecl.* 9. *c.* 79. *o* viridiaria, viridia, virdiaria, χλοηφόρα γήδια, *dixi ad l.* 79. *in f. ff de verb. ſign.* *p* picturis, picturæ *d. l.* 79. *in f. ff.* ζωγραφίαι *Eclog. d. loco.* Cuiacius emendat, tectoriis 6. *obſ.* 37. *q* *v. d. l.* 79. *in f.* *r* *v.* 24. ff. 1. *Paul.* 2. *ſent.* 23. *s* nota regulam. *t* ne mutuo amore ſpolientur *v. d. l.* 1. *in f. l.* 2. *l.* 3. *in pr. & paragr.* 10. ff. *eod.* *v* Exceptio regulæ ſuperioris. *x* id eſt, cum mors inſequetur *l.* 9. *paragr.* 2. *l.* 11. *paragr.* 1. ff. *eod.* Mortis cauſa donatio fit impendente metu mortis. Mors impendet quidem omnibus, eáq ſemper certa eſt, etiamſi incertum diem habeat *l.* 68. *in f. ff. de leg.* 1. *l.* 1. *paragr.* 2. ff. *de condit. & demonſt.* Metum tamen hic, inſtantem intellige *l.* 6. ff. *de mort. cauſ.* Inſtat autem non tantum infirmo, ſed peregrinaturo, nauigaturo, militi *Paul.* 2. *ſent.* 24. *paragr.* 1. iter facturo per inſidiosa loca, ſeni *l.* 3. *l.* 4. *l.* 5. ff *de mort. cauſa.* Id genus donationis morte donatoris conualeſcit *Paul. d. loco. paragr.* 1. *l.* 1. Morte donatarij, res redit ad eũ qui donauit *Paul. d. loco paragr.* 5. Eſt autem hoc genus donationis permiſſum, quia in id tempus excurrit, quo qui donat & cui donatum eſt, vir & vxor eſſe deſinunt *l.* 10. ff. *eod.* adde *l.* 22. *C. de donat. inter vir.* *y* *v. l.* 60. *in f. l.* 61 ff. *eod.* *z* Cur ita? Fauore libertatis id receptum eſt, vel potius, quòd nemo huiusmodi re donata fiat locupletior. *Paul. d. loco paragr.* 2. adde *l.* 7. *paragr.* 8. *paragr. vltim. l.* 8. *l.* 9. ff. *eod.* *a* i. conſtitutione Antonini *l.* 41. & 42. ff. *eod.* *b* *d. l.* 42. *c* i. vt queſtitis conditionis fieret *d. l.* 42. *d* Idem dicendum eſt de rebus donatis ſepulturæ cauſa *l.* 5. *paragr.* 8. 9 10. 11. ff. *eod.* ad oblationem dei *d. l.* 5. *paragr.* 12. ad proceſſus *d. l.* 41. *e* *d. l.* 41. 42. *l.* 45. ff. *de negotiis. l.* 11. ff. *de manerib.* *f* Actio rerum amotarum datur etiam in maritum *l.* 6. *paragr.* 2. ff. *rer. amot.* *g* *v. l.* 2. ff. *de negotiis. l.* 28. ff. *ſoluto.* *h* *l.* 7. *in f* ff. *ſoluto. & Tit.* ff. *de impenſis* *i* *l.* 25. *in f. l.* 55. ff. *ſoluto.* *k* Stipulatio Tribunitia quæ ex Iurisdictione Tribunorum venit: vt Prætoria, à Prætore: ædilitia ab ædilibus. *l* diſparis condicionis *Cuiacius.* *m* *dixi ad tit.* 5. *paragr.* 8. §. *eod.* *n* Ignorantia, errorem in nuptiis commiſſum excuſat, *ſcilicet l.* 57. *paragr.* 1. ff. *de ritu. l.* 22. *in fine* ff. *ſoluto. Nouel.* 12. *c.* 1. *in fine.* *o* *adde tit.* 3. *paragr.* 3 §. *eod.* *p* *v.* 1 ff. 7 *q* *v. l.* 1. ff. *eod. l.* 8. *C.* 48. *Inſtit. eod. in princip. Caium* 5. *r* *v. paragr.* 3 j. *eod.* *s* *v. paragr.* 4. & 5 j. *eod.* *t* *d. paragr.* 4. & 5 j. *eod.* *v* *l.* 2. ff. *eod. paragr.* 1. *Inſt. eod.* *x* *paragr.* 2 §. *eod. paragr.* 5 j. *eod. l.* 2. *in f. C. eod.* *y* *l.* 1 *in fine*, ff. *eod. paragr.* 1. *Inſt.* j. *eod.* *z* hodie ex indulgentia principis *d. l.* 1. *a* *paragr.* 2 §. *eod.* id eſt, magiſtratus imperio *l.* 2. ff. *eod. paragr.* 1. *Inſt. eod.* *b* id eſt, qui ſui iuris non ſunt, ſed in poteſtate patris poſiti *d. l.* 2. *vel ſ. imperio.* & breuiter, Qui patrem habebat adoptabatur, qui non habebat, adrogabatur *Caius* 5. *paragr.* 2. *c* quia fiebat apud populum. Nullibi autem populus Romanus extra Romam quærendus erat. Fiebátque Romæ curiatis comitiis 5. *Gel.* 19. *d* quia in prouinciis erant præſides. *e* Nec arrogantur. ita legendum eſt ex 5. Gell. 15. Cauſa illa erat, quòd nulla cum fœminis comitiorum communio eſſet. Fiebat autem adrogatio in comitiis. *Gel. d. loco.* & tamen principis reſcripto adrogari poſſunt, *l.* 21. ff. *eod.* *f* *l.* 17. *l.* 18. *l.* 20. *paragr.* 1. ff. *eod.* *g* quia tutoribus in pupillos tantam eſſe authoritatem fas non erat, vt caput liberorum fidei ſuæ commiſſum, alienæ ditioni ſubiicerẽt 20. *Gel.* 19. *h* *l.* 2. *paragr.* 1. *v. l.* 40. *in f.* ff. *eod. paragr.* 9. *Inſt. eod.* 1. *Caius* 5. *paragr.* 4. *i* *l.* 30. ff. *eodem.*

DE IVRE DONATIONVM INTER VIRVM ET VXOREM.

TIT. VII.

INTER *s* virum & vxorem donatio non *t* valet, niſi *v* certis ex cauſſis: mortis *x* cauſſa, diuortij *y* cauſſa, ſerui manumittendi *z* gratia. Hoc amplius principalibus *a* conſtitutionib. conceſſum eſt mulieri, in hoc donare viro ſuo, vt is ab Imperatore, latoclauo *b*, vel equo *c* publico, ſimilive *d* honore *e* honoretur.

2 Si maritus diuortij cauſſa res mouerit, rerum quoque amotarum actione tenebitur *f*.

3 Si maritus pro muliere ſe obligauerit *g*: vel in rem eius impenderit *h*: diuortio facto, eo nomine cauere *i* ſibi ſolet ſtipulatione tribunitia *k*.

4 In poteſtate parentum ſunt etiam ij liberi quorum cauſſa probata eſt, per errorem cõtracto matrimonio inter diſpares *l* condignis perſonas. Nam ſeu ciuis Romanus Latinam, aut peregrinam *m*, vel eam, quæ Dedititiorum numero eſt quaſi per ignorantiam *n* vxorem duxerit: ſiue ciuis Romana per errorem peregrino, vel ei qui Dedititiorum numero eſt, aut etiam ſi Latino ex lege Aelia *o* Sentia nupta fuerit, cauſſa probata, ciuitas redditur tam liberis quam parentibus, præter eos qui Dedititiorum numero ſunt, & ex eo fiunt in poteſtate parentum liberi.

DE ADOPTIONIBVS *p*.

TIT. VIII.

ON *q* tantum naturales liberi in poteſtate parentum ſunt, ſed etiam adoptiui.

2 Adoptio fit aut per populum *r*, aut per Prætorem *s*, vel Præſidem *t* prouinciæ. Illa adoptio quæ per populum fit, ſpecialiter arrogatio dicitur *v*.

3 Per populum *x*, qui ſui *y* iuris ſunt *z*. Per Prætorem *a* autem, filij familiæ *b* a parentibus dantur in adoptionem.

4 Arrogatio Romæ *c* tantùm fit: adoptio autem, etiam *d* in prouincia apud Præſidem.

Cœlebs eſt qui vxorem non habet. *k* *l.* 37. ff. *eodem. paragr.* 7. *Inſtit. eod.* *l* *l.* 40. ff. *eodem. paragr.* 11. *Inſt. eodem.* 1. *Caius* 5 *paragr. vlt.* *m* *paragr.* 10. *Inſt. eod. l.* 5. *C. eod.* *n* Poſſunt tamen iuſſu principis adoptare *l.* 29 *paragr.* 3 ff. *de inofficioſo.* *o* *d. l.* 5. *p* Tribus modis apud veteres fiebant nuptiæ Vſu, ſi mulier anno cum viro fuiſſet: Farre & coemptione, ſeu in manu conuentione de quibus mox dicam. adde S. Iuuium 1. Georgic. *q* Conuenire in manum pro quo Tribonianus dixit conuenire *l.* 17. ff. *rer. amot.* cõuenire in matrimonium *l.* 13. ff. *de ritu.* *l.* 121. *paragr.* 1. ff. *de verbor. obl.* quo genere loquendi vſus eſt etiam Gellius 18. *cap.* 6. Conuentio in manum fiebat, etiam coéptione Cicero *pro L. Flacco.* In manũ conuenerant: nunc audio, ſed quæro vtrum vſu an coemptione? Farre (vnde cõfarreatio, vel, vt Plinius 18. *c.* 3. loquitur, cõfarratio: cui contraria diffarreatio, *Feſt. in voce Diffarreatio.*) quo tantum genere Flamẽ Dialis Flaminię iungebantur *Seru.* 4 *Aeneid.* ex eo matrimonio qui naſcebantur patrimi & matrimi dicebantur *Feſt. in voce Flaminia: Seru.* 1. *Georgic:* 1. *Gel.* 12. Ex patrimis tres ſimul nominabantur, vt ex iis vnus Flamen Dialis legeretur *Tacit.* 4. *Annal.* Sed quia cõfarreandi adſuetudo omiſſa, aut inter paucos recenta propter incuriã virorum & fœminarũ, & ipſius ceremoniæ difficultatem: tum quòd qui ita cõueniebant, de patria exibant poteſtate, placuit Tiberij tẽpore, vt Flaminica Dialis in poteſtate viri eſſet, cæteri promiſcuè genere fœminarum agerent. Et hoc quidem genere nuptiarum poſtea non ſoli Flamines vſi videtur, ſed & alij: quòd hic innuitur, ibi, in quo panis quoque farreus.

5 Per Prætorem vel Præſidem prouinciæ adoptari tam maſculi quam fœminæ, & tam puberes quam impuberes poſſunt. Per populum vero Romanum, fœminæ quidem non arrogant *e*. Pupilli *f* antea quidem non *g* poterant arrogari: nunc autem poſſunt ex conſtitutione Diui Antonini.

6 Hi qui generare non poſſunt, velut ſpado *h*, vtroque modo poſſunt adoptare. Idem iuris eſt in cœlibe *i*.

7 Item is *k* qui filium non habet, in locum nepotis adoptare poteſt.

8 Si paterfamiliæ, arrogandum ſe dederit, liberi *l* quoque eius quaſi nepotes, in poteſtate fiunt arrogatoris.

9 Fœminæ *m* verò neutro modo poſſunt *n* adoptare, quoniam *o* nec naturales liberos in poteſtate habent.

DE HIS QVI IN MANV SVNT.

TIT. IX.

FARRE *p* conuenitur *q* in mannm, certis verbis, & teſtibus X. præſentibus, & ſolenni *r* ſacrificio facto, in quo panis *s* quoque farreus adhibetur.

* * *

QVI IN POTESTATE MANCIPIOVE SVNT, QVEMADMODVM EX iure liberentur *t*.

TIT. X.

LIBERI parentum poteſtate liberantur emancipatione *v*, id eſt, ſi poſteà quam mancipati fuerint, manumiſſi ſint. Sed filius quidem ter *x* mancipatus, *y* ter manumiſſus, ſui iuris fit. Id enim lex duodecim Tabularum *z* iubet his verbis, *Si pater filium ter venundarit a, filius à patre liber eſto.* Cæteri autem liberi præter filium *b* tam maſculi quam fœminæ, vna *c* mancipatione manumiſſionéq. ſui iuris fiunt.

2 Morte *d* patris filius & filia ſui iuris fiunt. Morte autem aui nepotes ita *e* demum ſui iuris fiunt, ſi poſt mortem aui in poteſtate patris futuri non ſunt: veluti ſi moriente auo pater eorum aut iam deceſſit, aut de poteſtate dimiſſus eſt. Nam ſi mortis aui tempore, pater eorum in poteſtate eius ſit, mortuo auo, in patris ſui poteſtate fiunt.

3 Si patri vel filio aqua *f* & igni *g* interdictum ſit, patria poteſtas tollitur. quia peregrinus ſit is, cui aqua & igni interdictum eſt. Neque autem peregrinus *h* ciuem Romanum, neque ciuis Romanus peregrinum in poteſtate habere poteſt.

4 Si pater ab hoſtibus captus ſit, quanuis ſeruus hoſtium fiat: tamen cùm reuerſus fuerit, omnia priſtina iura recipit, iure poſtliminij. Sed quandiu apud hoſtes eſt, patria poteſtas in filio eius interim pendebit *i*: & cùm reuerſus fuerit ab hoſtibus, in poteſtate filium habebit. Si verò ibi deceſſerit, ſui iuris filius erit. Filius quoque ſi captus fuerit ab hoſtibus, ſimiliter propter ius poſtliminij, patria poteſtas interim pendebit.

5 In poteſtate parentum eſſe deſinunt *k* & hi qui

Coemptione verò fiebat matrimonium *Seru.* 1. *Georg.* libra & ære adhibitis *Seru.* 4. *Aeneid.* Eáque ſolennitate præeunte vxor quaſi emebatur, eiúſque coemptionis is erat effectus, vt quæ ita in manum viri conueniſſet, ea viro ſua hæres eſſet *Caius* 3. *Inſtit: apud Ruffinum, anthorem collationis legum Moſaicarum tit.* 16: *adde Gel.* 18. *c.* 6. *in f. adde quæ ſcripſi ad tit. C. de ſponſalib. his adde Petr. Pitheum* 16. *Notar. Moſaic.* *r* Videtur innui ritus aquæ & ignis, de quo Seruius 4 *Aeneid.* Dotaléſque *tuæ* Tyrios committere *dextræ.* Quid aliud dextræ committere, quàm in manum conuenire? quæ conuentio eo ritu perficitur, vt aqua & igni adhibitis natura coniuncta habeat. *s* Panis farreus, qui & farreum Feſto & Plinio 18. *c.* 3. genus libi ex farre compoſitum. *t* *Caius* 1. *tit.* 6. *Nouel.* 81. 1. *Inſt.* 12. 8 *C.* 49: 2. *Paul. ſent.* 25. *v* *paragr.* 6 *Inſtit: quib. mod. ius patriæ. l.* 5. *C. de dolo & C. de emancipationibus liberorum.* *x* *vide Caium* 10. *paragr.* 1. *y* id eſt, venditus *v. d. paragr.* 1. *z* idem fuit conſtitutum à Romul. *Dionyſ. Halicarnaſſ.* 2. *a* Olim liberos etiam interficere parentibus permiſſum erat *v. l.* 11. *in f. ff. de liber. & poſthum.* *b* vt nepotes, pronepotes Senſus eſt, filios factos ſui iuris trina emancipatione fuiſſe: filios, nepotes, pronepotes, & deinceps, vnica *l.* 8. *in fin. ff. de iniuſt. Caius* 6. *paragr.* 2 *verſ. fœminæ vel nepotes.* *c* *d. l.* 8. *in fi.* *d* *Inſtit. quib. mod. ius patriæ poteſt. in pr. l.* 15. *Cod. quando dies legat.* quæ morte ſoluantur, dixi ad *Nouel.* 22. *cap.* 20. *e* *Inſtit. eod. in pr. l.* 3. ff. *de his qui ſunt ſui.* *f* His duobus elementis veteres vtebantur tanquam ſacramento ad nuptias conciliandas *Lactantius* 2. *Inſtit.* 10. ita, quem volebant perditum, priuabant vtroque elemento *dixi ad l.* 6. ff. *de donat. inter vir.* *g* in huius pœnæ locum ſucceſſit deportatio, eadem veteribus dicta exilium *Caius* 6. *paragr.* 1. in cuius etiam vicem ſucceſſit id genus exilij, quod hodie appellant *Bannſſement.* *h* Peregrinus, ciuem; & è contra, in ſua poteſtate habere non poteſt *Caius* 6. § 1 Peregrini etiam nõ capiebãt ex teſtamẽto *l.* 1. *C. de her. inſt.* Ex peregrino & ciue Rom. natus fiebat peregrinus *t.* 5. §. 8. §. *e.* *i* § 5. *Inſt. quib. mod. ius.* *k* *d.* § 5. *l.* 1. § 1 ff. *de Sc. Mac. l.* 15. *in f. ff. de ſuis* ſine emãcipatiõe *l.* 2. § 1. ff. *quod nõ l.* 1. § 4. ff. *quãd. de peculio* ſine cap. deru. *l.* 3. *in f* ff. *de Sc. Mac.*

Flamines *a* Diales *b* inaugurantur, & quæ virgines Vestæ *c* capiuntur.

DE TVTELIS *d*.

TIT. XI.

VTORES cõstituuntur tam masculis *e*, quàm fœminis: sed masculis quidem impuberibus duntaxat, propter *f* ætatis infirmitatem: fœminis autem tam impuberibus, quam puberibus, & propter sexus infirmitatem, & propter forensium rerum ignorantiam.

2 Tutores autem legitimi sunt, aut senatusconsultis constituti, aut moribus *g* introducti.

3 Legitimi tutores sunt, qui ex *h* lege aliqua descendunt. Per eminentiam autem legitimi dicuntur, qui ex lege duodecim Tabularum introducuntur, seu propalam, quales sunt agnati: seu per *i* consequentiam, quales sunt patroni.

4 Agnati sunt, à patre cognati virilis sexus, per virilem *k* sexum descendentes, eiusdem *l* familiæ: veluti *m* patrui, fratres, filij fratris patruelis.

5 Qui liberum caput mancipatum sibi vel à parente *n*, vel a coemptore *o*, manumisit: per *p* similitudinem patroni, tutor efficitur, qui fiduciarius *q* tutor appellatur.

6 Legitimi tutores, alij tutela in iure cedere *r* possunt.

7 Is cui tutela in iure cessa est, Cessicus *s* tutor appellatur: qui siue mortuus fuerit, siue capite minutus, siue alij tutela cesserit, redit ad legitimum tutorem tutela. Sed & si legitimus decesserit, aut capite minutus fuerit, cessitia quoque tutela extinguitur.

8 Quantum ad agnatos pertinet, hodie cessitia tutela non procedit: quoniam permissum erat in iure cedere tutelam fœminarum tantùm, non etiam masculorum. fœminarum autem legitimas tutelas lex Claudia *t* sustinet *v*.

9 Excepta *x* tutela patronorum legitima tutela capitis diminutione amittitur.

10 Capitis minutionis species sunt tres *y* maxima, media, minima.

11 Maxima capitis diminutio est, per quam & ciuitas, & libertas amittitur. veluti cùm incensus *z* aliquis venierit: aut cum mulier *a* alieno seruo se iunxerit, denuntiante *b* domino, & ancilla facta fuerit, ex senatusconsulto Claudiano. *c*

12 Media *d* capitis diminutio dicitur, per quam sola ciuitate amissa, libertas retinetur. quod fit in eo cui aqua & igni interdicitur.

13 Minima *e* capitis deminutio est per quam & ciuitate & libertate salua, status dũtaxat hominis mutatur: quod fit adoptione, & in manu conuentione.

14 Testamento quoque nominatim tutores dati confirmantur *f* eadem lege XII. Tabular. his verbis: *Vti g legassit super pecunia tutelave h suæ rei, ita ius esto*: qui *i* tutores datiui appellantur.

15 Dari testamento tutores possunt liberis qui *k* in potestate sunt.

16 Testamento tutores dari possunt hi, cum *l* quibus testamenti faciendi ius est, præter Latinum Iunianum. Nam Latinus *m* habet quidem testamenti factionem, sed tamen tutor dari non potest. id enim lex Iunia prohibet.

17 Si capite diminutus fuerit tutor testamento datus, non amittit tutelam. sed si abdicauerit *n* se tutela, definit esse tutor *o*. Abdicare autem est, dicere nolle se tutorem esse in iure. Cedere *p* autem tutela testamento datus non potest. nam & legitimus in iure cedere potest, abdicare *q* se non potest.

18. Lex Attilia *r* iubet mulieribus, pupillisve nõ habentibus tutores dari à Prætore, & maiores *s* parte Tribunorum plebis: quos tutores Attilianos appellamus. Sed quia lex Attilia Romæ tantum locum habet, lege Iulia & Titia perfectum est, vt in prouincia quoque similiter a præsidibus earum *t* dentur tutores.

19 Lex Iunia tutorem fieri iubet Latino, vel Latinis impuberibus eum, qui etiam ante manumissionem ex iure Quiritium fuit.

20 Ex lege Iulia de maritandis ordinibus, tutor datur a Prætore vrbis ei mulieri virginíve, quam ex hac causa lege nubere oportet, ad dotem dandam *v*, dicendam *x*, promittendamve *y*, si legitimum tutorem pupilla *z* non habeat. Sed postea Senatus censuit vt etiam in prouincia quoque, similiter a præsidibus earum ex eadem caussa tutores dentur.

21 Præterea etiam in *a* locum muti, furiosíve tutoris, alterum dandum esse tutorem ad dotẽ *b* constituendam Senatus *c* censuit.

22 Item ex Senatusconsulto tutor datur mulieri ei, cuius tutor abest *d*, præterquam si patronus sit, qui abest. Nam in locum patroni absentis alter peti non potest, nisi ad hereditatem adeundam *e*, & nuptias contrahendas. Idémque permisit in pupillo *f* patroni *g* filio.

23 Hoc amplius Senatus censuit, vt si tutor pupilli pupillęve suspectus *h* à tutela submotus fuerit, vel etiam iusta de causa excusatus *i*, in locum eius tutor alius detur.

24 Moribus tutor datur mulieri *k* pupillóve qui *l* cum tutore suo lege aut legitimo iudicio agere vult, vt auctore eo agat (ipse enim tutor in rem suam auctor fieri non potest) qui Prætorianus *m* tutor dicitur, quia à prætore vrbis dari consueuit.

25 Pupillorum pupillarúmque tutores & negotia gerunt, & auctoritatem *n* interponunt. Mulierum autem tutores auctoritatem *o* duntaxat interponunt.

26 Si plures sunt tutores, omnes in omni re debent auctoritatem accommodare, præter *p* eos qui *q* tunc dati sunt: nam ex his vel vnius *r* auctoritas sufficit.

27 Tutoris auctoritas necessaria est, mulieribus *s* quidem in his rebus, si lege aut legitimo iudicio agant, si se obligent, si ciuile negotium gerant, si libertæ suæ permittant in contubernio alieni serui morari, si mancipia alienent. Pupillis autem hoc amplius, etiam in rerum nec mancipi alienatione tutoris auctoritate opus est.

28 Liberantur tutela, masculi quidem pubertate *t*. Puberem autem Cassiani *v* quidem eum esse dicunt, qui habitu corporis pubes apparet, id est, qui generare potest: Proculeij *x* autem, eum qui quatuordecim annos expleuit: verùm *y* Priscus eum puberem esse, in quem vtrunque concurrit, & habitus corporis, & numerus annorum. Fœminæ autem tutela liberantur *z*.

DE CVRATORIBVS *a*.

TIT. XII.

CVRATORES aut legitimi sunt, id est, qui ex lege duodecim Tabularum dantur: aut honorarij *b*, id est, qui à Prætore constituuntur.

2 Lex *c* duodecim Tabularum furiosum, itémque prodigum cui bonis interdictum est, in curatione iubet esse agnatorum.

3 A Prætore constituitur curator, quem ipse Prætor voluerit, libertinis, prodigis, itémque ingenuis, qui ex testamento parẽtis heredes facti, male dissipant *d* bona: his enim ex lege curator dari non poterat: cum ingenuus quidem non ab intestato, sed ex testamento heres factus sit patri: libertinus autem nullo modo patri heres fieri possit, qui nec *e* patrem habuisse videtur, cum

---

a Qui flaminium Diale adipiscebatur iure patrio exibat. *Tacit. 4. Annal. anno 776.* *b* i. Iouis. *c* Gellius 1. c. 12. Virgo vestalis, simul atq. capta in atrium Vestæ deducta, Pontificibúsque tradita est, eo statim tempore, sine emancipatione, ac sine capitis minutione, è patria potestate exibat. *d* *Caius 7:1. Inst. 13:26. ff. 1.* *e* *l. 1. paragr. 3. ff. eod. l. 1. ff. de legit. tut.* *f* propter ætatem *paragr. 1. Inst. eo. l. 1. ff. eod. διὰ τὸ τῆς ἡλικίας ἀτελὲς Theoph. eo.* *g* *l. 1. ff. de curatore furioso.* *h* *l. 5. de tutorib.* *i* per consequẽtias hæreditatum *l. 3. ff. de legit. tut.* per interpretationem, ac si verbis legis introducti essẽt. *Inst. de legit. patr.* vt qui sperarent successionem, iidem bona consequerentur *Inst. d. tit. l. 1. ff. de legi. tut. v. l. 73 ff. de regul. iur.* *k* per virilis sexus cognationẽ. *paragr. 1. Inst. de legitima adgn. tut.* per virilis sexus personas *l. 7. ff. de legitimis tut.* per patrem cognati, ex eadem familia *l. 10 paragr. 2. ff. de grad. b.* *l d. paragr. 2.* communi n. iure familiam dicimus omniũ adgnatorum. *l. 195. paragr. 2. versicõmuni. ff. de ver. sig.* *m* veluti fratres, patrueles, filij fratris, patruelis *Cuiac. hic.* *n* fiduciario sc. *de quo* ℣. *o* i. patre naturali *v.* ℣. *p* Patroni ad tutelã libertorum quos manumiserunt vocati sunt, lege XII. tabul. ex consequentia. *paragr. 4. ℣. eod.* Eadem igitur similitudine, patres vocati oportuit ad liberorum, quos emanciparunt, & manumiserunt tutelam. *q* *v. 6 Caij 3. ver. mancipat.* *r* *v. paragr. 7. ℣. eo.* *s* nota de Cessito tutore *vt hic*: & Cessitia tutela ℣. *eod. & paragr. 8. & 17. ℣.* *t* *de qua v. l. 3. C. de legitima tut.* *v* sustulit *Cuiacius.* *x* Tribonianus hunc locum ita interpretatus est, exceptis his que in iure alieno positis personis deferũtur. *l. 7. ff. de capit. min.* quẽ locũ Cuiac. *hic* ita restituit, exceptis his quæ I. A. P. P. id est exceptis his quæ iure agnationis proximis potissimum deferuntur. Hotomanus 3. *obs. 9.* legit exceptis his quæ in nomine alieno positis personis deferuntur. *y* *l. vlt. ff. de capite minut.* *z* Cicero *pro Cecinna, in f.* Iam populus cum eum vendit, qui miles factus non est (i. quia ad dilectum non respondit. qua de re dixi ad *l. 2. ff. comm. præd. l. 40 paragr. 10. ff. de re milit.*) non adimit ei libertatem, sed indicat eum non esse liberum, qui cùm liber esset, adire periculum noluit. Cum autem incensum (id est eum qui censum vitauit) hoc indicat: cùm ij, qui in seruitute iusta fuerint, cẽsu liberentur, eum, qui, cùm liber esset censeri noluerit, ipsum sibi libertatem abiudicasse. Quod si maxime hisce rebus adimi libertas aut amitti potest, &c. Halycarn. etiam libro 4. refert Seruij Tullij iussu bona omnium ciuium censita, eis qui non censerent, pœna proposita, vt bonis in fiscum redactis, cæsi virgis sub hasta venirent: eámque diu legem Romanis seruatam fuisse. *a* *l. 17. ff. depositi.* *b* *d. l. 27.* ibi, nulla denunciatione à domino facta. vel, vt Hotomanus legit, 5. *obs. 12.* nulla denunciatione domino facta. Priori sententiæ optimè conuenit illud Tertulliani 2. *ad vxorem*, Nónne insuper censuerunt seruituti vindicandas, quæ cum alieno seruo post dominorum denũtiationem in consuetudine perseuerarent *adde l. 3. C. de murileg.* *c* Id hodie abrogatum est *C. de Sc. Claud. tollend. & Inst. de succession. sublat.* quæ fiebant *per bon. vend.* &c. *d* *d. l. vlt.* *e* Minima capitis diminutione, familiam & ciuitatem media, familiam & ciuitatem: maxima, familiam ciuitatem & libertatem amittimus *d. l. vlt. adde Inst. de capit. diminut.* *f* Testamento dari tutores, lege confirmantur *vt hic.* *g* Hoc caput ad hæreditates etiam & legata refertur, vti quisque legassit, suæ rei ius esto *l. 120. ff. de verb. signif.* vti quisque legassit de re sua, ita ius esto. *Nouel. 22. c. 2.* Pater familias vti super pecunia tutelave sua legassit, ita ius esto. Author ad Herẽ. 1. super pecunia, tutelave suae rei *l. 53. ff. de ver. sig.* vt eam pecuniam, eásve res, quibúsque dare legare volet ius potestásque esto *l. 1. ff. ad l. Falc.* & Vlp. *tit. 1. paragr. 9. ℣. eod.* Lex XII. tab. confirmat quod datum, legatũ est. *h* melius quàm in *l. 53 ff. de verb. sig.* super pecuniæ, tutelave suæ. *i* verba quæ sequuntur, esse quasi argumentum sententiæ sequentis videntur. aliàs improprie legitimi tutores datiui dicuntur *l. 5. ff. de legib.* quod tamẽ ex hoc *paragr.* sequitur. *k* *paragr. 3. ff. de tutelis: l. 1. ff. de testamen. tut.* *l l. 21. ff. de test. tut.* *m* *de quo vide* ℣. *tit. de Latinis.* *n* i. se excusauerit *l. 11. paragr. 2. ff. de testam.* *o* eiúsq. loco nõ legitimus, sed datiuus constituetur *d. paragr. 2.* *p* ad hanc cessionem in iure refer *paragr. 3. ℣. eo.* *q* i. excusare. *r* *v. Inst. de Attiliano tutore.* *s* *Inst. d. loco.* *t* iisque qui sunt eius prouinciæ, vel ibidem domicilium habẽt *l. 1. in f. ff. de tutorib. dat.* *v* *l. 5. paragr. 4. l. 61. ff. de iure dot.* *l. 22. paragr 10. ff. soluto adde l. 7 ff. de tutorib. dat.* *x* Dos olim dicebatur. qua de re *v. tit 6. paragr. 1. & 2. ℣. eod.* *y* *d. paragr. 2. in f.* adde & augendam & mutuendam *d. l. 7.* *z* hanc vocem delendam putat Cuiacius, cùm hic agatur de pubere non de pupilla. *a* *l. 17. ff. de tutelis: l. 11. l. 40. ff. de excusat. tut.* *b* & ad res alias *d l. 17. l. 11. l. 40.* *c* *d. l. 17.* *d* *adde l. 15. ff. de tutelis: l. 10. ff. de tut. dat.* *e* *l. 9. ℣. de tutorib. dat.* *f* *l. 9. ff. de tutor. dat.* *g* hanc particulam Cuiacius expungit. *h* *l. 14 paragr. 4. ff. de tutelis: l. 11. paragr. 1. ff. de legit. tut.* *i* *d. l. 11. paragr. 1.* *k* dixi ad leges XII. tab. lib. 2. *adde paragr 27 ℣. eo.* *l* *v. l. 1. C. de in litem dando.* *m* prætorius *paragr. vlt. Inst. de auth. tut.* Hodie tutorem habenti tutor non datur: sed curator. *n* *l. 1. ff. de admin. tut.* *o* *v. ff. C. Inst. de auth. tutor. v. Cuiac. 7 obs. 11.* *p* hodie id immutatum *v. l. vlt. C. de author. præst.* *q* qui testamento dati *Cuiac.* *r* *d. l. vlt. adde l. 4. l. 5. l. 7. §. 1. ff. de auctor. tut.* *s* §. 4. ℣. *eod.* *t* *Inst. quib. mod. tut.* *v* veteres *Inst. quib. mod. tut.* *x* Proculiani: quorum sententia probatur à Iustiniano *l. vlt. C. quando tutor. vel curat. esse desin.* *y* & ita tres Iurisconsulti inter se dissentiũt. Cassiani, Proculiani & Priscus. sic alibi Gallus. Labeo & Tubero *l. 32. §. 1. ff. de auro.* *z* anno XII. I. s. hũc locũ ita censeo perficiendũ *Inst. d. loco. & d. l. vlt.* nisi malis dicere fœminas excusari à tutelis. *a* 1. *Cai. 8. 1. Inst. 23:5. C. 70:27. ff. e.* *b* dãtur etiã testamẽto, postea cõfirmãdi à præside §. 1. *Inst. e.* *c* *l. 1. ff. de curat.* *d* qui neq. tẽpus, neq. finẽ expẽsarũ habẽt *d. l. 1.* *e* vtitur Iurisconsultus argumẽto à priuatione ducto. vt & alibi, Nemo cogitur reddere quod nõ habet *l. 22. §. 3. ff. ad Treb.* Nõ repudiat, qui negat nuptã *Nou. 74. c. 5.* Nõ latitat, qui sibi nõ est idoneus defensor *l. 5. ff. de reb. auct.* Seruus capite minui nõ pũt, qui nullũ caput habet *l. 3. in f. ff. de cap. min.*

seruilis

a Imò, aliqua *Instit. de seruis cognat.* *b* *l.2.ff.eod.* *c* hæc epigraphe conuenit melius titulo sequenti. *d* Dion 54. refert legem Iuliam τοῖς τε ἀγάμοις καὶ τοῖς ἀτέκνοις graues pœnas irrogasse. Intelligit autem id pœnæ genus quo cœlebs vetatur quidquam extranei testamento capere: nisi intra centum dies nuptias contraxerit *tit.17.paragr.1.3.eod.1.Sozom.9.l.33.ff.de mortis causa: l.12.ff de vulgari:* Tertullianus *libro de Monogamia.* Aliud est si apud Christum, legibus Iuliis agi credunt & existimant cœlibes & orbes, e testamento Dei solidum capere non posse. Tacit. 3. *Annal.* Relatum de moderãda Papia Popœa, quã senior Augustus post Iulias rogãtas incitandis cœlibũ pœnis, & augendo ærario sanxerat & c. ad has pœnas respexit Plutarch. lib. περὶ φιλοστοργίας, ῥωμαίων πολλοί, inquit, χαίρουσι καὶ γυναῖκας, οὐχ ἵνα κληρονόμους ἔχωσιν, ἀλλ' ἵνα κληρονομῶν διώκωσι. Author Panegyrici Maximo & Constantino dictati leges Iulias ita commendat. Leges, inquam, quæ mulcta cœlibes notarunt, parentes præmiis honoratunt, verè dicuntur esse fundamẽta Reipublicæ, quia seminarium iuuentutis & quasi fontem humani corporis semper Romanis exercitib. ministrarũt. *e* Orbus semissis capiendi capax erat, non solidi *l.6. ff.de vulgari: l.42.ff.de legat.1. l.16.paragr.15. ff. ad Treb. l.13.in f. ff. de iure fisci.* hinc ille instituendi leges in tempus capiẽdæ hæreditatis *l.62. ff.de hered. instit.* ex parte quam quis per leges capere possit *l. 78. in f. ff.de her. instit.* Et ita melior orbi quàm cœlibis conditio, quia maritus orbus, saltem dimidium capit: cœlebs nihil. *f* Solitarius hîc dicitur, qui vnicum & solum filium habet μόνον πολύγετον ἤγε μονάχον, vt Aquila loquitur: quasi medius inter orbum & cœlibem, & multorum liberorum parentem. Priorum pœnas vt non patitur, ita posteriorum præmiis non fruitur. *g* quæ & Papia *l.44.ff.de ritu. l.28.C.de nupt.* *h* *l.16.l.31.l.32.l.34.in f.l.44.ff.de ritu.* Id hodie senatoribus remissum est. *Nouel.78. c.3.* *i* *l.23.ff.de ritu: l.28.C.de nupt. l.7.C.de incestis.* *k* *d.l.7.d.l.42.paragr.1.ff.de ritu.* *l* *l.41.l.43.ff.de ritu: l.7.in f.ff.de incest.* *m* *d.l.43.paragr.6.7.8.* *n* *d.l.43. paragr.12.13.* *o* *d.l.13.paragr.10.11.* *p* *d.l.44.ff.de ritu.* *q* qui ad leges Iulias scripsit. *r* *l.16.l.43.paragr.10.ff.de ritu.* *s* Orbis, cœlibibus & solitariis iniectæ. *t* Quid maritis? triennij videtur fuisse ex lege Iulia *Sueton.* anni, lege Papia. Nam ipse Augustus, apud Dionem 56. dicitur iis qui cœlibes essent primùm dedisse triennium, deinde biennium (lege Iulia vt est credibile) tum annum, lege Papia. Sed hoc tempus currebat à lege lata. An à die diuortij vel mortis eius temporis esset vacatio, incertum fortè, quoniam de fœminis Vlpianus hîc tantum loquitur: in quas, leges quàm in viros mitiores fuere semper *v. Cuiac.6.obs. 37.*

v hoc est, vt interim etiamsi cœlibem vitam agant, capere ex alterius testamento possint. Lex enim Iulia vetat cœlibes quidquam testamento extranei capere *l.11. ff. de vulgari. l.35. ff.de mort. caus.* *x* triennij. ita legendum est. nam Augustus triennium constituit, teste Suetonio. *y* id est, in honorem matrimonij. *z* *l. 18.ff.de auro: adde l.6.ff.de vulgari: l.42. ff de legat.2.* respexit huc orator vetus: Placet ergo, ô leges diligentissimæ pudoris custodes, decimas vxoribus, quartas meretricibus dari? Porro, decimaria ea lex sublata *l.2.C.de infirm.pœnis cœlib.* *a* Aliæ decimæ erant, quæ nomine matrimonij, aliæ quæ propter singulos liberos percipiebantur. *b* tres. *tit.prox.§.* *c* Nam defuncti ante nominis susceptionem, pro non susceptis habentur. *d* *tit.prox.§.* Nominalia intelligit, quorum meminit Tertullianus *in libro de idololatria*, seu diem nonum ac lustricum, quo infantes lustrãbant, eisque imponebant nomina. *Macrob.1.Saturnal.16. Festus in voce lustrici dies, vbi vide Iosephum Scaliger: Plutarch. in quæstion.b.* Suidas tamen refert nomen imponi solitum τῇ δεκάτῃ deferebant autem infantulos περὶ τὴν ἑστίαν τρέχοντες κύκλῳ. *Ioseph. Scaliger. d. loco.* *e* *l.6.ff. de vulgari: dixi 8. in epigraphe, titul.13.* *f* huc refer dictum locum Tertulliani *cap. 4. Apologet.* Nõnne vanissimæ leges Papiæ, quę ante liberos suscipi cogunt, quam Iuliæ matrimonium contrahi?

g *v. Institut. de success. cognat. in fin.*

h Cuiacius, legit donec abest intra Cuiac. *hic.*

i Isidor. 5 Etym. 24. Ius liberorum est coniugum sine liberis, inuicem pro loco pignorum, hæreditatis alterna conscriptio. eámq. definitionem confirmat lex 9. C. Theodos. de infirmand. his quæ sub Tyrannis, ibi, valeat impetratio iuris communium liberorum. quod ius hodie omnibus datum est *C. de iure liberorum.* Ius illud liberorum his negabatur, quorum anni simul ducti & computati centum transiisse dicerentur. *Augustin. 3. contra Iulian. de iure trium liberorum. v. Duarenum 1. disput.40.*

k *Plinius 2. epist. & lib. 10. Dion. 55.*

l *v. tit. prox.§. eod.*

m Anni & sex menses, bis nouem menses, Nouem menses, iustum tẽpus pariendi.

n *l.29. ff. de liberis.*

o id abrogatum *l.1.l.2.C. de infirmandis pœnis cœlibatus.*

p l. Iuliæ & Papiæ. hæc, de procreandis liberis: illa, de matrimonio contrahendo.

q Senatusconsultum Perniciianum.

r Lege Iulia, si maior sexagenario, aut maior quinquagenaria nuptias contraxisset, ius ab extraneo testamento capiendi amittebant: quasi operam matrimonio dare non possent *l.15.paragr.2.ff.de adoptionib.* Lactantius 1. Quid ergo est quare apud Poetas salacissimus Iupiter desierit liberos tollere? Vtrum sexagenarius factus est & illi lex Papia fibulam imposuit? an impetrauit ius trium liberorum? & Apuleio 2. *Apologet.* in iudicio obiectum, quòd Pudentilla ei anno ætatis 60. ad libidinem nupsisset. Hodie maior sexagenario minorem quinquagenaria ducere potest *l.27.C.de nupt. l.12.C.de legitim. hæred. b* Nam auctore Aristotele 5. περὶ ζῴων ἱστορίας, vir vsque ad 70: fœmina vsque ad 50 gignit. *l.21.ff.de act. empt.* quod & Senatusconsulto Claudiano comprehensum fuisse, hîc constat. adde Suetonium in Claudio c. 23. *s* impar matrimonium.

t lege Claudiano, vt §. *v* dos caduca *l.38.paragr.1.ff.de ritu.* *x* *6.Cod.50.*

y Caduca sunt, quæ iure relicta capaci, aliqua ex causa post mortem testatoris ab eo cadunt in fiscum. Capaci dixi. nam quæ incapaci relinquuntur pro non scriptis habentur. *z* 1. Sozomen. 9. *a* *Tit.11 paragr.16: Tit.20.paragr.18: Tit.22.paragr. 3.§.eod.* *b* i. nuptias non fecerit. *c* rectè id adiectum est. nam ex parte scriptus, etiam clausis tabulis testamenti, adire hæreditatem potest: quatenus lex Papia ius tantùm adcrescendi aufert cohæredibus vel legatariis. *d* i. peregrinus. *e* Cuiacius hunc §. ita restituit, Omnia caduca fisco vindicantur, sed seruato iure aliquo liberis & parentib. Hodie ex constitutione imperatoris Antonini caduca cum suo onere fiunt. *f* hodie caducariæ leges abrogatæ *C. de caduc. tol.* *g* *v. tit.18.§.eod.* *h* Initium huius §. emendatum est § superiore. *i* sed & legata, &c. *k* *tit.1. §.21: tit.17.§.2.§ eod. tit.25.§.17.* *l* *2.Inst.1.* *m* *41.ff.1.* *n* tollitur differẽtia rerũ mãcipi & nec mãcipi *tit. C. de vsuc. transfor.* *o* Mancipiũ est, quicquid capi cõmuniter ac domari solet, vt homo, equus, ouis. Bestię mãcipia sũt, cũ primũ domari incipiũt. *Isi-*

DE CŒLIBE *d*, ORBO *e*, ET SOLITARIO *f* PATRE.

TIT. XIII.

REGE Iulia *g* prohibentur vxores ducere, senatores *h* quidem liberique eorum, libertinas *i*, & quæ ipsæ, quarúmve pater matérve artem ludicram *k* fecerit: item corpore *l* quęstum facientem.

2 Cæteri autem ingenui prohibẽtur ducere lenam *m*, à lenone, lenáve manumissam, & in adulterio *n* deprehensam, & iudicio publico damnatam *o*, & quæ artem ludicram *p* fecerit: adiicit Mauricianus *q*, & a senatu *r* damnatam.

DE POENA LEGIS IVLIAE *s*.

TIT. XIIII.

POEMINIS *t* lex Iulia à morte viri anni tribuit vacationem *v*: a diuortio sex mensium: lex autem Papia à morte viri, biennij *x*: à repudio, anni & sex mensium.

DE DECIMIS.

TIT. XV.

VIR & vxor inter se matrimonij nomine *y* decimam capere possunt *z*. Quòd si ex alio matrimonio liberos superstites habeant, præter decimã quam matrimonij nomine capiunt, totidem *a* decimas pro numero liberorum accipiunt. Item communis filius, filiáve, post nonum diem amissus, amissáve, vnam decimam adiicit. duo *b* autem post *c* nonum *d* diem amissi, duas decimas adiiciunt. Præter decimam, etiam vsumfructum tertiæ partis bonorum eius capere possunt: & quotcunque liberos habuerint, eiusdem partis proprietatem. Hoc amplius mulier petere præter decimam dotem potest legatam sibi.

DE SOLIDI *e* CAPACITATE INTER VIRVM ET vxorem.

TIT. XVI.

ALIQVANDO vir & vxor inter se solidum capere possunt: velut si vterque, vel alteruter eorum nondum eius ætatis sit, quæ quidem liberos exigit *f*: id est, si vir minor annorum viginti quinque sit, aut vxor annorum viginti minor. item si vtrique lege Papia finitos in matrimonio annos excesserint, id est, vir sexaginta ann. vxor quinquaginta. item si cognati inter se coierunt vsque ad sextum *g* gradum: aut si vir absit, & donec *h* abesset, intra annum postquam abesse desierit, libera inter eos testamenti factio est. Si ius *i* liberorum à principe *k* impetrauerint: aut si filium filiámve communem habeant: aut quatuordecim ann. filium, vel filiam duodecim amiserint: vel si duos trimos, vel si tres *l* post nonum diem amiserint, vt intra annum *m* tamen & sex menses. Etiam vnus cuiuscunque ætatis impubes amissus solidi capiendi ius præstat. Item si post mortem viri intra *n* decem menses vxor ex eo peperit, solidum ex bonis eius capit.

2 Aliquando nihil *o* inter se capiunt, id est, si contra legem Iuliam, Papiámque Popeam contraxerint matrimonium: verbi gratia, si famosam quis vxorem duxerit, aut libertinam senator.

3 Qui intra sexagesimum, vel quæ intra quinquagesimum annum neutri *p* legi paruerit, licet ipsis legibus post hanc ætatem liberatus esset, perpetuis tamen pœnis tenebitur, ex senatusconsulto *q* Perniciano. Sed Claudiano senatusconsulto maior sexagenario *r*, si minorem quinquagenaria duxerit, perinde habetur, ac si minor sexaginta annorum duxisset vxorem. Quòd si maior quinquagenaria minori sexagenario nupserit, impar *s* matrimonium appellatur: & senatusconsulto Caluitiano *t* iubetur non proficere ad capiendas hereditates, & legatas dotes. Itaque mortua muliere, dos caduca *v* erit.

DE CADVCIS *x*.

TIT. XVII.

QVOD quis sibi testamento relictum, ita vt iure ciuili capere possit, aliqua ex causa non ceperit, caducum appellatur, veluti *y* cecidit ab eo: verbi gratia, si cœlibi *z*, vel Latino *a* Iuniano legatum fuerit, nec intra dies centum vel cœlebs legi paruerit *b*, vel Latinus ius Quiritium consequutus sit: aut si ex parte scriptus *c*, vel legatarius ante apertas tabulas decesserit, vel peræger *d* factus sit.

2 Hodie *e* ex constitutione Imperatoris Antonini, omnia caduca fisco vindicantur *f* sed seruato *g* iure antiquo liberis & parentibus.

3 Caduca *h* cum suo onere fiunt: ideóque libertates & legata fideicommissa ab eo data, ex cuius persona hæreditas caduca facta est, salua sunt: scilicet *i* & legata, & fideicommissa cum suo onere fiunt caduca.

QVI HABEANT IVS ANTIQVVM IN CADVCIS.

TIT. XVIII.

ITEM liberis *k* & parentibus *l* testatores vsque ad tertium gradum lex Papia ius antiquũ dedit: vt heredibus illis institutis, quod quis ex eo testamento non capit, ad hos pertineat, aut totum, aut ex parte, prout pertinere possit.

DE DOMINIIS *m* ET ADQVISITIONIBVS RERVM.

TIT. XIX.

OMNES res aut mancipi sunt *n*, aut nec mancipi. Mancipi *o* res sunt prædia in Italico solo, tam rustica, qualis est fundus: quam vrbana, qualis domus. Item iura prædiorum rusticorum: velut via, iter, actus & aquæductus. Item serui & quadrupedes, quæ dorso collóve domantur, velut bo-

a adde *l.2.in f.ff.ad l. Aquil.* *b* *paragr.3.4.5.& 6.j.* *c* §.7.j. *d* §.8.j. *e* *paragr.9.10.11.12.13.14.& 15.j.eod.* *f* *paragr.16.j.* *g* *paragr.17.j.* *h* eiúsque similitudo 1. *Oui.6.paragr.3.* vnde imaginaria venditio dicitur, *Inst.de test.ord.* imaginaria causa *l.3.ff.de capit.minut.* *i* hæc particula dispungenda. *k* hac solennitate vtebantur in emancipationibus *d.l.3.d.paragr.3.* in testamentis, *Instit.de test.ord.* in solutionibus, *Cicero 2. de leg.b.* & breuiter Boetius, quamcunq; rem lege XII. tabularum, aliter quàm per hanc solennitatem non potuisse alienari, testatur: adde Cõtium 1. *disput.* 2. vnde mancipatio inter actus legitimos refertur *l.77.ff.de regulis iur.*

l Hæc solennitas fuit verborũ. Qui mancipium accipiebat, æs tenens ita dicebat, *Hunc ego hominem ex iure Quiritum meum esse aio: isque mihi emptus est hoc ærè æneaq; libra.* deinde ære percutiebat libram idque ei dabat, à quo mancipiũ accipiebat.

m Instit de testament. ordinand. Libripẽs libram æneam tenebat.

n Latini libertini ad similitudinem antiquæ latinitatis (quæ in colonias missa est) videtur esse introducta: *l.vn. Cod.de Latina libert.in pr.*

o Peregrinis datur ius commercij *l.15.ff.de interdictis & releg.*

p Commercium, ius vendendi, emendi, permutandi *l.5. ff. de institia* Patet tamen interdum latiùs id vocabulum *l.1. & toto titulo Cod. de commerciis.*

q *l.20 C.de pact.*

r propria *Cuiac.*

s rerũ nec mancipi. Nec mancipi rerum, &c. *Cuiac.hic.*

t *d.l.20.*

v *d.l.20.*

x dicitur e iam vsucapio, vt & pignoriscapio 7. *Gel.10.*

y ita legit Isidorus 5 *c.2.*: adiectio *l.3 ff.de vsurpationib.*

z Cessio in iure, seu præsente Prætore ita fit. Is cui res ceditur, Rem tenens ita vindicat, *Hunc ego hominem ex iure Quiritum meum esse aio.* Ab his, Prætor interrogat cedentem, *An contra vindices*, vel A.F,A, id est, *Annefius author.* Est enim ita in notis apud Probum A,T,D,Q,C,V. id est, *Anne tu dicis qui contra vindicaueris?* Quo negante, aut tacente Prætor ei qui vindicasset rem addicebat, idque legis actio vocabatur. Formula addicendi talis esse potuit Q,N,H,E,H,P,E,V,A, id est. *Quando negas, hunc ego hominem præsenti & vindicanti addico.* Potuit etiam ita concipi Q,N,A,N,N,H,E,H,P,E,V,A, id est, *Quando neque ais, neque negas, hunc ego hominem petenti & vindicanti addico* Hinc constat in rei vindicatione, non satis fuisse possessorem negare intentionem actoris, sed præterea eum debuisse contra vindicare, *argum.paragr.2.Instit.de actionib.ibi, Possessor autem dominum eius se esse dicat: adde Cont.1.disput.12.*

a Tribus verbis omne officium prætoris continebatur, *Do, Dico, Addico*: Dabat iudices, Ius dicebat, Addicebat *vt hic.*

b Vsufructus cessione finitur *l.66.ff.de iure dotium.*

c *v.§.12. j.eod.*

d *tit.II.paragr.7.§.eod.*

e quæ & Cessicia. Fit autem vindicta: cedit libertatem dominus, seruus vindicat: Prætor addicit. Verba domini si requiras, ea fuerunt: *Hunc hominem liberum esse volo, Festus in voce Manumitti*: Verba Prætoris, Φάναι τὸν πάντα ἄνθρωπον ἐλεύθερον καὶ ποιεῖν Ῥωμαῖον, Fragmentum indicis Latino græci in Bibliotheca regia. Interdum etiam fiebat manumissio, sed & absente Prætore, præsente solo eius lictore *lege 23.ff.de vianumiss. vindicta.*

f *vide paragr.13. & 14 j.eod. paragr.15.j.eod.*

g is à quo *Cuiac.hic.*

h Qui debitoris hæreditatem adit, contrahit cum defuncti creditoribus *l.3. in f.l.4.quibus ex caus.in poss.*

i Superius dixit de hæreditate, hic de rebus corporalibus. vt hinc colligas, Hæreditatem inter res corporales non adnumerari. Hæreditas, iuris nomen *l.119.l.178.paragr.1.ff.de verbor.signif.* incorporalis *paragr.2.Inst.de rebus corporalib.*

k cui cessæ sunt. Cuiacius ita legit, pro, cessa est hæreditas.

l *paragr.vlt. Inst.de off.iudicis: l.11.in fi.ff.de iurisd. l.21 paragr.3.ff.de annuis.*

m Nota formulam, 1. actionem. *vt tit.25.paragr.12 j.eod,* adiudicationis familiæ erciscundæ, communi diuidundo, finium regundorum.

n *paragr.4.Inst.de off.iud.*

o *paragr.5.Inst.de off.iud.*

p *paragr.6.Inst.de off.iud.*

q Quid caducum *v.tit.5.eod.*

r hanc particulam Hotomanus 3.*obs.*32. expũgit.

s Ereptitium, quod quasi indigno auferitur, vt in *l.pen.ff.de iure fisci*: quadrans eripiatur, & in *l.25 ff.de fideiis*: hæreditas eripietur *Cuiac.observ.27.* & fisco statim ipso iure vindicatur *l.9.l.18.l.vlt.ff.de his quæ vt indignis.* Eleganter Vlpianus eripiendi verbo potius vsus est, quàm auferendi, vt indicaret, quasi de manibus auferri, quod iam esset adquisitum *l.4.ff.ne quis eis.v. Contium 1. disputat.12.* Sed tamen Hotomanus 3.*obser.*32. legit receptitium. Quod quid sit, vide eundem dicto loco.

t Ea lata est de caducis hereditatibus & legatis, vt Falcidia de modo legatorum.

v *l.47. in fine. ff. de peculio. l.100. ff.de verb.signif.*

x *vide Instit.per quas personas cuique adqu.*

y §.3. *Instit.per quas pers. cuique lege 10.paragr.1. ff.de adquir.rer.*

z *vide Instit. & ff. de stipulatione seruorum.*

a *paragr.3.Instit. de hereditibus instituendis.*

b *dicto paragr.3. l.39.paragr.1.in f. l.89. paragr.2. ff. de legatis 1.*

c In hæreditate, nihil mutatum: in legato mutatum, cùm inuito seruus adquirat *d.paragr.3.*

d id est, Bonitarius. Theophilus *Inst.de libertis.§.* ἢ τοὺς ἐστὶν οὗς, ὡς ἔφην, φυσικὴ δεσποτεία καὶ ἔννομος δεσποτεία. καὶ ἡ μὲν φυσικὴ λέγεται, in bonis: καὶ δεσπότης βωνιτάριος, ἡ δὲ ἔννομος ἐκείνη. Iure Quiritium, ex iure Quiritium. Hæc ille, *adde tit.paragr 16.§.c.*

e ex operis. ita tamen scriptum reperio in lege 36 *ff.de stip.serv.*

f *paragr. 4. Inst. per quas pers.cuique.*

g 2.*Instit.10.ad de 4.Paul.sent.4.*

h 6.*Gel.* 12. testatio *Instit.eod.* μαρτυρία, *Theophil.Inst.de testament. ordinand.*

i *Inst.eod.paragr.*

k Comitia calata, pro collegio pontificum habebantur: aut regis sacrorum, aut flaminum inaugurandorum causa. Eorum alia Curiatis (quæ per lictorem Curiatim calari, i. conuocari moris erat) Centuriata per cornicinem. Calatis etiam sacrorum detestatio & testamenta fieri solebant. Gellius 15.27. calata comitia his anno fieri solita scribit, pacis tempore: calata dici, quòd populus ad ea vocetur. Est enim calari καλεῖν, *Theoph.d.loco.* Is autem qui non vniuersum populum, sed partem aliquam adesse iubet, non comitia, sed concilium edere iubet. Centuriata in campo Martio habebantur, non intra pomerium. Illud addendum est ex Lęlio Fœliceo, Curiata comitia fuisse, cùm ex generibus omnium suffragium ferretur: Centuriata, cùm ex censu & ætate. Tributa, cùm ex regionibus & locis, 15 *Gel.27. in f.* Videtur tamen Festus *in Centuriata*, Centuriata & Curiata confundere.

l cum in prelium exituri essent *Inst.eo.paragr.1.* cum viri ad prælium faciendum in aciem vocabantur 15.*Gel.27.*

m per familiæ emancipationem, cui æs & libra adhibebatur 15.*Gel.27.*

n *paragr.1.Inst.eo.*

o emancipationem 15.*Gel.27 paragr.1.Inst.eod.*

p *v.l.vlt.C.de adopt.*

q *tit.19.paragr.3.§.eod.* Hodie septem adhibendi §.3.*Inst.eod.*

r §. 6.*Inst.eod.*

s §.9 *Inst.eod.*

t aut libripens. *ita legendum est.*

v *l.20.ff.qui testamenta.*

x *v.l.20 ff.de testib.l 3.C.de testib.*

y § 8.*Inst.eod.*

z *d.§.8.*

a pates *Cuiac.*

b Duo fratres in alieno testamento testes esse possunt *d.§.8. in f. l.22.ff.qui testamenta.*

c *d.§ 8.in f.l.17.ff.de testib.*

d §.6.*Inst.eo.*

e *d.§.6.*

f *d.§.6.l.20.§.4. ff.qui testam.*

g *d.l.3.paragr 5.l.19.in f ff.de testib.paragr. 6.Inst.eod.*

h *v.l.20.paragr. 6.ff.qui testamenta: l.18.ff.de testib.*

i i. hęres.

k de quo dictum est *tit.1.paragr.5.§. eo. & tit.3.§.e.tit.19.paragr.4.§.e.*

l & cõmercium habet *d.paragr.4.*

m Quænam agantur in testamento, per æs & librã.

n Formula nuncupationis testamentariæ, *cui adde l.58.de hær.inst.*

o perhibetote. Apuleius 2. Vos in hanc rem, boni Quirites, testimonium perhibetote.

p *l.6.l.16.l.19 ff.qui testam.*

q superest Marcus *Instit.quib.non est permiss.facere.*

r *l.6.in f.ff.de iniust.l.22.ff.de testamento militis.*

ues, muli, equi, asini: cæteræ res necmancipi sunt. Elephanti *a* & cameli, quamuis collo dorsóve domentur, necmancipi sunt: quoniam bestiarum numero sunt.

2 Singularum rerum dominia nobis adquiruntur, mancipatione *b*, traditione *c*, vsucapione *d*, in iure cessione *e*, adiudicatione *f*, lege *g*.

3 Mancipatio propria species alienationis est *h*, & *i* rerum mancipi *k*: eáque fit certis *l* verbis, libri pende *m*, & quinque testibus præsentibus.

4 Mancipatio locum habet inter ciues Romanos, & Latinos Colonarios *n*, Latinósq. Iunianos, eósque peregrinos quibus *o* commercium datum est.

5 Commercium est emendi *p* vendendique inuicem ius.

6 Res mobiles non nisi præsentes mancipari possunt, & non plures quam, quæ manu capi possunt. Immobiles autem, etiam plures simul, & quæ diuersis locis sunt, mancipari possunt.

7 Traditio *q*, proprie *r* est alienatio rerum *s*. Nec mancipi rerum dominia, ipsa *t* traditione deprehendimus: scilicet, si ex iusta causa traditæ sunt nobis.

8 Vsucapione *v* dominia adipiscimur, tam mancipi rerum, quam necmancipi. Vsucapio *x* est autem dominij adeptio *y*, per continuationem possessionis anni, vel biennij: rerum mobilium anni, immobilium biennij.

9 In iure cessio quoque communis alienatio est, & mancipi rerum, & nec mancipi, quæ fit per tres *z* personas, in iure cedentes, vindicantes, addicentes.

10 In iure cedit dominus: vindicat is, cui ceditur, addicit *a* Prætor.

11 In iure cedi res etiam incorporales possunt, velut vsusfructus *b*, & hereditas *c*, & tutela *d* legitima, & libertas *e*.

12 Hereditas in iure ceditur, vel antequam *f* adeatur, vel posteaquam adita fuerit.

13 Antequam adeatur, in iure cedi potest legitimo ab hærede: posteaquam adita est, tam a legitimo, quam ab eo qui testamento heres scriptus est.

14 Si antequam adeatur hereditas, in iure cessa sit, perinde heres fit cui cessa est, ac si ipse heres legitimus esset. Quod si posteaquam adita fuerit, in iure cessa sit: is *g* cui cessa est, permanet heres, & ob id creditoribus defuncti *h* manet obligatus: debita vero pereunt, i. debitores defuncti liberantur.

15 Res autem *i* corporales, quoties singulæ in iure cessæ sunt, transeunt ad eum cui cessa *k* est hereditas.

16 Adiudicatione *l* dominia nanciscimur, per formulam *m*. Familiæ erciscundæ *n*, quæ locum habet inter coheredes: & per formulam Communi diuidundo *o*, cui locus est inter socios: & per formulam Finium regundorum *p*, quæ est inter vicinos. Nam si iudex vni ex heredibus aut sociis, aut vicinis rem aliquam adiudicauerit, statim illi adquiritur, siue mancipi, siue mec mancipi sit.

17 Lege nobis adquiritur, velut caducum *q* vel *r* ereptitium *s* ex lege Papia Popœa *t*: item legatum *v* ex lege XII. Tabularum, siue mancipi res sint, siue necmancipi.

18 Adquiritur autem nobis etiam per *x* eas personas, quas in potestate, manu, mancipióve habemus. Itaque si quidem (mãcipio puta) acceperint, aut traditum *y* eis sit, vel stipulati fuerint *z*, ad nos pertinet.

19 Item si heredes instituti *a* sint, legatúmve *b* eis sit: & hereditatem iussu *c* nostro adeuntes nobis adquirunt, & legatum ad nos pertinet.

20 Si seruus alterius in bonis *d*, alterius ex iure Quiritum sit, ex omnibus caussis adquiret ei, cuius in bonis est.

21 Is quem bona fide possidemus, siue liber, siue alienus seruus sit, nobis adquirit ex duabus caussis tantùm, id est, quod ex re nostra, & quod ex operibus *e* suis adquirit: extra *f* has autem caussas, aut sibi adquirit, si liber sit: aut domino, si alienus seruus sit. Eadem sunt & in eo seruo, in quo tantùm vsumfructum habemus.

DE TESTAMENTIS *g*.

TIT. XX.

TESTAMENTVM est mentis nostræ iusta contestatio *h*, in id solẽniter factum, vt post mortem nostram valeat.

2 Testamentorum genera fuerunt tria *i*, vnum, quod calatis *k* Comitiis, alterum quod in procinctu *l*, tertium quod per *mæs n* & libram appellatum est. Illis duobus testamentis abolitis, hodie solùm in vsu est, quòd per æs & libram fit: id est, per mancipationem *o* imaginariam *p*: in quo testamento libripens adhibetur, & familiæ emptor, & non minus quam quinque *q* testes, cum *r* quibus testamenti factio est.

3 Qui in *s* potestate testatoris est, aut familiæ emptoris, testis ad *t* libræ pensæ adhiberi non potest. quoniam familiæ mancipatio inter *v* testatorem & familiæ emptorem fit: & ob id domestici *x* testes adhibendi non sunt.

4 Filio familiæ emente, pater *y* eius testis esse non potest.

5 Ex duobus fratribus *z* qui in eadem patris potestate sunt, alter familiæ emptor, alter testis esse non potest: quoniam quod vnus ex his mancipium accipit, adquirit patri, cui filius suus testis esse non debet: pariter *a* & qui in potestate eius est constitutus.

6 Duo fratres, qui in eiusdem patris potestate sunt, testes vtrique, vel alter testis, alter libripẽs fieri possunt, alio *b* familiam emente: quoniam nihil *c* nocet ex vna domo plures testes alieno negotio adhiberi.

7 Mutus *d*, surdus *e*, furiosus *f*, pupillus *g*, fœmina *h*, neque familiæ emptor *i*, neque testis, libripénsve fieri potest.

8 Latinus Iunianus *k*, & familiæ emptor, & testis, & libripens fieri potest: quoniam cum eo testamenti factio est *l*.

9 In testamento, quod per æs & libram fit, duæ *m* res aguntur, familiæ mancipatio, & nuncupatio testamenti. Nuncupatur *n* testamentum in hunc modum: Tabulas testamenti testator tenens ita dicit, *Hæc vti his tabulis cerisve scripta sunt, ita do, ita lego, ita testor, itaque vos. QuiritES testimonium præbitote o.* Quæ nuncupatio & testatio vocatur.

10 Filius familiæ *p* testamentum facere non potest: quoniam nihil suum habet, vt testari de eo possit. Sed Diuus Augustus Marcus *q* constituit, vt filius familiæ miles *r* de eo peculio quod in castris adquisiuit testamentum facere possit.

sententia *l.1.ff qui testament.* ἐξήνοις 23. *Eclog.1.c.2.*: 5 *Harmenop.1.* 1:15. *Gel.27.*

k Comitia calata, pro collegio pontificum habebantur: aut regis sacrorum, aut flaminum inaugurandorum causa. Eorum alia Curiatis (quæ per lictorem Curiatim calari, i. conuocari moris erat) Centuriata per cornicinem. Calatis etiam sacrorum detestatio & testamenta fieri solebant. Gellius 15.27. calata comitia his anno fieri solita scribit, pacis tempore: calata dici, quòd populus ad ea vocetur. Est enim calari καλεῖν, *Theoph.d.loco.* Is autem qui non vniuersum populum, sed partem aliquam adesse iubet, non comitia, sed concilium edere iubet. Centuriata in campo Martio habebantur, non intra pomerium. Illud addendum est ex Lęlio Fœlice, Curiata comitia fuisse, cùm ex generibus omnium suffragium ferretur: Centuriata, cùm ex censu & ætate. Tributa, cùm ex regionibus & locis, 15 *Gel.27. in f.* Videtur tamen Festus *in Centuriata*, Centuriata & Curiata confundere.

l cum in prelium exituri essent *Inst.eo.paragr.1.* cum viri ad prælium faciendum in aciem vocabantur 15. *Gel.27.*

m per familiæ emancipationem, cui æs & libra adhibebatur 15. *Gel.27.*

n *paragr.1.Inst.eo.*

o emancipationem 15. *Gel.27 paragr.1.Inst.eod.*

p *v.l.vlt.C.de adopt.*

q *tit.19.paragr.3.§.eod.* Hodie septem adhibendi §.3.*Inst.eod.*

r §. 6.*Inst.eod.*

s §.9 *Inst.eod.*

t aut libripens. *ita legendum est.*

v *l.20.ff.qui testamenta.*

x *v.l.20 ff.de testib.l 3.C.de testib.*

y § 8.*Inst.eod.*

z *d.§.8.*

a pates *Cuiac.*

b Duo fratres in alieno testamento testes esse possunt *d.§.8. in f. l.22.ff.qui testamenta.*

c *d.§ 8.in f.l.17.ff.de testib.*

d §.6.*Inst.eo.*

e *d.§.6.*

f *d.§.6.l.20.§.4. ff.qui testam.*

g *d.l.3.paragr 5.l.19.in f ff.de testib.paragr. 6.Inst.eod.*

h *v.l.20.paragr. 6.ff.qui testamenta: l.18.ff.de testib.*

i i. hęres.

k de quo dictum est *tit.1.paragr.5.§. eo. & tit.3.§.e.tit.19.paragr.4.§.e.*

l & cõmercium habet *d.paragr.4.*

m Quænam agantur in testamento, per æs & librã.

n Formula nuncupationis testamentariæ, *cui adde l.58.de hær.inst.*

o perhibetote. Apuleius 2. Vos in hanc rem, boni Quirites, testimonium perhibetote.

p *l.6.l.16.l.19 ff.qui testam.*

q superest Marcus *Instit.quib.non est permiss.facere.*

r *l.6.in f.ff.de iniust.l.22.ff.de testamento militis.*

11 Qui de *a* statu suo incertus est (facito quòd patre peregre mortuo, ignorat se sui iuris esse) testamentum facere non *b* potest.

12 Impubes *c*, licèt sui iuris sit, testamentum facere non potest: quoniam nondum plenum indicium animi habet.

13 Mutus *d*, surdus *e*, furiosus *f*, itémque prodigus *g* cui lege bonis interdictum *h* est, testamẽtum facere non possunt: mutus, quoniam *i* verba nuncupationis loqui non potest: surdus, quoniam *k* verba familiæ emptoris exaudire non potest: furiosus, quoniam *l* mentem non habet, vt testari de ea re possit: prodigus, quoniam *m* cõmercium illi interdictum *n* est, & ob id familiam mancipare non potest.

14 Latinus Iunianus, item is qui Deditiorum numero est testamentum facere non potest. Latinus *o* quidem, quoniam nominatim lege Iunia prohibitus est. is autẽ qui Deditiorum *p* numero est, quoniam nec quasi ciuis Romanus testari potest, cùm sit peregrinus *q*: nec quasi peregrinus, quoniã nullius certæ ciuitatis, sciens *r* vt aduersus *s* leges ciuitatis suæ testetur.

15 Fœminæ post duodecimum annum ætatis testamenta facere possunt tutore auctore, donec in tutela sint.

16 Seruus publicus *t* prætorisve, parte dimidia testamenti faciendi habet ius.

QVEMADMODVM *v* HERES INSTITVI DEBEAT.

TIT. XXI.

HEres institui rectè potest his verbis *x*, *Titius heres esto*, *Titius heres sit*, *Titium heredem esse iubeo*. Illa autem institutio, *Heredem instituo*, *Heredem facio*, plerisque improbata est *y*.

QVI HEREDES INSTITVI POSSVNT.

TIT. XXII.

HEredes institui possunt, qui testamenti factionem *z* cum testatore habent.

2 Deditiorum numero heres institui non potest, quia peregrinus *a* est, cum quo testamenti factio non est.

3 [Latinus Iunianus *b*,] si quidem mortis testatoris tempore, vel intra *c* diem cretionis ciuis Romanus sit, heres esse potest: quòd si Latinus mãserit, lege Iunia capere hereditatem prohibetur. Idem iuris est in persona cœlibis *d* propter legem Iuliam.

4 Incerta *e* persona heres institui non potest, veluti hoc modo: *Quisquis primus ad funus meum venerit, heres esto*: quoniam certum consilium debet esse testantis.

5 Nec *f* municipia, nec municipes heredes institui possunt *g*: quoniam incertum *h* corpus est, vt neque cernere vniuersi, neque pro libito de herede cernere *i* possunt vt heredes fiant. Senatusconsulto *k* tamen concessum est, vt à libertis suis *l* heredes institui possint. Sed fideicommissa hereditas municipibus restitui potest *m*: idque hoc senatusconsulto *n* prospectum est.

6 Deos *o* heredes instituere non possumus præter eos, quos senatusconsulto, constitutionibus Principum instituere concessum est: sicuti Iouem Tarpeium *p*, Apollinem Didymæum *q*, sicuti Martem in Gallia *r*, Mineruam Melitensem *s*, Herculem Gaditanum, *t* Dianam Ephesiam *v*, matrem deorum Cybelem *x*, eam quæ Smyrnæ colitur, & Cœlestum *y* Salinensem Carthaginis.

7 Seruos heredes instituere possumus nostros cum *z* libertate: alienos, sine libertate: communes, cum libertate, vel sine libertate *a*.

8 Eum seruum qui tantùm in bonis noster est, nec cum libertate heredem instituere possumus, quia Latinitatem consequitur: quod non proficit ad hereditatem capiendam *b*.

9 Alienos seruos heredes instituere possumus: eos tamen, quorum cum dominis testamenti factionem habemus.

10 Communis seruus cum libertate rectè quidem heres instituitur, quasi proprius, pro parte nostra: sine libertate autem, quasi alienus, propter socij partem.

11 Proprius seruus cum libertate heres institutus, si *c* quidem in eadem causa permanserit, ex testamẽto liber & heres fit, id est necessarius.

12 Quòd si ab ipso testatore viuente manumissus, vel *d* alienatus sit: suo arbitrio, vel iussu emptoris hereditatem adire potest. Sed si sine libertate sit institutus, omnino non *e* constat institutio.

13 Alienus *f* seruus heres institutus, si quidem in ea causa permanserit iussu domini debet hereditatem adire. Quòd si viuo testatore manumissus, aut alienatus a domino fuerit: aut suo arbitrio, aut iussu emptoris poterit adire hereditatem.

14 Sui *g* heredes instituendi sunt, vel exheredandi. Sui autẽ heredes sunt liberi quos in potestate habemus, tam naturales, quam adoptiui: item vxor quæ in *h* manu est, & nurus quæ in manu est filij, quem in potestate habemus.

15 Posthumi *i* quoque liberi, id est, qui in vtero sunt, si tales sunt, vt nati in potestate nostra futuri sint, suorum heredum numero sunt.

16 Ex suis heredibus filius quidem neque heres institutus, neque nominatim exheredatus, non patitur valere testamentum. Reliquæ verò personæ liberorum, velut filia, nepos, neptis, si præteritæ sint, valet testamentum.

17 Scriptis *k* heredibus adcrescunt, suis quidem heredibus in partem virilem, extraneis autem in partem dimidiam.

18 Posthumi, quoque liberi cuiuscumque *l* sexus omissi, quod valuit testamentum, agnatione rumpitur *m*.

19 Eos qui in vtero *n* sunt, si nati sui heredes nobis futuri sunt, possumus instituere heredes: si *o* quidem post mortem nostram nascantur, ex iure ciuili *p*: si verò viuentibus nobis, ex lege Iulia *q*.

20 Filius qui in potestate est, si non instituatur, heres, nominatim exheredari debet: reliqui sui heredes vtriusque sexus aut nominatim, aut inter *r* cæteros.

21 Posthumus filius nominatim exheredandus est: filia posthuma, cæteræque posthumæ fœminæ vel nomi-

---

a l.24.in f.l.15.ff.qui testamenta. *b* v.Nouel.Leonis 47. *c* §.1.Instit.quib.non est permiss.l.5.ff.qui testamenta. *d* l.6.in f.l.7.ff.eod: paragr.3.Inst.quib.non est permiss. *e* d.l.6.d.l.7.l.16.ff.eod. *f* l.16.paragr.1.l.17.ff.eod. *g* paragr.2.Inst.quib.non est permiss.fac.v.tamen Nouel.Leonis 39. *h* l.18.ff.eod. *i* Mutus cur testari non possit. *k* Surdus testari non potest, & cur. *l* Cur furiosus testari non possit. *m* Quã ob causam prodigus testari nõ possit. *n* Formulas interdictionis vide apud Paulum 3.sent.4.paragr.7. *o* Latinus Iunianus testari non potest. v. Cod.de Latina libert. *p* Deditij testari nõ possunt tit.22.paragr.2.§. vltit. C.de dedit. libert. *q* Peregrinus testamenti factionem non habet, vt hic: nisi accepto vsu togæ l. 31.32. ff.de iure fisci. *r* Ciuis Cuia.hic. *s* id est, Secundum Cuiac. hic. Sic titulo 28§.eo. bonorum possessio aduersus tabulas, quæ iuxta tabulas ti. 24: eandem esse significationem verbi, *Aduersus* in lege 5.ff.de vsucap. idem Cuiacius ait, quo nomine reprehenditur à Roberto 2. recept. 32. *t* Populi Romani. Cuiacius ita hanc vocem emendauit. quod in omni seruo non est verum l. 19. ff. qui testamenta facere. v. Nouell. Leonis 38. vi. qua formula. *x* Olim ita ius fuit, hodie quibuscumque verbis institui potest l.15. C.de testamentis. *y* Cur ita? An quia lex sola hæredem instituit? An potius quod nonnullis hæc verba non videntur directa? Hodie solennitas omnis verborum sublata d.l.15. *z* l.52. ff.de hær. inst. *a* Peregrinus institui nõ potest, vt hic: sed nec instituere tit.20. paragr.14.§ eod. *b* v.d.paragr.14. *c* adde paragr.4. Instit. de hæred. qualitat. *d* v.tit.14.15.16.§.eod. *e* paragr.25.Instit.de legat: l.69.paragr.4 ff.de iure dot: Paul. 5.sent.6.paragr.13. *f* Plinius 5.epistolar. nec hæredem institui, nec præcipere rempublicam posse constat Cuiac.hic. *g* potest tamen eis legari v.l.122.ff.de legat.1: l.1.paragr.5.ff.ad l.Falcid. *h* ratio petita ex paragr.4.§.eod. *i* Cuiacius legit, pro hærede gerere. Nam aut cretione aut pro hærede, geritione hæredes sunt. *k* de quo v.l.1.ff.de libert.vniuers. *l* d.l.1. *m* l.26.ff.de negotiis: l.26.ff.ad Trebel. *n* Aproniano, quod factum est temporibus D.Marci d.l.26. *o* Deo tamen relinqui potuit l.5 paragr.12.ff.de donat.int.vir: l.1.paragr.5.ff.ad l.Falcid: Paul.4.sent.3. paragr.3: Quemadmodum & apud Christianos Christus instituitur potest l.26. C.de sacrosanctis ecclesiis. *p* ita dictus à Tarpeio monte. Tarpeius autem appellatus fuit à Tarpeia virgine Vestali ab Sabineis necata, ibique sepulta. antea Saturnius mons, & in eo oppidum Saturnium, vnde Saturnia terra. Postremò mons Capitolinus dictus quòd cum fundamenta foderentur ædis Iouis, caput humanum inuentum fuit Varro 4.de lingua. *q* Appollinis templum & oraculum quod Didymis fuit antiquum. Pausanias 7.in Achaicis eiusdem facit mentionem in 2. seu Corinthiacis. adde Strabonem 9. & 11. *r* Galli quondam Mercurium coluere maximè. post hunc, Apollinem & Martem & Iouem & Mineruam. Martem bella regere. Marti, cùm prælio dimicare constituissent, ea quæ bello cœpissent plerumque deuouebant: quæ superetant animalia capta immolabant, reliquas res in vnum locum conferebant v.Cæsar.6.de bello Gallico: De diis veterum Gallorum v.P. Pithœum c.1.aduer.3. *s* à Melio vrbe, non procul ab Euphrate: nisi malis hîc legere Melitensem. *t* de Gadibus & Hercule v. Strabonem 3. in fin. fuit & alius cognomento Gallus & Ogmius: de quo v.Lucianum in Hercule. *v* v.Act.19.vers.26.27. de templo Dianæ Euseb.36.Plin.14. *x* de qua dixi libro superiore. *y* Tertullianus 23.Apologet. Vnicuique, inquit, etiam prouinciæ & ciuitati suus Deus est, vt Syriæ Astartis, vt Arabiæ Diasares: vt Norico Tibilenus, vt Africæ Cælestus, vt Mauritaniæ reguli sui, & post, Crustuminiensium Deluentinus, Narniensium Viridianus, Asculanorum Ancaria, Volsiniensium Nutsia, Otriculanorum Valentia, Sutrinorum Norcia. Faliscorum Iuno Curilis & pater Curis. Sed nos soli arcemur à religionis proprietate. Hæc ille. Cui loco visum illud Arnobij 8. adiungere, Inde adeo per vniuersa imperia, prouincias, oppida videmus singulos sacrorum ritus gentiles habere, & deos colere municipes, & Eleusinos Cererem, Phrygas Magnam matrẽ, Epidaurios Æsculapium, Caldæos Belum, Astartem Syros, Dianam Tauros, Gallos Mercurium, vniuersa Romanos. Porro quis fuerit Cælestus an deus, an dea ambigitur. Petrus Pithæus 1. aduers. 4. deam fuisse ait. Ammianus lib. 22. Asclepiades Philosophus cùm visendi gratia Iuliani ad id suburbanũ venisset, deę Cælestis argenteum breue figmentum quocumq. ibat secum solitus efferre, ante pedes statuit simulachri sublimes, accensisque cereis ex vsu, fecit. Philastrius Brixiensis in Catalogo hæres. Alia, inquit, hæresis in Iudæis quæ Reginam, quam & Fortunã cœli nuncupãt, quam & Cœlestem vocant in Africa. Tertullianus in Apologet. 23. Ista ipsa virgo Cœlestis, pluuiarum pollicitatrix. Saluianus, de gubernatione. Cælestis illa. Idem 8. de prouidentia. Apul. 4. Floridor. Carthago, Africæ Musa Cælestis, vt non iniusta ratione possis dicere legendum esse apud Tertullianum in libro de virginib. Cælestis Africæ, non Ceres. Ambros. 1. epist. ad Valent. *z* Hodie etiam sine libertate instituere possumus Instit. de hæred. instit: l.penul. C.de necessariis. *a* priore casu, socio adcrescit: posteriore, seruus communis est hæredis & socij l.63.paragr.9.ff.pro socio: l.49.ff.ad l.Falc. Paul.3.sent.6.paragr.4. *b* nisi intra dies cretionis ciuis Romanus fiat. *c* paragr.1.Inst.de hæred.inst. *d* hæc verba vel alienatus, desiderantur apud Iustinianum paragr.1.vers. Si verò a viuo testatore Inst.de hæred.instit. *e* hodie valet l.penult C.de necessariis. *f* d.paragr.1.vers.alienus quoq. *g* l.1.ff.de hæred.instit. Inst.de exhæredat.liberor. *h* Caius 3.Inst. apud Ruffinum tit.16. Vxor, inquit, quæ in manu eius est, Is sua hæres est: quia filiæ loco est. itẽ nurus quæ in filij manu est, nam & hæc neptis loco est. sed ita demum erit sua hæres, si filius cuius in manu erit, dum pater moritur, in potestate eius non sit. Idémque dicimus & de ea quæ in nepotis manu matrimonij causa sit, quia proneptis loco est. *i* Posthumi quoque, qui si viuo parente nati essent in potestate eius futuri forent, sui hæredes sunt Caius d. loco. *k* legendum est, sed scriptis eo sensu. Iure antiquo, filiarum nepotes, præteriti potuisse, sed nec testamentum ex causa præteritionis infirmasse, cùm illis consultum ita foret. Nam scriptis concurrebant: suis quidem, in virilem: extraneis, in dimidiam. & hoc est quod à Triboniano obscurè scriptũ est, Ius adcrescendi eis ad centam portionem præstitum Instit. de exhæred. liber. vers. sed nen ita. *l* vt in eo par sit masculorum & fœminarum conditio paragr.1.Inst.de exhær.liber. *m* rumpunt. *n* Posthumi, hæredes institui possunt l.4.l.5.l.24.l.27.l. 29.ff.de liber. & posthum. *o* Duæ posthumorum species. alij. n. post mortem testatoris nascuntur: alij post testamentum viuo testatore l.3.paragr.2.ff.de iniusto. *p* id est legibus XII. tabularum. quod ius antiquum à Scæuola dicitur in lege 29.paragr.7.ff.de liberis & posthumis: habita ratione ad legem Velleam. *q* Vellea sc.paragr.2.Inst.do exhæred.liberor.l.29 ff.de liberis. *r* Inst.de exhær.liber vers.sed non ita in f. Inter cæteros exhæredare, est ἀορίστως siue indefinitè exhæredare. fuit autẽ hæc formula, Cæteri exhæredes sunto. Theoph. Inst.de exh.liber.l.23 ff.de liberis. & opponitur inter cæteros exhæredatio, ei quę nominatim fit §.21§.e. Nominatim exhæredatio lõgè diuersa ab indefinita, & generali exhæredatione, de qua v.d.l.2.d.3.ff.de libe:

a paragr.1.in f.Instit.de exhær.liber. *b* hoc quid esset dixi *ad paragr.20.§.eodem.* *c paragr.1.in f.Instit.de exhær.liber.* *d* i.emancipationis *paragr.3.Inst.de exh.liber.* *e paragr.1.Inst.de hær.qualit.* *f paragr.2.vers.sed his Prætor Inst.de exhær.liber.* Sui beneficium abstentionis habent:extranei,separationis, Illi,ne sint hæredes. Hi ne res adquisitæ postea veneant. *g* id vt fiat *v.paragr.27.j.* *h v.paragr.6.j.eodem.* *i v.paragr.29.j.* *k v.l.20.ff. de adq.hær. paragr. 7.Instit.de hæred. qualit.*

b i.auctionem *v. l.1.in f.ff. de collat.bonor: l 43.ff. de usurpat. l.2.§. 8.ff.pro emptore.*

m Cretione hodie sublatæ sunt *l.17.C.de iure deliberandi.*

n Formula instituendi cum cretione.

o i. facito vt videat te heredē *Varro 5.de ling.*

p Cic.1. *de Orat.* vt in cretionib. scribi solet, *quibus sciam poteróque.*

q Cernere, est quasi decernere se hæredem esse velle *l. 13. paragr. pen. ff. de adq.hæred.* cuius rei facultas non est in pupillo *l. 9.ff.de adqu.hær.*

r Formula cernendi.Huius loci vestigia sunt apud Varronem *5. de lingua.* In cretione adhiberi iubet testes *& lib. 6.* Hæres eum constituit se hæredem esse, dicitur cernere: & cùm id fecerit,creuisse.Varroni respondet Cic.13. *ad Attic.* Cretionem fieri testibus præsentibus. Fiebat etiam verbis solennibus *vt hic: & l.51.in fin.ff.de adqu. hæred.* purè fit. est enim actus legitimus *l.77.ff.de reg.iur.* & semel *l. 80. in f.ff.de adq.hæred.* non per alium *l. 90.ff.de adq.hær.* Eius symbolum, digitorum percussio, dixi ad epigraphen tituli *de verbor. oblig.*

s dixi superiùs, sublatā cretionis scrupulositatem *l. 17. C. de iure deliberandi.*

t Legitima & veilis. de cuius effectu *v.paragr. 32.in fin.j.eod.*

v & hoc ideo quòd in institutione vulgari cretionis hæc verba adiungūtur, quibus scieris poterísque *paragr.27. & 31. §.eod. paragr.34. j.eod.*

x In continua cretione dies currunt ignorāti:in vulgari non currunt.

y l.1. ff.de vulgar.& pup. Paul. 3. sent.4. paragr. 27.

z formula hæredis scribendi.

a Imperfecta cretio,quoties non expressim exhæredatur,sed alius eius loco instituitur. *b* Formula perfectæ cretionis. *c* Formula imperfectæ cretionis. *d* Nota veterem differentiam cernendi & pro hærede gerendi. Qui cernebat,excludebat inferiorem:qui pro hærede gerebat,in partem admittebat substitutum.

e Qui pro herede gerit ex asse fit hæres. *f* 28.ff.3:*paragr.1.Inst.quib.mod.testam.* *g paragr.2.j.eod.* *h paragr.4.j.eod.* *i* Alio *l.1.ff.de iniusto:* seu posteriore testamento prius rumpitur *paragr.2.& 3.Inst.quib.mod.testam.paragr.2.Inst.d.tit.* *k* vide *paragr.3.j.eod.* *l* Quibus modis quis alteri adgnascatur *v.l.3.ff.de iniusto.* *m l.13. ff.de iniusto.* *n l.6.paragr.5.ff.de iniusto.* *o paragr.4.Inst.quib.mod.test.* *p d.§ 7.* *q* Fictione postliminij fingitur in ciuitate semper fuisse qui rediit. Fictione verò Cornelia fingitur quis captiuitatis suæ tempore decessisse. *r* si verò,ita legendum videtur.

s paragr. 6. Inst. quib.mod testam.

t l.12. ff.de iniusto.

v v.Inst. de pupillari substit.

x l.1.paragr.2.de ff.de vulgari: paragr.4. Instit. de pupillari.

y d. l. 1. paragr. vlt:paragr.5:Inst. de pupil.

z vers.quoquo enim modo & paragr.1.Inst.de militari:l.1.ff.de testamento milit.

a Iulij Cæsaris, Titi, Domitiani, Neruæ, Traiani *d.l.1.*

b paragr. 3. Inst. de militari.

c d.paragr.3.vers. & quod in castris in fi.l 21.ff.de testam.milit.

d v.2. Instit.20. Caius 2. tit. 5: 5. Harm 18.

e Imperatiua verba, directa Directa Hæredē facio, instituo *l. 15.C.de test ament.* Eadem ciuilia dicuntur *l.7. ff. de vulgari:* opponuntur precariis inflexis, & obliquis fideicōmissariis, quæ & πολεμικὰ de quibus *v. Paul. 4.sent.1.paragr.6.*

f paragr.1.Inst.de legat. 2. Caius 5. paragr.1

g paragr.3.j.eod.

h paragr.4.j.eod.

i paragr. 5.j.eod.

k paragr.6.j.eod.

l 2. Caius 5.paragr.2 : paragr.2. Instit. de legatis: Paul.3. sentent.6. paragr.3 & 7.

m 2. Caius 5 paragr.3 4.5.6 : paragr.2.Inst. de legat : Paul.3.sent. 6.paragr.3 & 10.

n 2.Caius 2. paragr.7: paragr.3. Inst.de leg: Paul. 3.sent 6 parag.11.

o 2. Caius 5 : paragr. 8. & 2.Inst. de legat. Paul. 3. sentent. paragr.6. hoc & prælegatum dicitur & præcipuum. Sidonius *6. epistol.* Illud autem deberi tibi quodam, vt Iurisconsulti dicunt, præcipui titulo.

p paragr.11.j.eod.

q & ita per vindicationem res aliena relinqui non potest *2. Caius 5. paragr.3.*

r i. alienæ *2. Caius 5. paragr.3.*

s Quod dari non potest, per damnationem relinqui nō potest.

t 2.Caius 5.paragr.7 vers. nam & propria.

v paragr.7.§.eod.

x id est, solennibus & conceptis.Cicero *pro Roscio Comœdo.* Non enim ex pactione verborum,quibus iusiurandum,comprehenditur. Arnobius *contra Gentes,* quam cum pactionibus adorant & formulis *v.Cuiac.hic.*

y nempe quia laxum & expeditum est.Sic optimum ius vsurarum *l.1.C.de vsuro.* optimum ius possessionis *l.26.paragr.1.ff.de pignorib.*

z Singulis partes debentur *Cuiac.*

natim,vel *a* inter cæteros *b*:dummodò inter cæteros exheredatis aliquid legetur.

22 Nepotes & pronepotes, cæterique masculi posthumi præter filium,vel nominatim,vel inter cæteros cū adiectione legati sunt exheredādi:sed tutius *c* est tamen nominatim eos exheredari:& id obseruatur magis.

23 Mancipatos *d* liberos cum iure ciuili neque heredes instituere,neque exheredare necesse sit, tamen præter iubet,si non instituantur heredes,exheredari masculos omnes nominatim,fœminas vel inter cæteros : alioqui cōtra tabulas bonorum possessionem eis pollicetur.

24 Inter necessarios heredes,id est, seruos *e* cum libertate heredes scriptos, & suos scilicet necessarios, id est,liberos qui in potestate sunt,iure ciuili nihil interest (nam vtrique etiam inuiti heredes sunt)sed iure prætorio suis & necessariis heredibus abstinere se à parentis hereditate permittitur *f*: necessariis autem tantum heredibus abstinendi potestas non datur.

25 Extraneus heres,si quidem cum cretione *g* sit heres institutus,cernendo fit heres:si verò sine *h* cretione, pro herede *i* gerendo.

26 Pro *k* herede gerit, qui rebus hereditariis tanquam dominus vtitur : velut qui actionem *l* rerum hereditariarum facit : aut seruis hereditariis cibaria mandat.

27 Cretio *m* est certorum dierum spacium,quod datur instituto heredi ad deliberandum:vtrùm expediat ei ad re hereditatem,necne,velut *n*, *Titius heres esto cernitóque o in diebus centum proximis,quibus scieris p, poterisque:nisi ita creueris,exheres esto.*

28 Cernere est *q* verba cretionis dicere, ad hunc modum *r*, *Cùm me Mæuius heredem instituerit,eam hereditatem adeo cernóque.*

29 Sine cretione heres institutus,si constituerit,nolle se heredē esse,statim excluditur ab hereditate, & amplius eam adire non potest.

30 Cum cretione verò heres institutus,sicut cernendo fit heres,ita nō *s* aliter excluditur,quàm si intra diem cretionis non creuerit:ideóque etiam si constituerit nolle se heredem esse, tamen si supersint dies cretionis, pœnitentia actus,cernendo heres fieri potest.

31 Cretio autem vulgaris dicitur,aut continua.Vulgaris *t*,in qua adiiciuntur hæc verba, *Quibus scieris,poterisque.* Continua *v*,in qua non adiiciuntur.

32 Ei qui vulgarem cretionem habet, dies illi dati computantur quibus scit se heredem institutum esse, & potuit cernere. Ei verò qui cōtinuam habet cretionem, etiam illi dies computantur quibus *x* ignorauit se heredem institutum,aut sciuit,sed non potuit cernere.

33 Heredes aut *y* instituti dicuntur, aut substituti: instituti,qui primo gradu scripti sunt : substituti,qui secundo gradu,vel sequentibus.

34 Heredes scripti sunt,veluti *z*: *Titius heres esto,cernitóque in diebus proximis centum quibus scieris,poterisque. Nisi ita creueris, exheres esto : tunc Mæuius heres esto, cernitóque in diebus, & reliqua.* Similiter & deinceps substituti potest.

35 Si sub imperfectam *a* cretionem heres institutus sit,id est, non adiectis his verbis *b*, *Si non creueris exheres esto*:sed si ita *c*,*si non creueris,tunc Mæuius heres esto*:cernendo quidem,superior inferiorem excludit : non cernendo autem *d*,sed pro herede gerēdo,in partem admittit substitutum. Sed postea Diuus Marcus constituit,vt & pro herede gerendo,ex *e* asse fiat heres. Quòd si neque creuerit, neque pro herede gesserit,ipse excluditur, & substitutus ex asse fit heres.

QVEMADMODVM TESTAMENTA RVMPVNTVR *f*,

TIT. XXIII.

TESTAMENTVM iure factum infirmatur duobus modis,si ruptum *g* aut irritum *h* factū sit.

2 Rumpitur testamentum mutatione, id est,si postea aliud *i* testamentum iure factum sit : item agnatione *k*, id est, si suus heres agnascatur, qui neque heres institutus, neque vt oportet,exheredatus sit.

3 Adnascitur suus hæres,aut *l* agnascendo,aut adoptando,aut in manum conueniendo,aut in *m* locum sui heredis succedendo:velut nepos mortuo filio,vel emancipato:aut manumissione, id est,si filius ex prima secundáve mancipatione manumissus, reuersus sit in patris potestatem.

4 Irritum *n* fit testamentum, si testator capite diminutus *o* fuerit aut si iure facto testamento nemo extiterit heres.

5 Si is qui testamentum fecit, ab *p* hostibus captus sit,testamentum eius valet : si quidem *q* reuersus fuerit, iure postliminij,si non *r* ibi decesserit, ex lege Corneliana,quæ perinde successionem eius confirmat,atque si in ciuitate decessisset.

6 Si *s* septem signis testium signatum *t* testamentum,licet iure ciuili ruptum vel irritum factum sit,Prætor scriptis heredibus iuxta tabulas bonorum possessionem dat, si testator & ciuis Romanus, & suæ potestatis cùm moreretur fuit, quæ bonorum possessio cum re, id est,cum effectu habetur,si nemo alius iure heres sit.

7 Liberis *v* impuberibus in potestate manentibus tam natis quàm posthumis, heredes substituere parētes possunt duplici modo : id est, aut eo quo extraneis, vt si heredes non extiterint liberi, substitutus heres fiat : aut proprio iure,id est,si post mortem parentis heredes facti intra pubertatem decesserint,substitutus heres fiat.

8 Etiam exheredatis *x* filiis substituere parentibus licet.

9 Non aliter impuberi filio substituere quis heredem potest, quàm *y* si sibi quis heredem instituerit, vel ipsum filium,vel quemlibet alium.

10 Milites quomodocunque *z* fecerint testamenta, valent,id est,etiam sine legitima obseruatione. Nā principalibus *a* constitutionibus permissum est illis,quomodocunque vellent,quomodocunque possent, testari. Idque testamentum quod miles contra iuris regulam fecit,ita demū valet,si vel in *b* castris mortuus sit,vel post missionem intra *c* annum.

DE LEGATIS *d*.

TIT. XXIIIII.

LEGATVM est,quod legis modo, id est, imperatiue *e*, testamento relinquitur.Nam ea quę precatiuo modo relinquuntur, fideicommissa vocantur.

2 Legamus autem quatuor *f* modis, per vindicationem *g*, per damnationem *h*, sinendi modo *i*, per præceptionem *k*.

3 Per vindicationem *l* his verbis legamus, *Do, lego, capito, sumito, sine habeto.*

4 Per damnationem *m* his verbis : *Heres meus damnas esto dare,dato,facito,hæredem meum dare iubeo.*

5 Sinendi *n* modo ita,*Heres meus damnas esto sinere Lucium Titium sumere illam rem,sibique habere.*

6 Per præceptionem *o* sic, *Lucius Titius illam rem præcipito.*

7 Per vindicationem legari possunt res quæ vtroque *p* tempore ex iure Quiritium testatoris fuerunt *q*, mortis, & quando testamentum faciebat : præterquam si pondere,mensura, numero contineantur : in his enim satis est, si vel mortis duntaxat tempore fuerint ex iure Quiritium.

8 Per damnationē omnes res legari possunt,etiam *r* quæ non sunt testatoris, dummodo tales sint, quæ dari possint.

9 Liber homo,aut res populi, aut sacra, aut religiosa, nec per damnationem legari potest : quoniam *s* dari non potest.

10 Sinendi modo legari possunt res propriæ testatoris *t* & heredis eius.

11 Per præceptionem legari possunt res quæ etiam per vindicationem. Si ea res quæ nō fuit vtroque *v* tempore testatoris ex iure Quiritium, per vindicationem legata sit,licet iure ciuili non valeat legatum, tamen senatusconsulto Neroniano firmatur : quo cautum est, vt quod minus pactis *x* verbis legatum est, perinde sit, ac si optimo iure legatum esset.Optimum *y* autem ius legati per damnationem est.

12 Si duobus eadem res per vindicationem legata sit:siquidem disiunctim,singulis in solidum *z* debentur:si

verò

a 2.Gaius 5.paragr.5. *b* 2.Gaius 5.paragr.6. *c* Hoc innuit in legato per vindicationem disiunctim facto singulis partes deberi: in damnationis legato, singulis solidum deberi *v.Paul.3.sent.6.paragr.3.in fin.* *d* id est non data optione. *e* Titio, *Cuiacius ita emendat.* *f* homine. At si ita hæres meus damnas esto hominem dare, hæredis electio est *Cuiac hic.* *g* Homine per damnationem legato, electio est hæredis *l.45. paragr.1. ff. de legat.1:* per vindicationem, legatarij *l.37. in pr. ff. de legat.1.* Similiter in legatis disiunctiuis electio est legatarij, si per vindicationem *l.94.paragr.1.ff. de legat.1: l.23.ff. de legat.2.* hæredis, si per damnationem *l.43. in f. ff. de leg.2.*

verò coniunctim, velut *Titio & Seio, hominem Stichum do, lego*, iure ciuili concursu partes fiebant. non concurrente altero pars eius alteri adcrescebat. Sed post legem Papiam Popeam, non capientis pars caduca fit.

13 Si per damnationem eadem res duobus legata sit, siquidem coniunctim *a*, singulis partes debentur, & non capientis pars iure ciuili in hereditatem remanebat, nunc autem caduca fit: quòd si disiunctim *b*, singulis in solidum *c* debetur.

14 Optione autem legati, per vindicationem data, legatarij electio est, veluti, *Hominem optato, eligito.* Idémque est, & si tacitè *d* legauerim. *Titium e hominem f aut decem heres meus dato*: hominem dare heredis *g* electio est.

15 Ante heredis institutionem legari non *h* potest: quoniam & potestas testamenti ab heredis institutione *i* incipit.

16 Post mortem heredis legari non potest *k*, ne ab heredis herede legari videatur: quod iuris ciuilis ratio non patitur. In mortis autem heredis *l* tempus legari potest: velut *cùm heres moriatur m.*

17 Pœnæ *n* caussa legari *o* non potest. *p* Pœnæ autem caussa legatur: quod coercendi *q* heredis caussa relinquitur, vt faciat quidem aut non faciat, nõ vt legatum pertineat: vtputa hoc modo, *Si r filiam tuam in matrimonio Titio conlocaueris, decem millia Seio dato.*

18 Incertæ *s* personæ legari *t* non *v* potest: veluti, *Quicunque filio meo filiam suam in matrimonio conlocauerit, ei homini tot millia dato.* Sub *x* certa tamen demonstratione incertæ *y* legari potest, velut, *Ex cognatis meis qui nunc sunt, qui primò ad funus meum venerit, ei heres meus illud dato.*

19 Neque ex falsa demonstratione *z*, neque ex falsa caussa *a* legatum infirmatur. Falsa demonstratio *b* est, velut, *Titio fundum, quem à Titio emi, do, lego*, cùm fundus à Titio emptus non sit. Falsa causa *c* est, velut, *Titio, quoniam negotia mea curauit, fundum do, lego*, vt *d* negotia eius nunquam Titius curasset.

20 A *e* legatario legari non *f* potest.

21 Legatum ei *g* tantùm dari potest, qui *h* extraneus est. Ideóque filio familiæ heredi instituto, vel seruo, neq. à patre, neque à domino legari potest.

22 Heredi a *i* semetipso legari non potest.

23 Ei qui in potestate *k*, manu *l*, mancipióve *m* est scripti heredis, sub conditione legari potest: sed requiritur, vt quo tempore dies legati cedit, in potestate heredis non sit.

24 Ei cuius in potestate, manu, mancipióve est heres scriptus, legari non *n* potest.

25 Sicut singulæ *o* res legari possunt, ita vniuersarum quoque summa legari potest: vtputa, *Mæuius heres meus cum Titio hereditatem meam partito p diuidito*: quo casu dimidia pars bonorum legata videtur. Potest autem & alia pars, velut tertia vel quarta legari: quę species Partitio *q* appellatur.

26 Vsusfructus *r* iure ciuili legari potest earum rerum, quarum salua *s* substantia vtendi fruendi potest esse facultas, & tam singularum rerum, quam plurium, id est, parcis *t*.

27 Senatusconsulto *v* cautum est, vt etiamsi earum rerum, quæ in abusu continentur, vt puta vini, olei, tritici, vsusfructus legatus sit, legatario res tradantur cautionibus *x* interpositis, de restituendis eis, cùm vsusfructus ad legatarium pertinere desierit.

28 Ciuitatibus *y* omnibus, quæ sub imperio Prætoriani *z* sunt, legari *a* potest: idque à Diuo Nerua introductum, postea a Senatu, autore Adriano *b*, diligentiùs constitutum est.

29 Legatum quod datum est, adimi *c* potest, vel eodem testamento, vel codicillis *d* testamento confirmatis: dum tamen eodem *e* modo adimatur, quo modo datum est.

30 Ad heredem legatarij legata non aliter transeunt, nisi *f* si iam die legatorum cedente, legatarius decesserit.

31 Legatorum *g* quæ purè vel in diem certum relicta sunt, dies cedit antiquo quidem iure, ex mortis testatoris tempore: per legem autem Papiam Popeam, ex aperdubiis. Non malè tamen videtur legendum pòst. Senatusconsulto Paulus *libro singulari de senatusconsultis* scribit in *l.26.ff. ad Trebel. legator. ff. de adimen. legat.* *d* *Inst. de ademp. legat. in pr: l. pen. paragr.1. ff. de adimend.* *e* Nihil hodie interest, an contrariis verbis, an quibuscunque fiat *Inst. d. loco.* *f* *v. tit. ff. quando dies legator.* *g* Legari conditionalis, post euentum conditionis: puri vel in diem antiquo iure, à morte testatoris: ex lege Papia, ab aperris tabulis dies cedit. Hodie ius vetus sequimur ex regula Catoniana, quæ ad nouas leges, id est, Iuliam & Papiam non pertinet *l. vlt. ff. de regul. Catoniana.*

tis *h* tabulis testamenti: eorum verò quæ sub conditione relicta sunt, cùm conditio extiterit.

32 Lex Falcidia iubet, non plus quàm dodrantem *i* totius patrimonij legari, vt omni modo quadrans *k* integer apud heredem remaneat.

33 Legatorum perperam solutorũ repetitio non *l* est.

DE FIDEICOMMISSIS *m.*

TIT. XXV.

FIDEICOMMISSVM est, quod non ciuilibus *n* verbis, sed precatiuè relinquitur: nec ex rigore iuris ciuilis proficiscitur, sed ex voluntate datur relinquentis.

2 Verba fideicommissorum in vsu ferè sunt hæc *o*, *Fideicommitto, peto, volo dari*, & similia.

3 Etiam nutu *p* relinquere fideicommissum in vsu receptum est.

4 Fideicommissum relinquere possunt, qui *q* testamentum facere possunt, licet non fecerint. Nam intestatus *r* quis moriturus, fideicommissum relinquere potest.

5 Res per fideicommissum relinqui possunt, quæ *s* etiam per damnationem legari possunt.

6 Fideicommissa dari possunt his, quibus legari potest.

7 Latini Iuniani *t* fideicommissum capere possunt, licèt legatum capere non possint.

8 Fideicommissum & ante *v* heredis institutionem, & post *x* mortem heredis, & codicillis, etiam *y* non confirmatis testamento, dari potest, licet legari non possit.

9 Item Græcè *z* fideicommissum scriptum valet, licèt legatum Græcè scriptum non valeat.

10 Filio qui in potestate est, seruóve heredibus institutis, seu si his legatum sit, patris vel domini fideicommitti potest, quamuis *a* ab eo legari non *b* possit.

11 Qui testamẽto heres institutus est, codicillis etiam non confirmatis, rogari potest, vel vt hereditatem totam, vel ex parte alij restituat, quamuis *c* ex directo heres institui ne quidem confirmatis codicillis possit.

12 Fideicommissa non per formulam *d* petuntur, vt legata: sed cognitio est Romæ quidem Consulum, aut Prætoris, qui fideicommissarius *e* vocatur: in prouinciis verò, Præsidum *f* prouinciarum.

13 Pœnæ *g* caussa certæ vel incertæ *h* personæ ne quidem fideicommissa dari possunt.

14 Is qui rogatus est alij restituere hereditatem, lege quidem Falcidia locum non habente, quoniam non plus (puta) quàm dodrantem, restituere rogatus est, ex Trebelliano *i* senatusconsulto restituit, vt ei & in eum dentur actiones, cui restituta est hereditas. Lege autem Falcidia interueniente, quoniam plus quam dodrantem, vel etiam totam hereditatem restituere rogatus sit, lex Pegasiano senatuscõsulto restituit, vel *k* deducta parte quarta, ipse qui scriptus est heres, hereditatem restituat, & in ipsum actiones conseruentur, is autem qui recipit hereditatem, legatarij loco habeatur.

15 Ex Pegasiano senatusconsulto restituta hereditate, commoda & incommoda hæreditatis communicantur *l*. Inter heredem, & eum cui reliquæ partes restitutæ sunt interpositis stipulationibus ad exemplum partis *m* & pro parte stipulationum. Partis *n* autem & pro parte stipulationes propriè dicuntur, quæ de lucro & damno communicando solent interponi inter heredem & legatarium partiarium, i. cum quo partitus est heres.

16 Si heres damnosam *o* hereditatem dicat, cogetur à Prætore adire & restituere totam, ita vt ei & in eum qui recipit hereditatem actiones dentur, perinde atque si ex Trebelliano senatusconsulto restituta fuisset: idque vt ita fiat, Pegasiano senatusconsulto cautum *p* est.

17 Si quis in fraudem tacitam *q* fidem accommodauerit, vt non capienti fideicommissum restituat, nec quadrantem eum deducere Senatus *r* censuit: nec caducum vindicare ex eo testamento, si *s* liberos habeat.

18 Libertas *t* dari potest per fideicommissum.

a Aproniano, vt & *c* *v. Inst. de adem.* *d* *Inst. de adem. legat. in pr: l. pen. paragr.1. ff. de adimend.* *e* Nihil hodie interest, an contrariis verbis, an quibuscunque fiat *Inst. d. loco.* *f* *v. tit. ff. quando dies legator.* *g* Legari conditionalis, post euentum conditionis: puri vel in diem antiquo iure, à morte testatoris: ex lege Papia, ab aperris tabulis dies cedit. Hodie ius vetus sequimur ex regula Catoniana, quæ ad nouas leges, id est, Iuliam & Papiam non pertinet *l. vlt. ff. de regul. Catoniana.* *h* *l.42. ff. de hæred. instit: l.31. l. 104. ff. de condit. & demonst: l. vlt. ff. de mortis causa.* *i* *v. l.1 ff. ad l. Falcid.* *k* *d. l.1.* *l* Imò est *l.2. l. 3. ff. de condit. indebiti*: aut hæc negatio abundat, aut hic agitur de legato damnationis §. *vlt. Inst. de oblig. quæ ex quasi contract.* aut certis personis soluto *paragr.25. in f. Instit. de legat.* *m* *6. C. 42: 2. Caius 7: & Paul. 4. sen. 1: adde 2. Inst. 24. de singul. reb.* *n* *l.7. in prin. ff. de vulgari.* *o* *adde Paul. 4. sent. 1. paragr. 6. & vlt. Inst. de singulis reb.* *p* *l.21. ff. de legat. 3: l.22. C. de fideicom.* Natu quæ fieri possunt, dixi ad legem 52. *in f. ff. de obligat.* *q* Qui testari potest, fideicommittere potest, *dixi ad l.2. ff. de legat.1.* *r* *Paul. 4. sent. 1. paragr. 4. dixi d. paragr. 10. Instit: de fideicomm. hæred.* *s* *24. paragr. 8. 9. §. eod.* *t* *de quibus v. tit. 3. §. eod.* *v* quod olim nõ fuit in legato *ti. 24. paragr. 15. §. e.* *x* quod olim non fuit in legatis *tit. 24. paragr. 8. §. eod.* *y* *2. Gaius 7. paragr. 9: Paul. 4. sent. 1. paragr. 10.* *z* *dixi ad l.11. ff. de legat.3.* *a* & in eo differt fideicommissum à legato. *b* *tit. 24. paragr. 24.* *c* Codicillis etiam confirmatis heres institui non potest: quamuis iisdem confirmatis restituendi iussio comprehendi vtiliter possit. *d* id est, actionem *v. tit. 19. §.*

a *l.18. l.34. paragr. 11. l.116. parag. 1. ff. de legat.1: l. 34. paragr.1. in f. ff. de legat.2.* *k* vt filius familias *v. tit. 5. & 10. §. eod.* *l* vt vxor *v. tit. 9. §. eod.* *m* vt seruus, *v. paragr. 24. Inst. de legat.* *n* *tit. 25. paragr. 12. §. eod.* aut id mutatum est *l.25. ff. de legat.1.* aut expungenda negatio. *o* *v. Inst. de singul. reb. per fideicom. relictis.* *p* partito, diuidito. *q* de partitione dixi *ad l.164. paragr.1. ff. de verb. signif.* *r* *v. ff. de vsu & vsufr. legato: paragr.1. Inst. de vsufr: l.3. ff. de vsufructu.* *s* hoc enim vsusfructus definitione continetur *Inst. de vsufructu: l.1. ff. de vsufructu.* *t* *l.43. ff. de vsufructu & quemad.* *v* *v. d. l.1. ff. de vsu & vsufructu leg.* *x* *d. l.1. in fin.* *y* *dixi l.122. ff. de legat.1.* *z* Populi Romani *vt in l.26. ff. ad Treb.* *a* An heredib. relinqui? *v. tit. 22. paragr. 5. §. eod.* *b* quidam emendant Marco, ex lege 20. ff. *de reb.*

16. §. e. *e* de prætore fideicommissario, *adde l.2. §. 32. ff. de orig. iur: l.78. §. 6. ff. de leg. 3: l.92. ff. de cond. & dem: l.4. in f. ff. qui ad liberr: l.2. C. qui potior.* *f* *v. l.5. in f. C. de rebus cred.* *g* In eo fideicõmissa olim etiam non differebant *t 24. §. 17. §. e.* *h* In eo quoq. olim conueniebant fideicommissa & legata *tit. 24. §. 18. §. e.* *i* *v. Inst. de fideic. her. & ad Sc. Treb.* *k* legendũ est, *vt.* *l* cõmunicantur, inter, &c. *m* *§. 6. Inst. de fideic. her.* *n* Stipulationes partis & pro parte *quid.* *o* vel suspectã *d. §. 6. vers. sed si recusatus scriptus heres.* *p* *d. vers. sed si.* *q* *de quâ dixi ad l.103. ff. de leg.1.* *r* Senatusconsultũ Plancianũ intelligit, *de qua v. l.59. in f. ff. ad l. Falc.* *s* Si ex liberis existat. ita legendum est. idque satis indicat titulus 18. *eod.* *t* *v. §. 2. Inst. de singul. reb. per fideicommiss.*

DE LEGITIMIS HEREDIBVS *a*.

TIT. XXVI.

INTESTATORVM ingenuorum hereditates pertinent, primùm *b* ad suos heredes, id est, liberos qui in potestate sunt, cæterósque qui in liberorum loco sunt. Si sui heredes nõ sunt, ad consanguineos, id est, fratres & sorores ex eodem patre. Si nec hi sunt, ad reliquos adgnatos proximos, id est, cognatos virilis sexus, per mares descendentes, eiusdem familiæ: id enim cautum est lege XII. Tabularum: *Ac si intestatus c moritur, cui suus d extabit e heres, nec adgnatus proximus familiam f habeto.*

2 Si defunctus *g* sit filius ex *h* altero filio mortuo, iam nepos vnus, vel etiam plures, ad omnes hereditas pertinet: non vt in capita diuidatur, sed vt *i* in stirpes, id est, vt filius solus mediam partem habeat, & nepotes quotquot sunt alteram dimidiam, Aequum est enim nepotes patris sui loco succedere, & eam partem habere, quam pater eorum si viueret, habiturus esset.

3 Quandiu suus heres speratur *k* heres fieri posse, tandiu *l* locus agnatis non est: velut si vxor defuncti prægnans sit, aut filius apud hostes sit.

4 Adgnatorum hæreditates diuiduntur in *m* capita, veluti si sit fratris filius, & alterius fratris duo *n* pluresve liberi: quotquot sunt ab vtraque parte personæ, tot fiunt portiones, vt singuli singulas capiant.

5 Si plures eodem gradu sunt agnati, & quidam eorum hereditatẽ ad se pertinere noluerint, vel antequam adierint decesserint: eorum pars adcrescit *o* his qui adierint. Quòd si nemo eorum adierit, ad insequentem gradum ex lege hereditas non transmittitur: quoniam in legitimis *p* hereditatibus successio non *q* est.

6 Ad fœminas vltra *r* consanguineorum gradum legitima hereditas non pertinet: itaque soror fratri sororive legitima heres sit.

7 Ad liberos matris intestatæ hæreditas ex lege XII *s*. Tabularum non *t* pertinebat: quia fœminę suos hæredes non habent. Sed postea Imperatorũ Antonini *v* & Commodi oratione in Senatu recitata, id actum est, vt siue in manu *x* conuentione, matrum legitimæ hæreditates ad filios pertineant, exclusis consanguineis, & reliquis adgnatis.

8 Intestati filij hæreditas ad matrem ex lege duodecim *y* Tabularum non *z* pertinet: sed si ius liberorum habeat, ingenua trium, libertina quatuor, legitima heres sit ex Senatusconsulto Tertulliano *a* si *b* tamen ei filio neque suus heres sit, quive *c* inter suos heredes ad bonorum possessionem a Prætore vocatur: neque pater ad quem lege hereditas, bonorúmve possessio cũ re pertinet, neque frater consanguineus. Quod si soror consanguinea sit, ad vtrasque *d* pertinere iubetur hereditas.

a i. De hereditate ab intestato 3. *Inst.* 1.
b *paragr.* 1. *Inst. de hereditatib. ab intestato: dixi ad leges xij. Tabularum lib.* 2.
c *l.* 9. *paragr.* 2. *ff. de liber. & posth.*
d *l.* 7. *ff. de bonor. damnatorum.*
e nec extabit heres adgnatus &c. *ita legi oportet.*
f *l.* 195. *in fine. ff. de verb. signific.*
g legendum est, *defuncti.*
h *& ex altero,* ita legi oportet.
i *paragr. vlt. in f. Instit. de hered. ab intest. dixi ad leges xij. tabul. lib.* 2.
k *lege* 3. *ff. si pars hereditatis: lege* 30. *paragr.* 1. *ff. de adquir. hered. l.* 5. *in f. ff. vnde legitimi.*
l Ventet, seu posthumus agnatos defuncti excludit, *l.* 26. *ff. de statu.*
m *dixi ad Nouel.* 118. *c* 3. *inf.*
n *d. c.* 3. *adde* §. 4. *Instit. de legit. adgnat. Caius* 8. *c.* 3.
o §. *vlt. Instit. de Senatusconsulto Orphitiano. dixi ad l.* 9. *ff. de suis: adde Paulum* 4. *sent.* 8. *paragr. vlt.*
p secus in hereditariis *l.* 2. *C. de successorio edicto.*
q Iure Iustiniani hodie in suis successio est §. 7. *Inst. de legit. adgnat. success.* nam & in legitimis tutorib. est successio *l.* 3. *paragr.* 9. *ff. de legit. tut.*
r idque iure ciuili & lege Voconia institutũ *Paul.* 4. *sent.* 8. *paragr.* 3. De lege Voconia *v. Cuiac. ad tit. Inst. de lege Falcid.*
s *dixi in notis ad leges xij. Tabul. lib.* 2.
t *Instit. de Senatusconsulto Tertu. & in pr. de Senatusconsulto Orphitiano.*
v *adde l.* 9. *ff. ad Tertul.*
x *v. tit.* 9. §. *eod.*
y *dixi ad leges xij. Tabul.*
z *Instit. de Senatusconsulto Tert. in pr.*
a *v. paragr.* 2. *Inst. de Senatusc. Tertul.*
b Quando mater succedat filio.
c *vt emancipatus.*
d *v. l.* 2. *C. Theod. de secund. nupt.*
e *paragr.* 3. *Inst.* 27.
f *Instit. de success. libert. in pr.*
g *l.* 23. *paragr.* 1. *ff. de bon. libert. in pr.*
h *dixi ad l.* 23. *in f. ff. de bon. libert.*
i 3. *Inst.* 10: 37. *ff.* 1.
k *v. paragr.* 2. *i. eo.*

DE LIBERTORVM *e* SVCCESSIONIBVS VEL BONIS.

TIT. XXVII.

LIBERTORVM intestatorũ hereditas primùm ad suos *f* heredes pertinet: deinde ad eos quorum liberti sunt, velut patronum, patronam, liberósve patroni.

2 Si sit patronus, & alterius patroni filius, ad solum patronum hereditas pertinet.

3 Item patroni filius patroni nepotibus *g* obstat.

4 Ad liberos patronorum, hereditas defuncti pertinet, vt in capita *h*, non in stirpes diuidatur.

5 Legitimæ hereditatis ius, quod ex lege duodecim Tabularum descendit, capitis minutione amittitur.

DE POSSESSIONIBVS *i* DANDIS.

TIT. XXVIII.

BONORVM possessio datur aut contra *k* tabulas testamenti, aut aduersus *l* tabulas intestati.

2 Contra *m* tabulas bonorum possessio datur liberis emancipatis *n*, testamento præteritis *o*, licet legitima ad eos non pertineat hereditas.

3 Bonorum possessio contra tabulas liberis tam *p* naturalibus, quam adoptiuis datur. Sed naturalibus quidem emancipatis: non tamen & illis, qui in adoptiua familia sunt. Adoptiuis autem, his tantùm, qui in potestate manserunt.

4 Emancipatis liberis ex edicto datur bonorum possessio, si parati sunt cauere *q* patribus *r* suis qui in potestate manserunt, bona, quæ moriente patre habuerunt, se collaturo.

5 Secundum *s* tabulas bonorum possessio datur scriptis heredibus, scilicet si eorum quibus contra tabulas competit, nemo sit, aut petere nolint.

6 Etiam si iure ciuili non valeat testamentum, forte quod familię mancipatio vel nuncupatio defuit, si signatum testamentum sit, non *t* minùs quam septem testium ciuium Romanorum signis, bonorum possessio datur.

7 Intestati datur bonorum possessio per septem gradus. Primo gradu liberis: Secundo legitimis heredibus: Tertio *v* proximis cognatis: Quarto familiæ *x*: Quinto patrono, patronę, liberisve patroni, patronæve: Sexto viro, vxori: Septimo cognatis manumissoris, quibus per legem Furiam plus mille asses capere licet. Si nemo sit ad quem bonorum possessio pertinere possit: aut si quidem, sed ius suum omiserit: popũlo bona deferuntur ex lege Iulia caducaria *y*.

8 Liberis *z* bonorum possessio datur, tam his qui in potestatem vsque in mortis tẽpus fuerunt, quàm emancipatis: item adoptiuis, non tamen etiam in adoptionem datis.

9 Proximi cognati *a* bonorum possessionem accipiunt, non solùm per fœminini sexus personam cognati, sed etiam agnati capite deminuti. Nam licet legitimum ius agnationis capitis minutione amiserint, natura tamen cognati manent.

10 Bonorum possessio datur parentibus & liberis intra *b* annum, ex quo petere potuerunt: cæteris intra centum *c* dies.

11 Qui omnes intra id tempus si *d* non petierint, ad bonorum possessionem sequens gradus admittitur: perinde ac si superiores non essent. idque per septem gradus fit.

12 Hi quibus ex successorio edicto bonorum possessio datur, heredes quidem nõ sunt, sed heredis loco constituuntur beneficio Prætoris. Ideóque seu ipsi agant, seu cum his agatur, fictitiis actionibus opus est: in quibus heredes esse finguntur.

13 Bonorum possessio aut cum re datur, aut sine re. Cùm re *e*, si is qui accepit, cum effectu bona retineat: sine re, quum alius iure ciuili euincere hereditatem possit: veluti si suus heres intestatò sit *f*. Bonorum possessio sine re est, quum suus heres euincere hereditatem iure legitimo possit.

l *paragr.* 5. *i. eo.* id est, secũdum.
v. 20. *paragr.* 14. §. *eod.*
m *paragr.* 3. *Inst. de bonor. possess. &* 37. *ff.* 4. *&* 6. *C.* 12.
n Imò & suis, siue sint naturales, siue legitimi, siue posthumi. *paragr.* 3. *i.*
o *d. paragr.* 3.
p *l.* 1. *ff. de bonor. poss. contra tabul.*
q *l.* 1. *paragr.* 9. *ff. de collat.*
r fratribus.
s *v. tit. C. de bonor. posses. secund. tabulas* 6. *C.* 11. *ff. si tabulæ testamenti extabunt: adde paragr.* 3. *vers. secunda Inst. de bonor. possess. &* 6. *C.* 12. *de bonor. possess. secundum tabulas.*
t *tit.* 23. *paragr.* 6. §. *eod: l.* 2. *C. de bonor. posses. secund. tabul.*
v Tertio, decẽ personis quas extraneo manumissori præferebat *v. parag.* 3. *Instit. de bonor. possess.* sed hæc successio hîc omittitur.
x *tanquam ex familia: d. paragr.* 3. vel vt ibidem legit Cuiacius, *tum quem ex familia.*
y de qua in *l.* 96. *paragr.* 1. *ff. de legat.* 1: *l.* 4. *paragr.* 17. *ff. de fideicom. libertat.*
z *v. tit. ff. vnde liberi.*
a *v. tit.* 11. *eodem cognati.*
b *paragr.* 4. *Inst. de bonor. poss: l.* 1. *paragr.* 12. *ff. de successor. edicto: l.* 2. *C. qui admitti ad bonor.*
c *l.* 3. *ff. vnde cognati: l.* 1. *paragr.* 11. *ff. de successor. edicto.*
d *paragr.* 5. *Instit. de bonor. possess.*
e *alias dixi de ea re.*
f sit, bonorum &c.
g *v.* 3. *Inst.* 8.
h in Latino secus. *paragr.* 4. *Instit. de success. libertor.*
i & aut nihil &c.
k nam licet.
l nec obstat.
m naturales.
n oneratæ *paragr.* 3. *Instit. de Senatusconsulto Tertul.* Theophilus dicit κεκοσμημένοις.
o patronæ.

DE BONIS *g* LIBERTORVM.

TIT. XXIX.

SIVIS *h* Romani liberti hereditatem lex duodecim Tabularum patrono defert, si intestatò sine suo herede libertus decesserit. Ideóque siue testamento facto decedat, licet suus heres ei non sit, seu intestatò, & suus heres ei sit, quanuis non naturalis, sed vxor puta quæ in manu fuit, vel adoptiuus filius: lex patrono nihil præstat. Sed ex edicto Prætoris si testamento facto libertus moriatur, aut *i* vt nihil, aut minus quàm partem dimidiam bonorum patrono relinquat: contra tabulas testamenti, partis dimidiæ bonorum possessio illi datur, nisi libertus aliquem ex naturalibus liberis successorem sibi relinquat, siue intestato decedat, & vxorem fortè in manum vel adoptiuum filium relinquat, æque partis mediæ bonorum possessio contra suos heredes patrono datur.

2 In bonis libertæ patrono nihil iuris ex edicto datur. Itaque si intestata moriatur liberta, semper ad eum hereditas pertinet.

3 Licet *k* liberi sint libertę, quoniam non sunt sui heredes matri, obstat *l* patrono lex Papia Popea. Posteà libertas quatuor liberorum iure tutela patronorum liberauit, & cùm intulerit, iam posse eas sine auctoritate patronorum testari, prospexit vt pro numero liberorum libertæ superstitum virilis pars patrono debetur.

4 Liberi patroni virilis sexus, eadem iura in bonis libertorum parentum suorum habent, quæ & ipse patronus. Fœminę verò, ex lege quidem XII. Tabularum perinde ius habent, atque masculi patronorum liberi.

5 Contra tabulas autem testamenti liberti, aut ab intestato contra suos heredes non naturalis *m* bonorum possessio eis non competit. Sed si ius trium liberorum habuerunt, etiam hæc iura ex lege Papia Popea nanciscuntur.

6 Patronæ ex bonis libertorum illud ius tantùm habent, quod lex XII. Tabularum introduxit. Sed postea lex Papia patronæ ingenuæ duobus liberis honoratæ *n* libertinæ tribus, id iuris dedit quod patronus habet ex edicto.

7 Item liberis ingenuæ trium liberorum iure honoratæ eadem lex id ius dedit, quod ipsi patrono *o* tribuit.

FINIS.

CAII

CAII INSTITVTIONVM,

LIBRI II.

CVIACIVS *in præfatione ad Codicem Theodosianum* censet, Epitomen hanc Institutionum esse Caij ab Aniano Alarici Consiliario confectam, quantum, quoque modo sui temporis vsus exigere videbatur: nec verò omnem propterea Caio dignitatem & elegantiam deperiisse: restare inter lateres Aniani malè coctos adhuc lapillos quosdam, si quis non pigretur internoscere, è quibus veluti è culmo fruges, & luculentiùs si reliquias eas adiunxerit, quæ Pandectis insperſæ sunt, quæque Iustiniani Institutionibus leguntur, quanti momenti, ponderis artificij Caij Institutiones fuerint, æstimare possit.

CAII INSTITVTIONVM

LIBER PRIMVS.

DE LIBERTATIBVS SERVORVM.

TIT. I.

CAII Institutionum liber primus dicit omnes *a* homines aut liberos esse aut seruos. Sed ex ipsis qui liberi sunt, alios esse ingenuos, alios libertinos. Ingenuos *b*, qui ingenui nati sunt: Libertinos qui pro *c* iusta *d* seruitute manumissi, liberi fiunt. Ingenuorum omnium vnus status est. Libertorum verò ideò non vnus est, quia tria *e* sunt genera libertorum: quia liberti aut ciues Romani sunt, aut Latini, aut Dedititij. Tamen qui ciues Romani sint, qui Latini, qui Dedititij, breuiter explanandum est.

2 Ciues Romani sunt, qui his tribus modis, id est, testamento *f*, aut in Ecclesia *g*, aut ante *h* Consulem fuerint manumissi.

3 Latini *i* sunt, qui aut per epistolam *k*, aut inter amicos *l*, aut conuiuij *m* adhibitione manumittuntur.

4 Dedititij *n* verò sunt, qui post admissa crimina suppliciis subditi, & publice pro criminibus cæsi sunt: aut in quorum facie *o* vel corpore quæcumque indicia *p* aut igne, aut ferro *q* impressa sunt, & ita impressa sunt, vt deleri non possint. ij si manumissi fuerint, Dedititij appellantur.

5 Sed inter hæc tria genera libertorum ideò ciues Romani meliorem statum habent: quia & testamenta facere, & ex testamento quibuscunq. personis succedere possunt. Nam & Latini, & Dedititij nec testamẽta condere *r*, nec sibi ex testamento aliorum aliquid dimissum possunt vllatenus vindicare. Tamen Latini certis *s* rebus priuilegia ciuium Romanorum Libertorum consequi possunt: Dedititij verò nulla ratione possunt ad ciuium Romanorum Libertorum beneficium peruenire. Nam Latini patronorum beneficio, id est, si iterum *t* ab ipsis aut testamento, aut in Ecclesia, aut ante Consulem manumittantur, ciuium Romanorum priuilegia consequuntur.

6 Non tamen omnes domini seruos suos manumittere possunt. Nam si aliquis multa debita habeat, cuius substantia a creditoribus teneatur obnoxia *v*, si in fraudẽ creditoris sui seruos suos manumittere voluerit, collata manumissio non valet.

7 Aut si libertus ciuis Romanus filios liberos non habuerit, & in *x* fraudem patroni sui seruos suos manumittat, similiter data manumissio non valet.

8 Præterea minor quicumque vinginti annorum dominus, seruo suo libertatem dare non potest, nisi forte tãtùm minor manumissor, cui pater suus & mater a patrono donati sunt, eosdem manumittat, aut certe pædagogum *y*, aut collactaneum manumittat. Nam quamlibet dominus. i. quatuordecim annos egressus *z*, testamentum facere possit, & heredem instituere, & legata relinquere, libertatem tamen seruis non *a* potest in hac ætate conferre.

DE NVMERO *b* SERVORVM TESTAMENTO MANVMITTENDORVM *c*.

TIT. II.

CONSTITVTVM est *d*, quantum seruorum numerũ testamento de quanta familia liceat manumitti, hoc *e* ordine: vt si quis duos seruos habet, ambos manumittere possit. Qui verò tres, duos testamento manumittat. Qui quatuor, similiter duos. Qui sex, tres. Qui octo, quatuor. Qui decem, quinque. Qui vndecim, duodecim, tredecim, quatuordecim, quindecim, sedecim, decem & septem: similiter quinque. Qui decem & octo, sex. Et ab hoc numero vsque ad triginta, tertiam partem manumittere liceat. Qui ampliùs quam triginta habuerit, vsque ad centum, quartam partem de numero seruorum manumittere potest. Qui verò plures quàm centum habuerit, quintam partem manumittere potest. Sed & hoc statutum est, vt de qualibet grandi familia, nulli ampliùs quam *f* centum testamento manumittere liceat.

2 Nam qui voluerit aut in Ecclesia, aut ante Consulem, aut inter amicos aut per epistolam manumittere, potest his manumissionibus omnẽ *g* familiam iugo seruitutis absoluere.

3 Nam si aliquis testamento plures manumittere voluerit, quàm continet numerus suprascriptus, ordo seruandus est: vt illis tãtùm libertas valeat, qui *h* prius manumissi sunt, vsq. ad illum numerum, quem explanatio continet superius comprehensa. Qui verò postea supra constitutum numerũ manumissi legũtur, integrè in seruitute eos certũ est permanere. Quod si non nominatim serui, vel ancillę in testamento manumittantur, sed confuse omnes seruos suos, vel ancillas is qui testamentum facit, liberos facere voluerit, nulli *i* penitus firma esse iubetur hoc ordine data libertas sed omnes in seruili conditione, qui hoc ordine manumissi sunt, permanebunt. Nam & si ita in testamento seruorum manumissio adscripta fuerit. i. in circulo *k*: vt qui prior, qui posterior nominatus sit, non possit agnosci, nulli ex his libertatem valere manifestum est, si agnosci non potest qui prior qui posterior manumissus fuerit.

4 Nam si aliquis in ægritudine constitutus, in fraudem *l* huius legis facere noluerit testamentum, sed epistolis *m*, aut quibuscunq. aliis rebus seruis suis pluribus quàm per testamentum licet, cõferre voluerit libertates, & sub tempore mortis hoc fecerit, ij qui prius manumissi fuerunt, vsque ad numerum superius constitutum, liberi erũt. Qui verò post statutum numerum manumissi fuerint, serui sine dubio permanebunt.

5 Nam si incolumis quoscunque diuerso tempore manumisit: inter eos qui per testamentum manumissi sunt: nullatenus computentur.

a Instit. de iure personarum in pr. l.3. ff. de statu hominum.
b Instit. de ingenuis.
c ex iusta *l.6. ff. de statu hom.*
d de iusta seruitute *v. l.3. ff. de stip. seruor.*
e dixi ad Vlpia. *1. paragr.5.*
f dixi ad Vlp. *1 paragr 6.*
g vt quid Caio Ethnico, Ecclesiæ nomen? lege igitur, aut censu aut ante Consulem.
h idem ac si diceret, apud prætorem, vel vindicta *Vlp. d. loco paragr.7.*
i v. C. de Latina libert.
k v. l. vn paragr. 1. C. de Latina libertate.
l dixi ad *Vlp. 1. paragr.10. ad de l. vn paragr.2. C. de Latina libert.*
m per mensam *Theoph. Inst. de libertis.*
n v. C. de dedititia liber. tol. Vlpian. 1. paragr. 11.
o aut frõte *Theophil. Inst. de liber. paragr.* τῷ δὲ ἀπεκδιδέρων.
p σίγματα *Theoph. ibid.* vestigia *Vlp. 1. paragr. 11.* cicatrices, notæ *l. 1. paragr. 8. ff. de fugitiuis: vbi dixi de huiusmodi notis.*
q aut verubus vnde subuerbustæ quasi verubus vstæ. Plautus vlcerosam, compeditam, subuerbustam, sordidam. Festus in voce Subuerbustam. Tertullianus *in libro de Pallio*, subuerbustos in liberalibus, intelligit autem σιγματίας.

r v. paragr. 4. Inst. de succes. lib.
s de quibus *v. Vlp. 3.*
t 3. Vlp. 4.
v nec sit soluẽdo *v. Vlpian. 1. §. 14: v. Inst. quib. ex caus. manum. non licet: l. 10. l. 16. ff. qui & à quibus manum. liberi non fiant.*
x dixi ad Vlp. 1. paragr. 15.
y paragr. 5. Instit. quib. ex caus. manumit: l. 13. ff. de manum. vindict.
z d. l. 13.
a id meritò hodie abrogatum & immutatum est *paragr. 7. Inst. qui manumit.*
b v. l. 5. ff. qui testam.
c dixi ad Vlp. 1. paragr. 24.
d Lege Fusia Caninia. *v. Instit. de lege Fus. Canin. tollenda.*
e v. Paul. 4. sent. 14. paragr. vlt.
f dixi ad Vlp. d. loco. Vopiscus *in Tacito.* Seruos manumisit intra centum tamen, ne Caniniam transiisse videretur.
g Omnem familiam manumittere possumus. *Instit. de lege Fus. Can.*
h dixi ad Vlpian. 1 paragr. 24. in fi.
i l. 42. l. 43. ff. de hæred. inst.
k i: in orbe & permixtim.
l Vetitus testamento plures (quàm lege definiti sint) seruos manumittere. in fraudem legis per epistolam manumittere alios non potest;
m Epistola manumittere quis seruum potest. vt & codicillis: *Paul. 4. sent. 14. paragr. 2.*

DE IVRE PERSONARVM.

TIT. II.

LIQVAE personæ sui *a* iuris sunt, aliquæ alieno iuri subiectæ sunt. Itaque cùm *b* ostenditur quæ personæ alieno iuri subiectæ sint, tunc euidenter agnoscitur, quæ sui iuris sint.

2 In *c* potestate itaque dominorum sunt serui, quam potestatem omnes gentes habere certum est: sed distringendi in seruos dominis pro sua potestate permittitur, occidendi *d* tantùm seruos suos domini licentiam non *e* habebunt: nisi forte seruus dum pro culpæ modo ceditur, casu forsitan moriatur. Nam si *f* seruus dignum morte crimen admiserit, iis iudicibus, quibus publici officij potestas commissa est, tradendus est, vt pro suo crimine puniatur.

3 In *g* potestate etiam patrum sunt filij, ex legitimo matrimonio procreati.

DE MATRIMONIIS.

TIT. IIII.

LEGITIMAE sunt nuptiæ, si Romanus Romanam *h* nuptiis *i* interuenientibus, vel consensu *k* ducat vxorem.

2 Sed non *l* omnes personas vxores ducere licet: quia nec *m* patri filiam, nec filio matrem, nec auo neptem, nec nepoti auiam. Quod non solùm de personis, quæ nobis propinquitate coniunctæ sunt, sed *n* etiam de adoptiuis, hoc est adfiliatis, iussum est, obseruari. Nam etsi *o* per emancipationem adoptio dissoluatur, nuptias tamen inter has personas semper constat illicitas.

3 Inter *p* fratrem quoque & sororem, siue eodem *q* patre ac matre nati fuerint, siue diuersis matrib. aut patrib. matrimonia esse nõ possunt. Inter adoptiuos etiam fratres illicita sunt coniugia, nisi *r* forte adoptio emancipatione fuerit dissoluta. nam si emãcipatio interuenerit, nuptiæ inter huiusmodi fratres licito contrahuntur.

4 Fratris quoque & sororis filiam *s* vxorem ducere non licet.

5 Sororem quoque patris *t* ac matris *v* vxores accipere non licet.

6 Genero quoque socrum *x* suam: nec socero nurũ *y* vxorem accipere licet, neque vitrico priuignam *z*, neque priuigno nouercam *a*.

7 Fratres enim amitinos vel consobrinos in matrimonium iungi nulla ratione permittitur *b*.

8 Sed nec vni viro duas *c* sorores vxores habere, nec vni mulieri duobus *d* fratribus iungi permittitur.

9 Quòd si quis incestas vel nefarias, id est, quæ sunt superius comprehensæ, nuptias inierit, nec *e* vxorem habere videtur, nec filios *f*. Nam ij qui ex huiusmodi conceptione nati fuerint, quamlibet matrem videantur habere, patrem verò nullatenus habere censentur & tanquam si de adulterio concepti fuerint, computantur: qui spurij *g* appellantur, hoc est, sine patre filij.

10 Regula iuris hoc continet, vt qui legitimè concipiuntur, tempore conceptionis statum sumant: qui verò non *h* de legitimo matrimonio concipiuntur, statum sumant eo tempore quo nascuntur. Ac proinde legitima coniunctione conceptus, etiamsi mater eius statum mutet, id est, si ancilla fiat: ille qui legitimè conceptus est, ingenuus nascitur. nam qui non legitimo matrimonio concipitur, si mater eius ex ancilla dum prægnans est, libera facta fuerit, liber nascetur: si verò ex ingenua ancilla prægnans facta fuerit, seruus nascetur: quia non legitime, sed vulgo *i* conceptus est.

DE ADOPTIONIBVS *k*.

TIT. V.

DOPTIO naturæ *l* similitudo est, vt aliquis filium habere possit, quem non generauerit.

2 Et ipsa adoptio duobus *m* modis fit. vna quæ adrogatio dicitur: alia, quæ adoptio. Adrogatio est, quãdo aliquis patrem non habens *n* adoptatur, & ipse se in potestatem adoptiui patris dat. Et ideo adrogatio dicitur *o*, quia & ille qui adoptat interrogatur, vtrùm illum quem adoptat filium habere velit: & ille qui adoptatur, interrogatur, vtrùm id fieri velit. Illa verò alia adoptio est, vbi quis patrem habens *p*, ab alio patre adoptatur: & ita ille qui adoptatur, de certi patris potestate discedit, & in adoptiui patris incipit esse potestate.

3 Nam & fœminæ *q* adoptari possunt, vt loco filiarum adoptiuis patribus habeantur: fœminæ verò adoptare *r* nõ possunt, quia nec filios ex se natos in potestate habẽt.

4 Spadones *s* autem qui generare non possunt, adoptare possunt. Et licet filios generare non possint, quos adoptauerunt filios habere possunt.

5 Si quis verò filios habens se dederit adoptandum, non solùm ipse in patris adoptiui potestatem redigitur, sed *t* & filij eius, si tamen auum paternũ non habuerint, in adoptiui patris trãseunt potestatẽ, tanquam nepotes.

QVIBVS MODIS FILII EXEVNT DE POTESTATE PATRIS.

TIT. VI.

FILII qui in potestate patris sunt, mortuo patre sui iuris fiũt. Sed si hic filius, qui morte patris sui iuris effectus est, filios habeat, in eius post patris sui obitũ erunt filij potestate. Nam si pater moriatur, & auus *x* paternus viuat, nepos ex filio sui iuris esse non potest: quia in aui remanet potestate qui *y* auo mortuo sui iuris efficitur. Item si moriatur pater, & relinquat filium emancipatum, & ex eodem filio emancipato nepotes, tunc *z* nepotes liberi & sui iuris erunt, & in patris emancipati potestatem non veniunt.

2 Item de potestate patris exeunt filij, si pater eorum in exilium *a* missus fuerit: quia non potest filium ciuem Romanũ in potestate habere homo peregrinæ *b* conditionis effectus. Itẽ filius si viuo patre in exilium *c* missus fuerit, in potestate patris ciuis Romanus esse non potest, quia similiter peregrinæ conditionis factus cognoscitur.

3 Item si ab hostibus pater captus *d* sit: in potestate quandiu apud hostes fuerit, filios non habebit. Sed si de captiuitate euaserit, iure postliminij omnem, sicuti in aliis rebus, ita & in filios recipit potestatem. Si verò pater qui ab hostibus captus est, in captiuitate moriatur, ab eo tempore, quo ab hostibus captus est, filij sui iuris effecti intelliguntur.

4 Item per emãcipationem *e* filij sui iuris efficiuntur. Sed filius masculus tribus *f* emancipationib. de potestate patris exit, & sui iuris efficitur. Mancipatio autem, hoc est manus traditio quædam similitudo *g* venditionis est: quia & in *h* emancipationib. præter illum, hoc est certum patrẽ, alius pater, adhibetur, qui fiduciarius nominatur. Ergo iste naturalis pater filiũ suũ fiduciario *i* patri mancipat, hoc est manu tradit. à quo fiduciario patre naturalis pater vnum aut duos nũmos, quasi in similitudinem pretij accipit, & iterum eum acceptis nummis fiduciario patri tradit. Hoc secũdò & tertiò *k* fit, & sic de patris potestate exit. Quæ tamen mancipatio solebat ante Præsidem fieri, modo ante Curiam facienda est: vbi quinq. testes ciues Romani in præsenti erũt, & pro illo qui Libripens *l* appellatur, id est stateram tenens, & qui Antestatus *m* appellatur, alij duo, vt septẽ testium numerus impleatur. Tamen cùm tertiò mãcipatus fuerit filius à patre naturali fiduciario patri, hoc agere debet naturalis pater, vt ei à fiduciario patre remãcipetur *n*, & à naturali patre manumittatur: vt si filius ille mortuus fuerit, ei in hereditate naturalis pater, nõ fiduciarius succedat. Fœminæ *o*, vel nepotes masculi ex filio, vna emãcipatione de patris vel aui exeunt potestate, & sui iuris efficiuntur. Et ij ipsi quamlibet vna mãcipatione de patris vel aui potestate exeant, nisi à patre remãcipati fuerint, & à naturali patre manumissi, succedere eis naturalis paternõ potest, nisi fiduciarius à quo manumissi sunt. nã si remancipatũ sibi naturalis pater vel auus manumiserit, ipse eis in hereditate succedit. Quòd si habeat quis filiũ, & ex eo nepotes, & voluerit filiũ emãcipare, & nepotes in sua potestate retinere, in arbitrio eius est: aut si voluerit nepotes emancipare, & filium in sua potestate retinere, & hoc ei pro iuris ordine licere manifestũ est. Quod nõ solùm de nepotibus, sed & de pronepotib. similiter facere potest.

DE TVTELIS *p*.

TIT. VII.

TVTORES aut legitimi sunt, aut testamentarij. Legitimi sunt, qui pupillo per virilem *q* sexũ *r* propinquitate cõiunguntur: & qui proximior fuerit de agnatis, ad ipsum legitima tutela pertinet: quia *s* is qui proximus fuerit ad tutelam, ipse proximus est ad hereditatem. Testamentarij *t* sunt, quos patres

a dixi ad Vlp. 4.
b l. 1 ff. de his qui sunt sui Inst. de his qui sunt sui in pr.
c d. l. 1. §. 1. §. 1. Inst. de his qui sunt sui.
d d. l. 1. §. 2. l. 2. ff. de his qui sunt sui: §. 2. Inst. de his qui sunt sui.
e & ita ius vetus vitæ & necis abrogatur adde l. 11. ff. de sicar.
f v. l. 96. ff. de verb. obl.
g Inst. de patria potest in pr: l. 3. ff de his qui sunt sui.
h v. Inst. de nupt. in pr. dixi ad Vlp. §. § 4.
i i ritu solemni.
k v. l. 15. in f. ff. de cond & demon. l. 10. ff. de reg. iur.
l §. 4. Inst. de nupt.
m d. parag. 4: l. 53. l. 68. ff. de ritu: l. 17. C. de nup. 5. Vlpian. 6.
n d. parag. 4. ver. & hæc adeo l.
o d. paragr. 4. in f: d. l. 55: l. 13. in f. ff. de adopt.
p paragr. 2. vers. sanè inter fratrẽ Inst. de nupt: l. 17. C. de nuptiis.
q d. vers. sanè.
r d. paragr. 2. ver. sed si qua: l. 17. ff. de ritu.
s paragr. 3. Instit. de nuptiis: l 39. ff. de ritu. l. 17. C. de nupt: l. vlt. C. de incestis.
t id est amitam paragr. 5. Instit. de nupt. l. 17. in f. ff. de ritu.
v id est materteram d. paragr. 5. d. l. 1. ff. de ritu: l. 17. C. de nuptiis.
x paragr. 7. Inst. de nuptiis l. 17. C. de nuptiis.
y paragr. 6. Instit. de nuptiis: d. l. 17: l. 5. in f. ff. d cond. sine causa: l. 38. ff. de adult.
z d. §. 6. ver. Item si adhuc priuigna: l. 5. in f. ff. de cond. sine causa: l. 14. in fi. l. 40. ff. de ritu: l. 38. ff. de adulter: l. 17. C. de nupt.
a l. 38. ff. de adul: Nouel. 115. c. 3. §. 5. l. 17. C. de nuptiis.
b Imò, permittitur paragr. 4. Inst. de nuptiis: dixi ad l. 19. Cod. de nupt.
c l. 5. l. 8. C. de incestis.
d d. l. 5. d. l. 8.
e Pœna incestarum nuptiarum.
f nec dotem §. 12. Instit. de nupt: l. vlt. ff. de condic. siue causa l. 52. ff. de ritu.
g dixi ad Vlp. 4. paragr. 2.
h adde l. 24. ff. de statu.
i Qui vulgò cõceptus: v. l. 23. ff. de statu homin.
k 1. ff. 7: 1. Instit. 11: 8. Vlp.
l l. 1. l. 16. ff. de adoptionib §. 8. Inst. de adoptionib: 8. Vlp. 1.
m parag. 1. Inst. eo: l. 1. in f. l. 2. ff eod.
n id est qui sui iuris sit d. paragr. 1. d. l. 2.
o vnde dicta adrogatio.
p & ita non sui iuris.
q 8. Vlp. 5: l. 21. ff. eod.
r v. 8. Vlp. 9: §. 10. Instit. eo.
s 8. Vlp. 6. §. 9. Instit. eo: l. 2. §. 1. l. 40. in f ff eod.
t d. l. 40. in pr. 8. Vlp. 8: paragr. 11. Inst. eo. l.
v 1. Instit. 12. Nouel. 81. de emancipationibus liberorum 8. Cod. 49. quemadmodũ filij efficiuntur sui iuris Paulus 2. sent. 25: 10. Vlp.
x Inst. eo. in pr: l. 15. ff. quando dies: 10. Vlp. 2.
y l. 5. in f. ff. de his qui sunt sui.
z Inst. eod. in pr.
a Exilio patris, filius fit sui iuris, vt hic: Exilio filij pater suam potestatem amittit. j. adde deportationem insulæ paragr. 1. Instit. eod. aquæ & ignis interdictionem 10. Vlp. 3. relegationem. paragr. 2. Inst. eod. pœnæ seruitutem paragr. 3. Inst. eod, l. 7. ff. de his qui sunt sui.
b Peregrinus ciuem in sua potestate non habet, vt hic: vt è contra. Ciuis in sua potestate peregrinum non habet Vlp. 10. paragr. 3.
c v. §. 20.
d Vlp. 10. §. 4. §. 5. Inst. quib. mod. ius patriæ potest.
e tit. C. de emancipation b. Paul. 2. sent. 25. paragr. 2. 3. 4 5.
f v. 10. Vlp. 10.
g Mancipatio, similitudo venditionis. Ter igitur mancipari, est ter vẽdi Trina mancipatio, trina venditio.
h Huiusmodi venditiones liberarum personarum figuratæ l. 6. C. de emancip. liber. & imaginariæ dicuntur paragr. 6. Inst. quib. mod. ius patriæ potest: vanæ obseruationes d. l. 6: & antiquæ d. paragr. 6. vt quæ non sine iniuriis & alapis fierent Nouel. 81. Idque receptum erat ex lege XII. Tabul. Si pater filium ter venũdarit, filius à patre liber esto Vlp. 10. paragr. 1. quam itidẽ constat ex legibus Romuli mutuatam Dionys. Halicarn. 12. Olim parentibus licuit quoque filios interficere dixi ad l. 11. in f. ff. de liber: adde l. vlt. C. de patria potestat. Hodie vetitum est, ne quis filios vendat, donet, vel pignoret l. 1. l. 2. C. de patrib. qui filios distraxerunt. Vetitum est etiam ne interficiat d. l. vlt.
i fiduciarius pater.
k ne id ita intelligas, quasi trinę illæ venditiones fierẽt vno & eodem tempore: cùm singulis diebus, adhibitis testibus fieri possent, vel eodem die, vel intermisso, Paul. 2. sent. 25. paragr. 2. adeo vt filius ex prima, secundáve mancipatione manumissus reuersus in patriam potestatem, adgnasceretur suus hæres Vlp. tit. 23. paragr. 3. j.
l Libripens.
m Antestatus.
n Remancipatio.
o dixi ad Vlp. 10. paragr. 1. in f.
p 11. Vlpian: 1. Instit. 13.
q 11. Vlp. 4. paragr. 1. Inst. de legit. agnator. tut.
r Legitimi tutores, propinqui masculi.
s Vbi tutela, ibi hæreditas l. 1. ff. de legitim. tutoribus.
t vide ff. de testament. tutel.

a id est, parentes. *l.1.ff.de test.tut.paragr.3.Instit.de tutelis.* *b* quid mater? Ea liberis tutorem dare potest, confirmandum tamen à magistratu *l.1.paragr.1.l.2.ff.de confirmando tutore.* *c* in potestate *d.l.1:11.Vlp.15.* *d vide titulum ff.de tutorib. datis: adde Instit. de Attiliano tutore.11.Vlp.18.* *e* 12.*Vlp.11.Instit.23:27.ff.10.* *f* prodigos intelligit, qui neque patres *a* aut aui paterni *b* in testamento suo tutores filiis *c*, aut nepotibus delegauerint. Quòd si nec testamentarius tutor fuerit, nec legitimus, tunc inquisitione iudicis pupillis tutores dantur *d*.

DE CVRATORIBVS *e*.

TIT. VIII.

PERACTIS pupillaribus annis, quibus tutores absoluuntur, ad curatores ratio minorum incipit pertinere. Sub curatore sunt minores ætate, maiores euersores *f*, insani. Ij qui minores sunt, vsque ad viginti & quinque annos completos sub curatore sunt. Qui verò euersores, aut insani sunt, omni tempore vitæ suæ sub curatore esse iubentur: quia substantiam suam rationabiliter gubernare non possunt.

tempus, neque finem impensarum habent *l.1.ff.de curatorib:* 12.*Vlp.2:paragr.3.Instit. de tutorib.* hinc domus euersio *l.vltim. ff. de offi. præsidis.* quam Græci οἶκος αἰκαπαγωγὼ patrimonium euertere *l.1. ff. si familia.* interuersores *l.8. Cod. de iure fisci:* euersores *l.2. Cod. de palatinis sacr. largit: l.1.Cod.de Theodos.suscept.*

CAII INSTITVTIONVM,

LIBER II.

DE REBVS *a*.

TIT. I.

CAIVS superiori commentario de iure personarum aliqua disputauit. Nunc in hoc commentario de rebus iterum tractat.

2 Omnes itaque res aut nostri iuris sunt, aut *b* diuini, aut publici. Nostri *c* iuris sunt, quæ in proprietate *d* nostra esse noscuntur. Diuini *e* iuris sunt ecclesiæ, id est templa Dei, vel ea patrimonia, ac substantiæ, quæ ad Ecclesiastica iura pertinent. Publici *f* iuris sunt murig, fora, portæ *h*, theatra *i*, circus, arena *k*, quæ *l* Antiqui sancta appellauerunt *m*, pro eo quòd exinde tolli aliquid aut contingi *n* non liceret. Sed hæc omnia in nullius *o* bonis sunt, ideo *p* publici iuris esse dicuntur. Sed & res hereditariæ *q* antequàm aliquis heres existat, id est, quando dubitatur, vtrum scriptus, an legitimus heres succedere debeat, in nullius bonis esse videntur *r*.

3 Præterea quædam res corporales *s* sunt, quædam incorporales *t*.

4 Corporales *v* sunt, quæ manu tangi possunt: velut ager, mancipium, vestis, aurum, argentum, & iis similia. Incorporales *x* sunt, quæ tangi non possunt: qualia sunt ea, quæ non in corpore, sed in *y* iure consistunt, sicut est hereditas *z*, & obligationes diuersis contractibus scriptæ. Et licet hereditas, vel emptio, aut diuersi contractus res corporales in se habeant, ius tamen ipsius hereditatis vel emptionis, aliorúmque contractuum incorporale est.

5 Incorporalia *a* etiam sunt iura prædiorum vrbanorum vel rusticorum. Prædiorum vrbanorum *b* iura sunt, stillicidia fenestræ, cloacæ, altius erigendæ domus, aut non erigendæ & luminum: vt ita quis fabricet, vt vicinæ domui lumen non tollat. Prædiorum verò rusticorum *c* iura sunt, via vel iter, per quod pecus aut animalia debent ambulare, vel ad aquam duci, & aquæ ductus, quæ similiter incorporalia sunt. Hęc iura tamen rusticorum prædiorum *Seruitutes d* appellantur.

6 Item regulariter constitutum est, vt superposita inferioribus cedant: Vt si quis in solo *e* nostro sine nostro permissu domum ędificauerit ad eum cuius terra est, domus ædificata pertineat. Vel si aliquis in agro nostro arbores, aut vineas, vel plantas *f* quascunque posuerit, similiter superficies *g* solo cedat *h*. Vel si messem in campo seminauerit *i*, omnia hæc quæ in terram alienam iactantur, domino terræ adquiruntur. Quod & de chartis *k* & pergamenis, si in alienis scribat, licet aureis vel argenteis literis, similiter eius est scriptura, cuius charta aut pergamenum fuerit. Quod & de tabula, hoc est, si aliquis in tabula mea picturam feceris, obseruatur: quia statutum est, vt tabulæ pictura *l* cedat.

7 Quòd si quis ex vuis *m* meis vinum, aut spicis *n* frumentum, aut ex oliuis *o* oleum fecerit: eius vinũ, triticum, vel oleum est, cuius spicæ, aut vuæ, aut oliuæ fuerint. Si quis etiam ex tabulis alienis nauem *p* aut armarium, aut quodcunque ad vsum pertinens, fecerit, simili ratione eius erunt quæ facta fuerint, de cuius ligno facta probantur. Similiter etiam, si ex lana *q* vel lino vestimenta fecerit, eius erunt vestimenta, cuius lana vel linum fuisse probabitur.

8 Sed in iis omnibus superiùs comprehensis, quicunque in terra aliena aliquid posuerit, aut ædificauerit, aut horũ quæ dicta sunt, aliquid fecerit, illis qui aliena præsumpserunt hoc competit, vt *r* expensas vel impendia, quæ in iis fecerint, a dominis qui rem factam vindicant, recipere possint.

9 Acquiritur autem nobis non solùm per nosmetipsos, sed *s* & per eos qui in potestate nostra sunt. sicut filij *t* vel serui *v*: quia quicquid iis à qualibet persona donatum, vel venditum fuerit, aut heredes fuerint instituti, id patribus & dominis sine aliqua dubitatione conquiritur: præter *x* eos filios, quibus per leges castrense peculium habere permissum est. Hi verò serui qui in vsufructu *y* nostro, & in proprietate alterius sunt, hoc tãtùm vsufructuario acquirere possunt, quod opere aut manibus suis fecerint, aut de mercedibus operis sui acceperint. Nam si eis aut hereditas, aut legatum dimittatur, aut donationis aliquid conferatur, hoc proprietario domino, non vsufructuario acquiritur.

DE TESTAMENTIS *z*.

TIT. II.

PER vniuersitatem *a*, hoc est, omnia simul bona acquirimus hereditate *b*, emptione *c*, adoptione, quia is quem adoptauerimus, si sine patre est, cum *d* omnibus bonis suis ad nos transit.

2 Id quoque statutum est, quòd non *e* omnib. liceat facere testamentum. Sicut ij sunt, qui sui *f* iuris nõ sunt, & alieno iuri subiecti sunt, hoc est, filij *g* tam ex nobis nati, quam adoptiui.

3 Item testamenta facere non possunt impuberes *h*, id est, minores quotuordecim *i* annorum, aut puellæ XII.

4 Item & ij qui furiosi *k*, i. mente insani fuerint, non possunt facere testamenta.

3 Sed ij qui insani sunt, si interualla *l* ipsius insaniæ habent, per interualla quibus sani sunt, possunt facere testamenta.

DE EXHEREDATIONE *m* LIBERORVM.

TIT. III.

IS qui filium in potestate habet, curam agere debet, vt testamentum faciens, masculum filium aut nominatim heredem instituat, aut nominatim exheredet. Nam si masculum filium in testamento præterierit, non valebit testamentum.

a v. Inst. de rer. diuis. & adquir. ipsar. dom: 2.tit. 1: Vlp 19. de dominiis & adquisitionib. rerum: 1. ff.8.de diuis.rer. *b* Caius in lege 1.ff.*de diuis.rer.* *c* Res nostri iuris, quæ & iuris humani dicuntur *in d.l.1.* *d* seu nostro patrimonio *Instit. de rer. diuis. in pr.* *e d.l.1.* *f* Publicæ res nullius in bonis sunt *d.l.1.* *g* Muri res factæ *paragr. 10. Instit. de rer diu. l.1.l.8.in fin. ff.de diuis.rer.* ideóq. nullius *paragr.7. Inst. de rer. diuis. d.l.1.* *h v.d.paragr.10. d.l.1.l.8.* *i* ea dicuntur esse vniuersitatis, *paragr.6.Instit.de rer.diuis: l.6.paragr.1.ff.de diuis. rer.* *k* Locus gladiatorum. hinc in arenam se dare *l.vlt. ff.de fugit: l.4. ff.de accusationib.* *l* hæc particula referenda est ad muros, fora, portas, theatra, circum & arenam. *m paragr.10.Instit.de rer.diuis.* *n facit l.8.in f. ff.de diuis.rer.* *o paragr.7.Instit. de rer. diuis.* *p* Quæ nullius, publica sunt *q l.1.ff.de diuis. rer.* *r v.tamen l.31.in f. ff. de hæredib. instit.* *s v.paragr.4.eo.* *t v.paragr.5.eo.* *v l.1.paragr.1.ff. de diuis.rer:paragr.1. instit.de reb. corporalib.* *x l.1.paragr.1.ff. de diuis.rer: paragr. 2. instit. de reb.corporalib.* *y* Incorporalia, in iure consistunt. *z l.119.ff.de verb.signif.* *a paragr.3.Inst.de reb. corporalib:l.1.in f.ff.de diuis.rer.* *b paragr.1.Inst.de seruitut. præd: l.2.ff.de seruit. præd.urban.* *c Instit.de seruitutib.in pr:l.1.ff.de seruitutib.rusticor.* *d v.tit.ff.de seruitutib.* *e* Aedificium solo cedit *paragr.30.Inst.de rer.diuis.* *f* Planta solo cedit *paragr.31.Inst.de rer.diuis.* *g* superficium quæ vox reperitur in lege 32.*ff.de iure dot:l.39.ff.de legat.2.* *h* Superficies cédit solo *v. ff. de superficiebus.* *i* Res satæ solo cedunt §.32.*Inst. de rerum diuis: l. 9.ff.de rer.diuis.* *k* Scriptura charta cedit *paragr. 33.Inst.de rer.diuis: l.9.paragr.1. ff.de adqu.rer.* *l* Tabulę pictura cedit *paragr. 33. Inst.de rer.diuis:l. 23.paragr.3. ff.de rei vind.* Imò tabula picturæ cedit *l.9. paragr.2. ff.de adquir.rer.* *m* §.25.*Inst. de rerum diu.l.7. §.7. ff.de adq.rer.dom.* *n d.§.25:d.§.7.* *o d.§.7:d.§.25.* *p d.§.25: adde l. 61.ff.de rei vind.* *q d.parag.25.inf.* *r* nota de exceptione vel actione ad sumptus & expensas. *s* §.30.32.*Inst.de rer.diuis: v.l.48. ff.de rei vindic.* *t Instit. per quas personas cuiq.adquiritur: l.10.ff. de adquir.rer:* *v* §.1.2. *inst. per quas pers. cuique paragr.3. inst. per quas person.* *x paragr.1.Instit. per quas pers.cuique: v.ff.de castrensi peculio.* *y* §.4. *Instit. per quas pers.cuiq. l. 10.paragr.3. ff.de adquir.rer.* *z* 20.*Vlp: 2.Inst. 10:3.Paul.4: 28: ff.1:6.C.22.23.* *a paragr.vlt.Inst. per quas pers.* *b d paragr.vlt.* *c* Successiones quæ fiebant per bonorum vẽditionẽ hodie sublatæ sunt, *Inst.de success. sublatis, quæ fiebant per bonorum vendit.* *d l.25.ff.de adopt: Instit.de adquisit. per adroga.* *e v.Inst.quib.non est permis. fac.testam.fa.* *f* Qui sui iuris non est, testari non potest *Inst. quib.non est permissam.* *g* 20.*Vlp.11:l.6.l.16.ff.qui testam:l.3.in f.C.qui test fac.poss:* nisi sint milites. Possunt.n.milites testari de castrẽsi peculio 3. *Paul.4.§.3.* *h* §. *Inst.quib. nõ est perm.* 20.*Vlp.12.* *i Paul.3.sent.4.§.1:l.5.ff.qui testam.* *k* §.1.*vers.furiosi: Inst.quib.nõ est permis.* 20.*Vlp.§.13:l.16.in f.l.17.ff.qui testam.* *l* 3.*Paul.sent.4.parag.5.* *m v.2.Instit.13.*

a Filiæ quondam poterant præteriri à patre *Instit. eod. vers. sed non ita de filiabus.* 22. *Vlp.* 16. 20. *b* Posthumorum alij viuo patre, post testamentum nascuntur: alij, post mortem: vtrique sæpe post testamentum *l.* 3. *paragr.* 1. *ff. de iniusto.* *c* de posthumorum institutione adde 3. *Paul. sent.* 4. *paragr.* 22.

d primo libro *titul.* 4. *paragr.* 10. 3.

e *l.* 7. *l.* 26. *ff. de statu*: *l.* 2 *paragr.* 6. *ff. de excusat.* adde tamen *l.* 9. *in f. ff. ad l. Falcid.*

f Melior posthumæ quàm natæ conditio. Hec præterita non rumpit testamentum: illa, rumpit.

g Hoc genus adoptandi mutatum est. Fit enim hodie adrogatio apud Principem *l.* 2. *ff. de his qui sunt sui*, iure scilicet populi in principem translato.

h Sui iuris est, qui patrem non habet.

i Est enim duplex adoptionis species *l.* 1. *in f. ff. de adoptionib.*

k Adrogatione vel adoptione rumpitur testamentum *paragr.* 1. *Instit. quib. mod. testam.*: *l.* 8. ff. *de iniusto*: 23. *Vlp.* 3. *l paragr.* 2. *Instit. quibus mod. testa.*: 23. *Vlp.* 2: *l.* 1. *l* 2. *ff. de iniusto.*

m Capitis minutione testamentum infirmatur *paragr.* 4. *Instit. quib. mod. testam*: *l.* 5. *paragr.* 5. *ff. de iniusto.*

n Hæredum differentias *vide Instit. de hered. qualitate & differ.*

o Sui hæredes qui, *paragr.* 2. *Instit. de hered. qualit. & differ. l.* 1. *paragr.* 2. ff. *de suis.*

p paragr. 1 *Instit. de hered. qualit.*

q d. paragr. 1: *l.* 12. ff. *qui testam.* 22. *Vlp.* 24.

r d. paragr. 1.

s de extraneis heredibus *v. paragr.* 3. 4. 5. 6. 7. *Inst. de her. qualitate* 22. *Vlp.* 25.

t de substitutione vulgari 2. *Instit.* 15: pupillari 2. *Instit.* 15: de vtraque *v.* 28. *ff.* 6. & 6. *C.* 26.

v Substitutio secundi hæredis appellatio. substituitur etiam tertio gradu *Paul.* 3. *sent.* 4. *paragr.* 17. 22. *Vlpian.* 33.

x duplex substitutio.

y v. instit. de vulgari.

z v. instit. de pupillari.

a l. 1. *paragr.* 1. *Instit. de vulgari & pupillari.* post pubertatem filio miles potest substituere *l.* 15. ff. *de vulgari.*

b v. paragr. 3. *Instit. de pupillari.*

c inferioribus partibus *d.* §. 3.

2 Si verò filiam *a* præterierit, non rumpit testamentum filia prætermissa, sed inter fratres suos, legitimo stante testamento, suam sicut alij fratres consequitur portionem. Si verò testamento extranei heredes scripti fuerint, stante testamento filia medietatem hereditatis acquirit. Nam si facto testamento in quo filius masculus prætermissus est, euenerit, vt viuente adhuc patre filius qui prætermissus est moriatur, sic quoque quamlibet filius ille mortuus fuerit, testamentum quod factum est non valebit.

3 Posthumorum duo *b* genera sunt: quia Posthumi appellatur ij, qui post patris mortem de vxore nati fuerint: & illi qui post testamentum factum nascuntur. Et ideo nisi is qui testamentum facit, in ipso testamento comprehenderit: *Quicunque c si ius aut filia mihi natus natáve fuerit, heres mihi sit*: aut certe dicat, *exheres sit*, valere eius non potest testamentum: quia sicut superiùs *d* iam dictum est, legitime concepti pro *e* natis habeantur. Nisi quòd melior *f* conditio est posthumæ quam natæ: quia nata, si prætermissa fuerit, non rumpit testamẽtum: posthuma vero, sicut masculus, testamentum rumpit.

4 Si quis post factum testamẽtum adoptauerit apud populum *g* illum qui sui iuris est, hoc *h* est, qui patrem non habet, aut apud Prætorem *i* illum adoptauerit qui in potestate patris est, quasi ei filius natus sit, ita eius rumpitur *k* testamentum.

5 Posteriore *l* quoque testamento, quod iure factum est, id quod iure factum ante fuerat, rumpitur. Quòd si facto posteriore testamento heres scriptus, aut ante aditionem hereditatis moriatur, aut viuo testatore desecerit, aut conditio possibilis, sub qua heres institutus est, impleta non fuerit: is qui testamentum fecit, intestatus mori videtur: quia testamentum quod prius fecerat, testamento posteriore rescissum est, & quod posterius factum est, iis rebus, quas diximus infirmatur.

6 Alio quoque modo testamenta iure facta infirmantur, si aliquis post factum testamentum capite *m* minuatur: id est, aut ab hostibus capiatur, aut pro crimine in exilium deputetur. Similiter & si qui adoptatus fuerit, testamentum quod antequàm adoptaretur fecerat, non valebit.

7 Heredes autem sui sunt, aut *n* necessarij, aut extranei. Sui *o* heredes appellantur filij aut nepotes ex filiis masculis, quos in potestate auus vel pater habet. Necessarij *p* sunt heredes serui qui cum libertate heredes instituuntur. Necessarij ideo, quia aut velint *q* aut nolint, necesse est eis heredes esse. Nam qui creditoribus tenentur obnoxij, & putant *r* se non tantum in substantia, quantum in debitis relinquere, ipsi seruos suos manumittunt, & heredes necessarios faciunt, vt quò magis heres quàm dominus infamiam incurrat, cùm res eius, id est, hereditas domini pro debitis venditur, & creditoribus datur. Extranei *s* sunt, qui nullo propinquitatis gradu testatori iunguntur, sed eos quicunque pro arbitrio suo scribit heredes.

DE SVBSTITVTIONIBVS *t* ET DE FACIENDIS SECVNDIS tabulis.

TIT. IIII.

SVBSTITVTIO est, quæ post institutionem à testatore fieri solet, id est, secundi *v* heredis appellatio. Et duæ sunt *x*, quarum vna vulgaris dicitur, alia pupillaris.

2 Vulgaris *y* dicitur, *Ille heres mihi esto*: siue hoc filio siue extraneo, *Quòd si hereditatem meam adire noluerit, illum substituo ad quem hereditas mea debeat pertinere.*

3 Pupillaris *z* substitutio filiis tantummodò impuberibus dari potest, quæ ita fit: *Ille filius meus, si a intra pubertatem decesserit, illum ei substituo.* Sed pupillaris substitutio ita secreta *b* esse debet, vt ad notitiam substituti peruenire non possit, ne vitæ pupilli aliquas substitutus insidias moliatur. Nam in extrema pagina *c* testamẽti fieri debet, vt pars illa in qua substitutio pupillaris scripta est, quandiu pupillus annos pubertatis egrediatur, obsignata permaneat, & prior pars testamenti, in qua heres scriptus est, reseratur. Hoc etiam & *d* de donis fieri potest.

4 Nam si extraneus *e* heres scriptus sit, etsi aliquem substituere non possumus *f*, vt si heres extiterit, & intra aliquod tempus mortuus fuerit, alius ei heres sit, potest tamen per fideicommissum obligari, vt alij, rogatus à testatore, hereditatem aut integram, aut pro parte restituat.

e *paragr.* 3. *Inst.* *f* *Vlp. Paul.* 3. *sent.* 6. *Cod.* 37. & 30. 31. 32. 33. 34. ff. *h paragr.* 1. *Inst.* eo. *i v. paragr.* 2. *k v. paragr.* 3. 4. 5. 6. *eod.*

l v. paragr. 7. *m v. paragr.* 8. *n v.* 24 *Vlp.* 3.

o Formula legati per vindicationem.

p inde legatum per vindicationem dictum.

q v. 24. *Vlp.* 4.

r 24. *Vlp.* 8.

s alias formulas aptiores v. apud 24. *Vlp.* 4: & *paragr.* 1. *in f. Instit. de legat*: *Paul.* 3. *sent.* 6. *paragr.* 6.

t Per damnationem res aliena relinqui potest: per vindicationem non potest *v.* 24 *Vlp.* 7. Huc etiam pertinet, per damnationem rem creditori obligatam legari posse à sciente testatore *Paul.* 3. *sent.* 6. *paragr.* 8.

v Quę in rerum natura nõ sunt, legare possumus per damnationem, non per vindicationem. *x* 28. *Vlp.* 13. *in pr.*

y Coniunctim legare possumus per damnationem & vindicationem. *z* 24. *Vlp.* 13. *in fi.*

a Res pluribus legata per damnationem, non per vindicationem singulis legatariis debetur. vni res, alij æstimatio *paragr.* 8. *in fin. eod.* adde *Paul.* 3. *sent.* 6. *paragr.* 3. *in fi.*

b §. 2 *Inst. eod.*

c sunt & alia commodiora. *quibus vide* 24. *Vlpian.* 5.

d 24. *Vlp.* 11.

e hanc vocem superesse notat Cuiacius 24. *ad Vlpianum.*

f possunt etiam iura relinqui sinendi modo. *Paul.* 3. *sent.* 6. *paragr.* 11.

g Formulas legandi per præceptionem *v. apud Vlp.* 24. §. 6.

h Paul. 3. *sent.* 6. *paragr.* 1

i §. 6. *in f.* 5. *eod.*

k v. 2. *Inst.* 22. 35. ff. 2: 6. *C.* 9: *adde* 25. *Vlp.* 32: *Paul.* 3. *sent.* 8.

l d. paragr. 32. §. 1. *in f. Inst. eo*: *l.* 73. ff. *ad l. Falc. Paul.* 3. *sent.* 8. *paragr.* 1.

m v. 15. *Vlpian.* 4. *Paul. sent.* 1. de fideicõmissariis hæreditatibus 2. *Inst.* 23: de singulis rebus per fideicommissum relictis 2. *Instit.* 24.

n paragr. 2. *Instit. de fideicommissar. hæreditatibus.*

o de quarta Trebellianica *vide paragr.* 4. *Institut. de fideicommiss. hæredit. & ad Sc. Trebel.* *l.* 1. *paragr.* 2. ff. *ad Trebel.*

DE LEGATIS *g*.

TIT. V.

LEGATORVM genera sunt quatuor *h*, vindicationis *i*, damnationis *k*, sinendi modo *l*, & præceptionis *m*.

1 Vendicationis *n* legatũ est, si testator sic *o* locutus fuerit: *Illum seruum tibi do, aut lego*: Vel, *Illã rem tibi præsume, habe, vendica.* *p* Quod post mortẽ testatoris statim legatarius non expectato herede, sibi præsumit. Quã si præsumpserit, nec pro præsumpto legato ab herede potest calumniam sustinere, nec si aliena res fuerit, quæ legata est, legatarius hoc poterit ab herede repetere. Si per vindicationem vna res multis legata sit, & singuli hanc ipsam rem præsumere velint, æquales singuli de re legata capiant portiones.

3 Per damnationem *q* isto ordine legatum dimittitur, vt testator in testamento scribat: *Tu heres meus illi hoc da*: aut, *Illud illi ab herede meo dari iubeo* *r*. In quo genere legati etiam alienæ *s* res per legatum dimitti possunt. Et necesse est heredi aut redimere eam rem, quæ iuris alieni est, & legatario tradere, aut si is cuius est res vendere noluerit, quantum res illa valebit, legatario in pretio compensare. Sed si testator rem alienam quasi suam credens, per hoc genus legatum reliquerit, legatarius hoc ab herede petere non potest: & inutile est legatum. Nam si sciens alienam esse, per legatum dederit, necesse est ab herede aut ipsam rem, aut æstimationem rei in pretio legatario dari.

4 Cæterùm inter damnationis legatum & vendicationis hoc interest, quòd per vindicationem res aliena *t* relinqui non potest: per damnationem eo pacto, quo superius comprehensum est, potest. Illæ etiam res, quę *v* in rerum natura non sunt, per damnationem legato dimitti possunt, veluti si ita testator in testamento scribat: *Fructus qui ex illo agro nati fuerint*: aut, *id quod ex illa ancilla natum fuerit.* quod in legato vendicationis fieri non potest: quia non potest hæc legatarius testatore mortuo continuò vendicare.

5 Inter legatum vendicationis & damnationis ista similitudo *x* est, quòd legatum vendicationis, siue damnationis, si coniunctim *y*, id est, duobus aut pluribus vna res in legato dimissa fuerit, in vtroque legato simul ab omnibus præsumatur.

6 Inter legatum vendicationis, & damnationis ista distantia est, vt si disiuncti *z*, id est singulis quæcunque res per legatum damnationis relicta fuerit, singulis integra debeatur: Id est, vt vnus *a* rem ipsam accipiat, alij æstimationem rei ipsius in pretio ab herede percipiant.

7 Sinendi *b* modo hæc *c* legati verba sunt: *Ille heres meus rem illam illum permitte præsumere & sibi habere.* Nam & propriam rem testator & *d* heredis sui, & [alienam *e*] per sinendi legatum relinquere potest *f*. In quo legato non quidem heres legatario rem quæ relicta est iubetur tradere, sed vindicanti legatario non permittitur prohibere.

8 Præceptionis *g* verò legatum non nisi vni *h* ex heredibus dari potest, vt aliquid ei ex hereditate præcipuũ relinquatur. & si aut coniunctim, id est, multis, aut disiunctim singulis relinquatur, omnibus vna res tantum quæ nominata est debetur, non vni res *i*, & alij æstimatio, sicut in legato damnationis est constitutum.

DE LEGE FALCIDIA *k*.

TIT. VI.

LEGE Falcidia constitutum est: quicunque heres fuerit institutus, quartam *l* partem totius hereditatis habeat. Quod si testator hereditatem suam legatis exinanierit, hoc statutum est, vt Falcidiam sibi de imminutione legatorũ heres retineat, constante nihilominus testamento. Hic de Paulis sententiis addendum.

DE FIDEICOMMISSIS *m*.

TIT. VII.

POTEST aliquis recto *n* iure heredem instituere: & rogare eum, vt hereditatem suam, aut omnem, aut ex parte alij per fideicommissum reddat. Nam si heredem directo iure non instituerit, fideicommissarius non potest ad alium acceptam hereditatem transmittere. Sed in hac quoque re hoc obseruandum est, quod de Falcidia supra iam dictum est, vt heres institutus etiamsi omnem hereditatem alij restituere iussus sit, ita hereditatem alij restituat vt quartam *o* sibi ex ipsa hereditate retineat.

2 Et sing

2 Et singulæ *a* quæcunque res per fideicommissum *b* dimitti possunt, hoc est, fundus, aut domus, aut mancipium, aut argentum.

3 Ab ipso fideicommissario *c* alteri fideicommissum dimitti potest *d*.

4 Et à *e* legatario, licèt legatum dimitti non possit fideicommissum potest.

5 Et non solùm propriæ res à testatore per fideicommissum dimitti possunt, sed etiam ipsius heredis, aut legatarij, aut cuiuslibet extranei *f*.

6 Ne legatarius, cui per testamentum parum dimissum est, plus g alij per fideicommissum quam id quod consequitur reddere iubeatur.

7 Cùm autem aliena res per fideicommissum relinquitur, necesse est heredi, vel legatario, rem illam quæ per fideicõmissum est relicta, aut redimere, & fideicommissario dare, aut *h* pretium eiusdem rei, quantum æstimata fuerit, fideicommissario numerare, sicut in damnationis legato fieri diximus *i*.

8 Libertates *k* etiam seruis per fideicommissum dari possunt, vt heres vel legatarius ea mancipia manumittant, quæ testator ab iis vt manumitterent, sperauit. Nec interest, vtrum hoc testator de suis seruis, an de ipsius heredis vel legatarij, aut de alienis fieri iubeat. Quod si de alienis fecerit, similiter cogitur heres emere ipsum seruum & manumittere. Sed si illum dominus suus noluerit vendere, perit per fideicommissum data libertas: quia in hac re heres æstimationem in pretio dare non cogitur: sed cùm per fideicommissum libertas datur, is qui manumissus fuerit, non testatoris, sed heredis libertus est.

9 Præterea inter fideicommissa & legata sunt quædam distantiæ *l*. Fideicommissum ad eum, cui aliquid commissum est, herede mortuo *m* poterit peruenire, si talis fuerit conditio testamenti: nam legatum ita relinqui non potest. Item *n* legatum per codicillum relictum non valet, nisi codicilli testamento fuerint confirmati: fideicommissum verò etiam *o* si testamento codicilli non fuerint confirmati, nihilominus debetur. Item *p*, per legatarium legatum alteri relinqui non potest, sed fideicommissum potest. Item *q* per legatum seruo alieno directa libertas dari non potest, per fideicommissum potest. Item *r* per codicillos *s* nemo heres institui potest, quanuis testamento confirmati sint: sed is qui testamento heres fuerit institutus, potest *t* per codicillum rogari, vt hereditatem, quæ ei data est, alij totam vel pro parte restituat. quod validum est, etiamsi codicilli testamento non fuerint confirmati. Item *v* quamuis non possimus post *x* mortem eius quem heredem instituimus, alium ei substituere, tamen per fideicommissum rogare eum possumus, vt cùm moriatur, alij eam hereditatem vel totam, vel pro parte restituat. Et quia, sicut superiùs dictum est, etiam post mortem heredis fideicommissum ei cui relictum est, dari potest: quod hoc ordine fit, vt testator scribat: *Illum heredem instituo, & volo, vt quum mortuus fuerit, ad illum hereditas mea pertineat.* Præterea *y* & in hoc alia fideicommissorum & legatorum cõditio est, quia fideicommissa, si tardius quam scriptũ est soluta fuerint, vsuræ *z* & fructus debentur: legatorum vero vsuræ non debentur, sed ex mora solutionis, si per damnationem relicta fuerint, duplicantur.

a Inst. de sing. reb. per fideicommiss.
b & legatũ 24. *Vlp.* 25.
c Sic à posthumo hærede instituto fideicommissum relinqui potest *Paul.* 4. *sent.* 1. *paragr.* 2. ab imperatore hærede instituto *paragr.* 3. *b.* à surdo vel muto *paragr.* 4. *ib.* at non ab vxore, cui vir dotem prælegauit *paragr.* 1. *ibid.*
d quamuis à legatario olim legari non poterat *v. paragr.* 4. §. 20.
e Inst. de singulis reb. per fideicõmissum relictis: 24. *Vlp.* 20. sicuti nec hæredi à semetipso 24. *Vlp.* 22.
f nostras statim: alienas autẽ aut æstimatas aut redemptas *Paul.* 4. *sent.* 1. *paragr.* 7. nisi ignoratẽ rẽ alienam legauerimus *parag.* 8. *b.*
g dixi plenissimè *ad l.* 1. *paragr.* 17. *in f. ff. ad Treb.*
h Paul. 4 *sent.* 1. *paragr.* 7.
i tit. 5. §. 4. 3. *eod.*
k 25. *Vlp.* 18. *paragr.* 2 *Inst. de sin. reb. per fideic: l.* 12. *paragr.* 1. *ff. de fideic. hæred.*
l Differentie fideicommissi & legati hodie legata fideicõmissis exæquantur *v. l.* 1. *ff. de leg.* 1.
m Prima differentia.
n Secunda differentia 25. *Vlp. paragr.* 8. *in fi.*
o d. parag 8. *Pau.* 4. *sen.* 1. *parag.* 10.
p Tertia differentia.
q Quarta differentia.
r Quinta differentia.
s l. 10. *ff. de codicil: paragr.* 2. *Inst. de codicil. l.* 27. *in f. ff. de cond. inst.*
t paragr. 2 *Instit. de codicillis.*
v Sexta differentia.
x 24. *Vlp.* 16: *Pau.* 3. *sent.* 6. *paragr.* 5.
y Septima differentia.
z v. C. de vsuris & fruct. legator.

DE INTESTATORVM HEREDITATIBVS. *a*

TIT. VIII.

INTESTATORVM hereditates primùm ad suos *b* heredes pertinent. Sui *c* autem heredes appellantur, filius filia, nepos neptis, pronepos proneptis ex nepote: quia omnes per virilem sexum descendentes, sui vocantur. Naturales *d* sunt hæ personæ, ac adoptiuę. Adoptiuorum enim comparatione legitimi *naturales* appellantur. Sed ita nepos vel neptis ex filio auo sui heredes sunt, si pater eorum de potestate patris, aut morte aut emancipatione discesserit: nam si eo tempore, quo aliquis moritur, filium in potestate habeat, & ex eo nepotes, illi viuo patre suo, & in potestate aui constituto, sui heredes auo esse non possunt *e*.

2 Similiter Posthumi *f*, qui si viuo patre nati fuissent, in potestate eius futuri erant, sui heredes sunt.

3 Si quando aliquis moritur, & reliquerit filium, aut filiam, & ex alio filio mortuo nepotes, neptésve: filij vel nepotes ex filio defuncto, patri vel auo hac ratione succedunt, vt filius vel filia suas partes, & nepotes ex filio portionem, quam *g* pater eorum erat habiturus, accipiant. quia regulariter cõstitutum est, vt inter suos proximior longiore gradu positos non excludat: & non in capita, sed in stirpem diuidatur hereditas. Item si quis moriens filium non relinquat, sed ex duobus masculis filiis dimittat nepotes, hoc est, ex vno filio vnum, vel duos nepotes, ex altero tres aut quatuor: similiter, sicut superiùs dictum est, in stirpem *h*, non in capita hereditas diuidatur, hoc modo vt illi duo nepotes ex vno filio medietatem percipiant, & illi quatuor ex alio filio aliam medietatem hoc est, vt tales accipiant portiones, quales patres eorum si vixissent, habituri erant.

4 Si defuerint *i* heredes sui, tunc hereditas defuncti pertinet ad agnatos. Agnati *k* enim sunt per virilem sexum de functo propinquitate coniuncti, id est, consanguinei fratres, hoc est, de *l* vno patre nati. Nec disputari potest, si de diuersis *m* matribus nascantur qui vno patre geniti sunt. Item patruus *n*, id est, frater patris, fratris sui filio agnatus est. Ipso modo sunt fratres patrueles *o*, hoc est, qui de singulis germanis nati sunt. Hoc ordine agnoscitur qui sint agnati, sicut supra diximus, per virilem sexum propinquitate coniuncti.

5 Non tamen omnib. simul agnatis lex hereditatem propinqui intestati dat, sed iis qui defuncto mortis *p* suæ tempore proximiores inueniuntur.

6 In fœminis verò alia conditio est: quia inter fœminas sola tantùm *q* soror consanguinea habetur agnata, vt germano suo defuncto, ab intestato ei agnationis iure succedat. Reliquæ fœminæ, hoc est, amitæ id est, patris soror, vel fratris filia, nec in capiendis hereditatib. propinquorum legitimæ sunt, nec masculis propinquis agnationis iure succedunt. Ipsarum verò hereditates ad masculos propinquos agnationis cõditione perueniunt.

7 Regulariter constitutum est, vt inter agnatos proximior *r* posteriorem excludat, & inter eos non in stirpem, sed in capita ab intestato diuidatur hereditas. Nam inter suos, sicut superiùs diximus, alia ratio est, vt proximior posteriorem non *s* excludat, & semper hereditas in *t* stirpem nõ in capita diuidatur. Nãsi si quis moriens dimittat germanum, & ex altero filio germano filios: germanus frater quia gradu proximior est, solus succedit, fratris filij non *v* succedunt. Item si moriatur quis, & de duob. germanis fratrib. dimittat filios duntaxat masculos, ex vno fratre dimiserit duos, ex alio quatuor, similiter masculos: omnes quidem fratrum filij patruo suo ab intestato succedunt, sed non in stirpes, sed *x* in capita: ita vt illi duo ex vna parte duas accipiant portiones, & illi quatuor ex alio accipiant quatuor portiones. Nam si sorores habuerint, in patrui hereditatem non veniunt, sicut nec sororis filij in auunculi hereditate succedunt.

8 Nam & hoc regulare est, vt cognati tunc intestatorum propinquorum hereditates capiant, quando *y* aut sui, aut agnati defuerint.

a parag. 3. §. 3.
b Nepotes ex filio, patri sui locũ repræsentant. siue cõcurrãt cum suis patruis *paragr.* 3. §. siue plures inter se *vt hic*: Inter fratrũ filios non est eadem successio, concurrunt enim inter se non in stirpes sed in capita *v. Nou.* 118. *c.* 3. *in fi.*
i Post suos, adgnati succedũt.
k Quinam adgnati.
l Consanguinei fratres, de vno patre nati de vno, id est eodẽ.
m Ex eodem patre, licet diuersis matribus geniti, agnati inter se.
n Patruus, patris frater.
o Fratres patrueles, duorum fratrum filii *l.* 1. *paragr.* 6. *ff. de gradib.*
p paragr. 6 *Instit. de legit. adg. succ.*
q 26. *Vlp.* 6 *Paul.* 4. *sent.* 8. *parag.* 3.
r paragr. 5. *Instit. de legit. adgn. succ.* 195. *b paragr.* 1. *ff. de verb. sign.*
s Inter suos, proximiores non excludunt posteriores.
t Inter suos hereditas diuidiatur in stirpes.
v hodie succedunt.
x Fratrum filij inter se succedunt in capita: qua de re dixi ad Vlpianum 26. *paragr.* 4: *& ad Nou.* 118. *c.* 3 *in f.*
y Post suos & adgnatos succedunt adgnati. hodie sublata est differentia adgnatorum & cognatorum *Nou.* 118. *c.* 4.
z v 3. *Inst.* 14: 44. *ff.* 7.

DE OBLIGATIONIBVS *z*

TIT. IX.

OBLIGATIO in duas species diuiditur. Nam omnes obligationes aut ex *a* contractu nascũtur, aut ex culpa. Quæ ex contractu nascuntur, quatuor *b* genere sunt, quæ singula hoc ordine distinguuntur. Aut enim re *c* contrahitur obligatio, aut verbis *d*, aut litteris *e*, aut consensu *f*.

2 Re *g* contrahitur, quoties aliqua cuicunque mutuo *h* dantur, quæ in his rebus continguntur, quæ pondere *i*, numero, mensura cõtinentur: hoc est, si pecunia numeretur, vel frumentum detur, vinum, aut oleum, aut æs, ferrum, argentum, vel aurum. Quæ omnia numerando, aut pensando, aut metiendo, ad hoc damus vt eorum fiant qui ea accipiunt, & ad nos statuto tẽpore non ipsæ res, sed aliæ eius *k* naturæ, quales datæ sunt, atque ipsius ponderis, numeri, vel mensuræ reddantur. Propter quod Mutuum appellatum est, quasi à me tibi ita datum sit, vt ex meo tuum fieret.

3 Verbis *l* contrahitur obligatio ex interrogatione dantis, & responsione accipientis. ita vt si ille qui dat, interroget, *Hoc mihi dabis?* qui accipiet, respondeat, *Dabo.* Aut in obligatione debitoris, si aliquis fideiussor *m* accedat, ille qui *n* personã fideiussori tradit, interroget: *Istum fide tua esse iubes?* & ille respondeat: *Fide mea esse iubeo.* hac conditione non solùm ille qui debitor est, sed & is qui fideiussor existit, obligantur. Et non solum fideiussor ipse dum viuit, sed & heredes *o* ipsius, si ille defecerit, tenentur obnoxij. Creditor autem, qui pecuniam dedit, in potestate habet *p* ad reddendam pecuniam quem velit tenere, vtrùm ipsum debitorem, an fideiussorem. Sed si debitorem tenere elegerit, fideiussorem absoluit. quia vno electo, quem idoneum creditor iudicat, alterum liberat.

4 Sunt & aliæ obligationes, quæ *q* nulla præcedente interrogatione contrahi possunt, id est, vt si mulier siue sponso vxor futura siue iam marito dotem dicat: *r* Quod tam de mobilibus rebus, quam de fundis fieri potest. Et non solum in hac obligatione ipsa mulier obligabitur, sed & pater eius, & debitor ipsius mulieris, si pecuniam, quã ille debebat sponso creditricis, ipse debitor in dotem

a *adde paragr.* 1. *Inst. eod: l.* 1. *ff. eod.*
b d. l. 1 *paragr.* 1.
c v. paragr. 2. §.
d v. paragr. 3. *& sequent.* §.
e v. paragr. 13. §.
f v. paragr. 14. §.
g v. Instit. quibus mod. re contrahit.
h Inst. quib. mod. re in gr. l. 1 *paragr.* 1. *ff. de oblig.*
i l. 2. *paragr.* 1. *ff. de reb. cred.*
k l. 2. *paragr.* 1. *ff. de reb. cred.*
l Instit. de verb. oblig l. 1. § 7. *l.* 52. §. 2. *ff. de oblig. l.* 2: *in f. ff. de reb. cred.*
m v. Instit. & ff. de fideiussor.
n cui persona fideiussoris traditur.
o paragr. 2. *Instit. de fideiussorib: paragr.* 4. *in fi. ff. de fideiussorib.*
p hodie nõ habet *v. Nouel.* 4. *c.* 1.
q dotis dictio stipulationem non requirant.
r de dotis dictione *v. Vlp.* 6: *paragr.* 1 *& 2.*

dixerit. Hæ tantum tres *a* personæ, nulla interrogatione præcedente possunt dictione dotis legitime obligari. Aliæ verò personæ, si pro muliere dotem marito promiserint, communi iure obligari debent: id est, vt & interrogatæ respondeant, & stipulatæ promittant.

5 Item & alio casu, vno loquente, & sine interrogatione alio promittente, contrahitur obligatio. i. si libertus patrono aut donum, aut munus, aut operas se daturum esse iurauerit. Exponendum hîc quid sit donum, aut munus, vel operæ: in qua re supradicti liberti non tam verborum solennitate, quàm iurisiurandi religione tenentur. Sed nulla altera persona hoc ordine obligari potest.

6 Præterea inutilis est promissio, etiamsi stipulatione interueniente facta sit, si id aliquis daturum se promiserit, quod sui iuris non est: hoc est, si aut ingenuum *b* hominem quasi *c* seruum se daturum promittat. Aut si mortuum *d* aliquis, quem viuum credebat, promiserit. Aut locum sacrum, *e* aut sanctum, aut religiosum daturum se quicunque promiserit.

7 Præterea inutilis est promissio, si aliquis rem sub tali conditione promittat, quæ impleri pro *f* rei difficultate non possit.

8 Præterea inutilis est *g* interrogatio & promissio, si ita aliquis interroget debitorem, *Post mortem meam*, vel *tuam illud dari spondes?* Quod propterea inutile visum est, quia à persona heredis obligatio incipere non potest. Et ideò nec heredi creditoris sub hac sponsione obligatur debitor, nec debitoris heres creditori tenetur obnoxius.

9 Item inutilis est *h* obligatio si dicat creditor, *Pridie quàm moriar, dare spondes?* Vel interroget debebitorem, *Pridie quam moriaris?* Similiter & hæc stipulatio inutilis iudicatur, quia non potest sciri, quando sit pridie quàm aliquis moriatur, nisi postquam mortuus fuerit.

10 Item si *i* purè interroget creditor, & debitor sub conditione promittat.

11 Vel si creditor decem solidos debitorem interroget, & debitor quinq. *k* promittat: hoc ordine integrum debitum vacillare cognoscitur.

12 Si quis nobis pecuniam debeat, possumus debitorem nostrum compellere, vt pecuniam quam nobis rediturus erat, alteri *l* se caueat redditurum. Neque potest ei, cui pro nostro debito cauet, de cauto & non numerato, sicut fieri solet, aliquid disputationis afferre, cùm id quod à nobis accepit. alteri cauerit redditurum.

13 Literis *m* obligatio fit. aut à re in personam, aut à persona in personam. A re in personam, velut si id quod ex emptione aut conductione aut societate debes, alij reddas. A persona in personam, velut si id quod mihi alter debet, alteri personæ delegem, vt reddere debeat.

14 Consensu *n* fiunt obligationes, ex emptionibus & venditionibus, locationibus, conductionibus, societatibus, & mandatis. quia in eiusmodi rebus consensus magis quam scriptura *o* aut solemnitas quæritur. In quibus rebus etiam inter *p* absentes obligatio contrahi potest, quod in aliis rebus fieri non potest.

15 Emptio igitur & venditio *q* contrahitur, cùm de pretio inter emptorem & venditorem fuerit definitum, etiam pretium non fuerit numeratum, & nec pars pretij aut arrha data fuerit.

16 Locatio & conductio simili *r* ratione consistunt, vt consensu, etiam verbo definitio inter consentientes firma permaneat.

17 Societatem *s* inire possumus, aut omnium bonorum aut vnius alicuius negotiationis. Et potest ita *t* iniri societas, si tamen hoc inter socios conuenit, vt vnus pecuniam det, alter operam suam pro pecunia donat. Et huius rei definitio etiam verbo inita valet, ita vt quicquid societatis tempore quolibet modo fuerit adquisitum, sociis commune sit.

18 Permanet *v* autem inita societas, quandiu in ipso consensu socij perseuerant: quia sicut consensu contrahitur, etiam dissensu soluitur. Dissoluitur ergo societas aut morte *x* vnius socij, aut contraria voluntate, aut capitis deminutione, id est si vnus ex sociis, sicut frequenter suprà diximus, capite fuerit deminutus.

19 Similiter & mandati *y* verbo potest. Et cùm verbis mandatum fuerit, obligatio contrahitur. Possumus enim aut nostra negocia, aut aliena cuicunque agenda mandare, dummodo honestum *z* aliquid agi mãdemus. Nam si contra *a* mores bonos aliquid mandare voluerimus: hoc est, si cuicunque mandemus, vt alicui furtum faciat, aut homicidium *b*, aut adulterium admittat, in hiis rebus mandati obligatio non contrahitur.

20 Soluitur autem mandatum aut morte *c*, cui mandatum est, aut contraria *d* illius voluntate qui mandauit.

21 Sed is cui mandatur, mandati formam egredi *e* non potest. Aut si egressus fuerit, & mandatori teneatur obnoxius, & quod extra mandatum egit, non præiudicet mandatori.

a Vlp. 6. parag. 2.

b id est liberum *l.* 103. *de verb. obligat.*

c *paragr.* 2. *Inst. de inutil. stipul.*

d *d.l.* 103. *paragr.* 1. *Institut. de inutil. stipul. l.* 69. ff. *de verb. oblig.*

e *l.* 83. *parag.* 3. ff. *de verb. oblig. paragr.* 2. *Institut. de inutilib. stipul.*

f *v. l.* 31. ff. *de obligationib: l.* 35. ff. *de verb. oblig. paragr.* 1. *Institut. de inutil. stip.*

g hodie non est *paragr.* 12. *in pr. Institut. de inutil. stip.*

h hodie non est *d. paragr.* 12. *vers. sed & si quis ita stipu. pridie quàm moriar &c.*

i *v. paragr.* 5. *Inst. de inutil. stip.*

k *d. paragr.* 5. *in pr.*

l adde *parag.* 19. *Institut. de inutil. stip.*

m *v. Institut. de literarum oblig.*

n *v. Institut. de oblig: ex consensu l.* 2. ff. *de oblig.*

o *d. l.* 2. *paragr.* 1.

p *d. l.* 2. *paragr.* 2.

q *Institut. de empt. in pr: l.* 9 ff. *de contrah. empt.*

r *Institut. de locat. & conduct.*

s *v. Institut. de societate.*

t *paragr.* 2. *vers. nam & ita Institut. de societate.*

v *paragr.* 4. *Inst. de societate.*

x *paragr.* 5. *Institut. de societate.*

y *v. Institut. de mandato ff. & C. mandati.*

z *l.* 6. *paragr.* 3: *l.* 22. *paragr.* 6. ff. *mand.*

a *paragr.* 7. *Inst. de mandato: l.* 35. *paragr.* 2. ff. *de contrah. empt.*

b *d. l.* 22. *paragr.* 6.

c *l.* 26. ff. *mandati: paragr.* 1 ff. *de mandato.*

d *l.* 12. *parag.* 16. ff. *mandati: parag.* 9. *Institut. de mandato.*

e *l.* 5. ff. *mandati. paragr.* 8. ff. *de mandato.*

f 3. *Institut.* 30.

g *Institut. eod. v. l.* 107. ff. *de solution.*

h *v. l.* 17. *Cod. de solution b.*

i *l.* 99. ff. *de solutionib: Institut. quib. mod. tollit. oblig.*

k *l.* 4. ff. *de oblig. Institut. de obligat. quæ ex delicto.*

l *v.* ff. *de furtis: Institut. de obligat. quæ ex delicto.*

m *v. Institut. vi bonor. rapt or.*

n *v. Institut. de l. Aquil.*

o *v. Institut. de iniur.*

p Imo duo tantum *paragr.* 3. *Institut. de oblig. quæ ex delicto l.* 2. ff. *de furt.*

q manifestum furtum *l.* 3. ff. *de furtis.*

r non manifestum *l.* 8. ff. *de furtis.*

s conceptum. *paragr.* 4. *in prin. Institut. de obl. quæ ex delict.*

t oblatum *d. paragr.* 4. *vers. oblatum.*

v *paragr.* 4. *Inst. de oblig. quæ ex del.*

x *paragr.* 7. 8. *v. Institut. de obligat. quæ ex delicto.*

y id est depositam *paragr.* 6. *Institut. de obligat. ex delict.*

z *dixi ad l.* 40. ff. *de furtis.*

a *dixi ad l.* 36. *l.* 50. *paragr.* 1. ff. *de furtis: adde parag.* 12. *vers. si verò. Inst. de oblig. quæ ex delicto.*

b *dixi ad l.* 52 *parag.* 3 ff. *de furtis.*

QVIBVS MODIS OBLIGATIO TOLLATVR *f*.

TIT. X.

OLLITVR obligatio solutione *g* debiti. Præterea aliquoties tollitur obligatio, etiam si aliud quam cautum fuerat a debitore creditori reddatur. Nam si quicunque pro *h* pecunia quam creditori cauit. acquiescente *i* creditore, aurum, aut argentum, aut mancipia, vel alias quaslibet species, habita æstimatione consentiente creditore dederit, obligatio euidenter tollitur.

2 Quia de obligationibus quæ ex contractu nascuntur, diximus, superest vt de his obligationibus quæ ex delicto nascuntur, simpliciter disputemus. Ex *k* delicto nascuntur obligationes, si aliquis furtum *l* fecerit, vel bona aliena rapuerit *m*, vel damnum *n* alteri dederit, aut iniuriam *o* fecerit. Quarum omnium rerum vno genere ex delicto nascitur obligatio.

3 Furtorum autem sunt genera quatuor *p*: manifesti, nec manifesti, concepti, & oblati. Manifestum *q* furtum dicitur, si quando fur cuiuscunque rem tollit, in ipso furto deprehenditur. Nec *r* manifestum furtum appellatur, quod qualibet dum fieret, inuentum non est, tamen furtum factum fuisse probatur. Conceptum *s* furtum dicitur, cum apud aliquem alterum res furtiua inueniatur. Oblatum *t* furtum dicitur, cùm res furtiua alicui ita à fure datur, vt apud ipsum furem inueniri non possit.

4 Præterea, qui rem alienam inuito *v* aut nesciente domino contingit, vel tollere, aut de loco monere præsumit, furtum facit.

5 Et si quis rem vtendam *x* acceperit, aut commendatam *y* apud se habuerit, & aliter ea vsus fuerit quam acceperit, furti actione tenetur.

6 Præterea, si quis iumentum *z* alterius ad hoc accepit, vt eum quinque millibus duceret, si id decem millibus, aut longiùs quam ab illo qui dedit fuerit constitutum duxerit, furti reus erit.

7 Et multa præterea quorumcunque similia sunt secundum quæ & ille furti tenetur, qui vt ferret opem *a*, aut consilium, aut studium commodarit: velut si quis pecuniam, quam in manu aliquis tenebat, excusserit *b*, vt alij eam rapere possent.

FINIS.

Series & numerus Chartarum.

Institut. ¶.¶¶.aa.bb.cc.dd. *omnes terniones excepto* dd. *quaternione.*

Digest. a.b.c.d.e.f.g.h.i.lz.l.m.n.o.p.q.r.s.t.v.x.y.z. aa.bb.cc.dd.ee.ff.gg.hh.ii.lzlz.ll.mm.nn.oo.pp.qq.rr.ss.tt.uu.xx.yy.zz. Aaa.Bbb.Ccc.Ddd.Eee.Fff.Ggg.Hhh.Iii.Klzlz.Lll.Mmm.Nnn.Ooo.Ppp.Qqq.Rrr.Sss.Ttt.Vuu.Xxx.Yyy.Zzz. AAaa.BBbb.CCcc.DDdd.EEee.FFff.GGgg.HHhh.IIii.KKlzlz.LLll.MMmm.NNnn.OOoo.PPpp.QQqq.RRrr. *omnes sunt terniones excepto* RRrr *duernione.*

Codic. *.**. A.B.C.D.E.F.G.H.I.K.L.M.N.O.P.Q.R.S.T.V.X.Y.Z. AA.BB.CC.DD.EE.FF.GG.HH.II.KK.LL.MM.NN.OO.PP.QQ.RR. *omnes itidem sunt terniones excepto* RR ** *duernione.*

Auth. †.a.b.c.d.e.f.g.h.i.lz.l.m.n.o.p.q.r.s.t.v. *omnes sunt terniones exceptis* t.v. *duernis.*

Feud. †.AAA.BBB.CCC.DDD.EEE. *omnes sunt terniones exceptis* DDD.EEE. *duernis, & †vnione.*

De ratione ordin. A.B.C.D.E.F.G. *omnes sunt terniones exceptis* A.D. & G. *quæ sunt duerni.*

Index legum †A.†B.†C.†D.†E. *omnes sunt terniones.*

Absolutus Calendis Martiis 1590.

ADMONITIO AD LECTOREM.

INDICEM exactum & locupletè, ad hos amplissimos Iuris ciuilis libros æquissime hic desideras, Lector, Quis enim in hoc vago Iuris Oceono citra Cynosuram, tutò stationem reperiat? Ne itaque suo loco INDICEM requirens frustreris opinione, monitum te voluimus, Lector, THESAVRVM DICTIONVM ET SENTENTIARVM Petri Brederody I. C. Indicis locupletissimi, & exactissimi vice tibi esse: qui vt ad alias quoque corporis Iuris Ciuilis editiones accommodatus est, sic maximè ad hanc nostram editionem Dionysij Gothofredi I.C. Notis illustratam eo tu Indicis & Repertorij loco vtere fruere, Lector, & vale.

INDEX PARAGRAPHORVM QVATVOR LIBRORVM INSTITVTIONVM, IN QVO PRIOR NVMERVS ipsum Paragraphum, alter Titulum, postremus verò Librum significat.

A

ABhostibus §.2.tit.20.lib.1.
Ac ne is quidē hac lege.§.3. tit. 3.lib.4.
Accessit nouus casus in princ. tit.12.lib.3.
Accidit aliquando in princip. tit.8.lib.2.
Actiones autem de peculio §.10.tit.6.lib.4.
Actionum autem quædam §.28. tit.6.lib.4.
Ad certum tempus § 3.tit.14.lib.1.
Ad legitimam successionem § 8.tit.2.lib.3.
Ademptio legatorum in prin.ti.21.lib.2.
Adeo autem aliquam §.3.tit.25.lib.3.
Adipiscendæ possessionis §.3.tit.15.lib.4.
Adfinitatis quoque §.6.tit.10.lib.1.
Adgnationis quoque § 8.tit.6.lib.3.
Admonendi autem §.7.tit.12.lib.1.
Admonendi tamen sumus §.13.tit.1.lib.3.
Adoptio autem §.1.tit.11.li.1.
Adoptiui liberi quandiu §.4.ti.13.lib.2.
Adquiritur verbis non solum in prin.tit.9.li.2.
Ædibus denique legatis §.19.tit.20.li.2.
Æque si agat quis § 2.ti.8.li.4.
Aeque si debitor § 4.ti.13.li.4.
Alia deinde lex asperrimum §.6.ti.18.li.4.
Alia sane causa est earum §.48.ti.1.lib.2.
Alia sane causa est §.24.ti.1.li.2.
Aliæ autem donationes §.2.tit.7.li.2.
Aliena autem tantum § 3.ti.27.li.3.
Aliis quoque modis §.6.ti.9.lib.2.
Alio autem modo §.4.tit.17.lib.2.
Aliquando autem §.13.tit.10.lib.1.
Aliquando autem etiam §.10.ti.1.li.4.
Aliquando etiam furtiua §.8.ti.6.li.2.
Alteri stipulari §. 18.ti.20.lib.3.
An seruo hæredis §.32.tit.20.li.2.
Animalium nomine in prin.tit.9.lib.4.
Ante Augusti tempora in prin.ti.25.lib.2.
Ante hæredis institutionem §.34.tit.20.lib.2.
Appellamus autem in rem §.15.tit.6.lib.4.
Appellantur autem exceptiones §. 8.tit.13.lib.4.
Apium quoque fera natura §.14.tit.1.lib.2.
Apud Catonem §.12.tit. 11.lib.1.
At hi, qui emancipati §.10.tit.1.lib.3.
At nec plurimi quidem §.15.tit.3.lib.4.
At si ita stipuleris §.3.tit.16.lib.3.
At si quis rem §.1.tit.20.lib.3.
Atrox iniuria æstimatur §.9.tit.4.lib.4.
Auctoritas autem tutoris in prin.tit.21.lib.1.

C

CApite tertio de omni.§.13.tit.3.lib.4.
Caput secundum legis Aquiliæ.§.12.titul.3. lib.4.
Cæcus autem non potest §.4.tit.12 lib.2.
Cæteri qui testatoris.§.3.tit.19.lib.2.
Cæterum dubium non est.§.5.tit.7.lib.4.
Cæterum inter masculos.§.3.tit.2.lib.3.
Cæterum placuit.§.16.tit.3.lib.4.
Cæterum sciendum est.§.1.ti.9.lib 4.
Certæ autem.§.4.tit.14.lib.1.
Codicillis autem hæreditas.§.2.tit.25.lib.2.
Communem seruū pro dominica.§.3.ti.29.li.3.
Communes sunt, veluti rem.§.4.tit.19.lib.3.
Cum autem.§.1.ti.4.li.1.
Cum autem impubes.§ 3.tit.11.lit.1.
Cum autem in compluribus.§.4.tit.13.li.1.
Cum autem is.§.1.tit.12.li.1.
Cum autem finitus fuerit.§.4.tit.4.li.2.
Compensationes quoque.§.39.tit.6.li.4.
Conceptum furtum.§.4.tit.1.li.4.
Conditiones quæ ad præsens.§.6.tit.16.li.3.
Conductor autem omnia.§.5.tit.25.li.3.
Consensu fiunt obligat.in prin.tit.23.li.3.
Consequens est.§.3.tit.26.li.1.
Constat autem ius.§.3.tit.2.li.1.
Constituitur autem vsusfructus.§.2.tit.4.lib.2.
Contra autem creditor.§.1.tit.8.li.2.
Conuentionales sunt quæ.§.3.tit.19.li.3.
Corporales hæ sunt.§.1.tit.2.li.2.
Creditor quoque qui pignus.§.4.tit.15.li.3.
Cum autem ratio legis.§.4.tit.22.li.2.
Cum autem quæritur.§.7.tit.1.li.3.
Cum eo quoque qui.§.40.tit.6.li.4.
Cum ergo certus.§.7.tit.6.li.1.
Cum filius filiáve, & ex.§.6.tit.1.li.3.
Cum in suo solo.§.29.tit.2.li.2.
Cumque hos.§.3.procœ.
Cum quis sub aliqua cond.§.24.tit.20.li.3.
Curare autem si quis.§.32.tit.6.li.4.

D

DAmni iniuriæ actio.in pr.tit.3.l.4.
Dantur autem.§.1.ti.23.li.1.
Dari autem tutor.in princip.tit.14. lib.1.
Datum est autem.§.1.tit.26.li.1.
Datur autem hæc adsignandi.§.2.tit.9. li. 3.
Datus autem tutor.§.17.tit.25.li.1.
De constituta autem pecunia.§.9.tit.6.li.4.
De iis autem seruis.§.4.ti.9.li.2.
De illa sane conuentione.§.2.ti.26.li.3.
Denique & si in adrogationem.§.5.tit.11.li.2.
Desinunt etiam tutores esse.§.6.tit.22.li.1.
Dominus noxali iudicio.§.3.ti.8.li.4.
De ordine & vetere exitu.§.8.ti.15.li 4.
Diutina possessio, quæ.§.11.ti.6.l.2.
Duorum autem.§.4.tit.10.li.1.

E

EA quoque res.§.7.tit.20.li.2.
Eadem hæc obseruantur.§.12.ti.1.li.3.
Eadem interueniunt, & si.§.5.tit.17.li.8.
Eadem lege Aelia.§.4.ti.6.li.1.
Eadem oratione expressit.§.8.tit.17.li.2.
Eadem ratione prætor.§.2.ti.1.li.4.
Ecce enim iusiurandum.§.1.tit.16.li.4.
Ecce enim cum paterfamilias.§.1.ti.11.li.3.

Index Paragraph. Instit.

Edicto diui Marci §.13.tit.6.li. 2
Eius qui apud hostes est § 5.tit.12.li.2
Emancipati autem liberi §.9.tit.1.li.3
Emancipatos liberos §.3.tit.13.li.2
Emptio & venditio in pr.tit.24.li.3
Emptio tam sub conditione §.4.tit.24.li.3
Eodem numero sum §.3.tit.2.li.2
Eo etiam, qui per feminiani sexus§.2.tit.5.li.3
Erat & ex SC.Claudiano §.1.tit.13.li.3
Erat olim & alius modus §.4.ti.7.li.2
Erant ante prædictam in pr.tit.13.lib.3
Ergo non omnes §.1.tit.10.lib.1
Ergo siquidem non plus §.6.tit.23.lib.2
Est autem capitis diminutio in prin.tit.16.li.1
Error autem falsæ causę §.11.tit.6.lib.2
Est autem littus §.3.tit.1.lib.1
Est autem tutela § 1.tit.13.lib.1
Est & alia tutela tit.19. lib.1
Est & aliud genus adquisitionis in princip.tit.7. lib.2
Est & aliud genus inter viuos §.3.tit.7.lib.2
Est & alterius generis in princ.tit.11.lib.3
Est autem prodita stipulatio §.2.tit.30.lib.3
Est & inter publica iudicia §.10.tit.18.lib.4
Et cum §.2.proœ.
Et cum quæsitum §.2.tit.22.l.2
Et cum super hac §.1.tit.22.lib.2
Et libertas §.1. tit.3.lib.1
Et licet post mortem §.8.tit. 1.lib.3
Et Neronis quidem temporibus §.4.tit.23.lib.2
Et non inelegante §.10.ti.2.li.1
Et plures in vnius locum §.1.ti.15.li.2
Et quæ supra diximus §.1.ti.25.li.3
Et qui potestatem §.3.ti.25.li.1
Et quia prima fideicommissorum §.12.ti.23.li.2
Et quidem naturali §.1.ti.1.li.2
Et quidem neque §.10.ti.12.li.1
Et quidem si nihil §.1.ti.26.li.3
Et si stipulandi in prin.ti.17.li 3
Et si ex disparibus § 2.ti.15.li.2
Et si in rem actum sit §.2.ti.17.li.4
Et si intra hoc tempus.§.5.ti.10.li.3
Et ita diui Marci rescripto.§.7 ti.12.li.3
Et si plures vnciæ.§. 8.tit.14.lib.2.
Et si rursus ea prima §.2.ti.14.li.4
Et tam filium §.6.tit.11.li.1
Et vnum hominem,& plures §.4.ti.14.lib.2
Eum quoque,cui aliquid §.11.ti.23.li.2
Extraneo verò vel filio §.9.ti.18.li.2
Extraneis autem hæredibus § 5.ti.19.li.2
Expositis generib.obligationũ in pr.ti.29.li.3
Exemplo patronorum ti.18.li.1
Exceptiones autem §.4.ti.14.li.4
Ex cõtrario,si debitor creditori § 14.t 20.l.2
Excusantur autem.in prin.ti.25.li.1
Ex diuerso,hærede instituto §.33.ti.20.li.2
Ex duobus reis promittendi §.2.ti.17.li.3
Ex diuerso,si quis §.50.ti.1.li. 2
Ex eadem lege in prin.ti.17.li.1
Ex eo autem solo §.7.ti.17.li.2
Ex his itaque apparet §.5.ti.9.li.2
Ex huiusmodi obligationibus §.1.ti.17.li.3
Ex maleficiis seruorum in prin.ti.8.li.4
Ex maleficiis verò §.18.ti.6.li.4
Ex quibusdam iudiciis §.1.ti.16.li.4
Ex quibusdam tamen §.7.ti. 28.li.3

F

FEræ igitur bestiæ.§.12.ti.1.li.2
Fideiussor & præcedere § 3.ti.21.li.3
Fideiussor non tantum §.2.ti.21.li.3
Fideiussores ita obligari § 4.ti.21.li.3
Filius familias si §.4.ti.12.li.1
Finitur autem vsusfructus §.3.ti.4.li.2
Flumina autem §.2.ti.1.li.2
Fœminæ quoque §.10.ti.11.li.1
Fratris verò,vel §.3.ti.10.li.1
Fuerat antea & rei vxorię actio §.29.ti. 6.l.4
Furiosus nullum negotium §.8.ti.20.li.3
Furiosus vel minor §.2.ti.15.li.1
Furiosi quoque § 3.ti.23.li.1.
Furtiuæ quoque res §.2.ti.6.li.2
Furtum autem vel §.2.ti 1.li.4
Furtum autem fit §.6.ti.1.li.4
Furtum est contrectatio §.1.ti.1.li.4
Furti autem actio § 13.ti.1.li.4
Furti actio,siue dupli §.19.ti.1.li.4
Furtorum autem duo sunt §.3.ti.1.li.4

G

GAllinarum autẽ § 16.ti.1.li.2.
Generaliter iniuria dicitur in princ.t.4.li.4
Græcè etiam fideiussor §.7.ti.21.li. 3

H

HActenus ostendisse sufficiat §.7.ti.6.li.3
Hactenus tantisper §.6.ti.9.li.2
Hæc actio dissimulatione §.12.ti.4.li.4
Hæc constitutio §.6.ti.12.l.3
Hæc de seruitutibus §.6.ti.5.li.2
Hæres & purè §.9.ti.14.li.2
Hæres quoque legatorum §.5.ti.28.li.3
Hæredes autem aut necessarii in pr.t.19.li.2
Hæredes instituere permissum in prin.ti.14.li.2
Hæreditas plerunque diuiditur §.5.tit.14.lib.2
Hi,qui in parentum §.12.ti.1.li.4
His autem verbis legis §.9.ti.3.li.4
His igitur §.2.ti.1.li.1
Hoc amplius eæ obligationes §.4.ti.30.li.3
Hoc autem casu §.5.ti.17.li.2
Hoc etiam addendum §.4.ti.2.li.3
Hoc loco admonendi sumus §.in principio tit. 22.l.1
Hoc loco & illum necessario §.5.ti.5.li.3
Hoc loco necessarium in prin.ti.6.li.8
Hoc quoque à nobis dispositum §.2.tit.9.li.2
Hoc rescripto subnectum est §.2.ti.12.li.3
Huic proxima est illa §.30.ti.20.li.2
Huius studij §.4.ti.1.li.1

I

IDem in milite §.14.ti.25.li.1
Idem iuris est,si quis §.1.ti.13.li.4
Idem iuris est,si quis §.2.ti.20.li.3
Idémque iuris est §.2.ti.6.li.1
Idem iuris est de eo §.4.ti.28.li.3
Ideo autem hæ seruitutes §.3.ti.3.li.2
Ideoque si noxali iudicio §.1.ti.17.li.4
Igitur §.4.proœ.
Igitur cum quis negotia §.1.ti.28.li.3
Igitur in pupillari substit.§.2 ti.16.li.2
Igitur liberi vestri §.1.ti.9.li.2
Igitur quartam quis debet habere §. 6.tit.18.li.2
Ii,quos nunquam testator vidit §.12.ti.14.li.2
Iidem rescripserunt §.19.ti.25.li.1
Iidem illis modis in prin.ti.5.li.2
Illud autem scire oportet §.9.ti.12.li.1
Illud certum §.10.ti.10.li.1
Illud expeditum est,si in §.3.ti.26.li.3
Illud certum est.in prin.ti.7.li.3
Illud in summa admonendi §.8.ti.7.li.4
Illud non ex verbis legis §.10.ti.3.li.4
Illud palam est sicut §.14.ti.3.li.4
Illud propriè seruatur §.7.ti.7.li.4
Illud proprium §.11.ti.11.li.1
Illud quæsitum est §.13.ti.1.li.2
Illud quoque mandatum §.7.tit.27.li.3
Imperatoriam.in prin.proœ.
Impendia quoque culpæ §.7.ti.3.li.4
Impetu quoque mularum §.8.ti.3.li.4
Impossibilis conditio §.10.ti.14.li.2
Impuberes autem §.6.ti.20.li.1
Impuberes non possunt §.4.ti.26.li.1
In bonæ fidei iudiciis §.30.ti.6.li.4
In duplum agimus §.23.tit.6.lib.4
In extraneis heredibus §.4.ti.19.lib.2
In fraudem autem §.3.tit.9.lib.1
In hac re olim talia verba §.1.tit.16.lib.3
In omnibus autem obligationibus §.1.tit.21.li.2
In pecudum fructus §.37.tit.1.lib.2
In personam quoque actiones §.8.ti.6.lib.4
In plurimis §.8.tit.11.lib.1
In potestate itaque §.1.tit.8.lib.1
In potestate nostra in prin.tit.9.lib.1
In primis hoc rescriptum §.3.tit.12.lib.3
In primis igitur §.ti.23.lib.2
In quibus §.5.proœ.
In summa sciendum est,de §.10.tit.4.lib.4
In summa sciendum est §.13.tit.27.lib.3
In summa sciendum §.18.tit.1.lib.4
In summa quod ad bona libertorum in prin.tit. 9.lib.3
In seruorum §.5.ti.3.li.1
In simplum agitur §.22.tit.6.lib.4
In stipulationibus fideiussorum §.8.tit.21.lib.3
In testibus autem §.9.ti.10.lib.2
Incertis verò personis §. 25.tit.20.lib.2
Incorporales autem sunt §.2.titu.1.libr.2.
Ingenuus est is in princ.tit.4.lib.1
Inimicitiæ §.11.tit.25.li.1
Inter amitam §.5.tit.10.lib.1
Inter eas quoque §.2.tit.10.lib.1
Inter rusticorum §.2.tit.3 lib.2
Interdum autem § 3.tit.23.lib.1
Iniuria autem committitur §.1.tit.4 lib.4
Iniuria autem occidere §.2.tit.3.lib.4
Insula quæ in mari §.22.tit.1.lib.2
Interdum autem licet §.tit.14.lib.3
Interdum etiam sine §.44.tit.1.lib.2
Interdum etiam liberorum §.9.tit.1.lib.4
Interdum euenit in prin.ti.14. lib.4
Interdum quoque furti §.11.tit.1.lib.4.
Intestatorum autem hereditates §.1.tit.1. lib.3
Intestatus decedit in. tit.1.lib.3
Introduxit & aliam actionem §.3.tit.7.lib.4
Is qui exequitur mandatum §.8.tit.27.lib.3.
Is quoque,qui non debitum §.1.tit.15.lib.3
Is vero ad quem §.36.tit.1.lib.2
Ita autem stipulatio §.14.tit.20.lib.3
Ita tamen competit hæc actio §.1.tit.2.lib.4
Itaque si quis dum iaculis §.4.tit.3.lib.4
Item actio de eo quod §.27.tit.6.lib.4
Item diuus §.1.tit.25.lib.1
Item ea quæ ex animalibus §.19.tit.1.lib.2
Item ea quæ ex hostibus §.17.tit.1.lib.2
Item exercitor.nauis §.3.tit.5.lib.4
Item extraneus hæres testamento §.7.tit.19. l.2
Item finitur tutela §.1.tit.22.lib.1
Item inutilis est stipulatio §.6.tit.20.lib.3
Item inuiti § 2.tit.23.lib.1
Item is ad quem §.3.tit.5.lib 2
Item is,cui res aliqua §.2.tit.15.lib.3
Item is,cui quis §.6.tit.28.lib.3
Item is,ex cuius cœnaculo §.1.tit.5.lib.4
Item is,cui §.2.tit.5.lib.2
Item is,qui § 12.tit.25.lib.1
Item lapilli § 18.tit.1.lib.2
Item lex Cornel.de falsis §.7.tit.18.lib.4
Item lex Cornelia de sicariis § 5.tit.18.lib.4
Item lex Iulia de adulteriis §.4.tit.18.lib.4
Item lex Iulia peculatus §.9.tit.18.lib.4.
Item lex Iulia de vi publica §.8.tit.18.lib. 4
Item maior § 13.tit.25.lib.1.
Item nemo rem suam §.21.tit.21.lib.3
Item per acceptilationem §.1.tit.30. lib.3.
Item per liberos homines §.1.tit.29.lib.3
Item post mortem §.15.tit.20. lib.3
Item pretium in numerata §.2.tit.24.lib.3
Item prodigus,cui bonorum § 2.tit.12.lib.2.
Item propter litem §. 4.tit.25.lib.1
Item propter aduersam §.7.tit.25.lib.1
Item quæritur si cum aurifice §.4.tit.25.lib.3
Item qui Reipub.§.2.tit.25.lib.1
Item Romæ §.15.tit.25.lib. 1
Item si adhuc integro §.10.tit 27.lib.3.
Item si alicuius rei §.6.tit.26.lib.3
Item si de dote in iudicio §.37.tit.6.lib.4
Item si in iudicio §.5.tit.13.lib.4
Item si inter aliquos.§.3.tit.28.lib.3
Item si is ad quem §.5.tit.6.lib.2
Item si propter §.9.tit.25.lib.1
Item si putator ex arbore §.5.tit 3.lib.4
Item si quis ex sociis §.8.tit.26.lib.3
Item si quis in fraudem §.6.tit.6.lib.4
Item si quis ita stipulatus erat §.13. tit.20.lib.3
Item si quis merces §.45.tit. 1.lib.2
Item si quis postulante §.11.tit.6. lib.4
Item si fullo pollienda §.15.tit.1.lib.4
Item Seruiana & quasi §.7.tit.6 lib.4
Item surdus & mutus §.3.tit 12.lib.2
Item tria onera §.5.tit.25.li.1
Item verborum obligatio §.11.tit.20.lib.3
Item vetustas ex masculis §.15.tit.1.lib.3
Item vobis adquiritur §.3.tit.9.lib.2
Iudiciales sunt duntaxat §.1.tit.19.lib.3.
Iure ciuili constitutum fuerat in prin.tit. 6.lib.2
Iuris præcepta §.3.tit.1.lib.1
Iurisprudentia §.1.tit.1.lib.1
Ius autem ciuile §.1.tit.2.lib.1
Ius autem §.2.tit.9.lib.1
Ius bonorum possessionis in princ.tit.10. lib.3
Ius naturale in princ tit.2.lib.1
Iustæ autem §.5. tit.6.lib.1
Iustas autem nuptias in princ.tit.10.lib.1
Iustitia est in princ.tit.lib.1

L

LEgari autem illis solum §.24.tit.20.lib.2
Legatariis autem §.11.tit.10.lib.2
Legatum itaque est §.1.tit.20.lib.2
Lege Fusia in princ.tit.7.lib.1
Lex XII.tabularũ ita stricto iure in prin.tit.3.li.3
Lex est,quod §.4.tit.2.lib.1
Liberi quoque,qui in §.3.tit.5.lib.3
Liberis autem suis testamentum §.5. tit.16. lib.2
Liberis suis impuberibus in princ.tit.16.lib.2

Libertas

Index Paragraph. Instit.

Libertas quoque seruo per §.2.ti.24.li.2
Libertus quoque §.11.ti.25.li.1
Libertini in prin.ti.5.li.1
Libertinorum §.3.ti.5.li.1
Liberum autem est ei,§.11.ti.3.li.4
Licet autem § 1.ti.6.li.1
Licet autem §.5.ti.11.li.1
Licet autem vulgo quæsitus §.7.ti.3.li.3
Literæ quoque,licet aureæ §.33.ti.2.li.1
Littorum quoque §.5.ti.1.li.2
Loca etiam inseri stipulationi §.5.ti.16.li.3
Loca sacra vel religiosa §.5.ti.24.li.3
Locatio & conditio in prin.ti.25.li.3
Longè magis legata §.31.ti.20.li.2

M

MAndatis tantum §.1.ti.27.li.3
Mandatum & in diem § 12.ti.27.li.3
Mandatum non suscipere §.11.ti.27.li.3
Mandatum contrahitur in prin.ti.27.li.3
Manet autem societas §.4.ti.26.li.3
Mariti tamen §.8.ti.10.li.1
Masculi quidem in prin.ti.23.li.1
Masculi igitur vsque §.8.ti.16.li.2
Mater vel auus maternus §.7.ti.13.l.2
Maxima capitis diminut.§.1.ti.16.li.1
Minor capit.diminutio § 2.ti.16.li.1
Minorem natu.§.4.ti.11.li.1
Minima capit.diminut.§.3.ti.16.li.1
Minus autem iuris est §.1.ti.5.li.2
Minus ergo iuris habent §.11.ti.1.li.3
Mortis causa donatio est §.1.ti.7.l.2
Mortuo conductore §.6.ti.25.li.3
Multis autem §.1.ti.5.li.1
Mutum neque stipulari.§.7.ti.20.li.3.

N

NAmque si an ex iusta causa §.4.ti.6.li.4
Nec tamen in prin.ti.24.li.1
Nec interest.§ 3.ti.9.li.3
Nec tantum libertum §.1.ti.9.li.3
Necessarius hæres est §.1.ti.19.li.2
Neque autem §.4.ti.24.li.7
Neque tamen hæreditatem §.1.ti.21.li.1
Nihil autem interest,vtrum §.8.ti.23.li.2
Nihil autem interest §.12.ti.12.li.2
Nihil autem interest §.42.ti.1.li.2
Non autem liberis tantum §.1.ti.18.lib.2
Non autem omnes actiones §.1.ti.12.li.4
Non esse autem §.10.ti.25.li.1
Non solum autem hæredes §.4.ti.16.li.2
Non solum autem is §.11.ti.4.li.4
Non solum autem testatoris §.4.ti.20.li.2
Non solum res in stipularum §.7.ti.16.li.3
Non tamen, in princ.ti.6.li.1
Non tamen omnibus in prin.ti.12.li.2
Non tamen per omnia § 6.ti.17.li.2
Non tamen vt omnino in prin.ti.13.li.2
Non tantum autem testamẽto facto.§. 1.ti.25.li.2
Nos autem per constitutionem §.5.ti.20.li.1
Nouissimè sciendum est §.3.ti.4.li.3
Nouissimè sciendum §.10.ti.6.li.2
Nouissimè §.12.ti.26.li.1
Noxa autem est § 1.ti.8.li.4
Nullius autem sunt § 7.ti.1.li.2
Nunc admonendi sumus §.2.ti.8.li.2
Nunc admonendi sumus in prin.ti.10.li.7
Nunc admonendi sumus magnam in princ.titu.(16.li.3
Nunc autem nos eandem §.2.ti.11.li.3
Nunc de libertinorum bonis in pr.ti.8.li.3
Nunc trãseamus ad fideicõmissa in prin.ti.23.li.2
Nunc transeamus ad oblig.in prin.ti.13.li.3
Nuptiæ autem §.1.tit.9.li.1

O

OLim scriptura fiebat in pr.ti.22.li.3
Omne autem ius § 12.ti.2.l.1
Omnes autem actiones §.21.ti.6.li.4
Omnis res,quæ dominio nostro in pr.t.20.li.3
Omnis stipulatio aut pure §.2.ti.16.li.3
Omnium autem actionum §.1.ti.6.li.4
Omnium autem actionum §.3.ti.16.li.4
Omnium autem obligationum §.1.ti.14.li.3
Omnis autem noxalis actio §.5.ti.8.li.4
Optionis legatum §.23.ti.20.li.2
Ostendimus,qui & possint §.2.ti.26.li.1

P

PAter,nec non is §.8.ti.10.li.2
Patitur autem quis iniuriam §.2.ti.4.l.4
Patronum quoque §.15.tit.1.li.2
Per adoptionem quoque §.2.ti.2.li.3
Per contrarium autem in pr.ti.4.li.3
Per contrarium autem hæc.§.5.ti.1.li.3
Per eum quoque seruum §.2.ti.29.li.3
Per traditionem §.40.ti.1.li.2
Permissum est itaque §.3.ti.13.li.1
Perpetua & peremptoriæ §.9.ti.13.li.4
Placeat autem in eo §.7.ti.2.li.3
Placuit tamen eos §.7.ti.1.li.4
Plane de testamentis §.1.ti.11.li.2
Pœna autem iniuriarum §.7.ti.4.li.4
Pœna manifesti furit §.5.ti.1.li.4
Pœnæ quoque nomine §.36.ti.20.li.2
Pœnæ seruus §.3.ti.12.li.1
Pœnales quoque actiones §.12.ti.6.li.4
Possidere autem videtur §.5.tit.15.li.4
Possunt autem omnes testes §.5.ti.10.li.2
Post genera contractuum in prin.ti.28.li.3
Post mortem quoque hæredis §.35.ti.20.li.2
Post mortem suam dari § 12.ti.20.li.3
Post suos hæredes in prin.ti.6.li.3
Postea autem.S.C.Tertylliano §.2.ti.3.li.3
Postea verò lege Papia.§.2.ti.8.li.3
Posteriore quoque testamento §.2.ti.17.li.2
Post hæc videamus in prin.ti.20.li.2
Posthumi quoque liberi §.1.ti.13.li.2
Posthumo quoque alieno §.26.ti.20.li.2
Posthumorum autem loco sunt §.2.tit.13.li.2
Posthumus autem alienus § 28.ti.20.li.2
Potest autem non solum §.1.ti.24.li.2
Potest autem quis in prin.ti.15.li.2
Potest tam quis,in pr.ti.24.li.2
Prædiorum vrbanorum § 1.ti.3.li.2
Præferuntur autem matri §.3.ti.3.li.3.
Præiudiciales actiones §.13.ti.6.li.4
Præterea debitor si pactus §.3.ti.13.li.4
Præterea etiam ex persona §.11.ti.13.li.4
Præterea emancipatione § 6.ti.12.li.1
Præterea & is,apud quem §.3.ti.15.li.3
Præterea intestatus quoque §.10.ti.23.li.2
Præterea introducta est §.4.ti.7.li.4
Præterea inutilis §.5.ti.20.li.3
Præterea nouatione tollitur §.3.ti.20.li.2
Præterea quasdam actiones §.31.ti.6.li.4
Præterea qui ad certum §.5.ti.22.li.1
Præterea si medicus § 6.ti.3.li.4
Præterea sicut vulgo §.2.ti.25.li.3
Præterea testamentum facere §.1.ti.12.li.2
Prætoriæ sunt,quæ §.2.ti.19.li.2
Prætorem quoque §.7.ti.2.li.1
Primo gradu est supra pater § 1.ti.6.li.3
Procurator neque certis verbis §.1.ti.10.li.4
Propterea quod per alluuionem §.20.ti.1.li.2
Proximus autem,si quidem §.6.ti.2.li.3
Publica autem dicta §.1.ti.18.li.4
Publica autem iudicia hæc §.3.ti.18.li.4
Publica iudicia neque in prin.ti.18.li.4
Publicatione quoque distrahi §.7.ti.26.li.3
Publicorum iudiciorum §.2.ti.18.li.4
Pupilli pupillæque,in prin.ti.22.li.1
Pupillus omne negotium §.9.ti.20.li.3

Q

QVa de causa postea §.1.ti.8.li.13
Qua ratione autem plantæ § 31.ti.1.li.2
Qua ratione excitati §.1.ti.16.li.1
Qua ratione,si cui §.43.ti.1.li.2
Qua ratione verius esse §.47.ti.1.li.2
Qua parte naturalis §.1.ti.5.li.3
Quadrupli autem agitur § 25.ti.6.li.4
Quæ de fullone §.16.ti.1.li.4
Quæ diximus de seruo §.7.ti.1.li.4
Quæ omnia apertius §.6.ti.11.li.4
Quædam actiones §.20.ti.6.li.4
Quædam præterea res in prin.ti.2.li.2
Quam formam non solum §.7.ti.11.li.4
Quantitas autem patrimonij §.3.ti.22.li.2
Quarum omnium exceptionum §.3.ti.14.l.4
Quarum quædam ex legibus §.7.ti.13.li.4
Quarto gradu supra abauus §.4.ti.6.l.3
Quas ex omnibus §.6.proœ.
Qui autem vult.§.16.ti.25.li.1
Qui igitur ex te.§.3.ti.9.li.1
Qui hoc anno §.25.ti.20.li.3
Qui res alienas rapit in prin.ti.2.li.4
Qui tutelam § 18.ti.25.li.1
Quia plerumque parentes in prin.ti.18.li.2
Quia tamen superius in prin.ti.7.li.4
Quibus autem dignitas §.5.ti.16.li.1
Quibus autem testamento in prin.ti.15.li.1
Quibus constitutionibus §.3.ti.24.l.1
Quinimò & mutus § 2.ti.11.li.2
Quinto gradu supra atauus §.5.ti.6.li.3
Quod autem ad eas res §.7.ti.6.li.2
Quod autem dictum est §.3.ti.6.li.2
Quod autem dictum est § 6.ti.16.li.1
Quod autem istis iudiciis §.7.ti.17.li.4
Quod autem lex § 2.ti.15.li.1
Quod autem non præcisè §.1.ti.3.li.4
Quod si frumentum §.28.ti.1.li.2
Quod si naturali alueo § 23.ti.1.li.2
Quod si vis fluminis §.21.ti.1.li.2
Quod si tutor § 6.ti.23.li.1
Quod si vsusfructus §.5.ti.4.li.4
Quod turpi ex causa §.23.ti.20.li.3
Quorum vtranque §.1.proœ.
Quos autem solus vocat § 2.ti.10.li.3
Quotiens plures res §.17.ti.20.l.3
Quum autem ad agnatos §.7.ti.16.li.1.
Quum autem emptio §.ti.24.li.3
Quum ergo pupillorum §.7.ti.20.li.1
Quum ex aliena materia §.25.ti.1.li.2
Quum sit expositum in pr.ti.1.li.4

R

RE contrahitur obligatio in prin.ti.15.li.3
Recte quoque mandatum §.9.ti.27.li.3
Recuperandæ possessionis causa §.ti.15.li.4
Rei persequendæ causa §.17.ti.6.li.4
Relegati autem §.2.ti.12.li.1
Religiosum locum § 9.ti.1.li.2
Reperitis itaque omnibus §.1.ti.7.li.3
Res fisci nostri §.9.ti.6.li.2
Responsa prudentium § 8.ti.2.li.1
Restituta autem hæreditate §.3.ti.23.li.2
Retinendæ possessionis causa §.4.ti.15.li.4
Riparum quoque vsus §.4.ti.1.li.2
Rumpitur autem testamentum §.1.ti.17.l.2
Rursus ex diuerso §.5.ti.6.li.4
Rursus interdum euenit §.1.ti.14.li.4
Rusticorum prædiorum in prin.ti.3.li.3

S

SAcræ res sunt §.8.ti.1.l.2
Sanctæ quoque res §.10.ti.1.l.2
Sane in hac actione §.2.ti.2.li.4
Satisdationum modus in pr.ti.11.l.4
Sciendum autem §.2.ti.24.li.1
Sciendum autem est huiusmodi §.2.ti.4.li.3
Sciendum est in prin.ti.26.li.1
Sciendum itaque est omnia §.1.ti.23.li.2
Sciendum tamen est,quod §.6.ti.11.li.2
Secundo gradu supra auus §.2.ti.6.li.3
Sed agnationis §.3.ti.15.li.1
Sed aliquando etiamsi §.1.ti.6.li.2
Sed bene anteriores §.6.ti.10.li.3
Sed cum aliquis §.7.ti.10.li.2
Sed cum antea constitutiones §. 5.ti.5.li.3
Sed cum ex hoc senatusconsulto §.1.ti.4.li.3
Sed cum factum in stipulatione §.2.titulo 18.li.3
Sed cum magis §.9.ti.6.li.3
Sed cum multas diuisiones §.7.ti.12.li.3
Sed cum paulatim §.3.ti.10.li.2
Sed ea omnia antiqui §.14.ti.1.li.3
Sed eas quidem §.4.ti.10.li.3
Sed & capitis diminutione §.4.ti.22.li.1
Sed & certum esse pretium §.1.ti.24.li.3
Sed & illud §.9.ti.11.li.1
Sed & lex Cornelia §.8.ti.4.li.4
Sed & mente captis §.4.ti.23.li.1
Sed & propter §.6.ti.25.li.1
Sed & seruus §.1.ti.14.li.1
Sed & si credat aliquis §.8.ti.1.li.4
Sed & si emancipato §.5.ti.13.li.1
Sed & si in testamento § 1.ti.20.li.1
Sed & si pater filium §.8.ti.17.li.1
Sed & si pecorum §.4.ti.5.li.2
Sed & si quis antè militiam §.4.ti.11.li.2
Sed & si quis cum parente suo §.38.ti.6.li.4
Sed & si quis priore testamento §.3.ti.17.li.2
Sed & si quis stipuletur § 19.ti.20.li.3
Sed & si rem obligatam §.5.ti.20.li.2
Sed & si vsque §.2.ti.22.li.1
Sed & vnum testamentum § 13.ti.10.li.2
Sed ex diuerso §.3.ti.11.li.3
Sed ex his legibus § 3.ti.20.li.1
Sed furti quidem nec manifesti §.26.ti.6.li.4
Sed hactenus hoc illis §.3.ti.11.li.2
Sed hæ iuris angustiæ §.1.ti.3.li.3
Sed hæc de iis libertinus § 4.ti.8.li.3
Sed hæc ita accipienda §.3.ti.18.li.2
Sed hæc quidem § 14.ti.10.li.2
Sed hæc quidem vetustas §.5.ti.13.li.2
Sed his omnibus §.4.ti.10.li.2
Sed hoc iure vtimur §.4.ti.20.l.1
Sed hoc tempore §.2.ti.8.li.1

Index Paragraph. Instit.

Sed hodie § 9.ti.11.li.1
Sed hodie hæc aliter § 2.ti.11.li.4
Sed is apud quem res § 17.ti.1.li.4
Sed istæ quidem actiones §.3.ti.6.li.4
Sed ius quidem §.2.ti.2.li.1
Sed naturalia §.11.ti.2.li.1
Sed nec huiusmodi species §.27.ti.20.li.2
Sed neque hæres scriptos §.10.ti.10.li.2
Sed nos,cum adhuc dubitatio §.16.ti 1.li.3
Sed nos constitutiones §.4.ti.3.li.3
Sed nos vsque ad eam constitutionem §.3.tit.20. libro 2
Sed nostra beneuolentia §.6.ti.19.li.2
Sed nostra constitutio §.3.ti.8.l.3
Sed olim quidem erant §.2.ti.20.li.2
Sed prædicta quidem § 2.ti.10 li.2
Sed quia hæredes scripti §.5.ti.23.li.2
Sed quia stipulationes §.7.ti.23.li.2
Sed quemadmodum §.6.ti.3 li.3
Sed quod diximus § 10.ti.20.li.3
Sed si cui habitatio legata § 5.ti.5.li.2
Sed si è contrario pupilli.§.5 ti.18.li.2
Sed si ex testamento §.1.ti.24.li.1
Sed si gregis vsumfructum § 38.ti.1.li.2
Sed si in expeditione §.6.ti.13.li.2
Sed si libero homini §.6.ti.4.li.4
Sed si quis §.7.ti.11.li.1
Sed si quis præsens §.10.ti 26.li.1
Sed si rem legatarij § 10 ti.20.li.2
Sed si suspecti § 8.ti.26.l.1
Sed si vxori maritus § 15.ti.20.li.2
Sed tamen id aliquando §.4.ti.6.li.2
Sed veteres §.7.ti.8.li.4
Sed vt nihil § 1.ti.10.l.2
Semel autem causa §.6.ti.6.li.1
Senatusconsultum est § 5.ti.2.li.1
Sequens diuisio in quatuor species §.2.ti.14.li.3
Sequens diuisio interdictorum § 2.ti.15.li.4
Sequens illa diuisio est § 16.ti.6.li.4
Sequitur de iure in prin.ti.8.li 1
Sequitur,vt de exceptionibus in pr.ti.13.li.4
Sequitur,vt despiciamus in pr.ti.15 li.4
Serui autem aut nascuntur § 4.ti.3.li.1
Serui autem ex eo §.3.ti.3.li.1
Serui vero à dominis § 2.ti.5.li.1
Seruis autem ipsis quidem §.3.ti.4.li.4
Seruitus autem §.2.ti.3.li.1
Seruus autem à domino suo §.1.ti.14.li.2
Seruus autem manumissus §.4.ti 16.li.1
Seruus autem plurium,cum § 3.ti.14.li.2
Seruus communis stipulando §.3 ti.18.li.3
Seruus etiam alienus §.2.ti.14.li.2
Seruus ex persona domini in pr.ti.18.li.3
Sexto gradu supra tritauus §.6.ti.6.li.3
Si ab hostibus §.3.ti.12.li.1
Si ad exhibendum actum fuerit §.3.ti.17.li.4
Si aduersus ea §.12.ti.10.li.1
Si communi seruo iniuria §.4.ti.4.li.4
Si cui fundus alienus legatus §.9.ti.20.li.2
Si cui nullus in pr.ti.20.li.1
Si de alia re stipulator §.22.ti.20.li.3
Si duorum materiæ §.27.ti 1.li.2
Si eadem res duobus legata §.8.ti.20.li.2
Si ex pluribus legitimis §.4.ti.4.li.3
Si quis aliud pro alio §.35.ti.6.li.4
Si quis alium daturum §.3.ti.20.li.3
Si famil.erciscundæ §.4.ti.17.l.4
Si finium regundorum §. 6.ti.17.li.4
Si filiusfam.teorsum §.2.ti.5.li.4
Si generaliter seruus §.22.ti.20.li.2
Si grex legatus fuerit § 18.ti.20.li.2
Si igitur iussu domini §.1.ti.7.li.4
Si impossibilis conditio §.11.ti.20.li.3
Si inter tutorem §.3.ti.21.li.1
Si is qui in integrum §.5 ti.12.li.13
Si iudex litem suam fecerit in pr.ti.5.li.4
Si nemo suus hæres in pr.ti.2.li.3
Si minus interiore §.34.ti.6 li.4
Si peculium legatum fuerit § 20.ti.20.li.2
Si plures conditiones in instit.§ 11.ti.14.li.2
Si plures instituantur hæredes §.6.ti.14.li.2
Si plures sint fideiuss.§ 4.ti.21.li.3
Si plures sint gradus §.5.ti.2.li.3
Si quid ante fideiussor §.6.ti 21.li.3
Si quidem in nomine,cognomine § 29.t.20.li.2
Si quis à non domino §.33.ti.1.li.2
Si quis agens in intentione § 33.ti.6.li.4
Si quis alij,quam ei §.4.ti.20.li.3
Si quis ancillas cum suis natis §.17.ti.20.li.2
Si quis autem falsis § 20.ti.25 li.1
Si quis autem suspectus §.7.ti.26.li.1
Si quis debitori suo § 13.ti.20.li.2
Si quis filiabus § 5.ti.14.li.1
Si quis in aliena tabula § 34.ti.1.li.2
Si quis rem suam §.11.ti.20.li.2
Si quis tutor §.9.ti.26.li.1
Si quis velit vicino §.4.ti.3.li.2
Si quis vna aliqua re §.9.ti.23.li.2
Si rem suam legauerit §.12.ti.20.li.2
Si res aliena legata fuerit §.6.ti.22.li.2
Si res legata sine facto §.16.ti.20.li.2
Si scriptum in instrumento §.16.ti.20.li.3
Si seruum alienum quis §.4.ti.15.li.2
Si seruus domino § 6.ti.6.li. 4
Si tamen alienam purpuram § 26 ti.1.li.2
Si Titius alienam plantam §.31.ti.2.li.1
Si tutor nomine pupilli §.4.ti.18.li.2
Si verò aliquis §.4.ti.11.li.4
Si verò in personam §.1.ti.11.li.4
Si verò reus §.5.ti.11.li.4
Si vxor §.9.ti.10.li.1
Sic itaque discretis actionibus §.14.ti.6.li.4
Simili modo § 3.ti.2.li.1
Sic itaque discretis actionibus §.14.ti.6.li.4
Simili modo §.3.ti.2.li.1
Singulorum autem hominum §.11.ti.1.li.2
Similiter eos §.8.ti.25.li.1
Sin autem quis ita formidolosus §.3.ti.16.li.2
Sin autem per procuratorem §.3.ti.11.li.4
Sine scripto §.9.ti.2.l.1
Sine autem Domino sibi §.1.ti.18.li.3
Societatem coire solemus in pr.ti.26.l.3
Socius socio vtrum eo nomine § 9.ti.26.li.3
Socrum quoque §.7.ti.10.li.1
Soluitur adhuc societas §.5.ti.26.li.3
Stipulationum aliæ sunt iudiciales in pr.ti.19.li.3
Sua & aliena veluti §. 4.tit.27.li 3
Sub conditione stipulatio §.4.tit.16.lib.3
Substituitur autem impuberi §.7.tit.16.li.2
Sui autem & necessarij §.2.tit.19.li 2
Sui autem hæredes existimantur §.2.tit.1.li.3
Sui autem hæredes fiunt §.3.ti.1.lib.3
Summa autem diuisio §.1.tit.15 lib.4
Summa autem ratione §.2.tit.8.lib.4
Summa itaque § 7.proœ.
Summa itaque diuisio in prin.ti.3.li.1
Sunt autem agnati §.1.tit.15.lib.1
Sunt autem adgnati §.1.ti.2.li.3
Sunt autem constitutæ §.4.ti.8.lib.4
Sunt autem bonorum possessiones §.3
Sunt & aliæ §.11.tit.10.li.1
Sunt præterea publica iudicia §.11.ti 18.li.4
Sunt præterea quædam actiones §.36.t.6.li.1
Superest vt de actionibus in pr.ti.6.li.4
Superest vt admoneamus §.2.tit.12.lib.4
Superest vt de lege Fascidia in pr.tit.22.lib.2
Superest vt de officio iudicis in pr.ti.17.lib.4
Superiore libro in pr.tit.1.li.2
Supra dicta diligens obseruatio in principio tit. 11.lib.2
Suspectus autem est §.6.tit.26.lib.1
Suspectus autem remotus §.5.tit.26.lib.1

T

TVm autem corporales §.21.tit.20.li.2
Tum autem naturales liberi §.2.ti.18.li.2
Temporales atque dilatoriæ § 12.ti.13 li.4
Tertia diuisio interdictorum §.7.ti.15.li.4
Tertio gradu supra proauus §.ti. 6.lib.3
Testamentum ex eo appellatur in pr. ti.10.lib.2
Testamentum iure factum in pr.ti.17.li.2
Testes autem adhiberi possunt §.6.ti.12.li.2
Thesauros,quos quis §.39.tit.1.li.2
Tollitur autem omnis obligatio in princ. titulo 30.li.3
Transeamus in pr.ti.13.li.1.
Transferri quoque legatum § 1.tit.21.li.2
Tripli vero agimus § 24.ti.6.li.4
Tua & aliena veluti §.5.tit.27.li 3
Tua gratia & mandatis § 2.tit.27.li.3
Tua tantum gratia §.6.tit.27.li.3
Tunc enim constitutioni §.4.tit.12.lib.3
Tutor autem statim §.2.tit.21 lib.1
Tutores & curatores §.2.tit.10.li.4
Tutores quoque qui tutelas §.2.ti.28.lib.3

V

VEl singulis liberis §.6.ti.16.lib.2
Venditæ verò res §.41.tit.1.li.2
Verba autem fideicommissorum §.3.tit.24.lib.2
Verbi gratia si metu coactus §.1.tit.13.lib.4
Verbis obligatio in pr.tit.16.li.3
Versa vice §.20.tit.20.li.3
Vi autem bonorum §.19.ti.6.li.4
Videamus nunc in pr.tit.12.li.1
Videamus si pars aliqua §.7.tit.14.li.2
Vnde constat creditorem §.14.tit.1.li.4
Vniuersitatis sunt §.6.tit.1.li.2
Vsusfructus à proprietate §.1. tit.4.li.2
Vsusfructus est ius in pr.ti.4.li.2
Vulgo quæsitos §.4.ti.5.li.3

FINIS.

INDEX OMNIVM LEGVM

QVAE HIS PANDECTARVM, SEV DIGESTORVM LIBRIS CONTINENTVR,

ORDINE ALPHABETICO

DIGESTVS.

ADVERTE Lector legum initia primùm iuxta editionem vulgarem, deinde ſecundum Florentinam, obſeruato huius ſcribendi genere, in hunc indicem eò coniecta, vt nihil deſideres, & vt citiùs, quod quæris, comperias.

A Baccuſatione deſtitit libro 48. tit.16.l.6
Ab adgnato, vel alio li.27.ti.10. l.12.
Ab ea parte li.22.ti.3.l.5
Ab emptione.li.2.tit. de pactis l.58
Abeſſe Reipub.cauſa li.4.tit.6.l.32
Ab exheredati li.30.ti.1.l.126
Ab exſecutore ſententiæ lib.49.ti.1.l.4
Ab herede li.42.tit.6.l.2
Ab his oneribus li.50.ti.5.l.10
Ab hoſtibus autem li.4.ti.6.l.15
Abigeatus crimen li.47.ti.14.l.2
Ab Imperatore noſtro li.47.ti.15.l.6
Ab inteſtato li.29.ti.6.l.16
Abolitio li.48.tit.16.l.8
Ab omni militia li.49.tit.16.l.11
Ab omnibus heredibus lib.30.tit.1.l.104
Abſens reus li.3.tit.3.l.71
Abſentia eius qui lib.50.ti.17.l.140
Abſenti li.39.ti.55.l.5
Abſentem accipere debemus eum li.50.ti. 16. l. 199
Abſentem in criminibus li.48.ti.19.l.5
Abunculo nuptura li.12.ti.7.l.5
Acceptilatio eſt li.46.ti.4.l.1
Acceptilatio ſub condicione lib.46.ti.4.l.4
Accipientis, & edentis iudicium li.26.ti.8.l.15.
Acceptis à Mæuio centum li.35.tit.2.l.53
Acceſſio li.44.ti.3.l.16
Acciolam Clàudi: vide, Cùm tibi viſum fuerit li. 40.tit.5.l.17
Accuſator li.47.tit.15.l.5
Accuſatore defuncto.li.48.tit.1.l.13
Accuſatorum li.48.tit.16.l.1
Accuſaturus li.48.ti.5.l.35
Acta apud ſe habita lib.42.tit.1.l.45
Actio de æſtimato li.19.tit.3.l.1
Actio in perſonam li.44.ti.7.l.28
Actio negotiorum geſtorum li.3.ti.5.l.47
Actio ſtellionatus li.47.tit.20.l.1
Actionis verbo li.44.ti.7.l.37
Actionis verbo li.50.ti.16.l.34
Actioni redhibitoriæ li.20.tit.1.l.54
Actiones depoſiti li.16.tit.3.l.23
Actione diſtrahitur li.17.ti.2.l.65
Actiones aduerſus li.44.ti.7.l.7
Actiones de ſeruitutibus li.8.tit.5.l.1
Actionum genera li.44.tit.7.l.25
Actor à tutore datus lib.46.tit.8.l.9
Actoris procurator li.3.ti.3.l.30
Actorum verba li.47.tit.1.l.46
Actus legitimi li.50.ti.17.l.77
Actus ſui rationem lib.26.tit.7.l.19
Ad beſtias li.48.ti.19.l.31
Ad certam partem li.8.tit.1.l.6
Ad cognitionem li.42.ti.4.l.13
Ad curatoris li.39.ti.2.l.46
A decurionatu li.50.tit.5.l.5
Ad diem lib.45.tit.1.l.77
Adeo quidem li.17.ti.2.l.58
Adeo quidem li 41.ti.1.l.7
Adeo quidem li.2.ti.1.l.8
Ad ea, quæ non habent lib.50.ti.17.l.157
Ad eos qui li.13.ti.6.l.19
Ad eum quem li.39.tit.5.l.35
Ad excuſationem li.50.ti.5.l.14
Ad exhibendum li 10.ti.4.l.19
A Diuo Pio reſcriptum eſt li.23.tit.2.l.58
A Diuo Pio reſcriptum eſt li.42.tit.1.l.15
A duobus manumiſſis lib.38.tit.1.l.4
Adiectionis gratia li.39.ti.5.l.5
Ad fidem rei li.22.ti.5.l.11
Ad fiſcum li.25.ti.2.l.16.
Adgnato propior fœmina lib.26.ti.4.l.10
Adigere iureiurando li.37.ti.14.l.6
Aditi etiam ab lib.1.tit.12.l.2
Aditio hæreditatis li.29.tit.2.l.45
Ad imperatorem lib.49.ti.1.l.26
Ad inſtruendam li.26.ti.7.l.34
Ad legatum li.3.ti.3.l.62
Ad principem emiſſa li.49.ti.1.l.22
Adquirent li.2.ti.14.l.18
Adquiruntur nobis li.41.tit.1.l.10
Ad rempublicam li.50.ti.4.l.8
Adſignare & purè li.38.ti.4.l.7
Adſignare libertum li.50.tit.6.l.107
Ad ſucceſſionem li.48.ti.23.l.1
Adſumptio originis li.50.ti.1.l.6
Ad tempus ordine li.50.ti.2.l.5
Ademptari pudicitia li.47.ti.10.l.10
Ad teſtium numerum li.28.ti.1.l.22
Ad veterani li.35.ti.2.l.40
Adminiſtrantes rem li.27.tit.1.l.41
Admonendi li.12.tit.2.l.31
Adoptio enim li.1.tit.7.l.16
Adoptio non iure li.1.ti.7.l.38
Adoptiones li.1.tit.7.l.43
Adoptare quis apud li.1.ti.19.l.1
Adoptare quis poteſt li.1.ti.7.l.37
Adoptiuus filius li.23.ti.2.l.14
Adoptiuum patrem lib.2.tit.4.l.8
Adoptiuum quoque patrem. Hæc lex eſt in §. 8.l.5.tit.3.l.23
Ad peremptorium lib.5.tit.1.l.68
Ad perſonas li.12.ti.2.l.15
Ad quin natura li.3.ti.3.l.19
Ad rem mobilem li.3.tit.3.l.56
Adrogato patrefamilias lib.1.ti.7.l.40
Ad res donatas li.21.ti.1.l.62
Aduerſus exceptionem lib.44.tit.1.l.15
Aduerſus extraneos li.41.tit.2.l.53
Aduerſus menſorem li.11.titulo 6.l.5
Aduerſus ſententiam arbitri libro 4.titulo 8.l. 29
Aduerſus teſtamentum libro 5.titulo 2.l.30
Adulter diem li.48.tit.5.l.19
Aede ſacra terræ lib.18.ti.1.l.73
Aedium autem li.15.tit.1.l.23
Aedibus communib.lib.39.ti.1.l.18
Aedificatum li.39.ti.2.l.45
Aedificia quæ ſeruitutem li.8.ti.2.l.12
Aedificia Romæ lib.50.tit.16.l.149
Aediles aiunt li.21.ti.1.l.38
Aediles etiam ibidem l.25
Aedificia vrbana lib.8.tit.4.l.1
Aelianus debitor li.39.ti.1.l.10
Aemilius Dexter li.26.ti.7.l.53
Aemilius Larianus lib.4.tit.4.l.38
Aequiſſimum ordinem li.37.tit.2.l.2
Aequiſſimum viſum eſt lib.38.tit.17.l.5
Aequiſſimum putauit prætor lib.2.tit.10.l.1
Aeſtimatæ res lib.24.tit.3.l.51
Aeſtimationem honoris li.50.ti.4.l.16
Aeſtimatis rebus li.24.ti.3.l.50
Agaſo cum taVernam li.9.tit.1.l.5
Agere etiam videtur li.44.tit.1.l.1
Ager eſt locus li.5.ti.16.l.27
Agraria lege lib.47.ti.21.l.3
Agri ciuitatum li.6.ti.3.l.1
Agri vſufructu lib.7.ti.1.l.18
A filio herede lib.30.tit.1.l.25
A filio herede lib.34.tit.1.l.15
A filia petit lib.36.tit.1.l.62
A fratris poſthumo li.30.tit.1.l.127
Althales ſeruus li.48.tit.10.l.24
ΑΙ ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑΙ. li.1.titulo 4. l. 3.
Ait D.Traianus li.49.ti.14.l.16
Ait lex, quanti is li.9.ti.2.l.21
Ait prætor li.4.ti.4.l.7
Ait prætor nautæ li.4.tit.9.l.1
Ait prætor li.12.ti.2.l.3
Ait prætor quod lib.4.tit.2.l.1
Ait prætor lib.12.tit.2.l.7
Ait prætor lib.4.tit.6.l.23
Ait prætor quod li.13.ti.6.l.1
Ait prætor ſi quis lib.6.tit.2.l.1
Ait prætor cuius.li.42.tit.1.l.5
Ait prætor in eum lib.14.ti.5.l.5
Ait prætor qui lib.11.tit.3.l.1
Ait prætor lib.28.tit.8.l.7
Ait prætor qui lib.43.ti.30.l.1
Ait prætor quem lib.43.ti.29.l.1
Ait prætor quæ li 43 ti.27.l.1
Ait prætor glandem lib.43.tit.28.l.1
Ait prætor li.43.tit.26.l.2
Ait prætor lib.43.tit.6.l.1
Ait prætor li.42.tit.5.l.25
Ait prætor lib.42.tit.8.l.1
Ait prætor lib.42.tit.8.l.10
Ait prætor lib.43 tit.2.l.1
Ait prætor lib.43.ti.4.l.1
Ait prætor lib.43.tit.12.l.1
Ait prætor lib.43.tit.13.l.1
Ait prætor lib.43.tit.17.l.1
Ait prætor ſi lib.3.tit.5.l.3

Index legum Digestorum.

Ait prætor li.43.ti.18.l.1.
Ait prætor li.43.ti.20.l.1
Ait prætor li.43.ti.25.l.1
Ait qui aliter li.43.ti.24.l.5
Alia causa est li.24.ti.3.l.14
Aliam causam esse li.46.ti.2.l.28
Alias autem procuratorem lib.12.ti.2.l.18
Alias si ex stipulatu li.12.ti.3.l.6
A liberto li.38.ti.2.l.35
Aliena res pignori data libro 13.tit.7.l.20
Alienam aream li.41.ti.4.l.13
Alienatio cum sit li.18.ti.1.l.67
Alienationis verbum li.50.ti.6.l.28
Alienationes enim li.10.ti.2.l.13
Alienatum li.50.ti.6.l.67
Alieno seruo li.40.ti.5.l.31
Alienus fundus li.35.ti.2.l.61
Alimenta & vestiaria li.34.ti.1.l.16
Alimenta liberto li.25.ti.3.l.6
Alimentorum causa li.38.ti.3.l.11
Alio herede li.34.ti.1.l.9
Alij propter suspicionem li.48.ti.2.l.9
Alio loco li.13.ti.4.l.1
Alioqui quid dicemus li.18.ti.1.l.11
Aliquando accidit li.35.ti.1.l.107
Aliquando etiam li.14.ti.4.l.11
Aliquando licet li.16.ti.1.l.13
Aliquando mandare li.1.ti.16.l.5
Aliter atque li.18.tit.1.l.10
Aliter atque si seruus li.33.ti.8.l.13
Alterius curatoris li.27.ti.3.l.20
Alteri ex heredibus li.34.ti.4.l.25
Aliud est capere li.50.ti.16.li.71
Aliud est iure stipul.li.46.ti.3.l.106
Aliud fraus est li.50.ti.6.l.131
Aliud est promittere lib.50.titu.16.l.174
Aliud est si pater lib.23.ti.4.l.19
Aliud est vendere li.50.ti.17.l.160
Alius duntaxat li.14.ti.4.l.12
Alterius circunuentio li.10.ti.17.l.49
Alterius prouinciæ li.48.ti.2.l.22
Altius ædes suas li.8.ti.5.l.15
Alumnæ suæ li.34.ti.4.l.30
Alumnos magis li.40.ti.2.l.14
Ambitiosa decreta li.50.ti.9.l.4
Amicissimos li.27.ti.1.l.36
Amissi ruina lib.46.ti.1.l.52
Amissæ nauis li.14.tit.2.l.5
Amissione ciuitatis lib.4.ti.5.l.5
Amplius non peti li.46.ti.8.l.15
Amplius puto li.40.tit.12.l.3
A muneribus li.50.ti.5.l.7
Ancilla fugitiua li.47.ti.2.l.60
Ancillarum etiam partus lib.5.tit.3.l.27
Animi potius,quàm corporis lib.21.ti.1.l.65
An in magistratus li.27.ti.8.l.9
An inutilis acceptilatio lib.46.ti.4.l.8
An ciuitates li.3.ti.4.l.8.
An apud se manumittere lib.40.tit.2.l.5
An pars pro derelicto li.41.ti.7.l.3
Anniculus amittitur lib.50.titu.16.l.132
Anniculus non statim li.50.tit.16.l.134
Anni spatium li.48.ti.17.l.2
Annonam adtemptare li.47.ti.11.l.6
Annua his verbis li.33.tit.1.l.20
Annuam pecuniam li.33.tit.1.l.6
Annus autem in personam li.3.ti.6.l.6
Annus exinde li.48.ti.17.l.4
Ante litem contestatam li.3.ti.3.l.16
Ante omnia li.22.tit.3.l.23
Ante tabulas li.29.ti.6.l.5
Antequam damnum detur li.39.ti.2.l.16
Ante quinquennium li.40.tit.15.l.3
Ante restitutam li.46.tit.3.l.104
Ante vitium auctoris li.44.ti.3.l.5
Ante sententiam li.49.ti.5.l.2
Anteus ait li.39.ti.3.l.14
An vnus ex sociis li.8.tit.5.l.11
An vsusfructus li.7.ti.1.l.56
Antiochensium li.42.ti.5.l.37.
Antiqui libero ventri li.5.ti.4.l.3
Antistius,vide infrà Attius fundum lib.41.titu.1. leg.38
Antistius Labeo li.29.ti.2.l.62
Antoninus Augustus Pius lib.40.ti.5.l.42
A patre vel domino li.12.ti.1.l.4
Aphricanus li.Vide, Cum seruus legatus paulò post princ.libro 30.tit.1.l.39
Apparet ergo li.43.ti.19.l.5
Ἀφίενται ὑπηρέτης li.27.ti.1.l.2
Ἀπελεύθερον ibid.l.14
Appellandi vsus li.49.ti.1.l.1
Appellanti nihil obesse li.49.ti.1.l.13
Appellari à legatis li.49.ti.3.l.2
Appellatione parentis li.50.ti.6.l.51
Appellatione interposita li.49.ti.7.l.1
Appellatione rei li.50.ti.6.l.72
Appelatore defuncto li.49.ti.13.l.1
A principe li.3.ti.1.l.11.& lib.40.ti.11.l.1
Apud Aristonem li.26.ti.7.l.61.
Apud Aufidium li.33.ti.6.l.20
Apud Celsum quæritur li.44.ti.4.l.4
Apud eum li.40.ti.1.l.14
Apud filiumfamilias li.1.ti.14.l.1
Apud filiumfamilias li.40.ti.2.l.18
Apud hostes susceptus li.49.ti.15.l.9
Apud Iulianum ita li.40.ti.5.l.20
Apud Iulianum quæritur li.42.ti.4.l.3
Apud Iulianum relatum est li.36.ti.1.l.11
Apud Iulianum scriptum est lib.49.ti.14.l.35
Apud Labeonem li.50.ti.16.l.246
Apud Labeonem quæritur lib.19.ti.5.l.20
Apud Pamphilum.vide, Apud Phuphidium li. 34.ti.2.l.5
Apud præfectum li.40.ti.2.l.21
Apud prætorem,ibid.l.1
Apud proconsulem,ibid.l.17
Apud Trebatium li.39.ti.3.l.3
Apud vetustiores li.1.tit 15.l.1
A qua ætate li.28.tit.1.l.5
Aqua si in partem li.8.ti.6.l.9
Aquam quæ oriebatur li.8.ti.6.l.16
Aquiliana stipulatio li.2.ti.15.l.4
Aquilius Regulus li.39.ti.5.l.27
A quo seruus petebatur li.6.ti.1.l.58
A quo fundus petitur summa est l.
Ædificatum habes li.39.ti.2.l.45
Arbiter ad ferendam li.4.ti.8.l.48
Arbiter calendis li.4.ti.8.l.40
Arbiter diuidendæ li.20.ti.5.l.11.
Arbiter ex compromisso lib.4.titu.8.l.50
Arbiter ita sumptus li.4.tit.8.l.33
Arbiter intra certum li.4.tit.8.l.42
Arbiter iudicij §. primus est l.16.li.4.tit.8
Arbitri diuidundæ hæreditatis li.20.ti.5.l.14
Arbitro ad fideiussores li.2 tit.8.l.9
Arbitrio quoque li.10.ti.2.l.57
Arbitrum familiæ li.10.ti.2.l.43
Arbitraria actio li.13.ti.4.l.2
Arbitrio iudicis li.4.ti.3.l.18
Arbor,quæ in confinio lib.10.tit.3.l.19
Arbores vi.li.7.ti.1.l.59
Arboribus euulsis ibi l.12
Arboribus quoque li.18.ti.1.l.58
Arescusa li.1.ti.5.l.15
Argentarius li.2.ti.13.l.10
Argentarium li.5.ti.1.l.45
Argento legato li.32.ti.1.l.53
Argentum commodatum li.13.ti.6.l.20
Argumento sunt li.34.ti.2.l.25
Aristo ait li.1.ti.8.l.10
Aristo ait li.39.ti.5.l.18
Aristo ait,quoniam li.19.ti.4.l.2
Aristo existimat li.29.ti.2.l.28
Aristo in decretis li.29.ti.2.l.99.
Aristo negauit li.29.ti.7.l.9
Aristo Neratio Appiano lib.40.tit.4.l.46
Aristo Neratio li.40.ti.4.l.46
Aristo Neratio Prisco li.20.ti.3.l.3
Aristo respondit li.23.ti.2.l.11
Aristo scribit li.28.ti.8.l.5
Armatos non vtique li.48.ti.6.l.9
Armorum appellatio libro 50.ti.6.l.41
Arrianus ait li.44.ti.7.l.47
Arrianus Seuerus præfectus libro 49. titulo 14. leg.42
A sententia li.49.tit.1.l.5
Asse toto li.28.tit.5.l.77
A te hominem.Vide infrà,Te hominem
A testatore rogatus li.35.ti.1.l.108
At cum hæres li.15.ti.1.l.35
Athales seruus.Vide,Aithales seruus li.48. tit.10. leg.24
Athletas autem li.3.ti 2.l.4
Athletæ habent.Vide,Οἱ πάλαι τραλλιῶται li.27. ti. 1.leg.8
A Titio herede li.47.tit.2.l.64
A Titio ita stipulatus sum.lib.45.ti.1.l.108
Attius fundum li.41.ti.1.l.38
At qui natura li.3.ti.5.l.20
At si ancilla li.33.ti.8.l.3
At si extrinsecus lib.26.ti.9.l.4
At si quis impediat.Vide, & si quis impediat lib. 11.tit.6.l.14
Ademptari pudicitia. vide suprà Ademptari apud.
Atteius ait li.39.tit.3.l.14
Attilicinus Proculo li. 23.ti.4.l.17
Attilius Regulus li.39.tit.5.l.27
Attius fundum li.41.tit.1.l.38
Attius fundi Corneliani heres li.28.tit.5.l.11
At vbi institutus li.37.tit.5.l.11
At vbi vi li.5.ti.3.l.24.
A tutela remotus li.27.ti.4.l.4
A tutore pupilli li.6.ti.1.l.67
A tutoribus & curatoribus li.26.tit.7.l.33
Aufertur ei li.49.tit.14.l.46
Ausidius vide Fusidius li.42.ti.5.l.29
Aufertur hæreditas ex asse lib.34.ti.9.l.2
Auia nepotibus li.26.ti.3.l.11
Auia,quæ nepotem lib.35.tit.1.l.77
Auibus legatis li.32.ti.1.l.66
A vobis quoque li.33.tit.1.l.5
Aurelius Symphorus li.34.tit.3.l.28
Aurelio Sempronio li.34.ti.3.l.20
Aut ætate li.39.tit.6.l.5
Aut alium qui vexaturus lib. 4.tit.7.l.2
Aut certè li.38.tit. 1.l.19
Aut adfinitate aliqua li.3.tit.3.l.22
Aut damnum li.48.ti.19.l.8
Aut dare aliquem li.46.ti.6.l.3
Aut facta puniuntur li.48.ti.19.l.16
Aut in id dabitur li.4.ti.2.l.15
Aut in qua vsusfructus li.47.tit.2.l.68
Aut longa peregrinatio li.3.ti.3.l.23
Aut mutua pecunia li.13.ti.4.l.6
Aut per insidiosa lib.38.ti.6.l.4
Aut priuatim li.38.tit.16.l.10
Aut qui aliter li.43.ti.24.l.5
Aut religionis beneficium lib.3.tit.3.l.18
Aut si ante denuntiatum lib.6.tit.4.l.30
Aut si consularis li.3.tit.3.l.52
Aut si valetudinem lib.3.tit.3.l.9
Aut vbi quisque lib.42.tit.5.l.3
Αὐτοκράτωρ li.49.tit.1.l.25
Auunculo nuptura.vide suprà, Abunculo nuptura li.12.tit.7.l.5
Auunculo suo lib 39.tit.1.l.28
Auus neptis nomine li.2.tit.14.l.33
Auus neptis nomine li.23.tit 3.l.79
Auus pactus est li.23.ti.4.l.10
Auxilium integrum li.4.ti.4.l.37
Ἀξίωσις δυσδαίμονος li.14.ti.2.l.9

BAebius Marcellus li.23.ti.4.l.30
Ballista filiusfamilias lib.36. titulo 1.l 28
Barbarius Philippus li.1.ti.14.l.3
Bello amissi li 27.ti.1.l.18
Bene est.Vide infrà,E re est li.12.tit.1.l.1
Bene ex re est. Vide infrà E re est.
Beneficio legis Falcidiæ lib.35.tit 2.l.59
Beneficium Imperatoris li.1.ti.4.l.3
Benignius leges interpretandæ li.1.ti.3.l.18
Benignius autem li.4.ti.12.l.6
Bina mancipia li.20.tit.3.l.vlt.
Binas ædes.Vide infrà,Gaurus Marcello li. 8.tit. 2.l.19
Binas qui ædes li.8.tit.2.l.36
Bona autem hic lib.37.tit.1.l.2
Bona ciuitatis li.50 ti.6.l.15
Bona eorum qui in li.49.tit.15.l.22
Bona fides quæ in contractibus li.16.tit.3.l.31
Bona fides lib.50.tit.17.l.136
Bona fides non patitur li.19.tit.1.l.50
Bona fides non patitur li.50.tit.17.l.57
Bona fide personam li.16.tit.1.l.27
Bona fide serui possessor li.9.tit.4.l.11
Bona fisco li.49.ti.14.l.39
Bona militis li.38.ti.12.l.2
Bonæ fidei emptor li.50.ti.6.l.109
Bonæ fidei emptor li.41.tit.1.l.48
Bono publico li.41.tit.3.l.1
Bonis cedi lib.42.ti.3.l.9
Bonis venditis.li.42.ti.5.l.38
Bonitatis æstimationem lib.21.ti.2.l.13
Bonorum li.50.ti.16.l.49
Bonorum appellatio.lib.50.ti.16.l.208.
Bonorum fisco vindicatorum libro 49. titul. 14.l.8
Bonorum possessio admissa li.37.tit.1.l.1
Bonorum poss.potest peti li.38.ti.6.l.3
Bonorum possessione li.37.ti.5.l.12
Bonorum possessionem li.46.ti.8.l.24
Bonorum ventris li.27.ti.10.l.8

Bouem

Index legum Digestorum.

Bouem qui cornu petit lib.21.tit.1.l.43
Boues alienos lib.9.tit.2.l.53
Boues lib.50.tit.6.l.89
Breuiter lib.1.tit.11.l.1
CAius Seius. Vide, Gaius Seius, & sic de cæteris
Cædere est lib.47.tit.7.l.5
Cæcus iudicandi lib.5.tit.1.l.6
Cæsar cùm insulæ lib.39.tit.4.l.15
Cætera. Vide, Cætera
KAI OI MH lib.26.tit.5.l.22
Calculi erroris lib.50.tit.8.l.8
Camelia pia lib.37.tit.14.l.24
Campanus scribit lib.38.tit.1.l.49
Cancellauerat quis testamentum libro 40.titu.4.l.2
Capienda occasio. Vide, Rapienda occasio lib.50.tit.17.l.168
Capitalium pœnarum lib.48.tit.19.l.28
Capite quinto l.Iuliæ lib.48.tit.5.l.25
Capite trigesimoquinto lib.23.tit.2.l.19
Capitis diminutionis lib.4.tit.5.l.11
Capitis diminutione pereunt lib.38.tit.16.l.11
Capitis diminutione perimuntur libro 38. titulo 8.l.3
Capitis minutio lib.4.tit.5.l.1
Capitis postulari lib.46.tit.1.l.53
Capitis rei lib.48.tit.2.l.21
Capitis reus lib.48.tit.2.l.21
Capitulum pœnarum lib.48.tit.19.l.28
Captatorias lib.28.tit.5.l.70
Captatoriæ scripturæ lib.30.tit.1.l.64
Caput ex rescripto lib.48.tit.22.l.1
Carbonianum edictum lib.37.tit.10.l.3
Carbonum appellatione lib.50.tit.6.l.167
Carceri præpositus lib.48.tit.3.l.8
Carmelia Pia. Vide s. Camelia pia
Caro & corium mortui lib.7.tit.4.l.30
Cassius actionem lib.42.tit.8.l.11
Cassius ait lib.46.tit.3.l.17
Cassius etiam lib.34.tit.3.l.18
Cassius Longinus lib.1.tit.9.l.2
Castrense peculium lib.49.tit.17.l.11
Catoniana regula j.lib.34.tit.7.l.1
Catoniana regula ij.ibidem tit.3
Caueri vt ad certam lib.8.tit.4.l.4
Causa cognita impubes lib.28.tit.6.l.40
Causam minor viginti annis lib.40.tit.1.l.20
Cedere diem lib.50.tit.16.l.213
Celsus ait, si arbiter lib.4.tit.8.l.23
Celsus filius putabat lib.18.tit.5.l.1
Celsus scribit lib.10.tit.4.l.5
Celsus scribit quoties lib.11.tit.7.l.22
Celsus libro duodecimo digestorum libro 40.tit.9.l.1
Celsus lib.xxiiij.lib.41.tit.3.l.27
Censeri lib.50.tit.6.l.111
Census & monumenta lib.22.tit.3.l.10
Centum Capuæ lib.13.tit.4.l.8
Centurio secundo lib.28.tit.1.l.27
Centurio filius lib.29.tit.6.l.15
Centesimis Kalendis lib.45.tit.1.l.46
Cerdonem seruum lib.38.tit.1.l.42
Certè non dubitatur lib.47.tit.7.l.4
Certè si interim lib.43.tit.26.l.6
Certo generi lib.8.tit.3.l.13
Certo pretio lib.48.tit.18.l.13
Certum confessus lib.42.tit.2.l.6
Certum est. Vide infra, Verum est lib.38.tit.3.l.8
Certum est cuius lib.12.tit.1.l.6
Certi condictio lib.12.tit.1.l.9
Certarum rerum lib.26.tit.2.l.12
Certis ex causis lib.48.tit.2.l.2
Cessat ignominia lib.44.tit.6.l.36
Cetera igitur lib.30.tit.1.l.41
Cetera quoque. Vide, Et cætera libro quinquagesimo tit.16.l.44
Cæteræ itaque res lib.10.tit.1.l.4
Cæteræ tamen. Vide infrà, Feminæ tutores libro 27.tit.1.l.17
Ceterùm cum fructibus lib.6.tit.1.l.51
Ceterum postea lib.46.tit.3.l.3
Ceterùm sine eo lib.7.tit.8.l.4
Ceterarùm quoque lib.7.tit.8.l.9
Ceterorum & reliquorum appellatione lib.50.tit.16.l.160
Charidemo titulus est legis 5.lib.50.tit.12
Chartæ appellatio lib.37.tit.11.l.3
Chartis legatis 32.tit.1.l.76
Chirographis debitorum lib.26.tit.7.l.57
Cicero in oratione lib.48.tit.19.l.39
Circa eum, qui lib.22.tit.3.l.14
Circa eos, qui ita hæredes lib.28.tit.4.l.2
Circa inofficiosi lib.5.tit.2.l.24
Circa legem Falcidiam lib.35.tit.2.l.66
Circa pupillum lib.26.tit.7.l.11
Circa tempora lib.39.tit.15.l.3
Circuncidere Iudæis lib.48.tit.8.l.11
Ciuitas mutui lib.12.tit.1.l.27
Ciuibus ciuitatis lib.34.tit.5.l.2
Ciuitatibus legari potest lib.30.tit.1.l.122
Ciuilis constitutio lib.47.tit.1.l.1
Clam possidere lib.41.tit.2.l.6
Claudius Felix lib.20.tit.4.l.16
Claudius Seleucus lib.34.tit.7.l.13
Clauibus traditis lib.18.tit.1.l.74
Clemens patronus lib.28.tit.5.l.81
Clodius Clodianus lib.39.tit.2.l.97
Codicillis fideicommissa lib.34.tit.2.l.34
Codicillis testamento lib.33.tit.1.l.18
Cœpisse quis intelligitur lib.50.tit.16.l.140
Cœptam vsucapionem lib.41.tit.3.l.4
Cogi poterit lib.36.tit.1.l.16
Cogitationis pœna lib.48.tit.19.l.18
Cognatis accusatio lib.38.tit.8.l.6
Cognitio de liberali lib.40.tit.12.l.8
Cognitio de suspectis lib.1.tit.2.l.4
Cognitionum numerus lib.50.tit.13.l.5
Cognoscere instrumenta lib.50.tit.16.l.56
Coheredi substitutus lib.28.tit.6.l.41
Coiri societatem lib.17.tit.2.l.5
Collegarum appellatione lib.50.tit.16.l.173
Collegia si qua fuerint lib.47.tit.22.l.3
Collusionem detegere. Vide paulò.j. Collusionē detegere
Colonia Philippensis lib.50.tit.15.l.6
Colonus eum lib.43.tit.16.l.12
Colonus cum lege locationis lib.19.tit.2.l.61
Commemorationem lib.22.tit.3.l.31
Commendare lib.50.tit.16.l.186
Commissa vectigalium lib.39.tit.4.l.14
Commodare possumus lib.13.tit.6.l.15
Commodis præmiorum lib.42.tit.1.l.40
Commodissimè is qui lib.28.tit.2.l.10
Communis libertus lib.2.tit.4.l.23
Communi liberto lib.38.tit.2.l.24
Communis seruus j.lib.10.tit.3.l.24
Communis seruus ij lib.10.tit.3.l.26
Communis seruus lib.41.tit.1.l.45
Communis seruus li.41.tit.2.l.42
Communi diuidundo j.li.10.tit.3.l.17
Communi diuidundo ij.ibi l.30.
Compensatio lib.16.tit.2.l.2
Competit libertas. Vide, Nulla competit lib.40.tit.9.l.19
Competit hoc interdictum lib.43.tit.24.l.16
Complura senatusconsulta lib.26.tit.1.l.17
Comprehensum erat lege lib.18.tit.1.l.60
Compromissum lib.4.tit.8.l.1
Computationi in alimentis lib.35.tit.2.l.68
Concedi solet lib.43.tit.9.l.2
Concubinam ex ea lib.25.tit.7.l.5
Concubinam ex sola ibid.l.4
Concussionis iudicium lib.47.tit.13.l.2
Condemnatus lib.48.tit.20.l.11
Condictioni ex causali.3.tit.1.l.2
Condicioni in præteritum libro 45. titulo 1.l.100
Condiciones j.lib.28.tit.7.l.9
Condiciones ij.lib.28.tit.7.l.14
Condiciones extrinsecus lib.35.tit.1.l.99
Condicionum quædam lib.35.tit.1.l.2
Conditionum quæ lib.35.tit.1.l.91
Conditionibus pupillus lib.35.tit.1.l.5
Conditionales creditores lib.50.tit.16.l.54
Confessus lib.42.tit.2.l.1
Confessionibus falsis lib.11.tit.1.l.13
Conficiuntur codicilli lib.29.tit.6.l.8
Congruit bono lib.1.tit.17.l.13
Coniunctim heredes lib.32.tit.1.l.80
Coniunctionem enim lib.50.tit.16.l.29
Conclusionem detegere lib.40.tit.16.l.2
Consensisse autem videntur lib.5.tit.1.l.2
Consensu fiunt obligationes lib.44.tit.7.l.2
Consilij non fraudulenti lib.50.tit.17.l.47
Consilio & opera lib.27.tit.10.l.7
Consiliari eo tempore lib.1.tit.1.l.12
Constante matrimonio lib.48.tit.5.l.26
Constat eum, qui lib.41.tit.5.l.4
Constitit inter seruum. lib.48.tit.12.l.1
Constitui potest lib.3.tit.4.l.vlt.
Constitutione Diui Pij lib.38.tit.5.l.vlt.
Constitutione Imp. nostri lib.48.tit.18.l.3
Constitutiones quæ lib.49.tit.1.l.16
Constitutionibus principalibus libro 47.titu 10.l.37
Constitutionibus principum lib.50.tit.1.l.24
Constitutionibus quibus lib.44.tit.7.l.33
Consulari fœminæ lib.1.tit.9.l.1
Continet igitur lib.1.tit.2.l.3
Continetur autem lib.33.tit.7.l.14
Continuus actus lib.45.tit.1.l.137
Contra etiam lib.14.tit.6.l.6
Contra iuris ciuilis lib.2.tit.14.l.28
Contra legem facit lib.2.tit.3.l.29
Contra iurum lib.25.tit.2.l.6
Contra pupillum lib.42.tit.1.l.54
Contra quoque lib.11.tit.7.l.30
Contractus imaginarij lib.44.tit.7.l.54
Contractus quidam lib.50.tit.17.l.23
Contraxisse lib.47.tit.7.l.21
Contrahitur hypotheca lib.20.tit.1.l.4
Contrariam tutelæ actionem lib.27.tit.4.l.1
Controuersia lib.2.tit.15.l.14
Contumacia eorum lib.42.tit.1.l.53
Conueniet mihi tecum lib.18.tit.1.l.65
Conuenire. Vide, Illud conuenire libro 23.titulo 4.l.5
Conuentio generalis lib.20.tit.1.l.1
Conuentio priuata lib.40.tit.12.l.37
Conuentionum autem lib.2.tit.14.l.5
Conuento herede lib.27.tit.3.l.23
Coram Titio lib.50.tit.6.l.209
Cornelius & Mæuius lib.28.tit.5.l.69
Corpora animaduersorum lib.48.tit.28.l.3
Corpora eorum ibid.l.1
Corrumpitur animus serui lib.11.tit.3.l.15
Cotem ferro subigendo lib.39.tit.4.l.11
Credendum est lib.26.tit.6.l.4
Creditor, acceptis pignoribus libro 20.titulo 4.l.3
Creditor autem is est lib.50.tit.16.l.55
Creditor cum fideiussoribus lib.49.tit.1.l.28
Creditor cùm pignus lib.13.tit.7.l.15
Creditor debitori lib.34.tit.3.l.31
Creditor fundum sibi obligatum libro 19. titulo 1.l.52
Creditor iudicio lib.14.tit.7.l.42
Creditor mandatorem lib.17.tit.1.l.60
Creditor oblatam lib.46.tit.3.l.102
Creditor prædia lib.20.tit.1.l.23
Creditor qui iure suo lib.20.tit.5.l.13
Creditor qui non lib.12.tit.1.l.28
Creditor, qui ob ibid.l.25
Creditor qui permittit lib.50.tit.17.l.158
Creditor, qui prædia lib.20.tit.5.l.1
Creditor qui præscriptione lib.44.tit.3.l.12
Creditor, qui prior lib.20.tit.4.l.12
Creditor, qui sciens filiumfamiliàs libro 20.titulo 3.l.5
Creditoris arbitrio lib.20.tit.5.l.8
Creditoris cuius lib.47.tit.2.l.15
Creditori actio lib.47.tit.2.l.87
Creditori, cui pignoris lib.39.tit.1.l.9
Creditori ita potest lib.32.tit.1.l.24
Creditori qui lib.42.tit.3.l.1
Creditorem cui res lib.31.tit.1.l.85
Creditorem filiusfamiliàs lib.14.tit.6.l.18
Creditore qui de mutua lib.12.tit.2.l.42
Creditore in possessionem lib.42.tit.5.l.14
Creditores accipiendos lib.50.tit.16.l.10
Creditores si aduersus lib.48.tit.7.l.7
Creditorum appellatione lib.50.tit.16.l.11
Creditoribus, qui lib.42.tit.6.l.4
Crimen vel pœna lib.48.tit.19.l.26
Cui bonis lib.46.tit.2.l.3
Cuicunque igitur negotio lib.14.tit.3.l.5
Cui consequens est lib.15.tit.1.l.18
Cui deus abest lib.21.tit.1.l.11
Cui eorum à parente lib.3.tit.1.l.3
Cui fuerit sub hac lib.35.tit.1.l.15
Cui fundus legatus est lib.35.tit.1.l.50
Cui iurisdictio data est lib.2.tit.1.l.2
Cui ius est donandi. Vide, Cuius est donandi libro 50.tit.17.l.163
Cuilibet enim intelligenti lib.39.tit.1.l.11
Cuiliber in publicum lib.43.tit.7.l.1
Cui muneris publici lib.50.tit.4.l.12
Cui necessitas lib.40.tit.13.l.38
Cui opus nouum lib.39.tit.1.l.22
Cui per fundum iter aquæ debetur lib.43.titulo 20.l.vlt.
Cui pacto venditoris lib.18.tit.7.l.5

Index legum Digestorum.

Cui præcipua cura lib.50.tit.16.l.57
Cui quæ Romæ essent l.32.tit.1.l.84
Cui rectè soluitur lib.46.tit.2.l.10
Cui res sub condicione lib.19.tit.1.l.29
Cui seruus ipsius lib.29.tit.4.l.25
Cui vinum heres lib.33.tit.6.l.6
Cui vsus relictus lib.7.tit.8.l.2
Cui vsusfructus legatus esset lib.33.tit.2.l.30
Cui vsusfructus legatus est lib.7.tit.1.l.67
Cuius ædificium lib.8.tit.2.l.24
Cui bonis lib.27.tit.10.l.9
Cuiuscunque fundi vsufructuarius libro 7. titulo 1.l.60
Cuius affectus omnibus prodest libro 50. titulo 17.l.148
Cuius est donandi lib.50.tit.17.l.163
Cuius interfuit lib.46.tit.2.l.10
Cuius per errorem lib.50.tit.17.l.53
Cuiusque dolo malo lib.48.tit.4.l.4
Culpa caret, qui scit lib.50.tit.17.l.50
Culpa est, immiscere se lib.50.tit.17.l.36
Cum æs pignori datur lib.47.tit.2.l.20
Cum ab eo lib.18.tit.1.l.41
Cum ab initio l.29.tit.3.l.4
Cum ab vno herede lib.31.tit.1.l.53
Cum adoptio fit lib.1.tit.7.l.7
Cum ad præsens tempus lib.12.tit.1.l.37
Cum alicui ciuitati lib.3.tit.5.l.26
Cum alij penum lib.33.tit.6.l.2
Cum alimenta lib.34.tit.1.l.22
Cum aliter lib.29.tit.5.l.1
Cum alius ab alio lib.7.tit.2.l.vlt.
Cum alter alteri lib.16.tit.2.l.11
Cum amplius solutum est lib.50.tit.17.l.84
Cum à pluribus heredibus lib.33.tit.3.l.7
Cum apud hostes. Vide, Dum apud hostes libro 28.tit.2.l.31
Cum apparebit emptorem lib.19.tit.2.l.47
Cum apud Sempronium lib.46.tit.7.l.20
Cum Aquiliana lib.2.tit.15.l.5
Cum arbor, aut aliud lib.14.tit.2.l.3
Cum à te vi lib.43.tit.16.l.10
Cum à te pecuniam peterem lib.4.tit.3.l.25
Cum aurum vel argentum lib.34.tit.2.l.19
Cum autem arbor. Vide, Cum arbor
Cum autem fund. possessor lib.6.tit.1.l.52
Cum autem pars bonorum lib.31.tit.1.l.9
Cum autem redhibitio lib.21.tit.1.l.23
Cum auus filium lib.35.tit.1.l.111
Cum bissextum Kalendis lib.50.tit.16.l.98
Cum bona veneunt lib.42.tit.5.l.16
Cum centum quæ quis purè reliquit lib.34. titul. 4.l.9
Cum certus numerus lib.33.tit.6.l.5
Cum certum auri lib.34.tit.2.l.9
Cum certum pondus olei lib.33.tit.6.l.4
Cum codicillis lib.26.tit.2.l.34
Cum colono lib.2.tit.6.l.14
Cum constet lib.43.tit.20.l.5
Cum controuersia lib.17.tit.1.l.62
Cum conuenit, vt is lib.20.tit.1.l.20
Cum creditor rem lib.47.tit.2.l.55
Cum curatore decem lib.46.tit.8.l.16
(*Cum*) curatore & pro tutore libro 26.titulo 7.l.26
Cum debitor gratuita pecunia vtatur libro 20. tit.2.l.8
Cum debitore decem lib.46.tit.8.l.16
Cum debitore, qui alienam rem libro 13.titulo 7. l.32
Cum de consuetudine lib.1.tit.2.l.34
Cum decem mihi & Titio lib.46.tit.3.l.61
Cum de ætate lib.22.tit.3.l.13
Cum de hoc, lib.44.tit.2.l.27
Cum de indebito lib.22.tit.3.l.25
Cum de in rem verso lib.2.tit.1.l.6
Cum de lanionis lib.33.tit.7.l.18
Cum de lege Falcidia lib.22.tit.3.l.17
Cum de donatione. Vide, Cum de modo donationis
Cum de modo donationis lib.39.tit.5.l.11
Cum depressa nauis libro 14.tit.2.l.7
Cum de serui operis lib. 7. tit.7.l.6
Cum domini horreorum lib.19.tit.2.l.56
Cum dos filiæ nomine datur lib.21.tit.4.l.7
Cum dominus occiditur lib.29.tit.5.l.19
Cum dominus seruum lib.33.tit.8.l.19
Cum dos prælegatur lib.33.tit.4.l.1
Cum dotis causa lib.23.tit.3.l.55
Cum dotem mulieris nomine lib.23.tit.3.l.71
Cum dotem maritus lib.35.tit.2.l.57
Cum duo eandem pecuniam j. lib.45.tit.2.l.2
Cum duo eandem j lib.45.tit.2.l.19
Cum duo rei lib.46.tit.1.l.40
Cum duo pro reo lib.12.tit.6.l.25
Cum duo serui lib.18.tit.2.l.17
Cum duæ species postliminij lib.49.tit.15.l.14
Cum duobus vicinis lib.17.tit.2.l.52
Cum ea condicione pignus lib.21.tit.2.l.68
Cum ei qui partem capiebat lib.31.tit.1.l.42
Cum eo autem, qui, Hæc lex est initium §. 3. l. 9. tit.13.lib.48
Cum eo tempore lib.19.tit.2.l.16
Cum eo qui tollendo lib. 8.tit.2.l.9
Cum eiusdem generis lib.21.tit.1.l.34
Cum emancipatus lib.37.tit.4.l.13
Cum emancipati lib.37.tit.6.l.2
Cum emptor ædium. Vide j. Emptor ædium lib. 39.tit.2.l.38
Cum emptor venditori lib.18.tit.5.l.5
Cum emptor venditori lib.35.tit.2.l.48
Cum enim hereditas lib.29.tit.4.l.16
Cum enim pecunia lib.46.tit.2.l.7
Cum enim stipulatur lib.45.tit.3.l.13
Cum erat certa pecunia lib.33.tit.1.l.24
Cum essent mihi & tibi lib.8.tit.3.l.33
Cum & fortè idem lib.19.tit.1.l.44
Cum & sortis nomine l.13.tit.7.35
Cum & tunicas lib.34.tit.2.l.24
Cum ex causa donationis lib.42.tit.1.l.30
Cum ex causa duplæ lib.45.tit.1.l.139
Cum ex causa iudicati lib.49.tit.1.l.11
Cum ex falsis codicillis lib.40.tit.4.l.47
Cum ex filio quis duos lib.28.tit.6.l.39
Cum ex oratione D. Marci lib.27.tit.1.l.44
Cum ex pluribus causis lib.46.tit.3.l.103
Cum ex pluribus causis lib.46.tit.3.l.97
Cum ex pluribus tutoribus lib.11.tit.2.l.2
Cum ex vno delicto lib.44.tit.7.l.32
Cum falsi reus lib.48.tit.10.l.12
Cum falsum testamentum lib.29.tit.2.l.46
Cum fidei heredis lib.40.tit.5.l.9
Cum fideicommissum peteretur libro 42. titulo 2.l.7
Cum fideiubeat aliquis lib.46.tit.1.l.35
Cum filiusfamilias miles lib. 29. tit.1.l.28
Cum filiusfamilias Stichum lib.45.tit.1.l.49
Cum filiusfamilias viaticum lib.12.tit.1.l.17
Cum filius rogatus l.35.tit.1.l.113
Cum filius diuisis l.31.tit.1.l.76
Cum filiofamilias l.38.tit.15.l.5
Cum filiofamilias ita legatur libro 32.tit.1.l.50
Cum filiofamilias vel seruo libro 30.tit.1.l.11
Cum filio impuberi l.28.tit.6.l.3
Cum fisco caduca bona libro 29.tit.5.l.9
Cum fructuarius l.7.tit.1.l.64
Cum fundus l.21.tit.2.l.48
Cum fundus fundo seruit lib.8.tit.4.l.12
Cum fundus locetur l.19.tit.2.l.3
Cum fundus nominatim lib.31.tit.1.l.10
Cum fundus sine instrumento lib.33.tit.7.l.21
Cum fundus vel homo lib.12.tit.1.l.31
Cum fundo l.8.tit.3.l.36
Cum fundum, qui lib.43.tit.16.l.18
Cum furiosus iudex addicitur lib.5.tit.1.l.39
Cum furti agitur lib.12.tit.13.l.9
Cum gregis vsusfructus l.7.tit.4.l.31
Cum heres deductis lib.36.tit.1.l.51
Cum heres instituta l.36.tit.1.l.35
Cum heres reipublicæ l.40.tit.7.l.4
Cum heres rogatur lib.34.tit.3.l.24
Cum heres in ius lib.44.tit.3.l.11
Cum heres institutus erat lib.29.tit.2.l.52
Cum heredis lib.5.tit.4.l.10
Cum heredes instituti l.41.tit.2.l.23
Cum hereditas patris l.26.tit.7.l.58
Cum hereditas ex Trebelliano libro 36. titulo 1. l.49
Cum hereditas ex fideicommissi l.36.tit.1.l.36
Cum hereditas lib.40.tit.9.l.5
Cum hereditas petita lib.5.tit.3.l.56
Cum hereditatem lib.18.tit.4.l.7
Cum hereditate patris l.29.tit.2.l.55
Cum hic status esset lib.24.tit.1.l.32
Cum hi, quibus alimenta l.2.tit.15.l.8
Cum idem eandem hereditatem l.5.tit.3.l.57
Cum igitur hominum causa lib.1.tit.5.l.2
Cum illud, aut illud legitur lib.36.tit.2.l.23
Cum in ea conditione l.21.tit.1.l.68
Cum in ea causa lib.21.tit.1.l.59
Cum in eo esset pupillus lib.2.tit.14.l.44
Cum in annos l.33.tit.1.l.1
Cum in annos lib.36.tit.2.l.10
Cum in annos singulos l.33.tit.1.l.11
Cum in annos singulos l.36.tit.2.l.23
Cum incertus homo lib.30.tit.1.l.13
Cum in corpus lib.41.tit.1.l.36
Cum indebitum impuberis lib.12.tit.6.l.57
Cum in diem l.18.tit.2.l.18
Cum in diuersis locis sepultum est lib. 11. titu.7. leg.44
Cum in fundo mariti lib.23.tit.3.l.77
Cum in lege venditionis l.18.tit.1.l.33
Cum in plures annos l.19.tit.2.l.60
Cum in re agenda. Vide Dum in re agenda lib. 36.tit.3.l.2
Cum in rem agitur lib.6.tit.1.l.64
Cum in secundo testamento lib.28.tit.3.l.16
Cum in substitutione legata lib.32.tit.1.l.77
Cum interdum etiam lib.14.tit.3.l.4
Cum in testamento lib.34.tit.2.l.28
Cum testamento ita scribitur libro 28. titulo 5. leg.37
Cum in testamento scriptum esset libro 50.titu. 16.l.202
Cum in testamento scriptum est lib. 40. titu.5 leg.48
Cum in testamento lib.34.tit.5.l.24
Cum in venditione lib.18.tit.1.l.36
Cum in venditione lib.21.tit.2.l.3
Cum in vetus creditum lib.42.tit.8.l.22
Cum in vna causa lib.49.tit.1.l.17
Cum his, qui Pamphilum lib.12.tit.6.l.32
Cum is, qui & reum lib.46.tit.1.l.36
Cum is, qui legatum lib.5.tit.3.l.44
Cum is qui sub conditione lib.40.tit.9.l.8
Cum ita datur libertas lib.35.tit.1.l.94
Cum legatorum vel fideicom. l.42.tit.4.l.12
Cum legatorum nomine lib.36.tit.3.l.8
Cum ita legatur Titio l.33.tit.5.l.9
Cum ita legatum esset l.33.tit.2.l.41
Cum ita legatum est l.36.tit.2.l.16
Cum ita legatum sit l.35.tit.1.l.63
Cum ita testamur l.34.tit.3.l.19
Cum iudicio bonæ fidei lib.22.tit.1.l.1
Cum iussu meo lib.46.tit.3.l.64
Cum legato seruo lib.36.tit.2.l.17
Cum legati. Vide suprà, Cum legatorum, vel fideicom.
Cum lex in præteritum l.1.tit.3.l.22.
Cum lex venditionibus lib.46.tit.1.l.46
Cum lege quis intestabilis libro 26.tit.1.l.26
Cum lege Iulia cautum sit lib.4.tit.8.l.41
Cum legitimæ nuptiæ lib.1.tit.5.l.19
Cum liberi hominis lib.9.tit.3.l.7
Cum libertas lege adimatur lib.40.tit.6.l.1
Cum lite mortua lib.46.tit.7.l.2
Cum loca capta sunt lib.11.tit.7.l.36
Cum mancipium morbosum lib.21.tit.1.l.51
Cum mandato alieno lib.17.tit.1.l.21
Cum mandatu patris lib.4.tit.4.l.23
Cum manu sata lib.18.tit.1.l.80
Cum maritus lib.23.tit.4.l.29
Cum mater militem filium lib.5.tit.2.l.28
Cum mihi redhibeas l.21.tit.1.l.46
Cum miles, qui vsucapiebat lib.4.tit.6.l.30
Cum miles postulabat l.4.tit.7.l.11
Cum militi castrensium lib.16.tit.2.l.16
Cum minor vigintiquinque annis lib.46.18.l.
Cum minor quam xxv. annis lib.4.tit.4.l.28
Cum mortem maritus lib.49.tit.14.l.2
Cum mulier deferente lib.37.tit.10.l.10
Cum mulier de dotis lib.24.tit.3.l.55
Cum mulier viri lenocinio lib.24.tit.2.l.47
Cum multi heredes lib.5.tit.4.l.9
Cum. Est lex, Cui necessitas lib.40.tit.12.l.39
Cum nepos adoptatur lib.1.tit.7.l.6
Cum non facilè lib.35.tit.3.l.6
Cùm non iusto lib.40.tit.16.l.3
Cum non prægnas esset l.3.tit.2.l.16
Cum optio duorum lib.33.tit.5.l.17
Cum ostendimus heredem lib.27.tit.7.l.4
Cum pacto partitionis lib.40.tit.12.l.40
Cum par delictum lib.50.tit.17.l.154
Cum pater & mater sponsi lib.48.tit.9.l.4
Cum pater impuberi l.35.tit.2.l.60
Cum pater filios l.31.tit.1.l.77
Cum pater pluribus l.33.tit.7.l.2
Cum pater testamento l.3.tit.5.l.29
Cum pater dotem lib.23.tit.3.l.29
Cum pater dotem pollicitus libro 23. titulo 4. l.40
Cum patrifamilias lib.22.tit.1.l.27

Cum

Index legum Digestorum.

Cum patronus ex debita lib.31.tit.1.l.28
Cum patronus operas lib.38.tit.1.l.21
Cum pecunia erat lib.7.tit.5.l.12
Cum pecuniam lib.3.tit.5.l.43
Cum per fundum lib.43.tit.20.l.8
Cum plures fundi lib.21.tit.2.l.72
Cum plures creditores lib.42.tit.5.l.15
Cum plures tutelam lib.26.tit.7.l.42
Cum pœna ex compromisso lib.4.tit.8.l.38
Cum possessor vnus lib.50.tit.15.l.5
Cum possit lib.47.tit.10.l.31
Cum postumus lib.28.tit.2.l.22
Cum post diuortium lib.23.tit.3.l.69
Cum post mortem lib.15.tit.2.l.3
Cum post mortem pupilli lib.26.tit.7.l.43
Cum posterior lib.20.tit.5.l.6
Cum postulassem lib.39.tit.2.l.44
Cum prægnas mulier lib.41.tit.1.l.66
Cum prætor dicat.lib.50.tit.16.l.81
Cum prætor in hæredem lib.50.tit.17.l.127
Cum prætor vnum lib.5.tit.1.l.12
Cum precario j.lib.43.tit.26.l.12
Cum precario ij.lib.43.tit.26.l.17
Cum precario iij.ibidem l.21
Cum principalis causa lib.50.tit 17.l. 187
Cum prior creditor lib.20.tit.5.l.5
Cum probatio lib.22.tit.3.l.7
Cum procurator in rem agebat libro 46. titulo 1.l.73
Cum procurator opus lib.39.tit.1.l.13
Cum prolatis constitutionibus libro 42. titulo.1. l.32
Cum propter hoc lib.37.tit.5.l.4
Cum proponebatur lib.31.tit.1.l.64
Cum pubere filio lib.34.tit.5.l.22
Cum pupillus à tutore lib.46.tit.7.l.9
Cum pupillus aut tutor lib.35.tit.1.l.78
Cum pupillus tutelæ lib.27.tit.3.l.21
Cum pupillo rem saluam lib.46.tit.6.l.1
Cum putarem lib.10.tit.2.l.36
Cum quædam puella lib.2.tit.1.l.19
Cum quæratur lib.31.tit.7.l.23
Cum quærebatur li.46.ti.7.l.13
Cum quærebatur lib.50.tit.16.l.240
Cum quæ ebatur lib.42.tit.1.l.62
Cum quæritur lib.26.tit.7.l.16
Cum quæritur lib.44.tit.2.l.12
Cum quæritur lib.50.tit.7.l.3
Cum quæritur lib.34.tit.5.l.26
Cum quæreretur lib.32.tit.1.l.60
Cum quæreretur.Vide,Cum quæritur lib. 26.tit. 7.l.16
Cum quasi absente lib.40.tit.5.l.30
Cum quidem lib.31.tit.1.l.24
Cum quidam capitis reus lib.49.tit.14.l.26
Cum quidam cauisset lib.22.tit.1.l.17
Cum quidam decurionibus lib.33.tit.1.l.23
Cum quidam duos fundos lib.33.tit.7.l.4
Cum quidam filiam lib.28.tit.2.l.19
Cum quidam legationis lib.29.tit.2.l.30
Cum quidam libertum lib.34.tit.2.l.4
Cum quidam propinquus lib.37.tit.1.l.14
Cum quidam propter violentiam libro 49. titu. 1.l.7
Cum quidem sua manu lib.48.tit.10.l.17
Cum quidam scripsisset heredes libro 34. titu. 9. l.12
Cum quidam tutores lib 26.tit.5.l.2
Cum quidam vxori lib.33.tit.10.l.8
Cum quidam vxori suæ dotem lib.31.tit.1.l.21
Cum quis decedens lib.32.tit.1.l.37
Cum quis de raro lib.46.tit.8.l.1
Cum quis in diem lib.44.tit.7.l.22
Cum quis in iudicio lib.2.tit.5.l.3
Cum quis mortis causa lib.12.tit.4.l.12
Cum quis persuaserit lib.4.tit.3.l.31
Cum quis possit alienare lib.50.tit.17.l.165
Cum quis sibi lib.45.tit.1.l.55
Cum quis sibi aut Titio lib.46.tit.3.l. 38
Cum quis vxori suæ lib.33.tit.4.l.2
Cum quid mutuum dederimus libro 12. titulo 1. l.3
Cum quid vt fiat lib.45.tit.1.l.48
Cum quo de peculio lib.35.tit.2.l.56
Cum ratio naturalis lib.48.tit.20.l.7
Cum res damni infecti lib.39.tit.2.l.1
Cum res inter alios iudicatæ lib.44.tit.2.l.1
Cum res legata est lib.30.tit.1.l.47
Cum rem saluam fore lib.46.tit.7.l.11
Cum reus promittendi lib.46.tit.1.l.14
Cum sanè impossibile lib.9.tit.3.l.10
Cum sæpius datur seruo lib.40.tit.4.l.1
Cum scriptum esset lib.33.tit.5.l.6
Cum secundis tabulis. Vide, Cum tabulis secundis
Cum Vlpianus lib.48.tit.22.l.16
Cum secundus creditor lib.20.tit.5.l.5
Cum semel petitus lib.26.tit.1.l.5
Cum senatus lib.34.tit.5.l.20
Cum seruus communis lib.9.tit.4.l.41
Cum seruus extero lib.17.tit.1.l.54
Cum seruus in quo vsumfruct.lib.45.tit.3.l.39
Cum seruus ita liber lib.35.tit.1.l.82
Cum seruus legatus lib.30.tit.1.l.39
Cum seruus legatus à testatore lib.34.tit.4.l.15
Cum seruus pecuniam lib.45.tit.1.l.14
Cum seruus purè liber lib.28.tit.7.l.18
Cum seruus purè lib.40.tit.4.l.14
Cum seruus stipuletur lib.45.tit.3.l.1
Cum seruus tuus lib.12.tit.4.l.15
Cum seruus tenet aliquid lib.10.tit.4.l.16
Cum seruo dominus rem lib.18.tit.1.l.63
Cum seruo nulla actio est lib.50.tit.17.l.107
Cum sex menses vtiles lib.21.tit.1.l.55
Cum singulis ab heredibus lib.7.tit.2.l.11
Cum si exhibuissent lib.39.tit.4.l.3
Cum sine beneficio lib.37.tit.10.l.11
Cum sine præfinitione lib.36.tit.2.l.19
Cum societas ad emendum lib.17.tit.2.l. 69
Cum socij diuidunt lib.10.tit.3.l.16
Cum solus heres essem lib.41.tit.3.l.29
Cum solus seruus heres lib.29.tit.2.l.68
Cum soluto matrimonio lib.25.tit.2.l.30
Cum soluendæ pecuniæ lib.20.tit.5.l.4
Cum sponsus sponsæ lib.6.tit.2.l.12
Cum stipulamur lib.50.tit.16.l.97
Cum stipulamur lib.45.tit.1.l.125
Cum stipulati sumus lib.45.tit.1.l.90
Cum stipulatus sim lib.45.tit.1.l.113
Cum Stichus & Pamphilus lib.46.tit.3.l.49
Cum sub hac conditione lib.35.tit.1.l.67
Cum suæ ancillæ lib.32.tit.1.l.71
Cum tabernam lib.20.tit.1.l.34
Cum tabulæ testamenti lib.37.tit.11.l.7
Cum tabulis secundis lib.34.tit.9.l.16
Cum tacitum fideicommissum lib.49.tit.14.l.49
Cum tacitum fideicommissum lib.22.tit.3.l.2
Cum tale legatum esset lib.35.tit.1.l.72
Cum tamen à curatore lib.14.tit.6.l.8
Cum tempus in testamento lib.50.tit.17.l.17
Cum tibi visum fuerit lib.40.tit.5.l.17
Cum Titio in annos lib.35.tit.2.l.55
Cum Titia testamentum lib.48.tit.2.l.18
Cum tunicam.Vide suprà, Cum & tunicas libro 34.tit.2.l.24
Cum tutor negotiis lib.27.tit.3.l.18
Cum venderem fundum lib.19.tit.2.l.21
Cum venderes fundum lib.18.tit.1.l.63
Cum venderet Pamphilam lib.18.ti.7.l.vlt.
Cum venditor fundi lib.18.tit.3.l.2
Cum venter.Vide Dum venter libro 36. titulo 4. l.7
Cum venter mittitur in possessionem libro 37. tit.9.l.9
Cum verò is,qui rogatus lib.40.tit.5.l.26
Cum vir aut vxor lib.44.tit.5.l.10
Cum vir prædium lib.41.tit.3.l.42
Cum vir vxori lib.23.tit.3.l.53
Cum vir vxori lib.35.tit.1.l 25
Cum vitiosè lib.20.tit.1.l.25
Cum vnus ex heredibus lib.34.tit.1.l.10
Cum vnus ex creditoribus lib.42.tit.5.l.12
Cum vOlgari lib.33.tit.5.l.4
Cum vsusfructus lib.33.tit.2.l.13
Cum vsumfructum lib.7 tit.3.l.24
Cum vsufructuario lib.7.tit.1.l.66
Cum vxor virum suum lib.23.tit.3.l.82
Cum vxori suæ lib.32.tit.1.l.58
Cura extruendi lib.52.tit.4.l.4
Curator operum creatus lib.50.tit.10.l.1
Curator ventris lib.37.tit.10.l.5
Curator ex senatusconsulto lib.27.tit.10.l.5
Curator furiosi lib.27.tit.10.l.17
Curator furiosi lib.15.tit.1.l.24
Curator furiosi seruum lib.40.tit.9.l.22
Curator pro minore lib.26.tit.7.l.52
Curator pupillo lib.26.tit.5.l.11
Curatorem etiam lib.26.tit.8.l.19
Curatorem impuberi lib.26.tit.5.l.25
Curatorem ignorante Hæc lex habetur in l.2.tit. 6.lib.26.§.Diuus Seuerus
Curatores Cæsaris lib.1.tit.18.l.3
Curatores communis officij lib.50. tit. 8.l.3
Curent magistratus lib.22.tit.5.l.22
Custodiam autem vendito lib.18.tit.6.l.3
Custodias auditurum lib.48.tit.1.l.12
DAbimúsque ex his causis lib.42.tit.5.l.15
Damnas esto heres lib.33.tit.2.l.15
Damnatione bona lib.48.tit.20.l.1
Damnum infectum j.lib.39.tit.2.l.3
Damnum infectum ij.lib.39.tit.2.l.1
Damni infecti j lib.39.tit.2.l.18
Damni infecti ij lib.39.tit.2.l.30
Damni infecti iij.lib.39.tit.2.l.43
Damno commisso ab vno lib.10.tit.2.l.17
Damus aut ob causam lib.12.tit.6.l.52.
Datio possessionis.Vide, Ratio possessionis lib. 19.tit.1.l.3
Dato iudice à magistratibus lib.49.tit.3.l.3
Datiuus,vel testatoris tutor lib.46.tit.7.l.7
Datur ex hac lege lib.48.tit.11.l.2
De aqua per totam tollenda lib.8.tit.4.l.2
De abigeis puniendis lib.47.tit.14.l.1
De accessionibus passionum lib.44.tit.3.l.14
De ætate eius lib.4.tit.4.l.43
De ætate quoque lib.11.tit.1.l.11
De ætate quoque lib.36.tit.1.l.8
Debet autem recipere lib.21 tit.1.l.27
Debet exercitor lib.4.tit.9.l.7
Debuit enim coërceri lib.3.tit.1.l.17
Debitor à creditore lib.14.tit.7.l.40
Debitor intelligatur lib.50.tit.16.l.108
Debitor decem legauit lib.31.tit 1.l 82
Debitor in fraudem lib.42.tit.8.l.21
Debitor meus lib.3.tit.5.l.13
Debitor mulieris lib 23.tit.3.l.36
Debitor pactus est lib.20.tit.1.l.32
Debitor pecuniam publicam lib.16.tit.2.l.15
Debitor fideiussori lib.42.tit.6.l.3
Debitor sub pignore lib.36.tit.1.l.59
Debitor vsuarius lib.22.tit.1.l.7
Debitoris absentis lib.20.tit.6.l.1
Debitori creditor lib.46.tit.1.l.50
Debitorem non esse cogendum libro 46.titu.3. l.99
Debitorem,qui ex senatusconsulto libro 42. tit. 8.l.20
Debitores soluendo lib.46.tit.3.l.28
Debitoribus non tantum lib.42.tit.1.l.31
Debitrix mulier lib.16.tit.1.l.24
De bonis eorum lib.40.tit.12.l.32
De bonis matris lib.37.tit.10.l.6
Decem legata sunt lib.40.tit.5.l.6
Decem stipulatus à Titio lib.45.tit.1.l.116
Decessit quem ego li.37.ti.10.l.8
De communi seruo lib.10.tit.4.l.27
Decreta à prætoribus lib.42.tit.1.l.48
Decreto decurionum lib.26.tit.6.l.3
Decreto prætoris actor lib.26.tit.7.l.24
Decreto prætoris lib.26.tit.10.l.10
De curatore constituendo lib.42.tit.7.l.2
Decurio qui lib.50.tit.2.l. 4
De decurione lib.50.tit.2.l.14
Decuriones,pretio viliori lib.50.tit.9.l.5
Decuriones quos sedibus lib.50.tit.2.l.1
Decurionibus lib.50.tit.2.l.8
De custodia reorum lib.48.tit.3.l.1
De die ponenda in stipulatione lib.2.tit.8.l.8
De die reddendæ dotis lib.23.tit.4.l.14
Dedi tibi pecuniam lib.12.tit.4.l.3
Dedi tibi pecuniam lib.12.tit.4.l.vlt.
De diuisione anni lib.24.tit.3.l.5
Dedisse lib.50.tit.16.l.76
Deducta parte quarta lib.36.tit.1.l.58
De eadem re agere lib.44.tit.1.l.5
De eo autem qui adit lib.5.tit.1.l.26
De eo delatore lib.49.tit.14.l.23
De eo exhibendo lib.10.tit.3.l.12
De eo qui ei,in cuius lib.48.tit.10.l.10
De eo quod tumultus lib.16.tit.3.l.18
De eo quod vxoris lib.24.tit.1.l.63
De euictione prædiorum lib.36.tit.1.l.65
Defensor tutoris lib.27.tit.3.l.22
Defendente tutore pupillus lib.26.tit.8.l.21
Deferre non possunt lib.49 tit.14.l.18
Definitio peculij lib.15.tit.1.l.6
Definitione peculij lib.15.tit.2.l.3
Defuncta fructuaria lib.7.tit.1.l.58
Defuncta quoque socru lib.48.tit.5.l.44
Defuncto eo qui reus fuit lib.48.tit.1.l.6
De fructibus quoque lib.24.tit.1.l.17
De grege ouium lib.33.tit.7.l.9
De hæreditate lib.49.tit.17.l.19
De his controuersiis lib.2.tit.15.l.5
De his, qui bona lib.40.tit.12.l.43
De his qui carcere lib.47.tit.18.l.1

Index legum Digestorum.

De his rebus & rationibus libro 4.ti.8.l.46.
De illo Pomponius dubitat lib.17.ti.2.l.22.
De illo videndum li.9.ti.4.l.24
Deinde ait prætor li.43.ti.30.l.3
De incestu. Vide infrà In incesto lib.48.titu.18. leg.4
De interdicto de aqua æstiua lib.43.ti.20.l.6
De iniuria li.47.ti.10.l.vlt.
De iure ciuium. Vide, in orbe Ro.li.1.ti.5.l.17
De iure omnium incolarum lib.50.ti.1.l.37
De iure personarum li.1.ti.6.l.1
Delata hereditas li.50.ti.16.l.151
Delator non est li.49.ti.14.l.44
Delegare est li.46.ti.2.l.11
Delegare scriptura lib.46.ti.2.l.22.
De lege commissoria li.18.ti.3.l.6
De libertate fideicommissaria libro 40. titu. 5. leg.44
De libertatibus quoque libro 29.ti.4.l.12
De militibus ita seruatur lib.48.tit.3.l.9
De militis testamento li.29.ti.1.l.2
De minore xiiij.annis libro 48.tit.18.l.10
De modo agrorum li.20.ti.1.l.7
Demonstratio falsa li.35.ti.1.l.17
Denique Cinna scribit li.23.ti.2.l.6
Denique concubinam li.20.ti.1.l.8.
Denique quicunque li.8.ti.6.l.22
Denique D.Seuerus li.4.ti.4.l.3
Denique & deliberantibus li.28.tit.3.l.4
Denique non esse præstandas li.49.ti.14.l.19
Denique Pegasus respondit li.33.ti.8.l.9
Denique si arbores li.43.ti.24.l.13
Denique si emptor li.4.ti.6.l.19
Denunciasse qualiter li.48.ti.5.l.17
De omnibus causis. Vide, Ex omnibus causis li. 1.ti.17.l.10
De operibus li.50.ti.10.l.6
De peculio li.14.l.10
Deperditum intelligitur li.5.ti.3.l.21
De periurio eius li.12.ti.3.l.11
De periurio li.47.ti.20.l.4
De pollicitationibus li.50.ti.12.l.8
De portionibus titulus est l.7.titu.8.lib.48
Deportatus li.48.ti.12.l.15
Depositum est li.16.ti.3.l.1
Depositi nomine li.15.ti.1.l.5
Depositi apud filiumfa.lib.15.ti.1.l.38
Deprecatio li.50.ti.14.l.2
De pretio vero li.6.ti.2.l.8
De proxeneti 50.ti.14.l.2
De pupillo quæsitum li.39.ti.1.l.5.
De qua re etiam li.5.tit.2.l.18
De qua re cognoueris libro 5.ti.1.l.74
De quibus causis li.1.ti.3.l.32
De rebus amotis li.25.ti.2.l.14
De rebus controuersiisque lib.4.ti.8.l.43
De re filiorum li.2.ti.15.l.10
De riuis reficiendis li.43.tit.21 l.vltima
Derogatur legi li.50.ti.16.l.92
De sepulchro violato libro 47.ti.12.l.9
De seruitutibus li.8.ti.5.l.2
De seruo, qui accusatur libro 3.ti.6.l.9
Desertorem auditum li.49.tit.16.l.3
De statu defunctorum lib.40.ti.15.l.1
De statu suo dubitantes lib.28.tit.1.l.15
Destitisse autem is videtur li.4.tit.4.l.21
Destitisse is videtur li.5.ti.1.l.10
Destitisse eum accipiemus lib.48.ti.16.l.13
De tabulis proferendis lib.43.tit.5.l.5
De tapetis quæri potest libro 33.titulo 10.l.5
De tuo etiam facto lib.17.ti.1.l.9
Detestatio est denunciatio libro 50.ti.16.l.40
Detrahere legatis li.34.ti.4.l.32
De vi priuata li.48.ti.7.l.1
De vnoquoque negotio lib.42.ti.1.l.47
De vsu aquæ li.50.ti.13.l.2
Diariis, vel ciuariis li.34.ti.1.l.21
Dicitur ex asse li.49.ti.14.l.14
Dicere autem sententiam. Vide Qualem autem sententiam li.4.tit.8.l.19
Dies cautioni li.39.ti.2.l.4
Dies incertus li.35.ti.2.l.75
Diem functo. Vide, Sed addes, in fin.lib.19.titu.2. leg.19
Diem functo legato Cæsaris libro 1.ti.21.l.4
Diem proferre li.4.ti.8.l.27
Diem sponsaliorum li.16.ti.3.l.25
Diligenter igitur li.17.ti.1.l.5
Dimissoriæ literæ dicuntur lib.50.ti.16.l.106
Dirimitur matrimonium diuortio lib.24. titu. 2.l.1
Dispensatori, qui ignorante lib.46.ti.3.l.51
Dispensatorem meum libro 46.tit.3.l.62
Diuersum est, si postea li.43.tit.3.l.2
Diuisionis placitum li.2.ti.14.l.45
Diuortium autem li.24.ti.2.l.2
Diuortium non est li.24.tit.2.l.3
Diuortio facto li.3.tit. 8.l.35. est & §. in l.7.tit.3. l.24.
Diuturna consuetudo.li.1.tit.3.l.33.
Diuus Antoninus Marcio lib.4.tit.1.l.7.
Diuus Antoninus Pius lib.50.tit.13.l.14
Diuus Claudius edicto præce.lib.48.ti.8.l.15
Diuus Claudius libertum lib.37.tit.24.l.5
Diuus Commodus li.40.ti.10.l.3
Diuus Commodus rescripsit li.49.ti.14.l.31.
Diuus Hadrianus li.7.tit.6.l.22
Diuus Hadrianus eum li.24.tit.2.l.8
Diuus Hadrianus aditus libro 42.tit.1.l.33
Diuus Hadrianus eos, qui lib.48.tit.19.l.15
Diuus Hadrianus Aquilio lib.48.ti.20.l.6
Diuus Hadrianus in hæc verba libro. 47.tit.21. l.2.
Diuus Hadrianus Iulio li.48.tit.3.l.6
Diuus Hadrianus rescripsit.lib.49.ti.17.l.13.
Diuus Hadrianus Saluio li.48.ti. 16.l.14
Diuus Hadrianus li.48.ti.9.l.5
Diuus Hadrianus li.48.tit.8.l.14
Diuus Marcus li.40.tit.3.l.1
Diuus Marcus Commodus lib.29.ti.5.l.2
Diuus Marcus & Commodus libro 1. titulo 17. l.14.
Diuus Pius aucupibus ita libro 8.tit.3.l.16
Diuus Pius ad epistolam lib.48.tit.3.l.3
Diuus Pius ab eo li.35.tit.3.l.7
Diuus Pius Cæcilio lib.33.tit.5.l.1
Diuus Pius rescripsit lib.11.tit.4.l.3
Diuus Pius rescripsit li.48.ti.18.l.9
Diuus Pius & diui fratres lib.40.ti.4.l.26.
Diuus Pius Claudio.li.48.ti.10.l.31
Diuus Pius rescripsit li.5.ti.3.l.5
Diuus Pius rescripsit li.50.ti.17.l.28.
Diuus Seuerus Dionysio li.47.ti.10.l.40.
Diuus Seuerus Cuspio.§.j. est legis ἰάνοι lib. 26. tit.6.l.2.
Diuus Seuerus rescripsit li.23.ti.3.l.11
Diuus Seuerus & Antoninus Augusti li.27.tit.7. l.31
Diuus Seuerus & Antoninus lib.47.tit.11.l.4.
Diuus Seuerus & Antoninus. Vide Diui Seuerus & Antoninus lib.49.tit.15.l.25
Diuus Seuerus rescripsit lib.50.tit.1.l.18
Diuus Traianus filium libro 37.tit.12.l.5.
Diuus Traianus Statilio lib 29.ti.1.l.24
Diuus Traianus Minicio.lib.2.tit.12.l.9.
Diuus Vespasianus decreuit.lib.37.tit.13.l.7.
Diui Seueri & Antonini lib.48.tit.17.l.1
Diui Marcus & Verus lib.26 tit.5.l.24
Diui fratres edicto li.11 tit.7.l.39
Diui fratres Haruntio lib.48.tit.19.l 27
Diui fratres in hæc verba lib.37.tit.12.l.5
Diui fratres Proculo.lib.40.tit.12.l.27
Diui fratres rescripserunt.libro 48.tit.2.l.19
Diui Seuerus & Antoninus lib.49.tit.15.l.25
Diui Seuerus & Antoninus lib.34.tit.4.l.13
Diui Seuerus & Antoninus lib.35.tit.2.l.89
Diui Seuerus & Antoninus lib.34.tit.9.l.1
Diui Seuerus & Antoninus lib.47.ti.19.l.2
Diui Seueri & Antonini Magni libr.48.tit.17.l.1
Diui Seuerus & Antoninus lib.48.ti.13.l.5
Diui Seuerus & Antoninus lib. 29.tit.6.l.6
Diximus tres. Vide, ἔφαμεν li.27.tit.1.l.4
Dolus est li.17.ti.1.l.44.
Dolia fict.li.33.ti.7.l.26.
Dolia in horreis defossa li.18.ti.1.l.76
Dolus tutorum li.26.ti.9.l.3
Doli clausula li.45.ti.1.l.119
Doli exceptio quæ libro 46.ti.2.l.29
Doli verbum li.11.tit.l.5
Dolo carere non videtur libro 35.tit.2.l.41
Dolo facit mulier li.25.tit.5.l.2
Dolo facit qui petit li.44.ti.4.l.8
Dolóve malo eius li.4.ti.3.l.27
Dolóve malo facere li.25.ti.2.l.4
Dolo malo adiecto li.11.ti.3.l.3
Dolóve malo eorum lib.43.tit.16.l.2
Domicilium re li.50.ti.1.l.20
Dominus fructuario li.7.ti.1.l.57
Dominus horreorum libro 19.ti.2.l.55
Dominus qui obtinuit lib.40.ti.12.l.36
Dominus seruo stipulando li.45.ti.1.l.40.
Dominus seruum li.33.ti.8.l.22
Dominus seruum dispensatorem libro 11. titul.3. l.16
Dominus Sticho seruo suo lib.33.tit.8.l.23
Dominus testamento lib.12.tit.6.l.53
Domini neque per se lib.18.tit.1.l.42
Domino à familia occiso lib. 29.tit.5.l.16
Dominum, qui iussit lib.15.tit.4.l.3
Domitianus rescripsit lib.48.tit.16.l.16
Domitius Labeo Celso suo lib.28.tit.1.l. 27
Domum suam lib.50.tit.17.l.61
Domum emi lib.18.tit.1.l.57
Domo pignori data lib.13.tit.7.l.21
Domus hereditarias exustas lib.30.tit.1.l.58
Donari videtur lib.39.tit.5.l.29
Donari videtur lib.50.tit.17.l.82
Donationis causa facta lib.41.tit.6.l.6
Donationes complures sunt lib.39.tit.5.l.1
Donationes in concubinam lib.39.tit.5.l.31
Dotale prædium accipere lib.23.tit.5.l.13.
Dotale prædium, cuius lib.23.tit.5.l.15
Dotalem fundum lib 29.tit.1.l.16
Dotalem seruum lib. 23.tit.3.l.61
Dotis appellatio lib.23.tit.3.l.2
Dotis causa. Vide, Dotium causa
Dotis causa perpetua est, lib.23.tit.3.l.1
Dotis fructum lib.23.tit.3.l.7
Dotis promissio lib.23.tit.3.l.68
Dotem à patre lib.23.tit.3.l.35
Dotem filiofamilias lib.49.tit.17.l. 16
Dotem voluntatis filiæ lib 24.tit.3.l.37
Dotem (*quam*) dedit lib.37.tit.6.l.6
Dotem quæ in li.23.ti.3.l.30
Dote relegata lib.33.tit.4.l.5
Dote propter illicitum matrimonium lib. 23. tit. 2 l.61
Dotium causa lib.24.tit.3.l.1
Dubitari non debet lib.46.tit.2.l.34
Duæ filiæ intestato lib.41.tit.9.l.3
Dum apud hostes lib.48.tit.2.l.31
Dum deliberant heredes lib.27.tit.10.l.3
Dum in re agenda hoc fiat lib.46.tit.3.l.2
Dummodo certus sit lib.3.tit.3.l.2
Dum venter lib.36.tit.4.l.7
Duo ex tribus lib.42.tit.1.l.39
Duo filiifamilias lib.40.tit.1.l.7
Duo fratres fuerant lib.29.tit.2.l.78
Duo heredes. Vide, Si duo heredes instituti lib. 29.tit.4.l.18
Duo insolidum lib.43.tit.26.l.19
Duo iudices dati 42.tit.1.l.28
Duo rei promittendi lib.45.tit.2.l.4
Duo secundum Tyberium lib.19.tit.5.l.23
Duo societatem coierunt lib.17.tit.2.l.71
Duo socij quendam seruum lib.28.tit.5.l.8
Duo sunt Titij lib.26.tit.2.l.30
Duo tutores lib.27.tit.8.l.5
Duorum libertus lib.38.tit.1.l.49
Duorum prædiorum lib.8.tit.4.l.3
Duobus coniunctim lib.30.tit.vnico l.85
Duobus diuersis temporibus libro 44. tit.2.l.19
Duobus negati bis lib.50.tit.16.l.237
Duobus petentibus lib.40.tit.12.l.30
Duobus pupillis tutor datur lib.26.tit.2.l.25
Duobus reis. Vide, In duobus reis libro 12. titulo 2.l.28
Duos mater filios lib.35.tit.1.l.70
Duos res promittendi lib.45.tit.2.l.6
Duos separatim lib.33.tit.2.l.14

EA est natura cabillationis libro 50. titulo 17. l.65

Ea igitur quæ diligens lib.13.tit.7.l.14
Ea lege fundum locaui lib.19.tit.2.l.51
Ea, quæ à marito suo lib.24.tit.1.l.57
Ea, quæ ciuiliter lib.41.tit.1.l.53
Ea, quæ commendandi causa lib.18.tit.1.l.43
Ea, quæ dari lib.50.tit.17.l.135
Ea, quæ desponsa est lib.50.tit.1.l.32
Ea quæ distracta sunt lib.43.tit 26.l.20
Ea, quæ falsa existimatione lib.3.tit 2.l.18
Ea, quæ in partes lib.50.tit.17.l.192
Ea, quæ magis imperij sunt lib.50.tit.1.l.26
Ea, quæ rarò accidunt lib.50.tit.17.l.64
Ea res quæ legati lib.41.tit.8.l.5
Ea sola deportationis lib.50.tit.17.l.97
Ea tamen adiectio lib.32.tit.1.l.46
Ea verò, quæ in nominibus lib.17.tit.2.l.3
EAN ΔΥΟ lib.27.tit.1.l.6
EAN ΟΙ lib. 26.tit.6.l.2
Eam popularem actionem lib.47.tit.23.l.1
Eas causas, quæ lib.35.tit.1.l.80
Eas obligationes lib.34.tit.5.l.8

Eadem

Index Digestorum.

Eadem de eo dicenda lib.45.tit.3.l.23
Eadem dicemus lib.45.tit.1.li.4
Eadem & de filiofamilias lib.13.tit.7.l.19
Eadem in omnibus rebus lib.32.tit.1.l.72
Eadem lege tenentur lib.48.tit.11.l.6
Eadem oratione lib. 2.ti.12.l.12
Eadem ratio est lib.33.tit. 7.l.11
Eandem rem apud duos lib.45.tit.2.l.9
Eatenus tamen dabitur lib.14.tit.3.l.10
Edictum de interrogationibus li.11.tit.1.l.2
Edictum de custodiendo lib.25.ti.4.l.2
Edictum diui Augusti.lib.48.tit.18.l.8.
Edictum quod ab antecessore lib.5.tit. 1.l.55.
Edicto cauetur.lib.2.tit.6.l.1
Edicto diui Traiani lib.49.tit.14.l.13
Edicto prætoris lib.37.tit.1.l.13
Eæ demum impositæ lib.38..it.1.l.38.
Egisti de peculio lib.46.ti.3.l.84
Egi ius illi non esse lib.8.tit.5.l.12
Egi tecum lib.44.tit.2.l.26
Ego puto etiam lib.4.tit.2.l.4
Ego cum in villa lib.40.ti.2.l.8
Ego si senatusconsultum lib.38.ti.5.l.7
Εἰδέναι δεῖ lib.26.tit.5.l.21
Εἰδέναι χρὴ lib.50.tit.1.l.35
Εἰδέναι χρὴ lib.27.tit.1.l.13
Ei a quo fundum li.41.tit.3.l.21
Ei apud quem depositum lib.16.tit.3.l.5
Ei cuius appellatio li.49.tit.5.l.5
Ei fundo li.8.ti.1.l.19
Ei cui fundum li.34.ti.3.l.16
Ei,cui mortis causa li.39.ti.6.l.10
Ei qui admisit li.37.ti.1.l.5
Ei qui de statu suo litigat lib.26.tit.5.l.17
Ei qui furti actionem habet lib.47.tit.2.l.9
Ei qui hac lege lib.40.tit.8.l.4
Ei incumbit probatio li.22.ti.3.l.2
Ei qui hoc interdicto li.43.tit.8.l.6
Ei qui ita hereditatem li.28.ti.7.l.13
Ei qui mandatu meo li.46.tit 3.l.108
Ei qui mortem vxoris.li. 34.ti.8.l.20
Ei qui non amplius lib. 39.tit.6. l.20
Ei qui partes hereditarias lib.5.tit.3.l.54
Ei qui pignori li.8.ti.1.l.16
Ei qui pro tutore.li.27.ti.5.l.5
Ei qui se non miscuit li.29.ti.2.l.12
Ei qui soluendo non est lib.28.ti.5.l.88
Ei quoque (*cui*) legatorum lib.36.tit.3.l.13
Ei quoque,qui li.33.ti.8.l.11
Ei quoque succurritur li.4.ti.6.l.11
Eis qui se passi sint venire lib.40.tit.13.l.3
Eo iure vtimur li.20.ti.2.l.4
Eo nomine,quo institor lib.14.tit.3.l.2
Eo tempore li.15.tit.1.l.50
Eorum qui bona fide absunt lib.39.tit.2.l.19
Eorum qui maiestatis li.48.ti.4.l.9
Eorum qui relegati li.48.ti.19.l.24
Eorum qui parricidij li.48.ti.9.l.9
Eos,apud quos adfinis lib.47.tit.16.l.2
Eos, qui ab hostibus capiuntur lib. 49. tit.15l..4
Eos,qui diuersa inter se lib.48.tit.10.l.27
Eos qui vtensilia li. 50.ti.2.l.12
Eos,qui in patria sua li.23.ti.2.l.65
Eorum,qui ius luminis li.8.ti. 2.l 40
Eos qui Romæ li.50.ti.5.l.9
Eos terminos li.10.ti.1.l.12
Eius artificij li.38.ti.1.l.16
Eius bona qui se li.28.tit.1.l.vlt.
Eius est non nolle li.50.ti.17.l.3
Eius militis li.29.ti.1.l.34
Eius qui apud hostes li 28.ti.1.l.8
Eius qui delatorem corrupit libro 49.tit.14.l.29
Eius qui ideo l.49.ti.5.l.4
Eius qui in prouincia li.12 ti.1.l.41
Eius qui iustum libro 50. titulo1. l. 9. titulo 4. l.26
Eius qui manumisit li.50.ti.1.l.27
Eius rei quæ li.6.ti.1.l.46
Eius seruum,qui li.28.ti.5.l.64
Eius serui æstimatio li.35.ti.2.l.37
Eiusdem legis Corneliæ lib.48.tit 8.l.3
Electio verò alterum liberabit lib.9.tit.4.l.26
Eleganter apud me quæsitum lib. 13. tit. 7.l.24
Eleganter Pomponius quærit lib.12.tit.7.l.24
Emancipari filium li.1.tit.7.l.36
Emancipatus à parente lib. 37.tit.12.l.1
Emancipatus præteritus lib.38.tit.6.l.2
Emancipato quis filio li.37.ti.8.l.4
Emancipatum à patre li.1.tit.9.l.7
Emptio & venditio li.18.ti.3.l.5
Emptor cum delegante lib. 46.tit.2.l.27
Emptor ædium li.39.ti.2.l.38
Emptor fundi partem lib.41.tit.4.l.4
Emptor,nisi simulata venditio est li.39.tit.3. l.12
Emptor prædium li.6.ti.1.l.65
Emptor prædij l.2.ti.14.l.47
Emptori duplam li.11.ti.2.l.37
Emptori nominis li.18.tit.4.l.6
Emptori post euectionem lib.21.tit.2.l.67
Emptorem noxali. Vide ex empto actione lib. 19.tit.1.l.11.in §.Venditorem vers.Item lib.2. Respon.
Emptorem probare lib.22.ti.3.l.3
Epistola qua quis coheredem lib.2.tit.4.l.52
Epistolam ad heredem lib.36.tit.1.l.75
Equum tibi commodaui lib.9.tit.2.l.57
Equis per fideicommissum lib.22.tit.1.l.8
Equis per fideicommissum lib.22.tit.1.l.39
Ἐφάμην lib.27.tit.1.l.4
Ἐφέσιος Μοδεστῖνος lib.27.tit.1.l.1
Ergo cautio etiam li.7.tit.5.l.4
E re est.li.12.tit.1
Ergo secundum eum li.8.ti.2.l.5
Ergo hic & insolidum li.14.tit.6.l.5
Ergo omne ius li.1.ti.3.l.41
Ergo quandiu incertum sit.lib.4.tit.5.l.4
Ergo sciendum est.li.4.ti.6.l.22
Ergo si insula nata li.41.tit.1.l.30
Ergo si senatusconsultum. Vide s. Ego si senatusconf.
Erit ergo potestas legis li.23.tit.5.l.10
Error facti ne maribus quidem. lib. 22. titul. 6. l 8
Est & decretum li.49.ti.14.l.25
Est differentia obligatorum lib.20.tit.2.l.9.
Est enim vsusfructus li.7.ti.1.l.2
Est & hæc seruitus li.8.ti.2.l.3
Est & hæc species condictionis lib. 12.tit.7.l.1
Est receptum li.2.tit.1.l.14
Est species possessionis lib.41.tit.10.l.2
Et acti etiam culpam libro 17.tit.1.l.36
Et aliæ pleræque.Vide,Sunt & aliæ pleræque li. 6.tit.2.l 3
Et alterutro.Vide, Vt alterutro lib.13.tit.6.l.6.
Et an eadem causa li.44.ti.2.l.14
Et ancillarum nomine libro 15.titul.1.l.27
Et ante omnia libro 25.tit.1.l.vlt.
Et Aristoni & Celso patri.lib.17.tit.1. l.39
Et Atilicinus ait li.8.tit.3 l.35
Et cætera quibus li.50.ti.16.l.44
Et commodari & depositi lib.46.tit.1.l.2
Et clientes li.7.ti.8.l.3
Et desinit seruus in dote esse lib.24.tit.4.l.63
Et è contrario li.49.ti.2.l.16
Et ego ex conducto.libro 19.tit.2.l.10
Et ei contra nominati.lib. 50. tit. 1.l.12. aliàs, Et ei qui contra nominauit.
Et eleganter Pomponius lib.4.tit. 3.l.7
Et enim quodcunque li.4.ti.4.l.4
Et eo modo relictum libro 30.tit.1.l.118
Et ex diuerso lib.6 tit.1.l.35
Et exhæredatum lib.42.tit.2.l.49
Et expleta quidem concione lib. 28.tit.5.l.22
Et ex vno & vide,Et vno lib.46.tit.4.l.18
Et eum qui puerum li.48.ti.6.l.6
Et fideicommissum li.32.tit.1.l.87
Et hoc Tiberius Cæsar lib.28.tit.5.l.41
Et generaliter dicendum lib.21.tit.1.l.24
Et generaliter idem erit.lib.3.tit.6.l.3
Et generaliter lib.21.tit.1.l.41
Et generaliter hoc in donationibus li.39.ti.5.l.4
Et generaliter si alieni serui lib.9.tit.4.l.28
Et habet summam æquitatem li.43.ti.26.l.15
Et hæc distinctio conuenit libro 19.tit.2.l.35
Et hæredis patris lib.2.ti.14.l.21
Etiam aureos nummos lib.50.tit.16.l.159
Etiam cæcus lib.1.tit.7.l.9
Etiam circa stipulationem lib.45.tit.3.l.27
Etiam conditionis implēdæ causa li.40.ti.2. l.15
Etiam contutoris factum libro 26.ti.7.l.14
Etiam de præsenti li.36.ti.3.l.15
Etiam ea mulier li.50.ti.16.l.141
Etiam ea,quæ futura sunt lib.32.tit.1.l.17
Etiam ei,qui prius li.4.ti.4.l.45
Etiam ex nudo pacto.li.22.ti.1.l.30
Etiam fideiussorem li.27.ti.7.l.3
Etiam filios mulieris li.24.ti.3.l.18
Etiam heredibus eius l.47.ti.6.l.4
Etiam hoc modo li. 30.ti.1.l.115
Etiam feminæ li.40.tit.10.l.4
Etiam furtiuus seruus.li.41.ti.1.l.39
Etiam infantem li.1.ti.7.l.42
Etiam in fundo vendito lib.21.tit.1.l.49
Etiam inuitis nobis.li.41.ti.1.l.32
Etiam matris professio lib.22.tit. 3. l.16
Etiam militibus li.37.ti.15.l.1
Etiam non municeps lib.26.tit,1.l. 10
Etiam partis bonorum lib.7.tit.1.l.43
Etiam per interpositam lib.49.tit.5.l.4
Etiam quod natura li.16.ti.2.l.6
Etiam si alij iussu li.23.ti.2.l.19
Etiam si concubinam lib.23.tit.2.l.56
Etiam si condemnatus lib.36.tit.4.l.9
Etiam si dirempto matrimonio lib.23.tit.5. l. 12
Etiam si ius annulorum lib.38.tit.2.l.3
Etiam si interrogatus lib.26.tit.8.l.3.
Etiam si partis bonorum lib.30.ti. 1.l.111
Etiam si patre li.4.ti.4.l.29
Etiam si quanti li.35.ti.3.l.2
Etiam si redhibitus fuerit lib.48.ti.18.l.11
Etiam si inuitis parentibus lib.34. tit.1.l.110.
Etiam si querela li.5.ti.2.l.11
Etiam si in rem successerint lib. 12.tit.2.l.8
Etiam si putauit.§. est l. Nec vllam causam versic.Neratius libro sexto l.5.tit.3
Etiam si superficies li.20.ti.4.l.15
Etiam si tutor li.26.ti.8.l.16
Et ideo bona gratia li.24.ti.1.l.62
Et ideo & si donauerit seruus li.15.ti.1.l.7
Et ideo si nihil.li.27.ti.6.l.8
Et si ideo si post diuortium lib. 25.ti.2.l.3
Et ideo hæsitatur li.45.ti.1.l.15
Et ideo si omnino li.45.ti.1.l.44
Et ideo de his li.1.ti.3.l.11
Et ideo eleganter Marcellus lib.13.tit.1.l.12
Et ideo maius li 1.ti.16.l.8
Et ideo neque exceptiones lib.39.ti.1.l.6
Et ideo non potest li.3.ti.3.l.vlt.
Et ideo procurator li.3.ti.3.l.7
Et ideo prætextu minoris lib.19.tit.2.l.22
Et ideo rationes eorum lib.1.ti.3.l.21
Et ideo si inter meas li.8.tit.5.l.5
Et ideo si pater. Vide ideoque si pater li. 15. tit.1. l.45
Et ideo si prægnante vxore lib.37.tit.5.l.2
Et ideo & si socius li.17.ti.2.l.26
Et ideo si viuo testatore lib.34.tit.4.l.8
Et ideo vtilis institoria lib.14.tit.3.l.12
Et in contraria li.22.tit.1.l.37
Et in priuatis li.48.tit.16.l.3
Et in libertos li.29.tit.5.l.7
Et inofficioso lib.29.tit.5.l.18
Et in totum id videtur lib.25.titul.1.l.4
Et in perpetuum li.3.ti.3.l.4
Et ita de facto li.3. tit.9.l.3
Et ita de hereditate li.17.ti.2.l.11
Et legati proconsulum lib.1.tit. 16.l.15
Et liberi hominis li.18.ti.1.l.4
Et libertos.Vide,Et in libertos
Et licet libera persona sit lib.13.tit.5.l.15
Et licet postea li.23.tit.3.l.22
Et loco lib.47.tit.9.l.2
Et magis quod lib.46.tit.3.l.4
Et mulieri,quæ lux Oriosè viuit lib.27.titu.10. l.15
Et ne de his,Vide,Η Ν Α Μ Η Δ Ε,lib.26. tit. 1.l.1
Et neque per se lib.21.tit.1.l.22
Et nihil interesse.Pomponius lib.15.tit.3.l.8
Et nihil interest lib.23.tit.2.l.54
Et non tantum hereditaria lib.5.tit.3.l.19
Et non tantum lib.27.tit.1.l.11
Et omnes omnino lib.48.tit.20.l.4
Et per iusiurandum lib.46.tit.4.l.13
Et post edictum peremptorium lib.5.tit.1.l.73
Et post litem contestatam lib.10.tit.2.l.12
Et post rem iudicatam lib.2.tit.15.l.7
Et primo quidem lib.16.tit.1.l.2
Et Proculo placebat lib.31.tit.1.l 20
Et puto officio iudicis contineri lib.10.tit.2.l.16
Et quanquam ius aquæ lib.18.tit.1.l.49
Et quantum interest lib.21.tit.1.l.5
Et quæ nondum sunt lib.20.tit.1.l.15
Et qui originem ab vrbe lib.50.tit.4.l.3
Et quia hoc defunctorum lib.11. tit.1.l.6
Et quia nec principaliter lib.2.tit.1.l.6
Et quia plerunque lib.17 tit.2.l.10
Et quidquid fuerit lib.17.tit.2.l.21.
Et quidem insolidum lib.9.tit.2.l.3
Et quidem sine exceptione lib.18.tit.4.l.5
Et quidem totum legatum lib.30.tit.1.l.18
Et qui data opera lib.4.tit.6.l.5.
Et qui duas arcas habet lib.8.tit.2.l.34

Et qui in foro.lib.3.ti.3.l.6.
Et qui negotiis suis lib.3.ti.1.l.5.
Et qui vxores non habent.libro 1.ti.7.l.30.
Et quod soluerit.lib.18.tit.1.l.23.
Et seruorum.lib.1.tit.4.l.5.
Et si ad species.lib.46.ti.6.l.8.
Et si amicis.lib.48.ti.5.l.9.
Et si certus.Vide 7.Et si percussor.
Et si condemnatus.lib.9.tit.4.l.35.
Et si conditionalis.lib.26.tit.8.l.8.
Et si consensum.lib.18.tit.1.l.15.
Et si consularis.lib.3.tit.3.l.52.
Et si contra tabulas.lib.28.tit.6.l.35.
Et si datus fuerit.lib.26.tit.2.l.13.
Et si debitor consilium.libro 39.titu.6.l.17.
Et si dispares.lib.18.tit.2.l.12.
Et si duorum vsusfructus.libro 45.tit.3.l.24.
Et si æquo pretio emere.libro 30.tit.1.l.66.
Et si ex modica.lib.38.tit.2.l.6.
Et si extrinsecus. Vide, At si extrinsecus. libro 26.tit.9.l.4.
Et si fortè qui medius est.libro 8.tit.5.l.6.
Et si fideiussor acceptus sit.lib.42.tit.1.l.24.
Et si filium pater.lib.50.tit.4.l.15.
Et si is, qui lege pignoris.libro 20.tit.5.l.10.
Et si maxime.lib.33.tit.3.l.5.
Et si nihil facilè mutandum.lib.50.tit. 17.l. 183.
Et si nolit.lib.41.tit.2.l.7.
Et si non omnes.lib.10.tit. 3.l.8.
Et si non sunt.Vide, ΚΑΙ ΟΙ ΜΗ.lib.26. tit. 5.l.22.
Et si non totam.lib.29.tit.4.l.13.
Et si pauciores fuerint.lib.5.tit.4.l.4.
Et si pignus vir vxori.lib.2.tit.8.l.18.
Et si pepercerit.lib.28.tit.2.l.3.
Et si percussor.lib.29.tit.5.l.6.
Et si pluribus datis.lib.26.tit.8.l.4.
Et si prætor sit is.lib.1.tit.10.l.3.
Et si pubes factus.lib.1.tit.7.l.33.
Et si qua alia incommoditas.lib. 4.tit.8.l.16.
Et si quid emptoris interest.lib.18.tit.4.l.9.
Et si quid in eam dotem.lib.24.tit.3.l.23.
Et si quis non impediat.libro 11.tit.7.l.14.
Et si post tres aut quinque.libro 2.tit.11.l.8.
Et si sine dolo, est in §.4.legis, Ait prætor. lib.4. tit.4.versiculo, Pomponius quoque.
Et si satisdationem non dabit.libro 39. tit. 1.l.7.
Et siue quid amiserit.lib.4.tit.6.l.27.
Et si substitutum.lib.29 tit.2.l.65.
Et si tradideris alicui.lib.7.tit.2.l.5.
Et si transferam. Vide, licet transferam. lib. 34. tit.4.l.20.
Et si vno pretio plures res.libro 19.tit.1.l.33.
Et vno & pluribus.lib.46.tit.4.l.8.
Et stipulationum prætoriarum.lib.45. ti.2.l.14.
Et si vsusfructus.lib 7.tit.9.l. 7.
Et suum heredem. Est in §.7.l.7.lib.2.tit.14.
Et tertium.lib.5.tit.1.l.73.
Euenit vt nonnunquam. libro 39.tit.2.l.6.
Euictus autem à creditore.libro 21.tit.2.l.35.
Euicta hereditate.lib.5.tit.3.l.55.
Euicta re, ex empto.lib.21.tit.2.l.70.
Euicta re vendita.lib.21.tit.2.l. 16.
Euictis agris.lib.22.tit.1.l.18.
Euidenter enim.lib.44.tit.2.l.16.
Eum actum.lib.3.tit.5.l.17.
Eum bonis patris.lib.29.tit.2.l.87.
Eum debere columnam.libro 8.titu 2.l.33.
Eum cui mille nummi.libro 40.tit.5.l.8.
Eum patronum.lib.37.tit.14.l.10.
Eum pro quo quis.lib.2.tit.4.l.17.
Eum qui à debitore suo.libro 20.titulo 4.l.17.
Eum, qui appellauit.lib. 49.tit.11.l.1.
Eum qui bona vacantia.libro 49.tit.14.l.41.
Eum qui codicillorum.libro 29.titu.6.l.4.
Eúmque cum ædili.lib.18.tit.6.l.13.
Eum quem temere.lib. 5.tit.1.l.79.
Eum qui certarum.lib.45.tit.1.l.138.
Eum qui circa columnas.libro 42.tit.6 l.36.
Eum qui ciuitatem amitteret.lib.48.tit.22.l.3.
Eum qui à furioso, est in l.7. paulò post prin. li. 6.tit.2.vbi de furioso.
Eum qui in possessionem.lib.42.tit.5.l.35.
Eum qui ædes mercatus est. libro 41.tit. 5. l.23.
Eum qui debitoris fisci.libro 49.tit.14.l.33.
Eum qui donationis causa.libro 39.tit.3.l.22.
Eum qui duobus.lib.29.tit.2.l.51.
Eum, qui emit li.47.tit.2.l.14.
Eum qui emit. Est in §.1.l.4.lib.18.tit. 2.versicu. Idem Iulianus.
Eum, qui Ephesi promisit.libro 13.tit.5.l.5.
Eum, qui ex sua voluntate.lib.4.tit.4.l.46.
Eum, qui fugitiuum alienum.lib.48.tit.15.l.5.
Eum, qui Calendis Ianuariis.lib.45.tit.1.l.41.
Eum qui ita venit.lib.40.tit.8.l.3.
Eum, qui inofficiosi testamenti.lib.5.tit.2.l.21.
Eum qui insulam.lib.5.tit.1.l.43.
Eum qui ita stipulatur.libro 45.tit.1.l. 56.
Eum qui iudicare debet.libro 2.titu.1.l.13.
Eum qui iurauit.lib.12.tit.2.l.30.
Eum qui nocentem.libro 47.titulo 10.l.18.
Eum qui nouissimus. Vide, Si eius, qui nouissimus.lib.36.tit.1.l.34.
Eum qui post mortem.libro 35.titu.1.l.104.
Eum qui rem commodatam.lib.13.ti.6.l.10.
Eum qui rogatus. Vide Iauolenus eum qui rogatus.li.33.tit.1.l.15.
Eum qui se patremfamilias.libro 14.ti.5.l.6.
Eum qui se libertinum.libro 1.titu.5.l.vlt.
Eum qui tacitum fideicom.libro 34.tit.9.l.18.
Eum qui venierit.lib.40.tit.1.l.18.
Eum qui voluntatem.lib.22.tit.3.l.22.
Eum qui vt adiret hæreditatem. lib. 39.ti.6.l. 21.
Eum qui vectigal Pop.Ro. lib.50.ti.16.l.16.
Eundem plures legationes.lib.50.tit.7.l.16.
Ex adoptiuo natus.lib.1.tit.7.l.27.
Ex annuo vel menstruo.libro 24.tit.1.l.15.
Ex argento subrepto.lib.13.ti.1.l.13.
Ex asse hæres institutus.libro 36.tit.1.l.28.
Ex asse patronum.lib.35.tit.2.l.52.
Ex castrensi peculio.libro 49.titulo 17.l.18.
Ex causa desertionis.libro 49.titulo 16.l.15.
Ex causa fideicommissi.lib.40.tit.5.l. 11. Vide, ex Furtiua causa.
Excepta capitis minutione.lib.7.tit.4.l.14.
Exceptio iusti dominij.lib.6.tit.2.l.16.
Exceptio dicta est.li.44.ti.1.l.2.
Exceptio est conditio.lib.44. ti.1.l.22.
Exceptio rei iudicatæ.lib.44.tit.2.l.28.
Exceptio rei venditæ.lib.21.tit.2.l.3.
Exceptione, quæ tibi.lib.46.tit.1.l.67.
Exceptiones.j.lib.44.ti.1.l.3.
Exceptiones.ij.lib.44.tit.1.l.7.
Exceptiones.iij.lib.44.tit.1.l.20.
Excipiuntur autem arma:libro 48.tit.6.l.2.
Excipiuntur senatusconsulto.lib.29.tit.5.l.14.
Ex clausula iudicata.libro 46.tit.7.l.17.
Ex conducto actio.li.19.tit.2.l.15.
Ex compromisso placet. libro 4.tit.8.l.2.
Ex consensu litigantium.libro 49.ti.1.l.23.
Ex consensu tamen.lib.11.ti.7.l.3.
Ex contractu paterno.libro 42.titu.1.l.44.
Ex contractu Vide Lucius Titius. libro 19. tit.1. l.47.versic.Paulus respondit.
Ex contractibus venientes actiones. libro 44. titulo 7.l.49.
Ex contrario.lib.17.tit.2.l.22.
Excusare se tutor.lib.27.tit.1.l.25.
Excusatus videtur patronus.lib.39.tit.4.l.5.
Excusantur à tutela. Vide, Ἀφίεντας. libro 27.tit. 1.l.2.
Ex damni infecti stipulatione.libro 39.titul.2. l eg.40.
Ex depositi & commodati.libro 44.ti.7.l.12.
Ex diuerso si socer.lib.24.ti.3 l.17.
Ex duobus filiis. Vide, Si ex duobus filiis. li. 37. tit.4.l.14.
Ex duobus fratribus.lib.3. tit.5.l.27.
Ex duobus impuberibus.libro 28.ti.6.l. 34.
Ex duobus reis.j.lib.45.tit.2.l.7.
Ex duobus reis.ij.li.45.tit.2.l.16.
Ex duobus reis.iij.li.45.tit.2.l.18.
Ex ea causa.li.15.tit.1.l.2.
Ex ea causa prohibitus.libro 3.titulo 1.l.9.
Ex ea parte cautionis.libro 50.titu.16.l.121.
Ex ea scriptura.lib.28.tit.1.l.29.
Ex ea stipulatione.lib.12.tit.6.l.7.
Ex eis apparet.lib.27.tit.1.l.34.
Ex eo quid interrogatus. libro 27. tit.7.l.12.
Ex eo quod prohibet lex.libro 22.tit.5.l.18.
Ex eo tempore.lib.29.tit.1.l.42.
Ex eo vino.lib.34.tit.6.l.13.
Exempla instrumentorum.lib.2.titu.13.l.11.
Exempto actione is.libro 19.tit.1.l.11.
Ex epistola.li.50.tit.12.l.5.
Ex facto etiam agitatum.libro 28.tit.5.l.19.
Ex facto proponebatur.libro 28.titu. 5.l.35.
Ex facto quæritur.lib.15.tit.1.l.52.
Ex facto tractum est.lib.36.tit.1.l.17.
Ex facto quærebatur.lib.3.titulo 5.l.30.
Ex facto quæritur.lib.28.tit.6.l.43.
Ex filio præterito.li.32.tit.1.l.2.
Ex furtiua causa.lib. 13.tit. 1.l.5.
Ex hac lege.li.9. tit. 1.l.3.
Ex hac scriptura.lib.39.tit.5.l.16.
Ex hereditate.lib.10.tit.2.l.54.
Ex his apparet. Vide, Ex eis apparet.libro 27. tit. 1.l.34.
Ex his omnibus causis.libro 12.titu.5.l.54.
Ex his colligi potest.lib.42.tit.8.l.8.
Ex his, quæ forte.lib. 1.tit.3.l.4.
Exheredatum quoque.lib.3.tit.2.l.25.
Exhibere, est facere.lib.10.tit.4.l.2.
Ex hoc edicto aduersus eum.libro 2.tit.10.l.3.
Ex hoc edicto tenetur.libro 4.titu.7.l.8.
Ex hoc iure gentium.lib.1.tit.1.l.5.
Exigere dotem. lib.5.tit.1.l.65.
Exilium triplex est.lib.48.tit.22.l.5.
Ex imperfecto testamento.libro 32.ti.1.l.23.
Existimo posse me.lib.18.tit.1.l.61.
Existimo posse id quod.lib.45.titulo 1.l.98.
Ex illa parte edicti.lib.50.tit.16.l.227.
Ex inofficioso. Vide, Et inofficioso.libro 29. tit. 5.l.18.
Exitus controuersiæ.lib.41.tit.2.l.35.
Ex iudicatum solui.lib.46.tit.7.l.16.
Ex iudiciorum.lib.48.tit.2.l.20.
Ex lege Iulia seruatur lib.48.tit.5.l.2.
Ex libero homine.lib.48.tit.18.l.15.
Ex maleficio nascuntur.lib.44.titulo 7.l.4.
Ex mandato apud eum.libro 17.titu.1.l.20.
Ex meo aquæ ductu.lib.8.tit.3.l.24.
Ex militari delicto. lib.29.tit.1.l.11.
Ex mille iugeribus.libro 21.tit.2.l.64.
Ex nota Marcelli.lib.49.tit.17.l.10.
Ex omnibus causis.lib.1.tit.17.l.10.
Ex operis noui nunciatione.lib.39.tit.1.l.12.
Ex ordine occurrit actio.libro 5.titulo 6.l.1.
Ex parte heres institutus.libro 9.titulo 2.l.39.
Ex parte heres institutus.libro 46.tit.3.l.25.
Ex parte heres institutus.libro 29.tit.2.l.58.
Ex parte heres institutus.libro 33.tit.4.l.22.
Ex persona rei.lib.46.tit.1.l.32.
Ex pœnalibus causis.libro 50.titulo 17.l.58.
Explicito tractatu.lib.36.tit.1.l.1.
Ex pluribus causis.lib.46.tit.3.l.89.
Ex pluribus tutoribus.lib.26.titu.7.l.42.
Ex pollicitatione.lib.50.tit.12.l.9.
Exportandus si venierit.libro 18.tit.7.l.7.
Expressa nocent.lib.50.tit.17.l.195.
Ex pupillari testamento.libro 28.tit.6.l.44.
Ex promissione dotis.libro 44.tit.7.l.19.
Expugnatur nauis.lib.47.titu.9.l.6.
Ex qua persona.lib.50.tit.17.l.149.
Ex quacunque causa.lib.2.tit.5.l.2.
Ex quibusdam causis.libro 49.titulo 14.l.2.
Ex quibus causis.lib.12.tit.6.l.51.
Ex quibus causis.lib.43.tit.1.l.4.
Ex re fructuarij.lib.7.tit.1.l.31.
Ex semisse Titius.lib.29.tit.2.l.75.
Ex senatusconsulto eius legis.lib.48.tit.8.l.13.
Ex senatusconsulto Volusiano.lib.48.tit.7.l.6.
Ex sententia S.C.Liboniani.lib.26.tit.2.l.29.
Ex silua cædua.lib.7.tit.1.l.10.
Ex sextante heres institutus.lib.44.tit.2.l.30.
Extat enim decretum.lib.4.tit.2.l.13.
Extra territorium.lib.2.tit.1.l.vlt.
Extraneo posthumo.lib.37.tit.9.l.6.
Extrario quoque.lib.48.tit.18.l.17.
Ex tribus patronis.lib.38.tit.2.l.21.
Ex vnciis sex.lib.28.tit.5.l.87.
Ex vsu testatoris.lib.33.tit.6.l.10.
Fabriles operæ.lib.38.tit.1.l.6.
Facere oportere.libro 50.titu.16.l.189.
Facere posse maritus.libro 24.titu.3.l.28.
Facere testamentum.lib.29.tit.1.l.10.
Facienda æstimatione.lib.47.tit.7.l.8.
Faciendi verbo.lib. 50.tit.16.l.175.
Facta in fideicommissarium.lib.36.tit.1.l.63.
Facta redhibitione.lib.21.tit.1.l.60.
Facturus legum.lib.1.tit.2.l.1.
Factum à iudice.lib.50.tit.17.l.170.
Factum cuique suum.lib.50.tit.17.l.155.
Fœnerator.lib.22.tit.2.l.6.
Falcidia interuenire non potest.lib.35.tit.2.l.44.
Falcidiæ legis rationem.lib.35.tit.2.l.24.
Falcidiæ stipulatio.lib.35.tit.2.l.70.
Falsa demonstratio.lib.35.tit.1.l.33.
Falsus creditor.lib.47.tit.2.l.43.
Falsus tutor.lib.27.tit.6.l.11.
Falsi nominis, vel cognominis.lib.48. titul. 10. l.13.
Falsi pœna coercentur.lib.48.ti.10.l.20.

Fami-

Index legum Digestorum.

Falsi pœna coërcentur.lib.48.tit.10.l.20.
Familia communis.lib.47.ti.6.l.5.
Familiæ appellatione.lib.50.tit.16.l.196.
Familiaria sepulchra dicuntur.lib.11.tit.7.l.5.
Famosi,qui ius.lib.48.ti.4.l.7.
Fatuo,fatua.lib.3.tit.1.l.2.
Fauorabiliores sunt rei.lib.50.tit.17.l.125.
Feminæ ab omnibus officiis.lib.50.tit.17.l.2.
Feminæ nuptæ.lib.1.tit.9.l.8.
Feminas pro parentibus.li.3.ti.3.l.41.
Feminæ remotæ.lib 2.tit.13.l.12.
Feminæ tutores.lib.26.ti.1.l.18.
Ferè in omnibus.lib.50.ti.17.l.108.
Ferè quibuscunque.eod.tit.l.153.
Ferri propriè dicimus.lib.50.tit.16.l.235.
Fideicommissa quocunque.lib.40.tit.5.l.23.
Fideicommissaria libertas.ibid.l.23.
Fideicommissum in stipulatione. lib. 12. ti. 6. l.62.
Fideiussor,antequàm reus.lib.46.ti.1.l.57.
Fideiussor in iudicio.lib.2.tit.8.l.2.
Fideicommissum à filiis.li.35.ti.1.l.76.
Fideicommissum, quod ex testamento. lib.29. ti.19.l.26.
Fideicommissum,quod à legatario.lib.30. tit.1. l.88.
Fideicommissa libertas.li.40.ti.5.l.46
Fideicommissa libertas.ibid.l.43
Fideiubere pro alio.lib.46.tit.1.l.30
Fideiussor conuentus.lib.20.tit.5.l.2
Fideiussor euictionis.li. 44.ti.4.l.15
Fideiussor imperitia laplus.lib.3.tit.5.l.32
Fideiussor impetrauit.lit20.ti.1.l.26
Fideiussor pro venditore.li.46.tit.1.l.45
Fideiussor quanuis.lib.17.ti.1.l.51
Fideiussor,qui obligari potest.li.46.tit.1.l.16
Fideiussor,qui pignora.li.20.tit.1.l.2
Fideiussor qui minori.lib.46.tit.1.l.64
Fideiussori eius.lib.38.tit.5.l.24
Fideiussoris autem.lib.2.tit.14.l.23
Fideiussorem sine adiectione.lib.17.tit.1.l.52
Fideiussores & in partem.lib.46.tit.1.l.9
Fideiussores magistratuum.lib.46.tit.1.l.68
Fideiussoribus succurri solet.lib.46.tit.1.l.17
Filius à patre emancipatus.lib.3.tit.3.l.vlt.
Filius à patre.lib. 28.tit.2.l.28
Filius autem tutor.lib.27.tit.3.l.12
Filius decurio.lib.50.tit.7.l.7
Filius dum deliberat.lib.28.ti.8 l.8
Filius dum in ciuitate est.lib.45.tit.1.l.11
Filius emancipatus.lib.23.tit.2.l.25
Filius emancipatus.lib.37.tit.6.l.9
Filius emancipatus.lib.37.tit.7.l.5
Filius emancipatus.lib.48.ti.10.l.14
Filiusfamilias donare non potest.lib.39.tit.5.l. 7
Filiusfamilias defendit.li.2.tit.8.l.14
Filiusfamilias ducit vxorem.lib.29.tit.2.l.92
Filiusfamilias & seruus.lib.28.tit.1.l.16
Filiusfamilias equestri.lib.29.tit.2.l.43
Filiusfamilias exceptionem.lib.44.tit.1.l.24
Filiusfamilias ex omnibus.lib.44.tit.7.l.39
Filiusfamilias miles.lib.23.tit.2.l.35
Filiusfamilias miles.Vide filiusfamilias si militet
Filiusfamilias miles.li.49.tit.17.l.14
Filiusfamilias neque retinere.li.50.ti.17.l.93
Filiusfamilias miles vel veteranus. lib. 30. tit. 1. l.114
Filiusfamilias non solum.li.1.ti.7.leg.1
Filiusfamilias patre inuito.lib.46.tit.3.l.22
Filiusfamilias peculiarem.lib.44.ti.1.l.14
Filiusfamilias qui militauerat.li.35.ti.2.l.30
Filiusfamilias in publicis.li.1.t.6.l.9
Filiusfamilias iudex.lib.5.ti.1.l.15
Filiusfamilias militis.li.49.ti.17.l.1
Filiusfamilias militis.lib.5.ti.3.l.34
Filiusfamilias seruum.li.37.ti.14.l.13
Filiusfamilias si militet.li.28.ti.2.l.26
Filiusfamilias volente patre. Vide, Si filiusfam. volente.li.50.tit.8.l.7
Filiusfamilias suo nomine lib.44.ti.7.l.9
Filiusfamilias togam emit lib.15.ti.3.l.19
Filiusfamilias vt proximus li.38.tit. 6.l.8
Filius legatum sibi lib.4.tit.3.l.32
Filius patris actionem li.46.ti.2.l.23
Filius patri agnatus lib 38.ti.16.l. 12
Filius patroni exheredatus l.38.ti.2.l.13
Filius non impeditur li.5.ti.2.l.22
Filius qui administrabat lib.46.ti.3.l.90
Filius qui fuit in potestate lib 28.ti.7 l.15
Filius qui se paterna li.29.ti 2.l.41
Filius qui patri li.38 ti.2.l.42
Filij appellatione.lib.50.ti.16.l.84.
Filij mater.lib.38.ti.17.l.6.
Filij etiam hoc modo.li.28.ti.2.l.17.
Filij hæreditate.lib. 37.ti.14.l.9.
Filio & filia scriptis heredibus lib.35.ti.2 l.94.
Filij libertorum.li.50.ti.1.l.22.
Filiofamilias legatum.li.35.ti.1.l.42.
Filiofamilias vel seruo.lib.34.ti.5.l.1.
Filiofamilias quoad.lib.33.ti.1.l.25.
Filiofamilias vni ex heredibus.li.15.ti.1.l.54.
Filiosfamilias.li.3.ti.3.l.8.
Filio ex parte heredi.lib.33 tit.4.l.31.
Filio patroni.lib.23.ti.2.l.48.
Filio pater.lib.30.ti.1.l.87.
Filio propter patrem.lib.50.tit.7.l.5.
Filio præterito.lib.28.tit.3.l.17.
Filio quem pater.lib.28.tit.2.l.23.
Filio qui de inofficioso.li.5.ti.2.l.16.
Filium emancipatum.lib.37.ti.6.l.4.
Filium emancipatum.li.27.ti.2.l.60.
Filium & vxorem.lib.33.ti.5.l.21.
Filium eum definimus.lib.1.ti.6.l.6.
Filiumfamilias ex parte.lib.36.ti.2.l.27.
Filium familias.lib.14.ti.6.l.17.
Filium habeo. lib. 14.ti.6.l.14.
Filium ob hoc quòd patri.lib.40.tit.12.l.31.
Filium quem in potestate lib.37.tit.4.l.20.
Filium quis impuberem.lib.37.tit.5.l.5.
Filium senatoris.lib.1.tit.9.l.9.
Filiofamilias dissentiente.lib.23.tit.1.l.13.
Filiofamilias publico.li.48.tit.5.l.36.
Filiofamilias,vel seruo.li.7. tit.8.l.17.
Filios heredes instituit.lib.33.tit. 2.l.39.
Filia in adoptionem data libro 37.tit.7.l.2.
Filiæ meæ emancipatæ.lib.24.tit.3.l.59.
Filiæ meæ.lib.33.tit.1.l.22.
Filiæ suæ ita quis legauit lib.35.tit.1.l. 28.
Filiamfamilias duxit.lib.15.tit.3.l.21.
Filiæ intestito patri.lib.46.tit.3.l.83.
Filiam fratribus lib.36.tit.1 l.56.
Filiam in potestate.lib.34.tit.2.l.16.
Finium regundorum actio.lib.10.ti.1.l.1.
Firmio Heliodoro.lib.36.tit.2.l.26.
Fiscus cum in priuati ius.lib.49.tit.14.l.6.
Fiscus in quæstione falsi.lib.49.tit.14.l.38.
Fistulam iunctam.lib.8.tit.2.l.19.tit.1.l.43.
Fistulas emptori accessuras.li.18.tit.1.l.78.
Fistulas quibus aquam.lib.8.tit.5.l.13.
Flumina publica.lib.43.tit.12.l.3.
Flumine interueniente.lib.8.tit.3.l. 38.
Fluminum publicorum.lib.39.tit.2.l.24.
Foramen in imo pariete.lib.8.titnlo 2.l.28.
Forma censuali cauetur.lib 50.titulo 15.l.4.
Forte quod pictorem.lib.6.tit.1.l.28.
Frater à fratre.lib.12.tit.6.l.38.
Frater autem eius.lib.48.tit.9.l.2.
Fratres imperatores.lib.48.tit.19.l.33.
Fraudati vectigalis crimen.lib.39.ti.3.l.8.
Fraus enim legi fit.lib.1.tit.3.l.30.
Fraudis interpretatio.lib.50.tit.17.l.79.
Fructus eos esse constat.lib.24.tit.3.l.7.
Fructus hominis.lib.7.tit.7.l.4.
Fructus non modò percepti,lib.6.tit.1.l.33.
Fructus pendentes.lib.6 ti.1.l.44.
Fructus percipiendo.lib.12.tit.1.l.45.
Fructus rei est.lib 50.tit.17.l.72.
Fructus rei est.lib. 22.tit.1.l.vlt.
Fructuario hereditas.li.41.tit.1.l.47.
Fructuario.§.5.est l.5.lib.7.tit.6.
Fructuarius licet.lib.8.ti.6.l.21.
Frugem pro reditu.li.50.ti.16.l.77.
Fusidius refert.lib.42 ti.5.l.29.
Fugitiuus est.lib.50.ti.16.l.225.
Fugitiuus meus.lib.46.tit.3 l.19.
Fugitiuus seruus. vna & eadem lex cum superiore.
Fugitiui simplices.lib.11 tit.3.l.2.
Fuit quæstionis.lib 29.ti.2 l.24.
Fuit quæstionis.lib.37.tit.7.l.vlt.
Fulcinius existimat lib 42.ti.4.l.7.
Fulcinius dicebat.lib.43.ti.16.l.8.
Fulcinius inter.lib.39.ti.6 l.43.
Fulcinius refert.Vide suprà, Fusidius lib.42.ti.5. leg 29.
Fullo actione locari.li.47.ti.2.l.90.
Fullo & sarcinator.li.47.tit.2.l.82.
Fundus detracto vsufructu.li.7.ti.6.l.4.
Fundus dotali seruo.lib.23.tit.5.l.3.
Fundus ille est mihi.lib.18 ti.1.l.64.
Fundus mihi communis est.lib.10.ti.2.l.30.
Fundus mihi tecum communis.li.8.ti.3.l.32.
Fundus qui dotis nomine.lib.16.ti.2.l.51.
Fundus,quem paterfamilias.lib.33.ti.1.l.9.
Fundus qui locatus.lib.33.tit.2.l.24.
Fundus qui Lucij.lib.18.ti.5.l.9.
Fundi appellatione.li.50.ti.16.l.211.
Fundi Æbutiani reditus.lib.33.tit.2.l 38.
Fundi instrumento legato.lib.33.tit.7.l.25.
Fundi nihil est.lib.19.tit.1.l.17.
Fundi partem dimidiam.lib.18.ti.1.l.78.
Fundi quem tu proprium.lib.44.tit.1.l.18.
Fundi Trebatiani.Vide,fundi Æbrutiani red.
Fundi venditor.lib.41.ti.2.l.33.
Fundi vsufructu legato.lib.7.tit.4.l.8.
Fundi vsu legato.lib.7.tit.8.l.15.
Fundo in diem addicto.lib.18.tit.2.l.19.
Fundo legato.li.33. ti.10.l.vlt.
Fundo legato adimi.lib.34.ti.4.l.2.
Fundo legato mihi.lib.35.tit.2.l.4
Fundo legato,vt optimus.lib.33.ti.7.l.22.
Fundum communem habentibus. lib.33.titu.3. leg.2.
Fundum Cornelianum.lib.46.tit.2.l.28.
Fundum cuius vsusfructus.lib.21.tit.2.l.46.
Fundum dotalem.lib.23.rit.5.l.17.
Fundum filiæ nomine.lib.23.tit.3.l.85.
Fundum instructum.lib.33.tit.7.l.3.
Fundum Mæuianum.lib.34.tit.5.l.1.
Fundum meum obligaui.lib.21.tit.2.l.20.
Fundum Titianum.lib.44.tit.1.l.16.
Fundum mihi cùm venderes.lib.19.ti.1.l.7.
Funeris impensam.lib.11.tit.7.l.15.
Funeris sumptus accipitur.lib.11.tit.7.l.37.
Furor quin sponsalibus.lib.23.titu.1.l.8.
Furiosus adquirere.lib.29.tit.2.l.63.
Furiosus & pupillus.lib.44.ti.7.l.46.
Furiosus si tutor.lib.26.tit.1.l.11.
Furiosi vel eius.lib.50.tit.17.l.40.
Furiosæ matris curatio.lib.27.tit.10.l.4.
Furioso sententia.lib.42.tit.1.l.9.
Furioso Titius substitutus est.lib.37.tit.3.l.1.
Fur est manifestus.lib.47.tit.2.l.3.
Furem nocturnum. lib.48.tit.8.l.9.
Fures nocturni.lib.47.tit.17.l.1.
Furtim cæsæ arbores.lib.47.tit.7.l.7.
Furtum à seruo.lib.47.tit.2.l.1.
Furtum non committit.lib.47.tit.2.l.62.
Furtum non committitur.lib.41.tit.3.l.36.
Furti accipe.lib.3.tit.2.l.6.
Furtiuam ancillam.lib.47.tit.2.l.74.
Furtorum genera duo.lib.47.tit.2.l.2.
Gaius Seius auus maternus.lib.24.tit.3.l. 45
Gaius Seius decedens.libro 37.tit.14.l.7.
Gaius Seius.lib.31.tit.1.l.86.
Gaius Seius cum.lib.29.tit.5.l.22.
Gaius Seius ob pecuniam.lib.14.tit.7.l.32.
Gaius Seius Pamphilam.lib.40.tit 1.l.23.
Gaius Seius prædia.lib.33.tit.1.l 12.
Gaius testamento.lib.27.tit.1.l.16.
Gaij Cassij non est recepta.lib.40.tit.5.l.35.
Gaio Seio trecenos aureos.lib.34.tit.1.l.13.
Gallus sic posse institui.lib.28.tit.2.l.29.
Gaurus Marcello.lib.8.tit.2.l.10.
Gemma inclusa auro.lib.10.tit. 4.l.6.
Generalis enim adoptio.lib.1.tit.7.l.1.
Generali capite proposito.lib.33.tit.2.l.32.
Generali mandato.lib.23.tit.2.l.34.
Generaliter cum de fraude.lib 50.tit.17.l.78.
Generaliter dicemus.lib.40.tit.5.l.24.
Generaliter id erit lib.50.tit.2.l 3.
Generaliter igitur.lib.38.tit.7.l.3.
Generaliter in omnibus.lib.46.tit.5.l.3.
Generaliter nouimus,turpes.lib.45.tit.1.l.26.
Generaliter pignori.lib.40.ti.9.l 29.
Generaliter quotiencunque. lib 26.tit.7.l.10.
Generaliter quisque.lib.41.tit.2.l.29.
Generaliter in præiudiciis.lib.44.tit.1.l.7.
Generaliter obseruari conuenit. lib. 22.tit.1.
Generaliter.lib.1.tit.17.l.9.
Generaliter.lib.2.tit.4.l.13.
Generaliter Iulianus ait.lib.46.tit.1.l.5.
Generi appellatione.lib.50.tit.16.l.136.
Generi seruis à socero.lib.48.tit 1.l.vlt.
Genero inquit mortuo.lib.3.tit.2.l.8.
Geometræ à tutelis.lib.27.tit.1.l.22.
Gerere atque administrare.lib 26.tit.6.l.7.
Gerit prò herede.lib.29.ti.2.l.88.
Gradus cognationis.lib.38.ti.10.l.1.
Granaria.lib.19.tit.1.l.18.
Græcè fideiussor.lib.46.ti. 1.l.8.
Granius Antoninus.lib.46.tit.1.l.71.
Grege autem legato.lib.31.tit.1.l.6.
Grege legato.lib.30.tit.1.l.21.
Grege pignori obligato.lib.20.tit.1.l.15.

Index legum Digeſtorum.

HAbebat quis ſeruum lib.14.tit.3.l.13
Habere duob.modis dicitur li.50.tit.3.l.188
Habere licere rem lib.21.tit.2.l.57
Habitatio quoque lib.37.tit.9.l.4
Habitationis legatum li.33.ti.2.l.11
Habitationum oneribus lib.18.tit.6.l.17
Habitator in aliena lib.6.tit.1.l.59
Habitatores lib.19.tit.2. l.27
Hac in factum actione lib.42.ti.8.l.14
Hac lege tenetur lib.48.tit.7.l.2
Hac lege tenetur li.48.ti.13.l.10
Hac ſtipulatione venit libro 49.tit.2.l.28
Hac parte proconſul.li.38.ti.8.l.2
Hanc legem venditionis libro 18.ti.1.l.22
Hactenus igitur.li.13.ti.5.l.11.
Hactenus tamen, Hæc lex eſt paulò poſt princ. §.l.7.lib.7.ti.1.verſic.Celſus.li.18
Harum actionum li.8.tit.5.l.7
Hæc actio li.10.ti.2.l.1
Hæc actio li.10.ti.4.l.1
Hæc actio hæredi li.3.ti.6.l.4
Hæc actio neque.li.2.ti.13.l.vlt.
Hæc actio li.24.ti.3.l. 65
Hæc actio li.10.ti.1.l.2
Hæc actio non ſolum domino libro 9.ti. 1.l. 2.
Hæc actio perpetua li.11.ti.3.l.13.
Hæc actio vtilis competit libro.9.ti.1.l.4.
Hæc actio vtilis eſt.li.19.ti.3.l.2
Hæc adiectio li.50.ti.16.l.192
Hæc autem iura.li.8.ti.2.l.6
Hæc autem locum habent libro 42.ti.4.l.5
Hæc autem ſatiſdatio libro 35.titulo 3.l. 4
Hæc autem ſatiſdatio.libro 1.tit.7.l.20
Hæc bonorum poſſeſsio.libro 37.titu.10.l.15
Hæc bonorum poſſeſsio.libro 38.titu.8.l.1
Hæc condictio.li.12.ti.6.l.66
Hæc conditio j.li.35.ti.1.l.10
Hæc conditio ij.ibid.l.29
Hæc clauſula li.26.ti.10.l.1
Hæc enim omnia inſtans periculum li. 39. titulo 6.l.6
Hæc enuntiatio.li.50.ti.16.l.232
Hæc ita,ſi ſcientibus.li.23.ti.1.l.5
Hæc lex lata eſt.li.48.ti.5.l.1
Hæc lex in vrbe.li.48.ti.14.l.1
Hæc oratio.Vide,Oratio, quæ prohibet. libro 40.ti.14.l.4
Hæc ratio & oratione.li.24.tit.1.l.3
Hæc ſcriptura.li.35.ti.1.l.26
Hæc ſi res præſens ſit.li.6.ti.1.l.47
Hæc ſtipulatio.li.36.ti.3 l.14.
Hæc ſtipulatio.li.50.ti.16.l.20
Hæc ſtipulatio.li.46.ti.7.l.15
Hæc venditio ſerui.li.18.ti.1.l.7
Hæc verba cui.li.50.ti 16.l.69
Hæc verba edicti.li.38.ti.7.l.1
Hæc verba,ille.aut ille libro 50.tit.16.l.124
Hæc verba in ſtipulatione. libro 50. ti.1. 6.l.73
Hæc verba legis.li.49.ti.5.l.12
Hæc verba quanti.libro 50.titulo 16.l.193
Hæc verba teſtatoris.libro 30.titulo 1.l.3
Hæ actiones.li.16.ti.1.l.10.
Hæ demum impoſita.libro 38.titulo 1.l.38
Hæ enim cauſæ.li.26.ti.10.l.4
Hæ operæ.li.38.ti.1.l.23.
Hæ res teſtatoris legatæ.libro 31.titu.1.l.15
Harum actionum.li.8.ti.5.l.7
Heres abſens.li.5.ti.1 l.19
Heres à debitore hereditario.li.46.ti.1.l.21
Heres de inſtituto.li.40.ti.5.l.19
Heres cum debuerat.li.36.ti.1.l.21
Heres & hereditas.li.41.ti.3.l.22
Heres eius,qui.Vide,Heredes eius, qui
Heres eius,qui bona.li.41.ti.3.l.43
Heres furioſi.li.5.ti.3.ti.3.l.51
Heres in fundo.li.33.ti.2.l.12
Heres inſtitutus.li.29.ti.2.l.32
Heres in omne ius mortui.li.29.titu.2.l.37
Heres liberti.li.37.ti.15. l.8.
Heres meus damnas eſto.libro 32. titu. 1.l. 1
Heres præcepto fundo.li.36.ti.1.l.72
Heres meus.li.35.ti.1.l.79
Heres per ſeruum.li.29.ti.2.l.43
Heres quandoque.li.29.ti.2.l.54
Heres qui tacitam fidem.libro 34.titu.9.l.11.
Heres qui veneni cauſam.lib.29.titu.5.l.20.
Heres ſeruum non nominatim. lib. 21.ti.2.l. 58.
Heres ſeruum proprium. libro 40. titu. 9.l.28.
Heres ſocij quanuis ſocius.libro 17.ti.3.l.40.
Heres ſtatuliberum.li.35.ti.1.l.66.
Heres teſtatoris. Vide paulò ſuprà Heres teſtatoris.
Heres viri defuncti.li.3.ti.5.l.33.
Heredis aditio.li.36.ti.2.l.7.
Heredis appellatione.libro 50.titu.16.l.170.
Heredis appellatio li.50.ti.16.l.65
Heredi autem dabitur li.42.ti.5.l.11
Heredi,cuius nomen li.37.ti.2.l.1
Heredi cum poſtumo li.29.ti.2.l.31
Heredi qui falſos codicillos lib.34.ti.9.l.15
Heredem damnatam à fideiuſſore li.34.ti.3.l.2
Heredem eiuſdem li.50.ti.17.l.59
Heredem fideiuſſoris li.17.ti.1.l.14
Heredem meum li.31.ti.1.l.18.
Heredem qui ſciens li.34.ti.9.l.17
Heredem tutoris li.27.ti.4.l.5
Heredes aut inſtituti li.28.ti.6.l.1
Heredes eius qui apud li.10.tit.2.l.25
Heredes eius,qui li.27.ti.7.l.8
Heredes mei li.36.tit.1.l.57
Heredes palàm li.28.ti.1.l.21
Heredes ſine partibus li.28.ti.5.l.63
Heredibus inſtitutis li.36.tit.1.l.77
Heredibus tamen harum li.4.ti.3.l.13
Hereditas ad nos pertinet li.5.t..3.l.1
Hereditas ad Statium li.28.ti.5.l.65
Hereditas enim li.41.ti.1.l.34
Hereditas etiam li.5.ti.3.l.50
Hereditas ex die li.28.ti.5.l.34
Hereditas in multis li.41.t.2.l.61
Hereditas nihil aliud eſt li.50.ti.17.l.62
Hereditatis appellatio lib.50.ti.16.l.119
Hereditatis appellatione lib.50.ti.16.l.138
Hereditatis venditæ pretium li.18.ti.4.l.22
Hereditatem Cornelii li.18.ti.4.l.24
Hereditatem pater li.39.ti.5.l 28
Hereditate ab agnato.Vide,de hereditate ab adgnato lib.49.tit.17.l.19
Hereditatum computationi.Vide,Computationi in alimentis li.35.ti.2.l.68
Hereditarium æs alienum.lib.42.tit.5.l.7
Hereditariæ rei furtum li.47.ti.2.l.68
Hereditariarum actionum lib.44.ti.7.l.40
Hereditarii ſerui li.48.ti.18.l.2
Herennius ait.Vide,Seruius ait lib.50.titulo 16. l.122
Herennius Modeſtinus li.21.ti.2.l.63
Herennius Modeſtinus j.li.22.ti.1.l.42
Herennius Modeſtinus ij.li.22.tit.1.l.43
Herennius Modeſtinus reſpondit libro 1..titulo 5.l.22
Herennius Modeſtinus lib.50.tit.3.l.10
Hi demum ſub conditione libro 37. titulo 11. li.6
Hi enim non erunt ſeparandi li.21.ti.1.l.4
Hi qui acceſſionis loco li.46.ti.1.l.34
Hi qui ædes alienas li.48.ti.6.l.11
Hi qui certa condictone.Vide,Si qui certa condic.li.50.ti.6.l.2
Hi qui fiſci cauſas agunt li.3.tit.1.l.10
Hi qui muneris publici lib.50.tit.5.l.6
Hi qui in prouincia li 4.ti.6 l.37
Hi quibus vel relictum li.37.tit.5.l 23
Hi quoque,qui thlibias li.48.ti.8.l.5
Hi quorum parens li.38.ti.16.l.4
Hi tamen omnes li.48. ti.2.l.11
Hic titulus æquitatem li.37.ti.5.li.1
Hic titulus manifeſtat li.37.ti.6.l.1
Hinc quæritur li.15.ti 1.l.19
His conſequenter Iulianus lib.10.ti.2.l.18
His enim caſibus li.47.ti.2.l.70
His oneribus.Vide, Ab his oneribus li.50. tit.5. l.10
His quibus.Vide, Hi quib.vel relictum,
His,qui in ea cauſa ſunt li.26.ti.5.l.12
His qui naues marinas li.50.ti.5.l.3
His,qui pignori li.39.ti.2.l.12
His,qui ſe paſſi ſunt. Vide, Eis qui ſe paſſi libro 4.ti.13.l.3
His ſolis pecunia condicitur.li.12.ti.6.l.49
His verbis li.45.ti.2.l.8
His verbis legauit li.32.ti.ti.l.102
His verbis ſatiſdationis li.1.ti.7.l.19
His verbis,Titius li.28.ti.5.l.48
Hoc amplius & ad.l.47.ti.2.l. 29
Hoc amplius Iulianus li.49.ti.2.l.9
Hoc apertius eſt.li.9.ti 2.l.24
Hoc articulo,quiſque li.28.tit.5.l.29
Hoc autem quòd li.26.ti.7.l.6
Hoc autem ſic intelligendum eſt libro 18. titu. 4.l.12
Hoc colore inofficioſo li.5.ti.2.l.2
Hoc edictum li.9.ti.3.l.6
Hoc edictum li.4.ti 6.l.2
Hoc edictum neceſſarium li.3.ti.5.l.1
Hoc edictum prætor propoſuit li.2.ti.7.l.1
Hoc edictum prætor proponit li.38.tit.1.l.2
Hoc edictum ſummam habet li.2.ti.2.l.1
Hoc edictum li.38.ti.2.l.1
Hoc edicto dolus li.2.ti.2.l.2
Hoc edicto efficitur li.30.ti.3.l.5
Hoc edicto rectiſſimè li.25.ti.5.l.1
Hoc edicto prætor li.13.ti.5.l.1
Hoc edicto prętor li.4.ti.3.l.1
Hoc edicto promittitur li.39.tit.1.l.1
Hoc enim illis præſtatur li. 49.ti.11.l.2
Hoc eſt patris eius li.38.ti.10.l.2
Hoc genus legati li.15.ti.1.l.306
Hoc interdictum inquilino li.43.ti.32.l.2
Hoc interdictum vOlgo li.43.ti.3.l.1
Hoc ita verum eſt li.18.ti.6.l.2
Hoc iure vtimur li.21.ti.2.l.27
Hoc vtimur li.46.ti.3.l.86
Hoc iure vtimur li.50.ti.17.l.152
Hoc iure vtimur li.45.ti.1.l.10
Hoc iure vtimur li.43.ti.20.l.3
Hoc iure vtimur li.39.ti.5.l.19
Hoc legatum.Vxoris li.32.ti.1.l.45
Hoc modo legato dato li.35.ti.1.l.64
Hoc quod dictum eſt li.8.ti.2.l.25
Hoc ſenatuſconſultum li.7.ti.5.l.5
Hoc ſermone li.40.ti.14.l.3
Hodie enim incipit li.4.ti. 5.l.4
Hodie licet ei li.48.ti.19.l.19
Hodie,qui edicta li.48.ti.10.l.32
Homo liber hereditatem li.31.tit.2.l 54
Homo liber,qui ſe vendidit li.1.ti.5.l.21
Hominis appellatione li.50.ti.16.l.152
Hominis operæ legatæ li.33.ti.2.l.2
Hominis quoque liberi li.33.tit.2.l.3
Hominem certum li.17.ti.1.l.37
Hominem,quem ex ſtipulatione libro 41. titu. 10.l.3
Homine legato li.33.ti.5.l.18
Honor municipalis li.50 tit.4.l 14
Honori parentum li.37.ti.15.l.2
Honorem ſuſtinenti li.50.ti.4.l.10
Honores & munera 50.ti.2.l.7
Honeſtè ſacramento ſolutis libro 49. titulo 18. l.2
Hos accuſare non licet li.48.ti.2.l.12
Hoſtes hi ſunt li.50.ti.16.l.118
Hoſtes ſunt quibus bellum lib.49.tit.16.l.24
Huic ſtipulationi li.7.ti.9.l 5
Huic enim ſolui li.12.ti.2.l.21
Huic ſcripturæ li.9.ti.2.l.15
Huius actionis exemplo li.27.ti.6.l.9
Huius edicti æquitas li.2.ti.14.l.1
Huius edicti cauſam li.4.ti.6.l.1
Huius edicti æquitas.li 27.ti.6.l.1
Huius enim pecunia li.20.ti.4.l.6
Huius quoque edicti li.14.ti.4.l.1
Huiuſmodi legatum li.30.ti.1.l 84
Huiuſmodi legatum li.36.ti.2.l.13
Huiuſmodi ſtipulatio li.45.ti.1.l.64
Huiuſmodi ſtipulationes li.45.ti.1.l.20
Hunc titulum prætor propoſuit li.3.ti.1.l.1
IAbolenus.Vide Iauolenus eum,qui.
Iam dubitari non poteſt li.28.ti.5.l.86
Iam hoc iure vtimur li.28.ti. 6.l.4
Iam tamen fideiuſſore li.46.ti.7.l.5
Iauolenus eum,qui li.33.ti.1.l.15
Ictus fOſtium infamiam li.3.ti.2.l.22
Id autem, quod condicionis implendæ li.35.tit 2.l.76
Id apud ſe quis habere videtur lib. 50. titulo 16 l.143
Id eſt,& pœnæ nomine li.47.ti.5.l.2
Id eſt partem dimidiam li.28.ti.5.l.39
Id eſt,quo puteum li.19.ti.1 l.14
Id eſt,res mouentes li.33.ti.10.l.2
Id eſt,quæ ipſi ſeruo li.35.ti.7.l.88
Id eſt,ſiue virilis.Vide,Idem eſt ſiue virilis.
Id eſt,vbi.Vide Vbi domicilium habet libro 42 ti.5.l 2
Id eſt,vſque duos aureos li.4.tit 3.l.10
Id eſt, vt citeriore die reddatur libro 23. titulo 4.l.15
Idem Diuus Hadrianus li.12 ti.6.l.4
Idem erit,ſi eadem li.1.ti.5.l.16
Idem erit dicendum li.33.ti.4.l.3
Idem erit & ſi alienus li.14.ti.3.l.14
Idem erit & ſi Capuæ.lib.45.ti.1.l.60

Idem

Index legum Digestorum.

Idem erit probandum libro 42.titu.9.l.2
Idem est & in colono libro 17.titu.2.l.46
Idem & in communi diuidundo.li.10.ti.2.l.21
Idem est & in locatione libro 19.ti.1.l.20
Idem & in reditu li.7.ti.9.l.6
Idem est, qui in alieno solo libro 6.ti.1.l.74
Idem est, & si ad tempus libro 6.titu.3.l.3
Idem est & si arrogauerit libro 29.titu.1.l.8
Idem & si ego li.12.ti.2.l.12
Idem est & si ei, qui li.13.ti.5.l.6
Idem est & si ex duobus libro 13.titu.5.l.10
Idem est & si crimen libro 38.titu.2.l.15.
Idem est & si in diem libro 34.titu.3.l.14
Idem est & si ita dixerit libro 28.titu.2.l.15
Idem est & si mandaui libro 17.titu.1.l.13
Idem est & si nouus dominus.lib.9.titu.4.l.25
Idem est & si per alluuionem libro 6.ti.1.l.34
Idem est & si post mortem lib.28.titu.6.l.19.
Idem est & si solutis li.12.ti.6.l.3
Idem est etiam si legitima libro 29.ti.2.l.14.
Idem est si dos li.34.ti.5.l.17
Idem si ob stuprum li.12.ti.5.l.4.
Idem siue virilis sexus libro 40.titu.12.l.15
Idem & si paterfamilias libro 29.titu.1.l.23
Idem est si de testamento libro 29.titu.1.l.13
Idem fiet si intestatum libro 26.titu.2.l.27
Idem in duobus reis li.2.ti.14.l.25
Idem Iulianus ait li.5.ti.3.l.35
Idem iuris est li.9.ti.2.l.8
Idem iuris est & in stipulatione lib.45.titu.1.l.3
Idem iuris est non solum libro 16.titu.2.l.12
Idem Neratius putat li.7.ti.2.l.3
Idem Offilius ait li.21.ti.1.l.10
Idem Pomponius scribit. Hæc lex est §.1.l.13. li. 4.tit.8.
Idem Pomponius scribit li.6.tit.1.l.5
Idem priuilegium competere libro 42.tit.5.l.22
Idem Vlpianus scribit li.27.ti.1.l.12
Idémque erit dicendum li.29.tit.1.l.9
Idémque erit dicendum libro 17.titu.2.l.16
Idémque erit & in his li.29.ti.5.l.11
Idémque esse & in duobus libro 8.titu.2.l.37
Idémque est & pater li.37.tit.4.l.2
Idque & in legato li.28.ti.5.27
Idque & Iulianum agitasse.lib.19.titu.1.l.45
Idémque si acceptum Vide l.23.li.7.titu.1.paulò post princip.
Idémque & in fundo li.17.ti.1.l.10
Idémque iuris est. In his Pandectis legitur.
Idque iuris est li.13.ti.7.l.5.
Idémque est, & si mortis libro 24.titu.1.l.4
Idémque est, si ex numinis li.20.titu.4.l.6
Idem seruo duum erit libro 31.titulo 1.l.72
Ideò compensatio necessaria lib.16.ti.2.l.3
Ideo condemnatus li.16.ti.2.l.17
Ideo in arbitrium iudicis libro 13.titu.4.l.3
Ideo Labeo scribit li.25.ti.1.l.13
Ideo, quia antiquiores leges libro 1.ti.3.l.27.
Ideóque amissa pars vsusfructus lib. 3. titulo 2. leg.2
Ideóque etiam dos li.11.ti.7.l.19
Ideóque hora sexta li.41.ti.3.l.7
Ideóque nec debere eum libro 25.titu.2.l.10
Ideóque potest fieri.li.23.ti.2.l.7
Ideóque si ita scriptum sit libro 20.titu.4.l.34.
Ideóque si quis pupillus li.4.ti.3.l.5
Ideóque qui posthumum libro 28.titu.2.l.5
Ideóque si ex prima parte libro 37.titu.10.l.4.
Ideóque si pater li.15.ti.2.l.45
Idonei non videntur l.22.ti.5.l.6
Id quod apud hostes li.30.ti.1.l.9.
Id quod nostrum est li.50.ti.17.l.11
Id quod pœnæ nomine libro 46.titu.3.l.74
Id quod post emptionem libro 18.titu.6.l.7
Idem quod pro derelicto libro 41.titu.7.l.4.
Id quod pupillorum libro 16.titulo 2.l.23
Id quod sub conditione lib.13.titulo 5.l.19
Id quod seruo li.33.ti.8.l.9.
Id tempus venditoris libro 41.titulo 3.l.14
Id vestimentum li.15.tit.1.l.25
Igitur sciendum est libro 40.titulo 12.l.12.
Igitur si quidem in hereditate libro 28.ti.8.l.6
Ignorantia vel facti, vel libro 22.titu.6.l.1
Ignorantis domini conditio libro 3.titu.3.l.49.
Ignorante quoque furore libro 3.titu.5.l.48
Ij, qui certa conditione. Vide, Si quis certa conditione li.50.ti.6.l.7
Illa institutio li.28.ti.5.l.32
Illa decreta ti.50.ti.9.l.2
Illa stipulatio li.46.ti.1.l.67
Illa verba j.li.50.ti.16.l.68
Illa verba ij.li.50.ti.16.l.163
Illæ autem institutiones libro 28.titu.5.l.71
Ille, à quo sub conditione libro 36.ti.1.l.13.
Ille autem & de peculio libro 12.titu.2.l.22.
Ille aut ille li.32.ti.1.l.25
Ille seruus liber.li.40.ti.5.l.9
Illi cum illo.li.33.ti.2.l.40
Illis libertis li.35.ti.2.l.84
Illicitas exactiones li.1.ti.17.l.6
Illicitè post senatusconsultum libro 27. titu. 9. leg.10.
Illis libertis li.35.ti.1.l.84
Illud aut illud li.33.ti.5.l.19
Illud aut illud debuit libro 13.titulo 5.l.25.
Illud certum est li.40.ti.12.l.13
Illud constat li.42.ti.8.l.13.
Illud conuenire non potest libro 23.titu.4.l.5
Illud dubitari potest li.29.ti.2.l.77
Illud dubitationis est libro 23.titulo 2.l.46
Illud eleganter.li.2.ti.2.l.4
Illud enim sine dubio libro 29.titu.7.l.13
Illud generaliter li.39.ti.6.l.37
Illud in causis probandis libro 40.titu.2.l.18
Illud meminerimus li.49.ti.8.l.1.
Illud non ineleganter lib.46.ti.3.l.8.
Illud notandum est li.37.ti.4.l.4
Illud notandum Pomponius ait li.3.titu.4.l.5
Illud nullam habet dubitationem li.4.ti.4.l.25
Illud obseruandum est libro 1.titu.17.l.15
Illud quærendum est libro 17.titulo 2.l.83.
Illud quæritur li.21.ti.2.l.4
Illud quæsitum est li.9.ti.3.l.32
Illud quoque cauere debet lib.14.titu.4.l.7
Illud quoque quod in libro 5.titulo 3.l.40
Illud relatum.li.47.ti.10.l.3.
Illud sciendum est j.lib.49.ti.1.l.8
Illud sciendum est ij.li.49.ti.1.l.9
Illud sciendum est li.5.ti.4.l.5
Illud sciendum est li.18.ti.6.l.17
Illud sciendum est li.21.l.29
Illud semper constitit li.26.ti.5.l.5
Illud sine dubio. Vide s. Illud enim sine dubio
Illud verum est li.4.ti.2.l.10
Illud videamus.li.49.ti.4.l.vlt.
Illud vsitatissimum est libro 27. tit.1.l.19
Imaginaria venditio libro 50.titulo 17.l.16
Immo eum, qui finxit libro 40.titulo 12.l.16
Immo & socer.li.7.ti.8.l.5
Immo & si quosdam seruos libro 33.tit.5.l.7
Immo magis li.44.tit.30.l.2
Immo magnæ auctoritatis libro 1.titu.3.l.36
Immo tunc locus est senatusconsulto li. 16. titu. 1.l.12.
Immunitates generaliter libro 50.tit.6.l.5
Impensa enim funeris libro 11.titulo 7.l.18
Impensa funeris li.11.ti.7.l.45
Impensæ necessariæ li.25.tit.1.l.14
Impensæ necessariæ libro 50.titulo 16.l.79
Impensarum quædam li.25.ti.1.l.1
Imperator Alexander. Vide Αὐτοκράτωρ.li.49.ti. 1.l.25
Imperator Antoninus libro 40.titulo 5.l.12.
Imperator Antoninus Aurelio libro 48. tit. 19. l.vlt.
Imperator Antoninus Auidio libro 2.tit.14.l.60
Imperator Antoninus constituit lib.4.ti.12.l.34.
Imperator Antoninus libro 31.titu.1.l.70
Imperator Hadrianus, cum Vius lib. 36.ti.1.l.50
Imperator Hadrianus Publicio lib.1.ti.5.l.18
Imper.noster rescripsit lib.49.titu.14.l.43
Imperator noster li.40.tit.8.l.7
Imper.Seuerus & Antoninus li.49.tit.14.l.34
Imper.Seuerus rescripsit libro 18.titu.2.l.16
Imperator Seuerus rescripsit libro 3.ti.2.l.24
Imperator Titus Antoninus lib.3.titu.1.l.8
Imperator Titus Antoninus lib.1.titu.5.l.8
Imperatoris Seueri oratione libro 27.tit.9.l.1
Imperatorem litis causa libro 28.titu.5.l.91
Imperat. Antoninus & Verus libro 18.ti 1.l.71
Imperat. Antoninus & Verus libro 29.tit.3.l.38
Imperatores li 42.ti.5.l.30
Imperatores li.5.ti.8.l.9
Imperatores li.42.ti.1.l.35
Imperatores li.2.ti.14.l 37
Imperatores li.2.ti.15.l.3.
Imperatores.li.46.ti.1.l.21
Imperatores li.50.ti.12.l.13
Imperatores eodem libro tit.2.l.13.
Imperatores.li.50.ti.1.l.38
Imperatores li.8.ti.3.l.17
Imperatores li.42.ti.7.l.4
Imperatores li.39.ti.4.l.7
Imperatores li.8.ti.2.l.14
Imperat. Seuerus & Antoni.libro 49. titu. 14. leg.34
Imperatores li.1.ti.15.15.l.4.
Imp.Seuerus & Antonin.lib.27.ti.3.l.17
Imperatores li.48.ti.21.l.2
Imperatores. Vide Imperatores Missenio li.40. ti.4.l.52
Imperatores li.48.ti.16.l.18
Imperatorii li.48.ti.12.l.3
Imperator Titus Antoninus lib.50.tit.1.l.11
Imperator Titus Antoninus. Hæc lex est in l. 46.li.4.ti.4
Imperium aut merum li.2.ti.1.l.3
Imperitia culpę adnume.li.50.ti.17.l.132
Imponi operæ li.38.ti.1.l.33
Impossibilis condicio li.45.ti.1.l.7
Impossibilium nulla obli.lib.5.ti.17.l.185
Impuberem in hoc edictum li.48.ti.10.l.22
Impuberem furtum facere li.47.ti.2.l.23
Impuberi ad hæreditatem li.26.ti.5.l.9
Impuberi filio li.26.ti.7.l.40
Impuberes sine tutore li.22.ti.6.l.10
Impuberes tutore auctore li.26.ti.8.l.13
Impuberibus quidem li.26.ti.10.l.7
Impuberibus liberis li.29.ti.2.l.11
Im accessione temporis li.44.ti.3.l.8
In actione furti li.47.ti.2.l.19
In actionibus in rem li.12.ti.3.l.5
In actionibus, quæ ex contractu li.3.ti.2.l.7
In Aegypto li.47.ti.11.l.10
In adoptionibus eorum duntaxat li.1.tit.7.l.5
In adrogatorem li.15.ti.1.l.42
In aduersa corporis valetudine li.28.ti.1.l.17
In ædibus alienis li.39.ti.5.l.9
In æstimationibus hęreditatis li.5.tit.3.l.48
In agris limitatis li.41.ti.1.l.16
In alVo decurionum li.50.ti.3.l.2
In ambigua voce legis li.1.ti.3.l.19
Im ambiguo sermone li.34.ti.5.l.3
In ambiguis orationibus li.50.tit.17.l.96
In ambiguis pro dotibus li.50.ti.17.l.85
In ambiguis pro dotibus li.23.tit.3.l.70
HNA MH ΔE li.26.ti.3.l.1
In annos singulos l.33.ti.1.l.2
In arbitrium alterius li 31.ti.1.l.1
In argento potorio li.34.ti.2.l.21
In arrogatorem li.15.ti.1.l.42
In auditum filium li.48.ti.8.l.2
In bello postliminium est li.49.ti.15.l.2
In bonæ fidei contractibus li.15.ti.1.l.36
In bonæ fidei iudiciis li.13.ti.4.l.7
In bonis superstitum li.25.ti.3.l.vlt.
In bonorum possessionibus libro 37.tit.1.l.10
In capitalibus criminibus libro 48.tit.21.l.1
In causæ cognitione j.li.4.ti.4.l.14
In causæ ij.li.4.ti.4.l.16
In causæ cognitione etiam libro 3.titu.2.l.27
In causæ cognitione li.49.ti.2.l.14
Incestæ nuptiæ li.23.ti.2.l.52
In ciuile est li.1.ti.3.l.24
In circulatores li.47.ti.11.l.11
Incola & his magistratibus li.50.tit.1.l.29
Incola iam muneribus publicis li.50.ti.1.l.34
In cognitione li.29.ti.5.l.13
In comites quoque iudicum li.48.titu.11.l.5
In commodato hæc pactio li.13. tit.6.l.17
In communi diuidundo libro 10.titulo 3 l.3
In compensationem etiam libro 16.tit 2.l.8
In compromissis li.4.ti.8.l.45
In concedendo iure aquæ libro 39.titu.3.l.8
In concubinatu.li.25.ti.7.l.3
In condemnatione personarum li. 50. titu. 17. l.173
In condictione ex causa li.13.ti.1.l.9
In conditionibus li.35.ti.1 l.19
In confirmando tutore li.26.ti.3.l.7
In consilium curatori li.1.ti.21.l.6.
In contrahenda venditione lib.50.ti.17.l.172
In contra tabula li.37.tit.4.l.1
In conuentionalibus li.45.ti.1.l.52
In conuentionibus li.50.ti.16 l.219
In creditore, qui pignus libro 21 titu.2.l.38
In crimine adulterij li.48.ti.5.l.41
In criminibus eruendis libro 48.titulo 18.l.1
In dando tutore l.26.ti.5.l.18
In dardanarios li.48.ti.19.l.37
Indebitam pecuniam li.12.ti.5.l.47
Indebiti soluti condictio libro 11.ti.6.l.15
In delictis seruorum li.9.ti.4.l.4

Index legum Digeſtorum.

Inde Neratius ſcribit li.9.ti.2.l.23
Inde tabernacula.li.50.ti.16.l.184
In depoſiti actione li.16.ti.3.l.9
In depoſiti vel commodati libro 42.ti.1.l.12
Indicaſſe eſt li.50.ti.16.l.197
Indicaſſe reum. Vide ibidem
In diem acceptilatio li.46.ti.4.l.5
In diem addictio ita fit lib.18.ti.2.l.1
In diem addicto li.39.ti.3.l.9
In diem debitor li.12.ti.6.l.10
In diem obligatio li.46.ti.2.l.5
Indignum eſſe li.34.ti.9.l.3
Indigno hærede pronuntiato libro 34.tit.9.l.8
In duobus reis promittendi libro 45.titu.2.l.3.
In duobus reis ſtipulandi libro 12.ti.2.l.28
In duplicibus teſtamentis libro 35.ti.2.l.79
In eadem cauſa ſunt li.48.ti.6.l.3
In eadem cauſa ſunt li.4.ti.6.l.10
In eiuſmodi ſtipulationibus lib.46.ti.5.l.vlt.
In emptionibus li.2.ti.14.l.43
In eo iure, quod li.23.ti.2.l.45
In eóque fundo alieno li.6.ti.1.l.38
In eóque fundo. Vide, Inque eo fundo.li. 7. tit. 8.l.11
In eo qui teſtatur li.28.ti.1.l.2
In eo quod plus ſit li.50.ti.17.l.110
In eo, quod ſeruo caſtrenſi libro 41.ti.1.l.33
In eo, quod vel is qui peti.lib.50.tit.17.l.33
In eos extra ordinem li.26.ti.1.l.9
In eos qui cum recepti eſſent lib.48.tit.3.l.13
In eos, qui naues li.47.ti.5.l.1
In eum, cuius dolo.li.48.ti.2.l.14
In eum, cuius inſtinctu libro 47.titu.11.l.5
In eum, ad quem dotis libro 11.titu.7.l.16
In eum diem.li.22.ti.1.l.40
In eum qui aduerſus ea li.2.ti.4.l.24
In eum, qui mutuis accipi.lib.14.tit.3.l.19
In eum, qui vt calumniæ cauſa lib.3.tit.6.l.1
In exceptionibus li.22.ti.3.l.19
In executione. Vide in execut.libro 45.ti.1.l.85
In factum actiones li.44.tit.7.l.13
In facto conſiſtentes conditiones li.35.ti.1.l.60
In Falcidia æſtimatio pretij libro 35.ti.2.l.42
In Falcidia placuit li.35.ti.2.l.9
Infamem non ex omni li.48.ti.1.l.7
Infans vel furioſus.li.48.ti.8.l.12
In Fauiana & Caluiſiana libro 38.ti.5.l.2
Inferioris gradus cognatus libro 38.ti.9.l.2
In fideicommiſ.hæreditatis libro 36.ti.1.l.18
In fideicommiſ.libertatibus libro 40.ti.5.l.5.
In fideicommiſſi perſecutione lib 22.ti.1.l.3
In finalibus quæſtionibus libro 10.ti.1.l.11
In fiſci cauſis li.49.tit.14.l.4
Infitiando depoſitum li.47.ti.2.l.67
In fraudem ciuitatium libro 40 .titu.9.l.11
In fraudem creditorum libro 40.titu.9.l.10
In fraudem creditorum libro 40.titu.9.l.25
In fraudem creditorum libro 40.titu.9.l.27
In fraudem facere videri li.42.ti.8.l.4
In fraudem fiſci.li.49.ti.14.l.45.
In fraudem iuris li.34.ti.9.l.10
In fraudem planè creditor.libro 29.ti.1.l.15
In fructu id eſſe intelligitur libro 33.ti.2.l.42
In furti actione non quod intereſt lib. 47. ti. 2. leg.50
In furtiua re lib 13.ti.1.l.1
In fundo alieno li.38.ti.1.l.38
In generali repetitione libro 50.titu.16.l.80
Ingenuum accipere debemus libro 1.ti.5.l.25
Ingratus libertus eſt libro 37.titulo 14.l.19
In hac actione li.13.ti.3.l.3
In hac actione.li.10.ti.4.l.3
In hac ſtipulatione li.39.ti.2.l.28
In hæredem autem l.3.ti.6.l.5
In hæredem catenus li.4.ti.3.l.26
In his quæ contra rationem libro 1.ti.3.l.15
In his quæ officium libro 50 titulo 17.l.175
In iis quæ extra teſtamentum libro 35.ti.1.l.16
In his rebus li.23.tit.4.l.66
In his verò li.46.ti.3.l.5
In hoc iudicium li.10.ti.3.l.14
In hoc iudicium li.11.ti.3.l.10
In hoc iudicio li.10.ti.2.l.27
In iudicio li.10.ti.2.l.47
In iudicium li.10.ti.3.l.13
In hominis vſufructu li.7.ti.7.l.3
In honorariis actionibus libro 44.titu.7.l.35
In honoribus delatis.li.50.ti.50.ti.5.l.8
In huiuſmodi autem li.18.ti.1.l.12
In iis officiis. Vide, In his, quæ officium.
In illa ſtipulatione li.45.ti.1.l.50
In illa ſtipulatione li.45.ti.1.l.8
In inceſto, vt Pap.l.48.ti.18.l.4
In inſulam deportati l.48.ti.23.l.3
In inſulam patre deportato libro 24.ti.3.l.42
Iniquiſſimum videtur libro 22.titulo 6.l.5
In inſtrumento fundi libro 33.titulo 7.l.8.
In integrum verò reſtitutione libro 4.ti.4.l.22
In interdicto vnde vi.libro 43.titulo 16.l.6
In interdicto vnde vi.ibid.l.16
In interdictis exinde ratio libro 43.ti.1.l.3
In iudicati actione li.42.ti.2.l.61
In iudicium li.10.ti.3.l.13
In iudicio familiæ erciſcundæ libro 9.ti.2.l.47
In iure ciuili receptum eſt libro 50.ti.17.l.161
Iniuria ex eo dicta eſt libro 47.titulo 10.l.1
Iniuriarum actio j.libro 47.titulo 10.l.13.
Iniuriarum actio ij.libro 47.titulo 10.l.28
Iniuriarum æſtimatio libro 47.titu.10.l.21
In ius vocare li.2.ti.4.l.1
In ius vocari.ibid.l.2
In ius Diophantus li.4.ti.4.l.vlt.
In laqueum li.41.ti.1.l.55.
In lege Aquilia j.li.9.ti.2.l.40
In lege Aquilia ij.ibid.li.44
In lege cenſoria li.59.tit.16.l.203
In lege Cornelia dolus libro 48.titulo 8.l.7
In lege Falcidia j.lib.35.ti.2.l.45.
In lege Falcidia ij.li.35.ti.2.l.62
In legem Falcidiam li.35.ti.2.l.8
In lege fundi vendundi libro 18.titu.1.l.77
In lege locationibus ſcriptum erat lib. 19. ti. 2. leg.29
In legibus li.22.ti.5.l.5
In liberæ mulieris conſuetudine lib.23.ti.1.l.24
In libertatibus li.40.ti.4.l.5.
In liberto antiquior contractus lib.46.tit.3.l.77
In litore iure gentium ædificare licet li.43.titu. 8.l.4
In loco publico li.43.ti.8.l.1
In Lyſitania Pacenſes li.50.ti.15.l.8
In magiſtratus, qui li.27.ti.7.l.7
In metallum li.48.ti.19.l.36
In metallum damnata mulier libro 48.ti.23.l.4
In metallum damnati libro 48.titu.19.l.22.
In metallum damnatis libro 49.tit.14.l.12
In modicis autem li.18.ti.1.l.24
In mortis cauſa donationibus li.39.ti.6.l.22
In multis iuris noſtri articulis li.1.tit.5.l.9
In muris itémque portis libro 43.titu.6.l.11
In nauem Saupheij li.19.ti.2.l.31
In nautica pecunia li.22.tit.2.l.3
In negotiis contrahendis libro 50.titu.17.l.5
In noxalibus actionibus libro 9.titu.4.l.4
In numerationibus li.46.ti.3.l.44
In obſcura voluntate libro 50.titulo 17.l.179
In obſcuris inſpici ſolet libro 50.tit.17.l.114
In his quæ officium libro 50.titu.17.l.175
Inofficioſum teſtamentum libro 5.titu.2.l.3
In omnem rem curator libro 26.tit.6.l.15
In omni ferè ſermone li.1.ti.7.l.13
In omni parte error li.22.tit.6.l.2
In omnibus bonæ fidei iudicis li.5.tit.1.l.41
In omnibus cauſis li.47.tit.15.l.7
In omnibus cauſis li.50.ti.17.l.39
In omnibus cauſis li.25.ti.3.l.2
In omnibus cauſis li.50.ti.17.l.68
In omnibus enim li.37.ti.1.l.2
In omnibus fiſci quæſtionibus li.44.tit.3.l.13
In omnibus negotiis li.44.ti.7.l.57
In omnibus noxalibus li.9.ti.4.l.3
In omnibus obligationibus l.50.ti.17.l.14
In omnib.officiis Vide, In his, quæ officium li. 50.ti.17.l.175
In omnibus partibus iuris li.49.tit.16.l.18
In omnibus prætoriis ſtipulationib.j. li.46. ti.5. leg.5
In omnibus prætoriis ſtipulationib.ij.ibid.l.6
In omnibus quæ ad eandem lib.41.ti.1.l.24
In omnibus, quæ fecit tutor libro 27.titu.3.l.1
In omnibus quidem li.50.ti.17.l.90
In omnibus rebus li.44.ti.7.l.55
In omnib.ſeruitutibus li.8.ti.1.l.18
In omnibus ſpeciebus liberationum li. 46. tit. 3.l.43
In omnibus temporalibus libro 44.titu.7.l.6
In operis duobus li.19.ti.2.l.26
In orbe Romano.li.1.ti.5.l.17
In ordinem li.27.ti.8.l.1
In pari cauſa poſſeſſor libro 50.titu.17.l.128
In parietis communis l.39.ti.2.l.35
In patrem, cuius in poteſtate libro 11. titu. 7. leg.21
In partem dotis li.24.ti.3.l.vlt.
In pecudum fructu.li.22.ti.1.l.28
In pecuniariis cauſis libro 2.titulo 12.l.vlt.
In peremptorio autem proponitur li. 5. titu. 1. leg.71
In perpetuum quotiens id li.46.tit.3.l.61
In perſona tamen li.2.ti.14.l.30
In perſonam ſeruilem libro 50.titu.17.l.22
In perſonalibus actionibus libro 42.ti.3.l.2
In plurium heredum li.29.ti.2.l.70
In poſſeſſionem mitti ſolet lib.42.ti.4.l.6
In poteſtate manente filia li.23.titulo 1.l.10
In prædiis ruſticis li.20.ti.2.l.7
In prætoriis ſtipulationibus lib.46.titu.5.l.9
In priuatis negotiis li.5.ti.1.l.77
In priuatis operibus libro 50.titulo 12.l.12
In propoſita autem quæſtione li.17.tit.2.l.78
In prouinciali etiam prædio lib.39.titu.1.l.3
In publicum deduci. Hæc l.eſt §.5.l.1.li.11.tit.5
In pupillo, cui ſine li.46.ti.3.l.47
In pupillo, cui ſoluta eſt li.44.tit.1.l.4
In pupillari ſubſtitutione lib.28.tit.6.l.14
In quam neceſſe eſt confugere li.29.tit.5.l.3
In quantitate patrimonii li.35.ti.2.l.73
In quæſtionibus li.48.ti.4.l.8
Inque eo fundo li.7.ti.8.l.11
In quartam hæreditatis li.35.ti.2.l.91
In quem etiam vtilos actiones libro 40.tit. 50. l.3
In quibuſcunque negotiis lib.44.tit.7.l.48
In quibuſdam contractibus li.22.ti.2.l.7
In quibus rebus li.11.ti.5.l.3
Inquilino non datur li.49.ti.2.l.33
In quo inerit etiam hoc li.19.ti.2.l.18
In quorum finibus li.20.ti.1.l.24
In ratione legis Falcidiæ j.li.35.ti.2.l.11
In ratione legis Falcidiæ ij.li.35.ti.2.l.30
In rem actio competit li.6.tit.1.l.23
In rem actionem pati li.6.ti.1.l.80
In rem ſuam procurator datus li.16.ti.2.l.18
In re communi li.8.ti.2.l.26
In re furtiua condictio li.13.ti.1.l.8
In re hypothecæ li.22.ti.4.l.4
In rebus commodatis li.13.ti.6.l.18
In rebus etiam mobilibus li.43.ti.26.l.4
In rebus dotalibus li.23.ti.3.l.17
In rebus noBis conſtituendis li.1. ti.4.l.2
In reficiendo communi pariete li.39.ti.2.l.41
In repetundis legatis li.32.ti.2.l.63
In repudianda hereditate lib.29.ti.2.l.23
In rutis cæſis ea ſunt li.50.ti.16.l.241
In Saluiano interdicto li.43.ti.33.l.2
In ſenatuſconſultum Turpillianum libro 48.ti. 16.l.15
In SENT iis ſufficiet li.42.ti.1.l.59
In ſeruo li.4.ti.11 l.17
In ſeruorum perſona li.48.ti.19.l.10
In ſeruitutem li.38.ti.2.l.16
In ſeruitute mea li.1.ti.7.l.vlt.
In ſingulis heredibus li.35.ti.2.l.77
In ſingulos annos li.33.ti.1.l.8
In ſpeciali actione li.6.ti.1.l.73
In ſponſalibus contrahendis li.23.ti.1.l.14
In ſponſalibus conſtituendis li.23.ti.1.l.18
In ſponſalibus nihil intereſt li.23.ti.1.l.7
In ſtipulatione damni infecti li.39.ti.2.l.10
In ſtipulatione de reddendo li.7.ti.5.l.8
In ſtipulatione de rato li.46.ti.8.l.2
In ſtipulatione iudicatum ſolui li.46.ti.7.l.1
In ſtipulatione, qua procurator li.46.tit.8.l.19
In ſtipulationibus li.45.ti.1.l.54
Inſtitor appellatus eſt li.14.ti.3.l.3
Inſtitor eſt, qui tabernæ li.14.t.3.l.18
Inſtitutio talis li.28.ti.7.l.10
In ſtratum omne veſtimentum li.50.ti.16.l.45
Inſtructam autem tabernam lib. 50.titulo 16.l. 184
Inſtrumentum piſtrini li.33.ti.9 l.6
Inſtrumenti ſignificatione. Vide ſuperſcriptionem l.4.li.33.ti.10
Inſtrumenta fundi. Vide l.In inſtrumento fundi li.33.ti.7.l.8
Inſtrumentorum nomine li.22.ti.4.l.1
Inſtrumentorum receptorum libro 48. titulo 10.l.16
In inſtrumentis li.12.ti.3.l.10
In ſubſtitutione filio ita facta libro 28. titulo 6. leg.31
In ſuis heredibus li.38.ti.16.l.14
In ſuis heredibus li.28.ti.2.l.11

Inſula

Index legum Digestorum.

Insula est enata li.31.ti.1.l.56
Insulam hoc modo li.19.ti.5.l.3
Insulæ Italiæ li.5.ti.1.l.9
Insulam intra biennium libro 45.ti.1.l.124
Insulam tibi vendidi li.20.tit.4.l.13
Insulam vno pretio li.19.ti.2.l.58
In summa admonendi sumus lib.10.tit.3.l.11
In summa puto dicendum lib.43.tit.17.l. vlti.
In summa sciendum est libro 49.tit.14.l.17
In summa sufficiet. Vide, In sentiis sufficiet lib. 42.ti.1.li.59
In summa tria sunt li.39.ti.3.l.2
In summa vt generaliter libro 12.titu.6.l.65
In suspenso est ius matris libro 38.ti.17.l.8
In tabulis secundis li.40.ti.7.l.7
In tacitis fideicommissis libro 30.ti.1.l.103
In tantum ergo tenetur libro 40.ti.12.l.18.
In tantum & vt solui li.1.ti.8.l.6
Intelligendus est li.50.tit.16.l.153
In tempus capiendæ hereditatis lib. 28. ti. 5. leg.62.
In tempore constituto iudicatis lib. 44. titulo. 3.l.2
Inter accusatorem, & reum libro 48.titu.1.l.10
Inter actum & iter lib.8.tit.3.l.12.
Inter agnatos & cognatos libro 38.ti.7.l.5
Inter artifices longa differentia est lib. 46.titulo 3.l.31
Inter bonorum li.26.ti.6.l.49
Inter causas omittendi libro 17.titulo 1.l.26
Inter Castellianum li.4.tit.8.l.44
Inter cetera li.28.ti.2.l.30
Inter ceteros li.40.ti.10.l.1
Intercidit legatum li.35.tit.1.l.59
Inter coheredes li.10.ti.2.l.44.
Inter conuenientes li.50.ti.1.l.28
Inter creditorem & debitorem libro 46. titulo 1.l.63
Inter debitorem & creditorem lib.2.ti.14.l.13
Inter diuortium & repudium libro 50. titu. 16. leg.191
Inter donum & munus ibid.l.194
Inter effractores li.47.ti.18.l.2.
Inter eos fideiussores li.46.ti.1.l.51
Inter eos, quibus li.42.ti.1.l.19
Inter eos, qui ex generali libro 4.titu.6.l.33.
Inter eos, qui secundum libro 41.titu.1.l.29
Inter eos, qui in matrimonio lib.24.tit.1.l.27
Inter fructuarium & dominum lib.39.ti.2.l.20
Inter hæc verba li.50.ti.16.l.179.
Inter illam condicionem lib.50.titu.16.l.217
Inter liberos li.50.ti.12.l.vlt.
Inter liberas tantum personas libro 48.ti.5.l.6
Inter litigantes li.5.ti.1.l.62
Inter minores vigintiquinque annis li.4.titu. 1. leg.8
Inter officium aduocationis libro 6.ti.1.l.54.
Inter omnes constat li.47.tit.2.l.46
Inter omnes conuenit li.2.ti.8.l.12.
Inter mortis causa donationem lib.39.ti.6.l.38
Inter pares numero iudices lib.42.titu.1.l.38
Inter patrem & filium li.18.ti.1.l.2
Inter pœnas est li.48.ti.22.l.6
Inter publica habemus libro 50.titu.16.l.17
Inter pupillos li.26.ti.8.l.20
Inter quos paries communis est lib.39.ti.2.l.39
Inter seruientes l.8.ti.11.l.15.
Inter socerum & generum libro 23.titu.4.l.26
Inter stipulantem & promittentem lib.45.titu.1. leg.83.
Inter stuprum & adulterium libro 50.ti.16.l. 101
Inter tutores li.26.ti.7.l.36
Interuenit illa quæstio libro 37.titu.5.l.24.
Inter virum & vxorem j.libro 24.titu.1.l.43
Inter virum & vxorem ij.ibid.l.46
Inter vestem virilem li.34.ti.2.l.33
Interdum accidit li.47.ti.2.l.49
Interdum eius li.41.ti.2.l.21
Interdum & propter li.15.ti.3.li.14
Interdum ex conuentione li.46.ti.8.l.8
Interdum ex Iustis causis lib.5.tit.1.l.36.
Interdum euenit lib.48.tit.1.l.4
Interdum fur lib.47.tit.2.l.56
Interdum hæc adiectio lib.28.tit.5.l.13
Interdum lex Iulia.lib.23.tit.5.l.1.
Interdum licet dolo malo lib.36.tit.4.l.15.
Interdum nec vendendus lib.39.tit.4.l.16.
Interdum pars vsusfructus.lib.7.ti.2.l.10.
Interdum pecuniariter lib.48.ti.22.l.11.
Interdum persona lib.12.ti.6.l.29.
Interdum posterior.lib.20.tit.4.l.5.
Interdum proprietarius li.7.ti.4.l.15
Interdum proprietatem lib.50.tit.16.l.78.
Interdum pura stipulatio lib.45.tit.1.l.73.
Interdum tamen lib.27.tit.6.l.5
Interdum tamen lib.4.ti.4.l.19
Interdum j.lib.38.ti.1.l.34.
Interdum ij.lib.38.ti.1.l.vlt.
Interdum lib.40.ti.11.l.2.
Interdictum de precariis lib.43.tit.27.l.14
Interdictum quod vi.j.lib.43.tit.24.l.17
Interdictum quod vi.ij.ibid.l.29
Interdicto quorum bonorum lib.43.tit.2.l.2.
Interdicta noxalia ea lib.43.tit.1.l.vlt.
Interdictorum quædam duplicia sunt li.43. titu. 1.leg.2.
Interesse puto lib.41.ti.2.l.39.
Interest enim Reipublicæ lib.42.tit.5.l.18.
Interest enim nostra lib.40.ti.11.l.5.
Interpretatione legum libro 48.tit.19.l.42.
In testamento lib.40.ti.5.l.38
In testamento ita erat scriptum lib.35.tit.1.l.31.
In testamento quidam scriBserat li.35.tit.1.l.27
In testamentis plenius lib.50.tit.17.l.12.
Intestatus est lib.50.tit.16.l.64.
Intestati hi gradus lib.38.tit.15.l.1
Intestati, propriè appellantur lib.38.tit.16.l.1
Intestato parente lib.26.ti.4.l.6
Intestato liberto lib.38.tit.16.l.3
Intestato reliquit lib.38.tit.8.l.10
Intestatæ sororis lib.41.ti.4.l.14
In testatoris seruo lib.35.tit.2.l.34
In testimonium lib.22.ti.5.l.20
In testimoniis autem lib.22.tit.5.l.2
In testimoniorum vsus lib.22.ti.5.l.1
In totum lib.50.ti.17.l.76
In toto & pars continetur lib.50.tit.17.l.113.
In toto iure genere lib.50.tit.17.l.80.
Intra quinque annos lib.40.ti.10.l.2
In tradendis vnis ædibus lib.8.tit.4.l.7
In traditionibus lib.20.tit.14.l.48
Intra dies constitutos lib.42.ti.1.l.7
Intra illum diem lib.2.ti.14.l.41
Intra quatuor annos lib.44.ti.3.l.10
Intra triduum appellare lib.49.tit.5.l.3
Intra vtile tempus restitutionis libro 4. titulo 4. leg.39
In tribus istis iudiciis lib.5.tit.1.l.13
In vendendo fundo lib.18.ti.1.l.66
In venditione lib.19.ti.1.l.41
In venditionem bonorum lib.42.ti.5.l.8.
In venditionibus lib.18.ti.1.l.9
Inuicem enim lib.28.ti.5.l.43
Inuitus nemo.lib.50.ti.17.l.156
Inuitus is, cui fideicommisso.lib.40.tit.5.l.34
Inuitò beneficium non datur lib.50.tit.17.l.69
Inuitam libertam lib.23.ti.2.l.28
Inuiti filij naturales lib.1.ti.6.l.11
Inuiti testimonium dicere lib.22.ti.5.l.8
Inuiti testimonium non dicunt ibid.l.19
Inuitum autem lib.8.ti.2.l.5
In voluptariis lib.25.tit.1.l.11
In vrbe Ro. Vide in orbe Romano lib. 1.titu. 5. leg.17
In vsu iuris lib.50.ti.16.l.158
In vsucapione ita seruatur lib.44.ti.3.l.15
In vsucapionibus lib.41.tit.3.l.6
In vulgari substitutione lib.50.ti.16.l.162
Ipsi quoque reo lib.6.ti.1.l.19
Ipsi tamen heredi lib.29.tit.3.l.3
Is, à quo fundus petitus erat lib.6.ti.1.l.57
Is, à quo sine liberis li.25.ti.4.l.4
Is autem, cum quo actum fuit li.46.ti.6.l.4
Is autem nec ad legitimam lib.37.tit.14.l.11
Is autem, qui de statu suo litigat lib.4.tit.6.l.12
Is, cuius familia li.8.ti.4.l.18
Is, cuius fundo via li.39.ti.3.l.25
Is, cuius in seruo proprietas erat lib.31.tit.1.l.26
Is, cuius interest lib.47.tit.2.l.85
Is, cuius nomine lib.3.ti.3.l.64
Is, cuius ope.lib.48.tit.5.l.14
Is, cui annua alimenta lib.34.tit.1.l.11
Is, cui bonis Interdictum est lib.45.tit.1.l.6
Is, cui ex stipulatu lib.47.tit.2.l.13
Is, cui fideicommissæ libertas lib.48.tit.18.l.19
Is, cui fideicommissum soluitur lib.35.tit.2.l.31
Is, cui hereditas tota.lib.12.tit.6.l.34
Is, cui ita. Vide, Is, Qui ita legatum est libro 36. tit.2.l.18
Is, cui lege bonis interdictum est lib. 28. titulo 1.l.18
Is, cui legatorum lib.36.ti.4.l.5
Is, cui opus nouum lib.39.tit.1.l.23
Is, cui sub condicione lib.35.tit.1.l.18
Is, cui sub condicione li.44.ti.7.l.42
Is, cui via, vel actus debebatur lib.8.tit.6.l.11
Is, cum quo aquæ pluuiæ lib.39.tit.3.l.7
Is, cum quo de peculio li.15.ti.1.l.55
Is damnum dat lib.50.ti.17.l.169
Is potest repudiare lib.29.ti.2.l.18
Is, qui à debitore lib.42.ti.8.l.9
Is, qui actionem habet libro 50.tit.17.l.15
Is, qui alienum hominem lib.46.tit.3.l.60
Is, qui alienum seruum promisit lib.45.titulo 1. leg.51
Is, qui amicitia ductus lib.3.ti.5.l.44
Is, qui aliqua ratione lib.38.tit.8.l.7
Is, qui bonis cessit lib.42.tit.3.l.2
Is, qui bonis cessit ibid.l.3
Is, qui certo loco lib.13.tit.4.l.9
Is, qui commodatum accepit lib.13.tit.6.l.13
Is, qui complures libertos lib.32.ti.1.l.94
Is, qui contra tabulas lib.28.ti.6.l.22
Is, qui debitorem vi exemit libro 2.tit.7.l.6
Is, qui decepit aliquem li.4.ti.3.l.40
Is, qui destinauit rem petere lib.6.ti.1.l.24
I, qui dicit se iurasse lib.44.tit.1.l.5
Is, qui dolo fecit lib.6.tit.1.l.69
Is, qui duo prædia. Vide, Qui duo prædia lib.8.ti. 3.l.29
Is, qui ex causa. Vide, Si quis ex causa lib.40.tit. 5.l.15
Is, qui ex stipulatu lib.44.tit.7.l.45
Is, qui fideicommissum debet lib. 32.tit.1.l.26
Is, qui fugitiuum celauit li.11.ti.4.l.1
Is, qui fundum lib.33.tit.2.l.31
Is, qui heres institutus est lib.29.tit.2.l.13
Is, qui in aliena potestate est lib.9.tit.4.l.32
Is, qui in domum. Vide, Qui in domum lib.47. tit.10.l.23
Is, qui in potestate est lib.37.ti.5.l.15
Is, qui in puteum lib.43.ti.24.l.11
Is, qui in reatu decedit lib.48.tit.4.l.vlt.
Is, qui intulit mortuum li.11.ti.7.l.7
Is, qui iudicio publico li.48.ti.2.l.4
Is, qui ius annulorum impetrauit li.40.ti.10.l.5
Is, qui legatione fungitur lib.50.tit.7.l.15
Is, qui natus est ex mancipiis libro 50. titulo 16. l.210
Is, qui onerandæ libertatis lib.38.tit.1.l.32
Is, qui opem lib.47.tit.2.l.34
Is, qui plusquam lib.12.tit.6.l.31
Is, qui prædam lib.48.tit.13.l.13
Is, qui promisit tibi lib.20.ti.1.l.33
Is, qui putat lib.29.tit.2.l.15
Is, qui reipublicæ causa afuturus erat lib. 4. titu. 6.l.39
Is, qui reipublicæ causa abest lib.4.tit.6.l.44
Is, qui rem conduxerit lib.19.ti.2.l.6
Is, qui rem permutatam lib.42.tit.4.l.15
Is, qui reus factus est. Vide, Si qui reus factus est lib.48.ti.1.l.5
Is, qui se obtulit rei defensioni li.6.tit.1.l.25
Is, qui seruum castrandum lib.48.ti.8.l.6
Is qui sola triginta reliquerat lib.30.tit.1.l.80
Is, qui suis nummis emitur libro 40.tit.1.l.4
Is, qui vnum filium habebat lib.29.tit.7.l.19
Is, qui vsumfructum li.9.tit.4.l.18
Is, qui vsumfructum lib.7.tit.4.l.20
Is quoque, qui ex causa li.2.tit.4.l.9
Isti quidem li.4.ti.2.l.8
Ita autem dispositioni li.26.ti.7.l.5
Ita constante matrimonio lib.23.tit.3.l.26
Ita demum autem committetur lib.4.tit.8.l.38
Ita fidei heredis lib.49.tit.14.l.40
Ita liber esse iussus lib.40.tit.7.l.8
Itaque cum separatim libro 17.tit.2.l.64
Itaque si accepto lib.4.tit.3.l.28
Itaque sicut superius lib.21.ti.1.l.32
Itaque si hoc specialiter libro 3.tit.3.l.48
Itaque si seruum tuum lib.9.ti.2.l.4
Itaque tunc potestatem lib.12.tit.1.l.39
Itaque fullo li.47.ti.2.l.12
Itaque hoc casu li.40.ti.5.l.27
Itaque pauciores li.28.ti.8.l.2
Itaque tunc li.12.ti.1.l.39
Ita stipulatus sum li.45.ti.1.l.115
Ita tamen si vectigal soluant libro 6. titulo 3. leg.2
Ita tamen, vt his lib.36.tit.1.l.27.
Ita vt omnes lib.17.tit.1.l.36
Ita vt & si fur.lib.13 tit.6.l.16
Ita vulneratus est seruus lib 9.tit.2.l.51

Index legum Digestorum.

Item,ait prætor li.4.ti.6.l.21
Item apud Labeonem lib.47.tit.10.l.15
Item à substituto li.37.tit.5.l.13
Item clodus morbo ius est lib.21.tit.1.l.13
Item cum testamento libro 15.tit.1.l.14
Item ei succurritur lib.4.tit.6.l.14
Item eorum lib.3.tit.4.l.6
Item & ad litem lib.3.tit.3.l.3
Item ex diuerso lib.10.tit.2.l.19
Item exigit prætor lib.4.tit.3.l.16
Item hi,qui reipublicæ causa lib.4.tit.6.l.4
Item illa verba prætoris libro 13.tit.5.l.18
Item in potestate nostra sunt lib.1.tit.6.l.3
Item Labeo scribit lib.10.tit.2.l.22
Item lapilli lib.1.tit.8.l.3
Item legato continentur lib.32.tit.1.l.49
Item liberatur pignus libro 20.titu.6.l.6
Item magistri societatium lib.2.tit.14.l.14
Item Mela scribit lib.9.tit.2.l.11
Item miles lib.42.tit.1.l.18
Item parte fundi lib.44.tit.2.l.8
Item pictoris instrumento legato lib. 33. titu. 7. leg.17
Item prædia lib.10.tit.2.l.10
Item prætor edicto suo libro 38.tit.16.l.8
Item pro patrona lib.2.tit.6.l.2
Item quæ ex animalibus lib.41.tit.1.l.6
Item quamuis lib.10.tit.3.l.10
Item quæritur lib.19.tit.2.l.13
Item quia conuentiones lib.2.tit.14.l.4
Item quibus propter infirmitatem lib.3. titu. 1. leg.4
Item quod dictum est lib.18.ti.2.l.6
Item quod Sabinus ait libro 28.tit.5.l.17
Item si alter ex dominis lib.45.tit.3.l.8
Item sic possunt lib.8.ti.3.l.3.
Item si cum exceptione lib.4.tit.2.l.14
Item si cum putaui li.3.ti.5.l.5
Item si filiusfamilias fideiusserit lib.14.titulo 6. leg.7
Item si fundi li.7.ti.1.l.9
Item si non venerit lib.23.tit.4.l.13
Item si ob id quòd lib.44.tit.4.l.3
Item si obstetrix medicamentum dederit lib. 9. ti.1.l.9
Item si pretio lib.19.ti.2.l.23
Item res fuerint vsucaptæ lib.4.tit.7.l.4
Item si seruus duorum lib.45.tit.3.l.9
Item si serui redhibendi lib 21.tit.1.l.30
Item si seruum lib.6.ti.2.l.6
Item si suspectus sit lib.3.tit.3.l.19
Item si verberatum lib.6.ti.1.l.15
Item si vnus ex litigatoribus lib.4.tit.8.l.17
Item veniunt in hereditatem lib.5.tit.3.l.20
Item vestis lib.49.tit.15.l.3.
Item si victus fuero li.44.tit.2.l.10
Item videndum si possessor lib.5.ti.3.l.18
Iter nihil prohibet lib.8.tit.4.l.14
Iter sepulchro debitum libro 8.tit.6.l.4
Itinere ad prædium li.8.tit.3.l.28
Itinere faciendo lib.50.ti.16.l.3
H ΤΩΝ ΤΕΚΝΩΝ lib.50.tit.16.l.104
Iubere caueri li.2.ti.1.l.4
Iudex datus in eodem officio lib.5.tit.1.l.46
Iudex posteaquam lib.42.ti.1.l.55
Iudex si malè absoluit lib.12.ti.6.l.28
Iudici ab apellatoribus lib.47.tit.10.l.42
Iudicem in prædiis diuidundis lib.10.tit.3.l.21
Iudicium communi diuidundo lib. 10. titulo 1. leg.10
Iudicium finium regundorum libro 10.titu.1.l.9
Iudicatæ quidem rei lib.44.tit.2.l.29
Iudicatum solui lib.46.ti.7.l.6
Iudicatum solui ibid.l.9
Iudicium soluitur li.5.ti.1.l.58
Iulianus ait li.2.ti.8.l.11
Iulianus ait li.5.ti.1.l.17
Iulianus ait li.17.ti.1.l.47
Iulianus ait li.38.ti.2.l.37
Iulianus ait li.40.ti.4.l.40
Iulianus ait li.35.ti.1.l.45
Iulianus ait li.31.ti.1.l.60
Iulianus ait lib.44.ti.4.l.7
Iulianus ait li 42.ti.2.l.3
Iulianus autem li.5.ti.1.l.16
Iulianus debitor.Vide,Ælianus debito lib.40.ti. 1.l.10
Iulianus & Marcellus putant lib.16.ti.3.l.19
Iulianus Diophanus. Vide,Iuius Diophantus li. 4.ti.4.l.50
Iulianus de eo loquitur lib.40.tit.9.l.6
Iulianus ex persona libro 13.tit.1.l.19
Iulianus lib.3.Digestorum lib.44.tit.2.l.3
Iulianus libro quarto lib.4.tit.6.l.17
Iulianus libro 6.Digest.lib.6.tit.1.l.17.
Iulianus libro 8.Digest.lib.6.tit.1.l.37
Iulianus lib.quintodecimo lib.19.ti.1.l.13
Iulianus lib.sextodecimo lib.23.tit.4.l.5
Iulianus lib.septimodecimo lib.39.ti.5.l.2
Iulianus lib.octauodecimo lib.24.ti.2.l.4
Iulianus lib.vicensimosexto lib.49.tit.2.l.42
Iulianus nec à filiofamilias.lib.30.tit.1.l.10
Iulianus noster lib.35.ti.1.l.86
Iulianus putat patronum lib.38.ti.2.l.43
Iulianus quoque li.28.ti.5.l.15
Iulianus scribit lib.29.tit.4.l.26
Iulianus scribit li.27.ti.10.l.10
Iulianus scribit li.23.ti.3.l.20
Iulianus scribit li.11.ti.7.l.24
Iulianus scribit li.15.ti.6.l.14
Iulianus scribit li.5.ti.3.l.30
Iulianus scribit li.10.ti.4.l.9
Iulianus verum debitorem lib.12.titu.6.l.60
Iulius Fœbus li.36.ti.1.l.81
Iulius Paulus Numphidio lib.45.tit.1.l.81.
Iura constitui oportet li.1.ti.3.l.3
Iura libertorum li.37.ti.14.l.4
Iura non in singulas personas libro 1.tit.3.l.8
Iura prædiorum li.8.tit.6.l.2
Iura sanguinis li.50.ti.17.l.8
Iure ciuili receptum est libro 39.ti.1.l.24
Iure gentium li.23.ti.2.l.68
Iure militari l.29.ti.1.l.4
Iure naturæ æquum est lib.50.tit.17.l.206
Iure nostro li.26.ti.2.l.26
Iure societatis li.17.ti.2.l.82.
Iure succursum est li.23.ti.3.l.6
Iurídico, qui Alexandriæ agit lib.1.tit.19.l.2
Iuri operam daturum li.1.ti.1.l.1
Iurisconsultus li.38.ti.10.l.10
Iurisgentium conuentiones lib.2.titu.14.l.7
Iuris ignorantia li.22.ti.6.l.7
Iuris ignorantiam li.22.ti.6.l.4
Iuris Italici sunt li.50.ti.15.l.7
Iurisiurandi li.12.ti.2.l.32
Iurisperitos li.27.ti.1.l.30
Iuris ratio efficit li.40.ti.1.l.25
Ius agnationis li.2.ti.14.l.34
Ius alimentorum li.27.ti.2.l.3
Ius autem ciuile est li.1.ti.1.l.7
Ius ciuile est quod li.1.ti.1.l.6
Ius cloacæ mittendæ li.8.ti.1.l.7
Ius dandi tutores li.26.ti.5.l.3
Ius dicentis officium li.2.ti.1.l.1
Iusiurandum à debitore lib.12.titu.2.l.40
Iusiurandum etiam ibi l.27.
Iusiurandum & ad pecunias lib.12.tit.2.l.34
Iusiurandum ibid.l.17
Iusiurandum lib.12.ti.2.l.2
Iusiurandum li.44.ti.5.l.1
Ius nostrum non patitur libro 50.titu.17.l.7
Ius pluribus modis dicitur libro 1.ti.1.l.11
Ius publicum lib.2.tit.14.l.38
Ius singulare est li.1.ti.3.l.16
Iussit imperator lib.16.ti.2.l.24
Iusta causa manumissionis libro 40.ti.2.l.9
Iusta enim an iniusta libro 43.tit.17.l.2
Iusta interpretatione lib.50.titu.16.l.201
Iustè possidet li.41.ti.2.l.11
Iustitia est constans li.1.ti.1.l.20
Iustissimè ædiles retulerunt libro 21.tit.1.l.44
Iusto errore ductus Titius li.41.tit.3.l.44
LAbeo ait lib.2.ti.14.l.2
Labeo ait li.33.ti.10.l.7
Labeo ait li.23.tit.2.l.2
Labeo ait li.4.tit.8.l.3
Labeo ait eodem tit.3.l.25
Labeo ait li.39.ti.3.l.19
Labeo ait li.8.ti.3.l.10
Labeo ait li.38.ti.1.l.36
Labeo ait li.8.ti.6.l.17
Labeo etiam absenti libro 12.tit.2.l.41
Labeo & Sabinus existimant libro 50. titulo 16. leg.14
Labeo iudicat eum li.50.tit.1.l.5
Labeo libro posteriorum libro 18.ti.1.l.45
Labeo libro posteriorum libro 40. titulo 7. leg.21
Labeo libro posteriorum lib.18.tit.1.l.50
Labeo libro primo lib.50.titulo 16.l.19
Labeo,Neratius li.41.ti.3.l.8
Labeo non posse ait li.43.ti.21.l.2
Labeo putat li.47.ti.5.l.6
Labeo putauit li.47.ti.4.l.3
Labeo scribit li.38.ti.10.l.6
Labeo scribit li.21.ti.1.l.1
Labeo scribit li.18.ti.1.l.50
Labeo scribit li.21.ti.1.l.64
Labeo scripsit li.18.ti.1.l.21
Labeo scripsit li.45.ti.1.l.31
Lacus & stagna li.41.ti.1.l.12
Lana legata li.32.ti.1.l.88
Latæ culpæ fimis est li.50.ti.16.l.223
Latinus Largus lib.31.tit.1.l.83
Latinus Largus li.21.ti.1.l.56
Latinus Largus li.40.ti.8.l.9
Latrones tibi seruum li.49.ti.15.l.27
Lecta est in auditorio li.12.ti.1.l.40
Lectos emptos ædilis li.18.ti.6.l.12
Legata inutiliter data li.34.ti.4.l.14
Legata inutiliter data li.30.titu.1.l.19
Legata suppellectili li.33.ti.10.l.9
Legata sub conditione li.35.ti.1.l.41
Legatam municipio pecuniam li.50.ti.9.l.4
Legatarius,qui rogatus est li.27.ti.1.l.27
Legatarius pro parte li.30.ti.1.l.38
Legatum proconsulis li.1.ti.16.l.13
Legatis alimentis li.34.ti.1.l.6
Legatis,quæ relinquuntur li.35.ti.1.l.1
Legatis quoque li.4.ti.6.l.8
Legatis seruis exceptis li.32.ti.1.l.65
Legatis vxori li.31.ti.1.l.35
Legato generaliter relicto li.30.ti.1.l.37
Legato qui publicum li.50.ti.5.l.12
Legato sub condicione li.35.ti.1.l.65
Legato tempus prodest li.50.tit.7.l.5
Legatorum nomine li.41.ti.8.l.1
Legatorum nomine satisdari lib.36.ti.3.l.1
Legatorum petitio li.31.ti.1.l.33
Legatum ciuitati relictum li.33.ti.2.l.16
Legatum est donatio li.31.ti.1.l.36
Legatum est delibatio hereditatis.libro 30.titu. 1.l.116
Legatum in annos singulos li.4.ti.5.l.10
Legatum ita erat li.30.ti.1.l.105
Legatum ita dominium li.31.ti.1.l.80
Legatum ita est li.33.ti.1.l.17
Legatum nulli alii li.34.ti.4.l.21
Legatum seruo delatum li.30.ti.1.l.7
Legatum sub condicione li.35.ti.1.l.95
Legatum sub condicione li.34.ti.4.l.24
Legatus antequam li.50.ti.7.l.10
Legatus Cæsaris li.1.ti.18.l.20
Legatus contra rempublicam li.50.ti.7.l.2
Legatus creatus li.50.ti.7.l.12
Legatus mandata li.1.ti.16.l.12
Legatus municipalis li.50.ti.7.l.1
Legaui Titio li.35.ti.3.l.25
Lege agraria li.47.ti.21.l.3
Lege Aquilia li.9.ti.2.l.2
Lege autem municipali li.50.ti.9.l.3
Lege Cornelia cauetur li.29.ti.5.l.25
Lege Cornelia cauetur li.48.ti.10.l.9
Lege Cornelia testamentaria libro 48. titulo 10.l.30
Lege Cornelia de sicariis j.lib.48.ti.8.l.1
Lege Cornelia ij.ibi.l.4
Lege duodecim tabularum li.26.ti.2.l.2
Lege duodecim tabularum li.27.ti.10.l.1
Lege Falcidia interueniente libro 35. tit.2.l.7
Lege Fauia tenetur li.48.ti.14.l.4
Lege Fauia prohibetur li.40.tit.1.l.12
Lege fundo vendito dicta li.18.ti.3.l.5
Lege Iulia de annona li.48.ti.12.l.2
Lege Iulia de vi publica j.li.48.ti.6.l.1
Lege Iulia ij.ibid.l.7
Lege Iulia iij.ibid.l.8
Lege Iulia iudiciorum li.22.ti.5.l.4
Lege Iulia Petronia.Vide,Lege Iunia Petronia
Lege Iulia peculatus li.48.ti.13.l.1
Lege Iulia de residuis libro 48.ti.13.l.11
Lege Iulia peculatus eod.ti.l.4
Lege Iulia repetundarum j.li.48.tit.11.l.1
Lege Iulia ibid.l.3
Lege Iulia ita cauetur li.23.tit.2.l.44
Lege Iunia Petronia li.40.tit.1.l.24
Lege obuenire li.50.ti.16.l.130
Lege Papia cauetur li.23.ti.2.l.23
Lege Pompeia de parricidiis li.48.ti.9.l.1
Lege Rhodia cauetur li.14.ti.2.l.1
Legis Aquiliæ li.9.ti.2.l.54
Legis Falcidiæ li.35.ti.2.l.58
Legis Fauiæ li.48.ti.15.l.3.Aliàs l.Flauiæ

Legis

Index legum Digeſtorum.

Legis Iuliæ lib.48.tit.7.l.4
Legis virtus lib.1.tit.3.l.7
Legitima conuentio lib.2.tit.14.l.6
Legitimæ tutelæ lib.26.tit.4.l.1
Legitimam hereditatem lib.5.tit.3.l.8
Legitimam tutelam lib.26.tit.4.l.2
Legitimis capite diminutis lib.38.tit.8.l.5
Legitimos tutores lib.26.ti.5 l.5
Leuia crimina audire lib.48.tit.2.l.6
Leuissima libertatis conditio lib.35.tit.1.l.35
Lex Aquilia lib.9.tit.2.l.1
Lex Cornelia de iniuriis lib.47.tit.10.l.5
Lex Cornelia lib.28.tit.6.l.28
Lex de vectigali fundo lib.20.tit.1. l.31
Lex duodecim tabularum lib.48.tit.4.l.3
Lex duodecim tabularum lib.47.tit.3.l 1
Lex est commune præceptum lib.1.tit.3.l.1
Lex Falcidia lata est lib.35.tit.2.l.1
Lex Falcidia ibid.l.47
Lex Iulia de repetundis lib.48.tit.11.l.7
Lex Iulia quæ de dotali lib.23.tit.5.l.4
Lex Naturæ hæc est lib.1.tit.5.l.24
Libellorum inscriptionis lib.48.tit.2.l.3
Liber homo lib.28.tit.5.l.58
Liber homo suo nomine lib.9.tit.2.l.13
Liber homo si iussu lib.9.tit.2 l.37
Liber homo in stipulatu lib.45.tit.1.l.103
Liber homo, qui bona fide lib.41.tit.1.l.19
Liber homo, qui bona fide lib.45.tit.1.l.118
Liber homo lib.45.tit.3.l.20
Liberis etiam hominibus lib.40.tit.11.l.7
Liberis exhæredatis lib.44.tit.4.l.12
Liberis omnibus legauit lib.35.tit.1.l.108
Liberali causa. Nunc incipit, Si in obscuro lib.4. tit.12.l.41
Libertatis in eum diem lib.22.tit.1.l.16
Liberationem lib.34.tit.3.l.3
Liberationis verbum lib.50.tit.16.l.47
Libera peculij lib.15.tit.1.l.48
Liberi assidere possunt lib.1.tit.21.l.2
Liberi hominis emptionem libro 18. titulo 1. l.70
Liberi patroni lib.38.tit.4.l.8
Liberis lib.48.tit.22.l.8
Liberorum appellatione lib.50.tit.16.l.220
Liberorum autem & parentium libro 3.titulo 2. l.21
Liberos, qui adrogatum lib 4.tit.5.l.3
Liberos senatorum lib.1.tit.9 l.10
Liberum arbitrium est lib.1.tit.7.l.28
Liberum est ei qui lib.11.tit.7.l.9
Libertas ad tempus dari non potest lib. 40.titu. 4.l.33
Libertas est naturalis lib.1 tit.5.l.4
Libertas inæstimabilis res est libro 50. titulo 17. l.106
Libertas omnibus rebus fauorabilior lib. 50. tit. 17.l.122
Libertas quæ lib.40.tit.4.l.17
Libertas testamento lib.40.tit.4.l.38
Libertate sub condicione lib.40.tit.4.l.55
Libertate seruo lib.40.tit.7.l.26
Libertates directæ lib.40.tit.4.l.43
Libertates etiam lib.40.tit.5.l.16
Liberta ingrata non est lib.37.tit.15.l.vlt.
Liberta maior lib.38.tit.1.l.35
Liberta quæ voluntate lib.24.tit.3.l.35
Liberta si in concubitu lib.38.tit.1 l.46
Libertus à patrono lib.2.tit.4.l.14
Libertus aduersus patronum lib.2.tit.4.l.15
Libertus cum fraudandi lib.38.tit.5.l.12
Libertus negotiatoris lib.38.tit.1.l.45
Libertus non alius lib.26.tit.5.l.14
Libertus propter patronum lib.50.tit.1.l.17
Libertus qui in priore lib.34.tit.4.l.29
Libertus, qui operarum lib.38.tit.1.l.41
Libertus, qui post ibid.l.15
Libertus, qui soluendo lib.38.tit.2.l.36
Libertus quoque si fraudulenter libro 26.titulo 10.l.2
Libertus senatoris lib.27.tit.1.l.43
Libertus sub condicione lib.38.tit.2.l.20
Liberti appellatione lib.50.tit.16.l.172
Liberti assidere possunt lib.1.tit.21.l.2
Liberti omnes lib.37.tit.14.l.2
Liberto & filio lib 37.tit.15.l.9
Liberto octoginta habenti lib.38.tit.2.l.26
Liberto per obreptionem lib.38.tit.2.l.49
Liberto sine liberis mortuo ibidem titulo 2 l.17
Liberto suo ita legauit libro 33.titulo 2.l.21
Liberto vel amico lib.3.tit.5.l.31
Libertum, Vide ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΟΣ libro 27. titulo 1.l.14
Libertum curatoris lib 23.tit.2.l.37
Libertum eundémque tutorem libro 23.titulo 2. l.64
Libertis libertabúsque. Hæc l. est §. 1.l. 16.libro 3. titu.1
Libertis omnibus legauit libro 35.ti.l.108
Libertis quos testamento libro 34, titulo 1. l.18
Libertinus si ius annulorum lib.40.tit.10.l.6
Libertinus Libertinam lib.13.tit.2.l.8
Libertinus, qui patronum lib.38.tit.2.l.5
Libertini sunt lib.1.tit.5.l.6
Libro memoralium lib.50.tit.16.l.144
Librorum appellatione libro 32. titulo 1 l.52
Licet autem prætor lib.4.tit.8.l.15
Licet autem venditori lib.18.tit.2.l.7
Licet capitalis lib.50.tit.16.l.103
Licet deponere lib.16.tit.3.l.17
Licet dubitatum antea fuit lib.40.tit.12.l.44
Licet extra ædes sint lib 18.tit.1.l.48
Licet famosæ non sint, lib.37.tit.15.l.7
Licet fugæ tempore lib.40.tit.12.l.11
Licet fur paratus lib 13.tit.1.l.20
Licet gratis naugaueris lib.4.ti.9.l.6
Licet Imperator noster lib.30.tit.1.l.74
Licet in popularibus actionibus lib.3.tit.3.l.42
Licet in prædiis lib.20.tit.2 l.6
Licet inter gesta lib.50.tit.16.l.58
Licet malæ fidei possessor lib.8.tit.6.l.24
Licet manente matrimonio lib.23.tit.4.l.18
Licet minimam lib.5 tit.3.l.10
Licet mulier lib.37.tit.10.l.2
Licet multo minus lib.7.tit.1.l.14
Licet neque seruum lib.41.tit.2.l.45
Licet placeat lib.33.tit.4.l.15
Licet pro herede lib 29.tit.4.l.2
Licet soleat dos l.23.tit.3.l.43
Licet tamen prætor lib.15.tit.1.l.3
Licet testatori repetere lib.33.tit.2.l.23
Licet transferam lib.14.tit.4.l.20
Licet verum procuratorem lib.5.tit.1.l.56
Licet vt non petatur lib.36.tit.3.l.12
Licere vnicuique lib.47.tit.9.l.12
Licitatio vectigalium. Vide, Locatio vectigalium
Licinnius Lucusta lib.31.tit.1.l.48
Licinius Rufinus lib.40.tit.13.l.4
Ligni appellatio lib.32.tit.1.l.55
Liminarchæ & stationarij lib.11.tit.4.l.4
Lineam margaritorum lib.25.tit.2.l.26
Lines & labra lib.19.tit.1.l.15
Lis nulla vobis esse potest lib.1.tit.1.l.4
Litis æstimatio lib.41.tit.4.l.3
Litis contestatæ lib.32.tit.1.l.55
Litis contestatæ tempore lib.3.tit.5.l.37
Litis nomen lib.50.tit.16.l.36
Lite contestata vsuræ currunt lib.22.tit.1.l.35
Litigatores ierint lib.4.tit.8.l.11
Litigiosam rem non facit lib.44.tit.6.l.1
Literæ quibus hæreditas lib.29.tit.6.l.17
Litus est lib.50.tit.16.l.96
Litus publicum est lib.50.tit.16.l.112
Litora quæ fundo lib.18.tit.1.l.51
Litora quæ populus Rom.lib.43.titul.8.l.3
Locare seruitutem nemo potest libro 19. titu. 2 l.44
Locatio & conductio j.lib.19.tit.2.l.1
Locatio & conductio ij.ibid.l.2
Locatio precariúve rogatio lib.19.tit.2.l.4
Locatio vectigalium lib.39.tit.4.l.9
Locus certus ex fundo lib.41.tit.2.l.26
Locus est non fundus lib.50.tit.16.l.60
Loci corpus lib.8.tit.5.l.4
Locum autem religiosum lib.7.tit.1.l.17
Locum habet hoc interdictum lib.43.tit.5.l.3
Locum in quo seruus lib.11.tit.7.l.2
Longa possessione lib.11.ti.8.l.4 legitur & Longa possessio
Longæ possessionis lib.44.tit.3.l.3
Longè magis dandum est lib.27.tit.4.l.2
ΛΟΥΚΙΟΣ ΤΙΤΙΟΣ ΓΑΙΩ lib.8.tit.3.l.37
Lucius & Titia fratres lib.10.tit.2.l.38
Lucius Titius accepta lib 19.tit.1.l.47
Lucius Titius lib.16.tit.3.l.27
Lucius Titius lib.3.tit.2.l.21
Lucius Titius lib.16.tit.3.l.24
Lucius Titius lib.14.tit.1.l.7
Lucius Titius lib.20.tit.6.l.12
Lucius Titius lib.17.tit.1.l.38
Lucius Titius lib.28.tit.5.l.53
Lucius Titius lib.28.tit.5.l.85
Lucius Titius lib.14.tit.3.l.20
Lucius Titius lib.28.tit.6.l.45
Lucius Titius lib.5.tit.3.l.47
Lucius Titius lib.13.tit.5.l.31
Lucius Titius lib.20.tit.4.l.18
Lucius Titius lib.33.tit.7.l.28
Lucius Titius lib.24.tit.3.l.38
Lucius Titius lib.34.tit.1.l.12
Lucius Titius lib.35.tit.1.l.83
Lucius Titius lib.34.tit.3.l.12
Lucius Titius lib.30.tit.1.l.123
Lucius Titius lib.31.tit.1.l.22
Lucius Titius lib.36.tit.1.l.78
Lucius Titius lib.26.tit.7.l.21
Lucius Titius lib.26.tit.7.l.46
Lucius Titius lib.32.tit.1.l.93
Lucius Titius lib.21.tit.2.l.11
Lucius Titius lib.40.tit.5.l.14
Lucius Titius lib.29.tit.1.l.40
Lucius Titius lib.40.tit.4.l.53
Lucius Titius lib.28.tit.3.l.20
Lucius Titius. Vide, ΛΟΥΚΙΟΣ ΤΙΤΙΟΣ
Lucius Titius §.1.est l.6.lib.34.tit.2
Lucius Titius lib.40.tit.5.l.40
Lucius Titius lib.40.tit.5.l.56
Lucius Titius lib.48.tit.16.l.17
Lucius Titius lib.49.tit.14.l.9
Lucius Titius lib.49.tit.1.l.18
Lucius Titius lib.49.tit.1.l.24
Lucius Titius lib. 50. tit.1.l.21
Lucius Titius lib.46.tit.1.l.24
Lucius Titius lib.38.tit.5.l.32.
Lucio Titio fundum lib.31.tit.1.l.23.
Lucio Titio lib.44.tit.7.l.29
Lucio Titio lib.43.tit.20.l.4
Lumen lib.8.tit.2.l.16
Luminum eod.tit.l.4
Mæuius cui fundus lib.35.tit.1.l.55
Mæuius fundum mihi lib.31.tit.1.l.66
Mæuius qui nos heredes fecit libro 10.titulo 2. l.52
Mæuio fundi partem lib.31.tit.1.l.41
Mæuia decedens lib.40.tit.4.l.44
Mæuia marito suo lib.24.tit.3.l.49
Mæuia heporem lib.33.tit.1.l.13
Magis puto lib.27.tit.9.l.5
Magistratus à curatoribus lib.27.tit.8.l.8
Magistratus municipales lib.50.tit.1.l.25
Magistratus Reipublicæ lib.50.tit.8.l.6
Magistratum apud quem lib.1.tit.7.l.4
Magistratibus municipalibus lib.2.tit.1.l.12
Magna negligentia est lib.50.tit.16.l.226
Maiestatis crimine lib.48.tit.4.l.10
Maiore parte anni lib.50.tit.16.l.156
Maiorem esse lib.2.tit.14.l.8
Maiores xx.annis lib.40.tit.13.l.1
Maiores lxx.annis lib.50.tit.6.l.3
Malum nauis lib.50.tit.16.l.142
Mancipia mater lib.40.tit.8.l.8
Mancipiorum electio lib.33.tit.5.l.6
Mandatam sibi iurisdictionem lib.1.tit.20.l.5
Mandasti filio meo lib.3.tit.5.l.46
Mandata iurisdictione lib.1.tit.20.l.2
Mandatum distrahendorum lib.17.tit.1.l.57
Mandatum inter nos lib.17.tit.1.l.2
Mandatum generali lib.3.tit.3 l.60
Mandatis cauetur lib.48.tit.17.l.5
Mandatis cauetur lib.22.tit.5.l.25
Mandatis principalibus lib47.tit.22.l.1
Mandatis principalibus, quæ lib.48.tit.19.l.35
Manifestæ turpitudinis lib.12.tit.2.l.38
Manumissio per lictores lib.40.tit.2.l.23
Manumissiones quoque lib.1.tit.1.l.4
Manumissus lib 48.tit.22.l.13
Manumittere deportatum libro 48. titulo 22.l.2
Marcellus ait. Vide, Marcellus desinit
Marcellus apud Iulianum lib.50.tit.16.l.9
Marcellus autem lib.36.tit.1.l.3
Marcellus desinit lib.50.tit.17.l.66
Marcellus lib.4 Digest.lib.5.tit.1.l.3
Marcellus libro septimo lib.24.tit.1.l.45
Marcellus lib.octauo lib.25.tit.2.l.11
Marcellus notat. Vide, Inter dum & propter hoc libro 15.titu.3.l 14. Vide præterea l.66.libro 50. tit.17
Marcellus notat lib.39.tit.6.l.15
Marcellus scribit lib.21.tit.3.l.1

Index legum Digestorum.

Marcellus scribit lib.46.tit.1.l.25
Marcius domum faciendam libro 19. titulo 2. l.59
Maritus dotem lib.24.tit.3.l.52
Maritus facere posse lib.24.tit.3.l.54
Maritus quidam heres lib.48.tit.18.l.20
Maritus vxori suæ lib.22.tit.1.l.48
Maritus vxori suæ lib.33.tit.5.l.22
Maritus res lib.35.tit.2.l.95
Mariti lenocinium lib.48.tit.5.l.29
Marito quoque adulterium lib.48.tit.5.l.24
Maritum in id quod lib.24.tit.3.l.12
Maritum suum & filium lib.35.tit.3.l.25
Martius fundum. Vide, Attius fundum lib.41.tit. 1.l.38
Masurius scribit. Vide, Libro memorabilium li. 50.tit.16.l.143
Mater autem familias lib.48.tit.5.l.10
Mater cum filiæ aurum lib.23.tit.3.l.34
Mater decedens lib.5.tit.2.l.19
Mater filij subrepti lib.47.tit.2.l.38
Mater filio suo coheredes lib.35.tit.1.l.93
Mater secundis tabulis lib.29.tit.4.l.27
Matris sollicitudo lib.26.tit.6.l.1
Matris intestata lib.38.tit.17.l.4
Matrem & auunculum lib.36.tit.1.l.80
Matrimonij causa manumitti libro 40. titu. 9. l.21
Matrimonij causa lib.23.tit.2.l.51
Maximéque etiam lib.26.tit.7.l.29
Maximum remedium lib.12.tit.2.l.1
Mea res sub condicione lib.35.tit.1.l.98
Medicus libertus lib.38.tit.1.l.26
Medicus, cui, Vide Si medicus, cui curandos lib. 50.tit.13.l.3
Medicus suo contubernali lib.34.tit.2.l.40
Medicorum intra numerum lib.50.tit.9.l.1
Mela ait lib.34.tit.1.l.14
Melior conditio nostra lib.50.tit.17.l.133
Meminisse oportebit lib.1.tit.16.l.10
Meminisse oportebit lib.47.tit.2.l.92
Mensores hereditarios lib.27.tit.1.l.26
Meorum & tutorum appellatione libro 50. titu. 16.l.91
Mercedes planè lib.5.tit.3.l.29
Mercis appellatio lib.50.tit.16.l.68
Mercis appellatione eod.tit.l.207
Meritò autem adiectum est lib.17.tit.2.l.51
Meritò ex iussu domini lib.15.tit.4.l.1
Meritò Iulianus respondit libro 43. titulo 16. l.19
Metrodorum cum lib.48.tit.19.l.40
Metus autem causa lib.4.tit.6.l.3
Metum accipiendum lib.4.tit.2.l.5
Metum autem non vani hominis libro.4.titu. 2. l.6
Metum autem præsentem lib.4.tit.2.l.9
Miles ad sororem epistulam lib.31.tit.1.l.75
Miles commeatu accepto lib.4.tit.6.l.34
Miles filiusfamilias lib.29.tit.1.l.22
Miles filiusfamilias lib.49.tit.17.l.5
Miles ita heredem lib.29.tit.1.l.41
Miles præcipua habere debet. libro 49. titu. 17. l.4
Miles qui cum adultero lib.48.tit.5.l.11
Miles qui in furto Valneario lib.47.tit.17.l.3
Miles qui in commeatu agit lib.49.tit.16.l.1
Miles qui sub armata lib.42.tit.1.l.6
Miles si dum paganus lib.35.tit.2.l.96
Miles si testamentum lib.29.tit.1.l.35
Militis codicillis lib.29.tit.1.l.36
Militi, qui capite lib.38.tit.12.l.1
Milites agrum lib.49.tit.16.l.13
Milites enim lib.29.tit.1.l.12
Milites etiam lib.29.tit.1.l.5
Milites omnes lib.4.tit.6.l.45
Milites plane lib.4.tit.6.l.7
Milites prohibentur prædia comparare lib.49. tit.16.l.9
Milites si amiserint lib.48.tit.3.l.12
Militum delicta lib.49.tit.16.l.2
Militibus liberam li. 29.tit.1.l.1
Mille passus lib.50.tit.16.l.154
Minicius interrogatus lib.6.tit.1.l.61
Minimè maiores lib.11.tit.7.l.35
Minimè sunt mutanda lib.1.tit.3.l.23
Minor annis vigintiquinque lib.4.tit.4.l.46
Minor autem magistratus ibid.l.18
Minor etiam ibid.l.8
Minor se in id lib.4.tit.4.l.48
Minor xxv.annis lib.4.tit.4.l.36
Minor xxv.annis lib.3.tit.3.l.51
Minor xxv. annis j.lib.4.tit.4.l.32
Minor vigintiquinque annis ij.ibid.l.36
Minor vigintiquinque annis libro 21. titulo 2. l.39
Minori vigintiquinque annis libro 27. titulo 6. l.4
Minorem annis xij.lib.23.tit.2.l.4
Minori xxv.annis succurritur libro 27. titulo 6. l.4
Minoribus xxv.annis lib.4.tit.4.l.6
Minus autem audiens potest lib.26.titu.4. l.11
Minus est actionem habere, quàm rem lib.50.ti. 17.l.204
Minus solutum intelligitur lib. 50.tit.16.l.32
Misso legatario lib.41.tit.4.l.13
Modestinus respondit lib.46.tit.3.l.76
Modestinus respondit lib.32.tit.16.l.105
Modestinus respondit lib.34.tit.4.l.19
Modestinus respondit lib.39.tit 5.l.23
Modestinus respondit lib.44.tit.1.l.10
Modestinus respondit lib.38.tit.8.l.8
Monumentum generaliter lib.11.tit.7.l.42
Mora fieri intelligitur lib.22.tit.1.l.32
Mora rei fideiussori lib.45.tit.1.l.88
More majorum lib.2.tit.1.l.5
More nostræ ciuitatis lib.29.tit.2.l.8
More Romano dies lib.2.tit.12.l.8
Moribus apud nos receptum est libro 24. titu. 1.l.1
Moribus introductum est libro 28.tit.6.l.2
Morbus sonticus est lib.50.tit.16.l.113
Moris est, aduocationibus lib.38.tit.19.l.9
Mortis causa capimus lib.39.tit.6.l.17
Mortis causa capitur eod.tit.l.31
Mortis causa filij lib.39.tit.6.l.11
Mortis causa donare licet lib.39.tit.6.l.3
Mortis causa donatio ibid.l.1
Mortis causa donatio ibid.l.16
Mortis causa donatio ibid.l.34
Mortis causa seruum lib.40.tit.1.l.15
Mortis suæ causa lib.24.tit.1.l.53
Mortuo boue, qui lib.31.tit.1.l.49
Mortuo patre lib.36.tit.2.l.1
Mortuo herede lib.40.tit.7.l.15
Mortuo iudice lib.5.tit.1.l.60
Mortuo reo permittendi lib.46.tit.1.l.22
Moschis quædam lib.49.tit.14.l.47
Mouentium item mobilia lib.50.tit.16.l.93
Mutianæ cautionis lib.35.tit.1.l.7
Mulier an masculus lib.36.tit.1.l.41
Mulier bona lib.23.tit.3.l.72
Mulier fundos lib.18.tit 3.l.8
Mulier habebit lib.25.tit.2.l.7
Mulier in dotem dedit. lib.20.tit.4.l.19
Mulier in opus salinarum lib.49.tit.15.l.6
Mulier liberis lib.26.tit.3.l.2
Mulier quæ dotem lib.45.tit.1.l.72
Mulier, quæ duobus lib.36.tit.1.l.22
Mulier, quæ falsi lib.48.tit.16.l.4
Mulier quæ viro suo lib.28.tit.7.l.20
Mulier si in rem lib.10.tit.10.l.56
Mulieris appellatione lib.50.tit.16.l.13
Mulieri & pupillo lib.47.tit.23.l.6
Mulieri & Titio lib.35.tit.1.l.74
Mulierem absenti lib.23.tit.2.l.5
Mulierem propter lib.48.tit.2.l.13
Mulierem, quæ stupro libro 34.titu.9.l.14
Multum interest lib.35.tit.1.l.34
Multum interest sub lib.18.tit.4.l.19
Multa testamento lib.35.tit.1.l.6
Multi non notæ causa lib.28.tit.2.l.18
Multo magis proderit lib.12.tit.2.l.24
Munerum ciuilium lib.50.tit.4.l.18
Munerum ibid.l.1.
Municeps esse desinit lib.50.tit.1.l.23
Municipem aut natiuitas lib.50.tit.1.l.1
Municipes intelliguntur lib.50.tit.1.l.14
Municipes intelligendi sunt libro 50.tit.16.l.228
Municipio, Vide, Municipiis
Municipij lege ita cautum est lib.50.tit.9.l.6
Municipiis lib.36.tit.4.l.12
Municipibus plenum ius lib.38.tit.3.l.1
Municipibus si iurassent lib.35.tit.1 l.97
Munus tribus modis dicitur lib.50.tit 16.l.18
Munus propriè est lib.50.tit.16.l.214
Mutari debebit lib.3.tit.3.l.24
Mutius interrogatus. Vide suprà, Minicius interrogatus
Mutius libro quartodecimo libro 17. titulo 2. l.30
Mutianæ cautionis. Vide, Mutianæ cautionis
Mutus & surdus lib.3.tit.3.l.43
Mutus, surdus, cæcus lib.23.tit.3.l.75
Mutus, surdus, cæcus lib.37.tit.3.l.2
Muto itémque mutæ lib.26.tit.1.l.6
Mutum morbosum esse lib.21.tit.1.l.9
Mutum, necnon surdum libro 29.tit.2.l.5
Mutuum damus lib.12.tit.1.l.1
NAm absurdum videtur lib.38.tit.2.l.7
Nam ad ea potius lib.1.tit.3.l.5
Nam ad licitationem lib.10.tit.2.l.6
Nam aliter obseruantibus libro 33.tit.6.l.12
Nam ciuium Romanorum lib.1. tit.6.l.4
Nam cum ad heredem lib.36.tit.2.l.3
Nam cum deficiant vulgaria lib.19.tit.5.l.2
Nam cum filiofamilias lib.47.tit.2.l.16
Nam cum libertas lib.36.tit.2.l.8
Nam cum tractatu lib.17.tit.2.l.32
Nam cum vterque lib.2.tit.7.l.11
Nam cum vterque lib.45.tit.3.l.12
Nam ei vt indigno lib.39.tit.5.l.30
Nam & cetera officia lib.4.tit.5.l.6
Nam & cum eo lib.10.tit.4.l.4
Nam & Demosthenes orator lib.1.tit.3.l.2
Nam & feminæ lib.1.tit.7.l.21
Nam & fructuarius lib.7.ti.9.l 2
Nam & his, qui non lib.5.tit.2.l.5
Nam & Imperator Antonini lib.24.tit.1.l.41
Nam & ipsum ius honorarium lib.1.tit.1. l.8
Nam & mali serui lib.11.ti.3.l.7
Nam & maritus lib.12.tit.6.l.9
Nam & nocere constat lib.2.tit.14.l.12
Nam & plerique pueros lib.14.tit.3.l.8
Nam & præcipitata lib.47.tit.2.l.51
Nam & Seruius lib.3.tit.5.l.21
Nam & si actor scit lib.6.tit.1.l.26
Nam & si fur nummos lib.12.tit.1.l.13
Nam & si præcipitata. Vide, Nam & præcipitata
Nam & si obligatus soluero lib. 4.tit.7.l.10
Nam & si parentibus lib.5.tit.2.l.15
Nam & si ramos lib.43.tit.24.l.9
Nam & si seruus lib.33.tit.24.l.14
Nam & si sub condicione. lib.28.tit.3.l.5
Nam fructuarius lib.7.tit.9.l.2
Nam hoc modo lib.18.tit.4.l.11
Nam hoc natura æquum est libro 12. titulo 7 l.14
Nam Imperator noster lib.1.tit.3.l.38
Nam in bona castrensia lib.29.tit. 1.l.30
Nam in honorem matrimonij lib.25.tit.2.l.2
Nam inter se agere lib.15.tit.1.l.20
Nam is nullam lib.4.tit.3.l.6
Nam ita diuus Marcus lib.1.tit.7.l.39
Nam legem commissoriam lib.18.tit.3.l.3
Nam lusus lib.9.tit.2.l.10
Nam magistratus lib.4.tit.8.l. 4
Nam nec emancipatus lib.30.tit.1.l.89
Nam ne id quidem lib.32.tit.1.l.48
Nam origo huius rei lib.43.tit.24.l.8
Nam posteaquam lib.12.tit.2.l.9
Nam quæ accessionum lib.33.tit.8.l 2
Nam quem sine liberis lib.50.tit.16.l.149
Nam quod ad ius publicum attinet libro 36.tit.1. l.14
Nam quod liquidæ materiæ lib.35.tit.9.l.4
Nam reipublicæ interest lib.39.tit.1.l.4
Nam salutem Reip.tueri lib.1.tit.15.l.3
Nam satis est fundi lib.8.ti.6.l.6
Nam secundum constitutionem lib.37.tit.5.l.7
Nam si actor scit lib.6.tit.1.l.26
Nam si cum moriar lib.12.tit.6.l.17
Nam sicut repudiante lib.10.tit.2.l.36
Nam si hoc verum esset lib.15.tit 3.l.6
Nam si miles iure. Vide, Si miles iure libro 28. tit.3.l.7
Nam si non fuit lib.39.tit.2.l.37
Nam socij mei socius lib.17.tit.2.l.20
Nam sufficit periurij lib.4.tit.3.l.22
Nam tertium lib.28.tit.5.l.16
Nam vt ait Pædius lib.1.tit.3.l.13
Nati post mortem patris lib.38.tit.7.l.6
Natorum appellatio. Vide Η ΤΩΝ ΤΕΚΝΩΝ lib. 50.tit.16.l.104
Natura cavillationis lib.50.tit.6.l.177
Natura enim rerum lib.19.tit.5.l.4
Naturalis meus filius lib.19.tit.5.l.5
Naturali filio lib.26.tit.3.l.7
Naturalem autem lib.41.tit.1.l.5
Naturales obligationes lib.44.tit. 7.l.10
Naturaliter etiam seruus lib.12.tit.6.l.13
Naturaliter interrumpitur possess. libro 41. titu. 3.l.5
Naturaliter videtur lib.41.tit.2.l.12

Nauis

Index legum Digestorum.

Nauis aduersa tempestat.lib.14.tit.2.l.6
Nauis onustæ leuandæ causa lib.14.tit.2.l.4
Naue aut domu empta lib.21.tit.2.l.36
Nauibus longis lib.49.tit.15.l.2
Nauicularij & mercatores lib.50.tit.4.l.5
Nauta & caupo lib.4.tit.9.l.5
Ne corpora aut ossa lib.11.tit.7.l.38
Ne cum filiofamilias lib.47.tit.2.l.16
Ne ex dolo suo lucrentur lib.4.tit.3.l.12
Ne in aliena potestate lib.43.tit.24.l.2
Ne in plures lib.14.tit.1.l.2
Ne in potestate sit lib.4.tit.8.l.26
Ne liberalitate sua lib.42.tit.1.l.50
Ne piscatores nocte lib.47.tit.9.l.10
Ne præsidis.Vide,Nec præsidis
Ne procuratores Cæsaris lib.49.tit.14.l.30
Ne quid ex naufragij lib.47.tit.9.l.7
Ne quis messium lib.2.tit.12 l.1
Ne quis receptam lib.48.tit.3.l 10
Ne quorundam lib. 40.ti.16.l.1
Ne satisdatio lib.46.tit.8.l.21
Nec adiecit Sabinus lib.17.tit.2.l.9
Nec adoptare potest lib.1.tit.16.l.3
Nec aduersus coheredes lib. 16.ti 3.l.10
Ne ære alieno deducto lib.11.tit.7.l.26
Nec amplius concedendum lib.35.tit.2.l.2
Nec audiendus est patronus lib.38.tit.1.l.17
Nec ciuitatis actor lib.3.tit.3.l.74
Nec ei permittitur lib.1.tit.7.l.17
Nec emptio nec venditio lib.18.tit.1.l.8.
Nec enim amplius lib.13.tit.7.l.23
Nec enim quod crescit lib.13.tit.5.l.20
Nec enim ordo scripturæ lib. 46.tit.3.l.6
Nec esset eis studium lib.24.tit.1.l.2
Nec ex prætorio lib.50.tit.17.l.27
Nec filio patroni lib.40.tit.11.l.4
Nec fideicommissa lib.32. ti.1.l.36
Nec id iniquum est lib.29.tit.4.l.15
Nec ille desinit tutor esse lib.26.tit.6.l.16
Nec in ea lege lib.48.tit.5 l.22
Nec in furiosum commodati actio lib.13.ti.6.l.2
Nec interest liberos lib. 48.tit.6.l.3
Nec interest mihi lib.5.tit.6.l.3
Nec interest pecuniam lib. 16. tit.1.l.5
Nec interest lib. 35.tit.2.l.51
Nec ipsa dotem fratribus lib.37.tit.7.l.7
Necis, qui non lib.29.tit.2.l.17
Nec liceat domino lib.39.tit.4.l.2
Nec magistratibus licet lib.47.tit.10.l.32
Nec mandante præside lib 26.tit.5.l.8
Nec manifestum furtum lib.47.tit.2. l.8
Nec militi minori lib.40.tit.4.l.3
Nec mihi tem lib.26.tit.2.l.2
Nec minus etiam l b.47.tit.2.l.24
Necnon & si quis de causa lib.4.tit.6.l.28
Necnon ignoranti & multo lib.26.tit.5.l.6
Nec non illud sciendum lib.28.tit.8.l.3
Nec nouum lib.12.tit.6.l.5
Nec per liberos suos lib 4.tit.4.l.2
Nec præsidis quidem nomen lib.50.ti.10.l.4
Nec prætermittendum lib.17.tit.2.l.57
Nec pretiis manumissorum lib.11 tit.7.l.25
Nec quasi Publicianam lib.6.tit.1.l.70
Nec quicquam facere lib.14.tit.1.l.3
Nec quicquam in prouincia lib. 1.tit.16.l.9.
Nec quicquam interest lib.17.tit.2 l.56
Nec refert lib.36.tit.2.l.11
Nec semel diem ibid.l.12
Nec seruus quicquam debere potest libro 15.tit. 1.l.41
Nec serui corrupti agetur lib.37.tit.15.l.6
Nec si fortè velit pater lib.36.tit.3.l 2
Nec solum ignorantia lib. 22.tit.6.l.6
Nec solum si fraude heredis lib.34.tit.5.l.5
Nec timorem infamiæ lib.4.tit.2.l.7
Nec vllam aliam causam lib.5.tit.3.l.13
Nec vsus,nec lib.33.tit.2.l.1
Nec vtilem actionem lib.4.tit.6.l.20
Necare videtur lib.25.tit.3.l.4
Necessariis heredibus lib.29.tit.2.l.57
Necessarios heredes lib.29.tit.5.l.5
Necessariò sciendum l.b.18.tit.6.l.8
Necessarium itaque nobis lib.1.tit.2.l.2
Necesse autem habebit lib.18.tit.2.l.8
Negat lex Regia lib.11.tit.8.l.2
Negotiorum gestor lib.49.tit.1.l.24
Negotiorum gestorum condemnatus lib.42.tit. 1.l.64
Nemo alieno nomine lib.50.tit.17.l.123
Nemo damnum facit libro 50.titu.17.l. 151
Nemo de domo lib.50.tit.17.l.103
Nemo dubitat lib.28.tit.5.l.58
Nemo dubitat lib.50.tit.17.l.95
Nemo enim commodando lib.13.tit.6.l.9
Nemo enim persequendo lib.50.tit.17.l.87
Nemo enim propriis lib.8.tit.2.l.39
Nemo est qui nesciat lib.45.tit.2.l.5
Nemo ex his qui negant lib.50.tit.17.l.43
Nemo ex sociis lib.17.tit.2.l.68
Nemo ideo obligatur lib.50.tit.17.l.171
Nemo igitur ad litus lib.1.tit.8.l.4
Nemo pasciscendo lib.2.tit.14.l.61
Nemo plus commodi lib.50.tit.17.l.120
Nemo plus iuris lib.50.tit.17.l.54
Nemo potest lib.17.tit.2.l.35
Nemo potest lib.41.tit.7.l.6
Nemo potest lib.41.tit.8.l.7
Nemo potest gladij potestatem.libro 50.titu.17 l.7
Nemo potest in testamento lib.30.tit.1.l.55
Nemo potest mutare consilium ibid.l.75
Nemo prædo est lib.50.tit.17.l.26
Nemo prohibetur lib.34.tit.1.l 8
Nemo qui condemnare potest lib.50.tit.17.l.37
Nemo rem suam futuram lib.45.tit.1.l.82
Nemo rem suam futuram lib.45.tit.1.l.87
Nemo seruum lib.41.tit.1.l.22.
Nemo videtur fraudare lib.50.tit.17.l.145
Nemo videtur e exclusus lib.4.tit.1.l.5
Neminem eiusdem rei legatæ lib.31.tit.1.l.4
Neminem pro herede lib.39.tit.2.l.27
Nemini licet in via publica lib.43.tit.6.l.2
Nepos ex filio lib.40.tit.1.l.22.
Nepos Proculo lib.50.tit.16.l 125
Nepos qui in potestate mansit lib.37.tit.5.l.18
Nepoti legauerat lib.33.tit.7.l.6
Nepotes ex filio lib 1.tit.6.l.5
Nequaquam credendum est lib.27.tit.1.l.24
Neque absens lib.1.tit.7.l.24
Neque causæ cognitio lib.4.tit.3.l.30
Neque enim iam potuit. Hæc l. habetur in l.13. lib.29.tit.1
Neque enim quod crescit.Vide,Nec enim quod crescit
Neque eorum fructuum lib.22.tit.1.l.15
Neque femina lib.3.tit 2.l.54
Neque impuberes puellas lib.2.tit.4.l.22
Neque infantes lib.40.tit.5.l.36
Neque interdicto lib.50.tit.17.l.198
Neque leges,neque lib.1.tit.3.l.10
Neque muri,neque portæ lib.43.tit.6.l.3
Neque pignus, neque depositum libro 50. titu. 17.l.45
Neque seruus lib 41.tit.3.l.11
Neque societas lib.3.tit.4.l.1
Neque stipendium lib.25.tit.1.l.13
Neque vnde vi lib.43.tit.16.l.13
Neque vsusfructus lib.7.tit.4.l.19
Neratius ait.Vide Neratius:vsuariæ rei
Neratius ait postea lib.11.tit.3.l.11
Neratius casum refert lib.12.tit.6.l.63
Neratius consultus lib.50.tit.17.l.191
Neratius libro sexto membranarum. Hæc lex est § 3.l.13.lib.5.tit.3
Neratius Priscus lib.50.tit.16.l.85
Neratius quærit lib.11.tit.7.l.20
Neratius scribit lib.4.tit.4.l.7
Neratius vsuariæ rei.lib.7.tit.8.l.23
Nesennius Apollinaris lib.27.tit.1.l.32
Nesennius Apollinaris lib.35.tit.2.l.22
Nesennius Apollinaris lib.42.tit.1.l.41
Nesennius Apollinaris lib.2.tit.5.l.34
Nihil aliud est actio lib.44.tit.7.l.51
Nihil autem interest lib.10.tit.3.l.2
Nihil autem interest lib.38.tit.1.l.11
Nihil consensui tam contrarium libro 50. titu. 17.l.116
Nihil dolo creditor facit ibid.129
Nihil enim multum lib.43.tit.29.l.2
Nihil est aliud hereditas lib.50.tit.16.l.24
Nihil est impedimento lib.50.tit.1.l.31
Nihil in hac parte lib.37.tit.8.l.2
Nihil interest adulteram lib.48.tit.5.l.32
Nihil interest lib 5.tit.2.l.12
Nihil interest, ipso iure lib.50.tit.17.l.112
Nihil interest lib.38.tit.2.l.50
Nihil interest lib.37.tit.2.l.43
Nihil interest lib.50.tit.17.l.112
Nihil interest lib.35.tit.2.l.15
Nihil interest lib.14.tit.6.l.15
Nihil interest lib.33.tit.2.l.4
Nihil interest lib.48.tit.8.l.15
Nihil interest lib.49 tit.15.l.26
Nihil interest lib 34.tit.4.l.16
Nihil peti potest lib.50 tit.17.l.186
Nihil prohibet priorem lib.34.tit.4.l.17
Nihil proponi lib.26.tit.10.l.12
Nihil proponi lib.30.tit.1.l.120
Nihilque interest lib.33 tit.8.l.20
Nihil refert vtrumne lib.12.tit 7.l.4
Nihil tam naturale lib.50. i.17.l.35
Nisi aliud testatorem lib.34.tit.1.l.7
Nisi alius ante diem lib.7.tit.4.l.11
Nisi consentiat acceptilatio lib.46.tit.4.l.14
Nisi de substantia lib.18.tit.4.l.15
Nisi dominus lib.3.tit.3.l.26
Nisi ex magna causa lib.4.tit.4.l.10
Nisi ex re heredis lib.5.tit.2.l.33
Nisi finita tutela lib.27.tit.3.l.4
Nisi hoc actum est lib.2.tit.14.l.22
Nisi igitur pater lib.48.tit.5.l.3
Nisi malit,Vide,Nisi si malit
Nisi probetur lib.48.tit.20.l.9
Nisi qua deterior libro 7.tit.1.l.16.Aliàs,Nisi per quam deterior
Nisi priores lib.42.tit.8.l.16
Nisi quatenus ad eum peruenit lib.42.tit.5.l,10
Nisi si dolo ipsius libro 35.tit.3.l.3
Nisi si mansuefacta lib.41.tit.1.l.4
Nisi malit lib.6.tit.1.l.11
Nisi sublato ædificio lib.7.tit.4.l.7
Nisi si venalem lib.6.tit.1.l.29
Nisi voluntate lib.41.tit.1.l.25
Nolle adire hereditatem lib.29.tit.2.l.4
Nomen debitoris lib.32.tit.1.l.34
Nomen præsidis.Vide præsidis nomen lib.1.titu 18.l.1
Nomen filiarum lib.50.tit.16 l.164
Nomina eorum,qui sub lib.18.tit.4.l.17
Nominis appellatione lib.50.tit.16.l.4
Nominis & rei appellatio ibid.l.6
Nominatim alias lib.35.tit.1.l.34
Nominatim codicillis lib.40.tit.4.l.24
Nominatim exhæredatus lib.2.tit.2.l.2
Nominatim legatum lib.32.tit.1.l.90
Nominatim videntur lib.40.tit.4.l.24
Nomismatum aureorum lib.7.tit.1.l.28
Non ab iudice lib.5.tit.1.l.64
Non ad ea lib.35.tit.1.l. 89
Non alia autem notatur lib.3.tit.2.l.19
Non alias in eos lib.5.tit.1.l.24
Non alienat.lib.50.tit.17.l.119
Non alienum est lib.11.tit.1.l.10
Non aliter autem mulier lib.7.tit.8.l.7
Non aliter enim voluntati lib.1.tit.7.l.18
Non aliter à significatione lib.32.tit.1.l.69
Non ambigitur lib.1.tit.3.l.9
Non amplius lib.30.tit.1.l.46
Non autem interest lib.4.tit.8.l.28
Non cogendum lib.3.tit.3.l.45
Non cogitur filiusfam.lib.23.tit.2.l.21
Non contrahit crimen lib.48.tit.4.l.5
Non debet actori licere lib.50.tit.17.l.41
Non debet alteri per alterum lib.50. tit. 17. l.74
Non debet cui plus licet ibid.l.21
Non debet dari lib.4.tit.3.l.11
Non debere cogi lib.50.tit.1.l.8
Non defendere videtur lib.50.tit.17.l.52
Non distinguemus lib.4.tit.8.l.32
Non dubito quin fundo lib.8.tit.1.l.12
Non dubito quin fœderati lib.49.tit.15.l.7
Non dubitamus lib.35.tit.1.l 20
Non est dubium lib.48.tit.3.l.11
Non dVuium est lib.32.tit.1.l 14
Non dubium lib.37.tit.13 l.1
Non enim æquum est lib.25.tit.2.l.9
Non enim alias lib.23.ti.3.l.37
Non enim hæc actio lib.14.tit.4.l.6
Non enim negligentibus lib.4.tit.6.l.16
Non enim solutio est lib.36.tit.1.l.38
Non erit iuratum lib.2.tit.2.l.5
Non erit ratum.Vide,Non erit iuratum
Non esse libertatis quæstionem lib.40.ti.15.l.3
Non est ambigendum lib.37.tit.1. l.12
Non est cogendum lib 3.tit.3.l.45
Non est cogendus lib.36.tit.1.l.53
Non est dubium lib.35.tit.2.l.50
Non est dubium lib.48.tit.3 l.11
Non est enim consentiendum lib.5.tit.2.l.4
Non est facilè tironi lib.48.tit.3.l.13
Non est ferendus lib.2.tit.15.l.12
Non est matrimonium lib.23.tit.2.l.68
Non est mirum lib.13.tit.7.l.26

Index legum Digestorum.

Non est necesse lib.22.tit.3.l.11
Non est nouum lib.19.tit.1.l.10
Non est nouum lib.1.tit.3.l.26
Non est nouum lib.41.tit.2.l.46
Non est omnino necesse lib.40.tit.2.l.7
Non est permissum mulieri lib.48.tit.7.l.1
Non est pupillus lib.50.tit.16.l.161
Non est sine liberis lib.50.tit.16.l.148
Non est singulis concedendum lib. 50. titu. 17. l.176
Non est verisimile lib.4.tit.2.l.23
Non etiam lib.48.tit.20.l.10
Non exigendum à pupillo lib.26.tit.1.l.2
Non exigimus lib.2.tit.11.l.2
Non existimo lib.26.tit.7.l.54
Non ex omnibus causis lib.4.tit.8.l.39
Non facilè autem lib.39.tit.10.l.4
Non fatetur, qui errat lib.42.tit.2.l.2
Non figura literarum lib.44.ti.7.l.38
Non fit contra senatusconf.lib.38.ti.7.l.44
Non fraudantur creditores lib.50.tit.17.l.134
Non habet lib.4.tit.3.l.3
Non idcirco lib.5.tit.1.l.44
Non ideo minus lib.6.tit.1.l.66
Non ideo nouare lib.46.tit.2.l.25
Non impossibile puto lib.2.tit.14.l.50
Non in dimidiam quantitatem pretij lib. 21.tit. 2.l.14
Non intelligitur lib.49.tit.14.l.3
Non licet ex officio lib.18.tit.1.l.46
Non magis etiam. Vide, Non magis, quam
Non magis, quàm lib.9.tit.1.l.16
Non magis, quàm si quis. lib.25.tit. 2.l.12
Non magis quàm si quis lib.41.tit.8.l.3
Non minus seruos quàm liberos lib.28.tit.5.l.31
Non multum interest lib.7.tit.8.l.14
Nonnulli propter paupertatem lib.48.tit. 1. l. 10
Nonnunquam autem impubes lib.1.tit.7.l.32
Nonnunquam autem lib.36.tit.1.l.24
Nonnunquam contingit lib 35.tit.1.l.52
Nonnunquam contra tabulas lib.37.tit.5.l.14
Nonnunquam euenit lib.19.tit.5.l.1
Nonnunquam ius lib.1.tit.1.l.12
Nonnunquam lib.5.tit.1.l.72
Nonnunquam prætor lib.37.tit.6.l.8
Nonnunquam solent lib.5.tit.1.l.82
Non ob eam rem lib.17.tit.2.l.25
Non omne ab hæredis persona libro. 40. titu. 7. l.38
Non omne quod licet lib.50.tit.17.l.144
Non omne quod bibitur lib.33.tit.9.l.5
Non omnes desertores lib.49.tit.16.l.5
Non omnis numeratio lib.12.tit.1.l.19
Non omnia iudicia lib.48.tit.1.l.1
Non omnia quæ minores lib.4.tit.4.l.44.
Non omnimodo confessus lib.42.tit.2.l.8
Non omnium quæ à lib.1.tit.3.l.20
Non oportet prius lib.31.tit.1.l.52
Non penes quem res peculiaris sit libro 15. titu. 1.l.34
Non possumus consequi lib.5.tit.4.l.7
Non possunt omnes lib.1.tit.3.l.12
Non possunt vlla bona lib.49.tit.13.l.11
Non potest dolo carere lib 50.tit.16.l.199
Non potest filius lib.1.tit.7.l.31
Non potest improbus videri lib.50.tit.17. l.99
Non potest videri desiisse eod.tit.l.208
Non potest videri minus lib.50.tit.16.l.117
Non potest videri in iudicium venisse lib. 5.tit.1. 23
Non poterit præses lib.47.tit.2.l.63
Non prodest ei, qui lib.47.tit.8.l.9
Non puto delinquere lib.49.tit.14.l.10
Non putabam lib.35.tit.1.l.48
Non putauit prætor lib.37.tit.4.l.8
Non quasi ipso iure lib.46.tit.8.l.3.
Non quemadmodum lib.25.tit.3.l.8
Non quemadmodum lib.5.tit.1.l.35
Non quidquid iudicis lib.5.tit.1.l.40
Non quocunque modo lib.30.tit.1.l.82
Non solet locatio lib.19.tit.2.l.39
Non solet deterior condicio lib.50 tit.17.l.86
Non solent audiri lib.49.tit.5.l.1
Non solent quæ abundant lib.5.tit.17.l.94
Non similiter tenentur lib 27.tit.8.l.4
Non solùm aduersus bona lib.9.tit.4.l.13
Non solùm ad æs alienum lib.5.tit.3.l.53
Non solùm autem cum marito lib 7.tit.8 l.6
Non solùm autem lib.9.tit.4.l.28
Non solùm autem in actionibus libro 3.titulo 3. l.38
Non solùm autem in lib.24.tit.3.l.3
Non solùm autem is iniuriarum, Vide, Non solùm is iniuriarum
Non solùm autem rem lib.6.tit.1.l.13
Non solùm autem quod debetur libro 34. titu.3. l.7
Non solùm ad dominij. Hæc lex est §. 2. l.4.lib. 4.tit.7
Non solùm bonæ fidei lib.41.tit.3.l.32
Non solùm debitorem. Vide, Non solùm nostrũ debitorem
Non solùm id peculium est lib.15.tit.1.l.49
Non solùm in actionibus lib.46.tit.8.l.20
Non solùm finium regũdorum libro 10. titu. 2. l.56
Non solùm is iniuriarum lib.47.tit.1.l.11
Non solùm minoris lib.4.tit.1.l.6
Non solùm nostrum debitorem lib.34.tit.3.l.8
Non solùm proximo vicino lib.39.tit.1.l.8
Non solùm si æstimatus lib.23.tit.3.l.52
Non solùm stipulationes lib.40.tit.7.l.3
Non solùm tutelæ priuilegium lib.27.tit.3.l.25
Non solùm vsumfructum lib.4.tit.4.l.1
Non solùm viuo tutore, lib.23.tit.2.l.67
Non solas autem emptor lib.4.tit.12.l.22
Non statim plagiarium esse lib.48.ti.15.l.6
Non statim quod dominus lib.15.ti.1.l.8
Non sunt liberi lib.1. tit.5.l.14
Non tantùm ad dotem lib.26.tit.5.l.7
Non tamen ei consequens est lib.21.ti.2. l.24
Non tamen eousque procedendum libro 3.tit.3. l.38
Non tamen vt statim lib.36.tit.3.l.9
Non tantùm autem ipsi lib.37.ti.4.l.9
Non tantùm delator punitur lib.49.tit.14.l.24
Non tantùm dotis nomine lib.42.tit.1.l.20
Non tantùm ei, qui ad lib.49.tit 1.l.6
Non tantùm in traditionibus lib.50.tit.16.l.169
Non tantùm magnitudo lib.27.tit.1.l.17
Non tantùm ne incipiat. Vide, Et non tantùm ne lib 27.tit.1.l.11
Non tantùm teneræ ætatis lib.50.tit.2.l.11
Non tantùm verbis lib.46.tit.8.l.5
Non verè dicitur lib.4.tit.6.l.42
Non videbitur lib.40.tit.7.l.35
Non videntur data lib.50.tit.17.l.167
Non videntur rem amittere ibid.l.84
Non videtur cepisse lib.50.tit.17.l.13
Non videtur defendere lib.3.tit.3.l.53
Non videtur domini lib.40.tit.12.l.28
Non videtur frustrandæ actionis causa lib. 5.titu. 1.l.3
Non videtur in iudicem lib.5.tit.1.l.33
Non videtur patronus lib.38.tit.5.l.11
Non videtur perfecta lib.39. tit.6.l.32
Non videtur possessionem lib.41.tit.2.l.22
Non videtur quisquam id capere libro 50. titu. 17.l.1
Non videtur rem amittere lib.50.tit.17.l.83
Non vsque adeo lib.37.tit. 12.l.2
Non vt à patre filius lib.49.tit.15.l.8
Non vt ex pluribus lib.50.tit.17.l.159
Non vt quis in carcerem lib.48.tit.2.l.2
Non vtique. Hæc l. est § 2.l.2.lib.13.tit.4
Non vtique de exemplo lib. 50.tit.8.l.2
Non vtique existimatur lib.44.tit.1.l.9
Non vtique ibi lib. 50.tit.1.l.4
Non vtitur vsufructuarius lib.7.tit.1.l.38
Non vult heres esse lib.50.tit.17.l.6
Nos videamus lib 19.tit.2.l.8
Notatur quæ per calumniam lib.3.tit.2.l.15
Notionem accipere possumus lib.50.tit.16.l.99
Nouare possumus lib.46.tit.2.l.20
Nouatio est lib.46.tit.2.l.1
Nouatio non potest lib.46.tit.1.l.24
Nouatione legitimè facta ibid.l.18
Nouissima clausula lib.46.tit.7.l.19
Nouissimè prætor lib.27.tit.6.l.7
Nouissimè sciendum est lib.14.tit.3.l.15
Noxalis autem lib.9.tit.4.l.7
Noxales actiones appellantur lib.9.tit.4.l.1
Nuda & imaginaria venditio lib.18.tit.1.l.55
Nuda ratio non facit lib.39.tit.5.l.26
Nullus idoneus testis lib.22.tit.5.l.10
Nullus videtur dolo facere lib.50.tit.17.l.55
Nulla competit libertas lib.40.tit.9.l.19
Nulla differentia est lib.27.tit.8.l.2
Nulla femina lib.38.tit.16.l.13
Nulla intelligitur mora lib.50.tit.17.l.88
Nulla iuris ratio lib.1.tit.3.l.25
Nulla societatis in æternum coitio est lib. 17. tit. 2.l.69
Nulli permittetur lib.3.tit.4.l.3
Nulli procuratorum lib.2.tit.15.l.13
Nullo modo seruil lib.48.tit.10.l.7
Nullum crimen patitur lib.50.tit.17.l.109
Nullum diuortium lib.24.tit.2.l.9
Nullum ius libertatis lib.37.tit.15.l.10
Nummis depositis lib.12.tit.3.l.3
Nummis indistinctè legatis lib.32.tit.1.l.75
Numismatum aureorum. Vide, Nomismatum aureorum
Nunc videndum lib.12.tit.6 l.1
Nunc videndum lib.7.tit.8.l.1
Nundinis impetratis à principe libro 50. titulo 11.l.1
Numquam actiones lib.44.ti.7.l.60
Numquam actiones lib.50.ti.17.l.130
Numquam ex eo, quod lib.33.tit.10.l.13
Numquam in vsucapionibus lib.41.tit.3.l.31
Numquam nuda traditio lib.41.tit.1.l.31
Numquam plura delicta lib.47.tit.1.l.1
Numquam superficies lib.41.tit.3.l.26
Nuper constitutum est lib.32.tit.1.l.85
Nuper ex indulgentia lib.24.tit.1.l.42
Nuper non impeditur lib.24.tit.3.l.30
Nuptæ prius lib.1.tit.9.l.12
Nuptam mihi lib.48.tit.5.l.5
Nuptiæ consistere non possunt lib.23.tit.2.l.2
Nuptiæ consistere non possunt lib.23.tit.2.l.53
Nuptiæ inter easdem ibid.l.18
Nuptiæ sunt lib.23.tit.2.l.1
Nuptias non concubitus lib.50.tit.17.l.30
Nuptura filiofamilias lib.23.tit.3.l.57
Nurus appellatio etiam lib.50.tit.16.l.50
Nutu etiam relinquitur lib.32.tit.1.l.21

OB dolum malum lib.26.tit.9.l.1
Ob fænus pupillaris pecuniæ libro 26.tit. 7. l.49
Ob carmen famosum lib.2.tit.5.l.21
Ob casum, quem ciuitas lib.50.tit.12.l.7
Ob eam causam lib.19.tit.4.l.9
Ob hæc verba sententiæ lib 3.tit.2.l.20
Ob id quòd antequàm lib.9.tit.2.l.43
Obligamur aut re, aut lib.44.tit.7.l.52
Obligari ex omni contractu lib.26.tit. 8.l.9
Obligari potest paterfam. lib.44.tit.7.l.43
Obligatio mandati lib.17.tit.1.l.1
Obligatione generali lib.20.tit.1.l.6
Obligationes aut ex contractu lib.44.tit.7.l.1
Obligationes quæ lib.44.tit.7.l.27
Obligationum ferè quatuor causæ ibid.l.44
Obligationum substantia lib.44.tit.7.l.3
Ob negotium copiarum lib.16.tit.2.l.20
Ob pecuniam ciuitati lib.47.tit.3.l.81
Ob quæ vitia lib.21.tit.3.l.4
Ob res amotas lib.25.tit.2.l.24
Ob res quoque donatas lib.23.tit.4.l.20
Ob triginta nummos lib.46.tit.3.l.73
Obseruandum est lib.5.tit.1.l.47
Obseruandum est ius lib.1.tit.17.l.29
Obseruandum est vt lib.23.tit.2.l.49
Obseruare autem lib.1.tit.16.l.4
Obseruare prætorem lib.27.tit.10.l.6
Obsides testari non possunt lib.28.tit.1.l.11
Obtinuit impossibiles. Vide Obtinuit impossibiles
Octaui gradus lib.38.tit.8.l.8.
Officium autem iudicis lib.6.tit.1.l.9
Officium consulis est lib.1.tit.10.l.1
Officium regentis exercitum lib.49.tit.16.l.12
Officio autem iudicis lib.10.tit.2.l.26
Officio iudicis, qui lib.27.tit.2.l.2
Officio tamen iudicis lib.18.tit.1.l.17
Offidius quidam. Vide, Ofidius quidam
Offilius rectè dicebat lib.45.tit.3.l.6
OI ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΙ lib.43.ti.10.l.1
OI ΕΠΙΤΡΟΠΟΙ ΓΕΝΟΜΕΝΟΙ lib.19 tit.2. l.49
OI ΠΑΛΑΙΣΡΑΤΙΩΤΑΙ lib.27.tit.1.l.8
OlVmpico habitationem lib.8.tit.2.l.41
Omnis definitio in iure ciuili libro 50. titu. 17. l.211
Omnis excusatio lib.50.tit 5.l.1
Omnis hereditas lib.50.tit.17.l.138
Omnis qui defenditur lib.3.tit.3.l.77
Omne æs alienum lib.17.tit.2.l.27
Omne delictum est militis lib.49 tit.16.l.6
Omne ius quo vtimur lib.1.tit.5.l.1
Omne officium lib.1.tit.21.l.1
Omne quod datur lib.12.tit.5.l.1
Omnem obligationem lib.5.tit.1.l.20
Omnem reipublicæ. Vide in procemio
Omni obligationi lib.46.tit.1.l.1
Omnes actiones lib.50.tit.17.l.130

Omne

Index legum Digestorum.

Omnes autem casus lib.7.tit.9.l.3
Omnes debitores lib.42.tit.8.l.17
Omnes debitores lib.44.tit.7.l.17
Omnes exceptiones lib.44.tit.1. 19
Omneis in integrum lib.4.tit.1.l.3
Omnes pœnales actiones lib.44.tit.7.l.26
Omnes populares actiones lib.47.tit.23.l.8
Omnes populi lib.1.tit.1.l.9
Omnes proconsules lib.1.tit.16.l.2
Omnes qui de hæreditate lib.36.tit.1.l.71
Omnes res alienum lib.17.tit. 11.l.27
Omnes res transire in lib.46.tit.2.l.2
Omnia deferre iura lib.50.tit.17.l.193
Omnia enim prouincialia lib.1.tit.17.l.11
Omnia omnino crimina.lib.1.tit.12.l.1
Omnia proconsul agit lib.14.tit.5.l.1
Omnia quæ ex testamento lib.50.tit.17.l.201
Omnia quæcunque causa lib.50.tit.17.l.71
Omnia quæ inseri lib.12.tit.1.l.7
Omnia quæ iure contrahuntur libro 50.titu .17. l.100
Omnia quæ testamentis lib 31 tit.1.l.32
Omnium autem actionum lib.3 tit.3. l.37
Omnium bonorum vsumfructum libro 7. titu. 1.l.29
Omnium prædiorum iure lib.7.tit.1.l.3
Omnibus ciuitatibus lib.36.tit.1.l.26
Omnibus debitoribus lib.34.tit.3.l.1
Omnibus magistratibus lib.2.tit.3.l.1
Omnibus modis lib. 4.tit.7.l.1
Omnibus mortis causa lib.39.tit. 6.l 9
Omnibus quicunque desiderant lib. 29. tit. 1.l.1
Omnino & in ædificandis lib 25 tit.1.l.12
OT MONON ΔE lib.27.tit.1.l.10
Onera eius,qui lib.1.tit.7.l.45
Opera in actu lib.7.tit.7.l.1
Opus nouum priuato lib.50.tit.10.l.3
Opus quod auersione lib.19.tit.2.l.36
Operæ enim loco li.38.tit.1.l.21
Operæ in rerum natura lib.38.tit.1.l.9
Operæ serui legatæ lib.7.titu.7.l.2
Operæ sunt diurnum officium libro 38. titulo 1. l.1
Operæ testamento relictæ.lib.33.tit.2.l.7
Operarum editionem lib.38 tit.1.l.50
Operas stipulatus lib.38.tit.1.l.3
Operis non impositis lib.38.tit.1.l.31
Operis noui nuntiatio lib.39.tit.1.l.10
Operis serui legatis lib.7.tit.7.l.5
Operis obligatus militiæ lib.38.tit.1.l.43
Obtinuit impossibiles lib.35.tit.1.l.3
Oprione legata lib.33 tit.6.l.16
Oratio Imperatorum lib 23.tit.1.l.16
Oratio quæ prohibet lib.40.tit.14.l.4
Oratione D.Marci cauetur lib.23.tit.2.l.16
Oratione quidem D.Marci lib.2.tit.12.l.7
Ordo exercendorum lib.48.tit.1.l.8
Ordine decurionum lib.50.tit.1.l.15
Ordinarium fuit post lib.5.tit.5.l.1
Ordinarium prætor arbitratus est lib 15.tit. 1. l.1
Ordinata liberali causa lib. 40.tit. 12.l.24
Origo emendi vendendique lib.18.tit.1.l.1
Origo quæstoribus creandis lib.1.tit.13.l.1
Ornamentorum appellatione li.34 tit 2.l.37
Ossa quæ ab alio illata sunt lib.11 tit.7.l.8
Osidius quidam lib.32.tit.1.l.97
Ossuum Labeo definit lib.50.tit.16.l.38
Oues pro numero lib.47 tit.14.l.3
PAcisci contra edictum lib. 2.tit.14.l.31
Pacisci post nuptias lib.23.tit. 4.l.1
Paconius ait lib.37.tit.12.l.3
Pactum eius lib 28.tit.5.l.92
Pactum est duorum consensus libr. 50.titulo 12. l.3
Pactum inter hæredem lib.2.tit.14.l.46
Pacto conuento Aquiliana lib.2.tit.15.l.15
Pacta conuenta lib 23.tit.4.l.3
Pacta conuenta lib.18.tit.1.l.72
Pædius libro nono lib.4.tit.8.l.7
Pædius posse etiam dici lib.47.tit.9.l.4
Palam est autem lib.44.tit.4.l.2
Palam est coram plurbus lib.50.tit.16.l.33.
Palam quæstum facere lib.23.tit.3.l.43
Pali & perticæ lib.50.tit.16.l.168
Pali & perticæ lib.32.tit.1.l.56
Pamphilo liberto lib.32. tit.1.l.39
Pannonius auitus lib.29.tit.2.l.86
Pantonius Vide Paconius ait
Papinianus libro secundo lib.4.tit.4.l.20
Papinianus libro quinto lib.34.tit.9.l.4
Papinianus Vide rubricam l. In omnibus seruitutibus lib.8.tit.1.l.8
Papinianus libro quinto lib.5.tit.2.l.8
Papinianus libro sexto lib.6.tit.2.l.14
Papinianus libro tertio. Aliàs tertiodecimo lib. 17.tit.1.l.28
Papinianus tractat lib.36.tit.1.l.43
Paratum iudicium accipere lib.22.tit.1.l.48
Parem esse conditionem lib.50.tit.17.l.150
Parens patronus lib.37.tit.15.l.5
Parentes & liberi lib.3.tit.2.l.23
Parentes naturales lib.2.tit.4.l.6
Paries est,siue murus lib.50.tit.16.l.157
Parietem qui naturali lib.8.tit.2.l.8
Parricidij postulatus lib.48.tit.9.l.8
Pars literarum D.Hadriani li. 5.tit.1.l.48
Pars stipulationis li.46.tit.4.l.9
Partis tertiæ vsumfructum lib.19.tit.5.l.10
Partum non esse rei furtiuæ lib.50.tit.16.l.26
Partum post litem contest.lib.22.tit.1.l.10
Partum quoque editum lib.10.tit.2.l.11
Parui refert ad lib.13.tit.1.l.17
Pater cum filiæ suæ lib.23.tit.4.l.23
Pater cuius filio facta lib.47 tit.10.l.41
Pater dotem à se datam lib.46.tit.8.l.25
Pater dotem à nutu lib.33.tit.4.l.7
Pater & filius li.22.tit.5.l.17
Pater ex prouincia lib.40.tit.2.l.22
Paterfamilias impuberi filio lib.42.tit.5.l.28
Paterfamilias liber lib.50.tit.16.l.182
Paterfamil.primis tabulis lib.28.tit.6.l.46
Paterfamilias testamento lib.28.tit.5.l.44
Pater filiam quæ lib.35.tit.2.l.14
Pater filiæ domum lib.33.tit.3.l.6
Pater filiæ nomine lib.21.tit.2.l.71
Pater filiæ nomine nummos lib.23.tit.3.l.81
Pater filio impuberi lib.28.tit.5.l.54
Pater filio permisit lib.14 tit.5.l.7
Pater filio suo pupillo lib.3 tit.3.l.69
Pater filium emancipauit lib 5.tit 2.l.14
Pater filium emancipatum lib.37.tit.7.l.6
Pater filium ex quo lib.35.tit.2.l.54
Pater filium heredem lib.32.tit.1.l.38
Pater herede instituto lib.26.tit.2.l.4
Pater herede instituto impuberi lib.39.tit.15.l.10
Pater instrumento lib.38.tit.16.l.16
Pater inter filios lib.34.tit.4.l.23
Pater meus referebat lib.31.tit.1.l.29
Pater militem filio lib.49.tit.17.l.15
Pater nubenti filiæ lib.37.tit.7.l.8
Pater pro filia dotem lib.44.tit. 4.l.17
Pater pro filia lib.15.tit.3 l.20
Pater qui castrense peculium lib.49.tit.17.l.17
Pater qui dat in adoptionem lib.49. tit.17.l.12
Pater quoque in legatis lib.35.tit.2.l.28
Pater quoties filio lib.29.tit.2.l.93
Pater Seuerianam lib.35.tit.1.l.101
Pater sine periculo lib.48.tit.5.l.30
Patris adoptiui parentes lib.2.tit 4.l.7
Patris & filij testamentum lib.28.tit.6.l.20
Patris pro filio lib.4. tit.4.l. 27
Patri datur ius occidendi lib.48.tit.5.l.20
Patri qui filium lib.37.tit.12.l.4
Patrem adoptiuum lib 38.tit.17.l.3
Patrem,qui non expectata lib.42.tit.8.l.19
Patre furioso liberi lib. 1.tit.6.l.8
Patre vel marito lib.48.tit.18.l.6
Patrimonij mei reditum lib.33.tit.2.l.22
Patronus ex debita lib.36.tit.1.l.60
Patronus liberto lib 32.tit.1.l.35
Patronus manifestè docere lib. 32.tit.3.l.6
Patronus Patrona lib.42.tit.1.l.17
Patronus,qui operas lib.38.tit.1.l.25
Patronus quoque tutor lib.26.tit.1.l.8
Patroni appellatione lib.50.tit.16.l.50
Patroni filia lib.38.tit.2.l.39
Patrono consentiente lib.40.tit.11.l.5
Patrono inuito lib.24.tit.2.l.10
Patrono libertus fundum lib.38.tit.2.l.31
Patronum post quinquennium lib.40.titu.14.l.5
Patronorum querelas lib.37.tit.14.l.1
Patronæ quidem liberi lib.38.tit.2.l.18
Paula Callinico li.32 .tit.1.l.27
Paulus notat .Vide initium l. Exceptio iusti dominij lib.6.tit.2.l.16
Paulus notat lib.46.tit.5.l.8
Paulus respondit lib.34.tit.5.l.4
Paulus respondit lib.37.tit.6.l.11
Paulus respondit j.lib.38.ti.2.l.46
Paulus respondit ij.ibid.l.47
Paulus respondit lib.40.tit.5.l.39
Paulus respondit j lib.36.tit.1.l.48
Paulus respondit ij.lib.36.tit.1.l.51
Paulus respondit li.27.tit.1.l. 14
Paulus respondit lib.1.tit.5 l.11
Paulus respondit lib.3 tit.3.l.69
Paulus respondit lib.20.tit.1.l 29
Paulus respondit lib.20.tit.6.l.12
Paulus respondit Vide,Respondit. Paulus lib.22. tit1.l.14
Paulus respondit lib.37.tit.1 l.15
Paulus respondit lib.46.tit.3.l.101
Paulus respondit.Vide l.Debitorem non lib. 46. tit.3.l.99
Paulus respondit lib.40.tit.12.l.38
Paulus respondit j.lib.42.tit.1.l.42
Paulus respondit ij.ibi.l.43
Paulus respondit lib.44.tit.4.l.14
Paulus respondit lib.44.tit.2.l.31
Paulus respondit lib.46 tit.2.l.30
Paulus respondit lib.46.tit.1.l.59
Paulus respondit. Vide,Non tantùm verbis lib. 46.tit.8.l.5
Paulus respondit j.lib.49.tit.8.l.2
Paulus respondit ij.ibi.lib.3
Paulus respondit.Vide l.Iostrumentorum subretorum lib.48 tit.10.l.16
Paulus respondit lib.50.tit.7.l.8
Paulus respondit ibid.l.9
Paulus respondit lib.50.tit.16.l.221
Paulus si filiusfamilias lib.33 tit.4.l.13
Paulus si quis statuam lib.44.tit.1.l.23
Paupertas sanè dat excusationem lib. 27. tit.1.l.7
Pecoris pascendi seruitutes lib.8.tit.3.l.4
Peculatus crimen lib.48.tit.13.l.7
Peculatus nequaquam committitur ibid.l.12
Peculatus Pœna aquæ lib. 48.tit.13.l.3
Peculium autem.Hæc l.est §.3.l.9.lib.15.tit.1
Peculium legatum angeri lib.31.tit.1.l.65
Peculium est non id.Vide, Peculij est non id
Peculium & ex eo consistit lib.15.tit.1.l.39
Peculium nascitur li.15.tit.1.l.40
Peculij est non id lib.15.tit.1.l 4
Peculio legato lib.33.tit.8.l.5
Pecuniæ appellatione.Vide Nominis appellatione lib.50.tit.16.l.4
Pecuniæ fœnebris lib.22.tit.1.l.9
Pecuniæ nomine lib.50.tit. 16.l.222
Pecuniæ sortem lib.34.tit.1.l.8
Pecuniæ verbum lib.50.tit.16.l.178
Pecuniam certo loco lib.36.tit.2.l.15
Pecuniam quæ in opera lib.50.tit.10.l.7
Pecuniam quam filius emancipatus lib.10. tit.2. l.53
Pecuniam quam officiales lib.12.tit.1.l.36
Pecuniam quam mihi debes lib.46.tit.3.l.79
Pediculis argenteis lib.34.tit.2.l.32
Penes te amplius est lib.50.tit.16.l.63
Penu certa lib.33.tit.9.l.2
peregre profecturus lib 41.tit.2.l.44
per adoptionem dignitas non libro 1.titu. 7.l.35
Per adoptionem quæsita lib.23 tit.2.l.17
per curatorem lib.29.tit.2.l.81
Per eum quem iusto lib.41.tit.2.l.50
Per hereditarium seruum lib.41.tit.1.l.18
Per familiæ erciscundæ lib.10 .tit.2.l.2
Per fideicommissum lib.35.tit.1.l.90
Per fundum,qui plurium est lib.8.tit.3.l 11
Per hoc iudicium lib.10.tit.3.l.4
Per interdictum etiam lib.43.tit.4.l.4
Per interuallum lib.5.tit.1.l.69
Per minorem causam lib.5.tit.1.l.54
Per omnia exæquata lib.30.tit.1.l.1
Per procuratorem lib.3.tit 3.l.72
Per procuratorem.Vide paulò antè , Per curatorem
Per procuratorem lib.37.tit.15.l.4
Per procuratorem lib 46.tit.4.l.3
Per quam hæreditatis petitionem lib.5.tit.5.l.2
Per quem locum lib.8 tit.3.l.14
Per quos adquiri lib.2.tit.14.l.59
Per seruum adquisitæ res lib.5.tit.3.l.32
Per seruum donatum lib.41.tit 1.l.57
Per seruum qui pignori datus est.ibid.l.37
Per seruum vsuarium lib.7.tit 8.l.14
Perceptione lib.9.tit.3 l.4
Periculum nominum lib.12.tit.1.l.35
Periculum pignorum lib 20.tit.1.l.30
Periculi pretium est lib.22.tit.2.l.5
Perinde ac latronum incursu.lib.19.tit.2.l.34
Permisceri causas possessionis lib.41.tit. 2.l.5
Permisisti mihi lib.19.tit.5.l.16
Permittendum erit lib.5.tit.4.l.8

Index legum Digeſtorum.

Perpetuo Sabinus probauit libro 12.titu.3.l.6
Perſpiciendum eſt iudicanti lib.48.tit.19.l.11
Pertinet hoc edictum lib.4.tit.5.l.2
Peruenisse ad te rectè dicitur libro 50. tit. 16. l.171
Peſsimum genus eſt receptatorum lib. 47. tit. 16.l.1
Petenti mutuam pecuniam libro 13.tit.7.l.27
Petitor vel poſſeſſor lib.34.tit.3.l.30
Peto Luci Titi lib.31.ti.1.l.69
Pictoris inſtrumento. Vide, Item pictoris inſtrumento lib.33.tit.7.l.17
Pignus à curatore furioſi libro 17.titu.10.l.11
Pignus contrahitur lib.13.tit.7.l.1
Pignoris perſecutio lib.20.tit.1.l.17
Pignori obligatum lib.28.tit.5.l.30
Pignori obligatum ſeruum lib.40.tit.9.l.26
Pignori rem acceptam libro 41.titu.3.l.13
Placet Catonis regulam libro 34.titu.7.l.4
Placet etiam filiofam. lib. 50.ti.1.l.3
Placet omnem maſculum libro 28.titu.2.l.4
Placet quotiens adquiritur lib. 29.titu.2.l.79
Placet vel certæ partis lib. 7.tit.4.l.25
Placuit eum, qui li.40.tit.1.l.1
Placuit ſiue ſupra lib.22.tit.1.l.29
Planè ad officium lib.10.tit.2.l.3
Planè cum deſerit lib.38.tit.1.l.14
Planè eius actionis nomine lib.46.tit.1.l.12
Planè & deteriorem. Vide, Sanè & deteriorem lib.23.tit.3.l.11
Planè in cæteris lib.3.tit.3.l.38
Planè quamdiu is lib.4.tit.4.l.14
Planè ſi ambo ſocij lib.17.tit.2.l.24
Planè ſi duos reos lib.12.tit.6.l.21
Planè ſi filium impuberem lib.30.tit.1.l.94
Planè ſi hi qui lib.17.tit.2.l.37
Planè ſi in exilium lib.27.tit.1.l.29
Planè ſi is ſit lib. 27.ti.6.l.3
Planè ſi noſta lib. 36.ti.4.l.3
Planè ſi poſſit rem li.16.ti.3.l.3
Planè ſi quid ſit lib.35.ti.2.l.35
Planè vbi transferre Boluit li.3.tit.1.l.34
Planè vltra centeſimum lib.27.ti.1.l.42
Planè vt duæ partes li.3.ti.4.l.4
Plautius ait li.3.ti.3.l.61
Plautius heres, Vide Plautius: rogatus eſt heres
Plautius: mulier ita lib.34.tit.2.l.8
Plautius rogatus eſt lib.35.tit.1.l.43
Plautius: ſeruo lib.35.tit.2.l.49
Plebs eſt lib.50.tit.16.l.238
Plebiſcito continetur lib.1.tit.18.l.18
Plenum autem vſum lib. 7.tit.8.l.12
Plerique opinantur lib.23.tit.2.l.33
Plerique putauerunt lib.2.tit.4.l.18
Plerique putauerunt lib.41.tit.5.l.3
Plerunque fit lib.50.tit.17.l.205
Plerunque intereſt lib.23.ti.3.l.10
Plerunque propter morboſa lib.21.tit.1.l.35
Plautiana Celſo ſuo ſalutem lib.29. tit.7.l.18
Plus cautionis in re eſt lib.50.tit.17.l.25
Plus eſt in reſtitutione lib.50.tit.16.l.22
Plures earundem ædium lib.39.tit.2.l.27
Plures teſtamento manumiſerat li.34.tit.5. l.29
Plura delicta in vna re lib.44.tit.7.l.53.
Pluribus procuratoribus lib.3.tit.3.l.32
Pluribus rebus propoſitis.lib.45.tit.1.l.140
Pluribus ſtipulationibus factis lib.46.tit.4.l.6
Pluribus tabulis lib.28.tit.4.l.4
Pluribus vno die incendiis exortis lib.1.ti. 15.l.2
Plurimum intereſt lib.22.tit.6.l.3
Pœna parricidij lib.48.tit.9.l.9
Pœna pecuniaria lib.48.tit.15.l.vlt.
Pœna legis Corneliæ lib.48.tit.10.l.1
Pœnæ non ſolent repeti lib.12.tit.6.l.42
Pœnam à condicione lib. 34.tit.6.l.2
Pœnam pro vſuris lib.22.tit.1.l.44
Pœnales actiones lib.35.tit.2.l.32
Pœnalia iudicia lib.50.tit.17.l.164
Pomponius ait lib.23.tit.4.l.6
Pomponius ait lib.4.tit.8.l.13
Pomponius li.xxxvi. lib.3.ti.5.l.15
Pomponius li.xxxvi.lib.6.tit.1.l.8
Pomponius lib.xi.Variarum lib.20.tit.2.l.2
Pomponius lib.xiii.lib.20.tit.2.l.5
Pomponius lib.xxxviii.lib.42.tit.1.l.36
Pomponius quærit lib.7.tit.4.l.29
Pomponius rectè ait lib.21.tit.1.l.6
Pomponius refert lib.41.tit.2.l.13
Pomponius ſcribit lib.3.tit.3.l.40
Pomponius ſcribit lib.3.tit.5.l.9
Pomponius ſcribit lib.10.tit.2.l.8
Pomponius tractat lib.31.tit.1.l.44
Pomponius Philadelphus lib.10.tit.2.l.35
Popularis actio lib.47.tit.23.l.4
Popularem actionem. Vide, Eam popularem actionem lib.47.tit.23.l.1
Populares actiones lib.6.tit.1.l.1
Populares actiones lib.47.tit.23.l.7
Portionéſque lib.34.ti.9.l.21. Legitur &, Portiones quoque
Portus appellatus eſt lib.50.tit.16.l.59
Poſſeſſio appellata eſt lib. 41.tit.2.l.1
Poſſeſſio quoque lib.41.tit.2.l.49
Poſſeſſio teſtatoris lib.21.tit.3.l.20
Poſſeſſionem lib.41.tit.2.l.29
Poſſideri autem poſſunt lib.41.tit.2.l.3
Poſſeſſor qui litis lib.41.tit.4.l.1
Poſt actionem propoſuit lib.5.tit.4.l.1
Poſt actiones lib.6.tit.1.l.1
Poſt appellationem interpoſitam li.49.tit.6.l.1
Poſt conſanguineos lib.38.tit.16.l.2
Poſt contractum lib.39.tit.5.l.15
Poſt diem commiſſoria lib.18.tit.3.l.7
Poſt diuortium muli.lib.23.tit.3.l.64
Poſt dotem datam lib.24.tit.3.l.40
Poſt emancipationem lib.32.tit.1.l.40
Poſt emancipationem lib.34.tit.3.l.8
Poſt finitam tutelam lib.26.tit.10.l.11
Poſt legatum acceptum lib.34.tit.9.l.5
Poſtliminium eſt ius lib.49.tit.15.l.19
Poſtliminij ius competit lib 49.tit.15.l.5
Poſtliminio carent lib.49.tit.15.l.17
Poſt litem autem conteſtatam lib.3.tit.3.l.17
Poſt mortem filiæ ſuæ lib.1.tit.7.l.25
Poſt mortem furioſi lib.26.tit.9.l.5
Poſt nuptias lib.23.tit.3.l.28
Poſt quod omnium rerum lib.7.tit.5.l.3
Poſt rem iudicatam lib.3. tit.15.l.11
Poſt rem iudicatam lib. 42.tit.2.l.56
Poſt ſenatuſconſultum lib.5.tit.3.l.28
Poſt ſuſceptam tutelam. lib.27.tit.1.l.40
Poſt venditionem & traditionem lib.39.ti.3.l.16
Poſteaquam à creditore li.40.ti.5.l.52
Poſteaquam placuit lib.16.tit.2.l.21
Poſteaquam prætor locutus eſt lib.38.tit.6.l.1
Poſtquam heres ab hoſtibus lib.36.tit.3.l.5
Poſtquam legatum à te accepi lib.5.tit.3.l.43
Poſtquam omnium. Vide paulò ante, Poſt quod omnium rerum.
Poſtquam pignus verò lib.2.tit.14.l.3
Poſtulare tutorem lib.27.tit.7.l.2
Poſtulante Sticho li.26.ti.1.l.44
Poſtumus inofficioſum lib.5.tit.2.l.16
Poſtumus natus lib.37.tit.9.l.10
Poſtumus præteritus lib.28.tit.3.l.12
Poſthumi per virilem ſexum lib.28.tit.3.l.3
Poſtumo tutor datus lib.27.tit.3.l.24
Poſtumum lib.28.tit.2.l.27
Poſtumorum loco ſunt lib.28.tit.3.l.13
Poſtuma ſub condicione lib.28.tit.2.l.24
Potes agere depoſiti lib.16.tit.3.l.34
Poſt autem heres lib.30.tit.1.l.27
Poteſt accipi fideiuſſor lib.46.tit.1.l.4.
Poteſt etiam in teſtamento lib.8.tit.4.l.16
Poteſt & ab vna lib.17.tit.1.l.41
Poteſt heres in vendenda li.35.ti.2.l.71
Poteſt pluribus modis lib.41.tit.3.l.36
Poteſt præſes lib.48.tit.22.l.9
Poteſt pupillus lib.26.tit.8.l.18
Poteſt quis in teſtamento lib. 28.ti.6.l.38
Poteſt quis ita heredem lib.28.tit.5.l.56
Poteſt reliquorum appellatio libro 50. titul. 16. l.95
Poteſtatis verbo plura ſignificantur lib.50.titul. 16.l.215
Potior eſt in pignore lib.20.tit.4.l.11
Pratum eſt lib.50.tit.16.l.31
Præceptoris enim lib.9.tit.6.l.16
Præcipiunt ædiles lib 21.tit.1.l.37
Prædia cum ſeruis donauit libro 41. titulo 2. l.48
Prædia mihi vendidiſti lib.19.tit.1.l.28
Prædia maritima lib.33.tit.7.l.27
Prædiorum vrbanorum penſiones lib.22. titu.1. l.36
Prædiis à fiſco diſtractis lib.49.tit.14.l.36
Prædiis per præceptionem lib.32.tit.1.l.91
Prædonis loco intelligendus lib.5.tit.3.l.46
Præfectus Ægypti lib.1.tit.17.l.1
Præfectus cohortis.lib.23.tit.2.l.63
Præfectus vrbi lib.1.tit.12.l.3
Præfecti etiam prætorio lib.4.tit.4.l.17
Prægnatis mulieris lib.48.tit.19.l.3
Præſcriptio longæ poſſeſſ.li.41.tit.3.l.45
Præſens habetur lib.3.tit.3.l.5
Præſes cum cognoſcat lib.1.tit.18.l.21
Præſes apud ſe lib.1.tit.18.l.2
Præſes prouinciæ j.lib.1.tit.18.l.3
Præſes prouinciæ ij.ibid.l.4.
Præſes prouinciæ iij.ibid.l.5
Præſes prouinciæ iiij.ibid.l.7
Præſes prouinciæ minorem lib.4.tit.4.l.42
Præſes prouinciæ lib.42.tit.1.l.27
Præſes prouinciæ lib 50.ti.13.l.1
Præſidis prouinciæ lib.1.tit.18.l.1
Præſidis prouinciæ officiales lib. 12.tit.1.l.34
Præſides prouinciarum lib.2.tit.12.l.4
Præterea in cauſa mandati lib.17.tit.1.l.3
Præterea patrono lib.29.tit.4.l.19
Præterea reſtituere debet lib.6.tit.1.l.20
Præteritæ enim vtilitatis lib.11.tit 3.l.6
Prætor ait lib.2.tit. 3.l.4
Prætor ait lib.9.tit.3.l.1
Prætor ait lib.11.tit.5.l.1
Prætor ait lib.11.tit.8.l.1
Prætor ait lib.15.tit.2.l.1
Prætor ait lib.38.tit.14.l.1
Prætor ait lib.39.tit.1.l.20
Prætor ait lib.39.tit.2.l.7
Prætor ait lib 39.tit.4.l.1
Prætor ait lib.42.tit.4.l.2
Prætor ait lib.42.tit.5.l.9
Prætor ait lib.43.tit.14.l.1
Prætor ait lib.43.tit.9.l.1
Prætor ait lib.43.tit.11.l.1
Prætor ait lib.43.tit.31.l.1
Prætor ait eod.lib.tit.24.l.1
Prætor ait eod.lib.tit.16.l.1
Prætor ait lib.47.tit.9.l.1
Prætor ait lib 43.tit.15.l.1
Prætor ait lib.43.tit.19.l.1
Prætor ait eod.lib.tit.23.l.1
Prætor ait lib.43.tit.32.l.1
Prætor ait eod.lib.tit.22.l.1
Prætor ait eod.lib.tit.21.l.1
Prætor ait lib.43.tit.5.l.1
Prætor ait j.lib.47.ti.8.l.2
Prætor ait ij.ibid.l.4
Prætor ait lib.47.tit.12.l.2
Prætor bonorum poſſeſſorem lib.53.tit.17.l.117
Prætor cauſa cognita lib.6.tit.1.l.75
Prætor decernere debet lib.9.tit.4.l.15
Prætor edixit lib.47.tit.10.l.7
Prætor eos lib.50.tit.5.l.13
Prætor ipſe lib.26.tit.5.l.4
Prætor neque tutorem lib.3.tit.14.l.3
Prætor non ſub condicione lib.37. tit.6.l.3
Prætor ſicut vniuerſam lib.2.tit.1.l.17
Prætor voluntates defunctorum lib.29.titu.4.l.1
Prætoris officium eſt lib.39.tit.2.l.5
Prætoris verba lib.2.tit.2.l.1
Prætoriæ ſatiſdationes lib.46.tit.5.l.7
Prætoriæ ſtipulationes j.lib.46.tit.5.l.2
Prætoriæ ſtipulationes ij. eod.tit.l.4
Prætoriarum ſtipulationum lib.46.tit.5.l.1
Præuaricator eſt lib.47.tit.15.l.1
Præuaricationis iudicium lib.47.tit.15.l.3
Præuaricatores lib.50.tit.16.l.212
Precarium eſt.lib.43.tit.26.l.1
Precario poſſeſſio ibi. l.9
Pretia rerum lib 35.tit.2.l.63
Pridie calendas Ianuarias lib.2.tit.12.l.5
Primus omnium D.Nerua lib.40.tit.15.l.4
Primi creditoris lib.20.tit.6.l.15
Primo gradu lib.42 tit.8.l.23
Princeps bona concedendo lib.50.tit.16.l.21
Princeps legibus ſolutus eſt lib.1.tit.3.l.31
Principalibus conſtitutionibus lib.12.tit.1.l.33
Prior emptor lib.18.tit.2.l.20
Prior tamen Hæc lex habetur in l.3.lib. 50. tit.8
Prinignus etiam is eſt lib.38.ti.10.l.7
Priuilegia non ex tempore lib.42.tit.5.l.32
Priuilegia quædam lib.50.tit.17.l.196
Prius de ſe familia lib.29.tit.5.l.17
Probrum & opprobrium lib.50.tit.16.l.42
Probrum intelligitur lib.23.tit.2.l.41
Proconſul portam lib.1.tit.16.l.16
Proconſul vbique ibid.l.1
Proconſules lib.1.tit.16.l.14
Proculus ait lib.39.tit.2.l.26.
Proculus & Pegaſus lib.3.tit.5.l.18
Proculus nepoti ſuo lib.23.tit.3.l.67
Proculus putat lib.7.tit.1.l.19

Procula

Index legum Digestorum.

Procula li.22.ti.3.l.26
Procurator agit li.44.tit.4.l.11
Procurator,à quo li.34.ti.3.l.23
Procurator ad exhibendum lib.46.ti.8.l.8
Procurator,cui li.3.ti.3.l.58
Procurator cùm peteret lib.46.ti.8.l.23
Procurator est lib.3.tit.3.l.1
Procurator,qui non libro 17.tit.1.l.55
Procurator,qui pro li.3.ti.3.l.67
Procurator quinquaginta lib.46.tit.8.l.4
Procurator Serj li.44.ti.7.l.61
Procurator totorum li.3.titulo 3.l.63
Procuratoris autem scientiam li.4.ti.4.l.5
Procuratore Cæsaris li.11.tit.1.l.22
Procuratore in rem lib.3.tit.3.l.55
Proditores,transfugæ li.49.tit.16.l.7
Produci testis is potest lib.22.ti.5.l.23
Profectitia dos est li.23.ti.3.l.5
Pro herede gerere li.29.ti.2.l.20
Pro herede possidet li.5.ti.3.l.11
Prohibere autem li.43.ti.24.l.3
Proinde & si ope lib.13.ti.1.l.6
Proinde & si quatuor lib.45.tit.3.l.7
Proinde mutui datio lib.12.ti.1.l.8
Proinde Pomponius ait lib.21.tit.1.l.33
Proinde si occisus li.9.ti.2.l.25
Proinde si seruum occidisti li.9.ti.2.l.22
Promissor hominis li.13.ti.5.l.13
Promissor Stichi.lib.13.ti.5.li.21
Promittendo dotem li.23.ti.3.l.41
Pronuntiatio sermonis lib.50.tit.16.l.195
Pronuntiatum li.50.ti.16.l.46
Pro parte domini li.8.ti.1.l.11
Pro modum tantum. Hæc lex nunc incipit, Tantum quisque pecuniæ li.50.ti.16.l.88
Proponebantur ex his iudicibus libro 5.titulo 1. leg.76
Proponebatur duo tutores li.27.tit.8.l.2
Proponebatur filiusfamilias lib.49.tit.17.l.9
Propriè autem in sequestre li.16.tit.3.l.6
Propriè bona dici non possunt lib. 50. titulo 16. leg.83
Proprium solum vendo li.8.ti.4.l.5
Propter incendium li.50.ti.12.l.4
Propter litem li.27.ti.27.l.21
Propter magistratum li.27.ti.1.l.21
Propter spem li.10.ti.2.l.23
Propter venenorum quæstionem lib.19.ti.5.l.21
Pro derelicto li.41.ti.7.l.2
Pro donato li.41.ti.6.l.1
Pro emptore possidet li.41.tit.4.l.2
Pro herede li.41.ti.5.l.1
Pro legato potest vsucapi li.41.ti.8.l.4
Pro legato vsucapit ibid.l.9
Pro regione li.41.ti.1.l.8
Pro socio arbitri li.17.ti.2.l.38
Pro soluto vsucapit li.41.tit.3.l.46
Pro suo li.41.ti.10.l.1
Pro tutelæ actionem li.27.ti.5.l.1
Pro voluptarij li.25.ti.1.l.9
Propexit legislator li.41.titulo 9.l.12
Prouinciales eos li.50.titulo 16.l.190
Prout quisque contractus. Legitur hodie, Prout quidque contractum est lib.46.ti.3.l.80
Proxenetica iure licito petuntur lib.50. titu. 14. leg.1
Proximus est li.50.ti.16.l.92
Proximi appellatione li.50.ti.16.l.155
Proximum sacrilegio crimen est li.28.ti.4.l.1
Proximè constitutum dicitur lib.23.ti.2.l.50
Proximè in cognitione lib.28.ti.4.l.3
Puberes sine curatoribus li.45.ti.1.l.101
Publia Mæuia li.16.ti.3.l.26
Publiciana actio li.6.ti.2.l.17
Publica accusatio li.48.ti.1.l.3
Publica iudicia peculatus lib.48.tit.13.l.14
Publicorum iudiciorum lib.48.tit.1.l.2
Publius Mæuius li.35.ti.1.l.36
Puerj appellatio li.50.ti.16.l.204
Pupillares tabulas li.29.ti.3.l.8
Pupillus contra tutores li.27.ti.7.l.6
Pupillus est li.50.ti.16.l.239
Pupillus mutuam pecuniam li.44.ti.7.l.59
Pupillus nec velle nec nolle, libro 50. titulo 17. leg.189
Pupillus obligari li.26.ti.8.l.5
Pupillus pari heres li.42.ti.8.l.24
Pupillus quantum li.41.ti.1.l.11
Pupillus qui infans non est libro 40.ti.2.l.24
Pupillus si fari possit li.29.ti.2.l.9
Pupillus si non defenditur libro 42.ti.5.l.39
Pupillus sine tutoris auctoritate li.20.ti.3.l.1
Pupilli debitor li.46.tit.3.l.96
Pupilli scientia computanda non est lib.27.titu. 6.l.6
Pupillo capienti pignus lib.13.tit.7.l.38.
Pupillo,qui li.26.ti.5.l.27
Pupillo solui li.46.ti.3.l.15
Pupillum etiam l..29.ti.2.l.49
Pupillum per acceptilationem lib.46.ti.4.l.2
Pupillum,qui proximus pubertati sit lib. 50.tit. 17.l.111
Purè mihi debes li.44.tit.4.l.5
Puta enim quòd qui li.9.ti.2.l.26
Puto autem omnes li.3.ti.2.l.6
Qva actione li.9.ti.2.l.7
Qua ætate. Vide, A qua ætate testamentum li.28.ti.1.l.2
Qua quisque actione li.2.ti.13.l.1
Qua ratione autem li.41.ti.1.l.9
Qua vulgo iter fiet li.21.ti.1.l.42
Quamcumque enim quæstionem lib.48.titu.17. leg.3
Quacunque ratione li.3.ti.3.l.50
Qualem autem sententiam lib.5.ti.8.l.19
Quam Tuberonis sententiam libro 15.ti.1.l.7
Quamdiu institutus li.29.ti.2.l.69
Quamdiu possit valere lib.50.ti.17.l.89
Quamdiu patrono li.38.ti.2.l.25
Quamdiu potest li.29.ti.2.l.39
Quamdiu prior heres li.29.ti.2.l.3
Quam autem colonus lib.43.titu.24.l.12
Quanquam autem li.39.ti.3.l.4
Quamquam ita li.37.ti.7.l.1
Quamquam de reficienda li.43.ti.23.l.2
Quamquam igitur fideiussor lib.6.tit.1.l.7
Quamquam in arbitrio matris lib.23.ti.2.l.62
Quamquam regula sit li.26.ti.8.l.1
Quamquam vsusfructus li.7.ti.3.l.1
Quam rem ipse quidem lib.41.tit.3.l.38
Quamuis ad eum hereditas li.5.ti.1.l.51
Quamuis aduersus fiscum li.41.ti.3.l.18
Quamuis alienum. Vide §. Pomponius quamuis li.tit.2.l.39
Quamuis alienus vsusfructus li.39.ti.2.l.10
Quamuis ancillam li.43.ti.26.l.10
Quamuis antecessor.li.27.ti.9.l.9
Quamuis arbiter li.4.ti.8.l.37
Quamuis conuenerit li.13.ti.7.l.6
Quamuis enim sæpe li.47.ti.2.l.6
Quamuis heres li.27.ti.7.l.1
Quamuis in bonis mariti lib.23.ti.3.l.75
Quamuis in eam rem li.15.ti.3.l.18
Quamuis iure postliminij lib.27.tit.3.l.8
Quamuis melius repositurus sit li.7.ti.1.l.8
Quamuis minima res li.36.ti.4.l.13
Quamuis mulier li.24.ti.3.l.20
Quamuis non adiciat li.2.ti.4.l.11
Quamuis non propriè libro 27.tit.4.l.14
Quamuis pignoris datio libro 16.tit.1.l.8
Quamuis possessa non sint lib.42.ti.5.l.13
Quamuis pupillus li.41.ti.2.l.32
Quamuis quædam li.34.ti.2.l.27
Quamuis quod in litore li.41.ti.1.l.50
Quamuis rationes reddere lib.35.ti.1.l.32
Quamuis res furtiua li.47.tit.2.l.84
Quamuis saltus li.41.ti.2.l.46
Quamuis senatus li.36.ti.1.l.40
Quamuis stipulanti vxori libro 46.tit.3.l.45
Quantæ audaciæ li.39.ti.4.l.12
Quantitas patrimonij li.35.ti.2.l.72
Quantitas eadem,idem ius li.44.ti.2.l.13
Quantum ad iuris pertinet. Hæc lex nunc incipit,Paries est lib.50.tit.16.l.157
Quantum autem ad li.4.ti.2.l.20
Quanto magis:Vide, Multo magis pertinet lib. 12.ti.2.l.24
Quare & si socio li.15.ti.1.l.28
Quare hi quoque legitimam lib.40.tit.3.l.2
Quare ipse.Vide,Quam rem ipse quidem
Quarundam rerum li.41.ti.1.l.1
Quarundam rerum li.41.ti.2.l.51
Quatenus cuius interfit libro 50.tit.17.l.24
Quæ acta li.1.ti.18.l.1
Quæ abnitio inutilis fuit li.50.ti.17.l.210
Quæ actio li.5.ti.6.l.2
Quæ bis in mense.Vide paulò infrà.
Quæ Vis in mense
Quæ condicio li.35.ti.1.l.39
Quæcunque actiones serui li.44.tit.7.l.56
Quæcunque gerimus li.44.ti.7.l.11
Quæcunque per exceptionem li.16.ti.2.l.14
Quæcunque res li.41.ti.1.l.58
Quæcunque specialiter li.1.ti.20.l.1.
Quæcunque sunt li.6.ti.2.l.13
Quædam delicta pagano li.48.ti.19.l.14
Quædam mulier ab iudice li.10.ti.2.l.41
Quædam mulier fundum li.6.titu.1.l.77
Quædam naturali iure li.1.ti.8.l.2
Quædam non referuntur lib.29.tit.7.l.7
Quædam quæ non possunt lib.41.tit.1.l.62
Quædam sunt,in quibus lib.34.tit.5.l.15
Quædam sunt personæ lib.2.tit.13.l.9
Quæ de legato dicta sunt li.30.ti.1.l.46
Quæ de tota re lib.6.tit.1.l.76
Quæ doris nomine lib.24.tit.3.l.33
Quæ dubitationis tollendæ causa lib.50.titu.17. leg.81
Quæ extrinsecus lib.45.tit.1.l.65
Quæ fideicommissam lib.31.tit.1.l.79
Quæ filium legitimum li.36.ti.3.l.18
Quæ fundum in dote habebat lib.23.tit.3.l.50
Quæ iam nuptæ lib.24.tit.1.l.48
Quæ in concubinatu est li.27.tit.7.l.1
Quæ in testamento legi possunt lib.28.tit.4.l.1
Quæ in testamento scripta sunt lib.34.tit.8.l.2
Quæ legata mortuis li.50.tit.17.l.18
Quæ legatorum lib.36.ti.4.l.14
Quæ liberti lib.39.tit.5.l.8
Quæ neptis suæ nomine lib.29.tit.3.l.98
Quæ omnia non solùm li.3.tit.3.l.25
Quæ pater filio lib.10.tit.2.l.50
Quæ pater inter filios li.10.tit.2.l.32
Quæ propter necessitatem lib.5.tit.17.l.162
Quæ quisque aliena lib.41.tit.1.l.64
Quæ religiosis adhærent libro 6.tit.1.l.43
Quæ sub conditione lib.28.tit.6.l.8
Quæ tamen sub ipso li.24.tit.1.l.12
Quæ Vis in mense lib.21.tit.1.l.15
Quæ vtiliter lib.1.tit.5.l.45
Quæro an curatoribus lib.46.tit.3.l.100
Quæro an fideiussor lib.19.tit.2.l.54.
Quæro an is,qui lib.27.tit.5.l.3
Quæro an libertus lib.37.ti.14.l.18
Quæro an non eiusdem lib.26.tit.2.l.32
Quæro an si seruus lib.21.tit.1.l.58
Quæro de eo,qui li.38.tit.2.l.48
Quæro,quantæ pecuniæ li.23.ti.3.l.60
Quæro,si quis ita lib.19.tit.1.l.39
Quæro si vsusfructus fundi lib.33.tit.2.l.28
Quæris,an ingenuitatis li.40.tit.11.l.3
Quæris,si pacta lib.23.tit.4.l.28
Quæri solet,an lib.49.tit.9.l.1
Quæret aliquis si lib.50.tit.16.l.135
Quærebatur an hi lib.48.tit.16.l.11
Quærebatur,cum is lib.36.tit.2.l.82
Quærebatur,si miles lib.29.ti.1.l.19
Quærebatur si post primum li.20.ti.4.l.20
Quæritur an filio exheredato lib.38.tit.2.l.38
Quæritur an impubes lib.37.tit.10.l.14
Quæritur de ea muliere lib.21.tit.1.l.14
Quæritur hermaphroditum lib.1.tit.5.l.10
Quæsitum est,an ea lib.48.tit.5.l.40
Quæsitum est,an ad heredem lib.47.tit.12.l.10
Quæsitum est,an hi lib.26.tit.1.l.12
Quæsitum est,an is qui lib.40.tit.9.l.15
Quæsitum est,an is qui lib.43.tit.12.l.4
Quæsitum est,an teneat lib.15.tit.1.l.30
Quæsitum est,an si iussus lib.35.tit.1.l.57
Quæsitum est,an tutor lib.2.ti.4.l.16
Quæsitum est apud Labeonem. Hæc lex est initium §.7.l.1.lib.15.tit.2
Quæsitum est apud Iulianum lib.18.tit.1.l.9
Quæsitum est lib.18.tit.7.l.8
Quæsitum est,in arbitros lib.49.ti.2.l.2
Quæsitum est li.20.ti.5.l.9
Quæsitum est lib.20.ti.1.l.14
Quæsitum est lib.29.tit.2.l.40
Quæsitum est lib.42.tit.5.l.17
Quæsitum est lib.48.tit.15.l.5
Quæsitum est lib.43.ti.26.l.8
Quæsitum est,si tibi filius lib.1.tit.7.l.34
Quæsitum est lib.40.tit.1.l.40
Quæsitum est lib.42.ti.1.l.60
Quæsitum est,si cum in lib.7.tit.1.l.37
Quæsitum est,si libertam lib.40.tit.9.l.31
Quæsitum est,si filiusfamilias lib.3.tit.1.l.91
Quæsitum est lib.33.tit.7.l.22
Quæsitum est,Stichum lib.3.tit.1.l.78
Quæsitum est.Nũc incipit Sabinus li.28.ti.5.l.18
Quæsitum scio,an in li.22.tit.5.l.13
Quæstio est,fundus à lib.50.tit.16.l.115
Quæstionis habendæ causa lib.20.tit.4.l.20

Index legum Digestorum.

Quæstionis habendæ causa lib.48.tit.18.l.21
Quæstionis modum lib.48.tit.18.l.7
Quæstus enim intelligitur lib.17.tit.2.l.8
Quemadmodum inuito lib.23.ti.3.l.46
Quemadmodum nulla lib.41.ti.2.l.8
Quemadmodum præparasse lib.5.tit.2.l.7
Quemadmodum si alij li.9.ti.4.l.38
Quemadmodum si laqueos lib.9.tit.2.l.29
Quemadmodum Vrbanus li.33.tit.20.l.12
Quem filius meus lib.1.tit.7.l.26
Quem heredi meo lib.34.tit.5.l.25.
Quem pænitet bonis cessisse lib.42.tit.3.l.5
Quia aceruus lib.43.tit.24.l.10
Quia aceruus solo non cohæret lib.43.titulo 24. leg.10.
Quia actionum lib.19.tit.5.l.11
Quia aliæ operæ erunt lib.38.tit.1.l.12
Quia arbiter lib.4.tit.8.l.20
Quia autem lib.23.tit.3.l.23
Quia dicitur, quotiens li.21.tit.2.l.32
Quia difficile lib.18.tit.1.l.5
Quia etiam si cum eo lib.4.tit.7.l.3
Quia & si omnes lib.37.ti.5.l.19
Quia & solui ei potest lib.2.ti.14.l.10
Quia hoc casu lib.15.tit.1.l.12
Quia in eum casum lib.9.tit.2.l.16
Quia in hoc tempus excurrit lib.24.tit.1.l.10
Quia licet specialiter lib.17.tit.2.l.2
Quia magis in consinio lib.10.tit.1.l.5
Quia manet reus obligatus lib.11.ti.3.l.12
Quia naturalis obligatio manet lib.14.tit.6.l.10
Quia non deberet lib.12.tit.2.l.10
Quia non de dolo est li.14.tit.4.l.8
Quia nullum pignus lib.6.tit.1.l.40
Quia parentis locum lib.24.ti.3.l.10
Quia perinde est lib.36.tit.1.l.42
Quia personæ lib.26.tit.2.l.14
Quia pertinet lib.4.tit.7.l.7
Quia plerunque lib.11.tit.1.l.3
Quia poterat fieri lib.36.tit.1.l.4
Quia qui pretio fruitur li.7.tit.1.l.39.
Quia quod ex concessa lib.24.ti.1.l.66
Quia quod vOlgò dicitur lib.24.tit.6.l.4
Quia ratio suadet lib.28.tit.7.l.22
Quia redhibito homine li.4.ti.7.l.9
Quia retro adcreuiss li.9.ti.2.l.35
Quia satisdatio lib.26.tit.10.l.6
Quia semper certa lib.2.ti.4.l.5
Quia tacita substitutio lib.28.tit.5.l.25
Quia tale beneficium est lib.24.tit.3.l.13
Quia tantundem lib.3.tit.5.l.7
Quia tractatus lib.44.tit.3.l.1
Quibus diebus lib.35.tit.1.l.4
Quibus casibus li.17.tit.2.l.34
Quibus præcipua. Vide Cui præcipua lib.50. tit. 16.l.57
Quibus rebus. Vide, In quibus rebus lib.11.titu. 5.leg.3
Quibusdam aliquam lib.50.tit.6.l.6
Qui absentem emptorem lib.3.tit.3.l.75
Qui absenti seruo lib.41.tit.2.l.38
Qui accusare possunt lib.48.tit.2.l.2
Qui actionem habet ad rem lib.50.tit.16.l.15
Qui actu legato l.34.tit.4.l.1
Qui ad certum tempus li.1.tit.2.l.14
Qui à debitore. Hæc l. nunc incipit, Is qui à debitore lib.42.tit.8.l.9.
Qui admittitur socius lib.17.ti.2.l.19
Qui ad tempus relegatus est lib.50.tit.2.l.2
Qui agrum vendidit li.47.ti.7.l.12
Qui agnitis instrumentis li.44.tit.1.l.11
Qui ædes li.47.ti.9.l.9
Qui ædificium habet li.8.ti.2.l.22
Qui æquitate defensionis lib.44.tit.4.l.12
Qui aliena negotia. Hæc lex est §.3.l.31. libro 3. titu.4
Qui à latronibus capti sunt li.8.tit.1.l.13
Qui alienam rem li.39.tit.6.l.33
Qui alienam rem vendidit l.21.tit.2.l.54
Qui alienum fundum li.39.tit.5.l.14
Qui ante Kalendas proximas lib.45.tit.1.l.13
Qui à patre tutor li.26.ti.3.l.3
Qui à pupillo substitutum lib.21.tit.2.l.7
Qui à quolibet rem emit lib.18.tit.1.l.27
Qui appellat prior, agit li.5.tit.1.l.29
Qui à seruo hereditario lib.44.tit.7.l.16
Qui autem constituit li.13.ti.5.l.14
Qui autem cum possit. Vide, Quod autem cum possit li.42.ti.8.l.6
Qui autem in ripa fluminis li.41.ti.1.l.15
Qui autem nouo li.2.ti.11.l.12
Qui autem operas suas li.3.ti.2.l.3
Qui auctore iudice li.50.ti.17.l.137
Qui bis idem promittit lib.45.tit.1.l.18
Qui bona fide à domino emit li.39.tit.2.l.13
Qui bona fide li.41.ti.2.l.19
Qui bona fide li.41.ti.1.l.23
Qui bonis suis cessit li.42.ti.3.l.6
Qui balneum li.20.ti.4.l.9
Qui cædem admiserunt lib.48.tit.8.l.16
Qui cedit bonis li.42.tit.3.l.8
Qui certam pecuniam li.13.ti.3.l.1
Qui chirographum legat li.32.tit.1.l.59
Qui claBum habet lib.21.ti.2.l.12
Qui cœtu, conuersu lib.48.ti.6.l.5
Qui coheredes habet lib.10.ti.3.l.17
Qui commeatus spatium excessit lib.49.titu.16. leg.14
Qui concubinam habebat lib.32.tit.1.l.29
Qui condemnare. Vide paulò infrà, Qui damnare potest.
Qui complures heredes lib.28.ti.6.l.32
Qui contra legem Æliam lib.37.tit.14.l.15
Qui contra senatusconsultum li.46.ti.1.l.11
Qui cum alio contrahit li.50.tit.17.l.19
Qui cum herede egit li.44.ti.4.l.15
Qui cum herede eius egit lib.44.tit.2.l.2
Qui cum maior natu. l.38.tit.2.l.14
Qui cum pro herede li.41.ti.4.l.6
Quicunque à fisco conuenitur li.22.tit.4.l.2
Quicunque nummos aureos lib.48.tit.10.l.8
Qui cum tutoribus suis li.2.ti.15.l.9
Qui cum pro patrefam lib.42.tit.1.l.10
Qui cum vno testiculo natus est lib.49.ti.16.l.4
Qui damnare potest li.42.ti.1.l.3
Quidam ad creditorem li.13.ti.5.l.26
Quidam consulebant li.42.ti.1.l.57
Quidam cum filium alienum lib.45.tit.1.l.132
Quidam cum filiumfamilias lib.28.ti.5.l.46
Quidam debitor epistulam lib.4.tit.3.l.38
Quidam decedens. Hæc lex habetur in l.5.li. 26. tit.7.§.5
Quidam & de peculio lib.12.ti.2.l.22
Quidam existimauerunt lib.12.tit.1.l.21
Quidam ex parte dimidia lib.21.tit.2.l.12
Quidam fundum colendum li.15.tit.3.l.16
Quidam fundum dotis causa lib.23.tit.4.l.22
Quidam heredem damnauerat li.33.tit.6.l.7
Quidam heredem suum lib.40.ti.4.l.19
Quidam Hyberus nomine lib.8.tit.2.l.13
Quidam in iure interrogatus. Hæc lex est initium §.j.l.29.li.29.tit.5
Quidam in suo testamento lib.28.ti.7.l.27
Quidam in testamenro lib.40.tit.5.l.10
Quidam in testamento li.31.tit.1.l.30
Quidam in testamento li.33.tit.8.l.14
Quidam ita testamento lib.36.ti.1.l.25
Quidam prædia reipublicæ li.33.tit.2.l.17
Quidam putant. Vide, Quidam & de peculio
Quidam quasi li.22.ti.3.l.15
Quidam referunt li.29.ti.7.l.14
Quidam relegatus li.34.ti.5.l.5
Quidam tabularum li.47.ti.2.l.32
Quidam testamento li.30.ti.1.l.96
Quidam testamento li.28.ti.6.l.30
Quidam Titium & Mæuium lib.29.ti.4.l.7
Quidam voluit li.16.ti.1.l.29
Quid aliud sunt iura prædiorum li.50.ti.17.l.86
Quid autem si se non li.27.ti.1.l.35
Quid de creditore dicemus li.39.ti.2.l.11
Quid enim prohibet li.5.ti.1.l.27
Quid enim si impetrauerit lib.4.tit.3.l.14
Quid enim si Nerua constituisset lib.17.ti.2.l.80
Quid ergo si alter li.50.ti.1.l.13
Quid ergo si non ducere li.3.tit.2.l.13
Quid ergo si non faciat li.7.ti.1.l.70
Quid ergo si ex centum lib.24.tit.1.l.16
Quid ergo si pretium li.16.tit.3.l.2
Quid ergo est cum lib.34.tit.3.l.4
Quid ergo si ita lib.30.ti.1.l.90
Quid ergo si maiorem lib.30.tit.1.l.53
Quid ergo si plus lib.27.ti.4.l.3
Quid si nepotes sint lib.26.tit.2.l.6
Quid sit falsum, quæritur li.48.ti.10.l.23
Quid sit nominatim lib.28.ti.2.l.1
Quid tamen si de pluribus libro 4.ti.2.l.11
Quid tamen dicemus li.18.ti.1.l.14
Quid tamen si fundus li.7.ti.4.l.10
Quid tamen si de pluribus lib.4.ti.8.l.21
Quidquid astringendæ lib.45.ti.1.l.98
Quidquid calore. Vide, Quidquid in calore
Quidquid contraxit seruus lib.45.tit.3.l.40
Quicquid in calore iracundiæ lib.50.tit.17.l.48
Quicquid in facto argento. Vide quicquid in facto argento lib.41.tit.1.l.27
Quicquid venditor lib.8.tit.4.l.10
Quidquid venditor lib.19.ti.1.l.27
Qui debitorem suum lib.46.tit.1.l.18
Qui decem debet lib.46.tit.3.l.72
Qui de inofficioso lib.5.tit.2.l.20
Qui de libertate sua lib.40.tit.12.l.29
Qui de reddenda dote. Vide Quod de reddenda dote lib.23.tit.4.l.25
Qui destiterit agere lib.48.tit.16.l.2
Qui de vsufructu lib.7.tit.6.l.6
Qui dolo malo lib.48.tit.6.l.10
Qui dolo desierit possidere lib.50.tit.17.l.131
Qui domum alienam lib.9.tit.2.l.50
Qui domum habebat lib.19.tit.3.l.57
Qui domum suam lib.38.tit.5.l.8
Qui dotem à matre vxoris lib.33.tit.4.l.16
Qui dotem pecunia numerata lib.33.tit.4.l.12
Qui dotem pro muliere lib.20.tit.4.l.1
Qui dotem stipulanti lib.24.tit.3.l.46
Qui dum captat hæreditatem lib.29.tit.6.l.1
Qui duo prædia lib.8.tit.2.l.29
Qui duo prædia habebat ibid.l.30
Qui duas tabernas lib.33.tit.3.l.1
Qui duobus heredibus dare iussus est lib.35. tit.1 l.23
Qui duobus in solidum lib.48.tit.10.l.21
Qui duos filios habebat lib.37.tit.8.l.3
Qui duos heredes lib.40.tit.4.l.18
Qui duos homines lib.2.tit.6.l.4
Qui duos impuberes filios lib.28.tit.6.l.42
Qui duos impuberes filios lib.34.tit.5.l.9
Qui duos annulos habebat lib.32.tit.1.l.62
Qui duos procuratores lib.3.tit.3.l.47
Qui duos reos lib.31.tit.1.l.13
Qui duos seruos lib.30.tit.1.l.20
Qui ea mente lib.47.tit.2.l.65
Qui erat heres lib.10.tit.2.l.49
Qui exceptionem perpetuam lib.12.tit.6.l.40
Qui ex causa fideicommissi lib.38.tit.2.l.29
Qui excubias palatij lib.49.tit.16.l.10
Qui ex donatione se obligauit lib.39.tit.5.l.12
Qui ex duabus partibus lib.29.tit.2.l.53
Qui ex fratribus meis lib.28.tit.7.l.24
Qui ex liberis meis lib.37.tit.11.l.11
Qui ex libertate lib.40.tit.12.l.26
Qui ex parte dimidia lib.11.tit.1.l.18
Qui ex pluribus fundis lib.45.tit.1.l.106
Qui ex pluribus noxis lib.9.tit.4.l.20
Qui ex vico ortus est lib.50.tit.1.l.30
Qui falsam monetam percusserit li.48.tit.10.l.19
Qui falso vel lib.22.tit.5.l.16
Qui familiæ erciscundæ agit. lib.10.tit.2.l.37
Qui fide alterius lib.17.tit.1.l.53
Qui idem licitæ transactionis lib.2.tit.15.l.16
Qui fideiussor extitit lib.19.tit.2.l.53
Qui filiifamilias nomina vendidit lib.18. titulo 4.l.14
Qui filio impuberi lib.28.tit.5.l.38
Qui filium emancipauerat lib.35.tit.5.l.25
Qui filium & filiam habebat lib.36.tit.1.l.74
Qui filium & nepotem lib.32.tit.1.l.64
Qui filium impuberem lib.40.tit.4.l.22
Qui filium libertinum li.28.tit.8.l.11
Qui filiabus legauit lib.30.tit.1.l.17
Qui foueas vrsorum lib.9.tit.2.l.28
Qui fructus prædiorum lib.33.tit.2.l.25
Qui fundum alienum lib.8.tit.6.l.12
Qui fundum colendum lib.29.tit.2.l.32
Qui fundum possidebat. Vide qui fundum pro emptore lib.41.tit.4.l.7
Qui fundum tradiderat lib.21.tit.2.l.45
Qui fundum vendebat li.18.tit.1.l.40
Qui fundum vendidit lib.50.tit.6.l.205
Qui fundum vendidit lib.18.tit.1.l.75
Qui furere cœpit lib.1.tit.5.l.20
Qui furtum admittit lib.13.tit.1.l.16
Qui generaliter lib.20.tit.4.l.2
Qui habebat filium lib.28.tit.6.l.47
Qui habebat Flaccum Fullonem li.34.ti.5.l.28
Qui habebat tutorem li.26.ti.1.l.3
Qui habebat in prouincia lib.32.tit.1.l.101
Qui habebat seruum lib.40.ti.4.l.54
Qui heres erat. Vide Qui erat heres
Qui heres institutus lib.29.tit.2.l.29
Qui heredis nomine lib.12.tit.6.l.46
Qui heredi dare iussus lib.35.tit.1.l.44
Qui hereditatem adire lib.29.tit.2.l.19
Qui hoc anno lib.45.tit.1.l.42

Qui ho-

Index legum Digestorum.

Qui hominem aut decem lib.46.tit.4.l.17
Qui hominem lib.46.tit.3.l.34
Qui hominem legat.lib.34.tit.4.l.11
Qui id quod ex causa lib.39.tit.5.l.33
Qui ignorans falsum lib.48.tit.10.l.3
Qui illicitum. Vide, Quisquis illicitum lib. 47. ti.22.l.2
Qui in aliena est potestate li.29.ti.2.l.6
Qui in alterius locum li.50.ti.17.l.42
Qui in adoptionem datur li.1.ti.7.l.23
Qui in carcerem li.4.ti.2.l.22
Qui in collegio pistorum sunt li.27.ti.1.l.46
Qui in continentibus vrbis li.50.ti.16.l.147
Qui indignus est li.1.ti.9.l.4
Qui in domini testamento. Vide, Qui in testamento domini.
Qui in domum alienam li.47.ti.10.l.23
Qui in fraudem creditorum. Vide, in fraudem cred.li.40.ti.9.l.27
Qui in futurum li.2.ti.14.l.57
Qui iniuriæ causa li.47.ti.2.l.53
Qui iniuriarum actionem li.47.tit.10.l.43
Qui iniuriarum li.13.ti.5.l.29
Qui in ius dominium li.50.tit.17.l.177
Qui in nauem extruendam lib.43.tit.5.l.26
Qui in potestate parentis est lib.28.ti.1.l.6
Qui in prouincia li.23.ti.2.l.57
Qui in seruitute est li.50.ti.17.l.118
Qui in seruitutem li.38.ti.2.l.9
Qui insulam fieri stipulatur lib.45.ti.1.l.95
Qui insulam xxx.conduxerat li.19.ti.2.l.30
Qui interrogatus li.11.ti.1.l.5
Qui interrogatus li.5.ti.3.l.12
Qui in testamento domini li.28.ti.1.l.14
Qui in vtero est li.1.ti.5.l.7
Qui in vtero sunt li.1.ti.5.l.26
Qui inuicem li.12.ti.6.l.30
Qui ita institutus esset li.36.ti.1.l.66
Qui ita legat vxori suæ li.33.tit.4.l.3
Qui iter & actum habet li.8.tit.6.l.2
Qui iumenta li.47.ti.2.l.11
Qui iurasse dicitur li.12.ti.2.l.26
Qui iurato promisit li.2.ti.8.l.16
Qui iure familiaritatis li.41.ti.2.l.41
Qui iure militari testatur lib.29.tit.1.l.7
Qui iussu patris li.3.ti.2.l.12
Qui iussit vetuitve li.42.ti.1.l.14
Qui iurisdictioni præest li.2.ti.1.l.10
Qui lancem maximam li.34.ti.2.l.31
Qui legatorum seruandorum causa lib.41.titu.5. leg.2
Qui leuandæ nauis gratia li.14.ti.2.l.8
Qui libera legatione li.50.ti.7.l.14
Qui liberalitate li.50.ti.10.l.2
Qui liberatus est li.1.ti.7.l.12
Qui liberis impuberibus li.28.ti.6.l.8
Qui liberos. Hæc lex incipit, Capite trigesimo quinto li.23.ti.2.l.19
Qui libertatis causam excipit lib.21.ti.2.l.69
Qui libertinus lib.38.ti.1.l.37
Qui loco certo li.12.ti.6.l.27
Qui luminibus vicinorum li.8.ti.2.l.11
Qui mandat solui li.46.ti.3.l.56
Qui mandatum suscepit lib.17.ti.1.l.43
Qui manus amisit li.28.ti.1.l.10
Qui mercedem accipit li.29.ti.2.l.4
Qui metu criminis li.49.ti.16.l.16
Qui mihi donatum voleVat. lib.39.ti.5.l.13
Qui mittuntur vt milites li.4.ti.6.l.35
Qui mortis causa donauit lib.39.ti.6.l.30
Qui mortui nascuntur li.50.ti.16.l.129
Qui munus publicè li.48.ti.11.l.9
Qui mutuam pecuniam lib.17.tit.1.l.56
Qui negotia Lucij Titij li.17.ti.1.l.34
Qui negotiationem li.26.ti.7.li.58
Qui neque iurisdictioni li.5.tit.1.l.81
Qui neque tutores sunt lib.27.tit.9.l.8
Qui neque sequantur li. 50. ti. 16. l. 48. Incipit nunc.Solutum non intelligimus
Qui nomine prætoris li.48.ti.10.l.25
Qui nominibus curatorum lib.26.ti.7.l.58
Qui non cogitur li.5.ti.1.l.22
Qui non facit,quod li.50.ti.17.l.121
Qui non militabat li.28.ti.5.l.78
Qui non tam idoneum li.13.ti.6.l.11
Qui nummis li.15.ti.3.l.2
Quin etiam nefas ex stimatur li.23.titu.2.l.55
Quin etiam de patris li.4.ti.8.l.6
Quin etiam si quis obligatione lib.3.ti.6.l.2
Quingenta testamento lib. 22.tit.3. l. 12.legitur etiamQuinquaginta
Quinquaginta dierum li.27.ti.1.l.38
Quinque legibus li.48.ti.2.l.3
Quinquennium non vtile li.48.tit.5.l.31
Qui noua vectigalia exercent lib.48.ti.6.l.12
Quintus Cæcilius li.16.ti.3.l.28
Quintus Mucius ait li.24.ti.1.l.51
Q.Mucius ait li.33.ti.1.l.7
Q.Mucius lib.ij.li.34.ti.2.l.27
Q.Mucius Scæuola ait li.17.ti.1.l.48
Q.Mucius scribit li.8.ti.3.l.15
Q.Mucius scribit li.19.ti.1.l.40
Q.Mucius scribit li.9.ti.2.l.39
Q.Mucius li.34.ti.2.l.10
Qui ob hoc tantum li.50.ti.6.l.1
Qui ob necem detectam lib.40.ti.8.l.5
Qui ob pactionem libertatis lib.41.ti.4.l.9
Qui ob rem non defensam li.12.tit.6.l.35
Qui occidit adulterum li.9.ti.2.l.30
Qui officij causa li.18.ti.1.l.62
Qui omissa causa j.li.29.ti.4.l.29
Qui omissa causa ij.li.29.ti.4.l.30
Qui onerandæ.Vide,Is qui onerandæ lib.38.titu. 1.l.32
Qui operas suas locauit lib.19.tit.2.l.38
Qui patitur ab alio li.17.ti.1.l.18
Qui patri heres extitit lib.29.tit.2.l.59
Qui peculium serui li.33.tit.8.l.17
Qui peculij administrationem li.15.tit.1.l.46
Qui pecuniam creditam lib.12.ti.1.l.30
Qui pecuniam dare iussus lib.40.tit.7.l.22
Qui penum legat li.33.ti.9.l.3
Qui pendentem videmiam emit lib.19.ti.1.l.25
Qui per certum lib.8.tit. 4.l.15. Nunc legitur, Qui per certi locum
Qui per collusionem li.19.ti.1.l.49
Qui perforauerit muros li.48.ti.13.l.11
Qui per salutem suam iurat lib.12.tit.2.l.33
Qui per successionem li.50.tit.17.l.194
Qui petitorio li.6.ti.1.l.36
Qui pignori plures res lib.20.titu.1.l.19
Qui pignoris causa li.41.ti.2.l.36
Qui pœnæ serui efficiuntur li.40.tit.1.l.8
Qui plures habebat libertos lib.33.tit.2.l.18
Qui plures tutores habuit lib.26.tit.7.l.41
Qui plures heredes instituit lib.28.ti.6.l.14
Qui plures liberos habet lib.28.tit.6.l.38
Qui populari actione li.47.ti.23.l.5
Qui possessionem vi ereptam li.43.tit.16.l.17
Qui posthumos heredes li.29.ti.5.l.4
Qui potest facere li.50.ti.17...174
Qui potest inuitis li.50.ti.17.l.26
Qui potuerint li.40.ti.4.l.27
Qui precatio li.43.ti.26.l.17
Qui pretio accepto li.39.ti.6.l.8
Qui prior appellat.Vide,Qui appellat prior,agit li.5.ti.1.l.29
Qui procuratorem li.3.ti.3.l.57
Qui pro donato li.41.ti.6.l.5
Qui promisit li.12.ti.6.l.48
Qui proprio nomine li.3.ti.3.l.46
Qui propter funus li.11.ti.7.l.1
Qui pro tutore negotia gerit lib.15.tit 27.titu.5. leg.4
Qui pro tribunali li.42.ti.1.l.2
Qui pupillam suam li.48.ti.5.l.7
Qui putat se decem dare lib.28.tit.2.l.74
Qui quadringenta habebat lib.35.ti.2.l.88
Qui quadringenta reliquit lib 36.ti.1.l.2
Qui qualitercunque Vide,Οἱ ὁπωσοῦν §.3.l.2.ti.6. leg.26
Qui quartam partem li.30.ti.1.l.15
Qui quatuor pocula li.32.ti.1.l.30
Qui quod per Falcidiam lib.35.ti.2.l.46
Qui ratiario crediderat lib.13.tit.7.l.30
Qui reipub.causa afuit li.4.tit.6.l.46
Qui res suas obligauit lib.46.tit.3.l.98
Qui rei postulari li.48.ti.21.l.3
Qui rem alienam defendit libro 50. titulo 17, leg.166
Qui rem rapuit li.47.ti.8.l.1
Qui rem suam li.16.ti.3.l.15
Qui re sibi commodata li.47.tit.2.l.76
Qui repudiantis animo li.5.tit.2.l.17
Qui restituere iussus li.6.ti.1.l.68
Qui Romæ li.45.ti.1.l.122
Qui saccum habentem lib.47.ti.2.l.77
Qui saltum æstiuum lib.32.titu.1.l.67
Qui satisdare promisit lib.46.tit.1.l.3
Qui saxum mihi eximere lib.39.ti.5.l.6
Qui sciens liberum emit li.40.tit.12.l.33
Qui scit fundum li.22.ti.1.l.25
Qui se dicit lib.5.tit.1.l.67
Qui sella aut lectica.lib.8.tit.3.l.7
Qui seliti obtulit lib.5.tit.1.l.45
Qui semisses vsuras promisit lib.22.tit.1.l.13
Qui se pupillum lib.29.tit.2.l.96
Qui seruandorum mercium lib.19.tit.5.l.14
Qui seruum alienum lib.11.tit.1.l.20
Qui seruum alienum lib.44.tit.7.l.34
Qui seruum meum lib.3.tit.5.l.41
Qui seruum mihi lib.45.tit.1.l.96
Qui seruum suum lib.29.tit.2.l.47
Qui seruo persuasit lib.47.tit.2.l.36
Qui se venire passus lib.40.tit.14.l.2
Qui sibi aut Titio lib.46.tit.3.l.33
Qui sic soluit lib.46.tit.3.l.55
Qui sic stipulatur lib.45.tit.1.l.47
Qui sine accusatoribus lib.48.tit.18.l.22
Qui sine causa obligantur lib.12.tit.7.l.3
Qui sine dolo malo lib.50.tit.17.l.63
Qui sine vsuris lib.3.tit.5.l.38
Qui solidum fideicommissum lib.31.tit.1.l.78
Qui soluendo j.lib.28.tit.5.l.42
Qui soluendo ij.ibidem l.60
Quisque illicitum collegium lib.47.tit.22.l.2
Quisquis mihi lib.50.tit.16.l.116
Quisquis mihi heres lib.32.tit.1.l.95
Qui statuas lib.48.tit.4.l.7
Qui status controuersiam lib.49.tit.16.l.8
Qui statuliberi causam lib.40.tit.7.l.2
Qui Stichum lib.42.tit.2.l.5
Qui stipulatur lib.45.tit.2.l.1
Qui sub conditione lib.35.tit.1.l.111
Qui superstitis bona lib.29.tit.2.l.94
Qui suspectum tutorem lib.49.tit.1.l.20
Qui tabernas argentarias lib.18.tit.1.l.32
Qui tabulam æream lib.48.tit.13.l.8
Qui tabulas testamenti lib 9.tit.2.l.43
Qui tabulas vel cautiones lib.47.tit.2.l.27
Qui tacet lib.50.tit.17.l.142
Qui tertiana aut quartana lib.21.tit.1.l.53
Qui testamentum amouerit li.28.tit.10.l.2
Qui testamentum faciebat li.22.tit.3.l.27
Qui testamentum li.7.tit.6.l.3
Qui testamento. Vide,Qui in testamento.
Qui testamento li.28.tit.1.l.20
Qui testamento lib.27.tit.1.l.37
Qui testamento lib.31.tit.1.l.37
Qui testator heredis lib.28.tit.5.l.1
Qui tibi mandauerat li.34.tit.2.l.2
Qui Titij testamentum.li.34.ti.9.l.7
Qui totam hereditatem lib.36.tit.1.l.45
Qui totam hereditatem lib.29.tit.2.l.1
Qui transigit lib.2.tit.15.l.1
Qui tutelam lib.26.tit.2.l.28
Qui tutor lib.26.tit.7.l.18
Qui vas argenteum lib.47.tit.2.l.48
Quive de prouincia lib.48.tit.4.l.2
Qui venenum dicit lib.50.tit.16.l.236
Qui ventri substitutus est lib.25.tit.4.l.3
Qui vestem omnem lib.33.tit.10.l.10
Qui vetante prætore lib.50.ti..17.l.102
Qui viam habet lib.39.tit.1.l.14
Qui vias publicas muniunt lib.39.tit.2.l.31
Qui vinum Surrentinum lib.33.tit.6.l.16
Qui vltimo supplicio damnantur li.48.tit.19.l. 29
Qui vniuersas ædes lib.41.tit.2.l.30
Qui volebat filiam lib.28.tit.5.l.61
Qui vsumfructum li.45.tit.1.l.58
Qui vsumfructum areæ lib.7.tit.1.l.36
Qui vsumfructum traditum lib.7.tit.6.l.3
Qui vti optimæ lib.50.tit.16.l.90
Qui vxori repudium lib.48.tit.5.l.16
Qui vxori suæ legauerat lib.34.ti.2.l.18
Qui vxorem prægnatem lib.28.titu.3.l.15
Quo casu ad prætorem lib.4.tit.8.l.12
Quo casu opus est lib.10.tit.1.l.3
Quo defuncto lib.26.tit.4.l.4
Quo destinauerit lib.47.tit.2.l.4
Quo enim tutore loco lib.46.tit.8.l.12
Quo gradu lib.28.tit.6.l.13
Quo loco scribatur lib.28.tit.5.l.20
Quo lucidius intelligi lib.44.tit.4.l.1
Quo minus ex publico lib.43.tit.12.l.2
Quo naufragium fit lib.47.tit.9.l.3
Quo quidem casu lib.6.tit.1.l.4
Quo tutela redit lib.50.tit.17.l.73
Quod ab alio lib.13.tit.1.l.15
Quod ab initio.Vide,Quod initio
Quod ad certam speciem lib.50.tit.8.l.1
Quod ad heredem li.27.tit.8.l.6
Quod ad honores pertinet li.50.tit.4.l.2

Index legum Digestorum.

Quod adipiscendæ. Vide, quod apiscendæ
Quod ad seruitutes li.21.ti.2.l.75
Quod ad statum damnatorum lib.48.ti.19.l.12
Quod ait lex, Diuortij li.24.ti.2.l.11
Quod ait lex, in filia li.48.ti.5.l.23
Quod ait prætor li.3.ti.2.l.2
Quod ait prætor li.9.ti.4.l.31
Quod apiscendæ dignitatis lib.24.ti.2.l.40
Quod à quoquo li.50.ti.17.l.46
Quod attinet ad ius ciuile li.50.tit.17.l.32
Quod autem ædificio li.8.ti.2.l.7
Quod autem cum possit li.42.ti.8.l.6
Quod autem dicitur li.35.ti.2.l.74
Quod autem diximus li.40.ti.14.l.10
Quod autem ex furto li.17.ti.2.l.53
Quod autem in heredem li.4.ti.1.l.19
Quod autem in stipulatione. Vide, Quia autem in stipul. li.23.ti.3.l.23
Quod autem Sabinus li.18.ti.2.l.11
Quod conclaue li.39.ti.2.l.47
Quod contra legem li.48.ti.11.l.8
Quod condicionis implendæ causa lib.39.titu.6. leg.36
Quod contra rationem iuris lib.50.ti.17.l.141
Quod constitutum est li.29.ti.1.l.21
Quodcunque dolo malo li.38.ti.5.l.4
Quod debetur seruo li.15.ti.1.l.51
Quod debitori acceptum lib.39.ti.6.l.24
Quod de bonis li.35.ti.2.l.15
Quod de pariter mortuis lib.34.ti.5.l.16
Quod dicimus li.26.ti.8.l.7
Quod dicimus li.50.ti.16.l.231
Quod dicimus in eo li.46.ti.3.l.105
Quod dicitur li.26.ti.1.l.4
Quod dicitur li.29.ti.1.l.39
Quod dicitur li.25.ti.1.l.15
Quod dicitur li.28.ti.2.l.11
Quod dicitur li.25.ti.1.l.5
Quod dicitur li.45.ti.1.l.86
Quod dicitur li.49.ti.3.l.1
Quod dicitur li.45.ti.1.l.130
Quod dicitur li.47.ti.2.l.18
Quod dictum est li.2.ti.14.l.32
Quod diximus li.4.tit.1.l.16
Quod diximus li.40.ti.14.l.10
Quod Diuo Marco li.40.ti.4.l.50
Quod enim ex maleficio lib.17.tit.2.l.54
Quod enim nullius est li.41.ti.1.l.1
Quod enim solutum li.46.ti.1.l.7
Quod est, & si quid li.43.ti.16.l.3
Quod & Atteius Capito lib.23.tit.2.l.29
Quod & lex Fauia li.43.ti.29.l.3
Quod euincitur li.50.ti.17.l.19
Quod ex his causis li.48.tit.5.l.28
Quod fideicommissum libro 30.titulo 1.l.93
Quod filiofamilias li.17.ti.1.l.61
Quod fortè dicit lib.39.ti.2.l.8
Quod fructuarius lib.31.tit.1.l.49
Quod his verbis lib.32.tit.1.l.83
Quod in conbibio. li.11.ti.5.l.4
Quod in debitum li.12.ti.6.l.7
Quod in diem debetur lib.16.ti.2.l.7
Quod in diem li.46.tit.4.l.12
Quod in diem. Vide, Quod certa die lib. 46. tit. 2.l.70.
Quod in littore li.41.ti.1.l.14
Quod infans li.6.ti.1.l.60
Quod in fructus redigendos li.22.ti.1.l.46
Quod in herede li.14.ti.4.l.9
Quod initio li.50.ti.7.l.29
Quod in rerum natura li.30.ti.1.l.24
Quod in stipulatione li.22.ti.2.l.13
Quod ipsis, qui contraxerunt li.50.ti.17.l.143
Quod ita sanatum est li.21.ti.1.l.16
Quod iussit li.42.ti.1.l.14
Quod iussu alterius li.50.ti.17.l.180
Quod Labeo ait li.16.ti.2.l.13
Quod Labeo scribit li.37.ti.10.l.9
Quod legatur li.5.ti.1.l.38
Quod maior pars curiæ lib.50.ti.1.l.19
Quod meo nomine li.41.ti.2.l.18
Quod mihi Sempronius li.34.tit.3.l.22
Quod ne curatoris li.1.ti.7.l.8
Quod Nerua diceret li.16.ti.3.l.32
Quod nisi fiat li.38.ti.1.l.20
Quod nomine mariti li.12.ti.6.l.8
Quod non ratione introductum lib.1.ti.3.l.39
Quod nostrum non est li.7.ti.1.l.63
Quod nullius esse potest li.50.ti.17.l.182
Quod per manus traditum est lib.29.tit.7.l.10
Quod placuit fisco li.49.ti.14.l.37
Quod principis, aut senatus li.3.ti.3.l.23
Quod principi placuit li.1.tit.4.l.1
Quod principi relictum est libro 31.12.1.l.56.
Quod priuilegium. li.16.ti.3.l.8
Quod procurator ex re domini lib.3.ti.3.l.68
Quod pupillus li.12.ti.6.l.41
Quod purè datum est li.36.ti.2.l.6
Quod quidem li.4.ti.6.l.25
Quod quis aliquo anno lib.44.tit.7.l.50
Quod quis cum seruus est lib.50.ti.17.l.146
Quod quis ex culpa sua lib.50.ti.17.l.203
Quod quis nauis fabricandæ lib.42.ti.5.l.34
Quod quis sciens li.12.ti.6.l.50
Quod quis sibi adscripserit lib.34.ti.8.l.5
Quod reipublicæ li.47.ti.10.l.33
Quod sæpe arræ li.18.ti.1.l.35
Quod semel ordo decreuit lib.50.ti.9.l.5
Quod senatusconsultum lib.47.ti.10.l.6
Quod Seruius in lib. de Dotibus li.12.ti.4.l.8
Quod seruus li.49.ti.15.l.1
Quod seruus deposuit li.16.ti.3.l.11
Quod seruus ex peculio li.46.tit.3.l.35
Quod seruus in hoc li.15.ti.2.l.11
Quod seruus meus li.15.tit.1.l.56
Quod seruus stipulatus est li.4.tit.3.l.36
Quod seruus tuus li.41.ti.2.l.24
Quod si ab initio li.12.ti.1.l.10
Quod si alij legetur li.34.ti.4.l.7
Quod si alterutro li.35.ti.2.l.78
Quod si artificem fecerit lib.6.tit.2.l.32
Quod si cum scires li.4.ti.3.l.8
Quod si deferente me li.4.ti.3.l.21
Quod si de speciali mandatu li.4.tit.4.l.26
Quod si dolo possessoris li.6.tit.1.l.22
Quod si domus habitatione li.19.tit.2.l.28. Nunc legitur, Quod si domi habit.
Quod si donauero li.7.ti.14.l.32
Quod si dubitet li.29.tit.2.l.33
Quod si ea bona li.1.ti.19.l.2
Quod si ea condicione li.2.ti.8.l.18
Quod si eo tempore li.17.ti.2.l.66
Quod si Ephesi petetur li.13.ti.4.l.4
Quod si ex stipulatu li.17.ti.2.l.42
Quod si filij nomine li.13.ti.5.l.2
Quod si filius ante moritur li.49.tit.15.l.11
Quod si fortè quis li.46.ti.2.l.14
Quod si fundus li.23.ti.5.l.11
Quod si heres li.25.ti.1.l.10
Quod si heres li.7.ti.1.l.47
Quod si in diem sit li.5.ti.3.l.16
Quod si intra li.40.ti.9.l.13
Quod si in venditione li.18.ti.4.l.10
Quod si iterum li.34.ti.4.l.4
Quod si iuraui li.12.ti.2.l.29
Quod si locus monumenti lib.11.ti.7.l.11
Quod si Mæuius li.28.ti.5.l.80
Quod si malit actor li.6.ti.1.l.14
Quod si maritus plus constituit lib.13.ti.5.l.3
Quod si minor sua sponte li.4.tit.4.l.24
Quod si nepotes li.26.tit.2.l.6
Quod si neque traditi essent lib.18.ti.6.l.14
Quod si nolit venditor li.21.ti.1.l.31
Quod si non diuortium li.23.ti.3.l.31
Quod si non soluere li.13.ti.7.l.10
Quod si nulla dos esset lib.11.tit.7.l.28
Quod si nulla hereditas lib.18.tit.4.l.8
Quod si nulla retentione li.3.ti.1.l.60
Quod si nuptura debitori li.23.tit.3.l.45
Quod si oues natæ sunt li.5.ti.3.l.26
Quod si pater meus li.38.ti.2.l.11
Quod si per eam li.23.ti.3.l.15
Quod si plures li.26.ti.2.l.38
Quod si possessor li.5.ti.3.l.17
Quod si possessor li.6.ti.3.l.71
Quod si quis Stichum li.39.ti.1.l.77
Quod si seruus domino li.15.ti.2.l.3
Quod si seruum quis exemit lib.2.ti.7.l.3
Quod si sit hereditas li.18.ti.4.l.13
Quod si sumptum li.5.ti.3.l.37
Quod si tutor li.27.ti.8.l.3
Quod si vir li.24.ti.3.l.62
Quod si vir vxori li.24.ti.1.l.14
Quod si viro li.47.ti.10.l.2
Quod si vno pretio li.18.ti.2.l.13
Quod si vltra. Vide. Quod si intra
Quod statuliber li.39.ti.6.l.41
Quod stipulatus ita sum lib.46.tit.2.l.10
Quod supra quadrantem li.35.tit.2.l.10
Quod tamen li.27.ti.9.l.4
Quod te mihi dare oporteat li.12.ti.1.l.5
Quod traditum est li.35.ti.1.l.89
Quod tumultus. Vide De eo quod tumultus ti.16. tit.5.l.18
Quod vendidi lib.18.tit.1.l.19
Quod venditor lib.4.tit.3.l.37
Quod verò lib.1.tit.3.l.14
Quod vir ei quæ lib.24.tit.2.l.65
Quod vi possessum lib.47.tit.8.l.6
Quod vOlgo dicitur lib.37.tit.4.l.19
Quod vOlgo dicitur lib.40.tit.40.l.45
Quod vOlgo traditum est lib.41.tit.4.l.11
Quod vxor viro lib.41.tit.2.l.16
Quoniam furtum lib.3.tit.1.l.18
Quoniam intelligitur lib.3.tit.2.l.5
Quoniam pecunia vsus lib.7.tit.5.l.10
Quoniam post interitum lib.18.tit.2.l.3
Quoniam pro locuplete lib.2.tit.6.l.3
Quoniam seruitus lib.40.tit.14.l.2
Quos nos hostes appellamus li.50.tit.6.l.134
Quos prohibet præter lib.3.tit.1.l.7
Quotiens j. lib.8.tit.1.l.2
Quotiens ij. lib.8.tit.1.l.15
Quotiens cuidam lib.35.tit.2.l.67
Quotiens certa species lib.38.tit.1.l.24
Quotiens de delicto quæritur lib.48.tit.19.l.1
Quotiens deficit actio lib.19.tit.5.l.21
Quotiens de hoc contenditur lib.40.tit.14.l.6
Quotiens de seruitute agitur lib.21.tit.1.l.61
Quotiens dominus lib.9.tit.4.l.21
Quotiens dubia interpretatio lib.50.tit.17.l.20
Quotiens duobus lib.7.tit.1.l.34
Quotiens duplici iure lib.50.tit.17.l.91
Quotiens enim lib.9.tit.4.l.34
Quotiens filiusfamilias lib.50.tit.1.l.2
Quotiens fundus lib.18.tit.2.l.2
Quotiens heredis bona lib.42.tit.6.l.6
Quotiens id quod. Nunc incipit In perpetuum quotiens lib.46.tit.3.l.61
Quotiens idem sermo lib.50.tit.17.l.67
Quotiens in actionibus lib.34.tit.5.l.11
Quotiens in diem lib.45.tit.1.l.58
Quotiens in stipulationibus lib.45.tit.1.l.8
Quotiens in taberna lib.15.tit.1.l.47
Quotiens is cui lib.37.tit.1.l.16
Quotiens lex obligationis lib.44.tit.7.l.41
Quotiens libertis lib.34.tit.5.l.12
Quotiens iussu alicuius lib.17.tit.4.l.84
Quotiens nihil sine lib.50.tit.17.l.200
Quotiens nominatim lib.31.tit.1.l.2
Quotiens operæ lib.22.tit.3.l.18
Quotiens pater dat dotem lib.24.tit.3.l.29
Quotiens paterfamilias lib.36.tit.1.l.24
Quotiens patre furente lib.23.tit.4.l.8
Quotiens propter rem lib.12.tit.2.l.14
Quotiens pupillus lib.29.tit.2.l.43
Quotiens quæreretur lib.22.tit.3.l.1
Quotiens quis alium li.45.ti.1.l.81
Quotiens quis debitor lib.46.ti.3.l.1
Quotiens quod purè lib.46.tit.2.l.14
Quotiens res æstimata. lib.23.tit.3.l.16
Quotiens seruus iudicio lib.2.tit.11.l.13
Quotiens seruus venit lib.18.tit.1.l.29
Quotiens serui electio lib.33.tit.5.l.2
Quotiens sub condicione lib.35.tit.1.l.22
Quotiens tantum præstat lib.47.tit.6.l.3
Quotiens tutor lib.26.tit.7.l.9
Quotiens vnus li.46.tit.3.l.37
Quotiens volens alium lib.28.tit.5.l.9.
Quotiens vsusfructus legatus est lib.7.tit.2.l.1
Quotiens vtriusque causa lib.50.tit.17.l.98

RAtis vi fluminis li.47.tit.9.l.8
Ratio possessionis lib.19.tit.1.l.3
Ratum autem habere lib.46.tit.3.l.13
Reo criminis postulato lib.46.tit.3.l.41
Reas adulterii factas lib.23.tit.2.l.26
Reos promittendi li.45.tit.2.l.11
Receptum est vt lib.8.tit.4.l.18
Recusare autem non lib.36.tit.1.l.6
Recusati hereditas lib.29.tit.2.l.95
Rectè dicimus lib.50.tit.16.l.25
Rectè defendi hoc est lib.5.tit.1.l.63
Rectè Labeo ait lib.4.tit.6.l.13
Rectissimè prætor lib.40.tit.12.l.14
Redemptores lib. 6.tit.1.l.39
Redempti à sorore partibus lib.29.tit.7.l.12
Redhibere est li.21.tit.1.l.21
Redhibitoria actio li.21.ti.1.l.45
Redintegrato matrimonio lib.25.tit.2.l.23
Refectionis gratia lib.8.tit.4.l.11
Regula Catoniana lib.32.ti.7.l.5
Regula est lib.5.tit.17.l.1
Regula est iuris lib.22.tit.6.l.9

Regula

Index legum Digestorum.

Regulariter definiendum est li.5.ti.3.l.9
Relegati in insulam li.48.ti.22.l.4
Relegati sine li.48.ti.19.l.4
Relegatorum duo genera lib.48.ti.22.l.7
Relegatus li.48.ti.22.l.14
Relegatus statuis li.48.ti.22.l.17
Relegatus integrum li.48.ti.22.l.18
Relegatus non li.48.ti.22.l.19
Reliqua quoque li.34.ti.3.l.17
Remittit iusiurandum li.12.ti.2.l.6
Repetitur casus li.35.ti.2.l.84
Repeti potest li.7.ti.4.l.5
Repetitio nulla est li.12.ti.6.l.44
Repetita quidem eo die li.22.ti.4.l.2
Repetundarum damnatus lib.22.ti.5.l.15
Res bona fide vendita li.18.ti.1.l.54
Res ex mandatu meo lib.41.ti.1.l.59
Res hereditarias li.47.ti.19.l.4
Res hypothecariæ li.20.ti.1.l.5
Res in dotem datæ li.23.ti.3.l.42
Res iudicata dicitur li.42.ti.1.l.1
Res iudicata li.50.ti.4.l.207
Res pignoris nomine data li.41.ti.2.l.37
Res quæ ex dotali pecunia lib.23.ti.3.l.42
Res quæ in controuersia sunt li.49.tit.14.l.22
Rei appellatio latior est lib.50.tit.16.l.5
Rei appellatione li.50.ti.16.l.23
Rei capitalis damnatum li.48.tit.1.l.2
Rei commodatæ li.13.ti.16.l.8
Rei communis nomine li.17.ti.2.l.45
Rei iudicatæ exceptio li.44.ti.2.l.4
Rei iudicatæ tempus li.24.ti.3.l.15
Rei maioris pecuniæ li.44.tit.1.l.21
Reipublicæ causa li.4.ti.6.l.36
Reipublicæ interest li.23.ti.3.l.2
Rei quam venalem li.4.ti.3.l.33
Rem alienam distrahere li.18.ti.1.l.28
Rei sepulchrorum violatorum li.47.tit.12.l.11
Rem alienam pignori dedisti li.13.ti.7.l.41
Rem de qua controuersia est li.44.tit.6.l.3
Rem hereditariam li.21.ti.2.l.65
Rem in bonis nostris li.41.ti.1.l.52
Rem in iudicio deductam li.12.ti.3.l.1
Rem inspiciendam quis dedit li.47.ti.2.l.78
Rem legatam li.34.ti.4.l.18
Rem mihi commodasti lib.13.tit.6.l.21
Rem pignori li.10.ti.2.l.28
Rem quæ nobis li.41.ti.2.l.15
Res coniuncti li.32.ti.1.l.89
Rerum amotarum j.li.25.ti.2.l.1
Rerum quidem amotarum ij.ibidem l.25
Rerum amotarum iij.ibid.26
Rerum amotarum iiij.ibi.27
Rerum amotarum,v.ibidem 29
Rerum mixtura facta li.41.ti.3.l.30
Rescriptum autem D.Marci li.2.ti.14.l.10
Rescriptum est ab Imperatore li.20.tit.5.l.12
Rescriptum est à principe li.34.ti.9.l.6
Rescripto diuorum fratrum li.50.ti.4.l.6
Rescripta principum li.29.ti.1.l.44
Rescriptis quibusdam li.44.ti.3.l.9
Respiciendum enim li.12.ti.1.l.38
Respiciendum est.Vide, Perspiciendum est lib. 48.ti.19.l.11
Restituere is videtur li.50.ti.16.l.75
Restituta hereditas li.36.ti.1.l.37
Retro creditur li.49.ti.15.l.16
Reus delatus li.50.ti.4.l.7
Riparum vsus li.1.tit.8.l.5
Rogo ne Stichus li.40.ti.5.l.21
Rogo quandoque li.36.ti.2.l.29
Rogasti me li.12.ti.1.l.11
Rogasti me li.19.ti.5.l.19
Rogatus es li.34.ti.1.l.23
Rogatus vt fideiuberet li.17.ti.1.l.33
Roma communis patria lib.50.tit.1.l.33
Romanus Appulus li.26.tit.5.l.28
Rusticorum prædorum li.8.ti.3.l.2
Rutilia Polla li.28.ti.1.l.69

S Abinus ait.Vide,Non cogendum lib.3.titu.3. leg.45
Sabinus ait.Vide,Sabinus in re communi lib.20 tit.3.l.29.
Sabinus putat lib.4.ti.3.l.29
Sabinus respondit li.18.ti.1.l.20
Sabinus scribit li.18.ti.2.l.9
Sacra loca ea sunt lib.1.tit.8.l.9
Saccularij li.47.ti.11.l.7
Sacrilegi pœnam li.48.tit.13.l.6
Sacrilegi capite li.48.ti.13.l.9
Sæpe ad alium li.26.ti.10.l.13
Sæpe legatum li.32.ti.1.l.16
Sæpissimè rescriptum li.29.ti.7.l.1
Salarium procuratori li.17.ti.1.l.7
Saluius Aristo li.37.ti.5.l.6
Sanctum l.1.ti.8.l.8
Sanctio legum li.48.ti.19.l.41
Sanè Diui Seuerus li.13.ti.7.l.17
Sanè & deteriorem li.23.ti.3.l.38
Sanè & sic acceptilatio li.46.ti.4.l.7
Sanè si maris li.47.ti.10.l.14
Sanè si valetudinis li.17.ti.1.l.23
Sanè videndum est li.23.ti.3.l.11
Satis constat li.37.ti.14.l.22
Satisdatio eodem modo li.2.ti.8.l.1
Satisdationis appellatione lib.50.ti.16.l.61
Satisfactio pro solutione est lib.46.ti.3.l.52
Satisque pœnæ subire li.2.ti.4.l.19
Scapham non videri li.21.ti.2.l.44
Sæpe audiui Cæsarem li.1.ti.18.l.8
Sæpe constitutum est li.42.ti.1.l.63
Sæpe etiam ad hoc li.13.ti.6.l.4
Sæpe ita comparatum est lib.50.ti.16.l.53
Sæpe iustæ ac.l.23 ti.1.l.17
Sæpe qui prohibet li.50.ti.17.l.60
Scæuola respondit li.36.ti.1.l.76
Scæuola respondit li.39.ti.3.l.26
Scæuola respondit li.50.ti.16.l.243
Scæuola.Vide,Testamento ita cauit lib.40.tit.5. leg.18
Sciendum est li.2.ti.8.l.15
Sciendum est,heredem lib.50.titu.16.l.70
Sciendum est li.4.ti.6.l.18
Sciendum est li.5.ti.2.l.1
Sciendum est,ad officium li.23.ti.2.l.20
Sciendum est,ad venditionem lib.21.ti.1.l.63
Sciendum est in actione lib.10.ti.1.l.13
Sciendum est libertinum li.23.ti.2.l.32
Sciendum est,non omne lib.22.ti.1.l.21
Sciendum est li.30.ti.1.l.2
Sciendum est li.48.ti.1.l.9
Sciendum est,separationem li.42.ti.6.l.1
Sciendum est li.50.ti.7.l.4
Sciendum est li.42.ti.1.l.25
Sciendum est li.44.ti.6.l.58
Sciendum est li.50.ti.15.l.1
Sciendum est li.45.ti.1.l.30
Sciendum est li.39.ti.1.l.19
Sciendum est,nihil interesse li.21.ti.2.l.52
Sciendum est li.47.ti.7.l.2
Sciendum est,necessario li.40.ti.4.l.32
Sciendum est,quod hodie lib.47.ti.5.l.2
Sciendum est li.48.ti.15.l.2
Sciendum est li.49.ti.5.l.6
Sciendum tamen est li.21.ti.1.l.19
Scientiam hic pro li.9.ti.2.l.45
Scilicet si ante exhibitionem lib.33.tit.5.l.3
Scilicet pro ea parte li.9.ti.2.l.20
Scio illud li.4.ti.1.l.4
Scio quæsitum lib.49.ti.1.l.3
Scio quosdam li.40.ti.4.l.61
Scire debemus li.45.ti.1.l.29
Scire etiam oportet.Vide, εἰ δεῖ καὶ χρὴ lib.27. titu. 1.l.13
Scire leges li.1.ti.3.l.17
Scire oportet.εἰ δεῖ καὶ χρὴ li.26.ti.6.l.21
Scire oportet.Vide εἰ δεῖ καὶ χρὴ li.50.ti.1.l.35
Scribit Celsus li.36.ti.1.l.33
Scribit Quintus Mucius lib.34.tit.2.l.34
Scriptus heres li.11.ti.7.l.4
Scriptus heres li.47.ti.10.l.12
Scripto herede li.38.ti.6.l.7
Scyphi electione li.33.ti.1.l.4
Secundum Iulianum li.17.ti.2.l.61
Secundum naturam li.50.ti.17.l.10
Sed actio ei datur li.2.ti.11.l.3
Sed actione li.17.ti.2.l.50
Si actum fit li.17.tit.2.l.43
Sed addes hoc li.19.ti.2.l.19
Sed ad exhibendum li.18.ti.1.l.30
Sed alio iure vtimur li.2.ti.9.l.2
Sed an hic detrahi debeat li.14.ti.5.l.3
Sed an vltro li.3.ti.5.l.10
Sed an viæ itineris li.20.ti.1.l.12
Sed Celsus filius ait li.18.tit.1.l.6
Sed commodius est li.11.ti.3.l.4
Sed cum ab herede li.36.ti.1.l.12
Sed cum ambo li.5.ti.1.l.14
Sed cùm ea li.29.ti.7.l.2
Sed cum fructuarius li.7.ti.1.l.65
Sed de damno li.19.ti.2.l.41
Sed de interpretatione li.1.ti.5.l.37
Sed cum patrono lib.37.tit.1.l.6.
Sed de pecunia lib.7.tit.5.l.2
Sed diui fratres lib.1.tit.8.l.7
Sed dicendum est lib.15.tit.3.l.4
Sed duobus legatis lib.31.tit.1.l.5
Sed ea quæ,Vide Sed quæ patris
Sed est quæsitum lib.28.tit.2.l.6
Sed est quæstionis lib.47.tit.10.l.9
Sed etiam à Binea lib.2.tit.4.l.20
Sed etiam ad ea quæ lib.30.tit.1.l.31
Sed etiam ex his causis lib.3.tit.3.l.12
Sed etiam ipsum lib.1.tit.14.l.2
Sed etiam nepos lib.1.tit.7.l.14
Sed ad eos pertinet lib.4.tit.6.l.24
Sed & aliis daVit lib.27.tit.10.l.2
Sed & cum aliquis lib.3.tit.5.l.16
Sed & domino lib.25.tit.2.l.18
Sed & ea quæ lib.1.tit.3.l.35
Sed & ei qui vi lib.13.tit.3.l.2
Sed & eo nomine lib.9.tit.4.l.10
Sed & eo quoque lib.7.tit.4.l.9
Sed & eius rei lib.10.tit.2.l.24
Sed & ex dolo lib.4.tit.3.l.15
Sed & filiusfam.compelletur lib.4.tit.8.l.5
Sed & hæ personæ lib.3.tit.3.l.35
Sed & heres eius lib.11.tit.3.l.8
Sed & hi qui lib.39.tit.4.l.13
Sed & id quoque lib.3.tit.3.l.59
Sed & in illo quæritur lib.34.tit.5.l.18
Sed & in ipsum lib.14.tit.3.l.6
Sed & interdictum lib.7.tit.4.l.6
Sed & interpellatur lib.4.tit.8.l.49
Sed & ipse seruus lib.9.tit.4.l.6
Sed & ipsi nautæ lib.4.tit.9.l.4
Sed & ipsis qui lib.36.tit.3.l.3
Sed & is qui miscuit lib.42.tit.4.l.4
Sed & loci vnius lib.10.tit.1.l.4
Sed & nepos,Vide Sed etiam nepos
Sed & milites.Vide, Οἱ παλαιστρατιῶται lib.27. tit. 1.l.6
Sed & partus ancillarum lib.4.tit.4.l.12
Sed & posteriores lib.1.tit.3.l.28
Sed & qui lib.36.tit.1.l.5
Sed & quod ad eas res lib.20.tit.1.l.9
Sed & reprob.Vide Ἐὰν δύο ἔχοντι lib.26.tit.1.l.6
Sed & si adhuc lib.29.tit.4.l.9
Sed & si adiciatur lib.17.tit.20.l.13
Sed & si ad tempus lib.36.tit.1.l.20
Sed & si alia lib.13.tit.5.l.17
Sed & si alio loco lib.36.tit.1.l.9
Sed & si ante diem lib.36.tit.1.l.10
Sed & si citeriore die lib.13.tit.5.l.4
Sed & si conducere lib.39.tit.2.l.29
Sed & si constante matrimonio lib.24.tit.1.l.25
Sed & si cum li.35.tit.8.l.4
Sed & si decesserint li.37.tit.4.l.5
Sed & si decem lib.13.tit.5.l.12
Sed & si de sua conditione lib.29.tit.2.l.34
Sed & si diuortij lib.25.tit.2.l.19
Sed & si duo.Vide,Sed & si duo lib.15.tit.1.l.15
Sed & si is qui lib.2.tit.4.l.21
Sed & si eam rem lib.43.tit.26.l.7
Sed & si eum ediderit lib.37.tit.9.l.2
Sed & si exceptio lib.21.tit.2.l.18
Sed & si falsum lib.12.tit.4.l.2
Sed & si fideiussor lib.2.tit.14.l.24
Sed & filiofamilias lib.13.tit.5.l.7
Sed & si hereditas lib.10.tit.4.l.11
Sed & si ideo lib.24.tit.3.l.21
Sed & si imaginem lib.47.tit.2.l.31
Sed & si in seruum,Vide Sed si in seruum
Sed & si ipse heres lib.9.tit.2.l.14
Sed & si ipse heres lib.15.tit.1.l.31
Sed & si is qui domi lib.2.tit.4.l.21
Sed & si is qui pignori lib.2.tit.2.l.18
Sed & si lege lib.5.tit.3.l.25
Sed & si me putem lib.12.tit.6.l.22
Sed & si mortis causa lib.37.tit.5.l.3
Sed & si non data lib.40.tit.5.l.55
Sed & si non numerata lib.46.tit.4.l.10
Sed & si non sit heres lib.16.tit.3.l.4
Sed & si partem fundi lib.8.tit.5.l.3
Sed & si pater lib.48.tit.20.l.10
Sed & si per prætorem li.4.tit.6.l.26
Sed & si plures lib.2.tit.8.l.13
Sed & si plus sit li.37.tit.5.l.9
Sed & si possessori lib.12.tit.2.l.11
Sed & si post mortem lib.21.tit.2.l.25
Sed & si postea lib.9.tit.4.l.12
Sed & si pro dote lib.37.tit.5.l.10
Sed & si proprietatis lib.9.tit.2.l.12

Index legum Digestorum.

Sed si quemcunque li.9.ti.2.l.5
Sed & si quid mædificauerit lib.7.ti.1.l.15
Sed si quid donetur li.7.ti.1.l.22
Sed & si quid li.18.ti.1.l.31
Sed & si quid stipulatus li.7.ti.1.l.25
Sed & si quilibet li.18.ti.2.l.12
Sed & si quis li.29.ti.2.l.2
Sed & si quis li.2.ti.10.l 10
Sed & si quis meam rem li.14.ti.3.l.7
Sed & si quis viginti li.13.ti.5.l.13
Sed & si rem suam li.42.ti.8.l.5
Sed & si res adiudicata li.6.ti.2.l.7
Sed & si reipublicæ causa lib.22.tit.1.l.23
Sed & si restituatur li.5.tit.1.l.28
Sed si seruus li.12.ti.2.l.25
Sed & si serui lib.46.ti.1.l.20
Sed & si sic li.32.tit.1.l.6
Sed & si sic li.34.ti.7.l 2
Sed & si suscepit li.5.ti.1.l.52
Sed & vsucapio li.10.ti.2.l.14
Sed & si vtriusque. Vide, Si vtriusque.
Sed socius li.87.ti.2.l.17
Sed eximendi verbum li.2.ti.7.l.4
Sed hæc neque passim li.3.ti.3.l.13
Sed hæc nimium li.27.ti.1.l.33
Sed hic videtur li.27.ti.9.l.2
Sed hoc imperari non debet lib.28.ti.8.l.4
Sed hoc ita li.39.ti.3.l.20
Sed hoc ita accipiendum lib.42.titu.1.l.22
Sed hoc iure vtimur li.41.ti.2.l.2
Sed hoc nomine li.21.tit.2.l.26
Sed honore quidem li.48.ti.22.l.8
Sed ita idoneum li.39.ti.2.l.36
Sed in emptore li.15.ti.1.l.13
Sed interdum opus li.39.ti.3.l.15
Sed interim res li.24.ti.1.l.11
Sed ipsi seruo li.7.tit.8.l.13
Sed Iulianus adiicit. Hæc lex habetur in li.7. tit. 6.l.14.post princ.
Sed licet is, qui li.1.ti.18.l.12
Sed mihi videtur li.13.tit.6.l.3
Sed nec æs alienum li.17.ti.2.l.12
Sed nec filius li.28.ti.3.l.10
Sed nec illud prohibitum li.46.ti.3.l.42
Sed nec ipsi li.36.ti.1.l.39
Sed nec legatarius li.13.ti.1 l.11
Sed nec libertas li.23.ti.5.l.6
Sed neque locabunt li.7 ti.8.l.8
Sed nihilominus li.17.ti.2 l.48
Sed nisi hoc li.23.ti.3.l.8
Sed non dantur pupillo li.27.ti.3.l.10
Sed non esse æquum li.47.ti.10.l.16
Sed Proculus rectè li.17.ti.1.l.4
Sed postquam socius li.5.ti.3.l.9
Sed quæ loca fundi li.8.tit.3.l.22
Sed quæ patris li.22.ti.1.l.12
Sed quod ex Pamphila li.31.ti.1.l.73
Sed quod inde li.31.ti.1.l.71
Sed reuocata pecunia li.49.ti.14.l.20
Sed sciendum li.36.ti.1.l.7
Sed sciendum est li.48.ti.9.l.3
Sed si accepto vsu togæ li.49.tit.14.l.32
Sed si alia lege li.48.ti.20.l.5
Sed si alienare li.40.ti.5.l.32
Sed si ante viam li.44.ti.1.l.17
Sed si apud acta li.49.tit.1.l.2
Sed si certos nummos li.30.ti.1.l.51
Sed si communis li.18.ti.1.l.18
Sed si communem seruum lib.9.tit.2.l.19
Sed si compromissum li.4.ti.8.l.13
Sed si conditioni li.28.ti.5.l.6
Sed sicuti de bonis li.37.ti.10.l.16
Sed sicuti stipulando li.7.ti.1.l.23
Sed si damnum li.15.ti.1.l.9
Sed si de arboribus cæsis lib.47.tit.7.l.11
Sed si de fructu. Hæc lex habetur in §.1.l.14.ti. 8. li.7
Sed si duo sint li.15.ti.1.l.15
Sed si ego li.16.ti.1.l.4
Sed si emancipatur li.50.ti.1.l.16
Sed si eum defendat li.16.ti.1.l.3
Sed si ex causa li.17.ti.2.l.47
Sed si ex eadem causa li.47.ti.23.l.3
Sed si ex parte li.14.ti.5.l.4
Sed si ex stipulatu li.45.ti.1.l.24
Sed si ex vtriusque li.21.ti.2.l.28
Sed si fideiusso li.2.ti.14.l.24
Sed si fortè alius li.27.ti.2.l.6
Sed si grandes arbores li.7.ti.1.l.11
Sed si hac lege li.2.ti.4.l.10
Sed si hoc specialiter li.35.ti.1.l.62
Sed si ideo legatum li.35.ti.2.l.75
Sed si in seruum compromittatur li.4.ti.8.l.9
Si intercedat.li.8.ti.2.l.1
Sed si interdiu.li.47.ti.17.l.2
Sed si ipse heres lib.15.tit.1.l.31
Sed si ipse heres li.9.ti.3.l.14
Sed si is cui adsignassem libro 38.tit.4.l.2
Sed si is qui controuersiam.lib.37.tit.10.l.5
Sed si ita compromissum libro 4.ti.8.l.8
Sed si maior pars.li.29.ti.3.l.6
Sed si manente.li.43.ti.26.l.5
Sed si maritus.li.40.ti.9.l.14
Sed si minori.li.38.ti.5.l.8
Sed si mors sit insecuta.libro 24.tit.1.l.13
Sed si non alias li.30.ti.1.l.88
Sed si nondum pater l.11.t..7.l.17
Sed si non seruus li.35.ti.2.l.36
Sed si par numerus li.6.ti.1.l.2
Sed si pecunia li.27.ti.9.l.3
Sed si plures sint li.28.ti.6.l.10
Sed si ponas filium li.5.ti.2.l.23
Sed si ponas filium li.42.ti.17.l.20
Sed si postea li.4.ti.8.l.24
Sed si priore iudicio li.9.ti.1.l.47
Sed si pro alieno seruo lib.16.tit.1.l.9
Sed si proponas li.47.ti.3.l.2
Sed si proponatur li.18.ti.2.l.10
Sed si pupillus li.14.ti.3.l.11
Sed si quid li.2.ti.1.l 15
Sed si quis ex signatoribus li.29.ti.3.l.7
Sed si quis seruum li.15.ti.1.l.33
Sed si res aliena li.30.ti.1.l.40
Sed si res non deferatur li.10.ti.3.l.5
Sed si riuus priuatus li.10.ti.1.l.6
Sed si seruus li.14.ti.4.l.3
Sed si seruo meo li.18.ti.1.l.13
Sed si sibi li.45.ti.3.l.11
Sed si statuliberum li.2.ti.9.l.6
Sed si surripuit li.47.ti.1.l.28
Sed sub conditione li.37.ti.4.l.18
Sed si vir armata li.43.ti.16.l.14
Sed si vir lana sua l.24.ti.1.l.31
Sed si tantùm li.2.ti.14.l.13
Sed tunc patrono conceditur lib.40.ti.12.l.4
Sed vbi restitutio datur lib.4.ti.4.l.15
Sed venditor li.39.ti.3.l.13
Sed videamus li.3.ti.5.l.4
Sed vsusfructus legatus li.35.tit.2.l.81
Sed vtrum ex delicto li.5.ti.3.l.14
Seius à Lucio li.18.ti.5.l.10
Seius & Agerius li.35.ti.2.l.27
Seius Saturninus li.36.ti.1.l.46
Seia ab hærede li.34.ti.2.l.6
Seia cùm bonis li.39.ti.6.l.42
Seia cùm nuberet li.33.ti.4.l.11
Seia fundos li.21.ti.2.l.73
Seia mancipia emit li.16.ti.1.l 28
Seia mutuam pecuniam lib 22.tit.1.l.12
Seia Sempronio li.24.ti.1.l.66
Seiæ dulcissimæ li.34.ti.2 l.36
Seiæ egressæ annos xij.li.26.ti.5.l.26
Seiæ ex parte heredi li.33.ti.7.l.20
Seio amico fidelissimo li.33.tit.1.l.10
Semel mora facta li.24.ti.3.l.26
Semper aduersus possessorem lib.43.tit.24.l.15
Semper generalibus. Vide, semper specialia
Semper in ciuitate nostra li.50.tit.6.l.5
Semper in coniunctionibus lib.23.ti.2.l.42.
Semper in coniunctionibus lib.50.ti.17.l.197
Semper in dubiis l.5.ti.17.l.56
Semper in fraudem li.40.ti.9.l.23
Semper in obscuris li.50.ti.17.l.9
Semper in stipulationibus li.50.tit.17.l.34
Semper specialia 50.ti.17.l 147
Sempronius Attalus li.33.ti.2.l.26
Sempronius Proculus li.31.ti.1.l.47
Sempronius Thetidi li.41.ti.7.l.8
Sempronia libellos composuit li.47.ti.2.l.72
Sempronio ea, quæ lib.33.tit.2.l.33
Senatusconsulto Pisoniano cauetur lib.29.titu.5. leg.8
Senatusconsultum quod factum est lib.25.titu.3. leg.1
Senatusconsulto cauetur lib.1.tit.18.l.16
Senatusconsulto li.38.tit.4.l.1
Senatusconsulto li.23.ti.2.l.59
Senatusconsulto cauetur li.47.tit.10.l.38
Senatusconsulto, quod li.20.ti.2.l.1
Senatus censuit li.2.ti.13.l.3
Senatus censuit li.18.tit.1.l.18
Senatus censuit li.7.tit.5.l.1
Senatus censuit lib.39.tit.6.l.35
Senatus censuit lib.48.tit.2.l.14
Senatus censuit lib.49.tit.14.l.15
Senatus enim ea quæ sunt ædium lib.3.tit.1.l.43
Senatus pœnam remisit lib.48.tit.10.l.5
Senatoris filia lib.23.tit.2.l.47
Senatoris filius lib.1.tit.9.l.6
Senatoris filium lib.1.tit.9.l.5
Senatorem remotum lib.1.tit.9 l.3
Senatores licet in vrbe lib.1.tit.9.l.11
Sententiam lib.40.tit.16.l.5
Septicia certamen lib.50.tit.12.l.10
Septimo mense lib.1.tit.5.l.12
Sepulchri deteriorem partem lib.47.tit.12.l.7
Sepulchri violati j.lib.47.tit.12.l.1
Sepulchri ij.ibid.l.6
Sepulchri iij.ibid.l.8
Sepulchra hostium religiosa lib.47.tit.12.l.4
Sequens quæstio lib.31.tit.1.l.68
Sequester dicitur lib.50.tit.16.l.110
Sequitur de vsucapione lib.41.tit.3.l.4
Seruius autem scribit lib.43.tit.21.l.3
Seruius etiam eum lib.43.tit.24.l.4
Seruius existimabat lib.40.tit.4.l.35
Seruius rectè dicebat lib.38.tit.10.l.8
Seruius respondit lib.32.tit.1.l.57
Seruius ait lib.22.tit.2.l.8
SerBus ab hostibus captus lib.30.tit.1.l.98
Seruus alienus lib.28.tit.5.l.3
Seruus alienus lib.45.tit.3.l.30
Seruus alienus ita lib.28.tit.7.l.21
Seruus bonorum lib.37.tit.1.l.7
Seruus ciuitatis lib.40.tit.3.l.3
Seruus communis lib.29.tit.2.l.67
Seruus communis lib.40.tit.2.l.6
Seruus communis j.lib.45.tit.3.l.2
Seruus communis ij.ibidem l.5
Seruus communis iij.ibidem l.27
Seruus cuius nomine lib.3.tit.2.l.14
Seruus cuius mihi vsus li.7.tit.8.l.20
Seruus cuiusdam lib.23.tit.6.l.36
Seruus decem dare iussus lib.46.tit.3.l.68
Seruus domino ancillam lib.41.tit.4.l.20
Seruus dotalis heres lib.24.tit.3.l.58
Seruus duorum heres li.29.tit.2.l.64
Seruus ea lege veniit lib.18.tit.7.l.7
Seruus effectus lib.44.tit.7.l.30
Seruus etiam lib.48.tit.1.l.11
Seruus furiosi lib.40.tit.1 l.13
Seruus hac lege venditus lib.40.tit.1.l.8
Seruus hereditarius lib.28.tit.5.l.52
Seruus hereditarius j.lib.45.tit.3.l.16
Seruus hereditarius ij.ibid.l.35
Seruus in causa capitali lib.1.tit.5.l.13
Seruus in opus lib.48.tit.19.l.34
Seruus in rem domini lib.15.tit.3.l.17
Seruus inscio domino lib.46.tit.1.l.19
Seruus legatus est lib.34.tit.4.l.27
Seruus licet alienus lib.28.tit.1.l.28
Seruus meus lib.45.tit.3.l.14
Seruus nec iussu domini lib.46.tit.4.l.22
Seruus nec peculiarem lib.46.tit.2.l.16
Seruus non in omnibus lib.44.tit.7.l.20
Seruus patroni lib.38.tit.1.l.10
Seruus pecuniam lib.40.tit.1.l.6
Seruus pignori datus lib.40.tit.1.l.3
Seruus post decem annos lib.33.tit.1 l.16
Seruus quem de me lib.19.tit.1.l.30
Seruus qui bona fide lib.41.tit.1.l.43
Seruus qui in fundo lib.32.tit.1.l.82
Seruus qui testamento lib.40.tit.7.l.14
Seruus quod detulit lib.12.tit.2.l.20
Seruus reipublicæ causa lib.50.tit.17.l.211
Seruus si heredi decem lib.40.tit.7.l.34
Seruus tuus lib.4.tit.3.l 20
Seruus tuus pecuniam lib.16.tit.3.l.33
Seruus vetante domino lib.45.tit.1.l.62
Seruus vni ex heredibus lib.30.tit.1.l.67
Seruus vxori lib.28.tit.5.l.76
Serui electione li.30.tit.1.l.5
Serui appellare non possunt lib.49.tit.1.l.15
Serui & filii nostri lib.47.tit.2.l.17
Serui ex delictis lib.44.tit.7.l.14
Serui nomine lib.41.tit.3.l.16
Serui qui apud hostes sunt lib.35.tit.2.l.43
Serui quos filiusfamilias lib.40.tit.1.l.17
Serui corrupti nomine lib.11.tit.3.l.17
Serui emptor lib.18.tit.6.l.16
Serui quorum noxa lib.9.tit.4.l.43
Serui responso lib.22.tit.5.l.7
Serui venditor lib.21.tit.2.l.5

Seruis

Index legum Digestorum.

Seruis legatis lib.32.tit.1.l.81
Seruis vrbanis legatis lib.32.tit.1.l.99
Seruo alieno lib.30.tit.1.l.113
Seruo autem manumisso lib.47.tit.10.l.30
Seruo competere lib.40.tit.9.l.2
Seruo generaliter legato lib.33.tit.5.l.12
Seruo inuito lib.36.tit.1.l.65
Seruo legato lib.3.tit.1.l.69
Seruo legato cum peculio lib.33.tit.8.l.1
Seruo libertatem ita dedit lib.35.tit.1.l.47
Seruo manumisso lib.33.tit.8.l.5
Seruo manumisso lib.12.tit.6.l.58
Seruo meo herede lib.38.tit.13.l.1
Seruum, quem pro de electo lib.40.tit.8.l.2
Seruo sine libertate lib.33.tit.5.l.15
Seruum à filiofamilias lib.37.tit.14.l.8
Seruum communem habemus lib.28.tit.6.l.48
Seruum dotalem lib.40.tit.1.l.21
Seruum filij sui lib.30.tit.3.l.44
Seruum fructuarium lib.45.tit.3.l.22
Seruum furiosum lib.40.tit.1.l.26
Seruum meum heredem lib.28.tit.5.l.50
Seruum meum lib.12.tit.6.l.37
Seruum pignori datum lib.40.tit.9.l.4
Seruum pupilli lib.46.tit.6.l.6
Seruum quem quis lib.20.tit.1.l.27
Seruum, qui sub conditione lib.40.tit.1.l.11
Seruum quis per vim lib.40.tit.13.l.2
Seruum quoque & filium fam. lib.3.tit.3.l.33
Seruum testamento lib.40.tit.4.l.36
Seruum Titij emi lib.17.tit.1.l.49
Seruos ad custodiam templi lib.34.tit.1.l.17
Seruos ad templi custodiam lib.40.tit.12.l.35
Seruos autem suos. Vide, Suos autem seruos libro 32.tit.1.l.73
Seruos inter coheredes lib.10.tit.2.l.34
Seruos legauit, & cauit ita lib.40.tit.4.l.20
Seruos quoque lib.48.tit.2.l.5
Seruitus aquæ ducendæ lib.8.tit.3.l.9
Seruitus & per socium lib.8.tit.6.l.5
Seruitutem lib.50.tit.17.l.219
Seruitute vsus lib.8.tit.6.l.25
Seruitutes aut personarum sunt lib.8.tit.1.l.1
Seruitutes ipso quidem iure lib.8.tit.1.l.4
Seruitutes quæ in superficie li.8.tit.2.l.20
Seruitutes prædiorum lib.8.tit.1.l.3
Seruitutes prædiorum confunduntur li.8.tit.6.l.1.
Seruitutes prædiorum li.8.tit.1.l.14
Seruitutes rusticorum lib.8.tit.3.l.1
Seu ob aliam lib.17.tit.1.l.25
Seu ob inanes retractiones lib.17.tit.1.l.24
Seuerus Augustus dixit lib.50.tit.2.l.9
Sextiam filiam lib.32.tit.1.l.32
Sexto gradu sunt lib.38.tit.10.l.3
Sextumdecimum ætatis annum lib.50.tit.5.l.2
Si à bonæfidei possessore lib.6.tit.1.l.21
Si ab arbitro probati sunt lib.2.tit.8.l.10
Si ab emptore lib.21.tit.2.l.49
Si ab eo, cui legatus est lib.33.tit.2.l.9
Si ab eo, qui innocens fuit lib.3.tit.6.l.8
Si ab eo, qui Publiciana lib.20.tit.1.l.18
Si ab eo emas lib.41.tit.3.l.12
Si ab herede ex testamento lib.7.tit.6.l.2
Si ab hostibus capta filia lib.24.tit.3.l.16
Si ab instituto lib.29.tit.4.l.11
Si absens sit tutor lib.27.tit.2.l.6
Si absente fructuario lib.7.tit.1.l.48
Si absenti lib.50.tit.7.l.11
Si ab vno ex heredibus lib.36.tit.3.l.17
Si acceptilatio lib.46.tit.3.l.75
Si acceptio fuerit lata lib.46.tit.4.l.2
Si acceptio latum lib.46.tit.4.l.19
Si à colono lib.45.tit.1.l.89
Si à colono stipatus lib.46.tit.1.l.58
Si actor deferat lib.12.tit.2.l.30
Si actor malit dominum lib.3.titu.3.l.29
Si actoris seruus lib.2.tit.10.l.2
Si actum sit lib.17.tit.2.l.43
Si à debitore prælato lib.48.tit.10.l.29
Si ad defendendum lib.46.tit.7.l.10
Si à domino, vel à patre lib.5.tit.3.l.36
Si ad dominum ignorantem lib.47.tit.2.l.86
Si adoptauero eum, qui lib.43.tit.26.l.16
Si adulterium lib.48.tit.5.l.58
Si ad exhibendum lib.10.tit.4.l.8
Si adhuc cum lib.27.tit.3.l.16
Si adimendo legatum, l.34.tit.4.l.19. Incipit, Modestinus respondit, Si, &c.
Si ad libertatem proclamauerit lib.9.tit.4.l.42
Si ad patrem manumissorem lib.38.tit.16.l.10
Si ad pupillum lib.26.tit.8.l.11
Si adrogator decesserit lib.1.tit.7.l.22
Si adrogati sunt lib.26.tit.1.l.14
Si ædes communes sint lib.10.tit.3.l.12
Si ædes meæ seruiant lib.8.tit.2.l.32
Si ædes meæ à tuis ædibus lib.8.tit.2.l.38
Si ædibus meis lib.39.tit.2.l.32
Si æstimata lib.41.tit.9.l.2
Si à furioso lib.44.tit.7.l.24
Si à furioso lib.12.tit.1.l.12
Si ager ab hostibus lib.7.tit.4.l.26
Si ager cuius vsusfructus lib.5.tit.4.l.23
Si ager ex emptionis causa lib.6.tit.1.l.50
Si alienus seruus lib.31.tit.1.l.62
Si alienus seruus lib.9.tit.4.l.37
Si alienus seruus lib.45.tit.3.l.19
Si aliena res lib.41.tit.3.l.10
Si alienam rem lib.21.tit.2.l.76
Si alienam rem lib.39.tit.6.l.13
Si alienam rem sciens lib.24.tit.3.l.11
Si alienum hominem lib.30.tit.1.l.35. Legitur hîc, si heres alienum
Si alienum seruum lib.28.tit.5.l.49
Si alieni nummi lib.46.tit.3.l.78
Si alimenta lib.34.tit.1.l.1
Si aliquis mortis causa lib.39.tit.6.l.7
Si aliquam rem possideam lib.41.tit.2.l.28
Si alius fecerit lib.43.tit.34.l.7
Si alius pro muliere lib.20.tit.3.l.2
Si alij fundum lib.33.tit.2.l.19
Si alij vestimenta lib.34.tit.2.l.1
Si alij vsus lib.7.tit.1.l.42
Si alterius lib.28.tit.5.l.10
Si ambo socij lib.16.tit.2.l.10
Si à me fuerit adrogatus lib.5.tit.1.l.11
Si à me tibi lib.35.tit.2.l.29
Si à milite scriptus heres lib.29.tit.1.l.29
Si ancilla fuit lib.22.tit.3.l.30
Si ancilla lib.30.tit.1.l.62
Si ancillæ alienæ lib.35.tit.1.l.58
Si ancillam furtiuam lib.41.tit.10.l.4
Si ancillas omnes lib.30.tit.1.l.63
Si ante acceptum iudicium lib.46.tit.7.l.7
Si ante aditam hereditatem lib.11.tit.1.l.15
Si ante nuptias lib.24.tit.3.l.6
Si antequam patefieret lib.29.tit.5.l.24
Si antequam seruus lib.24.tit.1.l.8
Si à pluribus heredibus lib.30.tit.1.l.107
Si à primo herede lib.28.tit.2.l.8
Si apes feræ lib.47.tit.2.l.26
Si apud filiumfamilias lib.16.tit.3.l.21
Si apud minorem lib.4.tit.4.l.12
Si apud te pecuniam lib.19.tit.5.l.18
Si aquæ ductus debeatur lib.18.tit.1.l.47
Si à reo sub conditionem lib.46.tit.1.l.70
Si arbiter lib.22.tit.3.l.28
Si arbor lib.43.tit.26.l.2
Si arborem ponat lib.8.tit.1.l.17
Si areæ legatæ lib.31.tit.1.l.39
Si areæ vsusfructus lib.7.tit.1.l.73
Si arrogator. Vide, Si adrogator
Si à seruo meo lib.35.tit.2.l.20
Si à seruo meo pecuniam lib.12.tit.5.l.5
Si à substituto pupilli lib.30.tit.1.l.45
Si à te emero lib.8.tit.5.l.16
Si à te herede lib.36.tit.3.l.10
Si à te hereditatem petam lib.44.tit.2.l.9
Si à Titio fundum emeris lib.6.tit.1.l.72
Si à Titio fundum lib.21.tit.3.l.2
Si à Titio stipulatus lib.46.tit.1.l.43
Si Augusta legauerit lib.31.tit.1.l.57
Si autem certum sit lib.36.tit.4.l.2
Si autem dominica. Vide, Sin autem dominicam lib.2.tit.14.l.29
Si autem domino prædij lib.39.tit.1.l.2
Si autem is fuit lib.3.tit.5.l.8
Si autem intra quinquennium lib.5.tit.2.l.9
Si autem plures sunt lib.39.tit.3.l.10
Si autem tardius lib.13.tit.7.l.7
Si bene collocatæ sunt lib.22.tit.1.l.33
Si binæ tabulæ lib.28.tit.3.l.11
Si binarum ædium dominus lib.8.tit.2.l.35
Si bona fide possessor lib.9.tit.4.l.12
Si bona patroni venierunt lib.38.tit.1.l.14
Si bonæ fidei possessor lib.5.tit.3.l.49
Si boues alienos. Vide, Boues alienos lib. 9. titulo 2.l.53
Si Calendis. Vide, Si Kalendis
Si calumnietur. Vide, Si caluitur libro 50. titul. 16. l.233
Si captiuus lib.49.tit.15.l.20
Si castrense peculium lib.49.tit.17.l.7
Si centum homines lib.45.tit.1.l.117
Si certarum rerum heredes lib.29.tit.1.l.17
Si certos nummos lib.45.tit.1.l.37
Sic euenient lib.48.tit.5.l.21
Si chirographum cancellatum lib.22.tit.3.l.24
Si chorus aut familia legetur lib.32.tit.1.l.78
Si cognatis legatum sit lib.34.tit.5.l.19
Si coheredi tuo lib.38.tit.15.l.4
Si coita sit societas lib.17.tit.2.l.75
Si collectaneus lib.40.tit.2.l.13
Si colonus ancillam lib.43.tit.33.l.1
Si colonus insciente domino lib.39.tit.3.l.5
Si colonus non lib.41.tit.2.l.31
Si colonus sit qui lib.47.tit.7.l.9
Si colonus tuus lib.43.tit.16.l.20
Si commissa est lib.46.tit.8.l.13
Si commodauero tibi equum lib.13.tit.6.l.23
Si communis familia lib.9.tit.4.l.12
Si communis seruus j. lib.45.tit.3.l.17
Si communis seruus ij. ibid.l.29
Si communes ædes lib.3.tit.5.l.40
Si communem fundum lib.8.tit.6.l.10
Si communi fundo meo lib.8.tit.3.l.27
Si compromissum ita factum est lib.4.tit.8.l.47
Si concubina res amouerit li.23.tit.2.l.17
Si condicatur seruus lib.13.tit.1.l.3
Si confessus fuerit lib.48.tit.3.l.5
Si consensit lib.20.tit.6.l.7
Si consentiente patre lib.40.tit.1.l.16
Si constante matrimonio lib.24.tit.5.l.24
Si constet lib.49.tit.1.l.12
Si consul vel præses lib.1.tit.7.l.3
Si conuenit de distrahendo lib.13.tit.7.l.4
Si conuenit lib.18.tit.5.l.6
Si contendat fideiussor lib.36.tit.1.l.28
Si conuenerit lib.1.tit.14.l.56
Si conuenerit inter socios lib.17.tit.2.l.14
Si conuenerit inter te & lib.10.tit.3.l.23
Si conuenerit vt alius lib.2.tit.1.l.18
Si conuenerit vt nomen lib.13.tit.7.l.18
Si conuenerit lib.42.tit.1.l.26
Si conuenerit j. li.23.tit.4.l.2
Si conuenerit ij. ibid.l.3
Si creditor debitori lib.34.tit.3.l.13
Si creditor filij tui lib.15.tit.1.l.36
Si creditor filij tui lib.35.tit.2.l.83
Si creditor fundum lib.46.tit.3.l.26
Si creditor meus lib.47.tit.10.l.19
Si creditor pignus lib.20.tit.5.l.7
Si creditor pœnam lib.46.tit.2.l.15
Si creditor, qui rem lib.13.tit.7.l.28
Si creditor Seruiana lib.20.tit.6.l.2
Si creditor sine auctoritate lib.48.tit.7.l.8
Si creditori meo lib.30.tit.1.l.28
Si creditores lib.42.tit.5.l.31
Si creditores hereditarij lib.42.tit.6.l.5
Si creta fodiendæ causa lib.47.tit.2.l.57
Si cui annum lib.33.tit.1.l.14
Si cui aqua pluuia lib.39.tit.3.l.1
Si qui balinei vsusfructus lib.7.tit.4.l.12
Si cui controuersia fiet lib.37.tit.10.l.1
Si cui crimen obiciatur lib.48.tit.2.l.7
Si cui de libertate sua li.40.tit.12.l.25
Si cui ædes legatæ sint lib.32.tit.1.l.31
Si cui ex empto lib.50.tit.16.l.12
Si cui fundus lib.31.tit.1.l.54
Si cui fundum lib.34.tit.7.l.5
Si cui in prouincia lib.4.tit.6.l.38
Si cui insulæ vsusfructus lib.7.tit.1.l.53
Si cui lana legetur lib.32.tit.1.l.70
Si cui legata sint centum lib.40.tit.5.l.7
Si cui lingua abscissa sit lib.21.tit.1.l.8
Si cui legatum fuerit lib.35.tit.1.l.92
Si cui legetur lib.30.tit.1.l.49
Si cui libertas data sit lib.35.tit.1.l.50
Si cui mortis causa. Vide, Si, cui mortis causa. lib. 39.tit.6.l.10
Si cui locauerim lib.19.tit.2.l.48
Si cui plus quam licuerit lib.35.tit.3.l.1
Si cui res legata fuerit lib.31.tit.1.l.58
Si simplicius lib.8.tit.1.l.9
Si cui serui omnes lib.30.tit.1.l.53
Si cui vinum lib.33.tit.6.l.3
Si cuius appellatio. Vide, Ei cuius appellatio lib. 49.tit.5.l.5
Si cuius rei vsusfructus lib.7.tit.1.l.13
Si cuius rei vsusfructus lib.7.tit.9.l.1
Si culpa, non fraude lib.6.tit.1.l.63
Si cum adhuc. Vide, Si adhuc cum
Si cum argentum lib.44.tit.2.l.21
Si cum aurum lib.46.tit.3.l.50

Index legum Digestorum.

Si cum Cornelius lib.46.tit.3.l.82
Si cum dies finiretur. Hæc lex est in §.5.l.21.titulo 8.l.4
Si cum dos solueretur lib.25.tit.2.l.8
Si cum dotem daret lib.24.tit.3.l.22
Si cum duas haberem lib.8.tit.4.l.8
Si cum duorum vsusfructus lib.65.tit.3.l.32
Si cum emptor hereditatis lib.2.tit.14.l.16
Si cum exceptione. Vide, Item si exceptione lib. 4.tit.2.l.13
Si cum fideicommissa lib.40.tit.9.l.16
Si cum fideiussoribus lib.27.tit.7.l.5
Si cum filiusfamilias lib.39.tit.5.l.2
Si cum filiofamilias lib.16.tit.2.l.9
Si cum fundum meum lib.2.tit.14.l.36
Si cum fundum tibi darem lib.50.tit.16.l.126
Si cum fundum venderes lib.18.tit.1.l.68
Si cum heres morietur lib.36.tit.2.l.4
Si cum ipse institueret lib.27.tit.1.l.39
Si cum meus lib.8.tit.5.l.14
Si cum mihi permisisses lib.4.tit.3.l.34
Si cum militi. Vide, Cum militi lib.16.tit.2.l.16
Si cum mulier lib.24.tit.1.l.50
Si cum nulla sententia lib.42.tit.1.l.58
Si cum optio sexus lib.33.tit.5.l.14
Si cum pater. Vide, Si pater lib.24.tit.3.l.4
Si cum præfinitione lib.36.tit.2.l.20
Si cum procuratore lib.42.tit.1.l.23
Si cum quis lib.47.tit.2.l.41
Si cum seruitus lib.8.tit.6.l.15
Si cum seruo meo lib.47.tit.10.l.4
Si cum te ex causa legati lib.2.tit.14.l.51
Si cum testamento. Vide Si argentum
Si cum venderet lib.13.tit.7.l.13
Si cum venditor lib.22.tit.2.l.66
Si cum villico lib.14.tit.3.l.16
Si cum vno ex dominis lib.2.tit.9.l.4
Si cum vno herede lib.44.tit.2.l.22
Si cum vsufructuario lib.2.tit.9.l.5
Sic pro rata lib.11.tit.7.l.27
Si curator Cæsaris lib.49.tit.14.l.5
Sicut adimi legatum lib.34.tit.4.l.5
Sicut aliud est vendere lib.19.tit.4.l.1
Sicut autem refectio lib.8.tit.5.l.8
Sicut autem cum marito lib.42.tit.1.l.21
Sicut codicilli pars lib.29.tit.3.l.11
Sicut emptio lib.19.tit.1.l.20
Sicut æquum est lib.18.tit.1.l.37
Sicut enim non nocet ei. Vide, Sicut non nocet ei
Sicut & caupo viatorum lib.4.tit.9.l.2
Sicut impendia. Vide, Sicut impendia
Sicut in annos singulos lib.7.tit.4.l.3
Sicut impendia ciuariorum lib.7.tit.1.l.3
Sicut is, qui nullo lib.43.tit.8.l.7
Sicut municipum nomine lib.3.tit.4.l.7
Sicut non nocet lib.43.tit.19.l.6
Sicut patronus lib.38.tit.1.l.48
Sicut re corporali lib.20.tit.6.l.8
Sicut reus principalis lib.46.tit.1.l.65
Sicut testamento facto lib.37.tit.14.l.20
Sicut liberorum eorum lib.37.tit.8.l.1
Sicuti pœna lib.50.tit.17.l.38
Sicuti tribus diebus lib.4.tit.8.l.18
Si damnatus heres lib.34.tit.3.l.10
Si damni infecti lib.15.tit.1.l.22
Si dari stipuler lib.45.tit.1.l.25
Si debeas decem lib.16.tit.2.l.22
Si debitor à furioso lib.44.tit.3.l.16
Si debitor antequam lib.20.tit.4.l.4
Si debitor creditore lib.35.tit.2.l.12
Si is debitor cuius lib.20.tit.6.l.4
Si debitor de pluribus lib.29.tit.5.l.27
Si debitor foro cesserit lib.42.tit.7.l.5
Si debitor fideiussorem lib.34.tit.3.l.11
Si debitor fructuarius lib.2.tit.4.l.55
Si debitor hereditarius lib.5.tit.3.l.42
Si debitor in fraudem lib.42.tit.8.l.7
Si debitor offerret lib.46.tit.3.l.30
Si debitor pignus surripuit lib.47.tit.2.l.79
Si debitor rem lib.13.tit.7.l.2
Si debitor rem pigneratam lib.43.tit.26.l.11
Si debitor rem pigneratam lib.18.tit.1.l.39
Si debitor res suas lib.20.tit.1.l.10
Si debitor rogatus lib.40.tit.5.l.45
Si debitor j.lib.23.tit.3.l.80
Si debitor ibid.l.83
Si debitor sit serui lib.46.tit.3.l.63
Si debitor tuus l.46.tit.4.l.91
Si debitoris bona lib.42.tit.2.l.7
Si debitori lib.46.tit.1.l.47
Si debitori creditor. Vide, Debitori creditor lib 46.tit.1.l.50
Si debitori meo lib.5.tit.1.l.21
Si decem cum petiero lib.45.tit.1.l.48
Si decem dare iussum lib.40.tit.7.l.10
Si decem heredi dedisset lib.40.tit.7.l.17
Si decem stipulatus lib.46.tit.3.l.21
Si decem tibi lib.19.tit.1.l.52
Si decesserit lib.2.tit.7.l.4
Si decipiendi animo lib.16.tit.1.l.3
Si de communi seruitute lib.8.tit.5.l.19
Si de eo fundo lib.31.tit.2.l.11
Si defensor in iudicio. Hæc lex habetur §.3.l.9.titulo 1.l.11
Si deferente creditore lib.20.tit.6.l.13
Si defunctus sit lib.3.tit.3.l.15
Si de fundo lib.43.tit.16.l.10
Si de dote promissa agitur lib.23.tit.3.l.84
Si de interpretatione lib.1.tit.3.l.37
Si deportatus restituus lib.48.tit.23.l.2
Si deportati lib.32.tit.2.l.7
Si de possessione lib.25.tit.6.l.1
Si de re sua lib.4.tit.8.l.51
Si de tabulis testamenti lib.22.tit.4.l.6
Si de via itinere. lib.43.tit.2.l.7
Si de vi & possessione quæratur lib.5.tit.1.l.37
Si dies adposita legato lib.36.tit.2.l.21
Si dictum fuerit vendendo lib.21.tit.2.l.56
Si dignum decem lib.35.tit.2.l.19
Si disceptetur lib.27.tit.2.l.5
Si diuortio facto lib.45.tit.1.l.21
Si diuturnarum aut nocturnarum lib.43.tit.20.l.2
Si diu incertum sit lib.42.tit.4.l.8
Si diutino tempore lib.48.tit.19.l.25
Si dolo acciderit lib.4.tit.3.l.24
Si dolo malo lib.47.tit.4.l.1
Si dolo tutoris lib.29.tit.4.l.24
Si dominium rei subreptæ lib.47.tit.2.l.47
Si dominus in seruos lib.1.tit.6.l.2
Si dominus nudæ lib.7.tit.1.l.72
Si dominus seruum lib.9.tit.2.l.17
Si dominus seruum lib.19.tit.5.l.8
Si dominus Sthico lib.30.tit.1.l.99
Si dominus vel pater lib.15.tit.4.l.5
Si domina seruo suo lib.16.tit.1.l.25
Si domus alicui lib.30.tit.1.l.71
Si domus tua lib.8.tit.2.l.21
Si domus vsus legatus sit lib.7.tit.8.l.18
Si domum tibi locauero lib.19.tit.2.l.45
Si donatæ res exstant lib.24.tit.1.l.36
Si donaturus mulieri lib.12.tit.4.l.9
Si dos seruo data est lib.35.tit.2.l.85
Si dotali instrumento lib.24.tit.3.l.48
Si dubiter creditor lib.46.tit.1.l.10
Si duas habenti. Vide, ἐὰν δύο ἔχοντι lib.27.tit.1.l.6
Si duo domini lib.41.tit.1.l.17
Si duo eiusdem nominis lib.36.tit.3.l.16
Si duo heredes lib.16.tit.3.l.22
Si duo heredes instituti lib.29.tit.4.l.18
Si duo liberum hominem lib.40.tit.13.l.15
Si duo patroni essent lib.12.tit.2.l.13
Si duo plurésve tutores lib.26.tit.7.l.51
Si duo proponantur lib.37.tit.5.l.16
Si duo quasi duo lib.13.tit.5.l.16
Si duo rei promittendi lib.45.tit.2.l.20
Si duo rei stipulandi lib.2.tit.11.l.5
Si duo rei stipulandi lib.45.tit.1.l.128
Si duo rei sunt lib.4.tit.8.l.34
Si duo rei sint lib.46.tit.3.l.93
Si duo rei sint lib.29.tit.2.l.38
Si duo lib.43.tit.17.l.3
Si duo fundorum lib.29.tit.1.l.42
Si duorum pluriúmve lib.38.tit.1.l.28
Si duobus à milite lib.29.tit.1.l.37
Si duobus eandem rem lib.44.tit.2.l.6
Si duobus filiis lib.37.tit.4.l.12
Si duobus filiis emancipatis lib.37.tit.4.l.14
Si duobus heredibus. Hæc lex est §.3.l.1.tit.2.l.7. incip. Idem Iulianus
Si duobus heredibus lib.40.tit.7.l.32
Si duobus mandauero lib.11.tit.6.l.3
Si duobus res coniunctim lib.30.tit.1.l.16
Si duobus separatim lib.7.tit.4.l.2
Si duobus seruis meis lib.31.tit.1.l.4
Si duos quis seruos lib.18.tit.1.l.44
Si duos seruos lib.21.tit.2.l.47
Si dupla non promitteretur lib.21.tit.2.l.2
Si ea res lib.18.tit.1.l.31
Si eadem in prouincia lib.1.tit.21.l.3
Si eadem res lib.29.tit.4.l.20
Si ego decem stipulatus lib.12.tit.1.l.42
Si ego hac mente lib.3.tit.5.l.23
Si ego emi lib.6.tit.2.l.11
Si ego & seruus meus lib.29.tit.2.l.26
Si ego & Titius lib.28.tit.1.l.64
Si ego pecuniam lib.12.tit.1.l.18
Si ego Seiæ lib.23.tit.3.l.9
Si ego tibi acceptum lib.46.tit.4.l.23
Si ego tibi mandauero lib.43.tit.24.l.6
Si eius cuius prædium lib.8.tit.4.l.9
Si eius fundi lib.6.tit.1.l.68
Si eius pupilli lib.36.tit.1.l.34
Si eius, qui lib.36.tit.1.l.34
Si ei, cui damnatus lib.17.tit.1.l.11
Si ei, cui fundum. Vide, Ei cui fundum lib.34.titulo 3.l.16
Si ei, cui vendidi lib.21.tit.2.l.41
Si ei nuptura mulier lib.23.tit.3.l.25
Si ei, qui post lib.29.tit.7.l.2
Si emancipatus filius lib.37.tit.4.l.16
Si emancipatus filius lib.37.tit.4.l.6
Si emancipato filio lib.37.tit.5.l.17
Si emptam rem lib.41.tit.3.l.41
Si emptio contracta sit lib.18.tit.5.l.4
Si emptori, qui lib.21.tit.2.l.30
Si eo loco lib.8.tit.5.l.9
Si eo tempore, quo tu Vi lib.9.tit.2.l.38
Si eo tempore lib.34.tit.8.l.4
Si Eros Seio lib.33.tit.5.l.11
Si epistolam tibi misero lib.46.tit.1.l.33
Si eum hominem lib.46.tit.1.l.37
Si eum iudicio sisti lib.2.tit.11.l.10
Si eum, qui in mea lib.14.tit.1.l.5
Si eum qui mihi lib.24.tit.1.l.26
Si eum qui se patremfa. lib.43.tit.30.l.4
Si eum seruum lib.12.tit.1.l.23
Si eum seruum lib.40.tit.5.l.28
Si eum vxori donet lib.24.tit.1.l.9
Si eundem libertum lib.38.tit.2.l.51
Si & iure iudicatum lib.20.tit.3.l.10
Si me & Titium. Vide, Si & me & Titium lib.12.tit.1.l.32
Si & per emptorem lib.19.tit.1.l.51
Si & rem & pretium lib.5.tit.3.l.23
Si ex asse heres lib.10.tit.2.l.40
Si ex asse heres lib.29.tit.2.l.10
Si ex causa lib.4.tit.4.l.9
Si ex causa fideicommissi lib.36.tit.3.l.4
Si excepto fundo lib.18.tit.4.l.25
Si ex duobus dominis lib.9.tit.4.l.17
Si ex duobus fideiussoribus lib.46.tit.7.l.14
Si ex duobus fratribus lib.38.tit.7.l.4
Si ex duobus lib.45.tit.2.l.12
Si ex duobus patronis lib.38.tit.4.l.12
Si ex duobus seruis. Hæc lex habetur in l.4.titulo 2.libro 18.l.4. verficulo Idem Iulianus eodem libro
Si ex duobus tutoribus lib.27.tit.3.l.15
Si ex duobus vel pluribus lib.15.tit.1.l.32
Si exheredatus lib.5.tit.2.l.27
Si exheredatus filius lib.29.tit.5.l.10
Si existimans lib.41.tit.3.l.48
Si ex lapidicinis lib.23.tit.3.l.32
Si ex legati causa lib.45.tit.1.l.23
Si ex legato, vide, Si legato
Si ex lege repudium lib.48.tit.5.l.43
Si ex patronis lib.38.tit.2.l.10
Si expilatæ hereditatis lib.47.tit.19.l.2
Si ex plagis lib.9.tit.2.l.52
Si ex pluribus ad quos lib.5.tit.4.l.2
Si ex pluribus causis. Vide, Ex pluribus causis lib. 46.tit.3.l.89
Si ex pluribus heredibus lib.18.tit.4.l.18
Si ex pluribus legitimis lib.34.tit.16.l.9
Si ex pluribus obligatis lib.46.tit.4.l.16
Si ex pluribus rebus lib.35.tit.2.l.16
Si expressim lib.49.tit.1.l.19
Si ex re domini 45.tit.3.l.28
Si ex sua parte lib.29.tit.2.l.36
Si ex stipulatione lib.41.tit.2.l.5
Si ex testamento lib.44.tit.2.l.20
Si ex toto fundo lib.30.tit.1.l.8
Si extraneus pro muliere lib.12.tit.4.l.6
Si extraneus rem viri lib.24.tit.1.l.44
Si extraneus sit lib.23.tit.3.l.33
Si extraneo scripto lib.7.tit.1.l.46
Si falso tutore actum sit lib.27.tit.6.l.10
Si familia alicuius lib.2.tit.1.l.9
Si familia communis lib.47.tit.6.l.5
Si familiæ erciscundæ j.lib.10.tit.2.l.48
Si familiæ erciscundæ ij.ibi.l.55
Si feriatis diebus lib.2.tit.12.l.6
Si feriatis diebus lib.4.tit.8.l.36

Si fidei-

Index legum Digestorum.

Si fideicommissum ab lib.5.tit.1.l.50
Si fideicommissorum lib.36.tit.4.l.11
Si fidei meæ committatur lib.32.tit.1.l.28
Si fideiussor. Est in §.4.Iulianus lib.30.tit.1.l.49
Si fideiussor conuentus lib.17.tit.1.l.29
Si fideiussor lib.2.tit.8.l.7
Si fideiussor promissum lib.4.tit.3.l.9
Si fideiussor lib.12.tit.6.l.59
Si fideiussor pro re lib.16.tit.3.l.3
Si fideiussor. Vide, Fideiussor quamuis lib. 17. titu. 1.l.51
Si fideiussor lib.42.tit.1.l.31
Si fideiussor lib.46.tit.1.l.62
Si fideiussor vel lib.46.tit.1.l.30
Si fideiussores in id lib.46.tit.1.l.41
Si fideiussores pro lib.16.tit.1.l.8
Si fideiussores, qui lib.27.tit.7.l.7
Si fideiussori lib.40.tit.1.l.72
Si filius cum pro patre lib.11.tit.1.l.19
Si filius contulerit fratri lib.12.tit.4.l.13
Si filius defuncti lib.40.tit.5.l.33
Si filius eius lib.22.tit.2.l.11
Si filius emancipatus lib.37.tit.5.l.20
Si filius emancipatus lib.4.tit.4.l.30
Si filiusfamil. absente patre lib.14.tit.6.l.16
Si filiusfamilias crediderit. Hæc lex est in l.3.tit.6. lib.14
Si filiusfamilias negotia lib.3.tit.5.l.14
Si filiusfamilias inquilinus lib.39.tit.2.l.21
Si filiusfamilias. Vide, Filius legatum lib.4.tit.3.l.32
Si filiusfamilias lib.49.tit.17.l.2
Si filiusfamilias. Vide, filiusfamilias iudex li.5.tit.1. l.13
Si filiusfamilias miles lib.38.tit.17.l.vlt.
Si filiusfamilias miles lib.11.tit.7.l.31
Si filiusfamilias miles lib.38.tit.2.l.22
Si filiusfamilias miles j.lib.29.tit.1.l.33
Si filiusfamilias miles ibid.l.39
Si filiusfamilias lib.12.tit.1.l.14
Si filiusfamilias lib.47.tit.2.l.58
Si filiusfamilias. Vide, Filiusfamilias in id lib.14. tit.6.l.17
Si filiusfamilias lib.15.tit.3.l.15
Si filiusfamilias lib.28.tit.1.l.19
Si filiusfamilias sub conditione lib.45.tit.1.l.78
Si filiusfamilias substituatur lib. 28. tit.5.l.75
Si filiusfamilias tutelam j.lib.27.tit.3.l.6
Si filiusfamilias tutelam ij.ibid.l.11
Si filiusfamilias tutor lib.26.tit.1.l.7
Si filiusfamilias viuo patre lib.14.tit.5.l.5
Si filiusfamilias volente patre lib.50.tit.9.l.7
Si filiusfamilias vxorem. Vide, Paulus: si filiusfam. lib.33.tit.4.l.13
Si filius heres lib.28.tit.2.l.16
Si filius in potestate lib.37.tit.6.l.10
Si filius meus lib.29.tit.4.l.21
Si filius meus lib.45.tit.1.l.40
Si filius patris lib.37.tit.14.l.23
Si filius qui abstinuit lib.11.tit.1.l.12
Si filius qui in potestate lib.28.tit.2.l.7
Si filius, qui in potestate lib.46.tit.6.l.5
Si filius, qui. Vide, filius, qui patri lib.38.tit.2.l.42
Si filius, qui mansit lib.29.tit.4.l.21
Si filius qui lib.28.tit.6.l.12
Si filius sua sponte lib.43.tit.30.l.5
Si filius sub conditione lib.28.tit.7.l.28
Si filius vel seruus lib.15.tit.1.l.57
Si filij nomine lib.47.tit.10.l.36
Si filio emancipato lib.28.tit.2.l.32
Si filiofamilias dos data est lib.24.tit.3.l.53
Si filiofamilias dos data sit lib.24.tit.3.l.25
Si filiofamilias delatum lib.44.tit.5.l.2
Si filiofam. furtum factum esset lib.47.tit.2.l.58
Si filiofamilias legatum lib.42.tit.4.l.11
Si filiofamilias res mortis lib.39.tit.6.l.18
Si filio impuberi lib.26.tit.3.l.6
Si filium naturalem lib.38.tit.10.l.5
Si filium nominatim lib.28.tit.2.l.21
Si filia emancipata lib.24.tit.2.l.5
Si filia fuerit heres lib.37.tit.7.l.3
Si filia furiosi lib.46.tit.1.l.65
Si filia nupta lib.10.tit.2.l.20
Si filiafamilias nuptura lib.23.tit.3.l.24
Si filiæfamilias ita legatum sit lib.32.tit.1.l.51
Si filiæ pater lib.32.tit.1.l.43
Si finita dies sit lib.39.tit.2.l.15
Si fiscus alicui lib.49.tit.14.l.7
Si fistulæ lib.8.tit.2.l.19
Si flagitij faciendi lib.45.tit.1.l.123
Si fortè præses prouinciæ lib.1.tit.18.l.17
Si fortè vxor lib.49.tit.17.l.8
Si fortuito lib.46.tit.8.l.11
Si fratres, Hæc lex est in l.52.§. Papinianus quoque tit.2.l.17
Si fraudator lib.43.tit.8.l.25
Si fructuarius lib.7.tit.4.l.13
Si fructuarium lib.40.tit.4.l.6
Si frumentum. Vide, Idem Pomponius scribit lib. 6.tit.1.l.5
Si fuerit distractus seruus lib.18.tit.7.l.1
Si fuerit legatum lib.34.tit.5.l.10
Si fuerit municipio lib.32.tit.1.l.5
Si fullo vestimenta lib.12.tit.7.l.2
Si fundus alicui legatus lib.35.tit.1.l.13
Si fundus commissoria lib.18.tit.3.l.1
Si fundus hypothecæ datus lib.20.tit.1.l.16
Si fundus in dotem datus sit lib.24.tit.3.l.8
Si fundus instructus lib.36.tit.2.l.28
Si fundus legatus sit lib.32.tit.1.l.44
Si fundus legatus sit lib.35.tit.2.l.65
Si fundus lege commissoria lib.18.tit.3.l.4
Si fundus mihi lib.17.tit.2.l.39
Si fundus mihi legetur lib.35.tit.2.l.23
Si fundus quem lib.19.tit.2.l.33
Si fundus sit sterilis lib.27.tit.9.l.13
Si fundi mei vsumfructum lib.12.tit.6.l.12
Si fundi possessor lib.6.tit.1.l.53
Si fundo fructuario lib.7.tit.6.l.1
Si fundo tradito lib.21.tit.2.l.53
Si fundo vendito lib.19.tit.1.l.34
Si fundum à testatore lib.35.tit.1.l.105
Si fundum j.lib 30.tit.1.l.81
Si fundum ij.ibid.l.92
Si fundum certo die lib.35.tit.1.l.114
Si fundum Mæuio lib.33.tit.3.l.3
Si fundum patri lib. 15.tit.3.l.12
Si fundum, quem Titius lib.23.tit.5.l.16
Si fundum, qui ex lib.17.tit.1.l.35
Si furioso puberi lib.26.tit.16.l.16
Si fur decerpserit. Hæc lex est §.5.l.12.tit.1.lib.7.incipit Iulianus lib.xxxv.
Si fur rem furtiuam lib.41.tit.3.l.32
Si furtim arbores cæsæ sint lib.47.tit.7.l.1
Si furtum domino lib.21.tit.1.l.52
Si gemma ex anulo legetur lib.34.tit.2.l.17
Si gemina arbor esset lib.47.tit.7.l.10
Si gener socerum lib.34.tit.9.l.25
Signatorius anulus lib.50.tit.10.l.74
Si gratuitam lib.19.tit.5.l.17
Si gratuitam. Hæc lex incipit Pomponius lib.xiiij. lib.20.tit.2.l.5
Si grege legato lib.30.tit.1.l.22
Si habitatio lib.36.tit.2.l.9
Si habitatio legetur lib.7.tit.8.l.10
Si heres ab eo qui lib.36.tit.1.l.67
Si heres alienum lib.30.tit.1.l.35
Si heres arbitratu lib.12.tit.4.l.11
Si heres à testatore lib.13.tit.4.l.5
Si heres centum lib.30.tit.1.l.125
Si heres, cuius fidei lib.35.tit.2.l.90
Si heres damnatus sit lib.33.tit.6.l.8
Si heres deliberante lib.40.tit.1.l.2
Si heres dolo malo lib.9.tit.4.l.16
Si heres generaliter lib.30.tit.1.l.110
Si heres institutus lib.35.tit.2.l.3
Si heres institutus lib.36.tit.1.l.70
Si heres iussus sit lib.30.tit.1.l.73
Si heres partem bonorum lib.35.tit.3.l.8
Si heres pecuniam lib.36.tit.1.l.73
Si heres pecuniam lib.40.tit.7.l.11
Si heres qui vendidit lib.40.tit.5.l.25
Si heres rem legatam lib.31.tit.1.l.63
Si heres seruum lib.40.tit.2.l.3
Si heres seruum legatum lib.40.tit.2.l.2
Si heres testamento lib.19.tit.1.l.5
Si heres vnus lib.10.tit.2.l.7
Si heres seruus lib.30.tit.1.l.48
Si heredi lib.28.tit.7.l.5
Si heredi eius lib.36.tit.1.l.47
Si heredes nominatim lib.30.tit.1.l.124
Si hereditariæ tabulæ lib.47.tit.2.l.30
Si hereditas eius lib.40.tit.7.l.28
Si hereditas nondum adita lib.26.tit.2.l.10
Si hereditas venierit lib.18.tit.4.l.1
Si hereditatem aliter aditurus lib.17.tit.1.l.32
Si hereditatem lib.18.tit.4.l.20
Si hereditatem petam tibi lib.5.tit.3.l.4
Si hi qui in potestate lib.15.tit.3.l.1
Si his legatum est lib.35.tit.1.l.4
Si hoc facto lib.17.tit.2.l.48
Si homo cuius vsusfructus lib.41.tit.3.l.35
Si homo ex stipulatu lib.42.tit.1.l.8
Si homo mortuus lib.45.tit.1.l.69
Si homo sit lib.6.tit.1.l.45
Si hominem à me petieris lib.6.tit.1.l.79
Si hominem apud se lib.16.tit.3.l.7
Si hominem emisti lib.41.tit.3.l.19
Si hominem emptum lib.21.tit.1.l.47
Si hominem, in quo lib.46.tit.3.l.69
Si hominem tibi dedero lib.17.tit.1.l.30
Si horreum fuit conductum lib.20.tit.2.l.1
Si iactum retis emero lib.19.tit.1.l.12
Si iam facta sint lib.35.tit.1.l.11
Si idem cum eodem lib.2.tit.1.l.11
Si idem seruus lib.31.tit.1.l.14
Si ideo contra emptorem lib.21.tit.2.l.55
Si id, inquit, actor lib.27.tit.6.l.2
Si id quod à liberto lib.38.tit.5.l.10
Si id quod à te emi. Vide, Si quod à te emi. lib. 21. tit.2.l.61
Si id quod horum putabam lib.45.tit.1.l.2
Si id quod contendis. Vide, Si quid contendis lib. 10.tit.2.l.45
Si id quod donatum sit lib.24.tit.1.l.28
Si id quod ego & lib.45.tit.2.l.15
Si id quod mihi lib.34.tit.3.l.21
Si id quod nostrum lib.49.tit.15.l.30
Si id quod possidemus lib.41.tit.2.l.25
Si id quod pro derelicto lib.41.tit.7.l.5
Si id quod purè emi lib.18.tit.5.l.7
Si id quod quis in lib.17.tit.2.l.58
Si igitur ex hoc lib.17.tit.2.l.55
Si ignorans lib.19.tit.2.l.50
Si istud aut illud lib.31.tit.1.l.27
Si imaginem legatam lib.34.tit.2.l.12
Si immaturam. Vide, Si IN maturam siluam
Si impubes negetur lib.37.tit.10.l.7
Si impuberi libertas lib.26.tit.5.l.13
Si in adoptionem datus lib.37.tit.4.l.11
Si in agrum vicini lib.42.tit.11.l.3
Si inæqualibus partibus lib.28.tit.5.l.12
Si in aliena area. Vide, Iulianus lib.viij.li.6.ti.1.l.37
Si in annos decem li.35.ti.1.l.49.
Si in aliquam celebrem. Vide, Si in aliam lib.1. tit. 16.l.7
Si in area, cuius li.7.tit.1.l.71
Si in area tua li.12.ti.6.l.33
Si in arenam, aut harenam lib.11.tit.4.l.5
Si in Asia depositum li.16.ti.3.l.12
Si incertus lib.32.tit.1.l.1
Si in diem lib.35.tit.1.l.46
Si indebitum lib.46.tit.8.l.16
Si in duabus actionibus lib.50.tit.17.l.104
Si in duobus exemplariis lib.19.tit.3.l.10
Si in emptionem lib.4.tit.4.l.35
Si in emptione lib.18.tit.1.l.34
Si in emptione modus lib.19.tit.1.l.2
Si in eo monumento lib.11.tit.8.l.5
Si infantis vsus lib.7.tit.1.l.55
Si inferiorum dominus lib.47.tit.10.l.44
Si inimicitiæ capitales lib.34.tit.9.l.9
Si in iudicio actum sit lib.44.tit.2.l.23
Si in iudicis nomine lib.5.tit.1.l.80
Si iniuriæ faciendæ gratia lib.47.tit.10.l.20
Si in libertinum lib.48.tit.2.l.28
Si in lege locationis lib.19.tit.2.l.24
Si IN maturam siluam lib.43.tit.24.l.18
Si in eo aqua erumpat lib.39.tit.3.l.21
Si in metallum damnato lib.34.tit.8.l.3
Si in nomine serui lib.45.tit.1.l.32
Si in obscuro sit lib. 40.tit.12.l.41
Si in partem agri. Vide, Aqua, si in partem aquagi lib.8.tit.6.l.9
Si in pignore contrahendo lib.46.tit.1.l.54
Si in publico opus factum est lib.39.tit.3.l.18
Si in publico percussus lib.48.tit.8.l.17
Si in qualitate fundi lib.19.tit.1.l.24
Si in rem actum sit, j.lib.6.tit.1.l.42
Si in rem actum sit ij.ibid.l.51
Si in rem aliquis agat lib.6.tit.1.l.6
Si in rem alterius lib.15.tit.3.l.13
Si in re communi li.9.ti.4.l.19
Si in ripa percussus lib.48.tit.8.l.17
Si singulos annos lib.33.tit.1.l.4
Si in stipulatum lib.39.tit.5.l.17
Si institorem seruum lib.12.tit.1.l.29
Si instituta lib.5.tit.2.l.27
Si insula quam tibi lib.20.tit.1.l.25
Si insulam fieri li.45.tit.1.l.84
Si intercedat solum publicum lib.8.tit.2.l.1
Si inter colonum lib.20.tit.1.l.21
Si inter extraneos li.24.tit.1.l.24
Si inter me & te lib.44.tit.2.l.15

Index legum Digestorum.

Si inter plures lib.11.tit.2.l.1
Si interueniente lib.48.tit.16.l.12
Si inter virum & j.lib.23.tit.4.l.24
Si inter virum & ij.ibi.l.31
Si inter virum & vxorem lib.34.tit.5.l.8
Si in testamento lib.29.tit.4.l.22
Si in testamento lib.28.tit.6.l.5
Si in testamento lib.30.tit.1.l.106
Si in testamento ita scriptum sit.lib.35.tit.2.l.64
Si intra annos decem.Vide, Si in annos decem
Si intra illum.Vide,Intra illum diem li.2.ti.14.l.41
Si intra quinquennium lib.40.tit.7.l.23
Si in tres. Hæc lex est § 5.l.17.ti.8.lib.4.incip.Celsus lib.x1.scribit.Si in tres
Si in venditione conditionali li.18.ti.6.l.10
Si in venditione dictum lib.21.tit.2.l.60
Si in venditione. Hæc lex est § 3.l.6.tit.4.lib.8
Si inuitis heredibus.Vide,Etiam inuitis lib.35.titu. 1.l.110
Si inutiles sint res. Vide,Si nullæ sint res
Si ipsa res quæ lib.4.tit.2.l.18
Si irruptione fluminis lib.10.tit.1.l.8
Si is ad quem lib.29.tit.2.l.22
Si is apud quem lib.16.tit.3.l.16
Si is à quo satis petitur lib.36.tit.4.l.3
Si is cui commodata res erat lib.47.tit.2.l.71
Si is cui legatus lib.31.tit.1.l.29
Si is cui dare iussus est lib.40.tit.7.l.27
Si is qui decem Titius lib.46.tit.2.l.26
Si is cui dum lib.14.tit.6.l.20
Si is cui ignoranti lib.46.tit.8.l.7
Si is cui mortis causa lib.39.tit.6.l.39
Si is cui nummos lib.46.tit.3.l.94
Si is,cui tradita est lib.41.tit.8.l.6
Si is,cui seruus legatus est lib.40.tit.5.l.49
Si is;cui via,vel.Vide,Is cui via,lib.8.tit.6.l.11
Si is cuius nomine lib.11.tit.1.l.14
Si is cuius rem vsucepit lib.4.tit.6.l.31
Si is cum quo fundum lib.10.tit.3.l.20
Si is;cum quo lib.12.tit.6.l.11
Si is,cum quo lege lib.42.tit.2.l.4
Si is, de cuius calumnia lib.47.tit.15.l.4
Si is qui admittitur lib.5.tit.2.l.31
Si is,qui alienam rem lib.41.tit.6.l.2
Si is,qui animo lib.41.tit.2.l.27
Si is qui binas ædes lib.7.tit.1.l.30
Si is,qui bona lib.17.tit.2.l.44
Si is,qui bonis paternis lib.29.tit.2.l.91
Si is,cui commodatum.Vide,Is qui commodatum lib.13.tit.6.l.13
Si is,qui duas ædes lib.33.tit.3.l.4
Si is qui ducenta lib.34.tit.5.l.13
Si is,qui duos reos lib.34.tit.3.l.29
Si is,qui ex bonis lib.28.tit.6.l.6
Si is,qui fideiussorem dedit lib.2.tit.11.l.8
Si is qui filium lib 37.tit.4.l.21
Si is,qui filium haberet lib.1.tit.7.l.11
Si is,qui heres lib.28.tit.6.l.11
Si is,qui heres non erat lib.44.tit.2.l.25
Si is,qui hereditatem lib.12.tit.6.l.45
Si is.qui immiscuit se lib 29.tit.2.l.56
Si is,qui in aliena lib 41.tit.1.l.63
Si is,cuius annulorum lib.48.tit.5.l.42
Si is,qui lapides lib.19.tit.1.l.9
Si is,qui mihi.Vide,Si qui mihi obligauerat
Si is,qui negotia lib.17.tit.1.l.50
Si is,qui nepotem lib.1.tit.7.l.44
Si is qui obtulit se lib.6.tit.1.l.7
Si is,qui perpetua lib.12.tit.6.l.24
Si is,qui pignori rem lib.47.tit.2.l.73
Si is,qui pro emptore lib.41.tit.3.l.15
Si is qui pro possessore lib.43.tit.26.l.22
Si is,qui pro tutore lib.27.tit.5.l.2
Si is,qui rem commodasset lib.47.tit.2.l.59
Si is,qui quadringenta lib.35.tit.2.l.80
Si is,qui rem pignori dedit lib.47.tit.2.l.66
Si is,qui Romæ lib.5.tit.1.l.34
Si is,qui satis à me lib.21.tit.2.l.11
Si is,qui simulabat lib.47.tit.2.l.75
Si is,qui soluendo j.lib.28.tit.5.l.55
Si is,qui soluendo ij.ibid.l.57
Si is,qui Stichum lib.44.tit.7.l.18
Si is,qui Stichum promisit lib.46.tit.4.l.15
Si is,qui Stichum lib.3.tit.3.l.66
Si is qui Stichum lib.23.tit.3.l.56
Si is qui testamentum lib.28.tit.1.l.25
Si is,qui tres tutelas lib.25.tit.1.l.31
Si is seruus qui lib.24.tit.1.l.20
Si ita à te stipulatus lib.50.tit.16.l.150
Si ita conueniat lib.23.tit.4.l.9
Si ita distrahatur lib.18.tit.1.l.25
Si ita esset liberis lib.36.tit.2.l.15
Si ita expressum sit lib.35.tit.1.l.68
Si ita facta sit lib.28.tit.3.l.14
Si ita fideiussorem accepero lib.46.tit.1.l.42
Si ita fuerit fideicom.lib.32.tit.1.l.9
Si ita fuerit libertas lib.40.tit.4.l.41
Si ita fuerit seruis lib.40.tit.4.l.13
Si ita fuerit legatum.Vide,Si fuerit legatum lib. 34.tit.5.l.10
Si ita fuero stipulatus lib.46.tit.2.l.6
Si ita heres institutus lib 28.tit.7.l.3
Si ita esset legatum lib.34.tit.2.l.7
Si ita legatum esset lib.7.tit.8.l.16
Si ita legatum lib.10.tit.2.l.42
Si ita legatum esset lib.35.tit.1.l.68
Si ita legatum est lib.32.tit.1.l.86
Si ita legatum sit lib.35.tit.1.l.103
Si ita legatum sit lib.30.tit.1.l.65
Si ita legatum sit lib.35.tit.1.l.12
Si ita legetur lib.31.tit.1.l.3
Si ita liber esse iussus lib.40.tit.7.l.30
Si itaque mandatum lib.12.tit.2.l.19
Si ita quis heres lib.28.tit.5.l.74
Si ita quis heredes lib.28.tit.5.l.66
Si ita quis promiserit lib.45.tit.1.l.135
Si ita quis stipulanti lib.21.tit.2.l.31
Si ita quis stipuletur lib.45.tit.1.l.63
Si ita quis substituerit lib.28.tit.5.l.21
Si ita quis testamento lib.31.tit.1.l.45
Si ita relictum fuerit lib 31.tit.1.l.43
Si ita scribsero li.35.tit.1.l.38
Si ita scripsisset.Vide Si scripsisset libro 31.titulo 1. l.46
Si ita scriptum fuerit j.lib.28.tit.5.l.47
Si ita scriptum fuerit ij.ibid.l.67
Si ita scriptum fuerit lib.28.tit.7.l.19
Si ita scriptum fuerit li.40.ti.4.l.16
Si ita scriptum sit lib.40.tit.7.l.37
Si ita scriptum sit lib 28.tit.2.l.13
Si ita sit adscriptum lib.30.tit.1.l.14
Si ita scriptum lib.31.tit.1.l.45
Si ita sit scriptum lib. 30.tit.4.l.8
Si ita stipulatio lib.38. tit.1.l.39
Si ita stipulatio lib.45.tit.1.l.19
Si ita stipulatus à Seio lib.40.tit.1.l.55
Si ità stipulatus essem lib.45.tit.1.l.14
Si ita stipulatus fuero j.lib.45.tit.1.l.12
Si ita stipulatus fuero ij.ibid.l.97
Si ita stipulatus fuero iij.ibid.l.109
Si ita stipulatus fuero iiij.lib.45.tit.1.l.120
Si ita stipulatus fuero v.ibid.l.126
Si ita stipulatus sim lib.46.tit.1.l.59
Si ita stipuler lib.45.tit.1.l.92
Si ita testamento lib.33.tit.7.l.15
Si iter legatum lib.8.tit.1.l.10
Si iudex cui lib.5.tit.1.l.35
Si iudex circumuento lib.4.tit.4.l.41
Si iudex litem lib.50.tit.13.l.6
Si iudex nutriri li.1.tit.6.l.10
Si iure testamento lib.32.tit.1.l.18
Si iussu debitoris lib.47.tit.2.l.44
Si iussu eius lib.15.tit.4.l.4
Si iussu fructuarij lib.45.tit.3.l.31
Si Kalendis fieri lib.42.tit.1.l.11
Si laborante naue lib.14.tit.2.l.2
Si lanæ alicui li.7.ti.5.l.11
Si legationis tempore lib.5.tit.1.l.25
Si legatarius lib.4.tit.3.l.23
Si legatarius à quo lib.32.tit.1.l.8
Si legatarij aduersus lib.36.tit.3.l.11
Si legatario fundi lib.40.tit.5.l.22
Si legatus fuerit seruus lib.33.tit.8.l.24
Si legatus lib.36.tit.1.l.30
Si legatum petatur lib.2.tit.13.l.2
Si legatum purè datum lib.34.tit.4.l.10
Si legatum sit relictum lib.33.tit.1.l.3
Si legatum vel lib.50.tit.10.l.5
Si legatum vsumfructum lib.7.tit.4.l.4
Si legati conditionalis lib.20.tit.1.l.28
Si legati serui nomine lib.30.tit.1.l.56
Si legato li.23.tit.3.l.65
Si legato seruo li.40.ti.4.l.11
Si legatorum lib.36.tit.4.l.8
Si liber homo lib.3.tit.4.l.36
Si liber homo lib.10.tit.4.l.13
Si liber homo lib 45.tit.3.l.33
Si liber pro fugitiuo lib.47.tit.10.l.22
Si liberum hominem lib.48.tit.15.l.1
Si liberis sublatis lib.23.tit.4.l.27
Si libertus alterius lib 40.tit.14.l.1
Si libertus artem lib.38.tit.1.l.27
Si libertus cum lib.38.tit.5.l.6
Si libertus cum duos lib.38.tit.5.l.34
Si libertus in ius lib.2.tit.4.l.12
Si libertus ita iurauerit lib.38.tit.1.l.30
Si libertus meus lib.38.tit.2.l.32
Si libertus minorem lib.37.tit.14.l.17
Si libertus moram lib.38.tit.1.l.44
Si libertus patrono lib.38.tit.2.l.41
Si libertus patrono lib.47.tit.2.l.89
Si libertus præterito lib.38.tit.2.l.23
Si libertus sub.Vide,Libertus sub libro 38.titulo l.20
Si libertinus lib.40.tit.16.l.4
Si liberum hominem lib.48.tit.15.l.1
Si librarius lib.50.tit.17.l.72
Silua cædua est lib.50.tit.16.l.30
Si locatum tibi seruum lib.19.tit.2.l.42
Si locuples egenti lib.40.tit.4.l.57
Si locus in iubendo lib.5.tit.1.l.59
Si locus per quem lib.8.tit.6.l.14
Si locus sub conditione lib.11.tit.7.l.34
Si longius spatium lib.5.tit.1.l.18
Si Mæuia mater lib.28.tit.5.l.45
Si magistratus lib.42.tit.5.l.27
Si mancipium ita emeris lib.21.tit.2.l.34
Si mancipia in dotem lib.23.tit.3.l.18
Si mancipia,quæ lib.33.tit.7.l.19
Si mandassem tibi lib.17.tit.1.l.15
Si mandatu meo lib.46.tit.1.l.13
Si mandatu meo lib.17.tit.1.l.45
Si mandatu Titij lib.17.tit.1.l.59
Si mandauero tibi j.lib.17.tit.1.l.17
Si mandauero tibi ij.ibid.l.22
Si mandauero tibi iij.ibid.l.42
Si margarita lib.17.tit.2.l.44
Si maritus fuerit lib.23.tit.5.l.2
Si maritus fundum lib.28.tit.5.l.7
Si maritus in id lib.24.tit.3.l.43
Si maritus minus facere lib.24.tit.3.l.36
Si maritus præuenerit lib.48.tit.5.l.4
Si maritus sit in magistratu lib.48.tit.5.l.15
Si maritus sub condicione lib.10.tit.2.l.46
Si marito debitori lib.23.tit.5.l.9
Si marito publico lib.24.tit.3.l.31
Si mater filij impuberis lib.44.tit.2.l.11
Si mater ita testetur lib.28.tit.6.l.33
Si mater postquam lib.40.tit.5.l.54
Si mea causa.Vide,Si mei causa lib.13.tit.6.l.12
Si medicus lib.50.tit.13.l.3
Si me in vaQuam lib.41.tit.2.l.34
Si me tibi adrogandum lib.49.tit.15.l.13
Si meo & vicini nomine lib.10.tit.3.l.22
Si mensor non falsumlib.11.tit.6.l.5
Si merces promissa lib.19.tit.2.l.25
Si mercedem insulæ lib.19.tit.1.l.53
Si metus causa lib.29.tit.2.l.85
Si merx aliqua lib.13.tit.3.l.4
Si mihi alienum seruum lib.46.tit.3.l.92
Si mihi aut Titio lib.46.tit.1.l.23
Si mihi bibliothecam.Incipit,Labeo scribit,Si mihi lib.18.tit.1.l.50
Si mihi concesseris lib.8.tit.3.l.21
Si mihi eodem tempore lib.8.tit.3.l.20
Si mihi & tibi lib.7.tit.1.l.48
Si mihi & Titio lib.45.tit.1.l.110
Si mihi & Titio.Vide,Si Titio & mihi libro 31.tit. 9.l.55
Si mihi & tibi lib.30.tit.1.l.12
Si mihi Mæuia lib.32.tit.1.l.92
Si mihi purè lib.31.tit.1.l.59
Si mihi Sempronius lib.30.tit.1.l.100
Si mihi Stichus lib.30.tit.1.l.97
Si miles priuilegium lib.50.tit.1.l.10
Si miles iure ciuili lib.28.tit.3.l.7
Si miles qui destinauerat lib.29.tit.1.l.3
Si miles testamento lib.35.tit.2.l.92
Si miles Titio lib.29.tit.1.l.31
Si miles vnum ex fundo lib.29.tit.1.l.6
Si militi filiofamilias lib.49.tit.17.l.6
Si minor annis lib.29.tit.2.l.61
Si minor annis lib.48.tit.5.l.36
Si minor xx.annis lib.45.tit.1.l.66
Si minor j.lib.40.tit.2.l.2
Si minor ij.ibid.l.11
Si minor iij.ibid.l.19
Si minor xxv.annis lib.42.tit.5.l.5
Si minor xxv.annis lib.18.tit.7.l.4
Si minor xxv.annis j.lib.4.tit.4.l.33
Si minor xxv.annis ij.ibid.l.34
Si minor quàm viginti lib.30.tit.1.l.111
Si minoris lib.26.tit.7.l.25

Si minores

Index legum Digestorum.

Si minores. Hæc lex Græca est inci. ἐὰν οἱ ἀφήλικες lib. 26. tit. 6. l. 2
Si modò idipsum lib. 22. tit. 1. l. 22
Si modò nulla culpa fuit lib. 30. tit. 1. l. 59
Si mora facta fuit lib. 24. tit. 3. l. 9
Si mortis j. lib. 39. tit. 6. l. 14
Si mortis ij. ibid. l. 29
Si mortis iij. ibid. l. 40
Si mortis tempore lib. 40. ti. 9. l. 18
Simulatæ nuptiæ lib. 23. tit. 2. l. 30
Simul plures tutores lib. 26. tit. 5. l. 23
Si mulier acceptam. Hæc est & §. 12. l. 5. tit. 1. li. 24. incip. Marcellus lib. vij
Si mulier j. lib. 16. tit. 1. l. 11
Si mulier ij. ibid. l. 14
Si mulier iij. ibid. l. 16
Si mulier iiij. lib. 16. tit. 1. l. 23
Si mulier v. ibid. l. 26
Si mulier vj. ibid. l. 32
Si mulier contra patronum lib. 4. tit. 2. l. 21
Si mulier cum de viri lib. 25. tit. 2. l. 21
Si mulier cum filio lib. 34. tit. 5. l. 23
Si mulier debitori suo lib. 23. tit. 3. l. 77
Si mulier diuerterit lib. 24. tit. 3. l. 19
Si mulier dolo fecerit lib. 24. tit. 1. l. 37
Si mulier dotem lib. 32. tit. 1. l. 3
Si mulier dotis causa lib. 23. tit. 4. l. 21
Si mulier ei, cui lib. 12. tit. 4. l. 10
Si mulier ex pecunia lib. 24. tit. 1. l. 29
Si mulier filio viri lib. 49. tit. 17. l. 3
Si mulier ita dotem lib. 23. tit. 3. l. 59
Si mulier post diuortium lib. 23. tit. 3. l. 13
Si mulier postquam lib. 4. tit. 4. l. 31
Si mulier ventris nomine lib. 29. tit. 3. l. 9
Si mulier ventris nomine lib. 39. tit. 6. l. 12
Si mulier cum liberis lib. 7. tit. 2. l. 8
Si mulieri dederim lib. 16. tit. 1. l. 22
Si mulieri soluero lib. 16. tit. 1. l. 15
Si mulieri vsus domus lib. 7. tit. 4. l. 22
Si mulierem lib. 48. tit. 8. l. 8
Si multi publicani lib. 39. tit. 4. l. 6
Si municipes lib. 3. tit. 4. l. 2
Si mutus, aut surdus lib. 28. tit. 1. l. 7
Si nauem lib. 33. tit. 7. l. 29
Si nauis à malæ fidei lib. 6, tit. 1. l. 62
Sin autem apud hostes lib. 3. tit. 5. l. 20
Sin autem cùm à Titio lib. 6. tit. 1. l. 27
Sin autem dominicam pecuniam libro 2. titul. 14 l. 29
Sin autem neque modo lib. 30. tit. 1. l. 29
Sin autem quis ita lib. 21. tit. 1. l. 7
Si necem domini lib. 38. tit. 2. l. 4
Si necessarias impensas lib. 13. tit. 7. l. 8
Si neget, qui maritus lib. 25. tit. 3. l. 7
Si negotium impuberis lib. 42. tit. 5. l. 23
Si negotia absentis lib. 3. tit. 5. l. 11
Si negotia mea lib. 17. tit. 1. l. 31
Singulis controuersiis lib. 44. tit. 2. l. 6
Singularia quædam lib. 12. tit. 1. l. 15
Singulos testes lib. 28. tit. 1. l. 30
Si nemo hæreditatem lib. 26. tit. 2. l. 9
Si nemo subiit lib. 50. tit. 17. l. 181
Si nemo tutorum prouocet lib. 26. tit. 2. l. 19
Si nepos exhæredatus lib. 37. tit. 8. l. 5
Si nepos vxorem lib. 22. tit. 2. l. 9
Si nepotem ex filio lib. 22. tit. 2. l. 3
Si nepotes lib. 37. tit. 6. l. 7
Sine possessione lib. 41. tit. 3. l. 25
Sine præfinito tempore lib. 48. tit. 19. l. 23
Si nomen sit distractum lib. 18. tit. 4. l. 4
Si nominatim. Vide, Nominatim alicui libro 35. tit. 1. l. 34
Si non debitorem lib. 46. tit. 2. l. 13
Si non defendantur lib. 48. tit. 19. l. 19
Si non dominus lib. 20. tit. 4. l. 14
Si non expedierit lib. 42. tit. 5. l. 6
Si non fuerit remissum lib. 12. tit. 2. l. 37
Si non fuerint partes lib. 17. tit. 2. l. 29
Si non in controuersia lib. 35. tit. 3. l. 9
Si non lex Aelia Sentia lib. 28. tit. 5. l. 83
Si non mortis causa lib. 5. tit. 2. l. 25
Si non secundum legitimam lib. 24. tit. 1. l. 35
Si non solus lib. 29. tit. 4. l. 10
Si non sortem lib. 12. tit. 6. l. 26
Si non traditam possessionem lib. 41. tit. 8. l. 8
Si non voluntate lib. 40. tit. 9. l. 32
Si noxali iudicio lib. 15. tit. 1. l. 11
Si nullæ sunt res lib. 36. tit. 4. l. 10
Si nuptura Titio lib. 23. tit. 5. l. 14
Si obligatio lib. 13. tit. 2. l. 1
Si ob rem non inhonestam lib. 12. tit. 4. l. 1
Si ob turpem causam lib. 12. tit. 5. l. 8
Si oleum tuum. Hæc lex est §. 2. l. 9. tit. 3. lib. 4. inc. Labeo lib. xxxvij
Si opera creditoris lib. 44. tit. 4. l. 6
Si operas fabriles lib. 19. tit. 5. l. 25
Si operas suas lib. 7. tit. 1. l. 26
Si operarum iudicio lib. 38. tit. 1. l. 29
Si optio hominis lib. 40. tit. 9. l. 3
Si optio serui data fuerit lib. 33. tit. 5. l. 13
Si optione lib. 10. tit. 4. l. 10
Si opus nouum lib. 39. tit. 1. l. 16
Si opus quod quis lib. 43. tit. 24. l. 21
Si pactus sim lib. 2. tit. 14. l. 54
Si pactum factum sit lib. 22. tit. 3. l. 9
Si pariter aduersus lib. 40. tit. 9. l. 9
Si pœnituit eum lib. 24. tit. 2. l. 7
Si palàm heres nuncupatur lib. 29. tit. 7. l. 20
Si Pamphilo lib. 33. tit. 5. l. 10
Si pars iudicantium lib. 5. tit. 2. l. 10
Si partem fundi mei lib. 8. tit. 3. l. 25
Si partem fundi lib. 8. tit. 6. l. 19
Si pater ab hostibus lib. 28. tit. 3. l. 9
Si pater apud hostes moriatur lib. 38. tit. 16. l. 15
Si pater captus sit lib. 28. tit. 6. l. 29
Si pater dotem dederit lib. 23. tit. 4. l. 12
Si pater duos filios lib. 40. tit. 5. l. 47
Si pater emancipati li. 39. tit. 5. l. 34
Si pater exhæredatæ filiæ lib. 26. tit. 2. l. 31
Si pater exhæredato filio lib. 32. tit. 1. l. 103
Si pater exhæredato filio lib. 38. tit. 2. l. 40
Si paterfamilias lib. 28. tit. 5. l. 40
Si paterfamilias adoptatus lib. 1. tit. 7. l. 15
Si paterfamilias lib. 10. tit. 2. l. 33
Si pater filiæ donauerit lib. 41. tit. 6. l. 4
Si pater filiæ nomine lib. 23. tit. 3. l. 44
Si pater filio lib. 28. tit. 6. l. 9
Si pater filiofamilias lib. 42. tit. 8. l. 12
Si pater filio militi lib. 48. tit. 10. l. 11
Si pater filio permiserit lib. 40. tit. 2. l. 4
Si pater filium lib. 1. tit. 7. l. 41
Si pater filium lib. 28. tit. 6. l. 26
Si paterfilium lib. 38. tit. 6. l. 6
Si pater ignorans lib. 24. tit. 3. l. 41
Si pater impuberes filios lib. 28. tit. 6. l. 25
Si pater meus lib. 46. tit. 3. l. 36
Si pater mulieris lib. 23. tit. 3. l. 76
Si pater naturalis lib. 1. tit. 7. l. 29
Si pater pro filia lib. 37. tit. 7. l. 4
Si pater se dederit lib. 37. tit. 4. l. 17
Si pater sine consensu lib. 24. tit. 3. l. 4
Si patre cogente lib. 23. tit. 2. l. 22
Si patre redempto lib. 49. tit. 15. l. 15
Si patronus lib. 12. tit. 2. l. 16
Si patronus à liberto lib. 38. tit. 2. l. 2
Si patronus aluerit lib. 38. tit. 2. l. 33
Si patronus ex debita parte li. 39. tit. 5. l. 26
Si patronus ex minore lib. 38. tit. 2. l. 19
Si patronus ex sexia lib. 38. tit. 2. l. 45
Si patronus heres lib. 38. tit. 5. l. 3
Si patronus libertam lib. 26. tit. 7. l. 2
Si patronus testamento lib. 38. tit. 4. l. 12
Si patronus vel quiuis lib. 26. tit. 3. l. 4
Si patrona lib. 22. tit. 3. l. 13
Si patroni filius lib. 36. tit. 1. l. 55
Si patronum ex debita lib. 38. tit. 2. l. 44
Si paulò antequam lib. 47. tit. 4. l. 2
Si pauonem meum mansuetum lib. 47. tit. 2. l. 37
Si peculium legetur lib. 33. tit. 8. l. 6
Si peculium prælegatum lib. 40. tit. 4. l. 10
Si peculium seruo lib. 33. ti. 8. l. 10
Si peculium seruo legatum lib. 40. tit. 7. l. 20
Si pecunia apud aliquem. Vide, Si pecunia fuit deposita lib. 30. tit. 1. l. 77
Si pecunia legata lib. 31. tit. 1. l. 12
Si pecuniæ numeratæ lib. 36. tit. 4. l. 6
Si pecuniam lib. 29. tit. 4. l. 3
Si pecuniam militis lib. 12. tit. 1. l. 26
Si pecuniam ideo lib. 12. tit. 4. l. 5
Si pecuniam lib. 13. tit. 7. l. 33
Si pendentes fructus lib. 7. tit. 1. l. 27
Si penum lib. 36. tit. 2. l. 24
Si per alium, qui lib. 2. tit. 7. l. 5
Si per emptorem lib. 18. tit. 6. l. 5
Si per epistolam lib. 29. tit. 2. l. 50
Si peregrè agant lib. 26. tit. 5. l. 29
Si per errorem lib. 2. tit. 1. l. 15
Si per errorem lib. 41. tit. 3. l. 17
Si per fundum tuum lib. 43. tit. 29. l. 7
Si per imprudentiam lib. 43. tit. 2. l. 51
Si per publicum locum lib. 43. tit. 8. l. 8
Si per lusorio iudicio lib. 49. tit. 1. l. 14
Si petitor plures lib. 5. tit. 1. l. 31
Si petitor post satisdationem lib. 46. tit. 7. l. 8
Si pignus mihi traditum lib. 13. tit. 7. l. 37
Si pignus specialiter lib. 20. tit. 4. l. 8
Si pignus vir vxori. Vide, Et si pignus libro 42 tit. 8. l. 18
Si pignori res data lib, 10. tit. 2 l 29
Si pignore creditor vtatur lib. 47. tit. 2. l. 54
Si pignore subrepto lib. 13 ttit. 7. l. 22
Si pignora veneant. lib. 21. tit. 2. l 59
Si plagij. Vide, Si flagitij faciendi lib. 45. tit. 1. l. 123
Si plura mancipia lib. 21. tit. 1. l. 36
Si plura prædia lib. 11. tit. 7. l. 46
Si plures curatores lib. 26. tit. 7. l. 3
Si plures dolo fecerint lib. 4. tit. 3. l. 17
Si pures eandem arborem lib. 47. tit. 7. l. 6
Si plures eiusdem lib. 42. tit. 7. l. 3
Si plures gradus lib. 32. tit. 1. l. 98
Si plures gradus sint lib. 28. tit. 8. l. 10
Si plures gradus sint lib. 37. tit. 1. l. 9
Si plures heredes lib. 16. tit. 3. l. 14
Si plures heredes sint lib. 43 tit. 16. l. 9
Si plures fideiussores lib. 46. tit. 6. l. 12
Si plures institutiones lib. 28. tit. 7. l. 17
Si plures simul agant lib. 47. tit. 23. l. 2
Si plures sunt agnati lib. 26. tit. 4. l. 9
Si plures sint domini lib. 11. tit. 7. l. 41
Si plures sint fideiussores lib. 46. tit. 1. l. 27
Si plures sint instituti lib. 28. tit. 6. l. 24
Si plures sint qui lib. 2. tit. 14. l. 9
Si plures serui lib. 47. tit. 10. l. 34
Si plures tutelam lib. 2. tit. 7. l. 38
Si plures tutores sint lib. 26. tit. 2. l. 24
Si plurium seruus j. lib. 9. tit. 4. l. 5
Si plurium seruus ij. ibidem l. 39
Si pluribus eadem res lib. 30. tit. 1. l. 33
Si pluribus heredibus lib. 31 tit. 1. l. 44
Si plus vel minus lib. 21. tit. 2. l. 74
Si pœna alicui irrogatur lib. 48. tit. 19. l. 20
Si pœnæ causa lib. 12. tit. 6. l. 19
Si pœnam stipulatus lib. 45. tit. 1. l. 68
Si pœnituit eum. Vide, Si pœnituit eum libro 24. tit. 2. l. 7
Si pollicitus quis fuerit lib. 50. tit. 12. l. 1
Si pœnas solium lib. 5. tit. 2. l. 23
Si portio hereditatis lib. 37. tit. 5. l. 21
Si possessor ex hereditate lib. 5. tit. 3. l. 52
Si possessor fundi lib. 6. tit. 1. l. 55
Si possessor hereditatis. Hæc lex est §. 12. l. 20. titulo 3. libro 5. incip. Papinianus autem lib. III
Si possessor hæreditatis lib. 11. tit. 7. l. 32
Si possideam lib. 41. tit. 8. l. 2
Si post acceptum iudicium lib. 6. tit. 1. l. 18
Si post constitutam lib. 13. tit. 5. l. 22
Si post datum procuratorem lib. 3. tit. 3. l. 14
Si post diem legati lib. 36. tit. 2. l. 5
Si post diuortium lib. 24. tit. 3. l. 37
Si posteaquam lib. 38. tit. 6. l. 9
Si posteaquam lib. 46. tit. 6. l. 10
Si posteaquam tecum lib. 15 tit. 1. l 43
Si post emancipationem lib 37. tit. 8. l. 7
Si posthumus, vide, Si postumus lib 28. titu. 2. l 24
Si post inspectum prædium lib. 18. tit. 6. l. 9
Si post missionem lib. 35. tit. 2. l. 17
Si post mortem patris lib. 32. tit. 1. l. 68
Si post mortem testatoris lib. 37. tit. 4. l. 10
Si postliminio redisti lib. 49. tit. 15. l. 29
Si post litem lib. 44. tit. 1. l. 13
Si post moram factam lib. 13. tit. 4. l. 10
Si post pubertatem lib. 27. tit 3. l. 14
Si postulante me lib. 36. tit. 1. l. 67
Si postulauerit accusator lib. 48. tit. 5. l. 27
Si præcedente mandato lib. 17. iit. 1. l. 58
Si prædia & mancipia lib. 24. tit. 1. l. 58
Si prædia minoris lib. 27. tit. 9. l. 11
Si prædia in diem lib. 18. tit. 2. l. 15
Si prægnas ancilla lib. 21. tit. 2. l. 4
Si prægnas ancilla lib. 40. tit. 5. l. 13
Si prægnantem li. 37. tit. 6. l. 12
Si præses vel iudex lib. 48. tit. 19. l. 32
Si præteritus filius lib. 37. tit. 4. l. 15
Si prætor iusserit lib. 5. tit. 1. l. 75
Si precario lib. 8. tit. 4. l. 17
Si primo hærede. Vide, Si à primo libro 36. titulo 2. l. 8
Si prior creditor. Hæc lex est §. 5. leg. 12. titulo 4. libro 20. incip. Papinianus libro xj. respondit. Si
Si prior maritus lib. 24. tit. 3. l. 32
Si priuatus coactus lib. 40. tit. 9 l. 17
Si prius nocturnæ aquæ lib. 39. tit. 3. l. 17

Index legum Digestorum.

Si priusquam ædificatum lib.39.tit.1.l.15
Si prius quàm locatori lib.19.tit.2.l.33
Si pro aliquo lib.16.tit.1.l.21
Si probatum est lib.27.tit.3.l.19
Si procurator absentis lib.49.tit.9.l.2
Si procurator agit. Vide, procurator agit libro 44. tit.4.l.11
Si procurator Cæsaris. Vide, Si curator Cæsaris lib.49.tit.14.l.5
Si procurator ita stipulatus lib.2.tit.11.l.14
Si procurator meus lib.3.tit.3.l.28
Si procurator meus lib.41.tit.1.l.35
Si procurator opus lib.39.tit.1.l.17
Si procurator ratem lib.46.tit.8.l.18
Si procurator rei lib.44.tit.4.l.9
Si procurator tuus lib.12.tit.6.l.6
Si procuratori falso lib.12.tit.4.l.14
Si procuratori lib.45.tit.1.l.79
Si procuratorem absentem lib.3.tit.3.l.65
Si procuratorem dedero lib.17.tit.1.l.8
Si procuratorio nomine lib.49.tit.4.l.2
Si pro fure lib.13.tit.1.l.7
Si pro lusorio. Vide, Si perlusorio iudi. li.49.ti.1.l.14
Si pro patre lib.15.tit.3.l.10
Si propius ædes tuas lib.11.tit.8.l.3
Si pro me quis soluerit lib.46.tit.3.l.40
Si proponas filium. Vide, Si ponas filium
Si proprietas fundi lib.7.tit.2.l.9
Si proprietati nudæ lib.23.tit.3.l.4
Si proprietarius lib.39.tit.2.l.22
Si propter ea, quæ lib.35.tit.2.l.53
Si propter res amotas lib.25.tit.2.l.22
Si pro re pupilli lib.21.tit.2.l.22
Si pro te præsente lib.17.tit.1.l.4
Si pro vno reo lib.16.tit.1.l.20
Si proxeneta lib.50.tit.14.l.2
Si publicanus lib.39.tit.4.l.4
Si puellæ tutores lib.22.tit.1.l.16
Si pupillus absens lib.46.tit.6.l.2
Si pupillus alterum lib.26.tit.7.l.45
Si pupillus, cuius lib.14.tit.4.l.4
Si pupillus, cui lib.35.tit.2.l.21
Si pupillus ex contractu lib.42.tit.5.l.33
Si pupillus hæres lib.27.tit.3.l.7
Si pupillus parenti lib.36.tit.1.l.74
Si pupillus paterna. Hæc lex incipit Iulianus lib. xxvj. lib.29.tit.2.l.42
Si pupillus præsens sit lib.42.tit.4.l.10
Si pupillus se lib.29.tit.2.l.89
Si pupillus sine tutoris lib.4.tit.8.l.35
Si pupillus sine lib.45.tit.1.l.127
Si pupillus sine lib.46.tit.2.l.9
Si pupillus sub conditione lib.28.tit.7.l.26
Si pupilli debitor lib.46.tit.3.l.66
Si pupilli lib.3.tit.5.l.6
Si pupillo tutor lib.37.tit.1.l.11
Si pupillum lib.27.tit.1.l.20
Si pupillorum lib.27.tit.9.l.7
Si purè data sit lib.40.tit.5.l.37
Si purè proprietas lib.33.tit.2.l.4
Si purè sit lib.36.tit.2.l.2
Si purè ubi legauero lib.32.ti.1.l.54
Si putator lib.9.tit.2.l.31
Si qua aqua lib.8.tit.5.l.21
Si quadrupes lib.9.tit.1.l.1
Si quæramus lib.28.tit.1.l.4
Si quæ sunt cautiones lib.10.tit.2.l.5
Si qua mihi vxor lib.22.tit.3.l.12
Si qua militi lib.4.tit.6.l.40
Si qua pœna lib.1.tit.6.l.7
Si qua pœna est lib.50.tit.16.l.244
Si quam rem à te emi lib.19.tit.5.l.1
Si quando alterius lib.14.tit.2.l.29
Si quando duobus lib.38.tit.1.l.8
Si quando incerta lib.36.tit.3.l.6
Si quando inter ædes lib.8.tit.5.l.17
Si quando is, qui lib.40.tit.12.l.1
Si quando quis vxori lib.30.tit.1.l.109
Si quasi hæres lib.18.tit.4.l.16
Si quasi recepturus lib.13.tit.7.l.3
Si quem seruum lib.40.tit.7.l.41
Si qui ad munera lib.49.tit.10.l.1
Si qui certa de conditione lib.50.tit.6.l.2
Si qui heres institutus lib.28.tit.3.l.18
Si quinuicem lib.39.tit.6.l.26
Si qui iussus est lib.4.tit.8.l.52
Si qui ita sint instituti lib.28.tit.7.l.4
Si qui mihi obligatus est lib.49.tit.4.l.28
Si Qui purè lib.36.tit.1.l.31
Si quidem ex his lib.40.tit.5.l.1
Si quid à fideiussore lib.16.tit.2.l.5
Si quid bello captum est lib.49.tit.15.l.28
Si quid contendis lib.10.tit.2.l.45
Si quid dolo malo lib.38.tit.5.l.1
Si quid earum rerum lib.32.tit.1.l.48
Si quid erit lib.1.tit.16.l.11
Si quid est, quod lib.26.tit.8.l.22
Si quid fur fregerit lib.47.tit.2.l.22
Si quid est subreptum lib.41.tit.3.l.49
Si quid ex famosa causa lib.46.tit.3.l.7
Si quid igitur ex eo lib.8.tit.2.l.29
Si quid possessor lib.5.tit.3.l.31
Si quid relictum sit lib.30.tit.1.l.117
Si quid venditor lib.31.tit.1.l.18
Si quidem in insulam lib.49.tit.4.l.1
Si quidem is qui. Vide, Si quando is, qui
Si quilibet hæres lib.34.tit.9.l.23
Si quis ab alio acceperit lib.3.tit.6.l.7
Si quis ab alio decem lib.42.tit.1.l.13
Si quis ab alio nummos lib.40.tit.1.l.19
Si quis absentis lib.3.tit.5.l.2
Si quis absentis lib.44.tit.7.l.5
Si quis me absente lib.46.tit.2.l.22
Si quis accepto tulerit lib.12.tit.4.l.4
Si quis actionem lib.47.tit.1.l.3
Si quis ad demoliendum lib.39.tit.2.l.48
Si quis ad exhibendum lib.44.tit.2.l.18
Si quis adfirmauit lib.4.tit.3.l.9
Si quis adulterium lib.48.tit.5.l.27
Si quis ædes lib.8.tit.2.l.30
Si quis à filio lib.30.tit.1.l.32
Si quis alia aqua vsus lib.8.tit.6.l.18
Si quis aliam rem lib.46.tit.3.l.46
Si quis à liberis ali desideret lib.25.tit.3.l.5
Si quis alicui mandauerit lib.29.tit.2.l.48
Si quis alicui scripserit lib.17.tit.1.l.27
Si quis alienam lib.47.tit.19.l.1
Si quis alius lib.4.tit.2.l.11
Si quis aliquem lib.40.tit.7.l.5
Si quis aliquid j. lib.48.tit.19.l.30
Si quis aliquid ij. ibidem l.38
Si quis à me oleum lib.19.tit.1.l.32
Si quis à multis lib.9.tit.4.l.14
Si quis antè conduxit lib.41.tit.2.l.10
Si quis à pluribus lib.50.tit.1.l.7
Si quis apud aliquem lib.46.tit.7.l.3
Si quis arbitratu lib.45.tit.1.l.43
Si quis Attio & heredib. lib.7.tit.2.l.7
Si quis à socio lib.17.tit.2.l.41
Si quis binas ædes. Vide, Si quis vnas ædes libro 7 tit.1.l.32
Si quis bonorum partem lib.30.tit.1.l.23
Si quis certum stipulatus lib.12.tit.1.l.24
Si quis conduxerit lib.19.tit.2.l.46
Si quis crediderit lib.2.tit.14.l.49
Si quis creditori suo lib.33.tit.8.l.7
Si quis creditorem lib.42.tit.4.l.14
Si quis eum aliter lib.45.tit.1.l.36
Si quis cum debitore lib.12.tit.2.l.39
Si quis cum existimauerit lib.10.tit.3.l.29
Si quis cum falso lib.48.tit.10.l.4
Si quis cum filiofa. contraxerit lib.15.l.44
Si quis cum fundum venderet lib.19.tit.1.l.26
Si quis eum haberet lib.38.tit.16.l.5
Si quis cum haberet lib.42.tit.8.l.15
Si quis cum procuratorio lib.3.tit.3.l.31
Si quis cum sciret lib.47.tit.2.l.91
Si quis cum sciret lib.41.tit.4.l.8
Si quis cum sic soluerit lib.12.tit.6.l.2
Si quis cum testamentum. Vide, Si is qui testamentum lib.28.tit.1.l.25
Si quis cum testamentum lib.29.tit.7.l.3
Si quis cum totum lib.44.tit.2.l.7
Si quis cum vetitus esset lib.36.tit.3.l.1
Si quis decedens. Hæc lex est §.j.l.2.tit.3.l.34. incip. Iulianus etiam
Si quis delegauerit lib.46.tit.2.l.12
Si quis de libertate lib.47.tit.10.l.12
Si quis de pluribus lib.34.tit.5.l.27
Si quis dicat se lib.40.tit.1.l.5
Si quis diuturno vsu lib.8.tit.5.l.10
Si quis dolo lib.48.tit.8.l.10
Si quis dolo fecerit lib.42.tit.1.l.51
Si quis dolo malo lib.29.tit.6.l.2
Si quis domum lib.19.tit.2.l.9
Si quis donationis causa lib.18.tit.1.l.38
Si quis donatur Vsufructuario libro 7. tit.1.l.24
Si quis duas ædes habeat lib.8.tit.4.l.6
Si quis duos homines promisit lib.46.tit.3.l.67
Si quis duobus lib.13.tit.5.l.30
Si quis duobus lib.31.tit.1.l.15
Si quis egerit lib.47.ti.2.l.88
Si quis enim eo animo lib.11.tit.7.l.40
Si quis eum de quo lib.2.tit.9.l.1
Si quis eum quem lib.28.tit.6.l.16
Si quis eum quem lib.35.tit.1.l.37
Si quis eundem li.40.tit.7.l.42
Si quis ex alia causa lib.49.tit.12.l.1
Si quis ex aliena lib.5.tit.1.l.5
Si ex argentareis lib.2.tit.13.l.6
Si ex bonis lib.47.tit.2.l.83
Si quis ex causa fideic. lib.40.titu.5.l.15
Si quis ex domo. Hæc lex est §.vlt.l.53.ti.2.l.47. incip. Idem lib.xxxviij.
Si quis ex fundo li.8.tit.6.l.13
Si quis ex his li.39.tit.6.l.5
Si quis ex his quibus lib.37.tit.8.l.1
Si quis ex naufragio li.47.tit.9.l.5
Si quis extraneus lib.29.tit.2.l.21
Si quis falsis conditionibus li.48.titulo 10.l.33
Si quis fecerit testamentum lib.29.tit.3.l.12
Si quis filiabus suis lib.26.tit.2.l.5
Si quis filio exhæredato lib.28.ti.1.l.6
Si quis filiumfamilias li.29.ti.2.l.7
Si quis filium habeat li.37.tit.6.l.5
Si quis filium habens lib.37.tit.8.l.6
Si quis fortè lib.48.tit.19.l.6
Si quis fumo facto lib.9.tit.2.l.49
Si quis fuerit heres lib.11.tit.7.l.53
Si quis fundum li.18.ti.1.l.37
Si quis fundum. Hæc lex est in l.9.§.2. incip. Iulianus lib.xv.li.2
Si quis fundum emerit li.18.tit.1.l.35
Si quis fundum emerit libro 41.titulo 2.l.43
Si quis habens creditores libro 40. titulo 9.l.24
Si quis hac lege emerit libro 6.titulo 1.l.41
Si quis hac lege emptus sit lib.48.titulo 1.l.13
Si quis hac lege seruum lib.40.tit.9.l.30
Si quis hac lege venit lib.18.titulo.7.l.3
Si quis hac lege. Hæc lex incip. Et qui hac lege emptus sit libro 40.titulo 8.l.4
Si quis hæreditatem li.34.tit.8.l.1
Si quis heres j. lib.29.tit.2.l.35
Si quis heres ij. ibidem l.72
Si quis heredes ita instituit libro 28.titulo 5. l.14
Si quis hominem libro 10.titulo 4.l.17
Si quis id quod libro 2.titulo 1.l.7
Si quis inficiatus sit libro 16.tit.3.l.13
Si quis in fundi vocabulo libro 30.titulo 1.l.4
Si quis ingenuam lib.49.tit.15.l.21
Si quis in graui valetudine lib 29.tit.5.l.3
Si quis iniuriam atrocem lib.47.tit.10.l.35
Si quis iniquum lib.2.tit.2.l.3
Si quis insulam lib.48.tit.24.l.2
Si quis in ius vocatus lib.2.tit.5.l.1
Si quis in iure interrogatus lib.11.tit.1.l.7
Si quis in legatione lib.5.tit.1.l.8
Si quis in pignore li.13.tit.7.l.36
Si quis in principio lib.32.tit.1.l.22
Si quis inquilinos lib.30.tit.1.l.112
Si quis in rem lib.3.tit.3.l.34.
Si quis in senatorio ordine lib.23.tit.2.l.27
Si quis in seruitute lib.47.tit.2.l.7
Si quis integris facultatibus lib.40.tit.9.l.7
Si quis intentione ambigua lib.5.tit.1.l.66
Si quis inter tres. Hæc lex est §.1.l.15.tit.1.l.27.incip. Vlpian. libro singulari
Si quis interrogatus lib.11.tit.2.l.8
Si quis in testamento lib.34.tit.3.l.15
Si quis in testamento. Vide infrà, Si quis testamento hoc.
Si quis intestatus lib.40.tit.5.l.2
Si quis intestatus lib.38.tit.17.l.7
Si quis instituatur lib.28.tit.5.l.23
Si quis ipsos cultores lib.50.tit.11.l.2
Si quis ita dederit lib.26.tit.2.l.16
Si quis ita institutus sit lib 28.tit.5.l.28
Si quis ita institutus sit lib.28.tit.7.l.6
Si quis ita legauerit lib.34.tit.4.l.3
Si quis ita legauerit lib.34.tit.2.l.30
Si quis ita legauerit lib.35.tit.1.l.8
Si quis ita legauerit lib.7.tit.1.l.20
Si quis ita libertatem lib.40.tit.7.l.13
Si quis ita j. lib.40.tit.4.l.2
Si quis ita ij. ibid.l.4
Si quis ita iij. ibid.l.8
Si quis ita iiij. ibid.l.9
Si quis ita v. ibid.l.42
Si quis ita scripserit lib.28 tit.5.l.33
Si quis ita scripserit lib.34.tit.5.l.14
Si quis ita scripserit lib.28.tit.5.l.36
Si quis ita stipulatus fuerit lib.45.tit.1.l.129
Si quis iudicij lib.4.tit.7.l.12

Si quis

Index legum Digestorum.

Si quis iudicij li.4.ti.7.l.12
Si quis iurasset li.12.ti.6.l.43
Si quis iussus est li.4.ti.8.l.52
Si quis legata li.35.ti.1.l.54
Si quis legatum hostium lib.50.ti.7.l.17
Si quis legatum sibi li.48.ti.10.l.6
Si quis legauerit aurum li.34.tit.2.l.11
Si quis legauerit j.li.30.ti.1.l.72
Si quis legarit ij.ibid.l.121
Si quis liberum hominem li.22.ti.3.l.20
Si quis liberum hominem lib.43.ti.29.l.4
Si quis libertatem li.40.ti.4.l.12
Si quis libertatem li.5.ti.3.l.7
Si quis libertum li.38.ti.1.l.30
Si quis libertis alimenta li.34.tit.1.l.2
Si quis locuples li.40.ti.4.l.57
Si quis magistratus li.50.ti 4.l.9
Si quis mancipiis li.14.ti.3.l.17
Si quis mandatu Titij li.3.ti.5.l.28
Si quis mihi bona fide lib.29.tit.2.l.25
Si quis mihi mandauerit li.17.tit.1.l.16
Si quis mihi merces li.41.ti 7.l.7
Si quis missus fuerit li.43.ti.4.l.3
Si quis missum li.39.ti.2.l.17
Si quis nec causam li.12.ti.1.l.4
Si quis negotia aliena j.lib.3.tit.5.l.23
Si quis negotia aliena ij.ibid.l.25
Si quis nepotem li.1.ti.4.l.10
Si quis ne quæstio li.48.ti.18.l.12
Si quis non quasi heres li.29.tit.2.l.73
Si quis ob honorem lib.50.tit.12.l.11
Si quis obligatum seruum li.40.ti.8.l.6
Si quis obligatione liberatus lib.50.ti.17.l.115
Si quis obrepserit li.48.ti.10.l.29
Si quis offerenti se li.46.ti.3 l.58
Si quis officium li.23 ti 2.l.38
Si quis omissa causa li.29.ti.3.l.17
Si quis operas li.38.ti.1.l 5
Si quis patris sui li.48.ti.10.l.26
Si quis patrem familias li.14.ti.6.l.3
Si quis pecuniam li.29.ti 4.l.4
Si quis perferendum li.47.tit.2.l.35
Si quis per fundum li.21.ti.2.l 10
Si quis post accusationem li.28 ti.1.l.9
Si quis posteaquam li.40.ti.5.l.29
Si quis posteaquam li.5 ti.1.l.7
Si quis postquam li.46.ti.1.l.37
Si quis postumos li.28.ti.2 l.9
Si quis prægnatem li.50 tit.17.l.187
Si quis prægnate li.49.ti.15 l.23
Si quis priore facto li.36.ti.1.l.29
Si quis pro eo, qui li.46.ti.1.l.56
Si quis pro eo spoponderit li.17.tit.1.l.46
Si quis proprium li.47.ti.10.l.24
Si quis pro vxore sua li.24.ti.1 l.31
Si quis putans sibi li.10.ti.3.l.6
Si quis quasi suspectam li.20.tit.5.l.24
Si quisquam in flumine li.44.tit.3.l.7
Si quis quendam li.2.ti.11.l.11
Si quis quos li.31.ti.1.l 31
Si quis rationes li.34.ti.3.l.9
Si quis rem aliquam li.50.ti.12.l.2
Si quis rem à non domino li.44.tit.2.l.24
Si quis rem de qua l.4.ti.8.l 30
Si quis repetere li.48.ti.16 l 7
Si quis reum criminis li.48.ti.3.l.4
Si quis reum habeat li.34.ti.3.l.5
Si quis rogatus li.40.ti.5.l.53
Si quis Sempronium l.28.ti.5.l.68
Si quis separatim. Vide, Si qui separ. li.49. titu.1. leg.10
Si quis sepulchrum li.11.ti.7.l.12
Si quis seruus. Vide, Si seruus capitali li.48. titu. 3.l.2
Si quis seruo li.40.ti.4.l.56
Si quis seruo li.46.ti.3.l.18
Si quis seruo suo li.31.ti.1 l.84
Si quis seruum communem li.11.tit.3.l.9
Si quis seruum heredis li.31.ti.1.l.8
Si quis seruum iudicio libro 2.titulo 10.l.7
Si quis seruum liberum libro 35.tit.1 l.53
Si quis seruum meum libro 47.titu.10.l.26
Si quis seruum pigneratum libro 9.tit.4.l.36
Si quis seruum quem libro 19.titulo 1.l.29
Si quis seruum testamento lib.15.titu.1.l.29
Si quis si Titius li.45.ti.1.l.57
Si quis sic dixerit li.50.ti.16.l.133
Si quis sic soluerit li.12.ti.6.l.2
Si quis sic stipuletur li 24.ti.3.l.56
Si quis societatem contraxerit libro 17.ti.2.l.74
Si quis solidum li.28.ti.5.l.72
Si quis solutioni li.22.ti.1.l.24
Si quis stipulatus fuerit li.46.tit.3.l.57
Si quis stipulatus sit li.4.ti.6.l.43
Si quis stipulatus sit lib.45.tit.1.l.112
Si quis sub condicione li.26.tit.2.l.11
Si quis sub condicione li.29.tit.4.l.8
Si quis sub condicione li.28.ti.7.l.7
Si quis sub hoc pacto lib.18.ti.1.l.56
Si quis sui alienive li.50.tit.12.l.14
Si quis suos seruos li.32.ti.1.l.74
Si quis suus heres li.28.ti.8.l.8
Si quis tabulas li.4.ti.3.l.35
Si quis testamentum deleuerit lib.9.ti.2.l.41
Si quis testamento li.30.ti.1.l.79
Si quis testamento facto li.31.ti.1.l.81
Si quis testamento hoc li.28.tit.7.l.11
Si quis testamento li.40.ti.7.l.12
Si quis Titio decem li.31.ti.1.l.17
Si quis Titio legauerit lib.4.ti.6.l.41
Si quis tutor datus li.37.ti.14.l.3
Si quis tutor non sit li.26.ti.1.l.15
Si quis tutor quidem lib.23.tit.2.l.60
Si quis tutorem dederit li.26.ti.2 l.22
Si quis viduam, vel li.48.ti.18.l.5
Si quis vi de possessione li.41.ti.2.l.17
Si qui vinum legauerit li.33.ti.6.l.9
Si quis vina vendiderit li.18.tit.6.l.4
Si quis violauerit li.1.ti.8.l.11
Si quis vnas ædes li.7.ti.1.l.32
Si quis vni ex reis li.46.ti.8.l.14
Si quis vsumfructum li.33.tit.2.l.29
Si quis vxori li.24.ti.1.l.59
Si quis vxori li.47.tit.2.l.52
Si quo tempore li.5.tit.3.l.41
Si quod alij mutuum li.14.tit.6.l.13
Si quod à te emi li.21.tit.2 l.61
Si quod dominus seruo li.12.tit.6.l.64
Si quod ex Pamphila nascetur li.31.ti.1.l.73
Si quod mihi mortis causa li.24.tit.1.l.56
Si reditus etiam ex melle li.33.tit.7.l.10
Si renumerandi gratia li.17.ti.1.l.6
Si repudiauerint iui li.38.tit.7.l.2
Si relinquero filium lib.26.ti.4.l.8
Si res aliena lib.36.tit.1.l.52
Si res aliqua. Vide, Si merx aliqua li.13.ti.3.l.4
Si res dilatiouem li.49.tit.5.l.7
Si res distracta fuerit li.20.ti.6.l.3
Si res domino non necessarias lib.15.ti.3.l.5
Si res æstimata li.23.ti.3.l.12
Si res gesta li.22.tit.4.l.5
Si res in diem addicta. Hæc lex est in l.4.ti.2.lib. 18.versic. Idem Iulianus lib.
Si res ita distracta sit li.18.tit.1.l.3
Si res mihi & tibi li.32.tit.1.l.20
Si res mobilis li.6.tit.1.l 10
Si res obligata per lib.30.tit.1.l 57
Si res pro derelicto habita lib.41.tit.7.l.1
Si res pupillaris li.26.ti.7.l.50
Si res pupillaris, vel lib.4.tit.4.l 49
Si res, quam à Titio emi lib 21.tit.2.l.59
Si res, quas filiæ emancipatæ lib.23.ti.3 l.51
Si res vendita li.19.ti.1.l.1
Si rem æstimatam li.23 tit.3.l.14
Si rem alienam, j.li.13.ti.7.l.9
Si rem alienam, j.ibid.li.29
Si rem aliquam li.46.tit.2.l.31
Si rem hereditariam li.47.ti.19.l 6
Si rem legatam petat li.44.ti.1.l.6
Si rem meam li.46.tit.3.l.20
Si rem meam à te petiero li.44.ti.2 l.41
Si rem meam sub conditione li.45.ti.1.l.31
Si rem mobilem li.41.ti.2.l.47
Si rem, quæ apud te esset lib.21.ti 2.l.62
Si rem, quam maritus li.25.ti.2.l 20
Si rem, quam mihi li.21.ti.2.l.29
Si rem, quam seruus li.21.ti.2.l.vlt.
Si rem, quam tibi li.41.ti.4.l.5
Si rem subreptam mihi li.41 ti.3.l.41
Si rem tibi inspiciendam. Hæc lex est §.2.l.17.ti. li.18.incipit, Papinianus li.viij.
Si rem tradi stipulamur li.45.ti.1.l.28
Si rerum amotarum li.42.ti.1.l.52
Si rerum tibi possessionem li.43.tit.16.l.5
Si retentus fuerit li.37.ti.4.l.7
Si reus & fideiussor li.12.ti.5.l.20
Si reus paratus li.3.ti.3.l.73
Si reus post iudicatum li.46.ti 7.l.12
Si reus postquam li.2.ti.12.l.vlt.
Si reus promittendi li.45.ti.2.l.13
Si reus stipulandi. Hæc lex habetur in l.5. ad fin. versi. Item si reus stip.ti.1.li.46
Si riuum quem faciendum lib.19.tit.2.l.62
Si rogatus sit minor lib.40.tit.2.l.20
Si sacculum vel argentum lib.16.tit.3.l.29
Si sciens emam lib.18.tit.1.l 26
Si sciente creditore lib.48.tit.9.l.7
Si scripsisset qui legaVat lib.31.tit.1.l.46
Si scriptis heredibus lib.34.tit.9.l.19
Si secundum probabilem lib.29.tit.1.l.32
Si Seiæ pro dote lib.33.tit 4.l.10
Si semel in ea causa lib.15 tit.1.l.26
Si senatori indulgentiæ lib.23.tit.2.l.31
Si se non optulit lib.46.tit.1.l.4
Si separatim mihi lib.35.tit.1.l.30
Si sepulchrum quis diruat lib.47.tit.12.l.2
Si sequens gradus lib.29.tit.5.l.15
Si seruus ab hostibus captus lib.11.tit.1.l.16
Si seruus alienus li.46.tit.1.l.66
Si seruus ante aditam lib.9.tit.2.l.48
Si seruus aut filius famil.lib.45.tit.1.l.141
Si seruus à testatore lib.29.tit.5.l.12
Si seruus capitali crimine lib.48.tit.3.l.2
Si seruus communis lib.28.tit.6.l.18
Si seruus communis lib 26.tit.6.l 12
Si seruus communis li.28 tit.5.l.7
Si seruus communis lib 29.tit.2.l.66
Si seruus communis lib.47.tit.2.l.61
Si seruus communis lib 39.tit.2.l.42
Si seruus communis j.lib.45.tit.3.l.4
Si seruus communis ij.ibid l.18
Si seruus communis iij.ibid.l.21
Si seruus communis lib.9.tit.4.l.8
Si seruus communis. Vide Seruus communis li. 24.tit.1.l.38
Si seruus cum emerit lib.44.tit.6.l.2
Si seruus decem. Vide Seruus decem libro 46.tit. 3.l.68
Si seruus depositus lib.9.tit.4.l.22
Si seruus eius lib.29.tit.2.l.82
Si seruus fuerit heres li.28.tit.8.l.1
Si seruus furtiuus li.13.tit.1.l.14
Si seruus hereditarius lib.44.tit.3.l.4
Si seruus hereditarius lib 45.tit.3.l.25
Si seruus in quo vsusfru.lib.7.tit.4.l.27
Si seruus in quo lib.19.ti.1.l.24
Si seruus insciente domino lib.41.tit.3.l.34
Si seruus iudicio se sisti lib.2.tit.11.l.9
Si seruus iurauerit lib.12.tit.2.l.23
Si seruus legatus lib.30.tit.1.l.108
Si seruus legatus. Vide Seruus legatus lib.34. tit. 4.l.24
Si seruus legatus lib.9.tit.4.l.11
Si seruus legatus li.40. tit.5.l.50
Si seruus liber lib.40.tit.7.l.19
Si seruus liber esse iussus lib.33.tit.8.l 25
Si seruus liber sit li.38.tit.4.l.6
Si seruus mancipium emit lib.21.tit.1.l.57
Si seruus meus li.15.tit.1.l.17
Si seruus meus lib.13.tit.6.l.14
Si seruus meus lib.6.tit.2.l.15
Si seruus meus lib.41.tit.1 l.21
Si seruus meus lib.45.tit.3.l.38
Si seruus nauem li.47.ti.2.l.42
Si seruus non sit lib.11.tit.1.l.17
Si seruus non voluntate lib.14.tit.1.l.6
Si seruus peculiari nomine lib.46.tit 3.l.32
Si seruus pignori datus lib.13.tit.7.l.31
Si seruus pignori obligatus lib.10.tit.2.l 31
Si seruus plurium lib.30.tit.1.l.50
Si seruus quem emeras lib.40.tit.12.l.42
Si seruus quem tibi lib.13.tit.6.l.22
Si seruus quem vendideras lib.19.tit.1.l.54
Si seruus qui emeretur lib.19.tit.1.l.55
Si seruus qui in rem lib.46.tit.7.l.11
Si seruus rapuerit lib.47.tit.8.l.3
Si seruus reipublicæ lib.45.tit.3.l.3
Si seruus sciente domino lib.9.tit.4.l.2
Si seruus sertáve lib.9.tit.2.l.3
Si seruus seruum li.9.tit.2.l.27
Si seruus societatem coierit lib.17.tit.2.l.18
Si seruus sub condicione j.lib.36.tit.11.l.5
Si seruus sub condicione ij.ibid.l.10
Si seruus sub condicione lib.42.tit.5 l.4
Si seruus testamento lib.45.tit.3 l.34
Si seruus tibi legatus lib.35.tit.2 l.33
Si seruus Titij lib.30.tit.1.l.70
Si seruus tuus lib.43.tit.26.l.13
Si seruus veritus est lib.30.tit.1.l.119
Si seruus venditus est lib.40 tit.8.l.1
Si seruus venditus lib.21.tit.2.l.21
Si seruus vel filiusfamil.lib.13.tit.1.l.4
Si seruus vel filiusfamil.lib.41.tit.2.l.14

† D. j.

Index legum Digestorum.

Si serua seruo li.23.ti.3.l.39
Si serui mei rogatu li 3.ti.5.l.42
Si serui, qui apud li.40.ti.4.l.30
Si serui communis communis li.7.ti.9 l 10
Si serui vsusfructus li.7.ti.1.l.21
Si seruo alieno li.40.tit.9.l.20
Si seruo cum libertate lib.34.ti.4.l.26
Si seruo fidecommissi li.28.tit.5.l.84
Si seruo fructuarius. Hæc lex est §.5.l.25.tit.1.l.7. incip.Idem Iulianus eod.li.
Si seruo furiosi li.45.ti.3.l.44
Si seruo hereditario li.7.tit.4.l.18
Si seruo in dotem li 23.ti.3.l.47
Si seruo manumisso li.33.ti 8.l.18
Si seruo meo Stichus lib.30.ti.1 l.101
Si seruo mortis causa lib.39.ti.6.l.44
Si seruo sub conditione li.40.tit.7.l.31
Si seruum, cuius nomine li.21.ti.2.l.25
Si seruum, cuius nomine lib.47.ti.10.l.29
Si seruum emero li.21.ti.2.l.33
Si seruum dominus li.48.ti.2 l.17
Si seruum heredem li.29.ti.4.l.28
Si seruum in eadem causa li.2.tit.9.l.5
Si seruum meum occidisti li.9.ti.2.l.23
Si seruum mihi ignoranti li.19.ti.1.l.4
Si seruum quis alienum li.29.ti.2.l.71
Si seruum stipulatus fuero li.45.ti.1.l.91
Si seruum sub conditione li 33.tit 2.l.20
Si seruos pigneratos li.13.tit.7.l.25
Si seruitus imposita li.8.ti.2.l.23
Si se subiiciant li.5.ti.1.l.1
Si sic constituta sit aqua li 8.tit.6.l.7
Si sic legatum li.30.ti.1.l 75
Si sic locutus erit li.32.ti.1.l.13
Si sic stipulatus j.li.45.ti.1.l.93
Si sic stipulatus ij.ibid.l.133
Si simulato præsidis iussu li.47.tit.13.l.1
Si sine dolo malo lib.16.tit 3.l.29
Si sine herede tutor. Vide, Sine herede tutor lib. 26.tit.7.l.32
Si sine interrogatione lib 11.tit.1.l.9
Si sine iudice li.46.ti.8.l.22
Si sine venia edicti li.2.ti.4.l 25
Si sint tabulæ li.43.ti.5 l 4
Si socer à genero li.24.ti.3.l.44
Si socer nuru dotem. Hæc lex est in l.1.§.3. inc. Celsus li.xx ti.4.l.33
Si socius communis rei li.47.ti.2.l.45
Si socius heres li.28.ti.5 l.89
Si socius pro filia li.17 ti.2.l.81
Si socius propriam pecuniam li.12.tit.1.l.16
Si socius serui communis li.10.tit.3 l.15
Si socius testamento lib.40.ti.4.l.48
Si socij sumus li.17.ti.2.l.28
Si societatem j.li 17.ti.2.l.6
Si societatem ij.ibid.l.73
Si solum vsucapi non poterit lib.41.tit.3 l.39
Si solus heres li.29.ti.2.l.80
Si soluturus pecuniam li.46.tit.3.l.39
Si sponsus sponsæ donaturus li.24.ti.1.l.5
Si sponsa dotem dederit li.23.ti.3 l.74
Si sponsalibus nondum factis li.23.tit.3.l.58
Si spurius li.38.ti.8 l.4
Si statua patris tui li.47.ti.10.l.27
Si statuam legauero li.34.ti.2.l.14
Si statulibera li.40.ti.7.l.6
Si sterilis ancilla sit li.19.ti.1.l.21
Si Stichus certo die li.45.ti.1.l.33
Si Stichus communis meus lib.10.ti.3.l.25
Si Sticho manumisso li.33.ti.8.l.21
Si Sticho peculium li.15.ti.1.l.53
Si Sticho seruo tuo li.7.ti.1.l.74
Si Stichum aut Pamphilum lib.45.ti.1.l.16
Si Stichum aut Pamphilum lib.46.ti.1.l.36
Si Stichum dari stipulatus lib.46.tit.2.l.8
Si stillicidij immittendi ius li.8.ti.6.l.8
Si stipulatus esse à me li 46.ti.1.l.15
Si stipulatus fuerim li.45 ti.1.l.76
Si stipulatus sis rem li.22.ti.1.l.4
Si stipulatus sum. Vide, Stipulatus sum li.46.titu. 3.l.9
Si stipulatus sum Damam li.45.tit.1.l.105
Si stipulatus j.li.46.ti.3.l.11
Si stipulatus ij.ibid.l.81
Si stipulata fuerit li.24.ti.1.l.33
Si stipulor vt id fiat li.45.ti.1.l 35
Si stuprum serua passa sit li.47.ti.10.l.25
Si sub conditione. Vide, Si quis sub conditione li.42.ti.7.l.1
Si sub conditione heres lib.37.tit.11.l.5
Si sub conditione li.7.ti.4.l.16
Si sub conditione legatorum li.46.ti.4.l.21
Si sub hac conditione li.5.ti.2.l.26
Si sub impossibili conditione. li.46.tit.1.l.29
Si substitutus ventri. Hæc lex est §.6.l.1.ti.6. lib. 25.incip.Idem Iulianus lib.xviij.
Si sub vna significatione lib.45.tit.1.l.136
Si superatus sit li.20.ti.1.l.3
Si suprà tuum parietem lib.41.tit.1.l.28
Si suspecta collusio li.5.ti.2.l.29
Si actio li.4.ti.3.l.4
Si tacitum testamentum lib.35.tit.1.l.13
Si tam angusti loci li.8.ti.1.l.13
Si tamen dominus cogi possit li.3.ti.3.l.11
Si tamen is seruus fuit li.4.ti.4.l.5
Si tamen plures li.14.ti.1.l.4
Si tamen quibusdam li.31 ti.1.l.25
Si tamen sciente. Vide, Si tantum sciente patre li.14.ti.6.l.12
Si tamen sine culpa li.21.tit.1.l.48
Si tamen tutor detur li.26.ti.2.l.15
Si tertius vicinus li.39.ti.3.l.6
Si te solum li.28.ti.5.l.27
Si testamento comprehensum lib.28.ti.7.l.2
Si testamento damnatus heres lib.8.ti.2 l.31
Si testamento liberatum lib.46.tit.1.l.49
Si testamentum falsum lib.5.tit.3.l.6
Si testamentum patris li 34.tit 9.l.24
Si testamentum, quod li.28.ti.1.l.23
Si te Titio optuleris li.4.tit.3 l.39
Si tibi alienam insulam lib.19.tit.2.l.7
Si tibi areæ dominium. Hæc lex est in §.1.l.13. ti. 5.lib.18.incipit, Iulianus lib.xj
Si tibi certam rem li.34.ti.4 l.28
Si tibi cum municipibus lib.3.tit.4.l.9
Si tibi decem dederim rem li.39.tit.5.l.25
Si tibi decem dem li.2.tit.14.l.17
Si tibi decem dedero li.19.tit.5.l.7
Si tibi decem milia lib.7.ti.5.l.6
Si tibi domum locauero. Vide, Si domum tibi li.19.ti.2.l.45
Si tibi electio serui lib.33.tit.5.l.8
Si tibi & ei li.32.tit.1.l.10
Si tibi filius in adoptionem. Hæc lex incipit, Quæsitum est, si tibi lib.1.tit.7 l.34
Si tibi fundi vsusfructus lib.7.titu.4.l.17
Si tibi habitationem lib 19.tit.2.l.5.
Si tibi homo lib.30.tit.1.l.86
Si tibi legatum est li.32.ti.1.l.19
Si tibi liberum prædium lib.19.ti.1.l.8
Si tibi pecuniam donassem lib.12.tit.1.l.20
Si tibi polienda lib.19.tit.5.l.22
Si tibi proprietas fundi lib.7.tit.2.l.4
Si tibi purè legauero. Vide, Si purè tibi leg. li.32. tit.1.l.54
Si tibi rem vendendam lib.19.tit.5.l.13
Si tibi schyphos dedi lib.19.tit.5.l.26
Si vini olei li.7.tit.5 l.5
Si tibi vsusfructus li.7.tit.9.l.8
Si Titius coheredi suo lib.28.tit.6.l.27
Si Titius cum quo lib.17.tit.2 l.62
Si Titius donare li.46.tit.2.l.33
Si Titius & Seius li.45.ti.1.l.9
Si Titius & Seia lib.46.tit.1.l.48
Si Titius ex parte heres li.32.tit.1.l.96
S Titius heres erit li.28.ti.7.l.16
S Titius mihi S tchum. Hæc lex est §.1.l.50.ti.1. lib 32
Si Titius statuas. Incip. Titius, si statuas li.35.tit.1. l.14
Si Titio aut Seio li.31.tit.1.l.16
Si Titio cum li.36.tit.1.l.22
Si Titio & ei lib 31.tit.1.l.7
Si Titio & Mæuio li.31.tit.1.l.61
Si Titio & mihi li.31.tit.1.l.55
Si Titio fructus li.7.tit.1.l.3
Si Titio fundus li.33.tit.2.l.10
Si Titio pecunia legata. Hæc lex est §.1.l.92.tit.1. lib.30.incip.Iulianus Si Titio
Si Titio, qui rem meam lib.20.tit.1.l.22
Si totam hereditatem. Vide, Si totam, an partem lib.29.tit.2.l.83
Si tribunus in cohortibus lib.27.ti.1.l.9
Si traiectitiæ pecuniæ li.12.ti.2.l.9
Si triennio dena li.40.ti.7.l.18
Si tu ex parte heres li.29.ti.2.l 76
Si tuo seruo credidero li.46.ti.3.l.83
Si tutelæ agatis. cuius li.26.ti.7.l.8
Si tutelæ, aut negotiorum lib.27.tit.3.l.3
Si tutor aliquo vinculo li.26.ti.10.l.9
Si tutor condemnauit li.26.ti.7.l.2
Si tutor constitutus li.26.ti.7.l.15
Si tutor iudicio sisti li.2.ti.11.l.15
Si tutor post pubertatem li.27.tit.3.l.13
Si tutor pro pupillo li.37.ti.4.l.6
Si tutor pupillo li.36.ti.8.l.17
Si tutor pupillam li.30.ti.1.l.128
Si tutor reipublicæ causa li.27.ti.3.l.9
Si tutor rem sibi depositam li.27.ti.3.l.5
Si tutor rem. Vide, Tutor rem adulti li.12.t.3.l.8
Si tutor vel curator li.26.ti.9.l.2
Si tutoris habendi causa li.40.ti.2.l.25
Si tutoris heres li.26.ti.7.l.60
Si tutoris iussu li.15.ti.4.l.2
Si vasorum ipsorum li.7.ti.9.l.12
Si vehenda mancipia li.14.ti.2.l.10
Siue à certis personis li.45.ti.2.l.17
Siue ad fundum li.8.ti.6.l.23
Siue autem emptori li.6.ti.2.l.9
Siue autem omiserint li.37.ti.5.l 12
Siue contra pronunciauerit li 25.ti.3.l.3
Siue cum instrumento lib.33.ti.7.l.1
Siue eo paciscantur li.2.ti.14.l.18
Siue de itineris latitudine lib.11.ti.6.l.6
Siue generalis curator li.23.ti.3.l.61
Siue hereditaria negotia lib.3.ti.5.l.22
Siue igitur in publico li.47.ti 2.l.5
Siue in duplum est actio lib.2.tit.8.l.3
Si ingenua j.li.38.ti.17.l.1
Siue ingenua ij.ibid.l.2
Siue libertus. Vide, paulò infrà, Siue patronus.
Siue manifestus fur. li.13.ti.11.l.10
Siue mihi, siue tibi li.45.ti.3.l.15
Siue nostrum quid petamus li.12.ti.3.l.2
Siue patronus, siue li.37.ti.14.l.16
Siue peculari nomine li.6.ti.2.l.10
Siue per status li.4.ti.1.l.2
Siue proconsul. li.26.ti.5.l.1
Siue sciuit, siue ignorauit. Vide, Siue scit, siue li. 30.ti.1.l.42
Siue suo nomine li.5.ti.3.l.2
Siue tota res euincatur lib.21.tit.2.l.1
Siue tutor condemnauit. Vide, Si tutor condem.
Siue vxor marito li.24.ti.1.l.34
Si vendidero li.47.ti.2.l.8
Si vendita insula li.18.ti.6.l.11
Si venditor ab emptore cauerit li.18.ti.7.l.6
Si venditor de his li.21.ti.1.l.28
Si venditor fundi li.11 ti.7.l.10
Si venditor hereditatis li.18.ti.4.l.3
Si venditor hominis li.18 ti.1.l.38.
Si venditor simulauerit lib.18.ti.2.l.14
Si ventris nomine li.37.ti.9.l.8
Si ventri curator datus sit li.42.ti.5.l.24
Si verò adhuc in suspenso est li.15.ti.1.l.10
Si verò ante venditionis tempus libro 21. titulo 1.l.10
Si verò composita li.29.ti.1.l.18
Si verò custodiendus. Hæc lex habetur in lib.21. ti.1.li.6
Si verò malæ fidei li.6.ti.1.l.12
Si verò mihi, aut Titio li.13.ti.5.l.8
Si verò negotium gerens li.24.tit.3.l.84
Si verò non habuit li.38.ti.2 l.8
Si verò non remunerandi causa lib.17.ti.1.l.12
Si verò pater li.15.ti.3.l.9
Si verò plures li.9.ti.3.l.5
Si verò pro condemnato lib.2.tit.8.l.5
Si vestimenta interpola. Hæc lex incipit, Labeo libro posteriorum li.18.ti.1.l.45
Si vestimenta vtenda li.12.ti 5.l.9
Si via, iter, actus li.8.ti.3.l.26
Si victum vel stratum li.42.ti.1.l.34
Si vi me deieceris li.43.ti 16.l.15
Si vi me deiecerit quis ibid.l.4
Si vinum venditum li.18.ti.6.l.1
Si vini, olei, frumenti li.7.ti.5.l.7
Si vina emerim li.18.ti.6.l.6
Si vina, quæ in dolis erunt lib.18.ti.6.l.15
Si vir nummos ab vxore li.10.tit.4.l.14
Si vir vxoris, aut li.24.ti.1.l 17
Si vir vxori li.41.ti.6.l.3
Si vir vxori li.35.ti.1.l.61
Si vir vxori donationis causa lib.24.ti.1.l.52
Si vir vxori heres li.35.ti.2.l.6
Si vir vxori suæ li.19.ti.5.l.12
Si vitem meam lib.43.ti.24.l.22
Si vnus ex argentariis lib.2.tit.14.l.27
Si vnus ex fideiussoribus li.46.ti.7.l.21
Si vnus ex sociis li.17.ti.2.l.61
Si vnus ex sociis stipuletur li.8 ti.3.l.19
Si vni ex heredibus. Hæc lex est §.5.l.2.ti.2.l. 10. incip.Papinianus ait, Si vni.

Si vno

Index legum Digestorum.

Si vno anno. Hæc lex est §.3.l.15.ti.2.l.19.inci.Papinianus li.iij.
Si vrbana prædia li.12.ti.6.l.55
Si vsufructuarius. Vide, Si fructuari' li.7.t.4.l. 13
Si vsusfructus alternis annis li.7.tit.4.l.28
Si vsusfructus ciuitati legetur lib.7.ti.4.l.21
Si vsusfructus debitorem lib.46.tit.2.l.4
Si vsusfructus fundi lib.39.ti.3.l.22
Si vsusfructus fundi lib.23.ti.3.l 66
Si vsusfructus legatus est lib.7.tit.1.l.35
Si vsusfructus mihi legatus sit li.7.ti.9.l.9
Si vsusfructus j.li.33.ti.2.l.6
Si vsusfructus ij.ibid.l.8
Si vsusfructus. Vide, Sed vsusfructus lib.35. titulo 2.l.81
Si vsusfructus li.36.ti.2.l.14
Si vsufructuarij. Vide suprà, Si iussu fructuarij
Si vsumfructum li.40.ti.12.l.23
Si certo loco, vel tempore li.13.ti.6.l.5
Si vt habiliter li.34.ti.2.l.20
Si proponitur li.46.ti.1.l.61
Si vulnerato seruo li.9.ti.2.l.46
Si vulneraueris li.19.ti.2.l.43
Si vxor à legato li.5.ti.1.l.42
Si vxor filio donauerit li.24.tit.1.l.19
Si vxor nummis li.24.ti.1.l.67
Si vxor non fuerit li.48.ti.5.l.13
Si vxor rem viri li.25.tit.2.l.28
Si vxori mundus muliebris li.34.ti.2.l.39
Soceri, socrus appellatione lib.50.tit.16.l.146
Societas coiri potest lib.17.tit.2.l.1
Societatem coire lib.17.tit.2.l.4
Societatem mecum coisti lib.17.tit.2.l.76
Societates contrahuntur lib.17.tit.2.l.5
Socius socio etiam li.17.ti.2.l.72
Socium, qui in eo li.17.ti.2.l.60
Sodales sunt, qui li.47.tit.22.l.4
Solet à principe impetrari lib.3.tit.2.l.19
Solet etiam messis li.2.ti.22.l.3
Solet etiam curator li.16.ti.1.l.1
Solet prætor li.2.ti.1.l.16
Solet prætor li.27.ti.2.l.1
Solemus dicere li.35.ti.1.l.9
Solent enim quidam li.11.tit.5.l.11
Solent iudices li.33.ti.1.l.3
Solent præsides prouinciarum lib.48.ti.3.l.7
Solent, qui nouerunt li.19.tit.5.l.15
Solidum non soluitur lib.46.tit.3.l.85
Sollicitatores li.47.ti.11.l.1
Soluere pro ignorante li.46.tit.3.l.53
Soluendo esse nemo li.50 tit.16.l.114
Soluendo quisque li.3.ti.5.l.39
Soluitur hypotheca li.20.ti.6.l.5
Solutionis verbo li.50.ti.16.l.176
Solutionis verbum li.46.ti.3.l.54
Solutione chirographo li.10.tit.4.l.18
Solutione, vel iudicium lib.46.titu.3.l.23. legitur eiam solutionem.
Solutam pecuniam li.46.ti.3.l.49
Soluto matrimonio li.24.ti.3.l.2
Solutum non intelligimus lib.50.ti.16.l.48
Solutum non videtur li.13.tit.7.l.11
Solum partem esse ædium li.6.ti.1.l.49
Sororis proneptem li.23.ti.2.l.39
Sorori, quam coheredem li.5.ti.4.l.6
ΣΠΑΔΟΝΤΑ li.27.ti.1.l.15
Spadonum generalis appellatio libro 50.titu.16. l.128
Spatiúmque ad li.2.ti.13.l.5
Species adquirendi est lib.46.tit.4.l.11
Species auri li.34.ti.2.l.15
Speciosas personas lib.50.tit.16.l.100
Sponsalia autem dicta sunt lib 23.ti.1.l.2
Sponsalia sicut nuptiæ li.23.ti.1.l.11
Sponsalia sunt li.23.ti.1.l.1
Sponsio appellatur li.50.ti.16.l.7
Sponte prouinciæ li.50.ti.4.l.17
Spurij decuriones fiunt li.50.titu.2.l.6
Statius Florus li.49.ti.14.l.48
Statuæ adfixæ basibus lib.50.tit.16.l.245
Statuæ & imaginis li.7.ti.1.l.40
Statuas in ciuitate positas li.41.ti.1.l.41
Statuliber heredis li.35.ti.2.l.38
Statuliber in delicto repertus li.48.ti.18.l.14
Statuliber j.li.40.ti.7.l.1
Statuliber ij.ibid.l.5
Statuliberi li.40.ti.7.l.29
Statuliberum ab li.31.tit.1.l.11
Statuliberum li.40.ti.7.l.9
Statuliberorum iura lib.40.tit.7.l.33
Statuliberos j.li.40.ti.7.l.3
Statuliberos ij.ibid.l.2
Statulibera quidquid li.40.ti.7.l.16
Stellionatus accusatio lib.47.tit.20.l.3
Stellionatus iudicium lib.47.tit.7.l.2
Stellionatus, vel li.47.ti.11.l.3
Stemata cognationum li.38.tit 10.l.9
Stichus habet in peculio lib.33.ti.8.l.16
Stichus immo Pamphilus li.40.ti.4.l.21
Stichus liber esto lib.32.tit.1.l 12
Stichus nutricis meæ lib.34.tit.1.l.20
Stichus seruus meus li.40.ti.4.l.39
Sticus si codicillis ibid.l.28
Stichus si heredi li.40.ti.7.l.24
Stichus testamento li.12.ti.6.l.67
Sticho libertas data est lib.40.tit.7.l.4
Sticho testamento manumisso lib.33.ti.2.l.36
Stichum aut Pamphilum li.9.tit.2.l.55
Stichum aut Pamphilum li.46.tit.3.l.95
Stichum do Attio li.40.ti.7.l.39
Stichum, qui meus erit lib 30.tit.1.l.6
Stichum Sempronio do lib.40.tit.4.l.15
Stipulatio de dote li.23.ti.3.l.63
Stipulatio de operis li.39.ti.1.l.21
Stipulatio hoc modo concepta li.45.ti.1.l.61
Stipulatio ista li.45.tit.1.l.38
Stipulatio non valet ibid.l.17
Stipulatio non potest confici ibid.l.1
Stipulationem, quæ li.23.ti.3.l.21
Stipulationes j.li.45.ti.1.l.53
Stipulationes ij.ibid.l.72
Stipulationum j.lib.45.tit.1.l.2
Stipulationem ij.ibid.l.5
Stipulationum iij.ibid.l.74
Stipulatus es opus.lib.46.tit.1.l.44
Stipulatus sum à reo.li.46.tit.1.l.6
Stipulatus sum mihi.li.46.tit.3.l.9
Stuprum committit.lib.48.tit.5.l.34
Stuprum intelligitur. Vide, Probrum intell. lib. 23.tit.2.l.51
Sua.li.48.tit.22.l.12
Suæ rei emptio.li.18.tit.1.l.16
Sub condicione li.46.ti.3.l.16
Sub condicione li.28.tit.2.l.20
Sub condicione li.28.ti.5.l.73
Sub condicione li.28.tit.7.l.25
Sub condicione lib.38.tit.4.l.10
Sub condicione. Vide, Sed sub condic.lib. 37.tit. 4.l.18
Sub condicione li.7.tit.1.l.54
Sub condicione 7.li.12.tit.6.l.16
Sub hac conditione li.44.tit.7.l.8
Sub impossibili li.28.tit.7.l.1
Sub prætextu religionis li.47.tit.11.l.2
Sub diuersis conditionibus lib.35.tit.1.l.51
Subsignatum dicitur li.50.tit.16.l.39
Substitui liberis is li.28.ti.6.l.18
Substitutio quæ li.41.tit.1.l.42
Successorium edictum li.38.tit.9.l.1
Successori eius li.3.tit.5.l.12
Succurritur etiam eiusdem lib.4.ti.6.l.9
Sufficit ad causam li.12.tit.6.l.56
Sufficit nudus consensus lib.23.tit.1.l.4
Sulpitius Marcello lib.24.tit.1.l.49
Summa cum ratione li.15.tit.1.l.21
Summa itaque lib.1.tit.5.l 3
Summa rerum diuisio li.1.tit.8.l.1
Sumptus autem ab ea facti li.37.tit.9.l.3
Sumptus autem in reficiendo li.30.tit.1.l.61
Sumptus quidem prorogare lib.2.tit.14.l.53
Sumptum in prædium lib.6.tit.1.l.48
Sunt autem adgnati li.26.tit.4.l.7
Sunt & aliæ pleræque li.6.tit.2.l.3
Sunt munera li.50.tit.5.l.11
Sunt personæ lib.11.tit.7.l.45
Sunt præterea crimina li.47.titu.11.l.8
Sunt quædam, quæ li.47.tit.11.l.9
Sunt qui in id quod li.42.tit.1.l.16
Suo quis in alieno li.43.tit.4.l.2
Suo victu vestitúque li.38.tit.1.l.18
Suos autem seruos li.32.tit.1.l.73
Supellex est lib.33.tit.10.l.1
Supellectilis lib.33.tit.10.l.6
Supellectili legata ibid.l.2
Superficiario. Est in fi.l.73.tit.1.lib.6
Superficiarias ædes li.43.tit.18.l.2
Supplicij damnatione. Incipit, Damnatione bona publicantur lib.48.ti.20.l.1
Supra iter alienum lib.39.tit.3.l.11
Surdi vel muti li.40.ti.2.l.10
Suspectus fieri is li.26.tit.10.l.5
Suspectum tutorem ibid.l.8
Suus quoque heres li 28.ti.5.l.4
Tabernæ appellatio lib.50.tit.16.l.183
Tabernæ cauponiæ lib.33.tit.7.l.13
Tabernam cum cœnaculo li.33.tit.7.l.7
Tabulas testamenti li.37.tit.11.l.1
Tabularum testamenti li.29.ti.3 l.2
Talis scriptura li.3.tit.1.l.30
Tale pactum li.2.tit.14.l.40
Talem institutionem li.28.titu.5.l.51
Tali facta stipulatione li.23.tit.3.l.48
Tales conditiones li.35.ti.1.l.112
Tam ex contractibus li.5.ti.1.l.57
Tam is, qui testamentum li.39.ti.6.l.25
Tamen si non opposita lib 14.tit.6.l.11
Tantum quisque li.50.ti.16.l.88
Te hominem & Seium li.46.ti.2.l.32
Tempus quod datur li.42.ti.1.l.29
Tempus vacationis li.50.ti.5.l.4
Temporibus Diuorum fratrum li.2.ti.4.l.1
Tenetur ex empto lib.19.tit.1.l.6
Tenetur Fabiana li.38.tit.5.l.5
Ter enixa videtur lib.50.tit.16.l.137
Terminorum auulsorum lib.47.tit.21.l.1
Testamentum aut non lib.28.ti.3.l.1
Testamentum est lib.28.tit 3.l.1
Testamenti factio ibid.l.3
Testamento centurio li.40.tit.4.l.51
Testamento datos tutores li.26.tit.2.l.3
Testamento datos tutores lib.26.tit.2.l.17
Testamento domini lib.28.tit.5.l.90
Testamento filium li.31.ti.1.l.89
Testamento ita cauit lib.40.ti.4.l.60
Testamento ita cautum lib.34.tit.1.l.19
Testamento liber li.40.ti.4.l.25
Testamento manumissus lib.40.tit.4.l.23
Testamento militis lib.40.ti.4.l.49
Testamento potest quis li.38.tit.4.l.13
Testamento tutores hi lib.26.tit.2.l.21
Testamenta eorum, qui lib.29.tit.1.l.26
Testatorem adsciendo li.32.tit.1.l.68
Testator filium. Vide paulò suprà, Testamento filium
Testatrix lib.8.tit.5.l.20
Testes eos quos lib.22.tit.5.l.24
Testimoniorum vsus ibid.l.1
Testis idoneus pater filio lib.22.tit.5.l.9
Testium fides li.22.tit.5.l.3
Textoribus omnibus lib.32.ti.1.l.61
Thais ancilla mea li.40.tit.5.l.41
Thensauros meos lib.10.tit.4.l.15
Theopompus testamento lib.33.tit.4.l.14
Tigni appellatione lib.10.tit.4.l.7
Tigni appellatione li.50.tit.16.l.62
Titius cum absentem li.3.ti.3 l.76
Titius cum credidisser lib.13.tit.7.l.34
Titius cum decederet lib.19.ti.1.l.43
Titius cum mutuam pecuniam lib.20.ti.3.l.4
Titius cum mutuos acciperet lib.18.ti.1.l.81
Titius & Seius lib.28.ti.5.l.24
Titius exheredato filio lib.38.tit.16.l.6
Titius filis meis lib.27.ti.1.l.45
Titius fundi. Vide, Attius fundi lib.28.ti.5.l.11
Titius heres Sempronij li.19.tit.1.l.48
Titius heredes instituit lib.32.ti.1.l.42
Titius horreum frumentarium lib.41.ti.1.l.60
Titius Mæuio li.7.ti.1.l.50
Titius puerum emit lib.37.ti.15.l.3
Titius prius quàm trib.lib.29.tit.1.l.25
Titius qui mihi sub lib.49.ti.14.l.21
Titius rogatus est li.36.tit.1.l.54
Titius Sei procurator lib.18.tit.5.l.8
Titius Seiæ li.20.tit.4.l.21
Titius Seio epistolam lib 13.ti.5.l.24
Titius Sempronio lib.19.tit.5.l.24
Titius Sempronio li.20.ti.6.l 9
Titius seruum vendidit li.19.ti.7.l 9
Titius, si statua lib.35.ti.3.l.14
Titius Stichi partem li.30.ti.1.l.83
Titius tamen indebiti lib.13.tit.5.l.9
Titius testamento lib.28.tit.2 l.25
Titi fili è medio præcipito lib.33.tit.8.l.26
Titio centum aureos lib.31.ti 1 l.74
Titio centum ita vt lib.35.tit.1.l.71
Titio cum esset Romæ li.50.ti.1.l.36
Titio, cùm morietur lib.7.tit.1.l.71
Titio cum propter dotem li.46.ti.3.l.48
Titio & Seio Stichum legauit lib.9.ti.2.l.34
Titio fundus lib.35.ti.1.l.73
Titio vsufructus li.33.ti.2.l.21
Titio vsusfructus lib.35.tit.1.l.96
Titium & Mæuium lib.26.ti.7.l.47

Index legum Digestorum.

Titia cùm esset minor lib.23.tit.3.l.62
Titia cùm testamento lib.31.tit.1.l.34
Titia cum testamentum.Vide,Cùm Titia testamentum lib.48.tit.2.l.18
Titia diuortium lib.24.tit.3.l.34
Titia filiam heredem instituit lib.5.tit.2.l.13
Titia herede Seia scripta li.33.tit.1.l.19
Titia heredis instituti lib.35.tit.1.l.85
Titia post mortem mariti lib.37.tit.10.l.13
Titia quæ ab alio lib 45.tit.1.l 134
Titia Seio tesseram lib.31.tit.1.l.87
Titia seruis quibusdam lib.40.tit.4.l.59
Titia testamento lib.34.ti.2.l 38
Titia testamento suo lib.35.tit.2.l.86
Titia amicæ meæ li.34.tit.2.l.35
Titiæ si non nuBserit li.35.tit.1.l.100
Titiæ textores meos li.30.titu.1.li.36
Titianus primus lib.14.tit.5.l.8
ΤΟΙΣ ΤΕ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΟΙΣ lib.33.tit.10.l.4
Titulus est vsucapionis lib.41.tit.9.l.1
ΤΟ ΓΑΡ ΑΠΑΞ ΗΔΙΣ lib.1.tit.3.l.6
ΤΩΝ ΤΕΚΝΩΝ.Vide,Η ΤΩΝ ΤΕΚΝΩΝ lib.50.ti.16.l.104
Totiens heres lib.11.tit.1.l.1
Totiens in heredem damus lib.50.tit.17.l.44
Totiens locum habet libro 50.tit.12.l.6
Totiens videtur lib.29.tit.2.l.81
Totum autem ius lib.1 tit.3.l.41
Tractabatur,an lib.29.tit.1.l.14
Tractandum est lib.49.tit.2.l.1
Traditio nihil amplius lib.41.tit.1.l.20
Traditionem.Hæc lex est §.9.l.7.tit.2. l. 6. incipit,Iulianus li.vij.Digest.
Traiectitia pecunia est li.22.tit.2.l.1
Traiectitiæ pecuniæ li.44.ti.7.l.23
Transactum accipere lib.23.ti.3.l.2
Transacta finitáve lib.50.ti.16.l.229
Transfugam lib.41.tit.1.l.51
Translatio legati fit li.34.tit.4.l.6
Trebatius ait lib.29.tit.3.l.25
Trebatius ait sic lib.28.ti.5.l.21
Tres ferè causæ sunt lib.42.tit.4.l.1
Tres fratres lib.2.tit.14.l.35
Tres tutores lib.26.tit.7.l.55
Tria onera tutelarum lib.27.tit.1 l.3
Tria prædia continua lib.8.tit.3.l.31
Tribunus militum lib 29.tit.1.l.20
Tribus heredibus institutis lib.7.tit.5.l.8
Triplici modo lib.50.tit.16 l.142
Triticum dare oportet lib.45.ti.1 l.94
Tugurij appellatione lib.50.tit 16.l.108
Tunc autem prius lib.26.tit.2.l.8
Tunc autem vniuersi lib.42.ti.1.l.37
Tunc inutile legatum lib.33.tit.8.l.12
Turpia legata lib.30.tit.1.l.54
Tutela est lib.26.tit.1.l.1
Tutela legitima lib.26.tit.4.l.3
Tutela plerunque lib.26.tit.1.l.16
Tutelæ tamen lib.19.tit.2.l.17
Tutelas etiam li.4.tit.5.l.7
Tutor ad vtilitatem lib.26.tit.7.l 22
Tutor administrationem lib.47.tit.2.l.33
Tutor condemnatus lib 22.ti.1.l.41
Tutor datus lib.26.tit.2 l.8
Tutor datus lib.46.tit.1.l.69
Tutor decedens lib.34.ti.3.l.26
Tutor factam pupillam lib.23.ti.1.l.15
Tutor incertus dari non potest libro 26. titu. 2. l.20
Tutor interposito decreto lib.26.ti.9.l.6
Tutor ita rectè lib.26.ti.2.l.23
Tutor lege non refragante li.13.tit.7.l.16
Tutor petitus ante li.27.tit.1.l.28
Tutor pro pupillo li.26.ti.7.l.28
Tutor pupilli decesserat lib.16.tit.1.l.19
Tutor pupilli omnibus lib.12.tit.2.l.35
Tutor,qui & coheres lib.26.ti.9.l.8
Tutor,qui repertorium li.26.ti.7.l.7
Tutor,qui tutelam gerit li.26.tit.7.l.27
Tutor,qui per valetudinem lib.26.tit.8.l.10
Tutor quoque lib.26.tit.10.l.3
Tutor rem adulti lib.12 tit.3.l.8
Tutor rerum & lib.26.tit.7.l.56
Tutor secundum dignitatem lib.26.ti.7.l.13
Tutor si in negotio li.49.ti.1.l.27
Tutor si petitus fuerit lib.26.tit.5.l.10
Tutor siue curator lib.26.ti.7.l.35
Tutor vel curator li.23.tit.2.l.36
Tutor vel curator lib.26.tit.7.l.20
Tutor vel curator retentus lib.49.tit.10.l.2
Tutor vrgentibus creditoribus lib.4.tit.4.l.47
Tutoris heres lib.20.tit.2.l.10
Tutoris præcipuum est officium lib.26.tit.7.l.30
Tutoris quoque,vt lib.2.tit.14.l.15
Tutori,qui infantem lib.26.ti.9.l.7
Tutorem,qui pupilli li.34.tit.9.l.22
Tutori,qui tutelam gerit lib.26.tit.7.l.37
Tutore suspecto lib.46.tit.8.l.6
Tutores à patruo lib.26.tit.3.l.5
Tutores non ab herede lib.26.tit.2.l.7
Tutores pupilli lib.12.tit.6.l.61
Tutores quibus administratio lib.26.tit.8.l.6
Tutores,qui post finem lib.26.tit.7.l.39
Tutoribus ita datis lib.26.tit.2.l.33
VAcatio lib.50.tit.4.l.13
Vaccæ emptor lib.21.tit.2.l.43
Valerius Patroinus lib.49.tit.14.l.50
Valerianus respondit.Incipit hæc lex,Si præses lib.46.tit.5.l.10
Vani timoris lib.50.tit.17.l.184
Variæ causæ sunt lib.49.tit.14.l.1
Varicosus sanus non est lib.21.tit.1.l.50
Vasa ænea lib.33.tit.10.l.11
Vbi absunt hi,qui lib 26.tit.5.l.19
Vbi acceptum est lib.5.tit.1.l.30
Vbi autem conditionalis lib.18.tit.2.l.4
Vbi autem & dantis lib.12.tit.5.l.3
Vbi autem non apparet lib.45.tit.6.l.75
Vbicunque ab intestato lib.37.tit.9.l.7
Vbicunque causæ cognitio lib 50.ti.17.l.105
Vbicunque iudicem lib.11.tit.1.l.21
Vbicunque reus li.46.tit.1.l.60
Vbi domicilium habet lib.42.tit.5.l.2
Vbi est verborum ambiguitas li.34.tit.5.l.21
Vbi exigitur argentarius lib.2.tit.13.l.8
Vbi fideiussor lib.46.ti.3.l.24
Vbi ita donatur lib.39.tit.6.l.27
Vbi lex duorum lib.50.tit.17.l.101
Vbi lex inhibet li.41.tit.3.l.24
Vbi non voce lib.50.tit.17.l.124
Vbi numerus testium lib.22.ti.5.l.12
Vbi pugnantia inter se lib.50.ti.17.l.188
Vbi purè fideicom.lib.36.tit.1.l.19
Vbi quis pro alio constituit lib.13.ti.5.l.28
Vectigalia lib.39.tit.4.l.10
Vel à debitoribus lib.11.tit.7.l.13
Vel ab eo res lib.4.tit.3.l.2
Vel aliquam rem lib.5.tit.3.l.15
Vel alium arbitrum lib.4.tit.8.l.10
Vel antequam cum eo lib.48.tit.5.l.18
Vel cuius alterius rei.lib.11.tit.6.l.7.
Vel cum fisco.lib.26.tit.3.l.9.
Vel de in rem verso lib.2.tit.14.l.20
Vel donationes.Vide,Vel mortis causa donationes lib.6.tit.2 l.2
Vel ea quæ.Vide,Vel quæ ex his lib.41.tit.1.l.2
Vel ei præbuit exceptionem lib.42.tit.8.l.3
Vel ex causa noxæ lib.6.tit.2.l.5
Vel exilio lib.3.tit.3.l.21
Vel ex parte lib.34.tit.5.l.6
Vel factuo lib.42 tit.5.l.21
Vel filiorum tuorum lib.12.tit.2.l.4
Vel fratres lib.21.tit.1.l.39
Vel hereditas superueniens lib.3.ti.3.l.20
Vel in operis lib.3.tit.3.l.36
Vel in partes,vel lib.26.ti.7.l.4
Vel in valetudinem lib.25.tit.1.l.2
Vel inutilem lib.7.tit.1.l.69
Vel iudicio lib.3.ti.3.l.20
Velleiano senatusconsulto lib.16.ti.1.l.1
Velle non creditur lib.50.tit.17.l.4
Vel luxOriosum lib.11.ti.3.l.2
Vel melancholici lib.21.tit.1.l.2
Vel mortis causa lib.6.tit.2.l.2
Vel negare se signasse lib.29.tit.3.l.5
Vel obligatus est lib.40.tit.12.l.20
Vel ob rem prosperè gestam lib.48.tit.16.l.9
Vel omnia sua lib.36.tit.1.l.15
Vel paciscitur lib.46.tit.8.l.11
Vel per literas li.11.tit.6.l.2
Vel post annum lib.4.tit.7.l.6
Vel proterui lib.21.tit.1.l.3
Vel quæ ex his lib.41.tit.1.l.2
Vel quæ in vsum lib.20.ti.l.7
Vel qui cadauer prosequuntur,lib.2.ti.4.l.3
Vel quod magis,vel minus lib.48.tit.11.l.4
Vel quod ea re frui lib.17.tit.2 l.15
Vel quod paterfamilias li.11.tit.7.l.6
Vel senectutem lib.24.tit.1.l.61
Vel si longinquo lib.3.tit.3.l.44
Vel similem lib.4.tit.7.l.5
Vel si sanguinem lib.40.ti.2.l.12
Vel singulis liberis lib.28.tit.7.l.37
Vel si seruo hereditario li.10.tit.2.l.15
Vel si vites propagauerit lib.25.tit.1.l.3
Vel si viuo eo conceptus est li.38.tit.16.l.7
Vel soluendi causa lib.6.tit.2.l.4
Vel surdo,muto lib.42.tit.5.l.20
Vel totum,vel pars eius lib.43.tit.5.l.2
Vel viuo eo cõcep. Vide,Vel si viuo eo concep.
Vel,viuus noluerit lib.38.tit.4.l.4
Vel vniuersorum bonorum lib.13.tit.7.l.12
Veluti cum lege locationis lib.17.tit.2.l.77
Veluti erga Deum religio lib.1.tit.1.l.2
Veluti fustium admonitio lib.48.tit.19.l.7
Veluti quod spreBerunt lib.37.ti.1.l.4
Veluti si eam personam lib.24.tit.1.l.54
Veluti si figlinas haberet li.8.ti.3.l.6
Veluti si in dotem lib.11.tit.7.l.23
Veluti si me precario lib.43.tit 26.l.3
Veluti si nouetum lib.25.tit.1.l.6
Veluti si peregrè li.2.ti.13.l.7
Veluti si quis homicidium lib.45.ti.1.l.27
Venationem fructus lib.22.tit.1.l.26
Venditor ab emptore li.43.tit.1.l.49
Venditor actionis lib.18.tit.4.l.23
Venditor domus lib.19.tit.1.l.36
Venditor ex hereditate lib.18 tit.4.l.21
Venditor fundi Geroniani lib.8.tit.4.l.13
Venditor hereditatis lib.3.tit.15.l.17
Venditor hereditatis lib.18.tit.4.l.2
Venditor hominis lib.22.tit.2.l.8
Venditori si emptor lib.18.tit.6.l.19
Venditores emptori caueant lib.45.tit.1.l.102
Venire bona ibi oportet lib.42.tit.5.l.1
Venisse ad heredem lib.50.tit.16.l.165
Veniunt in hoc iudicium lib.10.tit.2.l.9
Ventre præterito li.29.tit.1.l.84
Ventri tutor à lib.26.tit.5.l.20
Verbum,Amplius lib.50 ti.16.l.82
Verbum,Erit ibid.l.123
Verbum exactæ pecuniæ ibid.l.187
Verbum facere ibid.l.218
Verbum hoc,si quis li.50.ti.16.l.1
Verbum illud Pertinere ibid.l.181
Verbum,Oportere ibid.l.37
Verbum,Oportebit ibid.l.8
Verbum,reddendi ibid.l.94
Verbo,Victus,continentur lib.50.tit.16.l.43
Verba Contraxerunt li.50.tit.16.l.20
Verba hæc.Publius li.28.tit.7.l.12
Verba senatusconf.Macedoniani li.14.tit.6.l.1
Verba testamenti li.34.ti.1.l.5
Verborum obligatio lib.46.tit.3.l.107
Verbis ciuilibus li.28.ti.6.l.7
Verbis legati li.35.ti.2.l.5
Verbis legis x II.Tab.lib.50.ti.16.l.12
Verius esse existimo li.22.ti.3.l.21
Verum est eum,qui lib.50.ti.16.l.216
Verum est eum,qui li.40.ti.4.l.58
Verum est,neque pacta lib.50.tit.17.l.31
Verum est omnem postumum lib.37.ti.11.l.3
Verum est quod li.16.ti.2.l.4
Verum est quod Sabino li.17.tit.2.l.63
Verum est si ipse pupillus li.34.ti.2.l.9
Verum est si meretricem li.47.tit.2.l.38
Verum vel de dolo li.4.ti.4.l.11
Vero procuratori li.46.ti.3.l.12
Vestis,an vestimenta li.34.ti.2.l.23
Vestis appellatione li.50.ti.16.l.127
Vestem sordidam rei li.47.ti.10.l.39
Vestimentum,id est li.34.ti.2.l.22
Vetus accipietur,quod li.33.tit.6.l.11
Vetus fuit quæstio li.7.ti.1.l.68
Veteres in emptione li.19.ti.1.l.19
Veteres nominatim adIciebant lib.43. tit. 19.l.4
Veteribus placet li.2.ti.14.l.39
Veteranos li.49.ti.18.l.5
Vereranis & liberis ibid.l.3
Via constitui,vel li.8.ti.3.l.23
Via,iter,actus li.8.ti.1.l.5
Viæ,itineris actus lib.10.ti.1.l.17
Viæ latitudo lib.8.ti.3.l.8
Viæ sternendæ immunitatem li.49.ti.18.l.4
Viæ vicinales,quæ li.43.ti.7.l.3
Viam publicam li.43.tit.11.l.2
Vicarius alieni muneris lib.50.tit.7.l.13
Vicena milia passuum li.2.ti.11.l.1
Vicinus loci superioris lib.39.tit.3.l.24
Videamus,an & li.19.ti.2.l.11
Videamus,an in omnibus lib.22.ti.1.l.19
Videamus,an stipulatio lib.35.ti.3.l.5
Videamus de quibus rebus li.43.tit.1.l.1

Videamus

Index legum Digestorum.

Videamus ergo si heres li.4.tit.2.l.17
Videamus generali li 2.ti.12.1.l.38
Videamus in tutelari causa li.12.tit.3.l.4
Videamus,si ei,cum quo li.34.tit.3.l.27
Videamus tamen li.21.ti.1.l.26
Videndum tamen est li.30.ti.1 l.95
Videlicet ne qui officium lib.4.tit.6.l.29
Videlicet si hoc actum sit lib.2.tit.14.l.26
Villæ instrumento li.33.ti.7.l.16
Vindicatio non vt gregis lib.6.tit.1.l.56
Vindicantem venditorem li.21.tit.2.l.17
Vim facit.Vide,Vi facit tam is lib.43.ti.24.l.20
Vim facit,qui non sinit lib.43.tit.16.l.11
Vim passam mulierem lib.48.tit.5.l.39
Vinum cum vasis legauit lib.33.tit.6.l.15
Vinum quod mutuum datum erat lib. 12. titu.1. leg.22
Viuo legato j.li.33.ti.6.l.1
Viuo legato ij.ibid.l 14
Vinaria vasa propriè li.50.ti.16.l.206
Vinculorum appellatione lib.50.tit.16.l.224
Vir ab eo,qui li.23.ti.3.l.49
Vir bonus arbitratur li.46.ti.7.l.18
Vir cum vxori.Vide Vir vxori pecuniam
Vir in fundo dotali j.li.23.tit.5.l.8
Vir in fundo dotali ij.ibid.l.vlt.
Vir mulieri li.24.ti.1.l.64
Vir vsuras promissæ dotis lib.24.tit.1.l.54
Vir vxori donationis causa li.16.tit.1.l.17
Vir vxori pecuniam li.24.ti.1.l.39
Vir vxori,quæ dotem li.33.ti.4.l.8
Viro atque vxore li.24.tit.3.l.39
Virum,qui non per vim lib.29.tit.6.l.3
Virum vxori mente captæ lib.27.tit.10.l.14
Virilis appellatione lib.50.tit.16.l.145
Virilis portio li.37.ti.5.l 8
Vis autem est li.4.ti.2 l.2
Vitem arboris appellatione li.47.tit.7.l.3
Vitricus & priuignus lib.24.tit.1.l.60
Viuus libertus li.38.tit.5.l 9
Viuo filio si nepos li.38.ti.2.l.27
Viua quoque filia li.25.ti.2 l.5
Vix certis ex causis li.5.ti.1.l.53
Vltimum supplicium li.48.tit.19.l.21
Vna est via li.8.ti.3.l.18
Vnus ex dominis li.8.ti.1 l.2
Vnus ex creditoribus li.42.ti.4.l.9
Vnus ex socijs li.8.ti.3.l.33
Vnusquisque creditorem lib 16.ti.2.l.2
Vnusquisque potest li.43.ti.26.l.18
Vnius facinoris li.48.ti.18.l.18
Vni ex heredibus li.15.ti.1.l.58
Vnum ex familia li.31.ti 1.l.67
Vnum testamentum li.28.ti.1.l.24
Vnde etiam.Vide,Inde etiam illud lib.43.tit. 19. leg.3
Vnde & sponsi sponsæque lib.23.tit.1.l.3
Vnde quæritur li.13.tit.6.l.7
Vnde si Neruæ arbitrium lib.17.tit.2.l 79
Volgo concepti dicuntur lib.1.tit.5.l.23
Volgo præsumitur li.12.ti.3.l.7
Volgo receptum est li 22.ti.1 l.2
Volgaris est quæstio li.47.ti.2.l.21
Voluit prætor adstringere li.11.tit.1.l.4
Voluntate creditoris lib.20.tit 6.l.10
Voptiuariæ autem impensæ li.25.tit.1.7
Vranius.Vide,Vranius Antoninus lib.46. titu.1. leg.71
Vrbana familia li.50.ti.16.l.166
Vrbana prædia omnia ibid.l.198
Vrbanorum prædiorum iura lib 8.ti.2.l 2
Vrbis appellatio li.50.ti.16.l.2
Vsque ad quantitatem li.14.ti.6.l.2
Vsucapio est adiectio lib 41.ti.3.l.3
Vsucapio rerum li.41.ti.10.l.5
Vsucapionem recipiunt li.41.tit.3.l.9
Vsufructuarius nouum j.lib.7.tit.1.l.61
Vsufructuarius nouum ij.ibi.l.44
Vsufructu bonorum legato lib.35.ti.2.l.69
Vsufructu in dotem dato lib.24.ti 3.l.57
Vsufructu legato li.7.ti.1 l.7
Vsufructu relicto ibi.l.52
Vsufructuarium venari ibid.l.62
Vsufructum cum moriar lib.33.tit.2.l.5
Vsura pecuniæ li.50.ti.16.l.121
Vsuræ vicem fructuum optinent lib. 22. titu. 1. leg.34
Vsuras illicitas ibid.l.2
Vsu retinetur seruitus li.8.tit.6.l.20
Vsurpatio est li.41.ti.3.l.2.
Vsus aquæ personalis est lib.7.tit.8.l.21
Vsusfructus alienatio li.40.ti.7.l.7
Vsusfructus est ius li.7.ti.1.l.1
Vsusfructus & ab initio lib.7.tit.1.l.5
Vsusfructus in multis casibus ibidem l.4
Vsusfructus pluribus modis ibid.l 6
Vsusfructus sine persona lib.45.tit.3.l.26
Vsus pars legari non potest li.7.tit.8.l.19
Vt Alphenus ait li.50.ti.16.l.87
Vt autem longiore die lib.23.titu.4.l.16
Vt bonorum possessio lib.37.tit.11.l.9
Vt bonorum possessio li.38.tit.11.l.1
Vt ex fratribus li.28.ti.7.l.23
Vt fideiussor li.46.ti.1.l.39
Vt fundus hereditarius li.10.ti.3.l.18
Vt gradatim honores deferantur lib.50.ti.4. l.11
Vt heredibus substitui potest lib.31.ti.1.l.50
Vt in conductionibus li.17.ti.2.l.33
Vt iurisiurandi obligatio li.38.tit.1.l.7
Vt mihi donares li.39.ti.5.l.21
Vt pomum decerpere li.8.ti.1.l.8
Vt puta dedi tibi li.12.ti.5.l.2
Vt quandoque li.4.ti.5.l.9
Vt res emptoris fiant li.18 tit.1.l.53
Vt scriptus heres li.37.ti.11.l.12
Vt si cui ex empto li.50.ti.16.l.12
Vt fit pro socio li.17.ti.2.l.31
Vt Stichum li.34.ti.4 l.12
Vt sunt iudicio terminata lib.50.16.l.230
Vt sunt magistratus li.4.ti.6.l.5
Vt tamen merx li.14.ti.4.l.2
Vt tantum veniat li.11 ti.3.l.14
Vt vim atque iniuriam propulsemus lib.1. titu 1.l.3
Vti frui ius sibi esse li.7.ti.6.l.5
Vtile tempus est li.38.ti.15.l.2
Vtilem tamen viro competere li.24.ti.1.l.30
Vtiles autem necessariæque lib.5.tit.3.l.39
Vtilium nomine li.25.ti.1.l.8
Vtilissimum id edictum lib.47.tit.6.l.1
Vtilitas huius tituli li.4.ti.1.l.1
Vtilitatem huius edicti lib.14.tit.1.l.1
Vtilitatem pupillorum lib.26.tit.3.l.10
Vtimur eo iure li.47.ti.12.l.5
Vtique autem etiam li.6.ti.1.l.16
Vtique nisi li.4.ti.8.l.22
Vtíve id staret li.48.ti.6.l.4
Vtrum autem omne li.5.ti.3.l.13
Vtrum autem pater adoptiuus libro 37. titulo 4. leg.9
Vtrum ei tantum li.38.ti.4.l.9
Vtrum ita postumus li.34.tit.5.l.7
Vtrum negotium vxoris lib.24.ti.1.l.47
Vtrum portio eius,qui li.38.ti.4.l.5
Vtrum præsente debitore lib.13.tit.5.l.27
Vtrum qui occiderunt lib.48.tit.9.l.6
Vtrum turpem li.45.ti.1 l.107
Vulgo obseruatur li.26.ti.7.l.23
Vulgaris est.Vide,Volgaris est quæstio, Sic volgo concepti,Volgo præsumitur,& simil.
Vulneris magnitudo li.47.ti.10.l.8
Vxor expilatæ hereditatis li.47.ti.19.l.5
Vxor marito suo li.24.ti.1.l.55
Vxor viro fundum li.23.ti.4.l.vlt.
Vxori fructu bonorum legato lib.33.ti.2.l.24
Vxori ita legauit li.33.ti.4.l.17
Vxori legauit li.34.ti.2.l.3
Vxori legatum li.48.ti.10.l.18
Vxori maritus li.33.ti.2.l.27
Vxori meæ vsumfructum lib.33.tit.2.l.37
Vxori meæ fundum li.33.ti.4.l.9
Vxori quis legauit li.34.tit.2.l.13
Vxori suæ in annos li.3.ti.9.l.1
Vxori suæ inter cetera libro 32.tit.1.l.33
Vxori suæ quis li.24.ti.1.l.22
Vxori vsumfructum villæ li.33.ti.2.l.35
VxVri ex parte li.36 ti.2.l.31
Vxorem & filium communem libro 32. titu. 1. leg.41
Vxorem prægnatem li.40.tit.4.l.29
Vxorem quondam priuigni lib.23.ti.2.l.15
Vxores eorum,qui li.24.ti.2.l.6
Vxores viri lugere non compelluntur lib.3.titu. 2.l 9

FINIS.

LEGES OMNES TOTIVS CODICIS PER LITERAS, EO ORDINE, VT QVAS GRÆCAS, AVT NON ANTE EXCVSAS SVIS LOCIS INSERVIMVS, EARVM SEdem & nomenclaturam, non à Græcis (ne quos interdum obturbaret) sed à Latina tralatione, aptato illi numero, additóque asterisco, commonstremus.

ABacti animalis accusatio lib.9.tit 37.l.1
Ab administratione tutela lib. 6.tit.37.l.8
Ab Anastasio lib. 4. tit .35. l.23
Abdicatio quæ Græco more lib.8.tit.47.l.6
Abducti plagio lib.9.tit.20.l.11
Ab eo qui bona lib.7.tit.8.l.3
Ab eo iudicato lib.7.tit.43.l.3
Ab eo qui neque lib.6.tit.42.l.9
Ab executione appellari lib.7.tit.65.l.5
Ab his qui lib.11.tit.1.l.3
Ab honoribus lib.10.tit.40.l.2
Abhorret à sæculo nostro lib 2.tit.18.l.7
Ab hostibus captus lib.7.tit.35.l.6
Ab hostibus capti lib.8.tit.51.l.12
Ab hostibus captis.lib.8.tit.51.l.18
Ab hostibus redempti lib.8.tit.51.l.2
Ab illustribus personis lib.10.tit.47.l.16
Ab incestis nuptiis lib.5.tit.5.l.9
Ab officiis lib.12.tit.24.l.6
Abolitio præsentibus partibus lib.9.tit.42.l.2
Abolitionem adulterii lib.9.tit.9.l.16
Absentem capitali crimine lib.9.tit.2.l.6
Absit vt nos lib.11.ti.74.l.4
Abstinendum prorsus li.7.tit.65.l.4
Ab vno herede lib.2.tit.19.l.19
Ab vno ex tutoribus lib.5.tit.40.l.1
A caligato militie lib.5.tit.4.l.21
Acceptam mutuo sortem lib.4.tit.39.l.19
Actio quidem personalis lib.8.tit.32.l.2
Actionem ei qui lib 2 tit.13.l.5
Actione administratæ curæ lib.3.tit.4.l.4
Accusationis ordinem lib.9.tit.2.l.17
Accusationis institutæ.lib.2.tit.20.l.10
Accusationem à qua lib.9.tit.1.l.6
A coheredibus lib.6.tit.49.l.17
Acta simulata lib.4.tit.22.l.2
Actor quod assueuerat lib.4.tit.10.l.23
Actor rei forum lib.3.tit.19.l.3
Actores lib.10.tit.19.l.4
Actori delato lib.4.tit.1.l.8
Actuarij lib.12.tit.38.l.5
Actuarios lib.12.tit.50.l.7
Actus omnes lib.3.titr12.l.8
Ad agnatos pupilli lib.5.tit.30.l.2
Ad auunculos li.5.ti.3.l.1
Ad barbaricum lib.4.tit.41.l.1
Ad bonorum possessionem lib.2.tit.4.l.2
Ad collationem auri lib.10.tit.74.l.1
Ad commentariensem lib.9.tit. 4.l.4
Ad comparandas merces lib 4.tit.35.l.16
Addictos supplicio lib.1.tit.7.l.7
Addictos supplicio lib.7.tit.62.l.29
Ad eum qui ex Trebelliano lib.6.tit.48.l.2
Ad eos qui lib.5.tit.38.l.2
Ad exactionem dotis lib.5.tit.11.l.6
Ad exhibendum lib.3.tit.42.l.2
Adfinitatis iure lib.6.tit.58.l.7
Ad fiscum pertinentes lib.3.tit.26.l.5
Ad fraudem lib.2.tit 18.l.4
Ad inferiorum curialium lib.10.tit.22.l.1
Ad instructiones itinerum lib.4.tit.5.l.7
Ad inuidiam lib.2.tit.20.l.6
Adire præsidem prouinciæ lib.8.tit.8.l.2
Adire præsidem lib.3.tit.8.l.1
Ad intestati successionem lib.6.tit.57.l.5
Aditus competens lib.7.tit.21.l.1
Ad litem datus tutor lib.5.tit.44.l.4
Admone j.lib.5.tit.31.l.1
Admone ij.ibidem l.7
Ad mutandum liberæ statum lib.7.ti.14.l.12
Adolescentiæ tempus lib.2.tit.41.l.2
Ad officium arbitri lib.3.tit.37.l.3
Adoptio non tabulis lib.8.tit.48.l.4
Adoptatum li.4.tit.88.l.9
Ad Palatinorum curam lib.1.tit.37.l.1
Ad portus & aquæ ductus lib.8.tit.12.l.6
Ad probationem ingenuitatis lib.7.tit.16.l.18
Ad probationem lib.4.tit.65.l.23
Ad probationem seruitutis lib.4.tit.19.l.22
Ad protegendam causam lib.5.tit.44.l.3
Ad recognoscendos singulos lib.7.tit.14.l.10
Ad reparationem lib.11.tit.42.l.7
Ad rescindendam venditionem lib .4 .tit.44.l.4
Adseueratio debitum lib.4.tit.3.l.10
Ad similitudinem sanctionis lib.2.tit.24.l.11
Ad similitudinem lib.1.tit.6.l.21
Ad similitudinem lib.2.tit 7.l.16
Ad solutionem lib.7.tit.52.l.5
Ad subeunda lib.10.tit.31.l.45
Ad splendidioris lib.12.tit.60.l.7
Ad tempus exulare lib.10.tit.59.l.2
Ad tempus lib.2.tit.12.l.6
Aduersus coheredes lib.3.tit.36.l.3
Aduersus creditorem lib.4.tit.32.l.5
Aduersus curatorem adolescentis lib.5. tit.37.l. 2
Aduersus debitorem lib.4.tit.10.l.10
Aduersus eum lib.6.tit.2.l.4
Aduersus eum cui agrum lib.4.tit.49.l.1
Aduersus eum cuius lib.4.tit.35.l.1
Aduersus eos à quibus lib.4.tit.65 l.2
Aduersus eos qui negotia lib.2.tit.18.l.9
Aduersus eos lib.3.tit.32.l.4
Aduersus eos qui lib.6.tit.45.l.2
Aduersus fratrem tuum lib.8.tit.36.l.3
Aduersus heredes lib.5.tit.54.l.3
Aduersus heredes lib.5.tit.53.l.1
Aduersus nominatorem tutoris lib.5.tit.75.l.4
Aduersus petitiones aduersarij lib.4.tit.3.l.5
Aduersus sententiam lib.2.tit.27.l 3
Aduersus vxorem lib.9.tit.32.l.4
Adulter post quinquennium lib.9.tit.9.l.5
Adulteram si postea lib.9.tit.9.l.13
Adulterij accusatione proposita lib.9.tit.9.l.33
Aduocari, qui dirimunt lib.2.tit.7.l.14
Aduocatos amplissimæ tuæ sedis lib.2.tit.8.l.2
Aduocationis causa lib.4.tit.6.l.11
Aes alienum lib.4.tit.39.l.1
Aede quam te lib.4.tit.65.l.3
Aedificia quæ vulgo lib.8.tit.12.l.13
Aes quidem alienum lib.10.tit.16.l.1
Aeris alieni lib.8.tit.54.l.15
Aeris pretia lib.10.tit.29.l.1
Aeternam fiximus legem lib.11.tit.7.l.8
Affinitatis iure.vide Adfinitatis
Age cum Geminiano lib.3.tit.4.l.3
Agentes in rebus j.lib.12.tit.23.l.2
Agentes in rebus ij.ibidem l.4
Agentes in rebus lib.12.tit.21.l.1
Agentes in rebus lib. 12.tit.22.l.1
Agentium in rebus.Hæc l.est in l.10.vers.scrinij memoriæ tit.60.lib.12
Agrum pluribus relictum lib.6.tit.52.l.2
Agros limitaneos lib.11.tit.59.l.3
A iudice iudex lib.3.tit.1.l.5
Alearum vsus antiqua res est lib.3.tit.43.l.15
A legatis gentium lib.4.tit.61.l.8
Alexandrinis lib.10.tit.34.l.56
Alia causa est lib.6.tit.35.l.7
A libertina matre lib.7.tit.14.l.9
Alienam suscipere defensionem lib. 2. tit.13. l.18
Alienam sectæ meæ lib.9.tit.8.l.2
Alienum seruum lib.6.tit.2.l.5
Alii desponsata li.5.tit.1.l.1
Alimenta quidem lib.2.tit.19.l.11
Alio iure est tutor lib.5 tit.53.l.4
Altius quidem lib.3.tit.34.l.8
Alumnos tuos lib.8.tit.17.l.1
A marito in vxorem lib.5.tit.16.l.18
Ambiguitatem antiqui lib.3.tit.33.l.12
Ambiguitates quæ lib.6.tit.23.l.24
Ambiguitates legis lib.6.tit.40.l.2
Amita tutores lib.5.tit.31.l.5
Amitæ cui lib.6.tit.58.l.5
Amplorem prouidentiam lib. 7. tit. 62. l. 37
Amplissimi ordinis lib.5.tit.62.l.4
A muneribus lib.10.tit.31.l.13
Ancilla quæ lib.4.tit.5.l.12
Ancillæ subtractæ lib.6.tit.2.l.12
Ancillæ dominus lib.6.tit.58.l.9
Ancillam siue seruum li.7.tit.4.l.15
An in totum lib.8.tit.10.l.3
Animaduertimus lib.2.tit.15.l.1
Animalia publi.12.tit.51.l.18
Annonas omnes lib.12.tit.38.l.15
Annonas publicas lib.11 tit.24.l.1
An respublica lib.11.tit.29.l.2
Ante diuisionem lib.5.tit.12.l.16
Ante oblationem lib.4.tit.8.l.2
Ante omnia lib.12.tit.26.l.4
Ante sententiæ tempus lib.7.tit.65.l.7
Antequam scriptus heres lib.6.tit.58.l.8
A nullo iudice lib.3.tit.12.l.4
An tibi partis fundi.lib.5.tit.44.l.2
Antiquæ iurisdictionis retia li.4.tit.29.l.23

Antiquæ

Index legum totius Codicis.

Antiquæ subtilitatis lib.7.tit.25.l.1
Antiquitas dubitabat lib.3.tit.33.l.14
Antiquitus statutum est libro 12.tit.3.l.1
Antistitem qui lib.1.tit.9.l.1
A palatinis lib.12.tit.29.l.1
Apparitores per lib.1.tit.32.l.2
Apparitioni tuæ lib.12.tit.52.l.2
Apparitores quicunque lib.10.tit.19.l.5
Apparitores vrbanæ præfecturæ lib.12.tit.59.l.1
A patre verbis precariis lib.6.tit.20.l.10
Appellatione interposita lib. 7.tit.62.l.3
Apertissimi iuris est lib.3.tit.1.l.14
A plerisque prudentium lib.9.tit.31.l.1
A possidentibus lib.3.tit.32.l.21
Apostatarum sacrilegum nomen lib.1.tit.10. l.4
A procedente iudice lib.3.tit.11.l.4
A proconsulibus lib.7.tit.62.l.19
A procuratore dolum lib.4.tit.35.l.13
Apud antiquos quærebatur lib 6.tit.2.l.21
Apud concilium nostrum lib.7.tit.1.l.4
Apud eos,quos lib.11.tit.32.l.2
Apud eos qui rem lib.4.tit.21.l.13
Apud eum possessio lib.11.tit.57.l.7
Apud hostes lib.6.tit.54.l.8
Aquam, quæ in alieno loco oritur libro 3. titulo l.4
Aquarum possessores lib.11.tit.42.l.1
Arbitri nulla sententia est lib.7.tit.44.l.1
Arbitrorum ex compromisso lib.2.tit.56.l.3
Archiatri scientes lib.10.tit.52.l.9
Archiatros intra lib.12.tit.13.l.1
Archiatros nostri Palatij lib.12.tit.41.l.8
Archigerontes lib.1.tit.4.l.6
Arrianus si mota lib.7.tit.16.l.27
Arriani & Macedoniani lib.1.tit.8.l.5
Arrhis sponsaliorum lib.5.tit.1. l.3
Arrogationes eorum lib.8.tit.48.l.6
Artem geometriæ discere lib.9.tit.17.l.2
Artifices artium lib.10.tit.64.l.1
Asseueratio debitum. vide, Adseueratio debitum
Assiduis aditionibus lib.8.tit.18.l.12
Athletis lib.10.tit.4.l.1
Atrocem sine dubio lib.9.tit.35.l.4
Auctore laudato lib.8.tit.45.l.7
Auctoritatem vobis lib.8.tit.4.l.3
Auia tua lib.5.tit.12 l.6
Aui paterni lib.7.tit.16.l.28
Aureorum vsus annulorum lib.6.tit.8.l.2
Aurum,quod lib.10.tit.71.l.1
Aurum siue argentum lib.10.tit.7.l.15
Auri persecutores lib.10.tit.72.l.1
Auri statuta lib.11.tit.23.l.2
Auratas ac sericas lib.11.tit.8.l.1
Anunculo priori lib.6.tit.58.l.6

B Aphij & gynæcij lib.11.tit.7.l.2
Basilicam inauratam lib.8.tit.12.l.20
Bene à Zenone lib.7.tit.39.l.3
Binos,qui priores lib.2.tit.7 l.10
Blanditus tibi est lib.8.tit.41.l.12
Boœthos logistas lib.10.tit.69.l.4
Bona mariti tui lib.7.tit.73 l.1
Bona quæcunque tibi lib.3.tit. 36.l.8
Bona quondam mariti lib.5.tit.16.l.1
Bonam fidem in contractibus lib.4.tit.10. l.4
Bonorum quidem possessionem lib.6.tit.11.l.2
Bonorum quidem possessionem lib.tit.10.l.7
Bonorum possessio lib.6.tit.9.l.1

C Alumnia eo tempore coërceri solet libro 9. tit.9.l.1
Calumniæ pœna lib.9.tit.46.l.4
Captatorias institutiones lib.6.tit.21.l.11
Captum ab hostibus lib.8.tit.51.l.9
Carbonianum edictum lib.6.tit.17.l.2
Cassa & irrita lib.1.tit.5.l 13
Castitati temporum lib.9.tit.9.l.9
Casus corporis lib.10.tit.50.l.4
Cautio ratihabitionis lib.2.tit.13.l.1
Casus eius,qui lib.9.tit.51.l.11
Casus maioris lib.6.tit.12.l.8
Causa iureiurando lib.4.tit.1.l.1
Causam in integrum lib.2.tit.49.l.1
Causaria missus lib.12.tit.36.l.8
Causas,in quibus lib.10.tit.9.l.1
Cautiones seruorum lib.11.tit.39.l.1
Causas vel lites lib.2.tit.4.l.16
Celebrandis inter lib 5.tit.4.l.16
Censemus,si quis. Vide,Censemus,vt si quis libro 8.tit.37.l.9
Censualis quidem professio lib.8.tit.54.l.7
Centum viginti quinque lib.11.tit.24.l.2
Certa est forma lib.6.tit.53.l.6
Certa forma lib.10.tit.1.l.4
Certa ratione lib.7.tit.64.l.5
Certæ quidem sunt.lib.12.tit.19.l.15
Certis dignitatibus.Hæc lex est in l. 2. titulo 47. libro 10
Certum est lib.3.tit.32.l.22
Certum est eos lib.5.tit.64.l.2
Certum est non solum lib.5.tit.55.l.1
Certum est liberorum lib.3.tit.36.l.13
Certum quidem est lib.6.tit.15.l.5
Certum est eius,qui lib.8.tit.15.l.2
Certum ius est lib.7.tit. 11.l.1
Certi & indubitati iuris est lib.4.tit.39.l.9
Certi iuris est lib.6.tit.21.l.8
Certi iuris est lib.4.tit.65.l.5
Certi iuris est lib.3.tit.1.l. 15
Cessante omni ambitione lib.4.tit. 62. l.5
Cessante quoque causa lib.7.tit.43.l.2
*Certissimè l.1.tit.4.l.34
Christianis qui verè sunt lib.1.tit.11.l.6
Christianos proximorum locorum lib.1.tit. 4.l.12
Circa locationes lib.4.tit.65.l.19
Circensium. Vide,Cyrenensium lib.10. tit.31. l. 20
Ciues & incolæ lib.7.tit.62.l.11
Ciues quidem origo lib.10.tit.39.l.7
Ciuilia munera lib.10.tit.41.l.1
Ciuile est,quod lib.6.tit.2.l.5
Ciuile disceptationi lib.6.tit.34.l.1
*Chartularij lib.1.tit.2.l.25
Ciuitas Rhodiorum lib.1.tit.46.l.6
Clarissimi lib.12.tit.1.l.15
Clarum posteritati facientes lib.4.tit.59.l.4
Classem Seleucenam lib.11.tit.12.l.1
Clari & aperti iuris est lib.6.tit.42.l.19
Codicillos seu scripturam lib.6.tit. 42.l.4
Codicillis lib.12.tit.33.l.1
Cœlicolarum nomen lib.1.tit.9 l.11
Cœnaticorum nomine lib.12.tit.38.l.3
Clementiæ nostræ placuit lib.11.tit.45.l.1
Cogi possessorem lib.3. tit.31.l.11
Cognouimus à nonnullis lib.11.tit.62.l.3
Cognouimus multos esse lib.1.tit.8.l.10
Coheredibus diuisionem lib.3 tit.36.l.17
Coheredibus relicta legata lib.6.tit.49.l.17
Collegium si nullo lib.46.tit.24.l.8
Coloniensibus li.11.ti.49.l.2
Coloni li.5.ti. 62.l.8
Colonos j li.11.ti.47.l.15
Colonos ij.ibidem l.18
Colonos inquilinósque li.11.titu.52.l.1
Colonos nostros li.11.ti.67.l.2
Commercio redemptæ lib.8.titu.52.l.16
Commissoriæ venditionis lib.9.tit.54.l.4
Commissum antea adulterium li.9 ti.9.l.27
Commune negotium li.3.ti.40.l.2
Communium rerum li.5.ti.27.l.9
Comparandi serici li.4.ti..40.l.2
Comparantem ab eo,qui li.9.ti.44.l.10
Comparationi li.10.ti.48.l.1
Comparationes literarum lib.4.tit.21.l.19
Compensationes.li.4.tit.31 l.14
Compensationis æquitatem lib.5.tit.21.l.1
Comperit nostra serenitas lib.7.tit.39.l.6
Comperimus diuinitus li.12.tit.19.l.13
Comperimus naucleros li.11.ti.19.l.2
Comperimus prouinciales lib.12.tit.51.l.19
Competens iudex li.5.ti.25.l.2
Competens iudex li.5.ti.41.l.1
Conditio libertinitatis lib.10.tit.56.l.1
Conditio incertum li.2.ti.3.l.1
Conditioni,sub qua li.6.ti.25.l.2
Conductores alienarum rerum lib.4.tit.65.l. 33
Conductores,hominésve lib.11.ti.7.l.1
Confessos in iure li.7.ti.59.l.1
Congruentius quidem videtur li.8.tit.47.l.4
Congruit æquitati li.11.ti.70.l.4
Consanguinitatis iure li.6.ti.57.l.3
Consecratas nobis ædes li.11.tit.76 l.1
Consensu licita matrimonia li.5.ti.17.l.8
Consentaneum iuri fuit li.7.tit.43.l.8
Consiliarios iudicum li.1.ti.49.l.3
Consobrinorum tuorum li.6.tit.15.l.1
Constante matrimonio lib.8.titu.54.l.21
*Constantinopolitana lib.1.ti.2.l.24
Constat virum li.8.ti.2.l.3
*Constitutio li.1.ti.2.l.18
*Constitutio proxenetam libro 5.titu.1.l.6
*Constitutio iubet li.9.ti.47.l.25
*Constitutio iubet vt in lib.12.ti.38.l.18
*Constitutio iubet si lib.12.tit.38.l.19
Constitutionis nouæ capitulum lib.6.ti.6.l.2
Constitutionem quam lib.5.tit.37.l.27
Constitutione diuæ memoriæ li.5.ti.39.l.3
Constitutiones principum lib.1.ti.21.l.12
Constitutionibus sacris lib.4.tit.32.l.20
Constitit in quacunque causa lib.7.ti.49.l.1
Consuetudinis vsusque longæui li.8.ti.53.l.2
Consulta diualia li.6.ti.23.l.23
Contractus locationis li.4.ti.65.l.24
Contractus venditionum li.4.ti.21.l.16
Contra eos,qui res minores li.2.ti.36.l.1
Contra eos,qui Remp.li.11.ti.3.l.2
Contra impuberes li 2.ti.19.l.2
Contra maiores li.3.ti.28.l.16
Contra negantem li.3.ti.35.l.4
Contra nostra præcepta lib.12.tit.61.l.5
Contra patronum tuum li.6.ti.6.l.1
Contra publicam vtilitatem lib.12.ti.36.l.14
Contra voluntatem matris lib.7.ti.2.l.7
Conuenticula illicita li.1.ti.3.l.15
Cornicularij li.12.ti.53.l.3
Corporatos ciuitatis li.11.ti.28.l.1
Corruptionem vsusfructus multiplicem li.3.tit. 33.l.16
creditor,qui fundos li.4.tit.24.l.11
creditor,qui prædium ibid.l.2
creditor instrumentis suis li.4.ti.32.l. 7
creditor debito soluto lib.5.ti.16.l.20
creditor ad petitionem libro 8.titu.14.l.20
creditor si à debitore li.6.tit.37.l.17
creditor j.li.8.ti.28.l.2
creditor ij.ibidem l.4
Creditor prohiberi non potest lib.8.ti.40.l.2
Creditoris falso li.4.ti.5.l.8
Creditori,qui pro li.8.ti.41.l.2
Creditori tuo li.2.ti.3.l.5
Creditorem debitoribus li.5.tit.34.l.8
Creditores hereditarios li.4.tit.16.l.7
Creditores,qui non li.8.ti.14.l.3
Creditoribus tuis li.4.ti.14.l.2
Creditricem patrui tui li.8.ti.16.l.7
Cretionem scrupulosam lib.6.tit.30.l.17
Crimen adulterij li.9.ti.9.l.11
Crimen lenocinij li.9.ti.9.l.2
Crimen non dissimile li.9.ti.12.l.9
Criminis accusationem instituere li.9.ti.1.l.15
Criminales causas li.9.ti.44.l.3
Cruenta spectacula li.11.ti.43.l.1
Cubicularios li.12.ti.5.l.3
Cuidam qui iustum li.5.ti.8.l.11
Cuiuscunque adnotationis lib.11.ti.63.l.3
Culpa similis est li.9.ti.18.l.8
Cum absenti reo li.9.ti. 40.l.1
Cum acutissimi ingenij vir.li.6.ti.42.l.30
Cum ad eas etiam li.4.ti.29.l.19
Cum ad felicissimam li.10.ti.48.l.2
Cum adoptiuum li.10.ti.31.l.4
Cum ad munus li.11.ti.37.l.1
Cum ad quamlibet li.10.ti.26.l.2
Cum aduocatio prætoriana lib.2.tit.7 .l.
Cum adfirmes li 7.ti.16.l.8
Cum adseueres li.7.ti.39.l.1
Cum allegas li.2.ti.18.l.2
Cum allegas vxorem li.4.tit.32.l.15
Cum alienam rem li.6.ti.37.l.10
Cum aliquid colonus li.3.tit.26.l.8.
Cum aliquis scripsit li.6.ti.30.l.21
Cum aliis quidem hominibus lib.5.ti.70.l.6
Cum allegas li.12.ti.37.l.4
Cum allegatis li.12.ti.36.l.5
Cum alter ex fideiussoribus lib.8.ti.41.l.11
Cum à matre li.3.ti.32.l.14
Cum à matribus li.5.ti.31.l.8
Cum à nobis li.3.ti.11.l.5
Cum ancilla contrahenti li.4.tit.26.l.11
Cum ancillam li.4.ti.6.l.6
Cum ancillis li.5.tit.5.l.3
Cum ante per li.11.ti.47.l.10
Cum antea sancitum fuerat li.2.ti.56.l.5
Cum anterioribus legibus li.7.ti.63.l.5
Cum antiquis legibus lib.3 tit.28.l.37
Cum antiquioribus legibus li.6.tit. 30. l.19. Legitur & in aliis Codic.Cum in antiquioribus
Cum antiquitas li.6.ti.23.l.28
Cum antiquitas li.3.ti.33.l.13
Cum appellasse li.10.ti.60.l.2
Cum appellatio li.7.ti.62.l 23
Cum apertissimè li.5.ti.9.l.10
Cum à præfecto Ægypti lib.1.ti.8.l.1
Cum Arthemidoram li.6.ti.53.l.4
Cum apud veteres li.7.ti.72.l.10
Cum apud veteres li.2.ti.42.l.2

Index legum totius Codicis.

Cum apud compromissarios lib.4.tit.29.l.16
Cum apud omnes iurisperitos lib.7.tit.7.l.2
Cum articulari morbo lib.10.tit.50.l.2
Cum à socero tuo lib.5.tit.12.l.7
Cum asseueres. Vide suprà Cùm adseueres
Cum auum maternum lib.6.tit.25.l.1
Cum certum sit lib.6.tit.49.l.19
Cum circa probandum lib.2.tit.43.l.4
Cum circa fidem lib.5.tit.12.l.15
Cum ciuili disceptationi lib.3.tit.8.l.3
Cum clericis lib.1.tit.3.l.25
Cum cognatum tuum lib.7.tit.14.l.4
Cum cognatos tuos lib.8.tit.51.l.3
Cum cognitionaliter incipit Primum serui lib. 9.tit.41.l.3. Vide tamen titulum legis huius.
Cum conductorem lib.4.tit.65.l.29
Cum constet lib.8.tit.17.l.2
Cum constitutio diui Marci lib.7.tit.2.l.15
Cum contra bonam fidem lib.8.tit.30.l.4
Cum conuenit vt lib.4.tit.48.l.2
Cum creditor pignus vendit lib.8.tit.37.l.1
Cum debitoris tui lib.3.tit.1.l.7
Cum debitum paternum lib 6.tit.30.l.2
Cum de bonis tuis lib.8.tit.54.l.11
Cum decurionatus lib.10.tit.31.l.3
Cum dedititij liberti lib.7.tit.6.l.1
Cum de inofficioso lib.3.tit.28.l.1
Cum de mortis causa lib.8.tit.57.l.4
Cum de nouo iure lib.1.tit.14.l.10
Cum de nuptiis lib.5.tit.4.l.1
Cum de possessione lib.7.tit.61.l.1
Cum dicas te lib.4.tit.33.l.2
Cum diuus Aurelianus lib.11.tit.58.l.1
Cum diuus Claudius lib.7.tit.12.l.1
Cum dominam lib.8.tit.14.l.13
Cum donationis lib.2.tit.4.l.34
Cum donationibus lib.3.tit.29.l.6
Cum dotem lib.5.tit.12.l.10
Cum dubitabatur lib.4.tit.66.l.3
Cum dubitabatur vtrum lib.8.tit.10.l.12
Cum duobus li.3.tit.28.l.13
Cum ea quæ lib.2.tit.4.l.21
Cum emancipatis lib.5.tit.71.l.3
Cum eorum qui lib.7.tit.45.l.5
Cum eo tempore lib.9.tit.43.l.2
Cum & filiusfamilias lib.7.tit.71.l.7
Cum & ipse confessus es lib.7.tit.19.l.1
Cum & ipse lib 2.tit 37.l.1
Cum & iudices lib.2.tit.59.l.4
Cum & minores lib.2.tit.27.l.4
Cum & postliminii ius lib.8.tit.51.l.6
Cum & soluta indebita lib.4.tit.5.l.3
Cum etiam à pupillo lib.4.tit.1.l.5
Cum eum quem lib.8.tit.48.l.2
Cum eum qui lib.4.tit.23.l.2
Cum ex causa fideiussionis li.4.tit.35.l.2
Cum ex causa fideicommissi lib.3.tit.28.l.4
Cum ex causa mandati lib.8.tit.26.l.9
Cum ex sola lib.12.tit.63.l.4
Cum facultates tuas lib.10.tit.51.l.4
Cum falsa demonstratione lib.1.tit.21.l.5
Cum fidem cautionis lib.4.tit.30.l.4
Cum filium tuum lib.3.tit.28.l.17.
Cum filiusfamilias lib.4.tit.26.l.1
Cum filios tuos lib.10.tit.49.l.2
Cum fratrem tuum lib.6.tit.35.l.9
Cum furiosus lib.5.tit.70.l.7
Cum heredes lib 6.tit.21.l.7
Cum heredes lib.6.tit.26.l.1
Cum hereditas lib.4.tit.33.l.9
Cum hereditatis petitioni lib.3.tit.31.l.12
Cum hi qui legatis lib.6.tit.43.l.1
Cum ignorantia iuris lib.1.tit.18.l.2
Cum in adoptiuis filiis lib.8.tit.48.l.10
Cum in causa iudicati lib.8.tit.23.l.2
*Cum in ciuitate lib.10.tit.27.l.3
Cum indulgentia nostra lib.9.tit.51.l.10
Cum in integrum lib.2.tit.32.l.1
Cum in libris Vlpiani lib.6.tit.24.l.14
Cum in longi temporis lib.7.tit.33.l.12
Cum in nostris temporibus li.7.tit.24.l.1
Cum in rem actionem lib.2.tit.55.l.1
Cum in societatis contractibus lib. 4. titulo 37. leg.3
Cum inspeximus in lib.8.tit.49.l.6
Cum in te lib.5.tit.3.l.6
Cum interdictæ venditionis lib.5.tit.51.l.6
Cum inter emptorem lib.4.tit.48.l.4
Cum inter institutum lib.6.tit.33.l.1
Cum inter veteres lib.7.tit.4.l.14
Cum introiisset incipit, Imperator Constantinus cum lib.12.tit.47.l.1
Cum instrumentis lib.4.tit.11.l.10
Cum ipse tutor lib 4.tit.38.l.5
Cum iudex in diffinitiua lib.7.tit.45.l.11
Cum iudicem lib.7.tit.46.l.1
Cum iure creditoris lib.8.tit.46.l.1
Cum iure habeuti tutorem lib.5.tit.31.l.9
Cum Lege Leonina lib.1.tit.3.l.38
Cum libertatem lib.7.tit.4.l.3
Cum magistratus lib.7.tit.64.l.4
Cum mandati negotij lib.4.tit.35.l.12
Cum maritum tuum lib.8.tit.43.l.11
Cum mota inofficiosi lib.2.tit.4.l.6
Cum multa priuilegia lib.6.tit.60.l.7
Cum multæ nobis interpellationes libro 5. titulo 3.l.20
Cum nauarchorum cœtus lib.11.tit.1.l.4
Cum nec patronos lib.9.tit 36.l.6
Cum necessitatem lib.6.tit.42.l.18
Cum nemo causam lib.7.tit.32.l.5
Cum neque originales lib.10.tit.39.l.4
Cum non frumentum lib.4.tit.42.l.16
Cum nondum finitam lib.8.tit.30.l.4
Cum non ex eo die lib.7.tit.64.l.6
Cum non redemptum lib.8.tit.51.l.5
Cum non solum lib.6.tit. 60.l.8
Cum non voluntatis tuæ lib.7.tit.43.l.10
Cum nostri animi vigilantia lib.7.tit.31.l.1
Cum notissimi iuris sit lib.7.tit.39.l.7
Cum nulla ratio sit lib.11.tit.60.l.1
Cum ob prouectæ ætatis senium libro 10. titulo 54.l.2
Cum omnia bona lib.3.tit.30.l.1
Cum oportet lib.6.tit.60.l.6
Cum ob augmentum lib.5.tit.36.l.5
Cum Papinianus lib.7.tit.45.l.14
Cum patrem pro filia lib.5.tit.12.l.19
Cum patrem tuum lib.7.tit 74.l.6
Cum patrem tuum in metallum libro 9. titulo 51. l.2
Cum patremfamilias lib.6.tit.46.l.2
Cum per alias prouincias lib.11.tit.50.l.1
Cum per procuratorem lib.4.tit.35.l.9
Cum per eos, qui lib.4.tit.50.l.7
Cum per liberam personam lib.4.tit.27.l.2
Cum per absentiam tuam lib.7.tit.35.l.2
Cum pignoris titulo lib.8.tit.25.l.2
Cum postea quàm lib.2.tit.3.l.9
Cum post omnes lib.6.tit.28.l.1
Cum post motam lib.7.tit.33.l.1
Cum post sententiam lib.7.tit.62.l.26
Cum precum tuarum lib.7.tit.16.l.9
Cum precibus tuis expressérit lib.4.tit.64.l.4
Cum precibus tuis significes lib.4.tit.19.l.18
Cum præsentibus partibus lib.7.tit.43.l.11
Cum præsidem prouinciæ lib.11.tit.41.l.1
Cum procuratores metallorum lib.11.tit.6.l.4
Cum profitearis lib.8.tit.56.l.4
Cum pro hærede lib.7.tit.29.l.1
Cum pro patre li.8.tit.19.l.2
Cum pro eo quod lib.7.tit.47.l.1
Cum proponas ab ea lib 2.tit.4.l.17
Cum proponas Alexandrum lib.6.tit.24.l.3
Cum proponas curatorem lib.5.tit.74.l.1
Cum proponas ei, quam lib.5.tit.6.l.3
Cum proponas eum lib.7.tit.72.l.2
Cum proponas fideicommissariam libro 7. titulo 4.l.8
Cum proponas filios lib.2.tit.3.l.16
Cum proponas hæreditatem lib.7.tit.4.l.1
Cum proponas inter te lib.2.tit.21.l.4
Cum proponas inter vos lib.2.tit.3.l.21
Cum proponas partibus lib.4 tit.1.l.6
Cum proponas radicibus lib.8.tit.1.l.1
Cum proponas seruum lib.4.tit.58.l.2
Cum proponas te nauticum lib.4.tit.3.l.3
Cum proponas te prædium lib.4.tit.37.l.2
Cum proponatis lib.6.tit.36.l.3
Cum propria pecunia lib.4.tit.50.l.5
Cum propriorem lib.6.tit.15.l.2
Cum pro pecunia quam lib 8.tit.3.l.24
Cum propitia diuinitate lib.1.tit.29.l.5
Cum quædam mulier lib.1.tit.37.l.26
Cum quærebatur lib.8.tit.4.l.11
Cum quæritur lib.3.tit.28.l.6
Cum quæstio talis lib.6.tit.38.l.23
Cum quis à muliere libera lib.5.tit.27.l.19
Cum quis ius ignorans lib 1.tit.18.l 10
Cum quis legatum lib.4.tit.1.l.13
Cum quidam dotes lib.5.tit.12.l.31
Cum quidam duobus lib.6.tit.26.l.10
Cum quidam instrumentum lib.4.tit.21.l.20
Cum quidam per leges lib.7.tit.52.l.5
Cum quidam sic vel lib.6.tit.38.l.4
Cum quidem prægnantem lib.6.tit.25.l.9
Cum quidam rei stipulandi lib.8.tit.40.l.5
Cum quidam seruum suum lib.7.tit.4.l.17
Cum quidam suum filium lib.6.tit.37.l.24
Cum quidam suum pupillum lib.6.tit.27.l.4
Cum quidam testamento lib.6.tit.46.l.6
Cum rationibus iuris lib.9.tit.1.l 16
*Cum recta lib.1.tit.1.l.5
Cum res filio tuo lib.8.tit.54.l.22
Cum res non instrumentis gerantur lib.4. titu. 19. l. 12
Cum res quæ lib.8.tit.16.l.5
Cum res tibi donatas lib.4.tit.38.l.4
Cum rem pecuniariam lib.2.tit.13.l.2
Cum rempublicam lib.8.tit.18.l.3
Cum repudiante lib.5.tit.70.l.4
Cum responso viri lib.6.tit.37.l.12
Cum reis manifesta lib.9.tit.47.l.18
*Cum saluatorem lib.1.tit.1.l.6
Cum salutatus esset lib.9.tit.51.l.1
Cum satis inhumanum est lib.11.tit.47.l.22
Cum sæpe contingat lib.12.tit.38.l.17
Cum scimus esse dubitatum lib.2.tit.47.l.3
Cum scimus nostra iura lib.11.tit.47.l.21
Cum sententiam præsidis lib.7.tit.45.l.6
Cum secundum voluntatem lib.6.tit.42.l.3
Cum serui constituti lib.6.tit.27.l.2
Cum seruum matris tuæ lib.7.tit.20.l.1
Cum seruum quispiam repetit lib.6.tit.1.l.6
Cum Syllanianum senatusconf. libro 6. titulo 35. l.11
Cum sit nobis cura lib.1.tit.8.l.1
Cum sit adiecta lib.5.tit.75.l.6
Cum sit iniustum lib.9.tit.19.l.6
Cum sit probatum lib.7.tit.26.l.6
Cum solito more lib.7.tit.71.l.8
Cum solutum est lib.7.tit.45.l 15
Cum specialis iudex lib.3.tit.1.l.16
Cum speciem venditam lib.4.tit.48.l.5
Cum status lib.7.tit.19.l.5
Cum stipulationes lib.4.tit.11.l.1
Cum successores lib.8.tit.45.l.23
Cum super vernis mancipiis libro 3. titulo 32.l.10
Cum suppositi partus lib.9.tit.22.l.10
Cum supra virentes lib.12.tit.36.l.12
Cum talis quæstio lib.3.tit.34.l.14
Cum te Biblium origine lib.10.tit.38.l.1
Cum te à debitore mercatum lib.8.tit. 26.l.4
Cum te curatorem lib.10.tit.42.l.1
cum te domus & horti lib.2.tit.20.l.8
cum te & collegam lib.11.tit.35.l.4
cum te fisci causam agitasse lib.2.tit.9.l.1
cum te fundum tuum lib.4.tit.54.l.6
cum te ideo ex lib.4.tit.12.l.4
cum te in Gallia lib.4.tit.2.l.9
cum te medicum lib.10.tit.52.l.1
cum te non ex lib.5.tit.4.l.10
cum te omnibus lib.10.tit.42.l.3
cum te minorem lib.4.tit.19.l.9
cum te non solùm cauisse lib.2.tit.20.l.2
cum te pecuniam accepisse lib.8.tit.14.l.4
cum pietatis religionem lib.3.tit.28.l.18
cum te possessiones lib.4.tit.12.l.3
cum te proponas lib.1.tit.4.l.2
cum te propter lib.4.tit.7.l.2
cum te sponsæ filij lib.5.tit.3.l.9
cum te transegisse lib.2.tit.4.l.5
cum testamentum lib.1.tit.18.l.8
cum testamentum falsum lib.9.tit.41.l.10
cum testamento lib.7.tit.2.l.4
cum testator lib.7.tit.2.l.8
cum testatorem lib.6.tit.46.l.1
cum tibi in ea ætate lib.3.tit.33.l.1
cum tibi liberum lib.8.tit.45.l.22
cum tibi pro dote lib.8.tit.18.l.10
cum tutores filiorum lib.2.tit.19.l.1
cum tutelæ administratæ lib.5.tit.51.l.1
cum vendente procuratore lib.3.tit.26.l.4
cum venditorem carnis lib.4.tit.49.l.10
cum venerandæ leges lib.6.tit.60.l.1
cum veterum sententia lib.5.tit.3.l.15
cum vir nubit lib.9.tit.9.l.31
cum virum prudentissimum libro 7. titulo 42. l.16
cum vltra hoc quod lib.4.tit.3.l.9
cum vos proprio lib.10.tit.63.l.2
cum vos firmetis lib.10.tit.49.l.1
cum vxori vsusfructus lib.6.tit.52.l.4

cuncti hæ-

Index legum totius Codicis.

Cuncti hæretici lib.1.tit.5.l.3
Cuncti qui priuatorum lib.11.tit.6.l.3
Cunctis molitionibus lib.3.tit.39.l.6
Cunctis quos in publicum lib.11.tit.25.l.1
Cunctos iudices lib.12.tit.41.l.3
Cunctos populos lib.1.tit.1.l.1
Cura peruigili lib.12.tit.34.l.3
Curabit præses lib.4.tit.49.l.5
Curator adolescenti ordinatus lib.5.tit.34.l.12
Curator adulti li.8.tit.16.l.3
Curator adultis nominatus lib.5.ti.62.l.20
Curator reipublicæ lib.1.tit.52.l.3
Curatoris etiam successores lib.2.tit.19.l.17
Curatorem adulto suo lib.5.tit.6.l.5
Curatorem habenti lib.5.tit.34.l.10
Curatorem tibi lib.2.tit.19.l.16
Curatores impleta legitima lib.5.tit.70.l.1
Curatores quidem lib.5.tit.43.l.2
Curæ perpetuæ tui. Vide curæ tui perpetui.lib.1. tit.31.l.4
Curialis neque procurator lib.4.tit.69.l.30
Curiales omnes lib.10.tit.37.l.1
Curiales omnium ciuitatum lib.10.tit.31.l.21
Curiales omnium Cyrenensium magistratus.li. 10.tit.31.l.20
Curiales qui honorariam lib.10.tit.31.l.47
Curiales qui se ibidem l.39
Curiales vltra terminos lib.10.tit.31.l.25
Curiales vendere lib.10.tit.32.l.3
Curialibus consortiis lib.10.tit.31.l.66
Curialibus & lib.12.tit.63.l.4
Curiosi & stationarij lib.12.tit.23.l.1
Cursum ambulantem lib.12.tit.51.l.22
Cyrenensium magistratus lib.10.tit.30.l.20
DAmnum per iniuriam datum lib.3.tit.35. l.1
Damnum quod lib.4.tit.65.l.12
Damnato portentosæ superstitionis libro 1.tit.5. leg.6
Damus licentiam litigantibus lib.9.tit.22.l.23
Datum legatum lib.6.tit.38.l.17
Data certæ pecuniæ lib.4.tit.10.l.1
Data opera patris lib.9.tit.1.l.11
De alimentis præteritis lib.2.tit.4.l.7
De ancilla matre natam lib.7.tit.16.l.29
Deberi etiam alienæ lib.7.tit.4.l.6
Debitor qui pignoribus lib.8.tit.14.l.1
Debitoris denunciatio lib.8.tit.29.l.2
Debitori tuo lib.2.tit.3.l.7
Debitorem neque lib.8.tit.14.l.15
Debitores qui bonis cesserint lib.2.tit.12.l.12
Debitores tuos lib.4.tit.21.l.1
Debitores præsentes lib.8 .tit.14.l.10
Debitores quidem hereditarij lib.8.tit.36.l.1
Debitorum pactionibus lib.2.tit.3.l.25
Debitoribus pupillæ lib.5.tit.37.l.18
Debitum cuius meministi lib.8.tit.26.l.5
De bonis matris lib.9.tit.49.l.6
Decem post primicerium lib.12.tit.41.l.11
Decernimus ne quid lib.11.tit.42.l.10
Decernimus vt antiquitatis lib.1.tit.2.l.15
Decernimus vt posthac lib.1.tit.3.l.26
Decernimus vt quicunque lib.1.tit.4.l.14
Decisione nostra lib.6.tit.27.l.6
De constitutione lib.2.tit.8.l.9
De contractu venditionis lib.4.tit.44.l.3
De creationibus curatorum lib.1.tit.4.l.20
Decreto amplissimi ordinis lib.2.tit.12.l.15
De crimine adulterij pacisci lib.2.tit.9.l.10
De crimine quod lib.9.tit.1.l.12
De cubiculis nostris lib.12.tit.19.l.2
Decurio lib.10.tit.31.l.41
Decurionem in opus publicum lib.9. tit.47.l.3
Decuriones ad magistratum lib.1.tit.54.l.1
Decuriones nostri palatij lib.12.tit.16.l.1
Decuriones quidem lib.2.tit.12.l.5
Decuriones siue ob lib.9.tit.41 l.16
Decurionum filij lib.9.tit.47.l.12
Decurionibus lib.12.tit.16.l.3
*Dedit nobis lib.2.tit.17.l.3
Deditiria conditio lib.7.tit.5.l.1
De dolo actio lib.2.tit.21.l.2
De dolo emancipatis filiis lib.6.tit.57.l.13
De eo qui pretio lib.7.tit.49.l.2
Defensiones siue exceptiones lib.8.tit.36.l.11
Defensores j.lib.1.tit.53.l.2
Defensionis facultas lib.10.tit.1.l.7
Defensores ij.ibidem l.5
Defensores iij.ibid.l.7
Defensores iiij.ibid.l.8
De fideicommisso lib.2.tit.4.l.11
De fide testamenti lib.9.tit.22.l.16
Definimus vt li.11.tit.47.l.13
Defuncto quidem liberto li.6.tit.5.l.2
Defunctis suis li.6.tit.57.l.6
Defunctis reis li.9.tit.6.l.4
Defunctorum li.12.tit.36.l.4
De hereditate,quam li.1.tit.31.l.5
De his,quæ extra dotem li.5.tit.16.l.17
De his,quæ in dotem data li.5.tit.12.l.11
De his,quæ in fraudem li.5.tit.37.l.12
De his,quæ seruus li.9.tit.33.l.4
*De his quæ singulis li.1.tit.4.l.26
De his,quæ subtraxisse li.6.tit.2 l.11
De his,quos tenet li.9.tit.6.l.5
De iis clericis li.1.tit.3.l.3
De iis quæ per iniuriam li.3.tit.35.l.6
De inofficioso testamento li.3.tit.28.l.9
De instrumentis li.3.tit.38.l.5
De lata conditione li.4.tit.1.l.9
De latronum familia lib.7.ti.18.l.2
Delegatio debiti li. 8.ti.42.l.1
Denuntiamus vobis omnibus lib.1.tit.12.l.4
De eo auctore lib.1 tit.17.l.1
Deo nobis auxilium præbente lib. 1.tit.3.l.42
De operis noui nuntiatione lib.8.ti.11.l.1
De ordinario iudice lib.1.tit.26.l.4
De pecoribus tuis lib. 3. tit.35.l.5
De personalibus lib.10.tit.51.l.5
Deportati nec earum lib.9.tit.49.l.2
Deportatorum in insulam lib.9.tit.47.l.8
De quæstione tali lib.2.tit.3.l.30
De rebus in sponsam lib.5.tit.3.l.13
De rebus quas lib.5.tit.21 l.3
Descriptionis onere lib.10.tit.32.l.1
De restituendis rebus lib.4.tit.23.l.3
Desiderium tuum lib.4.tit.34.l.7
De societate lib.4.tit.37.l.6
De submersis nauibus lib.11.tit.5.l.5
De successione sua lib.5.tit.37.l.17
De tormentis hæreditariorum lib.9.tit.41.l.18
De tutela auunculi lib.2.tit.22.l.7
Deuotissimos milites lib.12 tit.41.l.7
Deuotum possessorem lib.12.tit.41.l.5
De vsuris lib.4.tit.32.l.27
Dictam legem donationi lib.4 tit.6.l.8
Dictantibus testamenta lib.6.tit.23.l.22
Dies festos maiestatis altissimæ lib.3.tit.13.l.10
Die sabbatho lib.1.tit.9.l.12
*Differente lib.1.tit.4.l.32
Diffamari statum ingenuorum libro 7. titulo 14. l.10
Digna vox lib.1.tit.14.l.4
Diligenter lib.11.tit.42.l.9
Directas libertates lib.7.tit.2.l.14
Directis verbis lib.7.tit.2.l.10
Discretis surdo lib.1.tit.9.l.12
Dispar causa est lib.7.tit.18.l.1
Dispositionem lib.10.tit.28.l.1
Disputare de principali iudicio libro 9. titulo 28. l.2
Dissentientis patris lib.5.tit.17.l.5
Dissolutæ quantitatis lib.4.tit.9.l.2
Distractis à debitore pignoribus libro 8. titulo 14.l.14
Distrahente marito rem lib.4.tit.5.l.2
Diu minimè lib.10.tit.7.l.7
Diuæ memoriæ Zenonis lib.20.tit.31.l.65
Diuersarum homines prouinciarum libro 8. titu. 51.l.2
Diuersis temporibus lib.8.tit.18.l.8
Diui Constantini lib.5.tit.27.l.5
Diui Hadriani epistolam lib.4.tit.18.l.3
Diui patris nostri lib.11.tit.70.l.1
Diuinè admodum constituit lib.2.tit.14.l.1
Diuinam dispositionem lib.11.tit.42.l.11
Diuinam nostram sanctionem lib.1.tit.5.l.13
Diuisionem prædiorum lib.3.tit.38.l.1
Diuo Marco auctore lib.7.tit.11.l.3
Diuo Marco placuit lib.9.tit.41.l.11
Diuortij causa lib.5.tit.21.l.2
Diurnos centum & decem lib.11.tit.27.l.2
Doctitij viri clariss.lib.10.tit.31.l.63
Diutina possessio lib.7.ti.33.l.4
Diuturnum silentium lib.7.tit.36.l.1
Doce ancillam lib.3.tit.32.l.9
Dolus emptoris lib.4.tit.44.l.10
Dolo vel metu adhibito lib.8.tit.39.l.5
Dolum auctoris lib 4.tit.48.l.3
Dolum ex indiciis lib.2.tit.21.l.6
Domesticus iudicis lib.1.tit.49.l.4
Dominicis colonis lib.3.tit.27.l.7
Domestici ac protectores lib.12.tit.17.l.1
Dominij iure lib.8.tit. 34.l.1
Dominus horreorum lib.4.tit.65.l.1
Dominus ditis lib.7.tit.62.l.9
dominum per seruum lib.4.tit.26.l.12
Dominum pro atroci iniuria lib.9.tit.36.l.8
Domini prædiorum lib 11.tit.47.l.5
Dominos ita constringi lib.4.tit.26.l.13
Domini seruorum lib.9.tit.46.l.6
Domum,quam lib.3 tit.32.l.5
Dominicus colonos lib.11.tit.67.l.5
Domum etiam lib.11.titu.2.l.1
Donatio mancipiorum lib.5.tit.16.l.4
Donatio,siue directa lib.8.tit.54.l.25
Donationes circa filium lib.8.tit.56.l.9
Donationes,quas j.lib.5.tit.16.l.25
Donationes quas,ij. bidem l.26
Donantem ancillam lib.7.tit.27.l.2
Donatarum rerum lib.7.tit.32.l.3
Dos à patre profecta lib.5.tit.18.l.4
Dotis actione lib.5.tit.18.l.9
Dotis quidem petitio lib.6.tit.20.l.5
Dotis tuæ potiorem causam libro 5. titulo 12. l.9
Dotem numeratio lib.4.tit.15.l.1
Dubium non est lib.1.tit.20.l.1
Dubium non est lib.5.tit.17.l.3
Dubium non est lib.5.tit.18.l.1
Ducenarij & centenarij lib. 10.ti.19.l.1
Duces militum lib.1.tit.44.l.4
Dudum proximis consortibus lib.4.tit.38.l.14
Duos tabularios lib.10.tit.70.l.13
Duplex ratio lib.10.tit.3.l.2
Duumuirum lib.10.tit.31.l.53
EA condicione li.4.ti.44.l.14
Ea demum ab lib.6.tit.20.l.6
Ea legem vos collata li.4.ti.6.l.3
Ea lege rebus donatis lib.4.tit.64.l.8
Ea quæ aduocati lib.2.tit.10.l.1
Ea quæ à patre geruntur.lib.2.tit. 51.l.7
Ea quæ pater testamento suo lib.2.tit.12.l.13
Ea quæ de temporibus lib.2.tit 53.l.5
Ea quæ à te lib.3.tit.22.l.1
Ea quæ in nominibus sunt lib.3.tit.36.l.6
Ea quæ tibi vt lib.5.tit.3.l.5
Ea quæ per alluuionem lib.7.tit.41.l.3
Ea,quæ statuuntur lib.7.tit.43.l.43
Ea quæ causa cognita lib.7.tit.56.l.3
Ea quidem quæ lib.4.tit.23.l.1
Ea quidem,quæ per officium lib.9.tit 2.l.7
Ea quidem,quæ vi maiore lib.4.tit.23.l.1
Eam legem,quam lib.10.tit.47.l.14
Eam,quam frater tuus lib.6.tit.42.l.14
Eam,quæ aliunde lib 10.tit.62.l.1
Eam,quæ in possessione lib.7.tit.16.l.21
Eam,quæ ita venit lib.4.tit.56.l.3
Edicimus,ne qua lib.11.tit.7.l.7
Edicto quidem Diui Marci lib.2.tit.37.l.3
Edicto Diui Hadriani lib.6.tit.33.l 3
Edicta actio spem lib.2.tit.1.l.3
Educatio pupillorum lib.4.tit.59.l.1
Ei,quæ diutissimè lib.2.tit.52.l.2
Ei,qui seruo alieno lib.4 tit.26.l.7
Eius quantitatis lib.8.tit.43.l.7
Eius,qui per contumaciam lib.7.tit.65.l.1
Eius,qui requirendus lib.7.tit.66.l.2
Eius,quod ad causam lib.6.tit.32.l 3
Eius quod ex causa lib.5.tit.56.l.2
Eius,quod in potestate lib.8.tit.47.l.2
Eius quod non ei lib.4.tit.31.l.9
Eius rei nomine lib.4.tit.26.l.1
Eius summæ,quam lib.10.tit.8.l.1
*Electione lib. 1.tit.4.l.17
Eligere debes lib. 5.ti. 57.l.1
Emancipatione facta lib.4.tit.21.l.11
Emancipata lib.6.tit.9.l.4
Emancipatus repudiata lib.6.tit.19.l.1
Emancipatos lib.6.tit.20.l.1
Emphyteuticarij possessores libro 11.titulo 64.l.1
Emphyteuticarios grauant lib. 11.ti.62.l.1
Emptionem & venditionem libro 4. titulo 38. l.2
Emptionem rebus fieri non libro 4.titulo 64. l.7
Emptione pignoris lib.4.tit.22.l.3
Emptionum mancipiorum lib.8.tit.54.l.1
Emptio actio lib.8.tit.45.l.21
Empti fides lib.4.tit.38.l.9
Emptor bona fide lib.7.tit.33.l.9
Emptor fundi lib.8.tit.45 l.8
Emptor hereditatis lib.4.tit.39.l.5
Emptor hereditatis lib.8.tit.45.l.1

Index legum totius Codicis.

Emptor seruorum lib.4.tit.49.l.14
Emptori etiam lib.8.tit.45.l.28
Emptorem quidem fundi lib.4.tit.65.l.9
Eo casu apparitor lib.7.tit.62.l.33
Eo quod à multis lib.4.tit.2.l.10
Eo tempore quo li.2.tit.22.l.2
Eorum demum bona lib.9.tit.50.l.1
Eorum est scientia lib.9.tit.18.l.4
Eorum qui à principibus lib.4.tit.32.l.26
Eorum qui apud concilium lib.7.tit.1.l.1
Eorum patrimonia lib.1.tit.1.l.19
Eorum qui in reatu lib.9.tit.50.l.2
Eos indulserunt veteres lib.10.tit.31.l.22
Eos qui acceperunt lib.8.tit.18 l.9
Eos qui agitandi munus lib.11.tit.40.l.2
Eos qui à principali actione lib.4.tit.32.l.26
Eos qui aquæ copiam lib.11.tit.42.l.3
Eos qui à seruo lib.6.tit.2.l.14
Eos qui auctione prima lib.2.tit.69.l.4
Eos qui catholicarum lib.1.tit.7.l.6
Eos qui comitiua lib.12.tit.12.l.2
Eos qui condemnati lib.7.tit.54.l.2
Eos qui cum honore lib.10.tit.47.l.11
Eos qui curiali fortuna lib.10.tit.46.l.4
Eos qui cuiuscunque sexus lib.10.tit.51.l.6
Eos qui de appellatione lib.7.tit.62.l.6
Eos qui in officiis nostris lib.12.tit.55.l.5
Eos qui inter fabricenses lib.11.tit.9.l.6
Eos qui ne testamentum lib.6.tit.34.l.2
Eos qui officia administrant lib.4.tit.2.l.4
Eos qui ordinario lib.1.tit.52.l.5
Eos qui ordine lib.12.tit.21.l.5
Eos qui secum lib.9.tit.39.l.1
Eos qui sub comitatu lib.12.tit.12.l.2
Eos qui terminos effoderunt lib.9.tit.2.l.1
Eos qui tranquillitatis nostræ li.12.tit.10.l.1
Eos qui vel in hac lib.12.tit.35.l.1
Eos qui veniam ætatis j.lib.2.tit.45.l.1
Eos qui veniam ætatis ij.ibid.l.3
Eos qui vltra tutor lib.1.tit.29.l.3
Eos quos lib.7.tit.53.l.9
Eos testes lib.4.tit.20.l.4
Episcopale iudicium ratum sit lib.1.tit.4.l.9
Equites Romanos lib.12.tit.32.l.1
Equos qui publico lib.12.tit.51.l.1
Errat qui tibi persuasit lib.12.tit.37.l.3
Error facti lib.1.tit.18.l.7
Error facti lib.6.tit.49.l.9
Errorem calculi lib.2.tit.5.l.1
Errore scribentis lib.6.tit.12.l.7
Errores eorum qui lib.2.tit.10.l.8
Est in arbitrio vestro lib.4.tit.10.l.14
Est iurisdictionis tenor lib.7.tit.7.l.2
Est verum lib.10.tit.39.l.3
Et ab antiquis legibus li.6.tit.23.l.31
Et balneum lib.8.tit.10.l.1
Et in epistola lib.6.tit.42.l.22
Et in legatis lib.6.tit.49.l.4
Et in maioribus lib.7.tit.62.l.20
Et in multis lib.7.tit.62.l.25
Et in priuatorum causis lib.7.tit.48.l.4
Et in prouinciali prædio lib.3.tit.34.l.3
Et militibus nostris li.6.tit.21.l.13
Et nomen & materiam lib.6.tit.50.l.1
Et publicarum necessitatum li.7.tit.65.l.8
Et quæ à diuo Antonino lib.2.tit.1.l.8
Et qui non prouocauerunt lib.7.tit.58.l.2
Et qui notitiæ causa lib.5.tit.38.l.1
Et senatus censuit lib.4.tit.31.l.1
Et si à patre tuo lib.5.tit.28.l.2
Et si à muliere lib.4.tit.25.l.4
Et si ad te negotium pertinuit lib.9.tit.22.l.19
Et si contra mandata li.5 tit.4.l.6
Et si crimine adulterij lib.9.tit.9.l.12
Et si de tua pecunia lib.5.tit.16.l.9
Et si dotis exactio lib.5.tit.12.l.3
Et si duobus simul lib.11.tit.35.l.1
Et si excepta tormentis lib.9.tit.18.l.7
Et si frater tuus lib.8.tit.4.l.16
Et si instrumenta emptionis lib.10.tit.3.l.3
Et si inutiliter li.6.tit.42.l.2
Et si is quem lib.5.tit.71.l.9
Et si legibus consentaneum lib.1.tit.22.l.5
Et si libidine lib.9.tit.9.l.25
Et si Marcellus lib.9.tit.6.l.1
Et si minor viginti annis li.2.tit.31.l.2
Et sine interpositione lib.5.tit.4.l.4
Et sine scriptura lib.6.tit.48.l.5
Et si non adscripta lib.7.tit.4.l.9
Et si non cognitio lib.1.tit.25.l.4
Et si perfectis donationibus lib.8.tit.56.l.1
Et si præses decreuerit lib.5.tit.71.l.5
Et si scisses te lib.5.titu.37.l.8
Et si seuerior lib.2 tit.12.l.3
Et si tutores tui lib.5 tit.39.l.2
Et virtutum præmia lib.1.tit.24.l.4
Etiam à pupillorum tutoribus lib.6.tit.42.l.20
Etiam aduersus venditiones lib.2.tit.29.l.1
Etiam constante matrimonio lib.4.tit.29.l.11
Etiam ex aliis causis lib.9.tit.8.l.1
Etiam furti actione lib.6.tit.11.l.8
Etiam hi, qui lib.10.tit.47.l.1
Etiam id, quod pignori lib.8.tit.24.l.4
Etiam iis, quæ lib.2.tit.25.l.3
Etiam in opus perpetuum lib.9.tit.47.l.1
Etiam iure ciuili lib.4.tit.20.l.2
Etiam minores ætate lib.10.tit.41.l.7
Etiam liberis damnatorum lib.6.tit.6.l.5
Etiam mulieres lib.5.tit.45.l.1
Etiam nomen debitoris lib.7.tit.53.l.5
Etiam pactione data lib.6.tit.6.l.3
Etiam per alienum seruum lib.3.tit.32.l.1
Etiam post mortem lib.7.tit.62.l.1
Etiam si contrariam sententiam lib.4.tit.35.l.4
Etiam si de iure obligationis lib.8.tit.41.l.97
Etiam si fideicommissum lib.4.tit.31.l.5
Etiam si is lib 3.tit.38.l.2
Etiam si non dotem lib.5.tit.12.l.8
Etiam si non mandante lib.4.tit.26.l.3
Etiam si tacitum lib.6.tit.49.l.3
Etiam si veritas debiti lib.6.ti.45.l.2
Etiam si vxoris tuæ lib.5.tit.16.l.6
Etiam testamento patris lib.5.tit.43.l.4
Etiam tutoribus vel lib.2.tit.25.l.5
Etiam vectigale, vel. lib.5.tit.71.l.13
Euectiones lib.12.tit.51.l.3
Euectionum copiam ibid.l.6
Euidenter lib.10.tit.47.l.15
Euicta re, quæ lib.5.tit.12.l.1
Eum à quo mutuam lib.8.tit.43.l.16
Eum ad quem vsusfructus pertinet lib 3.tit.33.l.7
Eum, cui mutuam lib.4.tit.10.l.13
Eum, quem, vt lib.5.tit.43.l.7.
Eum qui aliena negotia lib.3.tit.21.l.1
Eum qui à pupillo lib.5.tit.59.l.3
Eum, qui à pupillo lib.7.tit.26.l.9
Eum qui asseuerat homicidium libro 9. titulo 16. l.5
Eum bonis lib.5 tit.51 l.4
Eum, qui collegio lib.11.tit.65.l.6
Eum, qui celauit lib. 9.tit.22.l.14
Eum, qui cum testamento lib.6.tit.39.l.2
Eum qui mancipium lib.9.tit.20.l.9
Eum quicunque seruum. Vide, Eum, qui seruum lib.1.tit.7.l.5
Eum qui duas simul vxores habuit lib.9.tit.9. l.18
Eum, qui inoffi.iosi querelam lib.3.tit.28.l.14
Eum, qui mutuam lib.4.tit.2.l.13
Eum, qui probabilem lib.1.tit.3.l.19
Eum qui ob restituenda lib.4.tit.7.l.7
Eum qui res agit lib.2.tit.13.l.3
Eum, qui seruos lib.7.tit.10.l.1
Eum, qui xxx. annos lib.10.tit.31.l.58
Eum tutorem lib.5.tit.43.l.2
Eunuchis liceat lib.6.tit.12.l.5
Exactores tributorum lib.5.tit.62.l.10
Exactores vel lib.10.tit.7.l.8
Ex arrhali pacto lib.4.tit.49.l.3
Ex agentibus lib.12.tit.22.l.4
Ex aula nostra lib.12.tit.29.l.3
Ex causa donationis lib.3.tit.36.l.25
Ex causa quidem iudicati lib.4.tit.31.l.2
Ex causa transactionis lib.7.tit.26.l.8
Ex Manichæo lib.1.tit.5.l.16
Excellentia tua lib.12.tit.38.l.9
Exceptionem dilatoriam lib.4.tit.19.l.19
Exceptione doli lib.8.tit.45.l.11
Excepta possessionis causa lib.4.tit.27.l.1
Excepto patrimonio lib.11.tit.74.l.5
Excepto tempore lib.4.tit.65.l.18
Exceptis iis vectigalibus lib.4.tit.61.l.13
Exceptis, qui lib.10 tit 46. l.1
Exceptores omnes lib.12.tit.5.l.5
Ex contractu lib 7.tit.27.l.3
Ex contractu pecuniæ lib.8.tit.42.l.2
Ex contractibus seruorum lib.4.tit.25.l.2
Ex conuentione lib.4.tit.47.l.1
Ex conuentione quidem lib.2.tit.3.l.11
Excusationis quidem tuæ lib.5.tit.62.l.3
Excusationem nauicularijs lib 5.tit.62.l.24
Ex diui Antonini Pij lib.4.tit.65.l.4
Ex duobus captiuis lib.8.tit51.l.1
Executorem eum solum lib.7.tit.53.l.8
Executores à quocunque iudice libro 8.titulo 17. l.7
Exemplo senatorij ordinis lib.10.tit.31.l.36
Exemplo cæterorum debitorum lib.2.tit.33.l.1
Exemplo perniciosum est lib.4.tit.19.l.7
Ex eo instrumento lib.8.tit.39.l.4
Ex eo, quo lib.12.tit.20.l.4
Ex fideicommisso lib.6.tit.42.l.28
Exhibitionis necessitate tenetur libro 3.titulo 42. l.7
Ex his prædiis lib.8.tit.45.l.5
Ex his verbis lib.6.tit.21.l.7
Ex his verbis lib.6.tit.45 l.2
Ex his verbis, quæ lib.5.tit.16.l.14
Exigendi à filio tuo lib.2.tit.13.l.12
Ex illo tempore lib.7.tit.62.l.13
Ex imperfecto lib.6.tit.12.l.3
Ex ingenuo lib.11.tit.67.l.4
Ex initio falsi commissi lib.9.tit.22.l.10
Ex legato lib.6.tit.37.l.18
Ex libera conceptus lib.6.tit.54.l.6
Ex libris Sabinianis lib.7.tit.32.l.12
Ex libris Sabinianis lib.3.tit.33.l.17
Ex morte ancillæ lib.3 tit.35.l.3
Ex morte cuiuscunque personæ lib.5.tit.14.l.9
Ex nominis emptione lib.4.tit.39.l.8
Ex omnibus domibus lib.10.tit.31.l.31
Ex patroni vel domini lib.4.tit.13.l.5
Ex pecunia dotali lib.5.tit.12.l.12
Expeditam antea quæstionem lib.7.tit.17.l.2
Ex persona fratrum lib 2.tit.53 l.4
Ex persona collegæ lib.4.tit.19.l.3
Expertes literarum lib.10.tit.31.l.6
Expilatæ j.lib.9.tit.32.l.1
Expilatæ ij.ibid.l.2
Expilatæ iij.ibid.l.6
Ex placito permutationis lib.4.tit.64.l.3
Explosis atque reiectis lib.3.tit.40.l.1
Ex prædiis pignori obligatis lib.4.tit.32.l.11
Ex præstatione vectigalium lib.4.tit.61.l.7
Exprimere debueras lib.8 tit.40.l 3
Expulsos vos de fundo lib.4.tit.49.l.17
*ex quo lib.8.tit.10 l.12
Ex repudiatione fideicommissi lib.6.tit.49.l.26
Ex sententia arbitri lib.2.tit.56.l.1
Ex stipulatione lib.7.tit.45.l.7
Ex stipulatione lib.8.tit.39.l.1
Ex testamento defunct.lib.7.tit.2.l.2
Ex testamento militis lib.6.tit.21.l.5
Ex testamento, quod lib.6.tit.41.l.29
Ex testamento vel lib 6.tit.14.l.2
Extraneum etiam j.lib.6.tit.24.l.9
Extraneum etiam ij.ibid.l.11
Ex tribus vnciis lib.3.tit.27.l.26
Ex varia lib.10.tit.11.l.4
Ex verbo commendo lib.7.tit.4.l.12
Ex verbis, quæ lib.5.tit.16.l.14
FAbricenses lib.10.tit 31.l.32
Fabricensium domibus lib.20.tit.41. lib.4
Factum sponte se præcipitantis li.9.tit.2.l.12
Falcidiæ rationem lib.6 tit.49.l.2
Fallaciter accusantibus lib.9.tit.42.l.3
Fallaciter incusantibus lib.9.tit.46.l.9
Falsus procurator lib.6.tit.2.l.19
Falsi quidem crimen lib.9.tit.22.l.5
Falsò adseueratur lib.1.tit.23.l.2
Falsò tibi persuasum est lib.4.tit.52 l.3
Falsa suasione credis lib.5.tit.62.l.1
Falsam quidem testationem lib.7.tit.58.l.3
Famil.erciscundæ lib.3.tit.38.l.9
Felicissima quam lib.7.tit.10.l.2
Fideicommissaria quidem libertate libro 7. titul. 4.l.10
Fideicommissum lib.4.tit.5.l.7
Fideicommissum lib.3.tit.20.l.1
Fideicommissum lib.6.tit.42.l.27
Fideli deuotáque præceptione li.1.ti.12.l.2
Fidem rumpens societatis lib.2.tit.12.l.22
Fideiussores magistratuum lib.11.tit.34.l.1
Fideiussor seu mandator lib.8.tit.41.l.10
Fideiussoris quidem hæres lib.8.tit.41.l.24
Filiusfamilias lib.2.tit.24.l.1
Filiusfamilias alienationem lib.12.tit.37.l.2
Filiusfamilias qui li.8.tit.41.l.8
Filiofamilias delata hæreditate li. 6.tit.30.l.4
Filius paciscendo lib.2.tit.3 l.23
Filij patris testamentum lib.3.tit.36.l.16
Filio delatam bonorum lib.6.tit.20 l.2
Filium ab hostibus captum lib.10.tit.51.l.2
Filium habere lib.6.tit.54.l.7

Index legum totius Codicis.

Filius quem lib 3.tit.36.l.24
Filius matrem lib.3.tit.38.l.25
Filios apud originem patris lib.10.ti.38.l.3
Filios debitoris ei succedentes lib.7.tit.75.l.4
Filios & filias cæretósque lib.8.tit.51.l.1
Filios in potestate patris lib.10.tit.31.l.5
Filios primipilariorum lib.12 tit.48.l.2
Filia in orbitate patris lib.3.tit.28.l 20
Filia legatorum lib.6.tit.37.l.11
Filia tua non solum lib.8.tit.45.l.5
Filiæ cuius nomine patet lib.3.tit.36.l.18
Filiæ dotem lib.6.tit.20.l.4
Filiæ diuortium lib.5.tit 17.l.4
Filiæ licet maneat lib.6.tit.20.l.12
Filiæ pecuniam adimere lib.5.tit.18.l.7
Filiæ cum fratribus lib.6.tit.20.l.16
Filiam præteritam à matre lib.3.tit.28.l 15
Filiam testamento patris lib.6.tit 20.l.7
Fisci aduocatus lib.2.tit.9.l 3
Fiscum etiam nostrum lib.10.tit 8.l.3
Fisco quidem lib.10 tit.2.l.2
Formæ est lib.10.tit.4.l.1
Fœdissimam earum nequitiam lib.9.tit.9.l.20
Fœdissimæ mulieris lib.8.tit.51.l.7
Fœmina quæ susceptis lib.5.tit.9.l.3
Fœminis alienas lib.4.tit.29.l.18
Fœneris reipublicæ lib.11.tit.38.l.1
Formam à præfecto prætorio lib.1.tit.26 l.2
Fori tui culminis lib.2.tit.7.l 4
Fortissimi,ac lib.12.tit.38.l 6
Fortissimis militibus lib.12.tit. 40.l.3
Frater emancipatus lib.5.tit.30.l.4
Frater tuus miles lib.6.tit.21.l.1
Frater tuus non ideo lib.5.tit.62.l.9
Frater tuos si solam lib.3.tit.37.l.1
Frater vester rectius fecerit lib.9.tit.16 l.1
Frater vester sicut lib 8.tit.21.l.1
Fratris tui filius lib. 2 tit.4 l 10
Fratris vel sororis filij lib.3 tit.28.l 21
Fratris vxorem ducendi lib.5.tit.5 l.5
Fratres vel sorores vterini lib 3.tit.28.l.27
Fructus prædiorum lib.5.tit.14.l.2
Fructus post perfectum lib.4. tit.49.l.13
Frumenta quæ lib.10.tit.70.l 6
Frumenti vel hordei mutuo dati lib. 4. tit.32. l.12
Frustra adhuc seruum esse lib.9.tit.51.l.8
Frustra disputas lib.4.tit.12.l.1
Frustra existimas lib 5 tit.11.l.1
Frustra opinaris lib 4 tit.30.l.6
Frustra senatusconsulti exceptione libro 4. titulo 29.l.2
Frustra times lib.5.tit.37 l.1
Frustra tutores lib.5 tit.37.l.2
Frustra veremini lib.4.tit.19.l.8
Frustra veteris lib.12 tit.36.l.7
Fucandæ atque distrahendæ purpuræ libro 4. tit. 40.l.1
Fundo sicut instrumento lib.6 tit 38.l.2
Fundum pignori obligatum lib.8.tit.28.l.1
Fundum vectigalem lib.11 tit.31.l.1
Fundi patrimoniales lib.11.tit.61.l.4
Fundi reipublicæ lib 11.tit.70.l.2
Fundo patrimoniales lib.11.tit.61.l.10
Furiosum in suis iudicijs lib.6.tit.22 l.9
Furti actione minimè teneri lib.6.tit.2.l.15
Fustibus cæsum lib.2.tit 12.l.16

GEneralis indulgentia nostra libro 9. titulo 51.l.7

Generali definitione lib.5.tit.20.l.2
Generali lege prospectum est li.5.tit 33.l.2
Generali lege decernimus lib 3.tit.5.l.1
Generali lege sancimus lib.1.tit.2.l.13
Generali lege sancimus lib.10.tit.31.l.54
Generali lege sancimus lib.10.tit.69.l.3
Generaliter censemus lib.5 tit.9.l.5
Generaliter de omnibus iuramentis libro 4. titu. 1.l.12
Generaliter sancimus lib. 1.tit.3.l.40
Generaliter sancimus,omnes lib.8.tit.56.l.10
Generaliter sancimus quemadmodum lib.8.titu. 41.l.28
Generaliter sancimus,vt si quis lib.6.tit.25.l.6
Generaliter sancimus vt si quid lib.4.tit.30.l.13
Generaliter sancimus vt si quis lib.4 tit.29.l.25
Gesta,quæ sunt translata lib.7.tit.53 l.6
Gracchus quem Numerius lib. 9.tit.9.l.4
*Græcus lib.1 tit.10.l.2
Grammaticos lib 10.tit.52.l.1
Grammaticos ibid.l 11
Grammaticos lib 12.tit.15.l.1
Graue est lib.11.tit.56.l.1
Grauissimæ pœnæ lib.12.tit.51.l.10
Grauissimum lib.1.tit.5.l.1

HAbeat vnusquisque licentiam libro 1.titulo 2.l.1

Habitatio morte finitur lib.3 tit.33.l.11
Habitantis precario lib.8.tit.9.l.2
Habitatio semel bonæ fidei contractu libro 4.tit. 58.l.5
Hac consultissima lege sancimus lib.6.tit.22.l.8
Hac consultissima lege sancimus lib. 6. tit 23 l.21
Hac definitione sancimus lib 11.tit.58.l.12
Hac edictali lege lib.5.tit.9.l.6
Hac in perpetuum valitura lib.11.tit.69.l.6
Hac lege decernimus lib.5.tit 14.l.8
Hac lege decernimus lib.12.tit.30.l.2
Hac lege sancimus lib.11 tit.42.l.8
Hac lege sancimus lib.12.tit.41 l.10
Hac lege sancimus si libro 12.titulo 19.l.14
Hac lege sancimus,vt lib.3.tit.26.l.11
Hac nostræ mansuetudinis lib.12.tit.5.l.2
Hac parte statutos lib.12.tit 19.l.10
Hac perpetua lege lib 3.tit.23.l.2
Hac prouidentissima lege lib 10.tit.48.l 2
Hac saluberrima sanctione lib.12.tit 21.l.2
Hac sanctione decernimus lib.12.tit. 60.l.10
Hac valitura in omne æuum lib.7.tit.9.l.17
*Hæc constitutio lib 12.tit.34.l.8
Hæc sententia,si omnem lib.7.tit.46.l.3
Hæc sententia,quæ lib.7 tit.46.l.4
Hæres instituta matris testamento lib.6.tit. 26.l.3
Hæres qui post aditam lib.7.tit.75.l.1
Hæredi scripto lib.8.tit.3.l.1
Hæredem fideiussoris rerum lib.8.tit. 45. l.31
Hæredem mariti lib.4 tit 16 l.3
Hæredes eorum,qui lib.5 tit.54.l.4
Hæredes quoque mulieris lib.4.tit.19.l.20
Hæredes quos necem testatoris lib.6.tit 35.l.1
Hæredes scripti lib 11.tit.58.l.4
Hæredes tutoris ob negligentiam libro 5. titulo 54.l.1
Hæredum etiam lib.6 tit.42.l.25
Hæreditas extraneis lib 5.tit.14 l 5
Hæreditas in testamento data lib.6 tit.35.l 4
Hæreditas materteræ petita lib.3.tit.31.l.3
Hæreditatis,vel legati lib.6 tit.24.l.12
Hæreditatis petitionem lib 3.tit.2.l.7
Hæreditatem eius,quem lib 8.tit.2.l.1
Hæreditatem quidem defuncti lib.6.tit.26.l.2
Hæreditatem quidem neque dari libro 6. titulo 36.l 2
Hæreditatem quidem petentibus libro 7. titulo 34.l.4
*Hæretici lib.1 tit.5 l.9
*Hæretici patres lib.1 tit.5.l 13
*Hæretici synacteria lib. 1.tit.5.l 14
*Hæretici communicantes lib.1.tit.5.l. 20
Hi penes quos lib.11 tit.47.l.4
Hi propter inimicitias lib.10.tit.66.l.1
His,qui à te,collegáque lib.11.tit.33 l.1
Hi qui ad munera lib 7.tit.62 l.7
Hi qui ex filiabus lib 11.tit.7.l.12
Hi qui ex officialibus lib.12.tit.48.l.1
Hi,qui fisco lib 10.tit.2 l.4
Hi,qui imposita munera lib.4.tit.45.l.17
Hi,qui in aliena potestate sunt lib.8.tit.48.l.1
Hi,qui sanctam fidem lib 1 tit.7 l 3
His,qui conficiendi naues lib.9.tit.47.l.25
Hi,qui fundos lib 11.tit.2.l.3
Hi,qui in schola lib.12.tit.26.l.3
Hi,quibus patrimoniales lib.11.tit.61.l.6
His,qui tempore competenti lib.7.tit.67 l.2
Hi,quos inundatio Nili lib.7 tit.41.l.2
Hi quos commoditas lib.11.tit.65.l 2
Hi quibus per fideicommissum lib.7.tit.4.l.7
His nostræ serenitatis edictis lib 10.tit.25.l.1
His solis matribus lib 8.tit.56.l.7
His quidem,quibus lib.12.tit.34.l.5
His tantummodo lib 12.tit.51.l.16
His scholaribus,quibus lib 12.tit.38.l.14
Hoc fructuum nomine li.7.tit.51.l.1
Hoc prospectum est lib.12.tit.41.l.6
Hoc quod placet lib.9.tit.41.l.13
Honor veteranis lib.9.tit.47.l.5
Honorati,qui lib.1.tit.43.l.1
Humanum esse probamus lib.1.tit.14.l.8
Humanitatis ac religionis ratio lib. 5.tit.62.l.23.
Humanitatis intuitu lib.5.tit.27.l.8
Humanitatis intuitu lib.6.tit.26.l.9
Humilem vel abiectam fœminam lib.5.tit.5.l.7
Humilioribus officiis lib.10.tit.70.l.14
Hydraulæ lib.10.tit.47.l.4
Hypothecis vel pignoribus lib.8.tit.28.l.3

IAmdudum à nobis statutum est lib. 3. titu. 22. leg.5

Iamdudum placuit lib 1.tit.13.l.1
Iampridem quidem mancipium lib.7.titu.30.l.2
*Iam quidem lib.1.tit.15.l.2
Iam tibi scripsi lib.8.tit.44.l.1
Id ab vnaquaque prouincia lib.10.tit.16.l.11
Id quod pauperibus lib.1.tit.3.l.24
Ignominiæ causa sacramento liberati libro 10.ti. 54.leg.1
Ignorantia crediteris lib.9.tit.34.l.4
Ignorare non debes lib.2.tit.51.l.4
Ignoti iuris non est li.7.tit.75.l.4
Iisdem priuilegiis lib.2.tit.7.l.7
Illam iniuriam quæ lib.8.tit.59.l.2
Illam meritò dubitationem lib 6.tit.20.l.19
Illam subtilem obseruationem li.8.tit.54.l.33
Illatæ dispensatori pecuniæ lib.4.tit.21.l.4
Illic vbi res hæreditarias libro 3.titu.20.l.1
Illud conuenit præcaueri lib.4.tit.47.l.9
Illud æquitatis lib.3.tit.38.l 12
Illud inspiciendum est lib.2.tit.22.l.1
Illud quod ex veteribus lib.1.tit.2.l.16
Illud quod de legatis libro 6.titu.37.l.26
Illud requirendum est lib.5.tit.72.l.2
Illud sine ratione lib.6.tit.20.l.20
Illustres viros præfectos lib.1.tit.52.l.4
Illustribus præfectus vrbi lib.5.tit.33.l.1
Immunitates specialiter datæ lib.11.tit.47.l.9
Imperator Constantinus lib.12.tit.47.l.1
Imperialis beneuolentiæ proprium lib.5.titu.24 leg.23
Impetrata rescripta non placet admitti libro 7. tit.50.l.3
Improba possessio lib.7.tit.32.l.7
Improbum fœnus exercentibus li.1.tit.12.l.20
Improbum quidem & criminosum lib.9. titulo 34.l.1
Impuberem quem li.8.ti.48.l.2
Impunitas delicti lib.9.tit.47.l.7
In actione etiam depositi lib.4.tit.1.lib.10
In adoptionem j.lib.8.tit.48.l.7
In adoptionem ij.ibidem l.8
In adulterii quæstione lib.9.tit.9.l.33
In æstimatione frumenti lib.10.tit.27.l.1
In albo decurionum lib.10.tit.31.l.9
In annalibus legatis lib.6.tit.37.l.22
In arenam non damnato lib.3.tit.28.l.11
In bonæ fidei contractibus lib.2.tit.3.l.13
In bonæ fidei contractibus lib.4.tit.1.l.3
In bonæ fidei iudicio lib.4.tit.32.l.13
In bonis mortui lib.7.tit.72 l.1
In causa quæ spectat li.1.tit.48.l.1
In causa iudicati li.8.tit.23.l.3
In causarum delegationibus lib.3.tit.5.l.4
In causis criminalibus lib.9.tit.2.l.16
In causis iamdudum lib.5.tit.17.l.10
Incendium ære alieno lib.4.tit.2.l.11
Incerti iuris non est lib.3.tit.36.l.19
Incerti iuris non est lib.8.tit.1.l.3
Inciuile atque inusitatum est lib.3.tit.32.l.12
Inciuile est quod postulas lib.7.tit.72.l.4
Inciuilem rem desideratis lib.6.tit.2.l 2
In ciuilibus causis lib.1.tit.39.l.1
In communes seruos lib.7.tit.7.l.1
In communione lib 3.tit.37.l.5
In consilio quidem cognoscentis lib.2. tit.42. l.1
In coniunctione filiarum lib.5.tit.4.l.20
In consiliariis obseruati censemus li.1.tit.49.l.10
In contractibus lib.2.tit 54.l.3
In contractibus lib.4.tit.30.l 14
In contractibus rei veritas lib.4.tit.22.l.1
In copulandis nuptiis lib.5.tit.4.l.8
In corrigendis minoribus lib.9.tit.15.l.1
Incredibile est lib 9.tit.47.l.6
In criminali negotio lib.3.tit.13.l.5
In criminibus quidem ætatis lib.2.tit.35.l.1
Indebitum solutum sciens lib.4.ti.5.l.9
Indebito legato li.2.tit.33.l.2
Indebitas vsuras lib.4.tit.32.l.18
Indecoram obseruationem lib.5.tit.60.l.3
In defensoribus lib.1.tit.53.l.4
Indicia certa quæ iure li.3.tit.32.l 19
Indictiones non personis lib.10.tit.16.l.2
In donationibus quæ li.8.tit.54.l.31
In donationibus inter virum & lib.6.tit.49 l.12
In doribus quas lib.5.tit.15.l.3
In dubium non venit lib.5.tit.42.l.4
Indubitati iuris est lib.4.tit.3.l.16
Inductum,id est cancellatum lib.8.tit.43.l.22

Index legum totius Codicis.

Inductis Firmino & lib.10.tit.47.l.2
Indulgentia lib.9.tit.43.l.3
In ea quæ reipub.lib.4.tit.31.l.3
In ecclesiis,quæ lib.1.tit.3.l.11
In emancipationibus liberorum lib.8.tit.49.l.2
In emphyteuticariis contractibus lib.4.tit. 66. l.2
In eum,qui ex naufragio lib.6.tit.2.l.18
In excoctione buccelati lib.12.tit.39.l.2
In executionibus criminum lib.9.tit.45.l.6
In exercendis litibus lib.4.ti .21.l.15
In extraneos lib.8.tit.54.l.29
Infames personæ lib.10.tit.57.l.1
Infamia,quæ tibi abominanda est libro 10.titu.3 l.8
Infamiæ detrimentum lib.2.tit.12.l.1
In familiæ ercisc.iudicio lib.3.tit.36 l.20
Infantis nomine lib.6.tit.8.l.3
*In festiuitatibus li.1.tit.9.l.2
In filiis decurionum lib.10.tit.31.l.35
In fiscalibus debitis lib.10.tit.39.l.6
In fraudem annonariæ rei lib.10.tit.6 l.6
In fraudem creditoris lib.7.tit.2.l.3
In fuga seruum constitutum lib.9.tit.20.l.6
Ingenuæ mulieres lib.11.tit.7.l.3
Ingenuæ mulieres lib.11.tit.7.l.3
Ingenuum quis se contendendo libro 7.titulo 14. l.13
Ingenuam natam lib.7.tit.13.l.2
Ingenui nascuntur lib.7.tit.14.l.8
In hac sacratissima vrbe lib.8.tit.54.l.30
In hæredes magistratus lib.5.tit.75.l.2
In his quibus læsus es lib.2.tit.53 l.1
In his officiis lib.12.tit.60.l.6
In his,quæ nauicularij vendunt lib.11.tit. 2.l.2
In illis,quæ metrocomiæ lib.11.tit.55.l.1
In imponenda ratione lib.6.tit.49.l.6
Initio venditionis si pactus es lib.4.tit.54.l.5
In ipsius mariti tui lib 3.tit.36.l.5
In insulam deportatio lib.9.ti.51.l.6
In integrum restitutione lib.2.tit.28.l.2
Iniquum & longè à lib.9.tit.1.l.17
In iudicio de liberali causa lib.2.tit.31.l.4
In iudicio tam locati lib.4.tit.65.l.28
Iniuriarum actio lib 9.tit.35.l 2
Iniuriarum causa lib.9.tit.35.l.7
Iniuriarum ex persona lib.2.tit.12.l.10
In legatis & fideicommissis lib 6.tit.47.l. 4
In legatis quidem lib.6.tit.45 l.1
In legatis vel fideicom.lib.6.tit.37.l.21
In litibus,in quibus lib.3.tit.22 l.6
In locum tutoris defuncti lib.5.tit 31.l 3
In magistratus municipales lib.5.tit.75.l.5
In metallum damnatus lib.9.tit.49.l.4
In minorum persona lib.2.tit.41.l.3
In nomine domini nostri lib.1.tit 27.l.2
In nostræ serenitatis imaginibus lib.1.ti.24.l.3
In nullis locis aut ciuitatibus li.9.tit.3.l.2
In offerendis prouocationibus lib.7.tit.62.l.35
In officiales præfectorum lib.1.tit.40.l.4
In officio comitis Orientis lib.12.tit.57.l.1
In officio spectabilitatis tuæ lib.12.tit.26.l.1
In omni cessione bonorum lib.7.tit.70.l.6
In omnibus causis lib.2.tit.59.l.1
In omnibus prouinciis lib.12 ti.51.l.7
In pecuniariis controuersiis lib.2.tit.13.l.36
In pecuniariis causis lib.9.tit.40.l.3
In possessionem fundi lib.9.tit 12.l.5
In possessionem rei lib.7.tit.72.l.8
In potestate eius est lib.8.tit.43.l.1
In postulandis suspectis tutoribus lib.5.tit.43.l.5
In proconsulari prouincia lib.12.tit.56.l.2
In prouinciis singulis lib.12.tit.5.l.3
In quacunque causa lib.9.tit.4.l.1
In qualibet,vel lib.12.tit.41.l.2
In quæstione testamenti lib.9.tit.51.l 13
In quibus casibus lib.5.tit.9.l.5
Inquisitio veritatis tolli non potuit lib.8. titu. 43. l.18
In rebus,quæ lib.3.tit.6.l.2
In rebus dotalibus,siue mobilibus lib.5. titulo 12. l.30
Id redhibitione operarum lib.6.tit.3.l.13
In rem actio lib.3.tit.19.l.1
In re mandata lib.4.tit.35.l.21
In rem pupilli lib.2.tit.27.l.5
In restituenda hæreditate lib.3.tit.31.l.4
In sacris nostris scriniis lib.12.tit. 19.l.9
In sacris scriniis j.lib.12 ti.19.l.2
In sacris scriniis ij. ibid.l.12
In scriniis palatij militantes lib.12.tit.19.l.3
Insignis autoritas tua lib. 11. tit.60.l.3
In seruili condicione lib.5 tit.34.l.8
In seruorum lib.7.tit.34.l.2
Insolitum est,& graue lib.9.tit.41.l 2
In solutum nomine dato lib.4.tit.15.l.5
Instar rei iudicata lib.10.tit.1.l.2
Institoria tibi aduersus lib.4.tit.25.l.3
Instrumenta ad ius tuum lib.3.tit.42.l.6
Instrumenta domestica lib.4.tit.19.l.5
Instrumenta prædiorum lib.6.tit.42.l.24
Instrumentorum exempla lib.1.tit.19.l.8
Instrumentis etiam non lib. 4.tit.21.l.9
In successione curialium lib.10.titu.31.l.48
In successione filij lib.6.tit.55.l.2
In successione intestatæ lib.6.tit.57.l.9
In successione quæ lib.6.tit.57.l.1
In summa debiti lib.8.tit.14.l.6
In synagogam Iudaicę legis lib.1.tit.9.l.3
Intelligere debes lib.8.tit.31.l.2
Intelligis filio,qui lib.12.tit.37.l.5
Inter alios prærogatiuas lib.12.ti.24.l.13
Inter alios factam transactionem lib.7.tit6.l.2
Inter alios res gestas lib.7.tit.60.l.1
Inter antiquam prudentiam lib.3.tit.33.l.15
Inter chartulas confiscati lib.10.tit.2.l.5
Inter claras sapientiæ dotes lib.1.tit.1
Inter æquitatem iúsque lib.1.titu.14.l.1
Interest,vsumfructum lib.3.tit.33.l.6
Interest multum lib.8.tit.43 l.21
Inter filios,& filias lib.3.tit.36.l.11
Interlocutio præsidis lib.2.tit.12.l.19
Interlocutio præsidis lib.7.tit.57.l 4
Inter omnes duntaxat lib.3.tit.36.l.26
Inter omnes minores lib.5.tit.71.l.17
Interpositas metus causas lib.2.tit.4.l.13
Inter priuatos & fiscum lib.3.tit.11.l.6
Interrogatam & professam lib.7.tit.16.l.24
Interrogati seruos lib.9.tit.41.l 15
Interualla temporum lib.10.tit.40.l.3
Inter virum & vxorem lib.8.tit..58.l.2
In testamento militis lib.6.tit.21.l.12
In testamento quidem lib.6.tit.49.l.7
In testamento quidem eius lib.6.tit.21.l.6
In testamentis lib.6.tit.33.l.26
Intestata mortua quondam lib.8.tit.57.l 2
Intestato quidem defuncto lib 6.tit.54.l.4
Intestatorum curialium bona lib.6.tit.61.l.4
Intra vrbem Romam lib.8.tit.12.l.4
Inuasor locorum lib.8.tit.4.l.5
In vendentis vel ementis lib.4.tit.38.l.13
Inuicem debiti compensatione lib.4.tit.31.l.12
Inuitus agere,vel accusare lib.3.tit.7.l.1
Inuitus procurationem suscipere lib.2.titu.13.l.17
Inuito vel ignorante lib.3.tit.43.l.2
Inuito vel ignorante creditore lib.8.ti.43 l.12
Inuitum comparare lib.40.tit.38.l.11
Inuitos conductores lib.4.tit. 65.l.11
In vna eadémque causa lib.2.tit.44.l.3
In vniuersis litibus placet lib.5.tit.34.l.11
Inusitatam rem desideras lib.5.tit.62 l.19
Ipse dispice,quemadmodum lib.2.tit.1.l.1
Ipse significas lib.5.tit.22.l.7
Ipsis rerum experimentis lib.6.tit.53.l.2
Irenarchæ,qui ad lib.10.tit.75.l.1
Irritam facere donationem lib.7.tit.27.l.3
Irritum quidem propter lib.6.tit.49.l.8
Is,apud quem res agitur lib.2.tit.1.l.2
Is,cuius tacitè fidei lib.10.tit.13.l.1
Is demum in senatusconsultum lib.9.tit.45.l.1
Is,penes quem lib.4.tit.34.l.6
Is qui aggressorem,vel lib.9.tit.16.l.2
Is,qui bona secundum lib.7.tit.54.l.1
Is,qui liber constitutus lib.8.tit.52.l.15
Is,qui rationem tutelæ lib.5.tit.53.l.2
Is,qui tempore competenti lib.7.tit.67.l.2
Is,qui soluendo non est lib.6.tit.27.l.1
Is quidem,qui in lib.7.tit.12.l.2
Ita demum super lite lib.2.tit.13.l.13
Ita nobis cordi pudor est lib.9.tit.9.l.28
Iubemus aduocationem fori tui lib.2.tit.7.l.17
Iubemus apud Alexandrinæ lib.1.tit.55.l.1
Iubemus adscriptitiorum creationes lib.1.ti.3.l.34
Iubemus atque hortamur lib.9.tit.27.l.4
Iubemus clarissimorum lib.12.tit.16.l.5
Iubemus cura, ac solertia lib.1.tit.53.l.9
Iubemus duobus viris lib.12.ti.15.l.5
Iubemus eum ad lib.1.tit.13.l.5
Iubemus eos tantummodo lib.1.tit.4.l.17
Iubemus eos,quibus lib.5.tit.27.l.6
Iubemus in omnibus litigiis lib.2.tit.4.l.43
Iubemus licere parentibus lib. 8.ti.49.l.5
Iubemus licere mulieribus lib. 4.tit.29.l.21
Iubemus,ne quis lib.4.tit.19.l.1
Iubemus nullam nauem lib.1.tit.2.l.11
Iubemus uemini lib.9.tit.5.l..
Iubemus nullam nauem lib.11.tit.3.l.2
Iubemus,nulli posthac lib.1.tit 2.l. 14
Iubemus neminem curialem lib.11.tit.58.l.17
Iubemus nemini licere lib.12.tit.51.l.23
Iubemus omnes lib. 4.tit.12.l.24
Iubemus omnes epistolas lib.7.tit.16.l.4
Iubemus omnes,qui in lib.11.tit.61.l.14
Iubemus omnes,qui lib.12.tit.5.l.4
Iubemus omnino testatorem lib.6.tit.23.l.29
Iubemus per j.lib.12.tit.38.l.10
Iubemus per ij.ibidem l.16
Iubemus pro tempore lib.2.tit.8.l.2
iubemus prouinciarum quidem lib.8.tit.13.l.1
Iubemus quotiens pater lib.6.tit.48.l.6
Iubemus saluo honore lib.11.tit.1.l.18
Iubemus,si qua suggestio lib. 7.tit.62.l.34
Iubemus viros deuotos lib.12.tit.24.l.14
Iubemus,vt primum lib.12.tit.19.l.4
Iubemus,vt pro lib.10.tit.76.l.1
Iubemus vt quicunque mulierem lib.5. titulo 17. l.11
Iubemus,vt si quis lib.10.tit.14.l.1
*Iudæus qui lib.1.tit.9.l.17
Iudæus seruum Christianum lib.1.tit.10.l.1
Iudæi j.lib.1.tit.9.l.8
Iudæi ij.ibid.l.15
Iudæi qui reatu aliquo lib.11.tit.12.l.1
Iudæorum primates lib.1.tit.9.l.16
Iudæis & cœlicolis lib.1.tit.9.l.2
Iudæos quodam lib.1 tit.9.l.10
Iudex ad certam rem datus lib.7.tit.48.l.1
Iudex qui disceptationi lib.7.tit.57.l.5
Iudices absentium lib.8.tit.5.l.1
Iudices dominicis diebus lib.1.tit.4.l.10
Iudices oportet in primis lib.3.tit.1.l.9
Iudices qui in lib.11.tit.1.l.6
Iudices,qui se furtis lib.12.tit.1.l.12
Iudices qui tempore administrationis lib. 9. titu. 28.l.1
Iudices quos lib.10.tit.16.l.10
Iudices siue in hac inclyta vrbe lib.4.tit.21.l.18
Iudices tam Latina lib.7.tit.45.l.12
Iudicibus faciendæ lib.12.tit.51.l.9
Iudicium vxoris postremum lib.6.tit. 34.l.3
Iudicio cœpto vsurarum lib.3.tit.1.l.1
Iudicibus non solùm lib.7.tit.62.l.24
Iudicati executio lib.7.tit.58.l.4
Iuliana,cuius tibi lib.5.tit.39.l.1
Iuris manifestissimi est lib.7.tit.56.l.4
Iure mariti adulterij lib.9.tit.9.l.6
Iure nostro est potestas lib.8.tit.41.l.5
Iure prouisum est lib.11.tit.9.l.5
Iuris formulæ aucupatione lib.2.tit.58.l.1
Iuris ignorantiam lib.6.tit.8.l.6
Iurisiurandi religio lib.4.tit 20.l.8
Iusiurandi contempta religio lib.4.tit.1.l.2
Iuris ordinem conuerti postulas lib.3.tit.13.l.2
Iuris postliminij lib.8.tit.51.l.14
Ius castrensis peculij lib.12.tit.37.l.6
Ius emphyteutici prædij lib.11.tit.61.l.11
Ius emphyteuticarium lib.4.tit.66.l.1
Ius familiarium sepulchrorum lib.3.tit.43.l.8
Ius sepulchri tam familares lib.3.tit.43.l.13
Ius senatorum lib.12.tit.1.l.8
Iussio qua sibi lib.1.tit.9.l.4
Iustum est desiderium eius lib.2.tit.1.l.6
Iustas etiam & lib.10.tit.1.l.6
Iustissimos & vigilantissimos lib.1.tit.41.l.3
Iuxta inueteratas lib.10.tit.70.l.2
Iuxta edicti nostri continentiam libro 7.titu. 16. l.11
Iuxta sanctionem,quam lib.1.tit.3.l.1
Lata iampridem lege statuimus lib. 8.titu. 54. l.27
Lata sententia lib.7.tit.62.l.22
Latam sententiam dicitis lib.7.tit.64.l.1
Laudabile vitáque hominum lib.2.tit.8.l.4
Legatum à defuncto tibi lib.3.tit.43.l.3
Legatum alij sub condicione lib.6.tit.40.l.1
Legatum siue fideicommissum lib.6.tit.46.l 4
Legati non solum lib.1.tit.35.l.1
Legatorum,seu fideicommissorum lib.6.ti.47.l.1
Lex,quæ tutores lib.5.tit.37.l.21
Lex Viscellia lib.9.tit.21.l.1
Legem Anastasij lib.5.tit.27.l.7
Legem Iuliam Miscellam lib 6.tit.40.l.3
Legem,quam dixisti lib.5.tit.14.l.1
Legem quam dixisti,cum lib.2.tit.3.l.10

Legem,quam

Index legum totius Codicis.

Legem quam rebus tuis lib.8.tit.54.l.9
Legem quidem conductionis lib.4.tit.65.l.16
Lege duodecim tabularum lib.6.tit.47.l.14
Lege Leonis lib.5.tit.14.l.10
Lege pragmatica lib.12.tit.17.l.4
Lege repetita censemus lib.12.tit.38.l.13
Lege venditionis lib.4.tit.55.l.1
Leges decuriales lib.11.tit.13.l.2
Leges & constitutiones lib.1.tit.14.l.7
Leges sacratissimas lib.1.ti.14.l.9
Leges vt generales lib.1.tit.14.l.3
Leges quoque ipsas lib.8.tit.53.l.3
Legis Iuliæ de bonis lib.7.tit.71.l.4
Lenones patres & dominos lib.11.tit.40.l.6
Libera concubinatus ratione lib.7.tit.16.l.34
Libera matrimonia lib.8.tit.39.l.2
Liber captus ab hostibus lib.8.tit.52.l.17
Libera quidem Theodora lib.7.tit.45.l.8
Liberum est filiæ tuæ lib.5.tit.17.l.2
Liberum fuit lib.8.tit.41.l.16
Libellus præfecto prætorio lib.1.tit.26.l.1
Liber nécne fuerit testator lib.3.tit.31.l.8
Liberam resistendi lib.3.tit.27.l.1
Liberari fideiussores lib.8.tit.43.l.2
Liberi concubinas parentum lib.5.tit.4.l.4
Liberi de inofficioso querelam lib.3.tit.28.l.28
Liberum sciens conditionem eius lib.9.tit.21.l.15
Liberos à parentibus lib.4.tit.43.l.1
Liberos priuatis pactis lib.7.tit.16.l.10
Liberos qui per lib.6.tit.20.l.18
Liberos velut seruo lib.7.tit.16.l.39
Liberta eadémque vxor tua lib.5.tit.5.l.1
Libertæ quæ voluntate patroni lib.6.tit.6.l.2
Libertæ tuæ lib.6.tit.3.l.8
Libertas à debitore fisci lib.7.tit.8.l.2
Libertas testamento defuncti data lib.7.tit.2.l.3
Libertati à maioribus lib.8.tit.47.l.10
Libertatem seruorum lib.9.tit.9.l.36
Libertates quas lib.11.tit.62.l.2
Libertinæ conditionis homines lib.6.tit.7.l.4
Libertinæ conditionis lib.7.tit.20.l.2
Libertina matre procreatam lib.7.tit.20.l.9
Libertum, qui patronam lib.5.tit.3.l.3
Libertum tuum & tutorem lib.5.tit.43.l.1
Liberi contra tabulas lib.6.tit.12.l.1
Liberti libertæque defunctorum lib.6.tit.3.l.6
Liberti non modò aduersus lib.6.tit.7.l.2
Libertinum, qui filio suo lib.5.tit.6.l.4
Libertorum aduersus heredes lib.5.tit.53.l.5
Libertorum filios lib.12.tit.1.l.9
Libertos à tutela, vel cura. lib.5.tit.62.l.5
Libertos exemplo ingenuorum lib.8.tit.47.l.8
Liberto siue libertas, lib.6.tit.6.l.6
Liceat omnibus iudicibus lib.1.tit.49.l.12
Liceat accepta pecunia lib.7.tit.16.l.33
Licet adieris patris hereditatem lib.6.tit.49.l.14
Licet aduersus hæredes lib.5.tit.53.l.5
Licet ante tempus lib.4.tit.9.l.1
Licet antiquis legibus lib.6.tit.21.l.18
Licet certis annuis quantitatibus lib.4.tit.65.l.8
Licet dos iure lib.5.tit.12.l.27
Licet dotale mancipium lib.7.tit.8.l.1
Licet epistolæ lib.8.tit.38.l.1
Licet ex causa fideicommissi lib.6.tit.13.l.1
Licet ex tabulis, quas lib.9.tit.22.l.3
Licet iisdem pignoribus lib.18.ti.1.l.7
Licet incontinenti lib.6.tit.30.l.8
Licet in delictis ætate lib.2.tit.35.l.2
Licet indiuisa bona lib.10.tit.31.l.7
Licet in principio quæstionis lib.2.tit.13.l.24
Licet inter priuatos lib.2.tit.3.l.19
Licet iudice accepto lib.3.tit.1.l.2
Licet liberi matribus lib.6.tit.55.l.1
Licet neque nostra lib.5.tit.24.l.1
Licet orationis sub lib.5.tit.62.l.17
Licet pacto diuisionis lib.3.tit.26.l.23
Licet postquam supplicasti lib.1.tit.21.l.1
Licet possessio nudo animo lib.7.tit.32.l.4
Licet quidam Ægyptiorum lib.5.tit.5.l.8
Licet repudij libellus lib.5.tit.17.l.6
Licet retro principes lib.4.tit.65.l.34
Licet seruilis conditio lib.1.tit.19.l.1
Licet seruitutis tempore lib.4.tit.14.l.4
Licet tutorem habenti lib.5.tit.36.l.4
Licet tutorum conuentione lib.5.ti.52.l.3
Licet Vnde vi interdictum lib.8.tit.36.l.5
Liquet igitur. Hæc lex est §. in l.3. lib.1. tit.1. incipit, Liquet igitur Imperator
Litem te redemisse lib.2.tit.13.l.15
Lite ordinata lib.7.tit.16.l.14
Lite pendente lib.8.tit.37.l.2
Lites super seruili conditione lib.7.tit.17.l.1
Litibus imponentes celeritatem lib.11.tit. 47.l.19
Litigantibus in amplissimo lib.7.ti.42.l.1
Litigator victus lib.7.tit.51.l.2
Litigatoribus copia est lib.7.tit.62.l.14
Locum quidem religiosum lib.3.tit.43.l.9
Loca omnia fundi lib.11.tit.7.l.3
Locorum domini lib.11.tit.58.l.11
Longè diuersam causam lib.7.tit.23.l.1
Longi temporis præscriptio lib.7.tit.33.l.2
Longi temporis possessione lib.7.tit.33.l.7
Lotas in posterum lib.11.tit.7.l.10
Luminibus captus lib.5.tit.67.l.1
Luminibus captum curatorem lib.5.tit.34.l.3

MAcedoniani senatusconsulti lib. 4. tit. 28.l.5
Magisteriæ potestati lib.3.tit.13.l.6
Magistros & professores lib.10.tit.52.l.7
Magistratus lib.1.tit.54.l.2
Magistratus eius ciuitatis lib.5.tit.32.l.1
Magnam legum veterum lib.8.tit.38.l.12
Maior annis xxv. lib.8.tit.14.l.23
Maior dignitas lib.12.tit.1.l.3
Maiorem seueritatem exigit lib.9.tit.22.l.4
Maioribus etiam lib.3.tit.38.l.3
Maioribus honoribus functos lib.10.tit.42.l.2
Mala fide morato lib.7.tit.22.l.1
Mala fide possidens lib.4.tit.9.l.1
Malè agitur cum dominis lib.7.tit.39.l.2
Mancipia diuersis artibus prædita lib.6.tit.1.l.5
Mancipia patris lib.4.tit.51.l.4
Mancipia, quorum meministi lib.4.tit.50.l.3
Mancipia tua, si lib.7.tit.26.l.1
Mandatum re integra lib.4.tit.35.l.15
Mandati actio personalis est lib.8. tit.41.l.14
*Manichæi lib.1.tit.5.l.12
*Manichæi liberos lib.1.tit.5.l.15
Manichæos, seu Manichæas lib.1.tit.5.l.4
Manifesti & indubitati iuris est lib.8.tit.32.l.1
Manifesti iuris est lib.8.tit.43.l.17
Manifesti iuris est lib.10.tit.49.l.3
Manifestissimi quidem iuris est lib.6.tit.2.l.22
Manumissionis causa traditus lib.6.tit.3.l.2
Maritus citra mandatum lib.2.tit.13.l.21
Maritus & si rebus lib.5.tit.34.l.2
Maritus & vxor ab intestato lib 6.tit.18.l.1
Maritus manumissionis causa lib.5.ti.16.l.22
Mariti, qui fundum communem li.5.ti.23.l.2
Mater inter eas personas est l[illegible].ti.46.l.2
Mater pupillæ li.5.tit.6.l.2
Mater, quæ defuncto filio lib.6.ti.55.l.5
Mater testamento li.5.tit.28
Mater tua ab eo, quem li.6.tit.3.l.5
Mater tua, vel maritus li.3.ti.32.l.3
Matris pietas instruere te potest li.5.ti.51.l.6
Matriculam agentium li.12.tit.21.l.3
Matri intestato defunctæ li.6.tit 56.l.3
Matrem tuam lib.4.tit.19.l.17
Matre vel legitimis filiis lib.5.tit.27.l.2
Matres naturalibus etiam filiis li.5.tit.31.l.11
Matres, quæ amissis viris li.5.ti.35.l.2
Matres, quæ puberes amiserunt li.6.ti.55.l.3
Matrimonium quidem li.5.tit.17.l.1
Mathematicos li.1.tit.4.l.11
Maximum vitium lib.6.tit.28.l.4
Maximarum culmina dignitatũ li.10.ti.47.l.12
Medicos, & maximè professores li.10.ti.52.l.6
Mediterranæ ciuitates li.10.ti.16.l. 8
Mechanicos, geometras li.10.ti.64.l.2
Meminimus antea diuinam li.6.ti.57.l.15
Meminimus nuper li.10.ti.34.l.2
Meminimus pragmaticam sanctio. li.11.ti.68.l.2
Meminerint cuncti lib.8.tit.4.l.6
Meminisse oportebit li.9.tit.8.l.6
Mœniana, quæ Græco li.8.ti.10.l.11
Mercalem te habuisse vxorem li.6.tit.7.l.5
Mercatores tam imperio nostro li.4.tit.64.l.4
Metallarij, siue li.11.ti.6.l.7
Metanicos. Vide, Mechanicos
Metalli supplicium li.9.ti.47.l.11
Metum non iactationibus li.[illegible]ti.20.l.1
Militaris moderatio li.12.ti.40.l.4
Militares viros li.12.ti.36.l.16
Militaribus viris li.10.ti.31.l.42
Miles si castrensium li.6.ti.21.l.2
Militis voluntatem li.3.ti.43.l.5
Militem nec pro patre li.2.tit.13.l.7
Milites de locis, in quibus li.1.ti.29.l.4
Milites ignominia missi li.12.ti.36.l.3
Milites in expeditione degentes li.6.ti.21.l.15
Milites neque tormentis li.9.ti.41.l.8
Milites nostros li.4.ti.65.l.31
Milites, qui à rep. armantur li.12.ti.36.l.15
*Milites qui præsunt li.1.tit.4.l.18
Militiæ armatæ muneribus li.5.tit.34.l.4
Mimæ & quæ ludibrio corporis li.1.tit.4.l.5
Minimè fas est, vt lib.7.tit.62.l.12
Minor annis lege definitis li.7.ti.4.l.5
Minorem pecuniam te accepisse li.4.ti.30.l.2
Minores xxv. annis heredibus li.6.tit.35.l.6
Minores xxv. annis non lib.2.tit.40.l.1
Minorum possessionis venditio li.5.ti.71.l.6
Minoribus annis xxv. li.2.tit.25.l.2
Minoribus ætate fœminis li.5. tit.3.l. 17
Minoribus in j. lib.2.tit.22.l.5
Minoribus in ij. li.2.ti.22.l.8
Minoribus xxv. annis lib.6.tit.35.l.6
Minoribus xxv. annis li.2.tit.41.l.1
Minus est tutelæ iudicio li.2.tit.27.l.1
Minus instructus est lib.7.ti.32.l.2
Missi opinatores li.10.ti.19.l.7
Moderatores prouinciarum li.1.ti.41.l.11
Modios æneos lib.10.tit.70.l.9
Momentaneæ possessionis actio li.5.tit.6.l.3
Momentariæ possessionis interdictum li.8. titu[illegible] 4.l.8
*Monasteria lib.1.tit.3.l.39
Monente officij solicitudine li.10.tit.11.l.2
Monetarios in sua li.11.ti.7.l.1
Monumenta quidem legari li.6.ti.37.l.14
Monumentorum inscriptiones lib.3.ti.43.l.6
Moræ litis causam li.3.ti.32.l.26.
Mortis casus ancillæ distractæ li.4.ti.48.l.6
Mortuorum reliquias li.3.ti.43.l.12
Moueor, quòd te à seruis li.4.ti.55.l.4
Multa damnum famæ li.1.ti.52.l.1
Multatum seuera compendia li.1.ti.52.l.5
*Multi modi li.6.ti.1.l.4
Multis deuotissimæ scholæ li.12.ti.21.l.8
Mulier in minore ætate li.5.tit.12.l.28
Mulier iuris sui constituta li.5.tit.1.l.5
Mulier licet specialiter li.8.ti.28.l.11
Mulier, quæ li.11.tit.47.l.16
Mulierem contra senatusc. li.4.tit.29.l.13
Mulierem, quam ita li.4.ti.56.l.2
Mulierem quidem li.8.ti.48.l.5
Mulieres honore li.12.ti.2.l.13
Mulieres honore li.10.ti.40.l.9
Mulieribus quidem li.4.ti.29.l.1
Multum interest li.4.tit.52.l.2
Multum interest, si ea li.5.ti.3.l.1
Multum interest, vtrum li.6.ti.4.l.1
Multum interest li.4.tit.50.l.6
Multi magicis artibus vsi li.9.ti.18.l.6
Multis rationibus li.7.ti.16.l.17
Muneris publici li.10.ti.45.l.1
Munera, quæ li.10.ti.41.l.2
Muneribus ciuilibus li.12.ti.67.l.1
Murileguli, qui li.11.ti.7.l.11
Mutuæ pecuniæ li.4.ti.2.l.14

NAtales antiquos li.6.ti.8.l.1
Naturalibus liberis prouidentes li.5.t.29.l.4
Nati ex inquilinarum li.10.tit.31.l.28
Nautici apud lib.11.ti.22.l.1
Ne ad diuersa tracti li.12.ti.16.l.4
Ne causas, quæ in posterum li.7.ti.62.l.15
Ne casu amissa li.10.ti.30.l.2
Ne diutius ad li.12.ti.5.l.6
Ne diutius dubitemus lib.11.ti.47.l.20
Ne cui liceat, qui li.4.ti.65.l.32
Ne cui liceat li.12.ti.43.l.1
Ne diu apparitorum li.9.tit.47.l.21
*Ne exactorum li.10.tit.19.l.9
Ne frumentum, quod li.4.ti.40.l.4
*Ne liceat li.10.ti.11.l.8
Ne splendidissimæ vrbes li.8.ti.12.l.10
Nec ambigi oportet li.8.ti.54.l.6
Nec apud peregrinos li.6.ti.24.l.7
Nec auus neptem suam li.8.ti.49.l.4
Nec bona fide possessionem adeptis li.7.t.33.l.10
Nec cæterorum liberti li.2.ti.6.l.2
Nec codicillos quidem li.6.tit.36.l.5
Nec creditoris creditori lib.8.tit.42.l.6
Nec creditores, nec qui his lib.4.ti.24.l.9
Nec damnosa fisco li.1.ti.19.l.3
Nec de statu ac patrimonio li.3.ti.11.l.7
Nec emancipati li.6.ti.2.l.15
Nec emere, nec li.6.ti.3.l.16
Nec exemplum editionis li.20.ti.22.l.20
Nec ex vera venditione li.7.ti.32.l.9
Nec fideicommissariam libertatem li.7.tit.11.l.[illegible]
Nec filius, nec quisquam li.4.ti.1.l.17
Nec filium quidem li.5.ti.4.l.12

Index legum totius Codicis.

Nec filium negare li.8.ti.47.l.9
Nec fratris sui li.8.ti.57.l.3
Nec honore, nec legibus li.1.ti.3.l.7
Nec ignorans, nec inuitus li.8.ti.54.l.10
Nec imperiale responsum li.8.ti.5.l.2
Nec infames li.10.ti.31.l.12
Nec in simili negotio li.7.ti.56.l.4
Nec intentio creditorum li.2.ti.4.l.23
Nec inter eas quidem personas li.5.ti.16.l.4
Nec ipsi, qui li.10.ti.40.l.2
Nec magistratuum li.5.ti.34.l.12
Nec mulierem per maritum li.7.ti.1.l.3
Nec maritus li.3.ti.18.l.8
Nec nos præterit li.8.ti.51.l.4
Nec omissa professio li.7.ti.16.l.15
Nec patronis pro operis lib.6.ti.3.l.7
Nec petentem dominium li.7.ti.33.l.5
Nec protestasiæ li.10.ti.41.l.8
Nec senatorum quidem liberti li.5.ti.62.l.13
Nec seruis quidem alienis li.9.ti.35.l.1
Nec si maior xxv. annis li.2.ti.26.l.1
Nec si maior annis li.8.ti.16.l.4
Nec si mors testatoris li.9.ti.41.l.5
Nec si volens scripsisses li.7.ti.16.l.6
Nec venditio rei li.10.ti.33.l.2
Nec vim stipulationis li.7.ti.57.l.1
Nefandissimum scelus fratris li.5.ti.8.l.2
Neganda est accusantis lib.9.ti.1.l.19
Negantes debitores li.4.ti.10.l.9
Negotium gerentes alienum li.2.ti.19.l.22
Negotiis gestis li.2.ti.19.l.23
Negotiantes vestiarios li.10.ti.47.l.7
Negotiandi causa li.8.ti.10.l.2
Negotiatores li.1.ti.4.l.1
Negotiatores, si qui li.4.ti.64.l.1
Ne in arbitris, cum li.2.ti.56.l.4
Ne lucrum quidem antea li.5.ti.70.l.5
Nemo agentium in rebus li.1.ti.31.l.2
Nemo alienigenis barbaris li.4.tit.41.l.2
Nemo ambigit li.7.ti.32.l.10
Nemo Apostolorum, vel li.1.ti.2.l.2
Nemo arbitretur in posterum li.7.ti.63.l.3
Nemo aruspicem consulat li.9.ti.18.l.5
Nemo carcerem li.10.ti.19.l.2
Nemo clericus, vel militaris li.1.tit.1.l.3
Nemo de domesticis li.1.ti.49.l.6
Nemo deinceps li.1.ti.4.l.3
Nemo dempto canone li.11.ti.65.l.7
Nemo ducum ingressus prouinciam lib.12.titu. 51.l.20
Nemo ea, quæ sæpius li.1.ti.11.l.8
Nemo excepta Menandri li.2.tit.8.l.8
Nemo ex clarissimis li.12.ti.2.l.1
Nemo ex iis, qui li.1.ti.49.l.13
Nemo ex lege, quam nuper li.6.ti.22.l.11
Nemo exterus religionis li.1.ti.9.l.7
Nemo ex viris clarissimis li.1.tit.47.l.1
*Nemo fiat li.10.tit.30.l.4
Nemo humanum corpus li.3.ti.43.l.14
Nemo in posterum li.10.ti.15.l.1
Nemo Iudæorum li.1.ti.9.l.6
Nemo iudex aliquem lib.10.tit.31.l.14
Nemo iudex aliquem officialem li.1.tit.46.l.1
Nemo iudex vel arbiter li.7.ti.45.l.13
Nemo iudicum ex li.11.ti.40.l.5
Nemo iudicum in id. li.8.tit.12.l.12
Nemo martyres distrahat li.1.ti.2.l.3
Nemo miles ex his li.12.ti.36.l.13
*Nemo militet li.1.ti.4.l.20
Nemo mulionem li.12.ti.51.l.17
Nemo neque frater li.5.ti.31.l.5
Nemo ob id, quod li.2.ti.12.l.7
Nemo possessorem ad lib.10.titulo 16.l.7
Nemo post depositum cingulum. li.3.ti.21.l.2
Nemo post hæc à nobis lib.8.titulo 59.l.1.
Nemo post litem contestatam li.3.ti.13.l.4
Nemo præfectus vrbis li.12.ti.1.l.5
Nemo prohibetur rem li.4.ti.65.l.6
Nemo res ad te pertinentes li.4.tit.51.l.6
Nemo vel in foro li.1.ti.4.l.15
Nemo venerandi adorādique animo li.1.ti.11.l.7
Nemini ad sublimem li.12.ti.3.l.3
Nemini liceat contrahere li.5.ti.4.l.17
Nemini licentia conceditur li.5.ti.26.l.1
Nemini licere deinceps li.12.tit.50.l.9
Nemini licere sancimus li.2.tit.7.l.11
Nemini licere volumus li.1.ti.4.l.19
Neminem ab angariis li.1.titu.2.l.11
Neminem ex his, qui li.10.tit.31.l.64
Neminem in iudicio exhibendum li.9.ti.3.l.3
Neminem in nullo numero li.12.ti.36.l.17
*Neminem oportet li.9.ti.4.l.6
Neminem patimur li.11.ti.22.l.3
Neminem, qui sub ditione li.5.ti.5.l.2
Neminem sequitur infamia li.2.ti.12.l.9
Neminem susceptionis munere li.10.ti.70.l.4
Ne passim liceat mulieribus li.1.ti.18.l.13
Ne per diuersas li.12.ti.61.l.1
Neptem defuncti li.3.ti.28.l.7
Nepotes ex diuersis filiis li.6.ti.54.l.2
Nepotes loco parentum succedentes lib.10.titu. 51.l.3
Nepotibus aui materni li.6.ti.15.l.3
Nepotibus fratris tui lib.5.tit.31.l.10
Neque actiones li.5.ti.59.l.2
Neque ab initio li.5.ti.4.l.14
Neque ad exhibendum actio li.3.tit.42.l.3
Neque æquam, neque li.4.ti.2.l.1
Neque à præside li.5.ti.34.l.5
Neque à tutela, neque à cura li.5.tit.62.l.7.
*Neque comes li.1.ti.33.l.2
Neque commissum, quod li.4.tit.61.l.2
Neque contra iuris auctoritatem li.4.ti.13.l.2
Neque Dorotheum li.10.ti.31.l.61
Neque ex eius filij persona li.4.ti.13.l.4
Neque famosis & notatis li.12.ti.1.l.2
Neque filia amissa li.5.li.66.l.2
Neque fructuarium li.3.ti.33.l.8
Neque furti, neque vi li.2.ti.12.l.2
Neque libertis nouercæ li.6.tit.6.l.7
Neque mater pro filia li.5.ti.12.l.13
Neque mutui, neque commodati li.7.ti.35.l.5
Neque natales tui li.4.ti.19.l.10
Neque pactio, neque transactio li.2.ti.4.l.1
Neque patronæ tuæ obsequiis lib.6.ti.6.l.8
Neque per epistolam lib.5.tit.29.l.2
*Neque per sacras li.1.ti.2.l.20
Neque per se hæredes li.6.ti.24.l.10
Neque professio, neque li.6.ti.12.l.5
Neque reipublicæ causa li.2.tit.51.l.5
Neque sacrarum, vel li.10.ti.23.l.2
Neque scriptura, qua li.4.ti.31.l.6
*Neque seruum li.1.ti.4.l.14
*Neque seruo li.10.ti.11.l.7
Neque sine nuptiis li.5.ti.4.l.13
Neque suam, neque li.7.ti.50.l.1
Neque tempore ætatis li.10.ti.41.l.5
Neque tutoris, neque li.[illegible].tit.58.l.1
Ne quidam putarent li.6.tit.21.l.17
Ne quis Christianam mulierem li.1.ti.9.l.5
Ne quis comitum li.12.ti.42.l.1
*Ne quis deinceps li.11.ti.40.l.7
Ne quis ex corpore togatorum li.12.ti.7.l.3
Ne quis ex rusticana plebe li.11.tit.54.l.1
Ne quis ex vltimis negotiatoribus li.12.ti.1.l.6
Ne quis iudicum in prouincia li.1.ti.4.l.8
Ne quis officialium li.10.ti.31.l.78
*Ne quid præses li.12.ti.41.l.12
Ne quis mortalium li.1.ti.11.l.2
Ne quis pro coërtione delicti li.9.ti.47.l.19
*Ne quis quo sit li.11.ti.1.l.2
*Ne quis vt li.11.ti.7.l.16
*Ne quis vicanis li.11.ti.53.l.2
Ne quis sine sacrilegij crimine li.9.ti.29.l.3
Ne quis vela regia suspendere libro 2. titu. 16. leg.2
Nexum non facit prædiorum libro.8. titulo 16. leg.8
Nihil arbitramur interesse li.2.ti.13.l.20
Nihil ciuitati Romanæ li.7.ti.1.l.2
Nihil interest, vtrum li.8.ti.43.l.4
Nihil omnino vllis li.12.ti.24.l.4
Nihil pro herede posse li.7.ti.29.l.2
Nihil prohiber, altero li.4.ti.50.l.9
Nihil sibi deflectens à li.9.ti.41.l.17
Nihil superindictorum li.10.tit.18.l.1
Nimia credulitate circunuenta es libro 4. titu. 10.l.12
Nimis graue est, qui li.4.ti.20.l.6
Nimis properè iudex li.7.ti.53.l.1
Nisi eam pecuniam, quam li.5.ti.37.l.4
Nobiliores natalibus li.4.tit.63.l.3
Nolumus conuelli li.6.ti.24.l.20
Nomen quoque debitoris li.8.tit.17.l.4
Nominis venditio li.4.ti.39.l.3
Nomina paternorum debitorum libro. 5.titu.51. leg.2
Nominibus in dotem datis li.4.tit.10.l.2
Nominationes libellis, vel libro 7. titulo 62. leg.27
Nominationum forma li.10.ti.31.l.46
Nominatori pignori li.8.tit.14.l.11
Non ab re est li.8.ti.4.l.10
Non abstulit tibi li.8.ti.42.l.4
Non aduersus te li.4.ti.2.l.15
Non alios à muneribus li.10.ti.55.l.1
Non aliter quilibet li.12.ti.24.l.9
Non animaduertimus lib.3.ti.26.l.2
Non codicillum, sed li.6.ti.23.l.14
Non conuenit dubitari li.3.tit.29.l.9
Non damnatos quidem duntaxat libro 2.titu.12. leg.18
Non defensæ mortis li.3.ti.26.l.1
Non dubium est, in li.1.ti.14.l.5
Non dubium, nec incertum est libro. 6. titu. 23. leg.16
Non dubitatur, & si li.8.ti.45.l.6
Non dubitandum est li.2.ti.11.l.1
Non eo minus sententia li.2.tit.13.l.14
Non epistolis necessitudo li.4.ti.19.l.13
Non est ambiguum li.3.ti.36.l.9
Non est ambigui iuris li.5.ti.57.l.2
Non est dubium li.6.tit.30.l.15
Non est dubium, denegari li.6.ti.37.l.5
Non est ignotum li.5.ti.37.l.6
Non est ignotum, quod ea li.6.tit.7.l.1
Non est incerti iuris li.2.ti.57.l.1
Non est incognitum li.7.ti.35.l.3
Non est nouum li.2.ti.1.l.5
Non est probabilis causa li.4.ti.44.l.6
Non est vobis necessaria li.5.tit.71.l.2
Non exceptionibus li.8.ti.36.l.10
Non ex eo, quòd duplum li.8.tit.45.l.30
Non hoc, an tenuerit li.6.ti.15.l.4
Non idcirco minus li.1.ti.18.l.9
Non idcirco minus is li.1.ti.22.l.1
Non idcirco minus li.6.ti.36.l.4
Non idcirco minus li.7.ti.16.l.38
Non idcirco minus li.6.ti.12.l.11
Non idcirco minus li.7.ti.16.l.35
Non idcirco minus in li.4.ti.21.l.12
Non idcirco minus li.4.ti.38.l.12
Non idcirco minus venditio li.4.tit.48.l.12
Non ideo minus li.9.ti.2.l.5
Non ideo minus in li.7.ti.16.l.5
Non ideo diuisio inter te li.3.ti.36.l.12
Non ignorat competens li.9.tit.1.l.9
Non ignoret is, cuius li.7.ti.52.l.4
Non ignorabit iudex li.3.ti.42.l.4
Non interest, à quo vis li.2.tit.20.l.5
Non inuidemus, sed li.11.tit.40.l.1
Non iniusta ratione li.10.ti.2.l.1
Non iustam te gerere li.6.tit.48.l.4
Non licere li.3.tit.43.l.2
Non minorem auctoritatem li.2.ti.4.l.20
Non minus adsessoribus li.1.tit.49.l.11
Non modus prædiorum li.3.ti.34.l.12
Non moriturum li.8.ti.38.l.8
Non mutant serui statum li.7.tit.16.l.11
Non nudo consensu li.8.ti.49.l.3
Non nudis adseuerationibus li.4.ti.19.l.14
Non omnimodo succedunt li.7.ti.19.l.1
Non omnium tutorum filij li.5.tit.42.l.4
Non omni titulo res li.5.ti.37.l.16
Non oportet vt indignis li.8.ti.35.l.5
Non patimur hipocomos li.12.ti.51.l.13
Non plures, quàm li.1.ti.2.l.4
Non possunt obesse tibi li.2.ti.21.l.3
Non prius ad eos li.4.ti.15.l.4
Non prius debitorem li.11.ti.32.l.1
Non prius quenquam li.9.ti.46.l.7
Non prohibentur milites li.9.ti.1.l.8
Non pro numero superstitum li.6.ti.56.l.2
Non quidem fuit competens li.3.ti.13.l.1
Non quidem temere li.4.ti.52.l.1
Non rectè procuratores li.8.ti.41.l.3
Non semper compelleris li.7.ti.43.l.1
Non seruum, quem li.3.ti.32.l.20
Non sine ratione li.8.ti.60.l.5
Non solent noua vectigalia li.4.ti.62.l.3
Non solùm Barbaris li.4.ti.63.l.2
Non solùm per venditionem li.5.tit.71.l.4
Non solùm verba legis li.9.ti.9.l.3
Non tantùm decurionum filijs libro.12. titu.34. leg.2
Non tibi obest, si li.10.ti.39.l.1
Non tantum duorum mensium libro.6. titu. 37. leg.19
Non valet procuratoiris sententa libro.9.titu.2. leg.4
Non videtur abhorrere à li.10.tit.41.l.4
Non videtur circunscriptus li.2.ti.22.l.9
Non videtur nobis li.7.tit.45.l.1

Non

Index legum totius Codicis.

Non vnde originem li.4.tit.2.l.7
Non vtiliter nominatus lib.5.tit.45.l.2
Nos reddentes. Hæc lex est §.l.3.tit.1.lib.1. incip. Reddentes honorem
Nostræ pietatis formulationibus lib.12.titulo 27. leg.2
Nostram prouisionem lib.6.tit.23.l.30
Nostris & parentum lib.9.tit.46.l.8
Notum est à fisco lib.7.ti.37.l.1
Nouatione legitimè perfecta lib.8.tit.41.l.4
Nouationum nocentia lib.8.ti.42.l.8
Nouerint iudices lib.9.tit.44.l.2
Nouum quod postulas non est li.7.ti.62.l.2
Nuda pollicitatione li.8.ti.38.l.5
Nulla dubitatio est li.2.ti.13.l.23
Nulla lege prohibitum est li.5.tit.12.l.4
Nulla macula, vel li.10.ti.11.l.3
Nulla, nisi emensis li.1.ti.3.l.9
Nulla res prohibet li.4.ti.26.l.5
Nulla tibi aduersus li.8.ti.43.l.5
Nullam existimationis infamiam lib. 2. titu. 12. leg.14
Nullam possessionem li.12.ti.61.l.4
Nullam vim oportet li.11.ti.1.l.1
Nullus aruspex li.9.ti.18.l.3
Nullus apparitor li.12.ti.60.l.3
Nullus de schola agentium li.12.tit.20.l.1
Nullus eorum, qui li.12.ti.47.l.4
Nullus euectione vtatur li.12.tit.51.l.11
Nullus ex his, quos li.12.ti.60.l.2
Nullus fabricensium li.11.ti.9.l.7
Nullus hæreticis ministeriorum li.1.ti.1.l.2
Nullus in carcerem prius li.9.ti.3.l.2
Nullus iudicum ad prouinciam li.1.ti.49.l.8
Nullus iudicum id, quod li.10.tit.73.l.1
Nullus iudicum, quenquam li.12.tit.58.l.2
Nullus omnino qui li.9.ti.8.l.4
Nullus omnino originalis li.11.tit.67.l.1
Nullus omnino principatum li.9.tit.26.l.1
Nullus palatinorum, qui li.11.ti.72.l.1
Nullus penitus li.12.ti.51.l.21
Nullus penitus ex eo, quod li.10.ti.73.l.2
Nullus prouinciæ moderator li.1.ti.41.9
Nullus qualibet prærogatiua li.10.tit.31.l.28
Nullus qui nexu generis lib.10.ti.31.l.60
Nullus solius materni lib.10.tit.31.l.44
Nullus tanquam Iudæus li.1.ti.9.l.13
Nullus thesaurensis, vel lib.12.ti.24.l.2
Nullus tyro vagus aut lib.12.tit.44.l.1
Nullus vacationem li.10.ti.44.l.1
Nulli defensorum licere libro 1.ti.53.l.10
Nulli hæreticorum danda licentia li.1.ti.6.l.3
Nulli iam in posterum licere li.11.ti.61.l.13
Nulli iudicum liceat li.9.ti.48.l.1
Nulli iudicum, qui li.1.ti.41.l.14
Nulli licere decernimus li.1.ti.3.l.28
Nulli militarium li.12.ti.38.l.7
Nulli ne diuinæ domui lib.11.ti.23.l.1
Nulli officialium à li.7.ti.65.l.3
Nulli omnino ex tabulariis lib.10.ti.69.l.1
Nulli patriæ suæ administratio libro 1.tit. 41.l.15
Nulli posthac horreaticas li.10.ti.26.l.3
Nulli posthac sine li.12.ti.20.l.2
Nulli prorsus liceat li.11.ti.11.l.1
Nulli prorsus, nobis insciis lib.12.ti.45.l.1
Nulli prorsus non lib.2.ti.58.l.2
Nulli qui statuendi li.7.ti.45.l.10
Nulli salarium tribuatur li.10.ti.36.l.1
Nulli seriniario liceat lib.12.ti.50.l.10
Nulli sit liberum li.11.ti.14.l.1
Nullo iusto ti.li.3.ti.32.l.24
Nullum ex officio rationalis li.3.ti.26.l.10
Nullum ex primipilaribus li.12.titu.58.l.13
Nullum palatinis tibi li.1.ti.51.l.10
Nullum penitus, cum li.4.tit.20.l.12
Numerarios amplissimæ tuæ li.12.ti.50.l.3
Numerarios virorum illustrium lib. 12. tit. 55. leg.4
Numerus liberorum li.10.ti.51.l.1
Nunquam omnino li.ti.44.l.1
Nunquam stationibus, vel li.11.ti.47.l.1
Nuper legem conscripsimus li.5.ti.27.l.11
Nutritoribus hoc nomine lib.6.tit.58.l.10

OB causam proprij li.4.tit.10.l.3
Ob commissa adulteria li.9.tit.9.l.21
Ob debitum viri li.9.ti.12.l.1
Ob æs alienum seruire li.4.tit.10.l.12
Ob æs alienum tantùm li.5.ti.71.l.5
Obligata pignoris iure li.8.ti.20.l.2
Obligatis pignori mancipiis lib.8.ti.28.l.15
Ob maritorum culpam li.4.tit.12.l.2
Ob metallicum canonem li.11.ti.6.l.2
Ob negotium alienum lib.2.tit.19.l.18
Obnoxios criminum li.3.ti.43.l.11
Ob restituenda ea, quæ li.4.ti.7.l.6
Obseruare curabis, ne li.7.ti.43.l.2
Obseruare oportebit magistratus lib.10. titu.31. leg.2
Obsignatione totius debitæ lib.8.ti.48.l.9
Obsistere commodis publicis li.10.ti.16.l.9
Obtentu expilatæ hereditatis lib.9.tit.32.l.5
Obtentu nominis primipili li.12.ti.63.l.2
Ob tutorem non idoneum lib.5.tit.46.l.3
Occidendorum leonum lib.11.tit.44.l.1
Odiosas contrahentium calliditates li.3.titu. 10. leg.1
Officium Hellesponti li.1.ti.36.l.1
Officio, nec minus obsequio li.2.tit.19.l.5
Officio, quod tuis meritis li.12.tit.56.l.1
Officio tuæ magnitudinis li.12.tit.50.l.11
Officia & conditiones li.1.ti.3.l.3
Officia rectorum prouinciarum lib.12.ti.58. l.4
Officiales rationales li.1.ti.3.l.4
Oleo quidem, vel li.4.ti.32.l.23
Omissis quoque pignoribus li.8.tit.41.l.17
Omnis à clericis li.1.tit.3.l.2
Omnis seruitus aquarum li.11.ti.42.l.6
Omne semen li.10.ti.12.l.2
Omne verbum significans li.6.tit.43.l.2
Omne territorium censeatur li.11.ti.57.l.4
*Omnem adhibentes li.1.ti.3.l.41.
Omnem ambiguitatis confusionem li. 6.tit.59. leg.4
Omnem canonem vestium li.12.tit.40.l.1
Omnem honorem saluum li.7.tit.64.l.10
Omnem inquietudinem li.1.ti.45.l.1
Omnem summam auri li.10.ti.23.l.1
Omnem matri, siue intestato li.6.ti.55.l.6
*Omnem semper li.1.tit.3.l.42
Omnes adolescentes, qui li.2.ti.45.l.2
Omnes cognitores & li.tit.17.l.3
Omnes, cuiuscunque li.1.ti.22.l.6
Omnes dies iubemus esse li.3.tit.13.l.7
Omnes honorati li.11.tit.19.l.1
Omnes iudices cuiuscunque dignitatis li. 11. tit. 77.l.2
Omnes iudices inuigilare li.10.ti.11.l.5
Omnes iudices prouinciarúmque lib. 20.titu.31. leg.33
Omnes iudices vrbanæque li.3.ti.12.l.3
*Omnes magistratus li.3.tit.1.l.12
Omnes minoris laterculi lib.1.tit.30.l.2
Omnes nocendi quibuslibet li.7.tit.39.l.3
Omnes omnino ad oblationem lib.10. titu. 16. leg.4
Omnes omnino curialis, vel li.11.ti.34.l.4
Omnes omnino curiales lib.20.ti.31.l.50
Omnes omnino domesticos li.3.ti.25.l.1
Omnes omnino fugitiuos li.11.ti.47.l.6
Omnes omnino, quibus li.6.ti.22.l.12
Omnes palatinos quos lib.12.ti.31.l.1
Omnes pensitare debebunt li.10.ti.16.l.3
Omnes priuilegia dignitatum li.12.ti.8.l.9
Omnes profugi li.11.tit.47.l.8
Omnes pro iis agris li.4.ti.47.l.3
Omnes prouinciarum apparitores lib.1. titu. 41. leg.12
Omnes prouinciarum rectores lib.8.ti.12.l.11
Omnes, qui curiali li.10.ti.31.l.43
Omnes, qui in palatio lib.12.ti.29.l.4
Omnes qui meditata li.12.ti.41.l.9
Omnes qui patrimoniales fundos lib.11.titu.64. leg.3
Omnes qui quascunque res li.7.ti.37.l.2
Omnes, qui quolibet loco li.10.tit.31.l.49
Omnes, qui vbique sunt li.1.tit.3.l.31
Omnes, quibus vel cura li.8.tit.12.l.7
Omnes, quos damnationis li.9.ti.47.l.23
Omnes stationarij lib.12.ti.58.l.1
Omnes stipulationes li.8.ti.38.l.10
Omnes tutores, seu li.5.tit.51.l.5
Omnes vetitæ legibus li.1.ti.5.l.2
Omni nouatione cessante li.1.ti.2.l.6
Omnia ciratoria li.12.ti.22.l.2
Omnia corporatorum genera li.1.ti.28.l.4
Omnia loca, quæ sacris lib.1.ti.11.l.5
Omnia prædia, tam ea, quæ li.11.tit.73.l.3
Omnia priuilegia, quæ li.1.ti.3.l.35
Omnia quæ in horreis habentur lib.20.titu. 26. leg.1
Omnia tributa per li.1.ti.38.l.1
Omnium prædiorum actores lib.11.ti.58.l.13
Omnium rerum ac personarum li.4.tit.61.l.6
Omnium testamentorum li.6.tit.23.l.19
Omnibus tam viris spectabilibus li.1.tit.50.l.1
Omnibus fabricis li.11.ti.9.l.1
Omnibus in re propria li.4.ti.20.l.9
Omnibus iudicibus li.3.ti.2.l.2
Omnibus militibus nostris lib.4.ti.61.l.3
Omnibus per ciuitates ei li.9.ti.12.l.10
Omnimodo testatorum voluntatib.lib.2.tit. 28. leg.30
*Omnis li.10.ti.1.l.11
Oneri publico li.11.ti.4.l.1
Operarum præbitionem li.10.ti.4.l.1
Opinatores, quibus lib.12.tit.39.l.1
Opinatoribus id est li.12.tit.38.l.11
Opinione falsa mortis li.7.ti.29.l.3
Opprimendorum desertorum lib.3.ti.27.l.2
Optimam quæstionem li.8.tit.38.l.14
Optimum duximus li.2.ti.21.l.8
Oratione diui Pij li.10.ti.52.l.4
Orationis D. Seueri beneficium lib.5.ti.70.l.2
Ordo rei gestæ & li.7.ti.53.l.3
Ordinis ambitiosa decreta lib.10.ti.46.l.2
Ordinem consulatus li.12.ti.3.l.2
Ordinarij iuris est li.3.ti.32.l.13
Ordinariorum iudicum lib.12.ti.58.l.7
Ordinariorum iudicum officiis li.11.ti.75.l.1
Origine propria li.10.ti.38.l.4
Originarios colonos li.11.tit.47.l.11
Orphanotrophos huius li.1.ti.3.l.30

PACtum curatoris li.2.tit.3.l.22
Pactum dotale, quo li.5.tit.14.l.4
Pactum dotali instrumento lib.6.ti.20.l.3
Pactum quod bona fide lib.2.ti.3.l.17
Pactum, quod dotali instrumento ibid.l.15
Pactum vulgare li.4.ti.24.l.3
Pacto successorum debitoris lib.2.tit.3.l.26
Pacta nouiss.li.2.ti.3.l.12
Pacta, quæ contra leges lib.2.tit.3.l.6
Palatini pro capitibus lib.12.tit.24.l.1
Palatinis hæc cura debet esse li.1.tit.32.l.1
Palatinos, qui à viro lib.11.tit.73.l.2
Palatinos, qui sacrarum lib.12.tit.24.l.10
Pamphyliæ etiam ciuitates li.11.tit.69.l.2
Parabolani. Vide, Parabolanos, qui li.1.ti.3.l.18.
Parentes & liberi li.4.ti.20.l.5
Parentes, natales li.7.ti.16.l.22
Parentum necessitatibus li.5.tit.25.l.1
Parentibus arbitrium diuidendæ li.3.ti.28.l.8
Parhippum eum videri li.12.ti.51.l.4
Particulari delegationum lib.10.tit.17.l.2
Partus pignoratæ ancillæ li.8.tit.25.l.1
Partum ancillæ matris li.3.tit.32.l.7
*Pateant li.1.ti.12.l.3
Pater pro filia dotem li.5.ti.14.l.7
Pater trium incolumium li.10.ti.63.l.1
Pater tuus aduersus eum lib.9.ti.20.l.1
Pater tuus, si ex residua lib.6.ti.24.l.2
Pater tuus, si maior est li.5.tit.68.l.1
Pater vester tutor li.5.ti.54.l.2
Patris nomine li.4.ti.13.l.4
Patrem emancipato filio lib.10.tit.60.l.1
Patrem qui filiam exposuit li.5.ti.4.l.16
Patrimoniales fundi li.11.ti.61.l.2
Patrimoniales fundos lib.11.tit.64.l.2
Patrimoniorum munera li.10.ti.41.l.9
Patronus liberti li.6.ti.13.l.2
Patroni tui filij li.5.ti.31.l.2
Patruo ac materteræ li.6.ti.57.l.7
Peculiari præceptionis li.12.tit.19.l.5
Pecunia, quam creditor li.7.tit.73.l.5
Pecuniæ indebitæ per li.4.ti.5.l.1
Pecuniæ solutæ professio li.8.ti.43.l.14
Pecuniam à te datam li.4.ti.6.l.10
Pecuniam quam te ob dotem li.4.ti.6.l.1
Pecuniam, quam tibi à matre lib.4.ti.16.l.1
Pendente appellatione lib.6.ti.11.l.1
Penes illum vectigalia li.4.tit.61.l.4
Per agrum quidem alienum li.3.ti.34.l.11
Per annos singulos li.11.ti.6.l.5
Per Aquilianam stipulationem li.8.ti.44.l.3
Per Bithyniam li.10.ti.25.l.2
Per colonum præiudicium li.11.ti.47.l.17
Per diuersas interpellationes lib.4.ti.35.l.22
Peremptorias exceptiones lib.7.tit.50.l.2
Peræquatores ac discussores li.11.ti.57.l.6
Perfecta donatio li.8.ti.55.l.4
Perfectam emptionem li.4.ti.45.l.2
Pergit audacia ad busta li.9.ti.19.l.5
Per hanc iubemus sanctionem li.6.ti.51.l.1
Per hanc diuinam pragmaticam li.12.ti.50.l.12

Index legum totius Codicis.

Per hanc diuinam sanctionem li.7.ti.63.l.4
Per hanc legem decernimus li.2.tit.8.l.7
Per id tempus,quo li.12.ti.23.l.3
Per Illyricum li.12.ti.58.l.9
Periniquum & temerarium esse li.3.tit.13.l.7
Per liberam personam li.7.tit.32.l.1
Permutationem,vtpote li.4.ti.64.l.1
Per omnes prouincias li.11.tit.64.l.5
Per omnes prouincias li.11.tit.25.l.1
Per omnes regiones li.1.ti.53.l.6
Perpensa deliberatione li.11.tit.6.l.1
Per procuratorem li.7.ti.32.l.8
Per prouincias li.8.ti.10.l.10
Per retentionem pignoris li.4.ti.32.l.4
Persecutionem eorum,quæ vi li.2.ti.20.l.1
Persecutione pignoris omissa li.8.tit.8.l.14 l.24
Per singulas prouincias lib.10.tit.30.l.3
Per tutorem pupillo actio li.5.tit.39.l.5
Per vniuersam diœcesim li.11.ti.51.l.1
Petens ex stipulatione li.2.ti.3.l.27
Petendæ in integrum restitutionis lib.2.ti.53.l.6
Petitionem virorum disertiss.lib.2.ti.7.l.13
Petitione virorum disertiss.lib.2.tit.8.l.5
Pietatis fungeris munere li.5.ti.43 l.6
Pignus in bonis debitoris li.4.tit.24.l.8
Pignus intercidit,si li.8.ti.27.l.1
Pignoris causa res li.4.ti.24.l.10
Pignoris vel hypothecæ li.8.tit.14.l.18
Pignorum gratia aliquid li.8.ti.18.l.8
Pignoribus datis à reo lib.2.tit.45.l.25
Pignoribus quidem interuenientibus li.4.ti.32. leg.22
Placet nobis,præsides lib.3.tit.3.l.2
Placet nostræ clementiæ li.1.tit.3.l.17
Placet nullum omnino li.10.ti.47.l.8
Placet rationabilis consilij lib.1.titu.2 l.5
Placet,vt iudicibus li.3.ti.3.l.3
Placuit eos,qui nascuntur lib.7.ti.17.l.42
Placuit in omnibus rebus li.3.ti.1.l.8
Placuit iustè omnibus li.12.tit.24.l.8
Placuit omnibus lib.1.tit.11.l.1
Placuit quoties pedaneis lib.3.tit.3.l.4
Placuit vt emphyteuticorum lib.11.ti.64 l.4
Plagij criminis accusatio j.li.9.ti.20.l.13
Plagij criminis accusatio ij.ibidem l.14
Plagiarij qui viuentium libro 9.tit.20.l.16
Plebs vrbana li.11.ti.48.l.1
Plures apochis,vel redituum libro.4. tit. 21. l.18
Plurimis immunitates operum libro.8.titulo.12. leg.1
Plus est hominem extinguere veneno, quàm occidere gladio lib.9.ti.18.l.1
Prodagræ quidem valetudo li.10.ti.50.l.3
Poëtæ nulla immunitatis prærogatiua iuuantur li.10.ti.52.l.3
Polla quidem liberam habuit li.5.ti.35.l.1
Pollicitationem à fratre li.5.ti.3.l.3
Porcinarij vrbis æternæ li.11.tit.16.l.1
Portionem propriam libro 8.titulo 54.l.12
Portionem quidem tuam libro 11.ti.52.l.4
Possessionem quam in vos li.8.ti.56.l.3
Possessiones quas ad te lib.4.tit.19.l.2
Possessiones tuæ rusticæ lib.5.tit.73.l.3
Possessionum diuisiones li.3.tit.38.l.11
Possessores,vel emphyteuticarij libro.11.titu.61. l.12
Post aditam hereditatem li.6.ti.26 l.5
Post certi temporis ministerium li.7.tit.16. l.36
Post decisionem furti li.6.tit.2.l.13
Post D.Marci constitutionem li.9.ti.8.l.7
Post duos fisci patronos li.2.tit.7.l.15
Posthumo nato,qui li.6.ti.12.l.2
Posthumo præterito li.6.tit.20.l.11
Post litis contestationem li.4.ti.17.l.1
Post mortem suam li.6.ti.42.l.12
Post perfectam venditionem li.4.ti.48.l.1
Post perfectam venditionem li.4.ti.49.l.16
Post sententiam,quæ li.7.tit.45.l.9
Post solutionem à se factam li.4.ti.35.l.18
Postquam eò decursum est li.4.ti.39.l.7
Postquam liti de prædio motæ li.tit.3.l.4
Postquam in integrum ætatis lib.2.ti.24.l.1
Post venditionem hereditatis li.2.ti.3.l.2
Postulata in integrum restitutione libro.2. tit. 5. leg.1
Potes,auctoribus nobis li.2.tit.9.l.2
Potest de falso causam li.1.tit.41.l.1
Potioris gradus iudicibus li.1.ti.41.l.5
Potuit pupillus pro herede li.6.ti.30.l.5
Potuit quidem & debuit li.5.ti.37.l.2
Prata prouincialium nostrorum li.11.ti.6.l.3
Præbemus licentiam vt lib.9.tit.22.l.24
Præcepit nostra serenitas lib.10.ti.23.l.3
Præcipimus ex appellationibus libro 7. titu.22 leg.32
Præcipimus,nequando curiales lib 1.titu.44.l.2
Præcipimus,vt si fortè li.10.ti.23.l.4
Præcipimus,vt senatori lib 12.ti.1.l.14
Præcipua est nostræ pietatis li.12.ti.7.l.1
Præclaram nobilémque li.12.ti.7.l.2
Prædium rusticum,vel li.5.tit.72 l.10
Prædia domus nostræ li.11.tit.70.l.5
Prædia obligata per legatum li.6.ti.42.l.6
Prædia rustica quæ li.5.ti.71.l.8
Prædiorum,quæ sine decreto li.5.tit.71.l.10
Prædiis iustructis legatis li.6.ti.38.l.1
Præfectura vrbis li.1.ti.28 l.3
Præfecturæ cornicularios li.12 tit.53.l.1
Præfectus prætorio August.li.1.tit.38.l.2
Præfectus vrbi,amicus noster li.4.tit.55.l.1
Præfectum vrbi li.12.ti.4.l.1
Præfectiarios ad perniciem li.12.ti.53.l.2
Præpositos a tribunos li.12.tit.1.l.11
Præscriptio temporis li.8 ti.12.l.5
Præscriptionem peremptoriam libro 8.titu. 36. leg.8
Præscriptionem XL.annorum li.7.tit.39.l.4
Præscriptione bona fide li.7.tit.45.l.7
Præscriptione mendaciorum opposita lib.1.titu. 22.l.2
Præscriptiones fori li.8.ti.37.l.13
Præsenti lege decernimus li.1.tit.12.l.5
Præses prouinciæ,ad quem li.7.tit.62.l.5
Præses prouinciæ aditus li.8.tit.3 l.1
Præses prouinciæ discretio li.9.ti.20.l.7
Præses prouinciæ ea,quæ li.4.ti.65.l.17
Præses prouinciæ existimabit li.2.ti.4.l.12
Præses prouinciæ in eum,qui li.8.ti.1.l.2
Præses prouinciæ,ne li.8.ti 51.l.8
Præses prouinciæ non ignorat libro 7.titulo 45 leg.3
Præses prouinciæ probatis iis li.8.ti.53.l.1
Præses prouinciæ sciens li.4.ti.8.l.1
Præses prouinciæ si eum li.10.ti.32.l.2
Præses prouinciæ si perspexerit li.9.tit 42.l.1
Præses prouinciæ tutores li.5.tit.43 l.3
Præses prouinciæ vir clariss.li.8.ti.14.l.5
Præses prouinciæ vsu aquæ lib.3.tit.34.l.6
*Prætens lib.1.ti.3.l.56
Præsides non per li.1.ti.49.l.2
Præsides prouinciarum lib.1.tit.41.l.2
Præsidibus & rationalibus li.2.ti.51 l.2
Præstat firmam defensionem lib.7.tit.22.l.2
Præter eos,qui de li.2.ti.54 l.1
Præter solennes & li.12.ti.62.l.2
Prætextu debiti li.4.ti.23.l.4
Prætoriæ iudicum li.8.ti.12.l.3
Prætori defertur hæc li.1.ti.40.l.1
Precibus quidem tuis li.3.ti 29.l.3
Precibus tuis manifestius li.6.ti.46.l.8
Presbyteros,diaconos li.1.tit.3.l.6
Presbyteri citra iniuriam ibid.l.8
Pretij causa li.4.ti.44.l.9
Pretij rerum distractarum li.4.ti.35.l.19
Pridem placuit domestica lib.9.ti.41.l.6
Primicerius adiutor li.1.ti.28.l.5
Primicerius mensorum li.12.ti.28.l.1
Primicerius quidem domesticorum li.12.tit. 17. leg 2
Primicerium fabricæ li 7.ti.9.l.2
Principaliter causam eius lib.7.ti 16.l.19
Principaliter de statua lib.6.tit.16.l.13
Principes gentium in rebus lib.12.ti.22.l.6
Prior quidem creditor li.8.tit.18.l.5
Prisco iam nunc ordine li.12.tit.24.l.3
Priuatæ rei nostræ,libro 10.tit.47.l 10
Priuatæ vel linteariæ vestis lib.11.ti.8.l.14
Priuatorum consensus libro 3.titulo 13.l.3
Priuatas possessiones li.11 tit.74.l.1
*Priuatos li.1 ti.4.l 11.
*Priuilegia li.1.ti.2 l.17
Priuilegio militiæ paternæ lib.10.ti.31.l.27
Priuilegio speciali ciuitatis lib.10.ti.39.l.6.
Priuilegia,quæ contemplatione lib.1.ti.5.l.1
Priuilegia,quæ generali libro 1.titu.2.l.12
Priuilegiis dudum scholæ vestræ li.1.ti.31.l.1
Prius est,vt crimnibus libro 9.titu.1.l.1
Prius est de possessione libro 7.tit.62.l.1
Pro ædibus,quas li.11.ti.69.l 1
Pro auro & argento libro 4.titulo 32.l.25
Probati apparitores libro 12.tit.55.l.3
Probatorias memorabilium lib.12.titu.60.l.9
Pro biennio annum solum lib 12.tit.19.l.6
Proconsularis spicis lib.12.tit.22 l.3
Procurator citra domini lib.8 tit.16.l.1
Procurator meus qui li.3.tit.26.l.3
Procurator meus qui vice lib.9.tit.47.l.2
Procurator priuatæ rationis libro 2. titulo 1. leg 7
Procuratori nostro lib.3.tit.3.l.1
Procuratorem non tantùm pro iis libro 4.tit. 35 l.ti
Procuratorem vel actorem lib.2.tit.13.l.16
Procuratores absentium lib.10.tit. 47.l.5
Procuratores meos lib 1.tit.52.l.2
Procuratores nostros lib.3.tit 22 l.2
Procuratores reipublicæ lib.10.tit.31.l.30
Procuratoribus iustitutis lib.2.tit.13.l.22
Pro debito lib.7.tit 72.l.6
Pro dubietate eorum lib.4.tit.5 l.11
Programma si quod à lib 7.tit.57.l 6
Professio & desiderium lib.10.tit 41.l.6
Pro hereditariis partibus lib.4 tit.36.l.2
Prohibitum est lib.10.tit.1.l.5
Pro his quæ semel lib.11.tit.5.l.4
Pro imminutione lib.11.tit.10.l.2
Prolatam à præside sententiam lib.7.tit.45.l.4
Pro locis ac proximitate lib.10.tit.10.l.5
Promissæ tibi pecuniæ lib.4.tit.14.l.3
Promissis transactionis causa lib.2.tit 4.l.37
Pro officio administrationis lib.5 tit.37.l.20
Pro oneribus matrimonii lib.5.tit.12.l.20
Properandum nobis visum est lib.3.tit.1.l.11
Pro portione tua lib.8.tit.36.l.2
Propositis edictis lib.11.tit.75.l.1
Proprias tuas res lib.6 tit.37.l.13
Proprietatis dominium lib 4.tit.19.l.4
Propter æs alienum lib.4.tit.15.l.1
Propter honorem municipalem libro.7.titul.71 leg.5
Propter insidias quas lib.9 tit.1.l.14
Propter instrumenta li.4.tit.34.l.5
Propter latè diffusum lib.5 tit.36.l.3
Propter multas iustásque causas libro 11. titul. 21 leg. 1
Propter mutuam vni lib.8.tit.11.l.4
Propter violatam virginem lib.9.tit.9.l.7
Pro ty omibus lib.11.tit.74.l.3
Prouidendum est eorum lib.11.tit.31.l.23
Prouidendum est ne j.lib.12.tit.47.l.11
Prouidendum est ne ij.lib 2.tit.6.l.7
Prouincialium commodis lib.12.tit.38.l.8
Prouinciæ Thraciarum lib.12.tit.40.l.2
Prouincialum præsides lib.3.tit.13.l.9
Proximos memoriæ lib.12.tit.19.l.9
Proximos sacrorum scriniorum ibid.l.8
Puberem agnoscentem lib.6.tit.30.l.12
Publici cursus exhibitio lib.12.tit.51.l.14
Publicati semel lib.6.tit 23.l.2
Publicas ac fiscales causas lib.3.tit.12.l.5
Publico iudicio lib.9.tit.9.l.1
Puniri iubemus lib.1.tit.22.l.3
Pupillus agere lib.5.tit.56.l.4
Pupillus si ei alimenta lib.5.tit.50.l.1
Pupillorum repudiatio lib.6.tit.31.l.5
Pupillorum seu minorum lib.5.tit.37.l.21
Purpuræ nundinas lib.11.tit.8.l.5

QVadraginta diebus lib.3.tit.13.l.6
Quandiu non est integra lib.8.tit.28.l.6
Quandiu per facti quæstionem lib.6.tit.9.l.5
Quando quis quolibet lib.9.tit 49.l.10
Quando votis communibus lib 12.tit.49.l.1
Quanquam interpretantur lib 9.tit.23.l.9
Quanquam in tutela detentus lib.5.tit.62.l.15
Quanquam militum testamenta lib.6.tit.21.l.3
Quanquam omnium bonorum lib.6.tit.22.l.1
Quanquam pater tuus lib.6.tit.49.l.10
Quanquam pecuniæ lib.7.tit.46.l.2
Quantum ad extraordinarias lib.10.tit.41.l.19
Quas gratias aut lib.1.tit.27.l.1
Quanuis adulterii crimen lib.9.tit.10.l.30
Quanuis ancilla lib.7.tit.66 l.5
Quanuis Bassa lib.4.tit.32.l.8
Quanuis codicilli quibus lib.7.titulo 4.l.2
Quanuis constet specialiter libro 8. titulo 14. leg.2
Quanuis cum causam tuam lib.1.titu.18.l.1
Quanuis cum statulibero libro 4.titu.14.l.1
Quanuis defunctus sit lib.7.tit.21.l.3
Quanuis de inofficioso lib.3.tit.28.l.2
Quanuis ea pecunia lib.8.tit.14.l.17
Quanuis etiam expilatæ lib.6.tit.2.l.17
Quanuis eum ordinem lib 9.tit.45.l.3

Quanuis

Index legum totius Codicis.

Quanuis eum,qui pactus est lib. 2.ti.4.l.39
Quanuis ex causa dotis lib.7.ti.73.l.2
Quanuis fluminis natura lib.7.tit.41.l.1
Quanuis fructus pignori lib.8.tit.15.l.3
Quanuis heres institutus lib.6.tit.37.l.2
Quanuis incrementum lib.40.tit.31.l.2
Quanuis indubitati iuris sit lib.9.ti.9.l.19
Quanuis in lucro li.1.tit.18.l.11
Quanuis instrumento emptionis lib.4.ti.50.l.4
Quanuis mulier pro alio lib.4.tit.29.l.9
Quanuis pater tuus lib.5.tit.14.l.3
Quanuis pecuniam tuam lib.4.tit.11.l.2
Quanuis personali actione lib.8.ti.14.l.8
Quanuis placuerit lib.6.ti.26.l.4
Quanuis prouisum fuerit lib.10.tit.31.l.51
Quanuis quis se filium lib.6.tit.34.l.2
Quanuis senatusconsultum lib.1.tit.16.l.1
Quanuis simpliciter te lib.6.ti.42.l.15
Quanuis verbis his lib.6.ti.36.l.1
Quanuis vsuræ fœnebris li.4.ti.32.l.1
Quatuor,qui ex lib.12.tit.27.l.1
Quæ adulterium commisit li.9.tit.9.l.29
Quæcunque pro reliquis lib.10.tit.3.l.5
Quæcunque res ad li.6.tit.60.l.4
*Quæ de alea lib.1.tit.4.l.25
*Quæ de Samaritis lib.1.tit.5.l.18
Quædam pupillorum lib.5.tit.46.l.2
Quædam sunt negotia lib.3.tit.13.l.5
Quemadmodum originarios lib.11.tit.47.l.7
Quem dicis tibi tutorem li.5.ti.28.l.1
Quæ ex relationibus vel lib.1.tit.14.l.2
Quæ fortuitis casibus li.4.tit.24.l.5
Quæ in testamento lib.9.tit.23.l.4
Quæ nuper ad testamenta li.3.tit.28.l.31
Quæ operibus publicis lib.8.ti.12.l.2
Quæ prædium in filios lib.8.ti.16.l.6
Querela falsi lib.9.tit.27.l.12
Quæ specialiter lib.9.tit.28.l.9
Quæstionem de seruis li.9.ti.41.l.1
Quæstiones eorum criminum li.3.tit.15.l.1
Quæstionem ex facto lib.6.tit.42.l.32
Qui absente li.2.tit.13.l.4
Qui accusare volunt lib.2.tit.1.l.4
Qui à creditore li.8.tit.28.l.18
Qui ad tutelam vel curam lib.5.ti.66.l.1
Qui ad statuas,vel lib.1.ti.25.l.1
Qui agros domino cessante lib.11.ti.58.l.8
Qui aliena pecunia lib.4.tit.50.l.8
Quia nonnunquam lib.4.tit.40.l.3
Quia plurimæ domus li.8.tit.12.l.18
Qui aliquem ex famulis lib.11 tit.7.l.5
Qui aut patre conchylegulo lib.11.ti.7.l.15
Qui bonis cesserint lib.7.tit.71.l.1
Quibus posthac ordini suo li.10.ti.59.l.1
Qui calumniatores lib.9.ti.46.l.5
Qui causaria missione li.5.ti.65.l.1
Qui certo loco sese soluturum lib.3.ti.18.l.1
Qui conditioni non obnoxius li 10.ti.43.l.3
Qui contemplatione meritorum libro 12.tit.12. leg.1.
Qui contra legum præcepta li.5.ti.5.l.4
Qui crimen publicum lib.9.ti.1.l.3
Quicquid animi largitate li.2 tit.7.l.5
Quicquid auus auia li.6.tit.59.l.2
Quicquid contra vectigales lib.4.ti.61.l.12
Quicquid nostrorum vnquam lib.12.ti.64.l.1
Quicquid tutoris dolo lib.5.ti.51.l.7
Quicquid vltra debitum lib.10.tit.20.l.1
Quicunque administrationem lib.1.tit.51.l.1
Quicunque ad emphyteusim li.11.tit.61.l.7
Quicunque apparitores li.12.ti.59.l.5
Quicunque castellorum loca li.11 ti.59.l.2
Quicunque chartas,vel lib.12.ti.58 l.10
Quicunque decurionum lib.10.ti.69.l.2
Quicunque de prouincialibus lib.10.tit.22.l.3
Quicunque de seriniis lib.12.tit.43.l.2
Quicunque deserta prædia lib.11.tit.58.l.3
Quicunque desertum fundum ibid.l.7
Quicunque ex corpore cohortalium lib.12.titu. 22.l.7
Quicunque ex corporalibus li.11.tit.16.l.2
Quicunque ex Iudæis li.1.tit.9.l.9
Quicunque ex eo die li.9.ti.40.l.2
Quicunque ex mancipiis li.11.ti 15.l.1
Quicunque ex palatio li.12.ti.61.l.2
Quicunque fugitiuum seruum li.6.ti.1.l.4
Quicunque illustris lib.12.ti.54.l.2
Quicunque in hac sacra vrbe lib.1.tit.5.l.8
Quicunque locus in lib.8.ti.12.l.16
Quicunque maleficiorum labe lib.9.ti.18.l 9
Quicunque militum li.12 ti.36.l.10
Quicunque non illustri li 3.tit.24.l.1
Quicunque paruuli lib.11.ti.63.l.1
Quicunque per Ordrosenam lib.12.ti.58.l.5
Quicunque possessionem li.11.tit.65.l.3
Quicunque possessiones lib.11.tit.61.l.3
Quicunque prætorianæ li.2.tit.13.l.25
Quicunque rem litigiosam li.8.tit.37.l.3
Quicunque res ex l.6.ti.9.l.8
Quicunque residentibus lib.1.ti.3.l.14
Quidam ancillæ suæ li.6 tit.56.l.6
Quidam cum testamentum conderet li.6.tit.27 leg.5
Quidam cũ testamentũ faciebat lib.6.tit.29.l. 4
Quidam elogio condito lib.9.tit.30.l.20
Quidam filium suum à lib.6.tit.42.l.31
Quidam ignauiæ sectatores lib.10.tit.31.l.26
Quidam post impletum ordinem lib.12. tit. 24 leg.5
Quidam testamento condito lib.6.tit.48.l.8
Quidam vetusti iuris ordine lib.5.tit.8.l.1
Qui de crimine publico li.9.ti.2.l.9
Qui deportantur,si lib.6.ti.24.l.1
Qui depositum non restituit li.4.ti.34.l.10
Qui derelicta curia li.10.ti.31.l.17
Qui diuinæ legis sanctitatem lib.9.tit.29.l.1
Qui ea lege prædium vendidit lib.4.tit.54.l.3
Qui ex conducto possidet lib.7.ti.32.l.1
Qui ex quæsturæ honore li.12.ti.6.l.1
Qui exercendorum mercatuum li.4.tit.60.l.1
Qui explicandi negotij spem lib.9.ti.2.l.10
Qui exportandus à domino lib.4.tit.55.l.5
Qui falsas tabulas dixerit lib.9.tit.22.l.6
Qui fideicommissariam li.6.ti.42.l.8
Qui filios vestros,vel li.8.tit.17.l.6
Qui fiscales species li.11.ti.1.l.5
Qui fundos patrimoniales lib.11.tit.48.l.9
Qui grauatos se esse à li.11.ti.47.l.5
*Qui habet lib.1.ti.12 l.7
Quilibet principalium li.11.ti.31.l.40
Qui immunitatem munerum lib 10.ti.41.l.2
*Qui Imperatore li.1.tit.12.l.8
Qui in contractibus li.10.tit.1.l.8
*Qui in monasteriis lib.1.tit.3.l 29
Qui in officio magistrorum li.12.ti.55.l.2
Qui in potestate patrum li.2.ti.2.l.3
Qui legati,sue fideicommissi,lib.6.ti.53.l.5
Qui liberos li.9.ti.36.l.9
Qui licitam prouocationem li.1.ti.21.l.3
Qui manumittuntur li.6.ti 3.l.12
*Qui militiam li.10.55.l.1
Qui nauem Tiberinam li.12.tit.26.l.1
Qui necessariò patriæ lib.2.tit.7.l.2
Qui nondum certus de li.4.tit 39.l.4
Qui non probasse crimen li.9.ti.46.l.3
Quinque summates li.10.ti.31.l.57
Quinque pedum præscriptione lib.3.ti.39.l.5
Quinquaginta dies,qui li 5.tit.62.l 6
Qui nummis acceptis,ab li.6.ti.3.l.3
Qui numerarij appellati lib.12.tit.50.l.2
Qui ordinariam gesserit lib.1.ti.43.l.7
Qui pactus est nisi li.8 tit.35.l.1
Qui per potentiam li.11.ti.58.l.10
Qui pignus secundo loco acceperit lib.8.titu.18 leg 1
Qui post xxv.annum ætatis li.2.ti.46.l.1
*Quicunque habent li.9.ti.48.l.11
*Qui post sanctum li.1.ti.11.l.10
Qui post testamentum factum li.6.tit.37.l.3
Qui potentatus lib.9.ti.43.l.1
Quæ prædium obligatum li.8.tit.28.l.13
Qui pro parte heres li.8 tit 31.l.1
Qui publici muneris li.10.tit.43 l.2
Qui pupillæ negotia li.2.tit.19.l.4
Qui rem emit & li.9.ti.45.l.3
Qui rem propriam condixit li.4.ti 65 l.20
Qui restituitur in integrum li.2.tit.48.l.1
Qui securus domini voluntatem li.4.ti.25.l.6
Qui se non immiscuerunt li.5.tit.55.l.2
Qui se patris li.6.ti.14.l.3
Qui sententiam laturus est lib.9.ti.47.l.16
Qui sepulchra violant li.9.ti.20.l.4
Qui sine auctoritate li.8.ti.12.l.19
*Qui sua monasteria li.1.ti.3.l.28
Quisque accusator li.9.ti.44.l.1
Quisquis alieni iuris li.12.ti.44.l.2
Quisquis cohortalibus lib.12.ti.58.l.14
Quisquis colonum patrimonialem li.11.ti.63.l.2
Quisquis censibus li.1.ti.3.l.16
Quisquis colono li.11.ti.49.l.1
Quisquis conductor lib.11.ti.48.l.6
Quisquis crimen intendit li.9.tit.46.l.10
Quisquis cum militibus li.9.ti.8.l.5
Quisquis emensis li.1.ti.3.l.27
Quisquis equos,quos li.11.ti.40.l.3
Quisquis ex desertis li.11.ti.47.l.3
Quisquis fuerit exhibitus li.3.ti.2.l.1
Quisquis in crimine maiestatis lib.10.ti.12.l.1
Quisquis iudici fœnebrem li.4.ti.2.l.16
Quisquis magisterium li.12.ti.4.l.2
Quisquis maior ætate li.4.ti.44.l.15
Quisquis ne voluntas defuncti li.7.ti.65.l.6
Quisquis rem aliquam li.8.ti.54.l.28
Quisquis vitam succiderit li.11.tit.57.l.2
Quisquis vult esse causidicus li.2.ti.6.l.2
Qui stipendia merent li.2.ti.13.l.9
Quis tam inuenisti li.10.ti.31.l.52
Qui textrini nostri li.11.ti.7.l.6
Qui tibi hereditatem vendidit lib.4.ti.39.l.6
Qui tutores,vel li.5.ti.64.l.1
Qui vel extguam li.12.ti.60.l.4
Qui veluti præsentem li.9.ti.22.l.13
Qui vtilia reipublicæ lib.11.tit.58.l.5
Quo minus fructuum li.4.ti.24.l.11
Quo minus creditor li.8.ti.20.l.3
Quod ad præsens remedium li.11.ti.7.l.4
Quod adhibitus ad testamentum li.9.tit.23.l.5
Quod certatum est li.6.ti.29.l.3
Quod Cornelia Saluia li.1.tit.9.l.1
Quod debitori tuo li.8.ti.43.l.15
Quod de suo maritus li.5.tit.16.l.2
Quod dicis matrem filiis lib.5.ti.34.l.6
Quod est constitutum post li.7.ti.21.l.5
Quod euitandi tyrocinij causa lib.4.ti.7.l.3
Quod ex liberta muliere nascitur li.6.ti.3.l.11
Quod ex operis ancillæ lib.4.tit.24.l.1
Quod fauore quorundam li.1.ti.14.l.6
Quod in libellum contulisti li.10.ti.3.l.1
Quod in vxorem tuam ægram li.2.ti.19.l.13
Quod magno conflictu li.7.ti.57.l.7
Quod placuit veteranos,li.5.tit.65.l.2
Quod plerúnque postulatur li.5.tit.5.l.2
Quod promulgatis sanctionibus li.1.tit.28.l.2
Quod quis sibi debitum li.2.ti.13.l.8
Quod res cum vterinis li.5.ti.62.l.21
Quod scitis prioribus continetur li.6.ti.60.l.3
Quod sponsæ ea lege donatur li.5.ti.3.l.4
Quod tempore militiæ li.2.ti.51.l.3
Quos retrahi in seruitutem li.2.tit.31.l.3
Quotiens ab Alexandrina li.10.tit.63.l.6
Quotiens ab omnibus,qui li.6.tit.42.l.11
Quotiens accipientis li.4.ti.7.l.4
Quotiens alicui li.11.ti.67.l.6
Quotiens compulsor li.12.ti.62.l.3
Quotiens ex priuata lib.12.tit.1.l.17
Quotiens duobus li.11.ti.35.l.2
Quotiens aliquis,vel aliqua li.6.ti.54.l.12
Quotiens à tutoribus singulis li.7.ti.55.l.2
Quotiens certi quidem li.6.ti.24.l.13
Quotiens de domino li.9.tit.41.l.12
Quotiens de qualitate li.10.ti.71.l.2
Quotiens de emancipati filij li.6.ti.55.l.4
Quotiens in disceptatione constiterit li. 10.titu. 30.l.1
Quotiens donatio ita conficitur lib.8.tit.55.l.3
Quotiens duobus insolidum li.3.ti.32.l.15
Quotiens est lex,Ex quolibet li.4.ti.4.l.1
Quotiens inter omnes heredes li.3.ti.36.l.10
Quotiens obruta,vel li.11.ti.5.l.3
Quotiens pluribus liberis li.6.tit 10.l.1
Quotiens principali loco lib.6 tit.42.l.13
Quotiens quis & li.10.tit.19.l.3
Quotiens rescripto nostro li.1.tit.19.l.2
Quotiens super causa li.12.tit.3 l.3
Quotiens vrgente necessitate li.10.ti.27.l.1
Quotienscunque certa summa li.11.ti.70.l.5
Quotienscunque se li.10.ti.31.l.37
Quoniam aduersus emptorem li.5.ti.73.l.4
Quoniam Alexandrum li.9.ti.9.l.26
Quoniam auus tuus li.8.ti.45.l.2
Quoniam asseueras patrem tuum.li.4.ti.63.l.5
Quoniam Augerio.li.10.ti.2.l.3
Quoniã circũueniam dicis sororem li.2.ti.34.l.1.
Quoniam ciuili contestatione li.3.t.8.l.4
Quoniam consulis,an.li.3.tit.12.l.1
Quoniam desideria morientium li.5.ti.17.l.4
Quoniam diuersi iudices libro 12.tit.1.l.7
Quoniam ea,quæ in transactione li.2.tit. 47.l.2
Quoniam indignum est libro 6. tit.23.l.25
*Quoniam in plerisque lib 1.titulo.2.l.26

Index legum totius Codicis.

Quoniam in prioribus constitutionibus li.3.tit. 28.leg.32
Quoniam inter alias captiones lib.8.tit.35.l.3
Quoniam iudices ordinarij.li.7.ti.62.l.21
Quoniam liberum fundum li.4.ti.31.l.10
Quoniam liberi testes li.4.ti.20.l.10
Quoniam multa facinora li.9.tit.12.l.6
Quoniam multi iudices li.1.ti.8.l.11
Quoniam nihil actor amplius li.6.tit.53.l.1
Quoniam nonnulli fisci debitores li.7.ti.62.l. 18
Quoniam nonnulli li.9.tit.24.l.1
Quoniam nouella constitutio lib 3.ti.20. l.29
Quoniam plerunque euenit lib.3.tit.12.l.1
Quoniam præteritæ leges lib.5.tit.9.l.9
Quoniam religiosa solicitudo lib.7.tit.13.l.1
Quoniam seruos à plagiariis li.9.tit.20.l.10
Quoniam sororem tuam lib.6.tit.30.l.7
Quoniam venerabilis recordationis libro.1.tit. 3.l.23
Quoniam veredorum li.12.tit.51.l.12
Quoniam vnum carceris conclaue li.9.ti.4.l.3
Quosdam operta humo li.11.tit.6.l.6
RAtio iuris postulat lib.4.tit.39.l.2
Rationes curæ administratæ li.5.ti.37.l.14
Rationes defuncti,quæ lib.4.tit.19.l.6
Rationales priuatæ rei li.2.ti.9.l.3
Raptores virginum honestarum li.9.ti.13.l.1
Raptores virginum,vel viduarum li.1.ti.3.l.42
Ratas manere semper li.4.ti.44.l.7
Rebus certa lege traditis li.4.tit.64.l.6
Rebus,quas alius detinet li 2.ti.17.l.2
Rebus quidem iudicatis standum est lib.7.tit.52. leg.1
Receptitia actione cessante li.4.ti.19.l.2
Rectè possident li.8.ti.4.l.1
Rectores prouinciarum li.9.tit.47.l.24
Reddatur vnusquisque li.10.ti.52.l.8
Refer largiter dotem li.6.ti.44.l.5
Regiæ maiestatis est li.2.ti.16.l.1
Regionem certam fundi lib.3.tit.39.l.1
Relationes vicariorum li.1.tit.48.l.2
*Remittit li.11.tit.1.l.1
Renitente te pater tuus li.6.ti.30.l.11
Repetita consuetudo lib.12.ti.38.l.1
Repetita promulgatione li.1.ti.3.l.37
Repetitio peculij rerum lib.7.tit.21 l.8
Reprehendenda tu magis es li.6.ti.25.l.5
Requirendi fugitiuos li.6.ti 1.l.2
Res alienas possidens li.3.ti.32.l.28
Res in iudicium deducta li.3.ti.9.l.1
Res inter alios iudicata li.7.ti.66.l.2
Res iudicatæ,si sub prætextu li.7.ti.52.l.2
Res mobiles in dotem datæ li.7.tit.8.l.1
Res ob causam iudicati datas lib.8.ti.23.l.1
Res obligat.li.8.ti.14.l.21
Res obligatas sibi li.9.ti.33.l.3
Res pignoris hypothecæve lib.8.tit.26.l.10
Res quæ ex matris successione lib.6.ti.59.l.1
Res quas vsufructu.li.5.ti.12.l.17
Res religione destinatas li.9.ti.19.l.1
Res vxoris,quæ li.5.ti.16.l.24
Rei annonariæ emolumenta li.4.ti.47.l.2
Rei credito obligatæ li.8.ti.28.l.17
Rei iudicatæ causa cognita li.7.tit.58.l.2
Rem in præsenti non minimam lib.5.ti.13.l.1
Rem maioris pretij li.4.ti.44.l.2
Rem non nouam li.3.ti.1.l.12
Rempublicam vt li.11.ti.29.l.3
Rem priuatam nostram li.11.tit.74.l.2
Rem,quam à patre vestro li.2.ti.29.l.2
Rem,quam pater in dotem li.5.ti.12.l.22
Rem quidem illicitam li.7.ti.16.l.1
Rem suam persequentibus li.10.ti.7.l.1
Re quidem integra li.4.ti.45.l.1
Re tua apud alium manente li 3.ti.3.l.18
Respublica minorum iure li.2.tit.54.l.4
Reipublicæ legibus li.2.ti.18.l.1
Reum criminis constitutum li.2.tit.13.l.6
Reos criminis postulatos li.10.ti.58.l.1
Reos adulterij duos li.9.ti.9.l.8
Reos capitalium criminum li.9.ti.2.l.3
Res eorum,qui li.10.ti.21.l.1
Res principales li.8.ti.41.l.23
Restaurationi mœnium publicorum lib.11.titu. 69.l.3
Retractare fiscum,quod li.10.ti.5.l.2
Rescripta contra ius elicita li.1.ti.19.l.7
Restituendæ li.2.ti.8.l.6
Romanæ gentis homines li.4.ti.42.l.2
Rupto quidem testamento li.6.tit.36.l.1
Rura & possessiones,quas li.11.tit.58.l.14
SAcramenta puberum li.2.ti.28.l.1
*Sacram.li.1.ti.4.l.33
*Sacram.fecimus li.5.t.4.l.29
Sacri affatus quoscunque lib.1.ti.23.l.6
Sacri cubiculi præpositi.li.12.ti.5 l.1
Sacrilegij instar est li.1.ti.23.l.5
*Sacris li.1.ti.3.l.44
*Sacris nostris li.1.ti.3.l.46
Sacrosancta Thessalonicensis lib.1.ti.2.l.8
Sacrosanctæ orthodoxæ fidei lib.1.ti.3.l.32
Salarium incerta pollicitatione lib.4.ti.35.l.17
Saluberrima sanctione li.12.ti.45.l.1
*Samaritanorum li.1.ti.5.l.17
*Sancimus vt li.1.ti.1.l.3
Sancimus j.li.5.ti.38.l.25
Sancimus ij.ibidem l.28
Sancimus j.li.1.ti.2.l.17
Sancimus ij.ibidem l.18
Sancimus j.li.4.ti.4.l 24
Sancimus ij.ibidem l.27
Sancimus j.li.2.ti.7.l.6
Sancimus ij.ibidem l.12
Sancimus cautiones nomine li.6.tit.38.l.3
Sancimus de inuectis à lib.8.ti.15.l.7
Sancimus eiusmodi viros li.9.ti.27.l.6
Sancimus fauore imperfectæ ætatis li.2.ti.41.l.2
Sancimus his solis militibus li.7.ti.35.l.8
Sancimus his solis,qui li.2.ti.51.l.8
Sancimus ibi esse pœnam li.9.ti.47.l.22
*Sancimus in li.1.ti.4.l.30
Sancimus,licentiam esse li.6.ti.48.l.6
Sancimus mulieres suæ li.2.tit.57.l.6
*Sancimus neminem li.1.ti.3.l.47
*Sancimus neminem li.1.ti.3.l.52
Sancimus nemini licere li.8.ti.5.l.3
Sancimus omnem donationem lib.8.ti.54.l.34
Sancimus omnes iudices li.3.tit.1.l.13
Sancimus quemadmodum de iis li.6.ti.58.l.11
Sancimus,si proprietati li.7.ti.15.l.1
Sancimus si quis legitimo li.6.ti.23.l.27
*Sancimus si quis moriens li.1.tit.3.l.45
Sancimus,si quis pro alio li.8.tit.41.l.26
Sancimus,siue lex li.4.ti.51.l.7
Sancimus veterum dubitatione li.4.ti.37.l.7
Sancimus viros excelsos li.12 ti.3.l.5
Sancimus viris excellentiss.li.12.ti.3.l.4
Sancimus,vt authentica ipsa li.1.tit.23.l 3
*Sancimus vt nemo li.1.ti.4.l.29
Sancimus,vt si quando abfuerit lib.1.ti.5.l.22
Sancimus,vt si quis li.7.ti.54.l.3
*Sanctissimarum li.1.ti 3.l.43
Sanum mente,licet ægrum corpore li.2.t.4.l.27
Satis apertè diuorum li.9.tit.22.l.2
Satis notum est li.8.ti.15.l.4
Satis sit debitorem l.10.ti.21.l.2
Scholarium nostrorum deuotio lib.1.ti.34.l.3
Sciant cuncti accusatores lib.4.tit.19.l.25
Sciant iudices super admissis li.9.ti.27.l.2
Sciant iudices,nihil li.10.ti.73.l.3
Sciant omnes,accipiendi li.10.tit.6.l.2
Sciant principes & cornicularij li.1.ti.46.l.3
Sciant,qui ad successionem lib.6.ti.57.l.10
Sciens liberum venundando li.3.tit.15.l.2
Sciens seruum alienum li.7.ti.27.l.7
Scientis conditionem li.7.ti.14.l.6
Scimus antea constitutionem lib.3.ti.28.l.36
Scimus iam duas esse li.6.ti.30.l.22
Scire debet grauitas tua lib.10.ti.10.l.1
Scire debes omissa Falcidia li.6.tit.49.l.1
Scire debes priuilegium li.7.ti.74 l.1
Scire debetis fideicommissi li.6.ti.53.l.7
Scire debuisti fratre li.6.ti.58.l.1
Scire debuisti,quæ sub li.8.ti.38.l.6
Scriniis omnibus largitionum li.12.ti.24.l.7
Scriniarios,vel apparitores li.6.ti.21.l.16
Scriniarios,vel numerarios lib.12.ti.50.l.8
Scriptura testamenti li.3.ti.38.l.10
Scripturæ diuersæ li.4.ti.21.l.14
Scripturas,quæ sæpe li.8.ti.18.l.11
Scrupulosam veterum inquisitionem li.8.tit.38. leg.11
Secundus creditor offerendo li.8.ti.14.l.22
Secundum D.Leonis constitutionē li.8.t.54.l.32
Secundum placiti fidem li.8.ti.28.l.20
Secundum rationem iuris li.5.tit.18.l.2
Secundum responsum Domitij li.8.ti.38.l.4
Securitates semel publicatas li.10.ti.70.l.11
Securitatibus,quæ li.10.ti.22.l.4
Semel causaria missis li.12.ti.36.l.6
Semel securitatem li.10.ti.22.l.2
Senatores in pecuniariis causis lib 3.ti.24.l.2
Senatores in sacratissima lib.10.tit.39.l.8
Senatores seu præfectos lib.5.tit.27.l.1
Senatorum substantias lib.12.tit.1.l.4
Senatusconsultum auctore D.Hadriano lib.3. tit. 31.l.1
Senatusconsultum locum habet li.4.ti.29.l.4
Senatusconsulti auctoritatem lib.5.tit.6.l.1
Senatusconsulto permissum non est lib.9.tit.1.l.5
Senatusconsulto & edicto D.Claudij lib.9. titulo 23.l.3
Senectus ad donationem lib.8.tit.54.l.16
Senium quidem ætatis lib.6.tit.22.l.3
Sententia bonorum omnium lib.8.tit.41.l.20
Sententiis finita negotia lib.2.tit.10.l.3
Sæpenumero præceptum est lib.7.tit.38.l.1
Sæpe quidem suos obnoxios lib.7.tit.39.l.9
Sæpe rescriptum est lib.2.tit.17.l.1
Septem diebus per lib.12.tit.28.l.12
Seruus creditoris lib.2.tit.3.l.3
Seruus in iudicio lib.3.tit.1.l.6
Seruus sub pœna vinculorum li.9.tit.47.l.10
Seruus successores habere non potest libro 6.tit. 58.l.4
Seruus tuus pecuniam li.4.tit.25.l.1
Serui ob violatum contubernium lib.9.tit.9.l.23
Serui qui monetarios li.7.tit.13.l.2
Seruo ex sententia damnato lib.9.tit.47.l.13
Seruo qui fuerat pignori obligatus lib. 8. titulo 14.l.25
Seruo tuo defunctus lib.7.tit.2.l.9
Seruum communem lib.3.tit.36.l.22
Seruum domini delatorem lib.10.tit.11.l.6
Seruum emptor non traditum li.3.tit.32 l.27
Seruum fugitiuum sui furtum lib.6.tit.1.l.1
Serui atque coloni lib.10.ti.67.l.3
Seruorum capitis crimine damnatorum libro 9. tit.49.l.1
Seruorum libertates lib.7.tit.3.l.1
Serui si dominorum fuerint lib.1.tit.3.l.36
Seruis testamento dominorum lib.6.tit.37.l.4
Seruos meos nec per lib.7.tit.11.l.2
Seruos non solum pro dominis li.9.ti.41.l.14
Seruos pro domino lib.4.tit.20.l.7
Seruos qui fecisse violentiam lib.9.tit.12.l.8
Seruos qui proprii indubitatè iuris li.9.tit.41.l. 7
Seruos quos nullo iure lib.8.tit.30.l.2
Seruos vel tributarios lib.11.tit.47.l.12
Seueram indagationem lib.12.tit.1.l.10
Seueriter præses prouinciæ libro 5.tit.62.l.14
Si à creditore nomen comparasti lib.4.titulo 10. l.7
Si à creditrice iure pignoris lib.8.tit.46.l.2
Si à patre emancipatus lib 4.tit.5.l.5.
Si à patre emancipata lib.6.tit.30.l.1
Si à matre vestra superstite lib.5.tit.12.l.13
Si à fratre tuo militante lib.6.tit.21.l.14
Si à non dominis lib.7.tit.10.l.7
Si à sponso rebus sponsæ donatis lib.5.tit.3.l.16
Si à te comparauit is lib.4.tit.54.l.7
Si abducta mancipia lib.6.tit.2.l.10
Si ab Aeliano lib.9.tit.20.l.2
Si ab eo cuius seruus lib.7.tit.16.l.7
Si ab eo qui ex sacro lib.6.tit.57.l.11
Si ab eo qui negotia lib.2.tit.19.l.7
Si ab hostibus cum patre lib.2.tit.54.l.5
Si absentis pecuniam lib.4.tit.2.l.4
Si absentibus necessariis lib.5.tit.63.l.1
Si actionem legati lib.2.tit.3.l.24
Si accusatoribus absentibus lib.9.tit.2.l.4
Si actor à curatore lib.7.tit.62.l.10
Si actor seruo tam lib.8.tit.43.l.19
Si actu solenni præcedentem lib.7.tit.75.l.6
Si ademptis bonis lib.9.tit.51.l.5
Si ad excludendam lib.4.tit.1.l.4
Si ad instar interdicti lib.8.tit.8.l.3
Si ad magistratum nominati lib.10.tit.31.l.18
Si ad resoluendam donationem lib.5.tit.71.l.7
Si ad scribatum nominatus lib.7.tit.62.l.4
Si aduersarius tuus lib.4.tit.29.l.10
Si aduersarius tuus li 4.tit.21.l.3
Si aduersus priuatos lib.2.tit.37.l.2
Si adulta cuius curam geris lib.4.tit.17.l.6
*Si alicuius lib.10.tit.3.l.7
Si alienam à reo lib.8.tit.41.l.19
Si aliquando homines emergant libro 8.titulo 12.l.14
Si aliquid à susceptore lib.10.tit.70.l.12
Si aliquid per epistolam lib.8.tit.54.l.13
Si alterius circunueniendi causa lib.2.tit.43.l.2
Si ancillam nummis tuis lib.5.tit.16.l.2
Si ancillam ex emptione lib.4.tit.38.l.7

Si ancil-

Index legum totius Codicis.

Si ancillam tibi ex causa lib.4.tit49.l.11
Si ante conceptus est puer lib 9.tit.47.l.4
Si ante diem lib.10.tit.68.l.1
Si ante matrimonium lib.5.tit.3.l.8
Si apparitor defugerit lib.12.tit.58.l.6
Si appellationem oblatam lib.7.tit.22.l.31
Si apud vtrunque prætorem lib.7.tit.62.l.17
Si apud priorem dominum lib.4.tit.58.l.3
Si apud prouinciæ præsidem lib.8.tit.56.l.2
Si aquam per possessionem lib.3.tit.34.l.2
Si arbiter datus à lib.7.tit.45.l.2
Si auus tuus qui patrem lib.6.tit.28.l.2
Si auus tuus relictis lib.6.tit.14.l.1
Si aui tui hereditatem adisti.lib.9.tit.32.l.3
Si auia tua patrem tuum lib.6.tit.30.l.6
Si auia vestra sibi lib.8.tit 39.l.6
Si auia vestra proprias lib.8.tit.54 l.19
Si auiæ eorum frater lib.6.tit.16.l.2
Si auiam tuam vti ancillam lib.7.tit.14.l.3
Si aut nullum testamentum lib.6.tit.57.l.4
Si Barsatorem latronem lib.8.tit.41.l.13
Si bona debitoris tui lib.7.tit.41.l.5
Si bonam causam lib.5.tit.37.l.11
Si bonorum possessio lib 6.tit 9.l.6
Si cautiones,quibus lib.9.tit.1.l.2
Si causa cognita lib.2.tit.4.l.32
Si causam iudicati lib.7.tit.53.l.2
Si certis annis lib.2.tit.3.l.28
Si cessante solutione lib.8.ti.28.l.7
Si circunscripta matre vestra lib.5.tit.18.l.6
Si citra vllam transactionem lib.4.tit.5.l.2
Si clericus ante definitionem lib 1.tit 4.l.2
Si codicillos maior xxv.an.fecisset lib.7.tit 2.l.1
Si cognati tui seruos lib.2.tit.19.l.21
Si cogitatione futuræ successionis lib.3.tit.36. l.21
Si cohortalis apparitor lib.12.tit.58.l.12
Si coloni,quos bona fide lib.11.tit.47.l.14
Si compensandi debiti gratia lib.6.tit.24.l.6
Si competenti iudici lib.6.tit.52.l.1
Si competenti iudici lib.5.tit.25.l.3
Si conductionis implestis fidem lib. 4. tit. 65.l.26
Si confidis sponsam filij tui lib.9.tit.12.l.3
Si consentiente matre lib.5.tit.3.l.14
Si constat pecuniam lib.4.tit 31.l.4
Si constante matrimonio lib.5.tit.17.l.9
Si constante matrimonio lib.5.tit 3 l.19
Si constante matrimonio à marito lib. 5.tit. 19.l.1
Si constante matrimonio maritus lib.5.ti.18.l.11
Si constante matrimonio tibi lib.5.tit.16.l.19
Si constiterit eum qui lib.3.tit.39.l.4
Si constiterit proprietatem lib.4.tit.21.l.8
Si contra compromissum lib.2.tit.56.l.2
Si contra amplis.ordinis decretum lib.5.tit. 73.l.2
Si contra defuncti voluntatem lib.7.ti. 27.l.2
Si contra licitum litis lib.4.tit.35.l.20
Si contra maiorem xxv.an.lib.7.tit 62.l.8
Si contra matris vltimam voluntatem lib. 5. titu. 47.l 1
Si contra pupillos lib.3.tit.14.l.1
Si contra te iure pronunciatum est lib.7.tit.67.l.1
Si controuersia tibi lib.8.tit.45.l.9
Si conuenit vt in matrimonio lib.5.tit.14.l.6
Si creditor conditioni lib.8.tit.41.l.7
Si creditor colludens lib.9.tit.22.l.15
Si creditor non vestram personam lib. 2.tit. 25.l.4
Si creditor pignus lib.8.tit.35.l.2
Si creditor possessionem lib.8.tit 24.l.2
Si creditor sine vitio lib.4.tit.24.l.4
Si creditoris voluntas lib.6.tit.42.l.17
Si creditore pignus lib.8.tit 30.l.5
Si creditores vestros lib.2 tit.3.l.18
Si creditoribus satisfactum lib.7.tit.8.l.2
Si creditrici,quæ lib.4.tit 32.l.6
Si crimen ad tuam lib.9.tit.1.l.10
Si crimen aliquod lib.7.tit.19.l.3
Si criminis accusationem lib.9 tit.12.l.4
Si criminis alicuius reus lib.3 tit.42.l.2
Si cui non numeratæ pecuniæ lib.4.tit.30.l.15
Si cui loci proprietas lib.8.tit.10.l.9
Si cuiuscunque modi actiones lib.2.tit.14.l.2
Si cuiuslibet tributarius lib.11.tit.53.l.2
Si cuidam crimini obnoxius lib.9.tit.2.l.2
Si cum ante nuptias lib.5.tit.3.tit.3.l.7.
Si cum aui tui testamento lib.2.tit.39.l.2
Si cum ea,quæ tibi lib.5.tit.11.l.3
Si cum esses pupillaris lib.3.tit.6.l 1
Si cum exiguam pecuniam lib.4.tit.6.l.4
Si cum fratre tuo lib.7.tit.60.l 3
Si cum Hermes vectigal lib.4.tit.65.l.7
Si cum ingenuus esses lib.11.tit.36.l.2
Si cum inter te & auiam lib.7.tit.64.l.3
Si cum ipse lib.4.tit.29 l.3
Si cum militaribus laboribus lib.2.tit.51.l.6
Si cum minor annis xxv.esses lib.2.tit.43.l.1
Si cum pater tuus lib.2.tit.27.l.2
Si cum pater vester lib.4.tit.29.l 17
Si cum patruus tuus li.4.ti.64.l.1
Si cum patruo vestro lib.3.tit.38.l.6
Si cum pecuniam pro marito lib.7.tit.73.l.3
Si cum pecuniam tuam lib 8.tit.38.l.3
Si cum quæstio tibi super lib.8.tit.45 l.17
Si cum seruus liberam lib.8.tit.43.l.3
Si cum te pater lib.10.tit.31.l.1
Si cum tibi pretium lib.3.tit.1.l.4
Si cum vel in vtero haberetur lib.6.tit.21.l.10
Si curator post decretum lib.5 tit.51.l.3
Si curatoris quondam tui lib.6.tit.30.l.9
Si curatorem habens lib 2.tit 22.l 3
Si curatores habes lib.5 tit.37.l.9
Si curatores dati lib.5.tit.62.l.2
Si curatores tutoribus adiuncti lib.5.tit.62.l 2
Sicut initio libera potestas lib.4.tit.10.l.5
Sicut bonis moribus conuenit li.2.tit.2.l.1
Sicut certi iuris est lib.6.tit 21.l.9
Sicut cessat petitio lib.5 tit.16.l.11
Sicuti conuictis,confessisque lib.9.tit.41.l.4
Sicut datam libertatem lib.7.tit.16.l.26
Sicut eligendi fideiussores lib.8.tit.41.l.21
Sicut & honores & munera lib.10.tit.40.l.1
Sicut falsi testamenti lib.9.tit.22.l.17
Sicut fieri per lib.12.tit.38.l.4
Sicuti in initio nominis lib.5.tit 9.l.25
Sicut iniquum est lib. 4.tit.21.l.5
Sicut in rem specialem lib.7.tit.39.l.3
Sicut instrumenta prætermissa lib.7.tit.16.l.25
Sicut liberis captis lib.8.tit.51.l.10
Sicut maior xxv.annis lib.6.tit.21.l.4
Sicut periculum vini lib 4.tit.49.l.12
Sicut sacrificia templorum lib.1.tit.11.l.3
Sicut semel præstitam lib.7.tit.16.l.20
Sicut vim maiorem lib.8.tit.14.l.19
Sicut vsum fructum,qui lib.1.tit.34.l.13
Si decurionum consortio lib.10.tit.34.l.1
Si debitor,cuius lib.7.tit.73.l.4
Si debitor ex administratione lib.7.tit.11.l 7
Si debitor pœnam sententiæ lib.9.tit.51.l.3
Si debitor rem tibi lib.8.tit.28.l.12
Si debitori hæres lib.7.tit.36.l.2
Si debitum non inficiantur lib.4.tit.15.l.3
Si de certa re lib 2 tit.4.l.31
Si decretum ordinis lib.7.tit 9.l.2
Si decreto prætoris li. 8.tit 18.l.2
Si defunctus cuiuscunque sexus lib.6.tit.54.l.9
Si defunctus tutelam lib.4.tit.52.l.10
Si de fundo à locatore expulsa es lib.4.tit.65.l.15
Si de hæreditate & lib.7.tit.19.l.2
Si delegatio non est interposita lib.8.tit. 42. l.3
Si deportationis sententiæ lib.9.tit.51.l.12
Si deportatus suos,& lib.9.tit.49.l.8
Si deposita pecunia lib 4.tit.34.l.4
Si depositi experiaris lib.4.tit.34.l.3
Si de possessione seruitutis lib.4.tit.19.l.20
Si de possessione vi deiectus es lib.8.tit.4.l.4
Si de proprietate datus iudex lib.7.tit.48.l.3
Si de proprio suo patrimonio lib.10.tit.61.l.1
Si deserta prædia lib.4.tit.46.l.2
Si desertorem militiæ lib.7.tit.13.l.4
Si desertores inuenti lib.12.tit.46.l.2
Si diuersa pars contra lib.2.tit.4.l.14
Si diuina domus lib.10.tit.19.l.8
Si diuisa conductio fuit lib.4.tit.65.l.13
Si diuisio administrationis lib.5.tit.53.l.2
Si diuisionem conuentione factam lib 3.tit.36.l.15
Si diuisum administrationis periculum lib.5.titu. 40.l.2
Si doceas,vt affirmas lib.8.tit.55.l.1
Si docueris apud præsidem lib 9.ti.22.l.9
Si dolo aduersarij lib.4.tit.44.l.5
Si dominum ancillæ lib.3.tit.42.l.1
Si domina proprietatis lib.3.tit.33.l.10
Si dominium eius possessionis lib.8.tit.14.l.9
Si donatio per epistolam lib.8.tit.54.l.5
Si donationis,vel transactionis lib 2.tit.20.l.7
Si donationis causa lib.4.tit.38.l.3
Si donationis causa lib.8.tit.54.l.18
Si donationis gratia lib.8.tit.44.l.2
Si donationem ritè fecisti lib.8.tit.56.l.5
Si donatione contineatur lib.8.tit.57.l.1
Si donatione tibi post mortem lib.6.tit.20.l.13
Si donationum ante nuptias lib.5.tit.4.l.22
Si dotare filiam voleus lib.4.tit.29.l.12
Si dotem,vt proponis lib.6.tit.44.l.4
Si dotem marito lib. 5. tit.12.l 24
Si dum in tuo matrimonio lib.9.tit.9.l.14
Si duo plurésve lib.8.tit.40.l.1
Si duo vel plures lib.4.tit.28.l.3
Si duobus,vel tribus lib 6.tit.43.l.3
Si ea cæcitate pater lib.10.tit.50.l.1
Si ea conditione lib.6.tit.46.l 3
Si ea,cuius filium lib.6.tit.49.l.13
Si ea lege Chrestes lib.4 tit.57.l.2
Si ea lege possessionem lib.4.tit.32.l.17
Si ea lege prædium vendidisti lib.4.tit.54.l.1
Si ea pactione vxor tua lib.4 tit.32.l.14
Si ea,quæ donaueras lib.8.tit.54.l.23
Si ea,quæ crimen intendit lib 9.tit.1.l.7
Si ea quæstio infertur lib.6.tit.35.l.3
Si ea,quæ stupro tibi cognita est lib.9.tit.9.l.22
Si ea,quæ tibi vendidit lib.2.tit.24.l.2
Si eius,à quo nunc lib.9.tit.9.l.24
Si eius quæ vos heredes lib.6.tit.57.l.2
Si ei,qui capere potest lib.10.tit.11.l.1
Si emancipata patre lib.1.tit.18.l.3
Si emancipati vtrique lib.6.tit 20.l.9
Si emancipatis vobis lib.4.ti.50.l.2
Si eo tempore,quo lib.8.tit.26.l.6
Si æstimata prædia lib.5.tit.23.l.1
Si ex alio contractu lib.4.tit.26.l.9
Si ex cautione tua lib.4.tit.30.l.3
Si ex cautione tua lib.4.tit.7.l.1
Si ex contractu lib.4.tit.26.l.3
Si ex edicto sororis lib.8.tit.2.l.2
Si ex falsis instrumentis lib.2.tit.4.l.42
Si ex libertate natum lib.7.tit.16.l.12
Si ex maiore debiti quantitate lib.8.tit.36.l.7
Si ex multis causis lib.7.tit.40.l.3
Si ex ea pecunia,quam lib.3.tit.32.l.6
Si ex persona minorum lib.2.tit.32.l.2
Si ex possessione seruitutis lib.3.tit.22.l.4
Si ex pretio debitæ quantitatis lib.4.tit.2.l.6
Si ex quocunque contractu lib.3.tit.42.l.9
Si ex senatusconsulto lib.6.tit.48.l.1
Si extat corpus nummorum lib.3.tit.41.l.1
Si ex venditione lib.4 tit.31.l.7
Si ex voluntate patris tui lib.5.tit.16.l.7
Si falsum instrumentum lib.4.tit.22.l.5
Si falsos codicillos lib.9.tit.22.l.8
Si familiæ erciscundæ iudicio lib.3.tit.36.l.14
Si fœmina suam lib.9.tit.45.l.5
Si fœnebris pecunia lib.4.tit.29.l.13
Si fideicommissum ab lib.6.tit.52.l.6
Si fideiussor à creditore lib.2.tit.21.l.1
*Si fideiussor procuratoris lib.2.tit.13.l.7
Si fideiussor pro reo lib.4.tit.35.l.6
Si fideiussor nullam lib.8.tit.41.l.27
Si filiusfamilias delatam sibi lib.3.tit.31.l.10
Si filiusfamilias fuisti lib.3.tit.36.l.4
Si filiusfamilias inuito patre lib.4.tit.12.l.3
Si filiusfamilias j.lib.4.tit.28.l.1
Si filiusfamiliàs ij.ibid.l.3
Si filiusfamiliàs,iij.ibid.l.7
Si filius pro patre suo lib.2.tit.19.l.12
Si filius tuus in potestate lib.4.tit.28.l.6
Si filius tuus immoderatæ libidinis lib.3.tit.29.l.4
Si filius tuus cum esset lib.9.tit.48.l.3
Si filius tuus res lib.8.tit.54.l.14
Si filius tuus in potestate lib.8.tit.47.l.3
Si filij tui emancipati lib.5.tit.16.l.16
Si filiæ tuæ,quam lib.8.tit.38.l 2
Si filium tuum liberum lib.7.tit.16.l.37
Si filium tuum in potestate lib.8.tit.47.l.1
Si filiis debitoris tui lib 5.tit.31.l.4
Si filiæ tuæ sponsus lib.5 tit.3.l.10
Si filiam tuam,eo quod lib.3.tit.28.l.19
Si fines agri venditor lib.8.tit.45.l.10
Si fortè mulier lib.9.tit.17.l 9
Si Fortidianum fundum lib.6.tit.37.l.7
Si frater patruelis tuus lib.6.tit.22.l.4
Si frater tuus cum lib.2.tit.23 l.2
Si frater tuus lib.6. tit.42.l.5
Si fratri tui filius lib.16.tit.3.l.6
Si fratri tuo legitima lib.6.tit.54.l.1
Si fratrem tuum lib.9.tit.20.l.5
Si fratres tui minores lib 2.tit.12.l.21
Si fratres vestri lib.3.tit.38.l 7
Si fraude & dolo lib.7.tit.33.l.6
Si fructus eorum prædiorum lib.5.tit.16.l.8
Si fugitiui serui lib.6.tit.1.l.3
Si functiones lib.8.tit 54.l.4
Si fundum vestrum lib.3.tit.32.l.17
Si fundum tuum pater lib.4.tit.51.l.5
Si fundum parentes tui lib.4.tit.54.l.2
Si fundum pignori lib.8.tit.18.l.4

Index legum totius Codicis.

Si fundum ſciens alienum lib.8.tit.45.l.27
Si fundi nomine li.8.tit.35.l.2
Si furioſi parentis liberi lib.5.tit.4.l.25
Si furti condemnata es lib.2.tit.12.l.8
Si Gaudentius in matrem lib.4.tit.38.l.6
Si generaliter bona ſint obligata li.8.ti.18.l.6
Si genero dotem dando lib.5.tit.12.l.26
Si grauius vllum facinus lib.12.tit.1.l.16
Si heredes iure facto lib.7.tit.2.l.22
Si heredum Quintiniani lib.3.tit.28.l.10
Si hæreditas eius à quo lib.7.tit.2.l.6
Si hi contra quos ſupplicas lib.4.tit.65.l.22
Si hypothecas fiſco diſtrahente libro 8.titulo 26. leg.8
Si hi qui à vobis lib.4.tit.65.l.14
Si hi qui cum patre lib.10.tit.60.l.3
Si hi quos ſeruos tuos lib. 7. tit. 16.l.2
Si his de quorum ſucceſſione lib.6.tit.57.l.8
Si homines certi li.6.tit.47.l.3
Si iam puberes vtriuſque lib.2.tit.25.l.1
Si idcirco apud arbitrum lib.2.tit.24.l.2
Si idem codicilli li.6.tit.36.l.7
Si ideo vltio necis lib.6.tit.35.l.7
Si ignorans ſtatum Erotis li.5.ti.18.l.3
Si ignorante vel inuito lib.8.tit.26.l.3
Si ille qui ex filia lib.10.tit.31.l.62
Si imperialis maieſtas li.1.tit.14.l.11
Si in area communi lib.3.tit.32.l.16
Si in cauſa iudicati li.4.tit.15.l.2
Si incurſu latronum lib.4.tit.34.l.1
Si indebitam pecuniam lib.8.tit.41.l.15
Si in ædibus vicini lib.3.tit.34.l.9
Si infanti lib.6.tit.30.l.18
Si inferiorem partem ædificii lib.3.tit.32.l.2
Si in fraudem eorum lib.7.tit.11.l.5
Si in fraudem eorum quæ lib.6.tit.37.l.9
Si in fraudem patroni l.6.tit.5.l.1
Si in fraudem legatorum lib.6.tit.39.l.1
Si ingenuum te lib.7.tit.14.l.1
Si in hoc quod iure tibi debetur lib.8.tit.28. l.14
Si in locum eius tutoris lib.5.tit.36.l.1
Si in nomine vel prænomine lib.6.ti.12.l.4
Si in patria vxoris tuæ lib.10.tit.39.l.5
Si in perſonam patris tui lib.6.tit.42.l.21
Si in poſſeſſione libertatis li.3.ti.22.l.3
Si in poteſtate patris lib.8.tit.7.l.1
Si in poteſtate tua lib.12.tit.37.l.1
Si in rem communem lib.4.tit.2.l.12
Si in rem minoris lib.5.tit.39.l.3
Si in rem ſuam accepta li.8.ti.16.l.7
Si in ſolutum nomen lib.4.tit.10.l.6
Si in te ius fiſci lib.7.tit.73.l.7
Si in te ac fratrem lib.2.tit.30.l.2
Si inter minores lib.2.tit.46.l.1
Si inter patrem tuum li.8.tit.43.l.6
Si inter virum & vxorem lib.5.tit.12.l.21
Si inter vos maiores li.3.tit.38.l.8
Si interrogatione præcedente lib.4.tit.32.l.1
Si inteſtatæ mulieri lib.6.tit.56.l.1
Si intra annos quibus lib.2.tit.53.l.3
Si intra ætatem cui lib.2.tit.22.l.6
Si intra legibus definitum tempus libro 4.titulo 30.l.8
Si intra legitimam ætatem lib.2.tit.53.l.2
Si inuita detinetur vxor lib.5.tit.4.l.11
Si inuito vel ignorante lib.8.tit.52.l.1
Si in vna eadémque cauſa lib.7.tit.68.l.2
Si ipſe vocatus ad lib.10.tit.65.l.11
Si is contra quem preces fundis lib.8.tit.10.l.5
Si is contra quem ſupplicas lib.7.tit.33.l.8
Si is cui colendum fundum lib.7.tit.34.l.1
Si is cui te pecuniam li.6.tit.2.l.7
Si is qui ademptis bonis lib.7.tit.66.l.3
Si is qui hæredem fecit lib.7.tit.21.l.2
Si is qui depoſitam à te lib.4.tit.34.l.8
Si is qui minorem lib.2.tit.43.l.2
Si is qui pretium pro te aceeperat li.4.ti.57.l. 14
Si is qui puellam lib.5.tit.1.l.2
Si is qui te ab hoſtibus lib.8.tit.51.l.13
Si is qui te cum vxore li.6.tit.22.l.2
Si is qui te heredem fecit lib.7.tit.21.l.2
Si is quem homicidii lib.9.tit.6.l.2
Si is quem ſeruum tuum lib.7.tit.21.l.4
Si ita duumuiri lib.11.tit.35.l.3
Si ita vt lege municipali lib.7.tit.9.l.1
Si iudici probatum fuerit lib.7.tit.68.l.1
Si iure manumiſſus es lib.4.tit.61.l.1
Si iure non ſubſiſtit lib.7.ti.2.l.11
Si iuſta Saturnino li.4.tit.57.l.3
Si legata relicta lib.6.tit.37.l.6
Si legatarius celauerit lib.6.tit.37.l.25
Si lex municipij lib.8.tit.49.l.1
Si legis Aquiliæ actione lib.3.tit.35.l.2
Si legibus prohibitæ lib.1.tit.4.l.16
Si lenones patres ibid.l.13
Si liber colonus lib.11.tit.68.l.1
Si liber conſtitutus, vt lib.4.tit.6.l.9
Si liber homo alienæ lib.7.tit.16.l.3
Si liberum captum te lib.8.tit.51.l.71
Si liberis ex priore matrimonio libro 5. titulo 3. l.18
Si libertam quis vxorem habeat libro 5.titulo 4. l.28
Si libertatem tibi lib.9.tit.23.l.6
Si libertus, vel lib.10.tit.32.l.1
Si liberti accuſatores lib.9.tit.1.l.21
Si liberti conniuentibus patronis libro 6.titulo 5. leg.2
Si liberti, eiuſdémque curatoris lib.5.titu.37.l.10
Si liberam peculij adminiſtrationem lib.2.tit.26. l.10
Si libellum de communi cauſa lib.1.tit.23.l.1
Si liqueat matrem tuam lib.3.tit.29.l.8
Si lis pecuniaria apud lib.9.tit.32.l.11
Si Lyſas adempta parte bonorum lib. 8. titulo 41. l.1
Si literas eius ſecutus lib.4.tit.35.l.7
Si literarum Auxenonis lib.8.tit.43.l.23
Si longis apertísque fruſtrationibus libro 7.titu. 53.l.7
Si magiſtratus à lib.5.tit.75.l.1
Si magnum & capitale crimen lib.9.tit.1.l.13
Si maior annis xxv.lib.4.tit.44.l.13
Si maior annis xxv.lib.2.tit.4.l.36
Si maior annis xxv.lib.2.tit.28.l.1
Si maior quinquagenaria lib.6.tit.57.l.12
Si maior quinque & xx.annis lib.3.tit.38.l.4
Si maior quinque & viginti annis libro 2. titulo 20.l.7
Si maior tranſegiſti lib.2.tit.4.l.22
Si maiores xxv.annis lib.2.tit.2.l.25
Si mancipium tuum lib.3.tit.32.l.23
Si mala fide ſeruum tuum lib.7.tit.30.l.3
Si mandator pro filio tuo lib.4.tit.26.l.8
Si mandatum ſolius mariti lib.2.tit.19.l.14
Si manifeſtè doceri poſsit lib.3.tit.34.l.7
Si manumiſſus ingratus lib.6.tit.7.l.2
Si manumiſſori tuo lib.6.tit.6.l.4
Si maritus quondam tuus lib.6.tit.20.l.14
Si maritus quondam vxoris tuæ lib.5.ti.16.l.10
Si maritus ſororis tuæ lib.4.tit.35.l.5
Si maritus tuus facto lib.3.tit.18.l.22
Si maritus tuus creditores lib.5.tit.16.l.12
Si maritus tuus mutuam lib.8.tit.28.l.19
Si maritus tuus licet lib.8.tit.47.l.7
Si maritus tuus facto teſtamento libro 3.titulo 28. l.22
Si mater eum filiorum lib.4.tit.29.l.6
Si mater legitima lib.8.tit.15.l.6
Si mater filius duobus lib.3.tit.28.l.3
Si mater tua maior annis lib.4.tit.32.l.24
Si mater tua patrimonium lib.3.tit.29.l.7
Si mater tua velut ex lib.4.tit.38.l.10
Si mater tua propter furorem lib.6.tit.16.l.1
Si mater tua quaſi ingenua li.7.tit.21.l.6
Si mater veſtra filiæ ſuæ lib.5.tit.3.l.10
Si mater vos ſub condicione lib.6.tit.25.l.3
Si matrem eius cuius lib.7.tit.27.l.3
Si matrem tuam lib.9.tit.47.l.9
Si matre ſuperſtite lib.6.tit.54.l.11
*Si miles lib.9.tit.6.l.1
Si miles in prouincia lib.9.tit.3.l.1
Si militem ad negotium tuum lib.4.tit.6.l.5
Si militaris iudex lib.7.tit.48.l.2
Si militiæ nomen dare lib.12.tit.34.l.1
Si miniſterium tuum lib. 7.ti.16.l.16
Si minor annis xx.ad libertatem lib.7.tit.11.l.4
Si minor annis xxv.emptori lib.2.tit.28.l.1
Si minor à venditore lib.4.tit.49.l.9
Si minor xxv.annis lib.5.tit.71.l.15
Si minorem te quinque & viginti annis libro 2. tit.22.l.4
Si minor pretio lib.10.tit.1.l.3
Si minores, vel ex patris nomine libro 5. titul. 71. l.18
Si monumento corpus lib.8.tit.17.l.3
*Si moriatur lib.2.tit.13.l.8
Si mortis cauſa lib.6.tit.49.l.5
Si mulier alienum ſuſcepit lib.4.tit.29.l.16
Si mulier dotem à viro lib.5.tit.12.l.25
Si mulier marito ſuo lib.5.tit.14.l.1
Si mulier perfectę ætatis lib.4.tit.29.l.22
Si mulier repudij oblatione lib.9.tit.9.l.35
Si mutuam pecuniam accipere lib.4.tit.25.l.5
Singularum vrbium curiales lib.8.tit.10.l.8
Singuli quinque iudices lib.1.tit.46.l.2
Singuli vniuerſíque iudices lib.9.tit.2.l.14
Si nondum perpetuæ lib.3.tit.43.l.10
Si negotium ſororis tuæ gerens lib.2.tit.19.l.15
Sine metu legis Iuliæ lib.9.tit.9.l.17
Sine periculo tuo lib.10.tit.6.l.4
Si neque mandaſti fratri lib.7.tit.56.l.1
Si nominis perſecutionem lib.8.tit.54.l.2
Si non conuicij conſilio lib.9.tit.36.l.5
Si non deſignata certa quantitate libro 6. titu.44. l.3
Si non donationis cauſa lib.4.tit.38.l.8
Si nondum rem templo lib.6.tit.2.l.3
Si nondum vobis ætas lib.5.tit.42.l.1
Si non es nuntiator lib.9.tit.36.l.3
Si non eſt numeratum lib.4.tit.9.l.4
Si non ex propria culpa lib.5.tit.58.l.2
Si non inducta & illata lib.8.tit.15.l.5
Si non iniuria iudicantis lib.8.tit.45.l.15
Si non omnem paternam lib.3.tit.36.l.1
Si non proprietatem donaueras libro 7. titulo 10. l.4
Si non ſimpliciter, ſed lib.4.tit.58.l.1
Si non ſinguli inſolidum lib.4.tit.2.l.5
Si non ſinguli inſolidum, ſed lib.7.tit.55.l.1
Si non ſpeciali priuilegio lib.6.tit.23.l.9
Si non ſubſcripſiſti lib.5.tit.37.l.15
Si non ſuſpectum contutorem lib.5.tit.43.l.8
Si non tranſactionis cauſa lib.1.tit.18.l.6
Si non verum contractum lib.5.tit.16.l.15
Si nulla iuſta ex cauſa lib.7.tit.32.l.6
Si nulla culpa ſeu ſegnitia lib.4.tit.24.l.7
Si nulla vſucapionis prærogatiua libro 4. titu.52. l.1
Si nuptiis pater tuus conſenſit lib.5.tit.4.l.2
Si ob capſam iudicati lib.8.tit.45.l.13
Si obligata prædia venum dediſti ibid.l.16
Si obligatum hominem lib.8.tit.43.l.13
Si olei certa ponderatione lib.4.tit.65.l.21
Si operis publici lib.9.tit.47.l.14
Si operas certi ſerui lib.8.tit.43.l.20
Si pactum interceſſit lib.8.tit.36.l.6
Si pacto, quo pœnam lib.2.tit.3.l.14
Si parentes veſtri lib.8.tit.45.l.20
Si partem poſſeſſionis malæ fidei libro 7. titulo 27.l.5
Si partus ſubiecti crimen lib.9.tit.22.l.1
Si paſcenda pecora lib.2.tit.3.l.8
Si paterna hæreditate lib.6.tit.31.l.1
Si paterna hereditate lib.7.tit.75.l.3
Si paterna hæreditate lib.6.tit.31.l.2
Si paternam obligationem lib.4.tit.29.l.8
Si paterno affectu lib.2.tit.19.l.15
Si Patroclus, poſtea quam lib.4.tit.57.l.1
Si patronum cauſæ lib.2.tit.7.l.1
Si patruus tuus lib.3.tit.38.l.4
Si pater dotem pro filia lib.5.tit.11.l.7
Si pater filium quem lib.6.tit.25.l.4
Si pater inteſtatus deceſſerit lib.6.tit.20.l.2
Si pater marito tuo ſtipulanti lib.5.tit.11.l.5
Si pater omne patrimonium lib.3.tit.29.l.2
Si pater pactum de filiæ nuptiis libro 5. titulo 1. l.4
Si pater puellæ, cuius lib.3.tit.28.l.12
Si pater ſecundum noſtram conſuetudinem lib. 5. tit.35.l.3
Si pater ſeruum veſtrum lib.7.tit.10.l.6
Si pater tuus ad decurionatum lib.7.tit.66.l.4
Si pater tuus bonis ceſſit lib.7.tit.71.l.3
Si pater tuus cui te ſucceſſiſſe lib.8.tit.42.l.5
Si pater tuus, cùm decurio lib.7.tit.54.l.8
Si pater tuus eum quaſi filium lib.6.tit.24.l.4
Si pater tuus in te donationem lib.9.tit.34.l.2
Si pater tuus mentis compos lib.5.tit.7.l.3
Si pater tuus per vim lib.4.tit.44.l.1
Si pater tuus poſt lib.3.tit.28.l.5
Si pater tuus pro Cornelio lib.8.tit.41.l.6
Si pater tuus proprius ſobrino lib.6.tit.56.l.2
Si pater tuus, quem lib.5.tit.58.l.3
Si pater tuus lib.4.tit.35.l.3
Si pater tuus velut ingenuus lib.7.tit.21.l.7
Si pater tuus venundedit lib.4.tit.49.l.8
Si pater veſter in inſulam deportatus lib. 9.tit.51. l.9
Si pater vſumfructum lib.3.tit.33.l.5
Si patris tui pupillam lib.5.tit.6.l.6
Si patri ſuo vſusfructus legatus libro 3. tit. 3.l.3
Si patri tuo heres lib.8.tit.54.l.24

Si patrem

Si quando conuenit [illegible]
Si quando aut alienare [illegible]
Si quando adm[illegible] [illegible]
Si quam ubi p[illegible] [illegible]
Si qua vnquam [illegible]
Si qua pc[illegible] [illegible]
Si qua [illegible]
Si qua [illegible]
Si qua

.o
am li.6.titu.

am libro 4. tit.

ib.1.tit.21.l.2

3.l.9
1.31.l.3

lib.12.titulo

libro 6.titulo 35.

ib.1.tit.4.l.21
.37.l.5
4.tit.30 l.12
.tit.8.l.4
1.tit.20.l.2

Tempora

ndex legum totius Codicis.

Temporalibus actionibus exuſis lib.2.tit.4.l.1
Tempus expeditionis lib.7.t 15.l.1
Temporis,quod inſequitur li 5.tit.38.l.6
Tempore contractus lib.4.tit4.l.8
Tempora fatalium dierum lib7.tit.63.l.2
Terminato transactóque negtio lib.7.tit.23
Teſtamentum militis lib.3.t 28.l.24
Teſtamentum non ideo infirmari lib.6.tit.23.7
Teſtamenti tabulas lib.6.tit.3.l.2
Teſtamenti factione per lib.3.tit.28.l.23
Teſtamento iure facto lib.6.t.26.l.6
Teſtamento matris lib.5.tit.2.l.1
Teſtamento tutor datus lib.5.tit.62.l.11
Teſtamenta omnia lib.6.tit.1.l.18
Teſtandi cauſa de pecunia lib.tit.23.l.13
Teſtes ſerui,an liberi lib 6.tit3.l.1
Teſtium facilitatem lib.4.tit.10.l.14
Tiberianus ad lib.11.tit.59.l.1
Titius ſi cùm teſtamentum li.6.tit.3.l.9
Titulis non præcedentibus lib7.tit.9.l.3
Titulos,qui Lyciarchiæ lib.1.t.37.l.1
Totius minoris laterculi lib.tit.30.l.1
Tractatores cum ſtatiuis lib.1.tit.52.l.1
Traditionibus & vſucapionibs lib.2.tit.3.l.20
Traiectitiæ quidem pecuniæib.4.tit 33.l.4
Traiectitiam pecuniam lib.4.tit.33.l.1
Tranſactio nullo dato,vel lib.tit.4.l 38
Tranſactionis placitum ab eo lib.2.tit.4.l.7
Tranſactionem,quæ lib.2.tit4.l.35
Tranſactione finita lib.2.tit..l.30
Tranſactione matris lib.2.tit4.l.26
Tranſigere vel paciſci lib.2.tit.4.l.18
Tranſmarina legatione lib.10.tit.63.l.3
Tres denuntiationes lib.7.tit43.l.9
Tres tantummodo prætores lib.1.ti.40.l.2
Tres tantummodo prætores lib.1.tit.4.l.4
Tribuni,vel milites lib.12.tit36.l.11
Tunc conuenit lib.9.tit.2.l.15
Turres noui muri,qui lib.8.tit13.l.17
Tutelæ actio tam lib.5.tit.52.l.12
Tutelæ actio ne contra tutorem lib.5.tit.2.7
Tutelæ ſolicitudo lib.10.tit.47.l.3
Tutelam adminiſtrare lib.5.tit.35.l.1
Tutelam pupillorum tuorum lib.5.tit.37
Tutor filiorum tuorum lib.9.tit.51.l.4
Tutor licet abſens lib.5.tit.37.l.19
Tutor poſt puberem lib.5.tit.52.l.11
Tutor,qui ſatiſdationem lib.5.tit.42.l.5
Tutoris officium lib.5.tit.6.l.2
Tutoris tui lege Iulia lib.9.tit.12.l.2
Tutori vel curatori ſimilis lib.2.tit.19.l
Tutorem quondam lib.5.tit.52.l.9
Tutorem vel curatorem pecuniæ lib.56.l.1
Tutores debita pupillaria lib.5.tit.37.l
Tutores etiam Græcis verbis lib.5.tit.8
Tutores nominatos lib.5.tit.62.l.18
Tutores,qui necdum lib.5.tit.48.l.1
Tutores quos poſtea lib.5 tit.63.l.2
Tutores tutelæ lib.5.tit.52.l.8
Tutores vel curatores lib.5.tit.37.l.24
Tutoribus,vel curatoribus lib.5.tit.38
Tyrones in ſcholis lib.12 tit.44.l.4

* VAcantes lib.10.tit.16.l.1
Vacantia mortuorum bona lib 10. titu. 10.l.4
Vacuatis reſcriptis,quæ lib.12.tit.31.l.
Vbi adhuc matrimonio lib.5.tit.12.l.
Vbi auiarum ſucceſſio lib.6.tit.54.l.
Vbi aut vis facta dicitur lib.3 tit.16.l.1
Vbi falſi examen inciderit lib.9.tit.22.l.22
Vbi pactum,vel tranſactio lib.2.tit.4.l.40
*Vbicunque lib.1.tit.5 l.11
Vectigalia noua lib.4.tit.63.l.2
Vectigalia quæcunque lib.4.tit.61.l.10
Velamento abſentiæ patroni lib.2.tit.6.l.4
Vellera adulterino colore fucata lib.11.tit.8.l.3
Velles necne filio tuo lib.8.tit.56.l.6
Velut caſtrenſe peculium lib.1.tit.49.l.7
Venales ſententias,quæ lib.7.tit.64.l.7
Venatoribus immunitas lib.10.tit.47.l.7
Venditio quidem prædij quod lib.5.tit.71.l.1
Venditioni ancillæ lib.7.tit.27.l.4
Venditionem ob tributorum lib.4.tit.46.l.1
Venditiones,donationes lib.2.tit.20.l.12
Venditiones & ſi in alio loco lib.4.tit.38.l.1
Venditi actio,ſi lib.9.tit.49.l.6
Venditi actionem lib.4.tit.49.l.2
Venditor factum emptoris lib.4.tit.44.l.11
Venditrici ſuccedenti lib.4.tit.51.l.3
Venia edicti non petita lib.2.tit.2.l2
Verbum precibus inſertum lib.2.tit.12.l.17
Verbum volo licet deſit lib.6.tit.42.l.10
Verba ſuperflua,quæ lib.8.tit.54.l.37
Verba teſtamenti quibus lib.6.tit.23.l.6
Verba teſtamenti quæ inſeruiſti libro 6.titulo 44. leg.1
Verbis teſtamenti,quæ lib.3.tit.33.l.2
Veſtium auri & argenti lib.4 tit.44.l.18
Veterani,qui ex negligentia lib.12.tit.47.l.3
Veteranis ita demum lib.10.tit.54.l.3
Veteranis qui in legione lib.7.tit.64.l.9
Veris iuris altercationes lib.8.tit.38.l.13
Veris iuris dubitationem lib.8.tit.22.l.2
Veris iuris dubitationem lib.5.tit.52.l.13
Verem dubitationem amputantes libro 5. titu. 1.l.5
Veteres circuitus lib.8.tit.49.l.11
Veterum ambiguitatem lib.4.tit 29.l 24
Veteſtiſſimam obſeruationem lib.8.tit.35.l.3
Viam veritatis ignoras lib.4.tit.65.l.10
Vi bonorum raptorum lib.9.tit.33.l.1
Vitia poſſeſſionum lib.7.tit.33.l.11
Vicecomatricis lib.8.tit.54 l.20
Viceſimo non amplius lapide lib.12.tit.38.l.2
*Victum in lib.3.tit.43.l.1
Viduæ intra quintum & xx.annis lib.5.tit.4.l.18
Viginti ſtipendia ſi lib.12.tit.36.l.2
Viros deuotos palatinos lib.12.tit.24.l 12
Viros ſpectabiles comites lib.12.tit. 10.l.2
Viros ſpectabiles duces lib.12.tit.60.l.8
Viris ſpectabilibus lib.12.tit.9.l.1
Viris ſpectabilibus lib.12.tit.30.l.1
Vi pulſos reſtituendos lib.8.tit.4.l.2
Viri illuſtres comites,& lib.1.tit.29.l.1
Viros clariſsimos lib.5.tit.62.l.25
Vis eius,qui ſe dominum lib.4.tit.19.l.15
Vitrico priuigni ſucceſsionem libro 6.titul.58.l.3
Vltra modum ſumptum lib.10.tit.42.l.4
Vltra modum tritici diſtracti lib.4.tit.49.l.15
*Vnaquæque lib.1.tit.3.l.35
Vnicuique quæ in ſacris lib.12.tit.19.l.7
Vniuerſi cognoſcant has lib.11.tit. 65.l.1
Vniuerſi cognoſcant nihil lib. 11.tit 61.l.9
Vniuerſi fidem gerant lib.3.tit.27.l.9
Vniuerſi fudi lib.11.tit.65.l.4
Vniuerſi omnino ex lib.10.tit.63.l.4
Vniuerſi prouinciales li.4.tit 61.l.5
Vniuerſa bona eorum lib.8.tit.15.l.1
Vniuerſa reſcripta lib.1.tit.19.l.4
Vniuerſa reſcripta ſiue in lib.1.tit.23.l.7
Vniuerſas terras quæ lib.7.tit.38.l.2
Vniuerſos auctoritas tua lib.11 tit.10.l.3
Vniuerſos decuriones lib.10.tit.31.l.15
Vniuerſos qui vſurpantes lib.11.tit.18.l.1
Vniuerſis ſimul hanc obſeruantiam libro 1.titulo 19.l.6
Vniuerſis tam legionibus quàm lib.6.tit.63.l.2
Vnus exmultis.lib.8.tit.28.l.16
Vnus indiuiduum lib.7.tit.34.l.3
Vnuſquiſque decurio lib 12.tit.16.l.2
Vnuſquiſque procurator li .9.tit.27.l.5
Vnuſquiſque ſobolem ſuam nutriat lib.8.tit. 52. l.2
Voluntariæ tutelæ lib.5.tit.62.l.12
Voluntas patris prohibentis lib.6.tit.42.l.4
Voluntatis defuncti quæſtio lib.6.tit.42.l.7
Vorax & fraudulentum lib.12.tit.50.l.1
Vrbs Conſtantinopolitana lib.11.tit.2.l.1
Vſucapio non præcedente lib.7.tit.30.l.4
Vſucapio pignoris li.8.tit.14.l.7
Vſufructu conſtituto lib.3.tit.33.l.4
Vſufructu matri tuæ lib 3.tit.33.l.9
Vſuræ in depoſiti actione lib.4.tit.34.l.2
Vſuræ per tempora ſolutæ lib.4.tit.32.l.10
Vſuras emptor cui lib.4.tit.32.l.2
Vſuras quæ quotannis lib.8.tit.43.l.8
Vſurpationem totius licentiæ li.4.tit.61 l.9
*Vult conſtitutio li.5.18.l.12
Vſus aquæ li.11.tit.65.l.5
Vſum aquæ veterem lib.11.tit.42.l.4
Vt agendi itineris lib.12.tit.51.l.8
Vt creditor qui pecuniam petit lib.4.tit.19.l.1
Vt debitum tibi lib.4.tit.16.l.5
*Vt non liceat li.1.tit.3.l.54
Vtere viri prudentiſs.Papiniani reſponſo libro 5. tit.71.l.14
Vtili ratione perſpectum eſt lib.1.titulo 53.l.3
Vtilitas publica lib.12.tit.63.l.3
Vt in die dominico lib.3.tit.12.l.2
Vt inter abſentes lib.8.tit.39.l.3
Vt inter diuinum publicúmque ius li.1.ti.2.l.19
Vt inteſtato defuncti filius lib.6.tit.54.l.3
Vti poſſidetis fundum lib.8.tit.6.l.1
Vt legis Flauiæ pœna li.9.tit.20.l.3
Vt liberis tam maſculini quàm lib. 6.tit.20.l.17
Vt nemini de cætero lib.6.tit.20.l.21
Vt nullo modo vſuræ lib.4.tit.32.l.24
Vt perfectius omnibus lib.7.tit.40.l.2
Vt profanos ritus lib.1.tit.11.l.4
Vt reſponſum congruum lib.2.tit.4.l.15
Vt teſtamentum quod dicis lib.6.tit.32.l.1
Vtrum nepos tuus ex filia lib.5.tit.49.l.2
Vt verborum inanium lib.6.tit.9.l.9
Vt vnius pœna metus poſſit eſſe multorum lib. 9.tit.27.l.1
Vt vxori pro dote adiiciantur lib.5.tit.22.l.1
Vxor patrui tui lib.6.tit.37.l.20
Vxor quæ in militiam lib.5.tit.17.l.7
Vxor tua ſi mortuo patre lib.3.tit.36.l.2
Vxor tua ſi lib.9.tit.1.l.4
Vxoris abortu lib.6.tit.29.l.2
Vxorem libertam ſuam lib.5.tit.4.l.5
Vxorem pro marito lib.10.tit.[illegible].l.11

ZEnodorus lib.4.ti[illegible].l.2

FINIS.

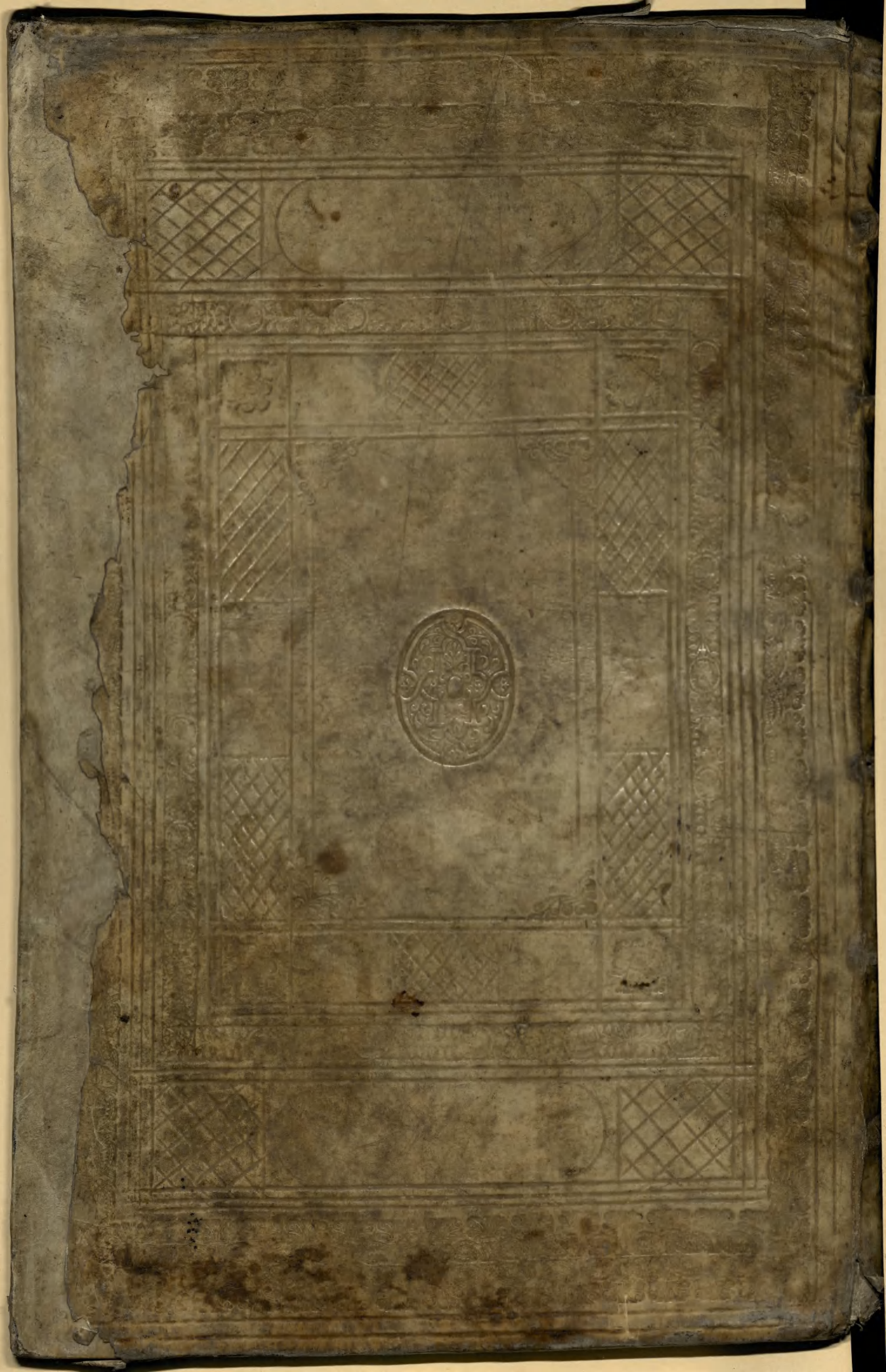

Corpus Juris Civ
cum Notis Gothofr

948 2
1904